Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 02.09 – 06.2024 ж

Күн тәртібінде	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*** *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	***«Өнегелі 15 минут»****«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 18*** ***Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі*	***Картотека № 21*** ***Дид ойын: «Балық аулау»*** ***Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*	***Картотека № 20*** ***Дид ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып суреттен таба біледі.*	***Картотека № 17*** ***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкөністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Картотека № 15*** ***Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты:* *Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну - «Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну»*** *Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Балалар кітапханасы» жобасы***				
	Мына аспан астында *Жақсы дос көп табылар* *Мен де соның бірімін,* *Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнап бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан* *Өзімді көремін.* *Бақыттан жайнаған.* *Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді* *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге,* *Шаттық толы шеңберге,* *Қол ұстасып келдік біз,* *Жан достарымыз енді біз.*

ұйымдастырылған іс-әрекет.	**Менің сүйікті бұрышым** **Суреттер қарау.** *Балабақшаға қатысты суреттерді жинақтау.* *Сұрақ – жауап* ***«Үй жақсы ма, бақша жақсы ма?»*** *Балалармен әңгіме жүргізу.* ***Ф. Оңғарсынованың «Үй жақсы ма, бақша жақсы ма?»*** ***Өлеңді жаттау.*** *Қызықпын-ау өзімде,* *Мақтанарым шамалы.* *Үйге келген кезімде,* *Кеткім келмей қалады* *жетелеуші сұрақтар қою арқылы өлең мазмұнын түсіндіреді.* ***Топқа бөлу әдісі.*** ***Суреттер арқылы топқа бөлу.*** *1-топ Тәрбиешілер тобы* *2-топ Дәрігерлер тобы.* ***3. АКТ мен жұмыс.*** *Ал, балалар, енді слайдтағы суретке қараңдаршы.* *(жетелеуші сұрақтар)* ***1-топ Тәрбиешілер тобы сұрақ:*** *-Балалар балабақша дегеніміз не?* *-Балабақшамыздың аты қалай аталады?* *-Балабақшада біз не істейміз?*	***Ойын бұрышына саяхат*** ***Тосын сәт.*** *Айгүл қуыршақ келеді.* *Балалардан ойыншықтар туралы оның неден,қалай жасалатынын білгісі келетіні айтады.* ***Ойыншықтар арқылы топқа бөлу.*** ***1-Топ Жұмсақ ойыншықтар*** ***2-- топ Пластмасса ойыншықтар*** ***3- топ Резеңке ойыншықтар*** ***Топтық жұмыс.*** *Ойыншықтарды сипаттау.Әр топ балалары өздерінің қолындағы ойыншықтарды сипаттап айтып береді.* ***3- топқа тапсырма.*** *Шығармашылық орталығында жұмыс жасау.* *1-Топ Ермексаздан доп жасау.* *2- топ Бояумен аю ойыншығын бояу.* *3- топ Суреттегі жұмсақ ойыншықтарды қиып жапсыру.* *Балалардың жұмысын бақылау.Мадақтау.* ***Сергіту сәті.*** *Сағаттың тіліндей иіліп, солға бір,* *Сағаттың тіліндей иіліп,*	***Психологиялық жаттығу.*** ***«Күлкі сыйла»*** *Мен сенің досыңмын, ал сен менің досымсың.* *Қолды мықтап ұстайық* *Күлкіден мейрім шашайық* *- Жарайсыңдар, Бір-бірімізге күлкі сыйладық.* ***Сұрақтар ілмегі.*** *-Балалар, сендер күнде қайда келесіңдер?* *-Ертеңгісін балабақшаға келгенде достарымызға не дейміз?* *Жарайсыңдар балалар.* *Балабақшада сендер не істейсіңдер?* *Балалардың жауаптарын тыңдау.* ***Тосын сәт.*** *Қызыл телпек келеді.* ***Ойын:****«Сиқырлы гүлдер»* *Мен өзімнің қызыл телпекшемді қай баланың басына кигізсем сол бала сұраққа жауап береді.* *-Балабақшада сен немен ойнағанды ұнатасың?* *-Саған балабақшаның қандай тамағы ұнайды?* *-Сенің балабақшаң қалай аталады?* *-Балабақшаға деген жақсы тілектер айта аласыңба?* *Балалар сұраққа қызыға жауап береді.*	***Көңілді шеңбер*** *Қуанамын менде,* *қуанасың сен де.* *Қуанайық достарым,* *Арайлап атқан күнге.* ***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру.Балабақша ауласына саяхат.*** *Балабақша ауласына саяхатқа алып шығу.Аулада өсіп тұрған ағаштармен, бұталармен таныстыру.* 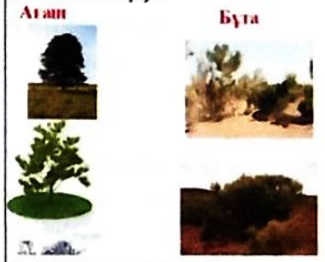 ***Сұрақтар ілмегі*** *-Балабақшамыздың ауласында не өседі?* *-Қандай гүлдер өседі екен?* *-Қандай ағаштар өседі екен?* *-Балабақша ауласы сендерге ұнай ма?* ***Таза ауада сергіту сәті.*** *Достарым көп бақшада (шеңберге тұру)* *Көңілдіміз бақшада (қолдарын жайып)* *Достықты біз сүйеміз (бір-біріне қарап, жымию, құштасу)*	***Қызығушылықтарын ояту.*** *Тосын сәт: Аудио дыбыс.Балалардан көмек сұрайды.* *Мен ойыншықтар сатып алғым келеді, ал маған сатушы тапсырма беріп тұр.* *Тапсырмаларды орындаса ойыншық дүкеніне кіргізетінін айтады.* ***Дид ойын:*** ***«Сайқымазаққа көмек»*** ***1-тапсырма. Дьенеш блоктары.*** *Мына Дьенеш блоктарын қағаз бетіндегі геометриялық фигураларға орналастырындар.* *-мына қағазда қандай геометриялық фигурадан тұратын пішіндер бар, алдымен қарап, атап көрелік.* *-түстері қандай?* *-Қалың ба жұқа ма?* *Тапсырманы орындау* ***2-тапсырма*** *Текшелермен жұмыс.* *– Бұл не?* *– Қандай түсті текше?* *– Қай текше үлкен?* *– Қай текше кіші?* *(Осыны айта отырып*

	2-топ Дәрігерлер тобына сұрақ: -балабақшада кімдер жұмыс жасайды? -Аспазшы апайдың қызметі қандай? - Дәрігер апайдың қызметі қандай? Балаларды мадақтау. Жұлдызша тарату. **Сергіту сәті.** Орнымыздан тұрайық, Қолды белге қояйық Аяқ пенен қолдарды Біз жаттықтырып алайық Бұрыламыз оңға бір, Бұрыламыз солға бір, Енді бірге бәріміз Орнымызға отырамыз. **Тосын сәт.** Топқа қорапша келу. Қорапшаны ашу. Ішінен 4 түсті конверт шығады. Балаларды топқа бөлу. **1-топ: Қызыл түсті конвертті ашу.** Тапсырма: Медбике заттарын құрастыр.Атын ата. **2-топ: Жасыл конверттегі суреттерді бояу.** **Дид ойын:«Аспазға не керек?»** Аспаз заттарын боя **3-топ. Сары конверт** **Дид ойын: «Шаштаразға заттарын тауып бер»** Шаштараз заттарын ретімен жапсыру.	оңға бір. Оң аяқ, сол аяқ – жаттығу оңай-ақ. Оңға, оңға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр, Алға қарай бір адым, Артқа қарай бір адым, Жоғары төмен қарайық, Орнымызды табайық, Алақанды ұрайық. Айгүл қуыршақ балаларға рахмет айтып қоштасады. **Миға шабул** **Жұмбақ жасыру.** 1. Кесе, шыны, пияла Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді? (Ыдыс-аяқ) 2. Аяғы бар жүрмейді Ауызы бар күлмейді, Айнымайды бөпемнен, Тек сөйлеуді білмейді. (Қуыршақ) 2. Суға салсаң батпайды, Ыршып жерге жатпайды. (Доп) Балалар, қуыршақ, доп, ыдыс-аяқ бір сөзбен қалай атауға болады? (Ойыншық). -Не үшін керек бұл заттар? **Нұрсұлтан Әлімқұловтың «Ойыншықтар» өлеңімен** танысып, жаттау. **Ойыншықтар** Біздерде бар қуыршақ, Бұзау, қозы, құлыншақ. Ойыншықтар тыңдайды,	**Дидактикалық ойын:** «Балабақша қызметкерлерін тауып айт» Шарты: Көп суреттің ішінен балабақша қызметкерлерін табуы керек **Сергітусәті.** **Бір қадам әдісі** . Балабақша есігін Үшке толып ашқанбыз Мәпелейді бақшамыз Бұл екінші үйіміз Бір туғанбыз бәріміз Біз осы үйдің гүліміз Біз осы үйдің сәніміз. **Қорытынды.** Қызыл телпек балаларды мадақтап қоштасады. **«Бүлдіршіннің арманы» әні** АКТ дан бірге қарап қайталау. **3 шапалақ әдісі** арқылы қорытындылау. **Менің сүйікті бұрышым** Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа бөлу. **1-топ:**Балабақша макетін құрастыру **2-топ:** Дайын спорт залдың суретінедене шынықтыру заттарын жапсыру. **3- топ:**Дайын үлгідегі суреттерден,ұнаған музыкалық аспаптарын бояу. **4- топ:** Асхана заттарын	Бірге күліп жүреміз **Дид.ойын:** «Жапырағынан таны» **Ой қозғау.** Ағаштардың қандай пайдасы бар? Ағаштар бір-біріне несімен ұқсас? Ағаштың биіктігі, діңінің жуандығы, жапырақтарының түсі қанда?. Ағаштар туралы қандай тиым сөздер білеміз? **Тәжірибе 1 «Батады-батпайды»** -Балалар сендер қалай ойлайсыңдар,ағаш суда батады ма,батпайды ма? -Ендеше сендермен тәжірибе жасап көрейік Қолдарыңа тасты алыңдар суға салыңдар -Небайқадыңдар? (тасбатыпкетті) - Ендіқолдарыңаағашкесегін алыңдарсуғасалыңдар Ағашжайында не айтуғаболады? Ол баттыма ,батпадыма?	*текшелерді бірінің үстіне бірін қояды.)* *Текшелерді салыстырады***3-тапсырма** *Дид ойын: «Ойыншықтар пішінге ұқсайды?»* *Тапсырмаларды суретке түсіріп жіберу.* *Аудио. Алақай рақмет балалар, мен ойыншық дүкеніне кірдім.* **Сергіту сәті** *Тік ұста бойыңды,* *Жоғары соз қолыңды.* *Соз қолыңды тағы да,* *Жеткіз жираф мойына.* *Қызығушылықты ояту.* *Аудио дыбыс: Балалар мен коробкамен ойыншықтар алдым, бірақ мен оны құрастыруды ештеңе білмеймін.* *Балалар Сайқымазаққа көмектесеміз бе?* **Ойыншығым құрастырғыш, Көрсетеді көмегін.** **Кімге көлік, кімге үй, Құрастырам керегін** *Балаларды топқа бөлу.* **1-топ:** *Машина ойыншығын құрастыру.* **2-топ:** *Үй суретін салу* **3-топ:***Допты мүсіндеу* **4-топ:** *Пирамида жапсыру.*

	4-топ: Көк конвертті ашу. **Дид ойын: «Жүргізушіге көмектес»** Машина мүсіндеу.Балалар жұмысын мадақтау. **Денешынықтыиру** **Сапқа бір қатармен тұру** Сапқа бір-бірлеп тұру ұсынылады. Сапқа тұруережесінтүсіндіреді. Сапқа бойдың ұзындығы бойынша тұратынын, ягни алдымен ең ұзыны, содан кейін сәл қысқалары, ең соңында бойы ең қысқасытұратынын ескесалады. **Негізгі бөлім:** **Жалпы даму жаттығулары Жалаушамен** **Б.қ.: «Желбірейді жалау»** **1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. /4-5 рет қайталау/ **Б.қ.: «Әткеншек»** **2.** Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /5 рет/ **Б.қ.: «Кім жылдам»** **3.** Аяқтарын алшық қою, отыру жалаушаны алға созу,тұру жоғары көтеру.	Ақыл айтсақ, бұйырсақ, Қуыршақтар ұйықтайды. Айтқаныңнан шықпайды. Бұзау, қозы құлыншақ. «Ұйықта» десең, ұқпайды.	мүсіндеу. **Балабақша** Абдрахман Асылбек Оянамыз таң нұрымен, Аттанамыз бақшаға. Қарсы алады ән-жырымен Бақшамызда жақсы ана. **Сюжеттік рольдік ойындар бұрышы.** **Асхана, дәрігер, шаштараз** Балаларды бақылау. **Мақсаты:** ойын желісін өздігінен дамыта білуді, тақырыбын келісіп алуды, рөлдерді бөлісе білуді қалыптастыруды жалғастыру. **Денешынықтыиру** **Сапқа бір қатармен тұру** Сапқа бір-бірлеп тұру ұсынылады. Сапқа тұруережесінтүсіндіреді. Сапқа бойдың ұзындығы бойынша тұратынын, ягни алдымен ең ұзыны, содан кейін сәл қысқалары, ең соңында бойы ең қысқасытұратынын ескесалады. **Негізгі бөлім:** **Жалпы даму жаттығулары Жалаушамен** **Б.қ.: «Желбірейді жалау»** **1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып	(тәжірибежасап,балаларш ешімшығарады:ағашжеңіл, субетіндеқалқыпжүреді). -Ия балалараға ш суда батпайдыекен. Осы ағаштыңқасиетінадамдар қайдапайдаланады? (Адамдарағаштанқайық,ке межасайды) -Сендерқалайойлайсыңдар Буратино суда батып кете ме?Балалардыңжауабы: **Тәжірибе 2: «Сынады,сынбайды»** - Қолымызғашегеніаламыз,о нысындырыпкөрейік (сынбайды) Демек,олқандай? (қатты) -Ендеше сіріңкені алып,көрейік. Не айтуға болады? (Сіріңке – сынғыш келеді, демек ағашты сындыруға болады) **Тәжірибеден шығаратын шешім:**ағаш және ағаштан жасалған заттар сынады,демек оларға ұқыпты қарап,сындырмау керек (кетеміз)! Ағаш темірдениілгіштеу,өңдеуг е тез келеді . Сондықтан адамдар ағаштан көп заттар жасауды ойлап тапқан. Ағаштан	Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін әр топқа түсіндіру Жасаған жұмысты суретке түсіріп жібереміз Шапалақ арқылы қортындылау. **Ойыншықтарым көп менің,** **Бәрін жақсы көремін.** **Кешке дейін жалықпай,** **Бірге ойнап жүремін.** **Музыка** **Тақырыбы: Менің балабақшам** **«Біздің балабақша»** (Б.Қыдырбаева, М. Әлімбаев) әні ойналып, балаларды залда қарсы алу. Қанша бала, қанша қыз, Бір шоқ гүлміз баршамыз. Ойын-күлкі ордасы Біздің балабақшамыз! Педагог өлеңдерді айтып беріп, балаларға «Тату достар» (И. Штраус) әуеніне өз беттерінше би қимылдарын ойлап тауып, жұптасып билеуді үйрету **Сұрақ - жауап** -Балабақша туралы қандай тақпақ өлең білесіңдер? -Балабақшада не үйренесіңдер? Сұрақтар қою арқылы балабақша туралы әңгімелесу.**Ой дамыту.**

	Б.қ.: «Көңілді жалауша» ***4.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар жоғары көтеріп,секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Көкек» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды белге қояды, демді ішке біртіндеп тартады, «Ку-ку, Ку-ку» деп дыбыстап демді сыртқа шығара денені алға еңкейтеді* ***Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.*** ***Қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *-Доға астынан еңбектеп өту* ***Қимылды ойын:*** *« Құстар жем жейді»* *Шарты : құстардың қимылын салып көрсетеді.*		*ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. /4-5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Әткеншек»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, отыру жалаушаны алға созу,тұру жоғары көтеру.* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** ***4.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар жоғары көтеріп,секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Көкек» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды белге қояды, демді ішке біртіндеп тартады, «Ку-ку, Ку-ку» деп дыбыстап демді сыртқа шығара денені алға еңкейтеді* ***Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/ Маршпен жүру. «Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.*** ***Қимыл-қозғалыс жаттығулары.*** *-Доға астынан еңбектеп өту* ***Қимылды ойын:*** *«Құстар жем жейді»* *Шарты : құстардың қимылын салып көрсетеді.*	*жонып,кесіп,аралап көп заттар жасауға болады.* *-Ағаштан қандай ойыншықтарды білесіңдер? (Балалардың жауабы)* ***Тәжірибе 3*** *Қанекей судан ағаш кесегін алайық.Қараңдаршы не болған? Ол қарайып, ісініпкетіпті.* *Шешім:ағаш суды бойына сіңіреді,осыдан ол ісініп өз қасиетін жоғалтады.* *-Ағаштан жасалған заттар бұзылмау үшін не істейміз? (бояймыз)* *-Мінекей,сондықтан ойын алаңындағы ойын құралдарын бояп,сырлаймыз.* ***Балалар хормен:*** *Бақшамызда көп ағаш* *Өскен жақсы балалар* *Ең әдемі меніңше* *Құс ұясы бар ағаш*	***Дауыс жаттығуы:*** ***«Әлди әлди»*** *Дикцияның анық айтылуы мен дауысты дыбыстарды ауызды «оөңгелете » айту әдісімен жаттықтыру* ***Ой қозғау.*** *Аягы бар, жүрмейді,* *Аузы бар, күлмейді.* *Айнымайды бөпемнен,* *Тек сөйлеуді білмейді. Бұл не?* ***Музыка тыңдау:*** ***«Қуыршақ мұңы»*** *(Б.Жүсібәлиев) әуені тыңдау.* *Әуенді тыңдап, сипаты туралы , қуыршақтары туралы әңгімелеп берулерін сұрайды..* *Қол ұстасып, өздері ойлап тапқан би қимылдарын жасайды.* *Музыканың ширақ, ойнақы сипатын көрсете билейді.* *Өз балабақшасы, достары туралы әңгімелейді.* ***Қуыршақпен би.*** *Қуыршақтарды ұстап, би қимылдарын бірге мәнерлеп орындайды.* *«Қуыршақ мұңы» -мұңды жабырқау. Әуенді тыңдап,сезінеді, мағынасын түсінеді,*

Серуенгедайындық	***Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*** *Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен* *жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	***Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*** *Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау, жаттығу жасау, киіну.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру,*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Ести қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап*

	дымқыл жолмен жүру.	*Орнымыздан тұрайық.*	*Жұлып алып иіскеді.*		*Достарымызға күлеміз.*
	Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	***Үнемді тұтыну*** *Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, Кітаптар қарау және тағы баска әрекеттер)	. ***«Адамға қолшатыр не үшін керек»*** *Саусақтардың ұсақ моторикасын дамыту, визуалды-моторлы үйлестіру. Қолшатырды безендіру* ***Палитра әдісі-саусақпен*** *Ойнайық, ойнайық та ойлайық! Қатардан артта қалып қоймайық, Белсенді болайық ортада, Уақытты тектен – тек жоймайық!* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Поезд»*** ***Мақсаты:*** *Поездің жолаушылар және жүк көлігіекенін түсінеді Станцияларға уақытымен тоқтап жолаушыларды түсіруге,бірігіп ойнауға дағдыланады.*	***Дид ойын: «Көп және біреу»*** *Ойынның мақсаты: көп және біреу қатынас-тарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру.* ***Тәжірибе: «Кішкентай ғалымдар»*** *Үлкендеутабақшаға су құйып, оғандоптарды салу арқылыдоптардыңжеңілекені нбалаларғакөрсетіп, түсіндіру.* ***Сұрақ-жауап:****Балалар доп жеңілме ауырма, жәнесуғабатама, батпай ма? Осыны біліп көру үшін қазір біз сендермен тәжірибе жасаймыз: допты суға салайық. Қане, қараңдаршы доп суға батама, жоқ па? Батпайды еке н Қалай ойлайсыңдар неге, батпайды? Балалар қараңдаршы доп су бетіндежеңілмеәлдеауырма? Балалар: Жеңіл* ***Қортынды:*** *Доп су бетінде жеңіл болады. Ішіне ауа*	***Вариатив:*** **Тақырыбы: «Өсімдік» деген не?** **Ұйымдастыру кезеңі. Қызығушылықты ояту.** Балалар сендердің көңіл-күйлерің бұрынғыдай мейірімді және көңілді болуы үшін мен сендерге тосын сый дайындадым (балаларға бұрыннан таныс жұмбақтардың қорабын шығару) -Бүгін сандықтың сендерге қандай жұмбақтар дайындағанын білгілерің келе ме? Бұл жұмбақтардың шешуін біз ғажайып терезеден көретін боламыз? Балалар проектордың алдында отырады. **1-ші қораптың тапсырмасы: Дид ойын: «Кім тапқыр?** **Ағаш** – Қане ғажайып тереземіз арқылы қарайық. Экранан ағаштардың суреттері шығады, балалар оларды атайды.	***Шығармашылық орталық*** ***Дид ойын: «Ағаштан жасалған заттарды ата»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:****Жатын бөледегі кроватты мүсіндеу.* ***2-Топ:*** *Үш аюдың ыдысын жапсыру.* ***3-Топ:*** *Ағаштарды бастыру әдісі арқылы салу.* ***4-топ:*** *Қиынды суреттерден ағаштан жасалған заттарды құрастыру Еркін ойын Жанама бақылау.* ***Дене шынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***Педагог:*** *Біздің құыршақтар дене шынықтырумен шұғылданбақшы, бірақ олар қалай айналысу керектігін біллмейді. Кәне, біз олардыүйретейікші.Әрқайсысын өзіңе ұнаған құыршақтың*	**Вариатив: (ересек)** **Тақырыбы: «Өсімдік» деген не? (жалғасы)** Өткен тақырыпты есткріне түсіру; **3-қораптың тапсырмасы: Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Адамдардың бәрі қызығады, Су құймасаң сәні бұзылады. **Бұл не? Гүл.** Керемет! Гүлдер де өсімдік. Ағашпен салыстырғанда олар кішкентай, бірақ өте әдемі! Гүлдің сабағы мен жапырақтары болады. Біз өзімізді гүлді шалғынға таптық және аздап ойнаймыз деп елестетейік. **Тыныс алу жаттығулары «Гүлдердің иісі» Бізде қанша гүл бар! Енді олардың иісін сезейік! Біз гүлдердің хош иісін**

		толтырылған.Сондықтан ол ұрсақ секіреді, тепсең қашады.	- Дұрыс! Ағаш - үлкен өсімдік. Қараңызшы, оның діңі және жапырақтары өсетін көптеген бұтақтары бар. Жетілген ағаш үйден де биік болуы мүмкін. Енді біраз ойнайық. Ағаштарды қалай танимыз? Барлық ағаштарда не бар? (діңі ұзын, тәж құрайтын көптеген бұтақтары, жапырақтары, қабығымен жабылған діңі, тамыры бар). Балаардың жауаптары экрандағы суретпен сүйемелденіп, нәтижесінде ағаштың макеттері шығады. **Дид ойын: «Ағашты құраймыз»** Шарты: Қараңдаршы, біздің алдымызда ағаштың макеті бар. Ағашты құрлымы бойынша құрастырамыз - Жарайсыңдар, балалар! Бізде қандай керемет ағаштар бар! **2-қораптың тапсырмасы:** **Дид ойын: «Кім жылдам?»** **Бұта.** Қане ғажайып тереземіз арқылы қарайық. Иә, ағашқа ұқсайды, бірақ онша үлкен емес. Балалар, бұл өсімдік бұта деп аталады. Оның көптеген діңдері бар, олардың жапырақтары да өседі. Бұталар ағаштардан төмен, бұталардың бұтақтары бар - діңі жерден түзу өседі, қабығымен жабылған,	*қасына барып тұрыңдар. Қуыршақтарды алып серуендеп қайтайық. Қуыршақтарды «үйшіктеріне» апарыңдар. Енді өздерің серуендеп келіңдер. Өз қуыршақтарыңа барыңдар. Сендердің қалай жүгіретіндеріңді қуыршақтарың көрсін.* ***Негізгі бөлім*** ***Қуыршақтармен бірге жалпы дамыту жаттығулары.*** ***«Қуыршақтарды алып, шеңбер бойына тұрыңдар».*** *Қуыршақты жоғары көтереміз, сосын төмен түсіреміз.* *Орындауы: ойыншықты оған қарап тұрып жоғары көтеру. (3-4 рет қайталау)* ***2.Қуыршақты еденге отырғызып, оның көзіне қарайық.*** *Орындауы: иілу және отыру – әрқайсысы әртүрлі орындауы мүмкін. (3-4 рет қайталау)* ***3.Қуыршақпен жасырынбақ ойнайық.*** *Етпетінен жатып қуыршаққа қарау,бетін алақанымен жасыру «ішпен жатып, иықпен тіреп басын сәл көтеру, иілп «жасырыну».*	**жұтамыз , мұрнымызбен терең тыныс аламыз және тынысымызды ұстаймыз. Ал енді дем шығарамыз «А-а-а» дыбысын сыбырлап ауыз арқылы шығарамыз.** **Дем аламыз, дем аламыз.** Жарайсыңдар, балалар! **Ғажайып терезеге қайта оралып, қортындылап жіберейік** Табиғатта үлкен бір патшалық – өсімдіктер патшалығы бар Өсімдіктер патшалығында үш қала бар. Бірінші қала – ағаштар. Екінші қала – бұталар. Үшінші қала – шөптер, гүлдер. **Тәрбиеші:** ағаштар – ең үлкен өсімдіктер. Олар көп жыл өмір сүреді. Ағаштардың діңі болады. **Бұталардың бойы ағаштардан төмен болады.** Олардың бірнеше жіңішке сабақтары болады. Діңі болмайды. **Ең кішкентай өсімдіктер – шөптер.** Олардың сабақтары жіңішке. Олар ұзақ өмір сүрмейді. **Ой қозғау.** -Неліктен біз бөлмеге гүл егеміз? -Гүлдер әдемі өсу үшін не керек?

			жапырақтары, гүлдері, жидектері бар. Балалардың жауаптары экрандағы суретпен сүйемелденеді, нәтижесінде бұтаның үлгісі шығады. **Дид ойын: «Бұтаның үлгісін тап»** **Шарты:** Бұтаны құрлымы бойынша құрастыру - Балалар, сендер көшеде осындай бұта көрдіңіздер ме? Балалар: - Иә, көрдік! Жарайсыңдар, сендер өте байқағыш балалар екенсіңдер.	*(3- 4 рет қайталау).* ***4.Қуыршақпен билейік.*** *Қуыршақты қолға алып, әркім оз әліше бір орында би қимылдарын жасау. (15-20 секқайталау)* *Қимылдың негізгі түрлері:* ***Қолға қуыршақты ұстап, екі жіп арасымен түзу жүру.*** ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Күлше нан»*** *Қуыршақтарды үлкен шеңбер бойымен отырғызуды ұсынады (үлкен шеңбер залдың ортасында).* *Қуыршақтардың туған күнін атап өту үшін «Күлше нан» ойынын ойнаймыз.* *Бәріміз бір- біріміздің қолымыздан ұстаймыз.* ***Туған күнді тойлауға*** ***Пісірдік біз күлше нан.*** ***Иісі қандай дәмді, Өзі қандай сәнді.*** ***Қызарып піскен күлше нан, Қазаннан түскен күлше нан.*** ***Күлше нан, бұрыл солға,*** ***Күлше нан, бұрыл оңға,*** ***Жан-жағыңа қара да,*** ***Қуыршақты таңда.*** *(Өз қуыршақтарын алып, әркім оз әліше би қимылдарын жасайды. 2 рет қайталайды).* *Қуыршақтар шаршады, енді оларды машинемен*	-Қандай күтім жасауымыз керек? -Шаңбаскан гүл қандай болады? -Гүлдер неде өсіп тұр? -Неліктен жасыл өз қалпын сақтап тұр? -Кімдер күтім жасайды? -Гүлдердің бізге қандай пайдасы бар? Балаларды мадақтау. **Практикалық кезең.** Енді кішкентай ғалымдарға айналып өсімдіктердің қалай өсетінін зерттеп көрейік. **Тәжірибе алаңы.** **№1-тәжірибе:** Құм салынған қорапқа тамырсыз ағаш дінінің үлгісін орналастырамыз. Біз үрлеп көрейік. Не болды? Ағаш құлап қалды. Содан кейін құм салынған қорапқа тамыр жүйесі бар ағаштың үлгісін аламыз. Біз үрлейміз. Екінші жағдайда таяқша тұрақтырақ болады. **Балаларға арналған сұрақтар:** Қай таякша тұрақтырақ болады деп ойлайсыңдар? Неліктен? Ағаштың тамыры болмаса не болар еді? (Балалардың жауаптары). **Қорытынды:** Тамырлар өсімдікті топырақта ұстайды.

				үйлеріне апарып салайық. «Мәшине» әнінің ырғағымен бәріміз үйге қайтайық. ***Мәшине, мәшине келе жатыр, Ішінде, ішінде шопыр отыр.*** ***Би-би-би! Би-би-би!***	-Ағашқа тамыр тағы не үшін керек? (ағаш өз тамырларының көмегімен қоректенеді). Бұл қалай болатынын көрейік. **№ 2-тәжірибе:** Дәкеден жасалған түбір үлгісін түрлі-түсті суға арналған табаққа салымыз. Біз не көріп тұрмыз? Су көтеріліп, материал жоғарырақ түске боялады. **Қорытынды: Тамырлар топырақтан ылғал мен қоректік заттарды сіңіреді.** **Сонымен** тамыр не үшін екенін тағы да еске түсірейікші? өсімдікті топырақта ұстап, ылғалды сіңіреді. -Айтыңдаршы, өсімдіктер тірі ме? (Иә). -Дәлелдеп көрейік. Барлық тірі жандардың жансыздардан қандай айырмашылығы бар? (олар тыныс алады, өседі, қоректенеді, көбейеді).
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын:«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба*	***Дид ойын:«Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды*	***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.*	***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре*

				үйлеріне апарып салайық. «Мәшине» әнінің ырғағымен бәріміз үйге қайтайық. ***Мәшине, мәшине келе жатыр, Ішінде, ішінде шопыр отыр.*** ***Би-би-би! Би-би-би!***	-Ағашқа тамыр тағы не үшін керек? (ағаш өз тамырларының көмегімен қоректенеді). Бұл қалай болатынын көрейік. **№ 2-тәжірибе:** Дәкеден жасалған түбір үлгісін түрлі-түсті суға арналған табаққа салымыз. Біз не көріп тұрмыз? Су көтеріліп, материал жоғарырақ түске боялады. **Қорытынды: Тамырлар топырақтан ылғал мен қоректік заттарды сіңіреді.** **Сонымен** тамыр не үшін екенін тағы да еске түсірейікші? өсімдікті топырақта ұстап, ылғалды сіңіреді. -Айтыңдаршы, өсімдіктер тірі ме? (Иә). -Дәлелдеп көрейік. Барлық тірі жандардың жансыздардан қандай айырмашылығы бар? (олар тыныс алады, өседі, қоректенеді, көбейеді).
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын:«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба*	***Дид ойын:«Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды*	***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.*	***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре*

	біледі.	дұрыс атап, ажырата біледі			алады.
Серуенге дайындық	«Еңбегі адал жас өрен» - Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау				
Серуен	**Картотека №11** Күнді бақылау. Ұлттық ойын- ұлт қазынсы: «Тақия тастамақ»	**Картотека №17** «Күз көрінісін бақылау»	**Картотека №18** Күзгі жапырақтарды бақылау.	**Картотека №19** Жаңбырды бақылау. Ұлттық ойын- ұлт қазынсы: «Арқан тарту»	**Картотека №20** Жәндіктерді бақылау.
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге кайтуы	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-аналарага балабақшага төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.

Тексерілді

Әдіскер: А.Шиндагулова

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК

Топ: «Балапан» аралас топ

Балалардың жасы: 3,4 жас

Жоспардың құрылу кезең : 09.09 – 13.09.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – ұлттық құндылық, ұлттық өнерге баулу.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин.«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үст ел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар карау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 1*** ***Дид ойын: «Көкөніс пен жемісті ажырат»*** ***Мақсаты:*** *табиғат құбылыстарымен байланыстыра отырып, жемістердің өсуін, пісіп жетілуімен танысады.*	***Картотека № 5*** ***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе отырып, диалогты сөйлеуді үйренеді.*	***Картотека №9*** ***Дид ойын: «Бақша да ма,бау да ма?»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністер айырмашылықтарын түсініп, айта алады.*	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека №11*** ***Дид ойын:*** ***«Затты сипаттау»*** *Мақсаты:Заттарды көріп сипаттау арқылы балалар қоршаған орта жайлы түсіне біледі.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	***Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру.****Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* ***Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*** *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Балалар кітапханасы»-жобасы***				
	Бала, бала , балақай, *Қол соғайық алақай,*	*Ашық менің жүрегім* *Ылғи күліп жүремін.*	*Достар , бері келіңдер,* *Қолдарыңды беріңдер.*	*Қуанамыз күлеміз,* *Бар әлемде сүйеміз.*	*Жабырқауды білмейміз* *ЖалқаулықтысүймеймізБіз*

	Бір, екі, үш деп атайық, *Саусақтарды тартайық* *Жалқау бала болмайық,*	*Бірге ойнапғ бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Шаттық толы шеңберге,* *Қуанышпен еніңдер!*	*Қол ұстасып, қуанып,* *Достарымен бір жүреміз*	*талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан*
ұйымдастырылған іс-әрекет	***Таңғажайып сәт.*** ***АҚТ технологиясы*** *Жалқаубек шығады, үсті басы кір-кір.* ***Сұрақ- жауап.*** ***Жалқаубектің не болған?*** *- Көңілсіз -Үсті лас* *-Сумкасын көтере алмай сүйреп жүр.* *Қандай көмек береміз?* ***Қызығушылықты ояту*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Ерте мен күнде сен,* *Қолыңа сүйкесең* *Кетіп кір ласың* *Тап – таза боласын* *Бұл не? сабын* *Шомылған баланы* *Аймалап алады.* *Сүртеді қолыңды* *Сүртеді бетіңді* ***Бұл не? сүлгі*** *Бұлар нелер екен?* *Тазалықтыі досы* ***Ой дамыту.*** ***Жалқаубекке керек заттар.*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ «ТАЗАЛЫҚ»*** ***Дид ойын: «Жаңылма»*** ***Бұл бала қай бала?*** *Қарашы үстіне,* *Бір кіршік түстіме көзіңе* *Тап-таза ақ қаздай*	***Қызығушылықты ояту*** ***Кубизм әдісі.*** *Балалар кубик лақтыру арқылы отбасы мүшелері туралы айтып береді.* ***Дид ойын:«Кім екенін тап?»*** ***Шарты:*** *Бір бала шығып, отбасы мүшелеріне қатысты адамдарды ым-ишарамен (мимикамен), қозғалыспен көрсетеді. Басқа балалар шешуін табады. Мысалы:* *Анасы кір жуып жатыр.* *Әкесі отын жарып жатыр.* ***Шығармашылық орталығындағы жұмыс.*** ***Топқа бөлу.*** ***1-топ*** ***Дид ойын:«Мен және менің жақындарым»*** ***Шарты:*** *Өзіне ұнаған суретті ірікпен алып, отбасы тақырыбында коллаж құрастыру.* ***2- топ*** ***Дид ойын: «Әдемі үйлер»*** ***Шарты:*** *Дайын қиылған әр түрлі үйлерді жапсыру.* ***«Ыстық орындық»*** ***Шарты:*** *Мен отбасымды жақсы көремін»* *деп әр бала өз отбасы*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Мен қандаймын?»*** *-Егер сен ерте тұрғанда жыламай тұрсаң оң қолыңды көтер.* *-Егер сен жылап тұрсаң сол қолыңды көтер.* *-Егер сен өтірік айтпайтын болсаң оң қолыңды көтер.* *-Егер саған балабақша ұнаса оң қолыңды көтер.* *-Егер сен топтағы достарыңды ұнатсаң қол соқ* ***Микрафон әдісі*** *«Менің жағымды – жағымсыз жақтарым»* ***Тосын сәт: Салауат атай телефон шалу.*** *Құрметті балалар! Сендер күз мезгілінде салқыннан қалай сақтануды білесіңдер ма? Ұмытып қалмаңдар балалар, әр дайым шынығып тұрыңдар.* *Ол үшін жаттығу залына барыңдар, жемістер мен көкөністер жеп тұрыңдар.* *Ой балалар біз жаттығу залына баруды ұмытып кеткен сияқтымыз. Тезірек жаттығу залына барайық.* ***Дене шынықтыру.*** *Салауат атай бізге жемістер*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Көңілді әуен бұрышы.*** ***Аспаптар альбомына шолу.*** *Музыка тыңдау.* *Жай, қатты музыканы ажырату.* ***Ән жетекшісімен ән үйрену: «Біз өмірдің гүліміз» Ә.Дүйсенбиев*** ***Тыныштық сәті:*** *Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау.* ***Ой қозғау.*** *Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар?* *Табиғат –* *бізді қоршаған орта,* *туған елім, ауа,* *күн мен жер және* *су, орман мен жануарлар.* *Табиғат нешеге бөлінед?* *Атау.* ***Қызығушылықты ояту*** *Табиғатқа саяхат* ***1-аялдама Су*** *Сылдырап ағып жатқан не ?* *-Дұрысбұл су.* *-Ал судың қандай пайдасы бар?* *Су өлі* *Табиғатқа жатады,ал біз*	***Менің сүйікті бұрышым.*** *Суреттер қарау.* ***Қызығушылықты ояту*** *Жерге домалап оралған қағаз түсіп кету.* *- Бес беттен тұратын үн қағазды көрсету. Әр беттің өз тілшісі бар.* ***-1 бетте*** *-бала көңілсіз, ол неге көңілсіз. Ол үшін сөз тілшіге беру.* ***1-ші тілші.*** *Дид ойын: «Кім тапқыр?»* ***Ауа туралы жұмбақ.*** *Бір нәрсе жер мен көктің арасында,* *Көрінбейді өзі түгіл, қарасы да.* ***(ауа)*** *Ауа жөнінде кімнің тақпағы, кім қандай ауа туралы пікір айтады?* *Ауа туралы тақпақ.* ***Ой қозғау.*** *-Ауа арқылы не болады?* *-Грипп* *-Ауаны не ластайды?* *-Машина түтіні т.б* *Ауа таза болса баланың көңілі шат көңілге бөленеді.* *Балалар бізге ауаның не үшін қажет екенін білгілерің келеме?* *Олай болса тәжірибе жасап көрейік. Терең дем алып,*

	Киімі мұнтаздай Жарайсың балақай Дейміз біз мадақтай **Салыстыру** **-Анау бала, Бетін қара,** Кір қожалақ, қап-қара Тырнағы өскен, Шашы көптен Алынбаспты –ау масқара Сұрақ –жауап Осындай бала болмас үшін не істеу керек? **Дид ойын: «Тазалықтың достары»** **2-топ. «ТАҒАМДАР»** **Ой дамыту. Суретпен жұмыс** Пайдалы тағам түрлерімен таныстыру. Иллюстрациялық суреттер. **Дид ойын «Жеміс-жидек теру және егу»** **3.«ШЫНЫҒУ» Аудиомен.** **Ой қозғау.** **Дені сау болу үшін адамға не керек?** Тазалық, дәрумендер, шынығу, мейірімділік керек. Жалқаубек біздің балалардың денсаулықты сақтау туралы ойлары ұнады ма? Жалқаубек мен үйге тез барам да тап-таза болып жуынам, спортпен айналысам кеттім. Рақмет айту. **Түйін:** Денсаулық ол күлуің, Денсаулық ол жүруің, Ешбір жерің ауырмай.	туралы айтады. **«Санамақтар сыры»** «Бір үйде біз нешеуміз?» А.Сопыбеков Бір үйде біз нешеуміз? Кел, санайық екеуіміз. Бас бармақ – әкем, Балаң үйрек – шешем, Ортан терек – ағам. Шылдыр шүмек – мен, Кішкентай бөбек – сен. Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз. **Дид ойын:«Отбасыңды неге теңейсің?»** **Ойынның шарты:**Біздерге бірнеше суреттер берілген, отбасын қандай жақсы нәрсеге теңегіміз келсе,сол суретті көтеріп көрсетеміз. **Дид ойын: «Ретімен орналастыр»** **Шарты:** Сурететн отбасы мүшелерін ретімен қоя білу.	мен көкөніс жеңдер деді. Көкөніс туралы қандай ертегі білеміз? **Шалқан** **Шалқан ертегісін қарау.** **Дид ойын: «Ретімен қойып шық.»** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:** Шалқанның жапырағын бояу, атаның бас киімін бояу, әженің орамалын бояу, қыздың бантигін бояу, иттің құйрығын бояу, мысықтың денесін бояу, тышқанның құлағын бояу. Ертегі кейіпкерлерін ретімен қою **2-топ:** Ертегі кейіпкерлерінің бөлігін тауып құрастырып, ретімен қою **3-топ:** Шалқаннан кейінгі кейіпкерлерді ретімен жапсыру. **Сюжеттік рольдік ойын: «Шалқан»** Ертегіні сахналау. **Дене шынықтыру** **Кіріспе бөлім .** **Балалармен амандасу.** **«Пойыз» ойыны.** Балаларға үлкен себеттегі сылдырмақты көрсету. Сылдырмақты балалардың өздеріне алғызып, бірінің	адамдар суды ішеміз Бізге пайдасыөте көп. Демек өлі табиғат пен тірі табиғат бір-бірімен тығыз байланысы бар ма? **Сергіту сәті.Музыкамен** **2-аялдама** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** **Жұмбақ жасыру** *Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің* Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің? Ол не ?**АУА** - Ауа не үшін керек? - Ауаның түсі қандай? - Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады **Дид ойын:** **«Зерттеушілер»** **1-тәжірбие:** Әр баланың қолына айна беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді **2-тәжірбие:** Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік. - ауасыз тыныс алуға бола ма? **Түйін:**	аузымыз бен мұрнымызды қолымызбен жауып, демді іште сақтайық. Қиналып кеткенде демдеріңді шығарыңдар, дем ала бастаңдар. Ауасыз қандай қиын екенін сездіңдер ме? Біз ауасыз өмір сүре аламызба? **2-ші бет микробтар** Оларды тазарту үшін микроптар туралы тақпақ айту. **Дид ойын: «Атап айт»** **Шарты:** Микроптарға не жатады? **Тақпақ: «Микроптар»** **3-ші бетте тілші сөйлейді.** - Кімнің ән тыңдағысы келеді, кімдер билегісі келеді? Балалар өз өнерлерін ортаға салады. **4-ші беттің тілші:** Дид ойын: «Кім тапқыр?» **Су туралы жұмбақ жасыру.** Жылт-жылт етеді, Жылғадан өтеді-ол не? **(су)** -Су қалай ластанады? Суды таза ұстау үшін не істеу керек? Суды біз барлық тірі жанға пайдаланамыз. Су бар жерде тіршілік өмір бар. Су туралы мағлұмат айтып суды микробтан тазалаймыз. Суымыз тап-таза болды. **5-ші беттің тілші сөйлейді:** Табиғат туралы қандай

	Бақытты өмір сүруің. Балаларды мадақтау. **Тосын сәт. Есік қағылып** **Айгүл қуыршақ келеді.ан хат** *Амандасу. Балалар мен Дәрігердің жазған қағазын жоғалтып алдым,онда пайдалы дәрумендер туралы жазған еді,енді сендерден көмек сұрап келдім.Маған пайдалы дәрумендер неде бар екенін айтыңдаршы?* **Сұрақтар ілмегі.** Сонымен дәрумендерді қайдан аламыз? -Жемістер мен көкөністерден аламыз. - Айгүлге көмектесу үшін не істейміз? -Жоғалтып алған дәрумендерінің суретін салып берейік. **Сергіту сәті.** Алма бақа барайық, (орында тұрып ,жүру) Алма теріп алайық,(алма теру қимылын жасайды) Қол жетпесе алмаға (оң қолды көтеріп секіру) Секіріп қол созайық (Екі қолды көтеріп секіру) **Балаларды топқа бөлу** Жұмы с жасаудың әдіс – тәсілін түсіндіру, көрсету Трафаретпен жұмыс. **Пед жет ойын: «Қандай алма?»** **1- топ.** Қызыл лма		соңынан бірін жүргізіп, шеңберге тұрғызу. **Негізгі бөлім** **Жалпы даму жаттығулары:Сылдырмақпен** 1.Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, сылдырмақ кеудеде. Сылдармақты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ. Келу 2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: Сылдырмақты алға созу.. Отыру, тұру. Б. қ. Келу 3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, сылдырмақ кеуде тұсында. Сылдырмақты алға созу. Еңкею, сылдырмақты тізеге тигізу. Б. қ. келу. Б. қ.: тік тұру, сылдырмақты қос қолмен ұстау. 1. Қос аяқпен секіру. Б. қ. келу. **Тыныс алу:** . «Сылдырмақты үрлеу». **Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары:** Қолға сылдырмақ ұстап гимнастикалық орындық үстімен жүру. **Қимылды ойын: №13.** **«Қоңырау қайдан естіледі?»** **Мақсаты:** Балалар қабырғаға беттерін беріп тұрады. Күтуші апай бөлменің басқа	От та, суда, ауа да Жан-жануарбарлығы Орман теңіз тауларда Табиғаттың байлығы.	тақпақ, тыйым сөздер, пікір айтамыз. **Балалар:** Табиғат мейірімді ана сияқты, өзіндегі барды адамдарға жан-жануарға береді. **Ал, мінекей, балалар біздің 5-ші шеңберіміз де микроптан тазаланды.** **Дид ойын: «Табиғат сәні»** Табиғатқа көбелек, құстар, аңдар, жәндіктерді жапсырамыз. **Енді мына баланы қарайық. Ол енді күле ме екен. Олай болса күліп тұрған баланы қарайық.** **Бәрі хормен:** Күн, сәуле шашқаның үшін рахмет! Аспан Таза ауаң үшін рахмет! Бұлт, жаңбыр сепкенің үшін рахмет! Ағаш, көлеңкең үшіе рахмет! Табиғат сұлулығың үшін рахмет! **Музыка** **Тақырыбы: «Мен әдепті баламын»** **Әуенді-ырғақты қимыл: «Серуендейміз, билейміз»** (музыкасын жазған А.Тоқсанбаев) Балаларды екі-екіден қол ұстасып, еркін қимылмен серуендеп жүргізу. Әуен өзгергенде бір біріне бұрылып,

	2- топ. Сары алама **3- топ.** Жасыл алама Алмаларды суретке түсіру, суретті Айгүлге жіберу. **Менің сүйікті бұрышым** **Суреттерді ретте** **Дид ойын:**«Пайдалы және зиянды тағамдар» **Шарты:**Пайдалы тағамдарды себетке құрастырамыз,ал денсаулығымызға кері әсерін тигізетін тағамдарды қоқыс шелегіне жапсырамыз. **Дене шынықтыру** **Кіріспе бөлім. Амандасу** **Педагог:** Біздің қуыршақтар дене шынықтырумен шұғылданбақшы, бірақ олар қалай айналысу керектігін білмейді. Кәне, біз оларды үйретейікші.Әрқайсысың өзіңе ұнаған қуыршақтың қасына барып тұрыңдар. Қуыршақтарды алып серуендеп қайтайық. Қуыршақтарды «үйшіктеріне» апарыңдар. Енді өздерің серуендеп келіңдер. Өз қуыршақтарыңа барыңдар. Сендердің қалай жүгіретіндеріңді қуыршақтарың көрсін. **Негізгі бөлім:** **Қуыршақтармен бірге жалпы дамыту жаттығулары.** **«Қуыршақтарды алып, шеңбер бойына тұрыңдар».** 1.Қуыршақты жоғары көтереміз, сосын төмен		бір шетіне тығылып тұрады да қоңырау соғады.		қолдарын белдеріне қойып, аяқты топылдатқызу. Келесі әуенде қол ұстастырып, шыркөбелек айналдыру. Әуенді ести отырып, өз беттерінше қимылдауға үйрету **Дид ойын: «Тату достар».** Балаларға әуенді тыңдап, өз ойларынан, таныс би қимылдарынан қарастыруға, еркін билеуге мүмкіндік береді. -Кімнің қандай өнері бар? -Кім билегенді ұнатады? **Дауыс жаттығулары:** Ән жаттығуында нүктелі нотаның орындалу ерекшелігіне, регистріне көңіл аудару. Дыбыс ұзақтықтарын көрсетуді қадағалау. **Ән үйрену: «Мен әдепті баламын»** Дауыс диапазондарын ескеріп, дикциясына көңіл бөледі. Сөздің анық айтылуын қадағалайды. Көңілді, ойнақы сипатына көңіл бөліп, мазмұнын қысқаша түсіндіреді. Әннің әуенін үйреніп, бірге қосыла айтуға икемдейді. түсінеді. Әннің ойнақы, көңілді сипатын сезініп, қосылып айтады. **Сергітужаттығуы:** Ойна, ойна, ойнайық,

	түсіреміз. *Орындауы:ойыншықты оған қарап тұрып жоғары көтеру. (3-4 рет қайталау)* ***2.Қуыршақты еденге отырғызып, оның көзіне қараймыз.*** *Орындауы: иілу және отыру – әрқайсысы әртүрлі орындауы мүмкін. (3-4 рет қайталау)* ***3.Қуыршақпен жасырынбақ ойнайық.*** *Еппетінен жатып қуыршаққа қарау,бетін алақанымен жасыру «ішпен жатып, иықпен тіреп басын сәл көтеру, иіліп «жасырыну». (3- 4 рет қайталау).* ***4.Қуыршақпен билейік.*** *Қуыршақты қолға алып, әркім өз әлінше бір орында би қимылдарын жасау. (15–20 секқайталау)* *Қимылдың негізгі түрлері:* ***Қолға қуыршақты ұстап, екі жіп арасымен түзу жүру.*** ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Күлше нан»*** *Қуыршақтарды үлкен шеңбер бойымен отырғызуды ұсынады (үлкен шеңбер залдың ортасында).* *Қуыршақтардың туған күнін атап оту үшін «Күлше нан» ойынын ойнаймыз.* *Бәріміз бір- біріміздің қолымыздан ұстаймыз.* ***Туған күнді тойлауға Пісірдік біз күлше нан.*** ***Иісі қандай дәмді, Өзі қандай***				*Биле, биле, билейік.* *Ойынойнапкөңілді,* *Қызыққатоймайық!* ***Қим ойын: «Досыма гүл сыйлаймын»*** *Шарты: Шеңберде тұрып, гүлді қатарға берген сайын, гүлдерді толықтырып отыру..* ***Ойын: «Алтын қақпа».*** *Ойынның сөздерін жатқа айтып, бірдей қимылдап, ойын шартының орындалуын қадағалайды.* *Ойынғабелсенеқатысқанбалал ардымадақтайды.*

	сәнді. ***Қызарып піскен күлше нан,*** ***Қазаннан түскен күлше нан.*** ***Күлше нан, бұрыл солға, Күлше нан, бұрыл оңға,*** ***Жан-жағыңа қара да,*** ***Қуыршақты таңда.*** *(Өз қуыршақтарын алып, әркім өз әлінше би қимылдарын жасайды. 2 рет қайталайды).* *Қуыршақтар шаршады, енді оларды машинемен үйлеріне апарып салайық.* *«Машине» әнінің ырғағымен бәріміз үйге қайтайық.* ***Машине, машине келе жатыр,*** ***Ішінде, ішінде шопыр отыр.*** ***Би-би-би! Би-би-би!***				
Серуенгедайындық	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №19*** *Жаңбырды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру.Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	***Үнемді тұтыну. «Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну»*** ***Тазалық процедурасы.*** ***Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*** *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	«Жеті лақ» ертегісін оқып беру, жәй әуенді музыка қосу				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтырушаралары	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*

	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. ***«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.*** ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үст елүсті ойындары, бейнелеуә рекеті,кіта птарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру негізінде*** ***«Күздегі ағаштар»*** ***тәжірибе«Әртүрлі жапырақтар қалай түседі»*** *Мақсаты: балаларға түскен жапырақтың ұшуының оның өлшемі мен пішініне тәуелділігін көрсету.* *Құрал-жабдықтар: әртүрлі пішіндегі нағыз үлкенді-кішілі жапырақтар, түрлі-түсті қағаздан қиылған түрлі ағаштардың жапырақтары, оларға таныс балалардың суреті салынған қораптар.* *ағаштар, «Жапырақтың ұшуы» тапсырмалары бар парақтар.* *Мазмұны. Педагог балаларға ағаштардың жапырақтарының түсуін әртүрлі тәсілдермен қалай көргендерін есте сақтауды ұсынады. Неліктен?* *-Қане, қандай жапырақтар түсетінін білу үшін тәжірибе жасайық* *жылдам, ал қайсысы баяу, ал қай жапырақ иіру ең әдемі.* *Қолыңызға бір жапырақ алып, тұрыңыз. Қолыңызды жапырақты жоғары көтеріп, саусақтарыңыздан жапырақты босатыңыз. Жапырақ ұшып бара жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаңыз және есте*	**Вариатив** **Тақырыбы: Өсімдіктер қалай өседі?** **Таңғажайып сәт:** **Маша келеді. (АҚТ технол)** - Сәлеметсіңдер ме, балалар! Ой Маша. Қош келдің! Саламатсың ба? Қолыңдағы не? Маша: Менің қолымдағы – бөлме өсімдігі. Мен мына гүлді үлкен де, әдемі етіп өсіргім келеді, бірақ қанша өсірсем де өспейді. Қалай өсетінін, қалай өсіру керек екенін білмей тұрмын, сендер маған осы гүлді өсіруге көмектесесіңдер ме? **Тәрбиеші:** Маша сен ренжіме, сенің қолыңдағы гүл жасанды гүл, сол себепті ол гүл өспей тұр. Ал, біздің балаларымыз сізге табиғи гүлдің қалай өсетінін көрсетеді. - Балалар біз Машаға гүлді қалай отырғызып, баптауға болатынын көрсетеміз бе? - Гүл дегеніміз - өсімдік, олар өмір сәні, табиғат көркі. Гүлдер бөлме ауасын тазартады, адамдарға жақсы көңіл - күй сыйлайды.	**Вариатив** **Тақырыбы: Өсімдіктер қалай өседі?** **Дид ойын: «Гүл сыйлаймыз»** **Балаларды топқа бөлу** **1-топ:** Үлкен құмыра құрастыру. **2-топ:** Гүлдерді бояу. **3-топ:** Құмыраға гүлдер жапсыру. **4-топ:** Гүл қоятын стол мүсіндеу. Бәрі бірге тақпақ айту **Болат Үсенбаев. «Гүл өсірдім бөлмеме»** Көркі болған үйімнің, Гүлді көрсем сүйіндім. Қызыл, аппақ гүлдерім Күнменен мың құбылдың. **Маша балаларға рақмет айтып қоштасады.**	***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру негізінде*** ***Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?»*** *Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады,атайды және сипаттайды.* ***Шарты:****Балалар жыл мезгілдерінің суреттерін жапсырып, ерекшеліктерін айтады.* ***Күтілетін нәтиже:*** *Балалар жыл мезгілдеріне тән суреттерді тауып әңгімелеп береді.* ***Дид ойын: «Жаңбырлы ауа-райы»*** *Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен сурет сала алады.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім .*** ***Балалармен амандасу.*** ***«Пойыз» ойыны.*** *Балаларға үлкен себеттегі сылдырмақты көрсету.* *Сылдырмақты балалардың өздеріне алғызып, бірінің соңынан*	***Экологиялық мәдениетті қалыптастыру негізінде*** *Тыныштық сәті: Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау.* *Сұрақ-жауап* *Менің дыбысы деп ойлайсың-дар?* *Табиғат дегеніміз-* *бізді қоршаған орта,* *туған елім, ауа, күн мен жер, су, орман мен жануарлар.* *Табиғатқа саяхат жасауға барамыз ба? Топ бөлмесінің ішіне саяхат.* ***Ой дамыту.*** *тірі табиғат пен өлі табиғат бір-бірімен тығыз байланысын түсіндіру.* *1-аялдама. Су* *Сылдырап ағып жатқан не ?* *-Дұрыс бұл су.* *-Ал судың қандай пайдасы бар?* *Су өлі табиғатқа жатады,ал біз адамдар суды ішеміз бізге пайдасы өте көп . Бірақ су өлі табиғатқа жатады?* ***Сергіту сәті.*** *2-аялдама.* ***Жұмбақ жасыру*** *Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің* *Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің?* *Ол не ?**АУА*

	сақтаңыз: ол тез немесе баяу түсті ме,ол тіке ұшты ма, әлде шеңбер болды ма?	Гүлдердің де жанды табиғат, адамдармен сөйлескендей олармен де сөйлесіп, өз ілтипатыңды білдіріп, баптап, күтіп, сүйіспеншілікпен қарап, еркелетіп тұру қажет. Гүлдердің құрылысын қарайықшы: тамыры, сабағы, жапырағы, күлтешелері болады. **Дид ойын: «Гүл отырғызамын»** **Тәжірибелік жұмыс.** - Балалар, біз тәжірибе жүзінде Машаға гүлді қалай отырғызу, қалай күтіп баптау керектігін көрсетейікші. Алдымен бәріміз алжапқыш тағып алайық бағбан, ғалым боламыз. - Алдымен, гүлдің өскінін қиып алып, оның тамыры шыққанша суға салып қоямыз. Шелекке құнарлы топырақ салып, тамыры бар өскінді сол топыраққа отырғызамыз. Тамыры топырақтың астында болады, олар көрінбейді, гүлдердің су ішуіне көмектеседі, сондықтан да оларға су құйып тұру қажет. Гүлдердің тамыры дем алып тұру үшін, топырағын қопсытамыз. Тәрбиеші Машамен бірге гүлге су құйып, топырағын қопсытып көрсетеді.		*бірін жүргізіп, шеңберге тұрғызу.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары:*** ***Сылдырмақпен*** *1.Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, сылдырмақ кеудеде.* *Сылдармақты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ. Келу* *2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:* *Сылдырмақты алға созу.. Отыру, тұру. Б. қ. Келу* *3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:* *Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, сылдырмақ кеуде тұсында.* *Сылдырмақты алға созу. Еңкею, сылдырмақты тізеге тигізу. Б. қ. келу.* *Б. қ.: тік тұру, сылдырмақты қос қолмен ұстау.* *1. Қос аяқпен секіру. Б. қ. келу.* ***Тыныс алу:*** *«Сылдырмақты үрлеу».* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары:*** *Қолға сылдырмақ ұстап гимнастикалық орындық үстімен жүру.* ***Қимылды ойын: №13. «Қоңырау қайдан естіледі?»***	*- Ауа не үшін керек?* *- Ауаның түсі қандай?* *- Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе* *Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады.* ***1-тәжірбие:*** *Әр баланың қолына айна беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді* ***2-тәжірбие:*** *Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік.* *- ауасыз тыныс алуға бола ма?* *Міне ауа да өлі табиғат* *Балаларды мадқтау.*

		Маша Рахмет балалар! Тәрбиеші: - Жарайсыңдар! – Енді отырғызған гүлімізді терезе алдына қоямыз. Гүлдер күннің көзін жақсы көреді. Машаға сыйлық ретінде гүл жасап берейік.		***Мақсаты:*** *Балалар қабырғаға беттерін беріп тұрады. Күтуші апай бөлменің басқа бір шетіне тығылып тұрады да қоңырау соғады.*	
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын:«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балалар өз болмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.*	***Дид ойын:«Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі*	***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.*	***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты:* *Түрлі-түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенгедайынд ық	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №19*** *Жаңбырды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	***«Өнегелі 15 минут»*** ***Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.***				
	Ата- аналармен балалардың төлем ақысы туралы, балалардың тазалығы туралы, балалардың тәртібі туралы жеке әңгімелесу.	*Ата – аналарға балалармен үйде жеке жұмыс түрлерін мысалы суретті әдемі жапсыруға үйретуін есеру және кеңес беру.* *Балалардың үйге қайтуы.*	*Балалардың ауа-райына сәйкес киіндіру туралы әңгімелеу.* *Балалардың тәртібі жайлы әңгімелеу.* *Төлем ақыларын уақытымен төлеуін айту.Балалардың үйге қайтуы.* *Балалардың сұранып үйге қайтуы*	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Балаланы балалабақшаға уақытында әкелулерін ескерту.*	*Ана – аналармен әңгімелесу.* *Баланың бүгінгі жетістігі туралы әңгімелеу.*

Тәрбиелеу-білім беруп роцесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы.
Балалардың жасы: 3,4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 16.09 – 20.09.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – ұлттық құндылық, ұлттық өнерге баулу.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Өнегелі 15 минут» - Балалардың денсаулығы, іс- әрекеті, мінез құлқы туралы әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 1*** ***Дид ойын: «Мамандықтың бәрі жақсы»*** ***Мақсаты:*** *балаларды әр түрлі мамандықпен танысады. Еңбекті құрметтеуді түсінеді.*	***Картотека №2*** ***Дид ойын: «Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасында-ғы қарым - қатынас мәдениеті туралы түсінеді.*	***Картотека № 3*** ***Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Суреттегі сәйкессіздікті таба біледі.*	***Картотека № 7*** ***Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалардың табиғатты қорғау, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдылары дамиды.*	***Картотека № 6*** ***Дид ойын: «Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта біледі.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру.****Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* ***Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*** *Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Балалар кітапханасы» жобасы аясында.«Тілім менің тірегім»***				
	Достар , бері келіңдер, *Қолдарыңды беріңдер.* *Шаттық толы шеңберге,* *Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз,* *Бар әлемде сүйеміз.* *Қол ұстасып, қуанып,* *Достарымен бір жүреміз.*	*Күн жылуын аямасын,* *Шуағымен аяласын.* *Достық деген бәйтеректі* *Барлық бала саяласын*	*Достарым, кең тұрыңдар,* *Бақыт сонда ұғыңдар.* *Қол ұстасып , күліпдеп* *Шаттық шеңбер құрыңдар*	*Аманбысың ,алтын күн!* *Аманбысың, жарқын күн!* *Маған жылу, жарық бер,* *Қуаныш пен шаттық бер*

ұйымдастырылған іс-әрекет	***Қызығушылықты ояту.*** ***Телефон шырылдау.*** ***Хабарлама келу.*** *-Ия балалар дәрігерден келген екен* *Тәрбиеші хабарламаны оқиды.* *Саламатсыздарма балалар!* *Балалар өз дене мүшелеріңді білесіңдерме?* *Біз сіздерді тексеруден өткізуге барамыз.* ***Дид ойын:*** ***«Дене мүшелерді ата»*** *Шарты: дене мүшелерін көрсетіп атау.* *(Бас, мойын, қол, кеуде, аяқ)* ***Қ .Мырза Әли*** *-Екі көзің не үшін керек?* *- Жақсыларды көру үшін!* *- Екі қолың не үшін керек?* *- Елге көмек беру үшін!* *- Құлақ деген не үшін керек?* *- Ақыл-кеңес тыңдау үшін!* *-Тіл мен жағың не үшін керек?* *- Ақиқатты айту үшін!* *- Ал аяғың?..* *- Шетте жүрсем,* *Туған жерге қайту үшін!* *Өлең жолдарының мағынасын түсіндіру.* ***Дид ойын:*** ***«Адам денесін құрастыр»*** *Шарты: суреттерді дұрыс құрастыра отырып, адам бейнесін шығару.* *Балаларды мадақтау.*	*Әжемнің ертегісі**Қызығушылықтарын ояту.*** *Балалар мен ертегі кейіпкерлерінен хат алдым. Мен сеңдерге хатты оқып берейін.* ***«Қымбатты балалар!*** ***Біз ертегі орманның тұрғындарымыз.*** ***Сіздерді қонаққа шақырамыз...»*** *Сендер қонаққа барғыларын келе ме?* ***Ой дамыту.*** *біз қонаққа бармас бұрын, бұл хат қай ертегіден екенін табу үшін, жұмақтарды шешуіміз керек.* ***Миға шабул*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Жасырған жұмбақты жылдам шешу* *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* *(Мұз)* *Қылдай белі бүгілген,* *Өзінен де жүгі үлкен.* *(Құмырсқа)* ***Тосын сәт. Аудио дыбыс.*** ***Ой балалар бұл ненің даусы.*** *(Тышқан)* *Жаңбырдың дыбысы* *Бұл ненің дыбысы?(Жаңбыр)* *Ой балалар бұл ненің даусы?* *(Тоқты)*	***Тосын сәт*** ***Тиін келеді. Көңілсіз.*** *Балалардан көмек сұрау.* *Маған аю көп тапсырма берді, өзім орындай алмай тұрмын, маған көмек керек.* *Егер мен орындамасам аю жеп қояды.* *Тиін сен уайымдама біздің балалар білімді , көмектеседі.* ***Тиінге көмек*** ***1-тапсырма.*** ***Дид ойын: «Шарларды ажыратып бер»*** *Суретпен жұмыс:* *-Ненің суретін көріп тұрмыз?* *-Қоянның қолында неше шар?* *-Мысықтың қолында неше шар бар?* *Қайсысының қолындағы шар көп?* *-Шардың түстері қандай?* *-Шардың пішіндері қандай?* ***2- тапсырма .*** *Мен бау-бақшаға барып, құлпынай теруім керек. Алдымда көлшік жатыр*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар бүгін бізге бір - бірінен айнымайтын түрлері бірдей ағайынды қуыршақтар келіпті. Біздің бәріміздің өз атымыз бар, сол сияқты қуыршақтардың да аттары бар екен.* *- Ең үлкені Айжан* *- Ал одан кішісі Айман* *- Ең кішісі Айгүл* *Қане бәріміз қуыршақтардың атын қайталап шығайық.* *Қуыршақтардың түрлері бірдей болғанымен бойлары бірдей ма?* ***Дид ойын: «Қуыршақты ата»*** ***Шарты:****Рет - ретімен қуыршақтарды көрсетіп, атын атау.* *Ең үлкен қуыршақты кім көрсетеді, аты кім?* *Жарайсыңдар балалар!* *Қуыршақтарымыз бізге бос келмепті, тапсырмалар мен жолда келе жатып алма теріпті. Міне, қараңдаршы қандай әдемі алмалар.* ***Дид ойын : «Алма мен алмұртты салыстыр»***	*«Қауіпсіздік ережелері»**Ғажайып сәт:*** ***Аудио дыбыс.*** ***Машинаның дыбысы.*** ***Бип-бип –бип*** *Балалар ненің даусы деп ойлайсыңдар?* *Машинаның.* ***Ой қозғау*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Мультфильм қарау.* *Ой балалар мына машина жүре алмай тұр екен, машинаға көмектесеміз бе?* ***Дид ойын: «Машинаға жол саламыз»*** ***Шарты:*** *Геометриялық пішіндерден машинаға жол құрастыру.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Сөйлеуді ол білмейді. Бірақ тоқта жүр дейді. Бұл не екен балалар?* *-Балалар, қалай ойлайсыңдар, бағдаршам не үшін керек?* *-Бағдаршамның неше көзі бар? Қандай?* *-Бағдаршамның көздеріні қызметін айтып беріңізші. Қандай көзі жанғанда тоқтаймыз?*

	Шапалақ әдісі. **Ой дамыту.** **Қызықты оқиға.** Балалар, суретшілер айнаға қарап тұрып өз суреттерін өздері сала алады екен. Оны **автопортрет** деп атайды екен.. Сөз естеріңде қалды ма? Қане, бәріміз қайталап айтайық (автопортрет). Ол нені білдіреді екен. **Ой қозғау.** Шығармашылық ортаға саяхат. Портреттерге назар аударайық. Онда кімнің суреті салынған? (Ананың). Балалар, анықтап қараңдаршы, автор анасын қандай көңіл-күйде бейнелепті? Сурет салу кезінде автордың көңіл-күйі қандай болды екен? Автор өз еңбегін жасау барысында қандай заттарды пайдаланыпты? Бұл суретке қандай ат ойлап табуға болады? Мен сендерге айнаға қарап тұрып өз суреттеріңді салуды ұсынамын. Сонда келесі көрмемізде сендердің жұмыстарыңды тамашалайтын боламыз. **Құрлымдалған ойын:** **«Менің портретім!»** **Балалар жұмысын мадақтау.**	Жарайсындар, балалар сендер жұмбақтардың жауабын таптыңдар. Бұл кейіпкерлер қай ертегіде кездеседі? -Дұрыс, бұл кейіпкерлердің бәрі «Кім күшті» ертегісінде кездеседі. Сендер ертегі әлемінде көретін ертегіні тауып алдындар. Жарайсындар! **Ой қозғау.** **АҚТ технол жұмыс.** «Кім күшті» ертегісін көрсете отырып, түсіндіру. Ал, енді көзімізді жұмып 1,2, 3 дегенде сиқырлы таяқшамен ертегі еліне жетеміз. Ертегілелер еліне қош келдіңдер! **Дид ойын:«Кім күшті?»** ертегіні сахналау. Әр бала бет перде киіп ертегіні сахналайды. Мадақтау. Көздерінді жұмып 1,2,3дейін санандар Міне біз сүйікті балабақшамызға оралдық. -Сендерге ертегі ұнады ма? -Қай кейіпкер сендерге қатты ұнады? -Кім өз ролін жақсы орындап шықты? балаларды мадақтау . **Шығармашылық орталық** **Балаларды топқа бөлу.**	ғой, одан қалай өтемін? Аяғымды ластамай, батпаққа батпай, көлшіктен ақырындап, абайлап өту үшін не керек? Көпір керек **Дид ойын. «Көпір саламыз»** Балалар, мына жерде таяқшалар жатыр екен, енді осы таяқшалардан көпір құрастырып берейік. **3-тапсырма.** **Тақпақ айтып бер** Сенген қайрат, күшіне Қоңыр аю-қорбаңбай, Жасыл тоғай ішінде Жүреді еркін қорғанбай. Бал араның қалайда Барлық балын өзі алып, Жидегі мол тоғайда Жүргізеді қожалық. **Сергіту сәті:** Бәріміз біргеміз. Оңға бір қадам, солға бір қадам Шапалақ ұрамыз. Алға бір қадам, артқа бір қадам Шапалақ ұрамыз. **4 - тапсырма.** Экологиялық мәдениетті қалыптастыру. **Табиғаттағы өзін-өзі ұстау ережелерін айтып бер.** 1.Қоқысты кез келген	 - Түстері бірдей ма? - Түстері қандай? - Жемістердің қайсысы көп, қайсысы аз?. **2-Тапсырма** **Миға шабул.** **Логикалық тапсырма** -Жол ұзын ба, қысқа ма? Қол ұзын ба, қысқы ма? -Қасық ұзын ба, қысқа ма? Асық ұзын ба, қысқа ма? -Алма үлкен бе, түйме үлкен бе? -Аю үлкен бе, қоян үлкен бе? -Шаш ұзын ба, қас ұзын ба? **Сергіту сәті:** Алма, алма, көп алма Қызыл жасыл, сары алма. Теріп, теріп алайық, Қалтамызға салайық. **3- тапсырма** **Алма, алмұрт туралы тақпақтар айтып беріңдер** Апорт дейтін алма бар, Жер жаратын атағы. Ондай алма қайда бар, Алматы – оның Отаны. **Алмұрт** Уылжыған албырт, оның аты- алмұрт. Мен алмұртпын , алмұртпын,	Жарайсыңдар, балалар, бағдаршам туралы туралы біледі екенсіңдер. **Суретпен жұмыс.** Көліктер қайда жүр? Жолда қалай жүру керек? - Бағдаршам жоқ көшеден қалай өтеміз? -Енді мына белгілерге қараңдаршы, мынау ненің суреті? -Егер телефонның суреті салынған белгі тұрса ол нені білдіреді? -Мынау медициналық көмек пунктінің белгісі. Автобусттың суреті салынған белгіні көрсеңдер, ол «автобус тоқтайтын аялдама бар» дегенді білдіреді екен Енді машина жолмен жүру үшін, бағдаршамды жасап берейік **Балаларды топқа бөлу.** **Дид ойын: «Бағдаршам көздері»** **1-топ:** **Шарты:** Бағдаршам көздерін ретімен жапсыру. **2-топ:** **Шарты:** Бағдаршам көздерін бояу. **Дид ойын: «Сақ бол!»** **Шарты:**Қызыл көзін жағады. (қозғалмай

	Дене шынықтыру ***Кіріспе бөлім*** *Сапқа тұру, әр түрлі бағыт-та жүру, тәрбиешінің белгісі бойынша шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұру.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** *Жіппен. 5 – бөлім.* ***1.Аяқты алшақ қою.*** *Жіпті омырауға ұстау, алға созу, жоғары көтеру, алға соу, бастапқы қалып. 5рет.* ***2. Отырып, тұру.*** *Жіпті омырауға ұстау, отырып жіпті алға, созу, тұру бастапқы қалып. 4-5 рет.* ***3.Отыру.*** *Аяқты алшақ қою. Жіп ті алға ұстау, еңкейіп оң аяқтың ұшына тигізу, солай сол аяққа. 5-рет* ***4. Арқамен жату.*** *Жіпті бастан асыра ұстау, аяқты көтеріп жіпті аяқтың ұшына тигізу.Оң аяқ, сол аяққа. 5-рет.* ***5. Жіп жерде.*** *Қолды белге ұстап жіптен секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:****«ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.***	***1-топ:*** *Трафареттен қойдың суретін мақта таяқшамен бояу.* ***2-топ:*** *Тышқанда іннің қасына жапсыру* ***3-топ:*** *Құмырсқаны мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Қиылған суреттерден мұздықұрастыру.*	*жерге тастама, арнайы қоқыс жәшігіне сал!* *3. Табиғатта өзін-өзі ұстай білу ережесі* *2.Ағаштарды кеспе, бұтағын сындырма!* *3.Жануарларға зиян келтірме, қамқорлық жаса! 4.Құстарды өлтірме, ұя жасап қамқорлық көрсет! 5.Өсімдіктерді (шөптер, гүлдер) жұлма!* ***Тиін қуанып тапсырмаларын алып, балалрмен қоштасады.*** ***Дид ойын: «Табиғатты тазала»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-Топ:*** *Суреттегі табиғатқа пайдалы заттарды жасыл корзинаға жапсыру.* ***2-топ.*** *Суреттегі ағаштарды жасыл түспен бояу* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Сапқа тұру, әр түрлі бағыт-та жүру, тәрбиешінің белгісі бойынша шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұру.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** *Жіппен. 5 – бөлім.*	*аузындамын бар жүрттың.* ***Дид ойын: «Сиқырлы жолдар»*** ***Шарты.****Оң жақтағы жол үш-бұрыштан, сол жақтағы жол төртбұрыштан, тура жол дөңгелектен басталады. Әр бала өзінің қолындағы пішінге ұқсас жолмен жүру. Балаларды мадақтау.* ***Иллюстациялық суреттер қарау.***	*тұру)* *Сары көзін жағады.* *(қол шапалақтау)* *Жасыл көзін жағады.* *(бір орында тұрып жүру).* ***Ой қозғау*** ***Сұрақ- жауап*** *Үлкен жолда доп ойнауға, велосипедпен көшеде жүруге бола ма? -Келе жатқан көліктің алдынан өтуге бола ма? Балалардың жауаптары.* ***Балаларды мадақтау.*** ***Сюжеттік рольдік ойын: «Жүргізуші»*** ***Музыка*** ***Тақырыбы:*** ***«Ойыншықтар»(И.Нүсіпбаев, Н.Әлімқұлов)*** ***Әуенді –дидактикалық ойын:*** *«**Әуенді сағат»** ойналады.* *Дауыс жаттығуына қуыршақтарын ұйықтатып, әлдейлейді. Дауыстарын қатты және жай шығаруға дағдыланады.* *Әннің көңілді жарқын сипатын сезініп, үйренеді. Ырғағы мен динамикасын шапалақтап көрсету арқылы есте сақтайды. Балалар шапшаң қозғалуға, тез қимылдауға, жүгіруге*

	-Гимнастикалық орындық үстінен ішімен тартылып жүру. **Қимылды ойын: «Мысық пен торғайлар»** Шарты: Балаларды ептілікке үйрету		**1.Аяқты алшақ қою.** Жіпті омырауға ұстау, алға созу, жоғары көтеру, алға соу, бастапқы қалып. 5рет. **2. Отырып, тұру.** Жіпті омырауға ұстау, отырып жіпті алға, созу, тұру бастапқы қалып. 4-5 рет. **3.Отыру.** Аяқты алшақ қою. Жіп ті алға ұстау, еңкейіп оң аяқтың ұшына тигізу, солай сол аяққа. 5-рет **4. Арқамен жату.** Жіпті бастан асыра ұстау, аяқты көтеріп жіпті аяқтың ұшына тигізу.Оң аяқ, сол аяққа. 5-рет. **5. Жіп жерде.** Қолды белге ұстап жіптен секіру. **Тыныс алу жаттығулары:**«ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару **Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары.** -Гимнастикалық орындық үстінен ішімен тартылып жүру. **Қимылды ойын: «Мысық пен торғайлар»** Шарты: Балаларды ептілікке үйрету		дағдыланады. **Музыкатыңдау:**«Машине» (К. Қуатбаев,Т. Тұяқбаев) Әннің мазмұны мен әуенінің ырғағын ажыратуға үйрену. Машине, бағдаршам суреттерін көрсету, әңгімелеу. Жол ережелері туралытүсінік беру. **Ән айту:«Кәне, қызық ойын бар» (эстон халық әуені, Ю. Энтин, аударған И. Сапарбай)** Әннің әуенін үйрену, мазмұнына сәйкес қимыл жасауға үйрету. Айғайламай, дауысқа күш түсірмей дұрыс айтуға дағдыландыру. Өткен әндерді қайталау. Таныс әндерді естеріне түсіріп, сөздерін анық, таза айтуына мән беру. Таныс әндерді қалаулары бойыншақайталау. **«Ойыншықтар»(И.Нүсіпбаев, Н.Әлімқұлов)** **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар:** «Бөбектер биі» (К.Қуатбаев) Балаларжұптасып тұрады. 1-бөлімде бір-біріне қарап тұрып, аяқтарымен жеңіл

					серіппеліқимылжасайды. 2-бөлімдеқол ұстасып айналады. Кел, ойнайық, ойнайық, Қызыққа бір тоймайық! деойынғашақырады. ***Дид ойын: «Музыкалық қалпақ»*** ***Шарты:*** *музыка ойнай бастайды, ол ойнап жатқанда, сіз қалпақты айналдырасыз. Музыка тоқтаған бойда қолында қалпағы бар адам оны басқа баланың басына кигізеді.*
Серуенгедайындық	***Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *Ауа- райын бақылау*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №16*** *Кемпірқосақты бақылау .*	***Картотека № 17*** *«Күз көрінісін бақылау»*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру. Серуен кезінде табиғатты қорғау түсініктерін дамыту. Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*** *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	***Үнемді тұтыну түсінігін дамыту.*** *Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	***Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.***				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№ 12. 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.*	***№14. 1.Ояну*** *Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.*	***№15. 1.Ояну*** *Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге,*	***№16 1.Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,*

				арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.	Бір - біріңе жымиыңдар
	«Еңбегі адал жас өрен» -ұйқыдан тұру кезінде жаттығу жасау, киіну, өз-өзіне қызмет жасауға баулу. Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну дағдысы.* *Қолдарын сабындап жуып, оз сүлгілеріне сүртіу, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекетте) жеке жұмыс	***Вариатив:*** **Тақырыбы: Құмның өсімдікке әсері** **Негізгі бөлім** Тосын сәт: Тәрбиеші: - Балалар, бізге қонаққа Айгүл келді. - Сәлем Айгүл! - Сәлем! (ол көңілсіз жауап қайтарады) - Балалар ол неге сонша мұңайды деп ойлайсыңдар? -Одан сұрайық. сен неге сонша көңілсізсің? Мен балаларға жақсылық жасағым келді, бірақ ештеңе болмады. Топтарыңыз әдемі, ауасы таза болсын деп, топтарға гүл сыйлағым келді. Айналада гүл өссе, ауа таза болатынын өзіңіз түсіндірдіңіз. Сондықтан мен дүкеннен ең әдемі гүлдерді әкеліп, қабырғаларға іліп, терезелерге қойдым. Келесі топтағы апай маған: Айгүл мұндай әдемі жасанды гүлдерді қайдан алдың деді? Мен еліктен олар жасанды, олар шынайы! Жапырақтары жасыл, бұтақтары жасыл, гүлдері қызғылт. Менің гүлдерім шынайы, тірі, жасанды емес	***Вариатив:*** **Тақырыбы: Құмның өсімдікке әсері** **Дид ойын: «Терезедегі гүл» қолданбасы** Терезе алдына құмыраны, жапырақтарды, гүлді құрастырып қою. 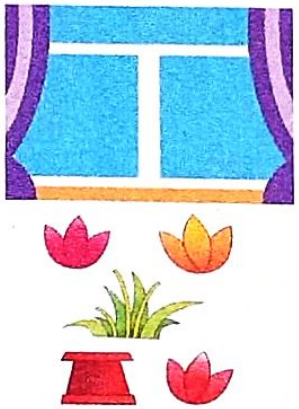 **Қортынды.** **Балаларды мадақтау.**	***«Жаңбырлы ауа-райы»*** *Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен танысу үшін біз қағаздың бүкіл бетіне нүктелік, ритмикалық және біркелкі қолдану қабілетін қалыптастырамыз.*	***«Жұлдызды аспан»*** *Түнгі аспанға балауыз шам арқылы бейне беру.* ***Денешынықтыру*** ***Негізгі бөлім. Амандасу Қонжықпен ойнаймыз (таза ауада)*** *Педагог: Балалар, мен жұмбақ жасырайын:* *Қаһарлы қыста ол ұйықтап,* *Саусағын сорып жатады.* *Күлімдеп көктем келгенде,* *Ұйқысынан тұрады. Ол не?... (аю).* *- Иә, бұл – аю. Бүгін бізге ойыншық қонжық қонаққа келді, өзімен бірге бір себет жаңғақ әкелді. Біз онымен бірге ойнаймыз, жүгіреміз, секіреміз. Ал алдымен біз қонжыққа қалай әдемі жүре алатынымызды көрсетейік.* *Бір-бірден тізбекке тұру.* *Бірінің артынын бірі жүру.* *Ал енді қандай жылдам екенімізді көрсетеміз.* *Жүгіру.* *Ал енді қандай епті әрі күшті екенімізді көрсетеміз. Шеңберге*	***Әдемі гүлдер щетка әдісі*** *Тіс щеткасы мен тамшыларды шашырату техникасын енгізу. бояуды кішкене алуға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу*

	десем, олай емес диді. - Балалар, Айгүлге оның гүлдерінің тірі емес екенін анықтауға көмектесеміз бе? Жаңа гүлдер жасанды гүлдерден несімен ерекшеленеді? **Ой дамыту** **Тірі гүл өседі, тірі гүлде тамыр болады, гүлді суару керек, тірі гүл дамуында өзгереді: жаңа жапырақтар, бүршіктер, гүлдер, тұқымдар пайда болады, жапырақтары құрап қалады, т.б.** - Балалар, тұқым дегеніміз не? (балалардың жауаптары) -Олар не үшін керек? (балалардың жауаптары) - Өсімдіктің өсуі үшін тұқым қажет. Балалар, Айгүлге әртүрлі тұқымдарды көрсетіңдер. Айгүл балалармен бірге тұқымдарды тексереді. – Ал мына үгінділерден бірдеңе шығады дегің келе ме?! Бос сөз!!! Мен мұндай ертегілерге ешқашан сенбеймін бе? – Иә, Айгүл , мұндай тұқымнан гүлді ғана емес, тұтас ағашты да өсіруге болады. Әрбір өсімдіктің өз тұқымы болады. - Білемін, білемін. Мен оны қорапқа салып, орамалмен жауып қоямында, 1,2,3 әдемі гүлдер өс десем бірден осындай әдемі гүлдер шығады. - Жоқ, Айгүл. Бұл жерде ондай сөздер көмектеспейді. Мұнда тек білім мен еңбек қана көмектеседі.			*түруды ұсынады.* *«Қазір қоңжық әрқайсымызға бір-бірден жаңғақ береді.* ***Біз оған жаңғақпен қандай жаттығу жасауға болатынын көрсетеміз.*** ***Негізгі бөлім.*** ***Жаңғақтардың көмегімен жалпы дамыту жаттығуларын орындау.*** ***Жаңғақтар шыршадан түседі, Балалар оны тездетіп тереді.*** *Б.қ. – аяқтары иықтарымен сәйкес қашықтықта, жаңғақ ұстаған қолдары төменде.* *1-қолдарын жоғары көтереді, еріледі, жаңғақты жерге тастайды, отырады, жаңғақты жерден көтереді, түзеледі (4 рет қайталайды).* ***Бұта түбінде жаңғақ домалады, Жасырынып ол қалды.*** *Б.қ. – аяқтарын алшақ қойып отырады, қоңжықты қолдарына ұстап тізесіне қояды.* *1-2 – алға қарай иіледі (тізелерін бүкпеуге тырысады) жаңғақты аяқтарының арасына қояды, 3-4 – түзеледі, шапалақтайды, 5-6 – алға қарай еңкейеді, жаңғақты алады, 7-8 – түзеледі,*	

	(Педагог балалардың назарын гүлдің құрылысын бейнелейтін суреттер ілінген тақтаға аударады.) Тәрбиеші: Балалар мына суретке қараңдаршы. Бұл гүл. Оның тамыры, сабағы, жапырақтары мен гүлдері бар. Тамыр жер астында орналасқан; өсімдіктерге топырақтан қоректену мен ылғал алу қажет. Өсімдік тамырдың көмегімен қоректенеді деп айта аламыз. Жердің үстінде гүлдің сабағы, жапырағы, гүлі болады. Өсімдік дұрыс өсіп, дамып, бізді гүлденуімен қуанту үшін оған топырақ, күн сәулесі, су қажет. **Қане бәріміз кішкентай ғалымға айналып, тәжірибе жасап тексеріп көрейік** **Тәжірибе алаңы.** **Кішкентай ғалымдар.** **«Гүл қайда жақсы өседі?»** **Міндеті:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Құрал-жабдықтар:** екі бірдей кесінді, су құйылған ыдыс, топырақ, өсімдік күтіміне арналған заттар. **Тәжірибе барысы:** Топырақсыз өсімдіктер ұзақ өмір сүре алмайтынын анықтау? (мүмкін емес); олар қай жерде жақсы өседі - суда немесе топырақта? **Қорытынды:** топырақтағы өсімдікте бірінші жапырақ тезірек пайда болады, өсімдік жақсы күш алады; суда өсімдік			*жаңғақты жоғары көтереді (4 рет қайталайды).* ***Шалқалап жатады, жаңғақты екі қолда ұстап басынан жоғары көтереді.*** *1-2 – аяқтарын жоғары көтереді, қолдарын жоғары көтеріп алға қарай созады, табанын жаңғаққа тигізеді, 3-4 –б.қ. алғашқы кезеңге келеді (4 рет қайталайды).* ***Жаңғақтар ойнайды шаттанып, Секіріп, жүгіріп, қуанып.*** *Б.қ. – аяқты бірге қосады, бір қолмен жаңғақты ұстайды. Бір орында секіреді (20–30 сек)* *Тыныс алу жаттығуы:* ***«Ботқа пысты» мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. «пы-х, пы-х ,пы-х» деп айту.*** *Қимылдың негізгі түрлері:* ***1. «Жолдан өту»*** *«Кәнеки, қонжықты жолдан отуге үйретейік». Бірінен соңы бірі сапқа тұрып басты солға және оңға бұрып «жолмен» жүру (2 рет қайталайды).* ***2.«Секірейік»*** *«Ал енді қонжықты дұрыс секіруге үйретейік»* *Сызық үстінен екі аяқпен секіру. Екі аяқпен бір мезетте итеріліп секіруге назар аударамыз.*	

	әлсіз болады.			*Аз қозғалысты ойын:* *Қим ойын: «Допты домалат»* *Нұсқаушы қонжықпен бірге допты қолына ұстап, шеңбердің ортасына тұрады. Ол допты әр балаға кезегімен домалатады. Ойын 2 рет қайталанады.*	
	Дәстүрден тыс сурет салу . Шығармашылық дағдыларын , зерттеу іс – әрекетін дамыту картотекасынан				
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын: «Не артық?»*** *Мақсаты: Суретте тұрған артық затты таба біледі.*	***Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз»*** *Мақсаты: балалар гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, суару, қопсыту дағдыларын меңгереді.*	***Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсіне отырып, құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	***Дид ойын: «Қоянға көмектесеміз»*** *Мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.*	***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*
Серуенге дайындық	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет*** *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*	***Картотека №14*** *Ауа- райын бақылау*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №16*** *Кемпірқосақты бақылау .*	***Картотека № 17*** *«Күз көрінісін бақылау»*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың Үйге қайтуы	***Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.***				
	Ата-аналарға кеңес: *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Тәрбиелеу-білімберупроцесініңциклограммасы **Тексерілді**

Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 23. 09 – 27.09.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	***Күй күмбірі – ұлттық құндылық, ұлттық өнерге баулу.*** *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	***Өнегелі -15 мин.****«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балаларды н дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үс тел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 18*** ***Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі.*	***Картотека № 21*** ***Дид ойын: «Балық аулау»*** ***Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*	***Картотека № 20*** ***Дид ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балаларға өз болмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқып суреттен таба біледі.*	***Картотека № 17*** ***Дидойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Картотека № 15*** ***Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қыркүйек айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	***Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру.****Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* ***Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*** *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке	***«Балалар кітапханасы»-жобасы***				
	Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін.*	*Сиқырлы айнадан Өзімді көрермін.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге,*

дайындық	Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал	Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!	Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін	Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.	Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.
ұйымдастырылған іс-әрекет.	**Қызығушылықты ояту** **Сөздік ойын: «Күп шуағы».** *Педагог сандықтан арнайы жасалған ойыншық күнді шығарады. Бір-бірлерінекүнді ұсынып, тілектерайтады (педагогтіңкөмегімен).* ***Ойын:«Бізсаяхатжасаймыз».*** *Тамаша ғой бақшамыз,* *Саяхатқашығамыз.* *Алға басып келеміз,* *Бәрін,бәрінбілеміз* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *«Балабақшабөлмелері».* ***-Мынау – дәрігер бөлмесі.*** ***Дәрігер бөлмесінде дәрігер отырады. Дәрігер балалардыемдейді.*** *Мынау–* *асүй.Асүйдеаспаздарбалаларғаас сдайындайды.* *Мынау–* *музыказалы.Музыказалындакімдер бар?* *Музыказалындамузыкажетекшісі,балаларбар.Балаларби билеп,өлеңайтады.* *Мынау–* *спортзалы.Балаларжаттығуларжасап,спортпен шұғылданады.* ***Мәтін үлгісі.*** *Біздің балабақша үлкен. Балабақша әдемі, таза. Балабақшада спорт залы ,музыка залы, асүй, дәрігер бөлмесі, . Музыка залы бар. Спорт залыүлкен.* ***Сергіту сәті***	**Қызығушылықты ояту.** ***Дид ойын:*** ***«Сөйлеп тұрған кім?»*** *Балалар біз қазір мына сөздерді естіп қандай мамандық иесі сөйлеп тұрғанын анықтайықшы:* *1) Балмұздақ сатамын! Балмұздақ!* *2) Жүріңіз қай жаққа апарып тастайын?* *3) Қай жеріңіз ауырып тұр? Қазір ыстығыңызды өлшейін.* *4) Шашыңызды қандай үлгіде қиып берейін?* *5) Бүгінгі сабақта біз балалар қысқы табиғат туралы әңгімелесеміз.* *6) Мен манты жасап жатырмын, қазір дайын болып қалады.* ***Балалардың жауаптары.*** *Жарайсыңдар!* *- Міне бұл мамандықтар әлемі.* *Ешдеше осы мамандықтар әлеміне саяхат жасап қайтамыз ба.* ***Дамытушы ортамен жұмыс.*** ***Аурухана*** *Мына жерде не көріп тұрсыңдар?* *Бір бала: Мен дәрігер боламын* *Үлкеннің де баланың*	***Көркем сөздер әлеміне саяхат.*** ***Миға шабуыл*** ***Мақал айтам өзіңе*** *-Диқан жерді анасындай сүйеді,* ***Жер диқанын баласындай сүйеді.*** *-Шебердің инесі де алтын,* ***Соққан күймесі де алтын.*** *-Жақсы дәрігер ауруды жазады,* ***-жаман дәрігер ауруға ауру қосады*** ***-Қай мамандық туралы айтылған?*** ***Ой қозғау.*** ***Жұмбақтар әлемі*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Өскен шашты жаратпайтын* *Қайшысы бар жалақтайтын.* ***(шаштараз)*** *Оның тіккен бұйымы,* *Аяғыңды қаптайды,* *Шыға қалса жұлымы,* *Әдемілеп баптайды* ***(етікші)*** *Дабылға тез жететін,* *Жалынға сүңгіп кететін.* *Қақалса да түтінге,* *Тайсалмайтын батыл кім,* *Жасқанбайтын батыр кім?* ***(Өрт сөндіруші)*** *-Бал татыған мәзір,* *Ол бар жерде әзір.* ***(аспаз)*** *Күміс қанат, сұңқары,* *Көкке еркін сүңгиді.* *Бұлттан да тым әрі,* *Кеткен жанды кім дейді?* ***(Ұшқыш)***	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Дамытушы ортамен жұмыс.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *-Бал татыған мәзір,* *Ол бар жерде әзір.****(аспаз)*** *-Өскен шашты жаратпайтын,* *Қайшысы бар жалақтайтын.****(шаштараз)*** *-Басқа қандай мамандық иелерін білесіңдер?* *-Мамандықтар туралы түсінік беру.* ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** ***Шарты:*** *Суреттің қиылған бөлігін тауып, қай мамандық екенін тез айту.* ***Ой қозғау.*** ***Суретпен жұмыс.*** *-Мамандық дегеніміз не?* *-Мынау қай мамандық иесі.* *-Ол не істеп жатыр?* *-Ол мамандық иесінің бізге қандай пайдасы бар?* *-Олардың атқаратын қызметі не?* ***Дид ойын: «Өз затын тауып бер»*** ***Шарты:*** *Кір қыстырғышпен әр мамандықтың затын өз түсына қыстыру* ***Сөздік жұмыс жүргізу.*** *Кәсіп, қияды, емдейді,*	***Тосын сәт.*** ***Есік қағылады.*** *Бұл кім екен? Балалар бізге қонаққа дәрігер Айболит келді.* *Дәрігер Айболит: Сәлеметсіздер ма балалар. Мен сендерге қонаққа келдім, мен аңдарды емдеп, енді сендердің денсаулықтарыңды тексеруге келдім.* *Дид ойын: «Дәрігер заттарын ата»* *Шарты: Дәрігер заттарын атап айту* *Қазір мен сендердің күлімдеген көздеріңді, қызғылт түсті беттеріңді және әдемі күлкілеріңді, тістеріңді қарағым келіп тұр.* *Балалар қуана қарсы алады. Дәрігер Айболит балаларға жақындап, олардың бастарын сипалап, денсаулықтарын сұрайды.* *Айболит енді сендерден көмек сұрағым келіп тұр. орманда бір маймыл бүкіл заттарды араластырып жіберіпті, соны өз орнына қоюға*

	Біз балалар бағында, Тұрамыз өте көңілді. Көп болсақ та достықпен. Өткіземіз өмірді **Ғажайып сәт.** Қонаққа құыршақтар – Сәуле мен Арман келеді. Амандасады.Бәрін ойын ойнауғашақырады ***Ойын: «Кім тапқыр?». Өткен «Балабақша бөлмелері»***тақырыптықайталау, педагогтіңайтқан сөздеріне сәйкес қима суреттерді көрсету. Балалар әр дұрыс жауап үшін бір фишкаданалады,ойын соңындафишкалар саналып, жеңімпаз анықталады. ***Ойын:«Бізсаяхатжасаймыз».*** ***Тамаша гой бақшамыз,*** ***Саяхатқашығамыз.*** ***Алға басып келеміз,*** ***Бәрін,бәрінбілеміз.*** Балалартоптарынасаяхатқашығады. Бұл – сендердің топтарың. Мынау – топ бөлмесі. Топта не бар? ***Ойын: «Біреу – көп».*** Педагог заттарды жекеше, көпше түрде айтуға үйретеді.ойыншық – ойыншықтар кереует – кереуеттер, гүл– гүлдер үстел–үстелдер, орындық–орындықтар **Шығармашылық бұрыш.** **Кішкентай суретшілер**	Қиналғанда қасына Бірінші болып барамын Дәрігер қандай мамандық иесі екен? Дәрігер ауруханда жұмыс істейді. Дәрігер балалардың ауырып қалмауын қадағалайды ***Дид ойын:«Танып біл»*** . - Мынау не балалар? - Ине - Иә бұл ине, ал мынау стетаскоп бұл құралмен біздің кеудемізді тыңдап, қай жеріміз ауырып тұрғанын анықтайды. Ал мынау дәке, мақта. Дәрігерлерге рақмет айтып, дәрілерін салатын қораптарын бояп береміз. ***Дид ойын «Әдемі қораптар»*** ***Шарты:*** Қораптарды бояу. ***2 – дамытушы ортаға саяхат Асхана*** - Балалар, мынау асхана. Асханада кімдер жұмыс істейді? Аспаз. - Мынау не балалар? Электр пеші - Асханада қандай құралдар бар? - Шыны, пияла, тәрелке, қазан кастрөл. ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** Кесе – шыны пиала, Оларсыз шай құя ма? Қасықсыз тамақ жемейді, Бәрінің атын не дейді?	Жалтылдап қалағы, Салатын кім қаланы? ***(құрлысшы)*** ***Ой дамыту*** ***«Мамандықтар» С.Әкірамұлы*** Теміржолшы атам да, ***Шығады алыс сапарға.*** ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты:*** Поезд құрастыру Сәнді киім тігетін, ***Тігінші ғой апам да.*** ***Дид ойын: «Гүлді көйлек»*** ***Шарты:*** Тігінші тіккен көйлектің гүлдерін бояу Әкем құрылыс салады, ***Көркейтеді қаланы.*** ***Дид ойын: «Ғимарат»*** ***Шарты:*** Ғимараттарға терезе жапсыру. Анам менің ұстаз ғой, ***Оқытқан бар баланы.*** Пайдасы көп елге оның, ***Салады ағам ел жолын.*** Әпкем менің дәрігер, ***Жасайтұғын ем-домын.*** Білікті ғой бар маман, ***Ұшқыш та бар самғаған.*** Болашаққа жол алдым, Кемелденіп толамын. Бір мамандық иесі, Мен де өскенде боламын. ***Дид ойын: «Өз үйіне орналастыр»*** Шарты: Үстел үстіне түрлі мамандық иелеріне қажет құралдарды қойып, ойын шартын түсіндіремін. Екі бала екі түрлі мамандық иесіне	шабыттанады, Сергіту сәті. Көркем сөз Тақпақ жаттау ***«Дәрігер»*** Ден саулығын баланың, Ден саулығын ананың. Ден саулығын қарттыңда, Қамқорлыққа аламын ***Сөздік жұмыс:*** Мамандық,кәсібі, еңбектену,жұмыс жасау т.б. ***Дид ойын: «Кімге керек?»*** ***Балаларды топқа бөлу*** Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру. ***1-топ*** Құрлысшы қалағын мүсіндеу. ***2-топ.*** Дәрігер құралын ***3-топ.*** Полиция таяғын мүсіндеу. Сипаттама беру. ***Қортынды:*** ***Сұрақ –жауап.*** Мамандық деген не? Түрлерін атау. Балаларды мадақтау.	көмектесіңдер. ***Дид ойын:*** ***«Өз орнына сал»*** Шарты: Заттарды өз жұбына қою. Мыс: Балға –балта, ручка-дәптер, шприц-дәрі т.б Айболит: Балалар: Аңдарға күнде нүктелі жаттығу жасаймыз, ал сіздер жасайсыздар ма? Әрине дәрігер біз күнде нүктелі жаттығулар жасаймыз. ***1. Мұрын саусақ ұшымен айналдырайық;*** ***2. Қасымызды бармақпен айналдырайық;*** ***3. Құлағымызды саусақ ұшымен айналдырайық;*** ***4. Маңдайымызды саусақ ұшымен айналдырайық.*** Дәрігер Айболит: жарайсыңдар балалар, сендер жаттығуды жақсы біледі екенсіңдер, мен сендерге ризамын сол үшін сендерге тазалық сақтайтын құралдарды беремін, мен енді кетейін аңдар мені күтіп жатыр, ал сендерге айтарым, өздеріңді таза ұстаңдар, ауырмайық, әрдайым көтеріңкі көңіл күйде болыңдар, жақсы сау болыңыздар.

	Балаларды топқа бөлу. 1-Топ. Кереуетті құрастыр 2-топ: Қуыршақты жапсыр 3-топ: Орындықты мүсінде 4-топ: Гүлдің суретін сал Қортынды Балаларды мадақтау. **Денешынықтыру** **Негізгі бөлім. Амандасу** **Қонжықпен ойнаймыз (таза ауада)** Педагог: Балалар, мен жұмбақ жасырайын: Қаһарлы қыста ол ұйықтап, Саусағын сорып жатады. Күлімдеп көктем келгенде, Ұйқысынан тұрады. Ол не?... (аю). - Иә, бұл – аю. Бүгін бізге ойыншық қонжық қонаққа келді, өзімен бірге бір себет жаңғақ әкелді. Біз онымен бірге ойнаймыз, жүгіреміз, секіреміз. Ал алдымен біз қонжыққа қалай әдемі жүре алатынымызды көрсетейік. Бір-бірден тізбекке тұру. Бірінің артынын бірі жүру. Ал енді қандай жылдам екенімізді көрсетеміз. Жүгіру. Ал енді қандай епті әрі күшті екенімізді көрсетеміз. Шеңберге тұруды ұсынады. «Қазір қонжық әрқайсымызға бір-бірден жаңғақ береді. **Біз оған жаңғақпен қандай жаттығу жасауға болатынын көрсетеміз.** **Негізгі бөлім.**	**(Ыдыс - аяқ)** Асханаға сыйлыққа кесе мүсіндеп береміз. **Дид ойын: «Әдемі кеселер»** **3 –Дамытушы ортада** - Ал енді балалар біз қайда келдік? - Дүкенге - Дүкенде кім бар? - Дүкенші - Балалар дүкеннің бірнеше түрі болады. олар: азық - түлік дүкені, киім дүкені, ойыншықтар дүкен. - Біз қандай дүкенге келдік? Ойыншық дүкеніне - Дұрыс, дүкенде ойыншықтар сатылады екен. - Қандай ойыншықтар көріп тұрсыңдар?Атау **4- Дамытушы ортада** -Бұл қандай мамандық түрі екен? - Шаштараз мамандығы. - Балалар, біздің шашымыз өсіп кеткенде кімге келеміз? Шашатаразға. **Қане шаштараз туралы тақпақ айтайық.** Қолымда қайшы тарағым Тәртіпке шашты салатын Мен шаштараз боламын. **Дид ойын: «Шаштараз заттарын ата»** Тарақ, айна, қайшы, шаш кептіргіш. **5-Дамытушы ортада.**	қажет құралдарды екі үстелге бөліп жинайды (шаштараз-аспаз, мұғалім-дәрігер) **Сұрақ-жауап.** Өскенде кім болғың келеді? **Қортынды** **Балаларды мадақтау** **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім. Амандасу** Педагог балалардың назарын ілестелердің фотосуретіне аударады. Кішкентай бөбектерге айналып, өздеріне сылдырмақтар таңдап алуды ұсынады Бір-бірлеп сапқа тұрып сылдырмақтарды қолға ұстап жүру және жүгіру – бір қарқын және нық қадамды сақтау. **Негізгі бөлім.** **Жалпы даму жаттығулары:** **Сылдырмақпен** **1.Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, сылдырмақ кеудеде.** Сылдармақты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ. Келу **2. Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:** Сылдырмақты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. Келу **3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:** Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, сылдырмақ кеуде тұсында.		**Қортынды** Сұрақ- жауап Балаларды мадақтау. **Музыка** **Тақырыбы: Кәне, қызық ойын бар** Балаларды көңілді қарсы алады. Кәне, кәне, тұрыңдар, Үлкен шеңбер құрыңдар! Қанаттыкең жайыңдар! «Көбелек» биін (М. Жәутіков) («Билеп үйренейік» жинағынан) қайталауды ұсынады. Би қимылдарын қайталау, өз беттерінше еркін билеуге мүмкіндік беру. **Музыкатыңдау:**«Мәшине »(К. Қуатбаев,Т. Тұяқбаев) Әннің мазмұны мен әуенінің ырғағын ажыратуға үйрену. Мәшине, багдаршам суреттерін көрсету, әңгімелеу. Жол ережелері туралы түсінік беру. **Ән айту:«Кәне, қызық ойын бар» (эстон халық әуені, Ю. Энтин, аударған И. Сапарбай)** Әннің әуенін үйрену, мазмұнына сәйкес қимыл жасауға үйрету. Айғайламай, дауысқа күш түсірмей дұрыс айтуға дағдыландыру. Өткен әндерді қайталау.

	Жаңғақтардың көмегімен жалпы дамыту жаттығуларын орындау. ***Жаңғақтар шыршадан түседі, Балалар оны тездетіп тереді.*** *Б.қ. – аяқтары иықтарымен сәйкес қашықтықта, жаңғақ ұстаған қолдары төменде.* *1-қолдарын жоғары көтереді, еңкейеді, жаңғақты жерге тастайды, отырады, жаңғақты жерден көтереді, түзеледі (4 рет қайталайды).* ***Бұта түбінде жаңғақ домалады, Жасырынып ол қалды.*** *Б.қ. – аяқтарын алшақ қойып отырады, қонжықты қолдарына ұстап тізесіне қояды.* *1-2 – алға қарай иіледі (тізелерін бүкпеуге тырысады) жаңғақты аяқтарының арасына қояды, 3-4 – түзеледі, шапалақтайды, 5-6 – алға қарай еңкейеді, жаңғақты алады, 7-8 – түзеледі, жаңғақты жоғары көтереді (4 рет қайталайды).* ***Шалқалап жатады, жаңғақты екі қолда ұстап басынан жоғары көтереді.*** *1-2 – аяқтарын жоғары көтереді, қолдарын жоғары көтеріп алға қарай созады, табанын жаңғаққа тигізеді, 3-4 –б.қ. алғашқы кезеңге келеді (4 рет қайталайды).* ***Жаңғақтар ойнайды шаттанып, Секіріп, жүгіріп, қуанып.***	*- Балалар мынау құрылыс алаңы. Құрылысшы не салады? Үй салады.* *- Ал мынау қандай құрал?* *- Қалақ.* ***Бір бала: Қолда темір қалағым.*** ***Саздан сарай саламын*** ***Астанадан аумайтын*** ***Әсем қала саламын.*** ***Қортынды.*** *Балаларды мадақтау.*	*Сылдырмақты алға созу. Еңкею, сылдырмақты тізеге тигізу.* ***4.Б. қ.: тік тұру, сылдырмақты қос қолмен ұстау.*** *Қос аяқпен секіру. Б. қ.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу(ш-ш-ш).* *Терең тыныс алып, демді шығару.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығу*** *Төңкеріліп қойылған жәшікке (биіктігі 10 см) көтеріліп, ересектердің көмегімен одан түсу.* ***Құрлымдалған қимылды ойын:*** *«Допты қуып жет»* ***Ойын шарты:*** *Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады.* *Балаларды мадақтау*		*Таныс әндерді естеріне түсіріп, сөздерін анық, таза айтуына мән беру.* *Таныс әндерді қалаулары бойынша қайталау.* ***«Жай және жылдам» ойыны (Е.Хасанғалиев, А.Асылбек)*** *Ән-ойын мәтініне сәйкес 1-шумақта жай және тез қол шапалақтау.* *2-шумағында жай және тез аяқ топылдату. Әуен ырғағын ажыратып, еркін қозғалуға үйрету.*

	Б.қ. – аяқты бірге қосады, бір қолмен жаңғақты ұстайды. Бір орында секіреді (20–30 сек) *Тыныс алу жаттығуы:* ***«Ботқа пысты» мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. «пы-х, пы-х ,пы-х» деп айту.*** *Қимылдың негізгі түрлері:* ***І. «Жолдан өту»*** *«Кәнеки, қонжықты жолдан өтуге үйретейік».* *Бірінен соңы бірі сапқа тұрып басты солға және оңға бұрып «жолмен» жүру (2 рет қайталайды).* ***2.«Секірейік»*** *«Ал енді қонжықты дұрыс секіруге үйретейік»* *Сызық үстінен екі аяқпен секіру. Екі аяқпен бір мезетте итеріліп секіруге назар аударамыз.* *Аз қозғалысты ойын:* *Қим ойын: «Допты домалат»* *Нұсқаушы қонжықпен бірге допты қолына ұстап, шеңбердің ортасына тұрады. Ол допты әр балаға кезегімен домалатады. Ойын 2 рет қайталанады.*				
Серуенгедайындық	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет.*** ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде табиғатқа қамқорлық таныту. ***Серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	***Үнемді тұтыну.*** *Қолдарын сабынмен жудыру, жуынғанда суды көп шашпай –төкпей ұқыпты пайдалануды үйрету.*				

	Өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру –шаралары.	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру,* *дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Ести қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. ***«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.*** ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесінас	***Үнемді тұтыну.*** *Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру. *Табиғат кереметтері, табиғатты қорғау, зерттеу жұмысы*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	***«Табиғатты аялайық» ойыны*** *Әр бала тірі табиғат түрлерін плакатқа жапсырып, табиғат көрінісін бейнелей отырып әңгімелейді.* *Жасыл шөпті жұлуға болмайды, ол біздің жерімізге көрік береді.* *Ағашты кесуге болмайды, ол бізге таза ауа береді.* *Суды ластауға болмайды, сусыз өмір жоқ.* *Гүлді жұлуға болмайды, гүлді аялау керек.* *Көбелекті өлтірмеңдер, ол*	***Вариатив:*** **Тақырыбы:** Бөлме өсімдіктері **Ой дамыту.** Балалар айтыңдаршы гүл дегеніміз не? -өсімдік, олар өмір сәні, табиғаттың көркі. -Гүлдер сонымен қатар бөлменің ауасын тазартады. Адамға таза ауа сыйлайды. Гүлдер өсуі үшін не керек? Жарық, жылу керек, топырақ, су және күтім керек. **Практикалық кезең** **Табиғат бұрышына**	***Вариатив:*** **Тақырыбы:** Бөлме өсімдіктері **Тәжірибе алаңы. №3** **Кішкентай ғалымдар.** **«Гүл қайда жақсы өседі?»** **Міндеті:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Құрал-жабдықтар:** екі бірдей кесінді, су құйылған ыдыс, топырақ, өсімдік күтіміне арналған заттар. **Тәжірибе барысы:** Топырақсыз өсімдіктер ұзақ өмір сүре алмайтынын анықтау? (мүмкін	***Ой дамыту*** *Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің кереметін үйретеді.* *Құстар ән айтуды үйретеді.* *Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді.* *Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді.* *Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді.* *Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек.* ***Біз кішкентай ғалымға айналып, Зерттеуші болайық.*** ***Эксперимент №1*** ***«Топырақ бізге не үшін керек?»***	*Қауіпсіздік ережелері.* ***Ойын: «Сақ бол!»*** *Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру)* *Сары көзін жағады. (қол шапалақтау)* *Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру).* *Балалар ойынды қызыға ойнады.* ***Сұрақ- жауап алу.*** *Үлкен жолда доп ойнауға, велосипедпен көшеде жүруге бола ма?* *-Келе жатқан көліктің алдынан өтуге бола ма?* *Балалардың жауаптары.*

	— әдемілік белгісі. *Құсты атуға болмайды, құс — адамның досы.* *Аңдарды қорғауымыз керек, олар біздің байлығымыз.* ***Ой толғаныс.*** *Сұрақ – жауап.* *-Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек?* *Табиғат байлықтарына нелер жатады?* *-Оны қорғау деген не?* *-Табиғатты сүйе білу деген не?* ***Қорытындылау.***	**саяхат**. Табиғат біздің анамыз Табиғатқа баламыз Иіліп сәлем береміз Біз әдепті баламыз. -Табиғат бұрышында не көріп тұрмыз? -Гүлдер не үшін керек? -Енді гүлдің құрылысымен танысайық.(үлгіні іліп көрсету) Тамыры-өсімдіктерді жерде мұқият ұстап,сумен қамтамасыз етеді Сабағы - жапырақтардың күнге қарай көтеріліп өсуіне көмектеседі, жапырағы-қоректі күннің көзінен алады. **Қызығушылықты ояту.** Балалар бүгін мен сендердің бәріңді кішкентай ғалымдар еткім келеді. Сендерге ғалым болып, жұмыс жасаған ұнай ма? Ендеше бәріміз мына сиқырлы таяқшаның көмегімен ғалым боламыз. **Тәжірибе №1.** **«Біз болме осімдіктерін өсіреміз»** Тәжірибе мынада, біз бөлме	емес); олар қай жерде жақсы өседі - суда немесе топырақта? **Қорытынды:** топырақтағы өсімдікте бірінші жапырақ тезірек пайда болады, өсімдік жақсы күш алады; суда өсімдік әлсіз болады. **Дид ойын: «Су құйғыштың сыңары»** **Шарты:** Су құйғыштың сыңарын сондай түспен бояу. **Қортынды** **Гүл өсірдім бөлмеме** **Болат Үсенбаев** Үлгі болып өзгеге, Гүл өсірдім бөлмеме. Сұлулықтың сыйлығын Апарамын көрмеге	***Мақсаты:*** *балалардың жердің жұмсақ, ұсақ түйіршіктерден тұратын, суды оңай өткізетін, құрғақ және ылғалды қасиеттері туралы түсініктерін қалыптастыру.* ***Ресурс:****Топырақ, таяқша, су құйылған ыдыс, елеуіш, құм салынған ыдыс және оның ішінде қурап қалған өсімдік өскіні бар.* *Балалар гүлдерді қайда өсіру керек ? гүл біздің құм жәшігімізде өседі .* ***Ойын әрекеті : Кесекті сындырамыз.*** *Мына жерде топырақ тұр.* *Жер әртүрлі кесектерден тұрады.* *Кесектерді бөлшектейік.* *Қол тигізгенде топырақта қандай түйіршіктер пайда болады?* *Жұмсақ* ***Зерттеу: «Елеуіш»*** *Мына топырақтарды ыдыстарға салып, електен өткіземіз.* ***Қортынды: Топырақ електен өтті ме?*** *Барлығы өткен жоқ.* *Електің түбінде не қалады?* ***Кесектер.*** ***Эксперимент №2*** ***Дид ойын: «Құм су ішеді»*** ***Мақсаты:*** *Құммен жұмыс істеуге, тәжірибе жасауға қызығушылықтарын дамыту.* *Ойын барысы:* *Балаларға құрғақ құмнан үлкен төбе жасап көрсету. Төбенің жоғарғы бөлігінне жұдырықпен ойпат жасап, оған мұқият жұқа ағынмен су құямыз. Төбеде тағы бір ойпат қалыптасады, ондағы су бірте-бірте жағаларға сіңіп кеткен көлге ұқсайды.*	

		өсімдіктерін терезеден бұрып жібердік, бірақ олар жарыққа қарай иілді. Бұл құбылыс фототропизм деп аталады. **Қортынды:** Өсімдіктердің өсу бағытына жарықтың әсері бар деген қорытындыға келді. **Тәжірибе №2.** **«Сумен және сусыз»** **Міндеті:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету. **Құрал-жабдықтар:** екі бірдей өсімдік (бальзам), су. **Тәжірибе барысы:** Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)? Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін		***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Педагог балалардың назарын плакаттердің фотосуретіне аударады.* *Кішкентай бөбектерге айналып, өздеріне сылдырмақтар таңдап алуды ұсынады* *Бір-бірлеп сапқа тұрып сылдырмақтарды қолға ұстап жүру және жүгіру – бір қарқын және нық қадамды сақтау.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары:*** ***Сылдырмақпен*** ***1.Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, сылдырмақ кеудеде.*** *Сылдармақты алға созу.* *Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ. Келу* ***2. Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:*** *Сылдырмақты алға созу.* *Отыру, тұру. Б. қ. Келу* ***3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:*** *Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, сылдырмақ кеуде тұсында.* *Сылдырмақты алға созу.* *Еңкею, сылдырмақты тізеге тигізу.* ***4.Б. қ.: тік тұру, сылдырмақты қос қолмен ұстау.*** *Қос аяқпен секіру. Б. қ.* ***Тыныс алу жаттығулары:***	

		шығару. **Қорытындылаймыз** Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды.		*шәйнектік дыбысын салу(ш-ш-ш).* *Терең тыныс алып, демді шығару.* ***Негізгі қимыл қозғалыс жаттығу*** *Төңкеріліп қойылған жәшікке (биіктігі 10 см) көтеріліп, ересектердің көмегімен одан түсу.* ***Құрлымдалған қимылды ойын:*** *«Допты қуып жет»* ***Ойын шарты:*** *Тәрбиеші балаларға доп салынған кәрзеңкені көрсетеді де алаңның бір жағында өзімен бірге қатарласа тұруды ұсынады. Одан кейін кәрзеңкеден доптарды алып, балалардан алысқа, әр жаққа лақтырады.* *Балаларды мадақтау*	
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын:«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.*	***Дид ойын:«Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі*	***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.*	***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	***«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет.*** *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жондеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №19*** *Жаңбырды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				

Балалардың үйге қайтуы	«Өнегелі 15 минут» Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.	Ата-аналарага балабақшага төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.	Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді _____

Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК

Топ: «Балапан» аралас тобы

Балалардың жасы: 3,4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 30.09 – 04.10.2024 ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Әнеғелі 15 минут»«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 3*** ***Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?»*** *Мақсаты: Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***Картотека №4*** ***Дид ойын: «Экологиялық бағдаршам»*** *Мақсаты: Балалар мақал-мәтел, тақпақтар, тиым сөздер арқылы табиғат туралы түсінеді.*	***Картотека № 7*** ***Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалар табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау дағдыларын түсінеді.*	***Картотека № 9*** ***Дид ойын: «Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы суреттермен жұмыс жасап, өз ойларын айта алады.*	***Картотека № 10*** ***Дид ойын: Бақша да ма,бау да ма?*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністер туралы олардың айырмашылық-тарын айта алады.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - «Суды, тамақты, энергияны үнемді тұтыну»* *Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында.*				
	Жарқырап күнде ашылды, *Айналаға нұр шашылды.* *Қайырлы күн!* *Біз көңілді баламыз!* *Қайырлы күн!* *Біз сүйкімді баламыз*	*Күлімдеген күн мейірімді!* *- Кіршіксіз ақ қар мейірімді!* *- Таза мөлдір су мейірімді!* *- Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім,* *Даламдай кең пейілім.* *Жүрегім толы мейірім,* *Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымдыболамын.*	*Қайырлы таң балалар!* *Жарқырады қаламыз,* *Жайнай түсті даламыз,* *Қайырлы таң балалар!* *Аман Отан панамыз,* *Аман ата-анамыз,* *Қайырлытаңбалалар*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз*

Ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында үйә.*				
	Тілек шоғы. *Балалар гүл арқылы бір-біріне тілек тілейді.* ***Мига шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Жапырақты бояды,* *Атырапты бояды.* *Бояп-бояп барлығын* *Сап-сары ғып қояды. (Күз)* ***Дид ойын:*** ***"Күз белгісі неде?*** *Күзде жапырақтар...* *(сарғаяды)* *Күзде күн ... (суып, жаңбыр жауады)* *Күзде құстар... (жылы жаққа ұшады)* *Күзде түн... (ұзарады)* *Күн... (қысқарады)* *Күзде жеміс-жидек...* *(піседі)* *Күзде жазғы демалыс бітіп... (оқу басталады)* ***Дид ойын:«Жапырақтың түсі қандай?»*** ***Шарты:*** *Жапырақтар жинау. Балалар жинаған жапырақтарын ажыратады.* *(түсін, пішінін айтады)* ***Қ.Шаңғытбаев*** ***«Күзгі жапырақтар»*** *Алтын, сары, қызыл, көк,* *Алуан-алуан жапырақ,* *Күзгі бақта күлімдеп.* *Көз тартады жалбырап* *Өлең жолдарын қайталау арқылы жаттау.* ***Ой дамыту. АҚТ тех.***	***Ой қозғау*** ***Бүркіт Жақыпов. «Күзде»*** *Алма пісті,Алмұрт пісті,* *Алша пісті, Жерге түсті.* *Қияр пісті,Қарбыз пісті,* *Қауын пісті,Қандай күшті!* *Жидектердің татып дәмін,* *Жемістердің жейміз бәрін.* ***Сұрақ – жауап.*** *Осы жемістер, көкөністер қай мезгілде піседі?* *Сонымен өлеңде қай мезгіл туралы айтылған?* ***Қызығушылықтарын ояту.*** *Хатшы хат әкеледі.* ***Ой қозғау*** *Хат кімнен келді?* *Айгүл көмекке шақырыпты.* *Айгүлге немен барамыз ?* *Сиқырлы таяқшаның көмегімен барайық.* ***Сиқырлы сөз:*** *Қәне, қәне, айтайық* *Айя бағына, барып қайтайық!* *Көзімізді ашайық.* *Айгүлге кездесу.* *Амандасады.* *Айгүл бау бақшадағы жеміс пен көкөністерді ажыраталмай жатыр екен.* *Комектесеміз бе?* ***Балаларға көкөністер мен жемістер туралы АҚТ технологиясынан көрсету, түсіндіру.*** *Айгүлге комек* ***Дид ойын: «Коконіспен жемістер»***	***Тосын сәт. Аудио дыбыс.*** *Күзгі орманнан хабарлама.* *Құрметті балалар! Мен орманшы атаймын. Күз келіп ормандағы барлық жануарлар қысқа дайындалып жатыр.* *Сол үшін аңдарға үлкен көмек керек боп тұр .Мен жалғыз өзім үлгере алмай жатырмын. Көмекке келесіңдер ме?* ***Балалар Күзгі орманға саяхатқа барамыз ба?*** *Ендеше мына әнді айтып саяхатқа барайық* ***Музыка.*** ***«Сақырауқұлақ тереміз»*** *(Г. Абдрахманова)* *әнұйіретіледі.* *Би: «Кел, билейік»* *(Б.Байқадамов, М.Әлімбаев).* *Орманға келу.* ***Тиінге кездесу.Тиін ағаш басында өте көңілсіз.*** ***Тақпақ айту.*** ***Кәдірбек Құнпияұлы*** *Ақ тиін-ау, ақ тиін!* *Сауысқаннан сақ тиін,* *Жылы ұяңда жат, тиін,* *Жаңғағыңды шақ, тиін.* *Тиін көңілденіп балаларға сақырауқұлақ жинап беруін өтінеді.* ***Дид ойын:*** ***«Сақырауқұлақтар әлемі»*** ***Сақырауқұлақ туралы түсіндіру.*** *Дайын салынған*	***Тосын сәт. Қоян келеді.*** ***Қоян: Сәлематсыздар ма, балалар!*** ***Балалар қоянмен амандасады.*** *Сәлематсыз ба қоян, көңілдісің гой?* *Қоян: Ия балалар бүгін менің туған күнім, маған қасқыр сыйлық берді. Сыйлығыңды бізге көрсетесің бе? Қасқыр саған не сыйлады екен?* ***Қоян: Білмедім? Ендеше сыйлықты бірге ашып көрейік.*** ***Қоян:*** *Ой балалар мына қораптың ішінде дым жоқ қой! Сонда мені қасқыр алдағаны ма?* *Қоян тоқта ренжіме қораптың ішінде хат жатыр. Хатты ашып көрейік.* *Қоян қасқыр саған тапсырмалар беріпті сол тапсырманы орындасаң сыйлығыңды табасың депті.* ***Қоян: Қандай тапсырма?*** *Қоян: Ооооой, балалар тапсырманы орындауға маған көмектесесіңдер ме?* *Балалар қоянға көмектесеміз бе?* ***1 тапсырма:*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Жемістер топтау.*	***Менің сүйікті бұрышым Ертегілер әлемі.*** ***Дид ойын: «Сыңарын тап»*** *Балаларды топқа болу* ***1топ –*** *Бауырсақ ертегісінің кейіпкерлерін тауып ретімен қоя білу.* ***2 топ –*** *шалқан ертегісінің кейіпкерлерін тауып ретімен қоя білу.* ***3 топ –*** *жеті лақ ертегісінің кейіпкерлерін тауып ретімен қоя білу.* ***Денешынықтыру.*** ***Дид ойын: «Қимылын көрсет»*** *Шарты: Педагог бір кейіпкерді атайды, бала соның қимылын салады. Әр түрлі бет перделер киіп әр ертегі кейіпкерлерінен қимылдар көрсету* ***Тосын сәт*** *Есік қағылып, почташы хат әкеледі.* ***Хатты ашу.*** *Ата мен әжеден* *Құрметті балалар бізге көмек керек. Біздің бауырсағымыз қашып кеткен. Енді оны қу түлкі жеп қоятын болды. Бауырсақты табуға көмектесулеріңді сұраймыз.* ***Дид ойын: «Пішін мен түсін ата»***

	Күзгі орманға саяхат. Күз мезгілін бейне таспадан көрсету.Күзгі орманды тамашалау. *Күзде табиғатта қандай өзгерістер болады?* *- Неліктен алтын, жомарт күз дейміз?* *- Күз мезгілінде бау-бақшада не піседі?* ***Дид ойын: «Саябақтағы жемістер»*** *Шарты: Үстелдің үстіндегі табақшадағы жемістер мен көкөністерді айырып жинау.* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды сары,қызыл, жасыл жапырақтар арқылы топқа бөлу.*** *Жұмыс жасаудың әдіс тәсілдерін көрсету түсіндіру.* ***1-топ:Сары жапырақтар .*** ***Дид ойын: «Күзгі жапырақтар»*** ***Шарты:** Күз мезгіліндегі жапырақтардың түсін атау* *Кептірілген жапырақты бояу арқылы ақ қағазға бастырып сурет салу.* ***2-топ:Қызыл жапырақтар:*** ***Дид ойын: «Күзгі бақ жемістерін ата»*** ***Шарты:** Жемістерден натюрморт жапсыру.* ***Сергіту сәті.*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп – кішкентай ағаштар* *Біп – биік боп өседі.* ***Дид ойын:***	***Шарты:** Көкөніс пен жемісті сипаттауы бойынша тауып, себетке муляждарды жинайды.* ***Денешынықтыру*** ***Сергіту сәті*** *Алма баққа барамыз, (Бір орнында жүреді, қолдары белдерінде)* *Алма теріп аламыз, (Қолдарын жоғары созып, алманы жұлғандай қимыл жасайды).* *Ең үлкен алманы (құлаштарын сермеп, алманың үлкендігін көрсетеді).* *Анамызға сыйлаймыз. (алманы ұсынып жатқан қимылды жасайды)* ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Математика.*** ***Балаларды доңгелек, үшбұрыш пішіндер арқылы топқа бөлу.*** ***1-топ: Дөңгелек*** ***Дид ойын:*** ***«Төртіншісі артық»*** *Лимон, мандарин, апельсин, **қияр.*** *Ананас, **саңырауқұлақ**, алма, алмұрт.* *Алмұрт, алма, сәбіз, киви.* ***2-топ: Үшбұрыш*** *Жемістермен көкөністерді пішіні бойынша топтау,* ***2-вариант:** жемістермен көкөністерді түсі бойынша топтау.* *Көңілді смайлктер беру.* ***Сиқырлы соз:***	*саңырауқұлақтарды бояу.Тиінмен қоштасу.* *Балалар жолмен жүру.* ***«Орман аңдары»*** ***1. «Аю»*** *Қолды белге қойып, (қорбандап) табанды нық басып жүру.* ***2. «Түлкі»*** *Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру.* ***3. «Қожек»*** *Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.* ***4. «Қасқыр»*** *Баяу жүгіру , жылдам жүгіру.* ***Кірпіге кездесу.*** *Кірпі терісіне тығылып көңілсіз жатыр* *Қане тақпақ айтып берсек тиін секілді көңілденіп, басын шығаратын шығар.* ***Тақпақ.*** ***Қадыр Мырза Әли*** *Жатқан кезде быртиып,* *Кірпіге сен көр тиіп.* *Тікірейтіп түрпісін* *Түрегелер үрпиіп.* *Кірпі басын шығарып* *балаларға алма жинауға көмек керек екенін айтады.* ***Дид ойын: «Кірпіге көмек»*** ***Балаларды топқа бөлу.*** *Қызыл алма* *Сары алма* *Жасыл алма* ***1-топ:** Кірпіге қызыл алма жапсыру* ***2-топ:** Кірпіге сары алма*	*-Алманың түсі, пішіні* *-Бананның түсі, пішін* *-Алманың тағы қандай түстері бар?* *-Алмұрттың түсі қандай?* *-Апельсин қандай?* *-Түстерімен топтастырып жинау.* *-Сары түтерді сары себетке* *-Жасыл түстерді жасыл себетке* *-Қызыл түстерді қызыл себетке жинаймыз* ***2 - тапсырма:*** ***Дид ойын: «Қай пішінге ұқсас?»*** ***Шарты:** Жеке карточкаларда заттардың суреттері беріледі. Жанындағы бос төркөзге қай пішінге ұқсас екенін салып көрсетеді.* ***Сергіту сәті:*** *Ұзын құлақ, сұр қоян* *Естіп қалып сыбдырды* *Ойлы, қырлы жерлермен* *Ытқып, ытқып жүгірді.* *Қарап еді артына,* *Қиығын салып көзінің .* *Келе жатқан томпаңдап,* *Кожегі екен озінің.* ***Қоршаған орта*** ***Мнемотехника күз мезгілі.*** ***Дид ойын: «Күз ерекшелігі»***	*Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін көрсету, түсіндіру.* *Қағаз бетіне дайын бауырсақты жапсыру.* ***Бауырсақ әнін айту.*** *Менің атым бауырсақ,* *Мені қаймаққа иледі,* *Майға пісірд,* *Суытып қойды.* *Мен атадан қаштым,* *Әжеден қаштым,* *Қоянды кордім, қасқырды көрдім, аюды көрдім бәрінен қаштым, түлкіден де қаштым.* *Ата-мен әжеге себетке салып беріп жіберу.* *Кішкентай әртістер.* ***Сюжеттік рольдік ойын.*** ***Шалқан ертегісі.*** *Ертегі кейіперлерінің бет пердесін кейіп ертегіні сомдау.* *Балаларды топқа бөлу.* ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** *Қиынды суреттерден шалқан ертегісіндегі кейіпкерлердің бөлігін тауып құрастыру.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: менің жанұям*** *Музыка залында әже болып киінген музыка жетекшісі балаларды күтіп алады.* *Ортаға дөңгелек үстел үстіне бауырсақ қояды.* *Әже балалармен*

	«Даналық ағашы » Шарты: Күз мезгілі туралы сұрақтарға жауап беру арқылы алмаларды себетке жинау. «Шапалақ әдісі» арқылы қорытындылау. **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім. Амандасу.** Сапқа тұру, әр түрлі бағыт-та жүру, педагогтың белгісі бойынша шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұру. **Негізгі бөлім.** **Жалпы даму жаттығулары.** **Таяқшамен** -Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу(3-4 қайталау.) Б.қ. - Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау (3-4) Б.қ. - Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Отырып, тұру. Б:Қ - Таяқшаны айналып секіру және жүру. (10 сек) Б.қ. келу. **Тыныс алу жаттығуы** Араның дыбысын салу. -з-з-з **Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау.** **1.Түзу жолмен жүру** Ені – 25см, ұзындығы – 2,5	Қәне, қәне айтайық, Бақшамызға қайтайық. **Психологиялық жаттығу.** Созыламыз, күн жасаймыз, достарымызға қарап күлімдейміз. **II.Ой дамыту** Өлең оқу.«Жаңбыр» - Тырс! Тырс! Жаңбыр кеп жауады, Терезе қағады. - Тырс! Тырс! Жылғалар ағады, Сылдырап әуенге салады. - Балалар бұл тақпақта не туралы айтылды? - Жаңбыр туралы. **Дид ойын: «Жаңбыр қайдан жауып тұр?»** Шарты: Балалар жаңбырдың бұлттан жауатынын көрсетеді. **Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін көрсету, түсіндіру** -Сонымен жаңбырдың, судың түсі қандай болады? - Тамшының пішіні қандай? Саусақ арқылы тамшы суретін қағаз бетіне түсіру. Балалар кірпі бізден көмек сұрайды. **Сиқырлы сылдырмақ** Балаларды шеңберге жинау. **Дид ойын: Оралмалы жіп.** **Мақсаты:** Балаларға күз мезгілі туралы алған білімдерін домалақ жіпті жинау арқылы тиянақтау. **Қазақ тілі** **Тақырыбы:Менің отбасым**	мүсіндеу **3-топ:** Қиылған суреттерден кірпіге жасыл алма құрастырып жинау. Кірпімен қоштасу. **Сергіту сәті** Шарты: көкөніс атын естісе отырады, жеміс атын естісе қолдарын жоғары көтереді. **Аңдарға кездесу. Аудио дыбыс.** **Табиғаттың дауысы** **Түлкіге кездесу.** Құрметті балалар біздің аңдарға Арыстан тапсырма берілді соған көмек керек. Балалар көмектесеміз бе? Орманда үлкен жарыс болып, аң патшасы арыстан аңдарға бұйрық берді. **1-тапсырма:** **Дид ойын: «Оң, сол»** Алма ағашының оң жағына кірпі, сол жағына түлкі тұрсын деппті. Оң жақ және сол жақты білмей тұрмыз. **2-тапсырма:** **Дид ойын: «Алма жинау»** Арыстан алма ағашында тұрған алманы жинап әкелуге, керік пен қоянды жұмсады. Қайсысы алманы тез жинайды, неліктен? Алма қайда осіп тұр? **Сойлемді дамыту.** **Балалардың білімін нығайту.** Тақпақ оқу. Қарашы күз келді, күз келді	Шарты: суреттен күз ерекшеліктерін табу. **Қоян қуанып рақмет айту.** **Балалар қасқар бізге қоянға сыйлық жасап беруді отініпті. Қандай сыйлық жасаймыз? Қоян нені жақсы көреді?** **Дид ойын: «Қоянға сыйлық»** Балаларды топқа бөлу. **1-топ:** Қиылған үлкен-кіші сәбіздерді ретімен жапсыру. **2-топ:** Үлкен-кіші сәбіздерді бояу. **3-топ:** Үлкен-кіші сәбіз мүсіндеу. **4-топ:** Қоянға достарын құрастыру. Шапалақ әдісі.Қоянның қуануы. Қоянмен бірге жаттығу жасаймыз ба? 1.Қолды жоғары көтеру. 2. оңға иілу.Б.қ. келу. 4. солға иілу.Б.қ. келу. Б.қ.: негізгі тұрыс, қол төменде. 1.Қолды алға созып отыру. 2.Тұру. 3.Б.қ. келу. 3.Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: 1.Алға қос аяқпен секіру. 2.Артқа қос аяқпен секіру. Қоянмен қоштасу.	амандасады. Балалардан үйлерінде кімдер тұратынын сұрап, жауап беруге мүмкіндік жасау, анам, әкем деген сөздерді айтқызып, әже, ата сөздерін айтуға жетелейді. Балалар мен бәріңнің әжелеріңмін қазір ән айтып беремін, сендер ол әннің кім туралы екенін айтасыңдар. **Музыка тыңдау:** **«Бауырсақ»** (музыкасын жазған Ә. Бейсеуов, сөзін жазған Н. Арынова) -Сендердің ауылда әжелерің барма, келіп тұрама? -Әжелеріңді жақсы көресіңдер ме? **Дауыс жаттығулары:** «Әлди-әлди», «Көңілді алақандар мен балақандар» жаттығулары. Дауыссыз дыбыстарды анық айтуға үйрету. Әже балаларға жаңа ән ала келген екен. **Жаңа ән: «Топ- топ балақан»** (музыкасын жазған Н.Арынбаева, сөзін жазған А.Асылбек) әні орындалады. -Ән кімдер туралы айтылған. Әже әнді өзі орындап береді. Мәтінін қайталап, әуенге қосылып үйретеді.

	метр түзу жолмен жүру. Ойын жаттығуы: «Соқпақпен жүріп өт». Әр қатарға қарама-қарсы таяқшаларды пайдаланып, ені 25 см ұзындығы 2,5 м соқпақ жасаймыз. Соқпақты жүріп өту ***2.Кез келген бағытта төрттағандап еңбектеу. Ойын жаттығуы: «Маргаулар»*** *Жан-жануарлардың балалары да өте кішкентай әрі ойнағанды жақсы көретінін түсіндіреді. Ойын ережесін еске салады: зал ішінде төрттағандап еңбектейді, «Қожайын келді!» деген белгі берілгенде жата қалып, қатып қалу, сосын қайта еңбектеу.* ***Ұлттық ойын: «Ұшты – ұшты»*** ***Қортынды.*** ***Балаларды мадақтау.***	***Миға шабул.*** ***Дид ойын: " Коңілді доп"*** *Шарты : Сұрақ қою арқылы жауап алу.* *- Отбасы мүшесін ата.* *- Отбасында кімді жақсы көресің?* *- Отбасында кімге сыйлық жасайсың?* ***Ой дамыту*** ***Отбасы туралы түсінік беру.*** *-Отбасы мүшелерін атау: ата, әже, әке, шеше, аға, әпке, іні, қарындас, сіңлі.* ***Сұрақ-жауап.*** *Сенің отбасың қандай? Отбасында неше адам бар? Олар кімдер? -Атаң мен әжең кім? -Әкең қайда жұмыс істейді? -Анаң қайда жұмыс істейді? -Сен неше жастасың* ***Тіл ұстарту жаттығуы:*** *Та-та- ата, Же-же- әже, Ке-ке- әке, На-на-ана, Ке- ке- әпке Ға – ға- аға* ***4.Сергіту сәті:*** *Саусақ ойыны «Бармақтар отбасы» (караоке – қазақша балалар әні)* ***Дид ойын:«Кім жоқ»*** *Шарты: отбасындағы мүшелердің атын атап, жасырынған отбасы мүшесін суреттен табу табу.*	*Жапырақ жауыпты іздерді. Күс біткен керуен тізеді, Қара бұлт қабағын түйеді* ***Сұрақ жауап.*** *-Күз мезгілінде табиғатта қандай өзгерістер болады? -Күзде жапырақтардың түсі қандай болады? -Құстар қай жаққа ұшып кетеді?* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе болім. Амандасу.*** *Сапқа тұру, әр түрлі бағыт-та жүру, педагогтың белгісі бойынша шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, оз орындарына тұру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары. Таяқшамен*** *-Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу(3-4 қайталау.) Б.қ .* *- Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау (3-4) Б.қ.* *- Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Отырып, тұру. Б:Қ* *- Таяқшаны айналып секіру және жүру. (10 сек) Б.қ. келу.* ***Тыныс алу жаттығуы*** *Аранын дыбысын салу. -з-з-з* ***Негізгі қимылдарды ойын***		*«Топ-топ, балақан, шапалақта алақан» деген жерінде орындарынан тұрып, алдымен аяқтарын топылдаты, содан соң алақандарын шапалақтайды. Соңғы шумағын айтқанда қолдарын жоғары көтере шапалақтайды. «Жұлдыз болып жанамыз» деген жерде екі қолды аспанға көтереді.* ***Әуенді-ырғақты қимыл:****«Көбелек биі» (биді қойған Д.Әбіров). Жеңіл музыка әуеніне ілесіп мәнерлі қимылдар жасау.* ***Қортынды*** *Әже балалармен қоштасады. Әже балаларды мақтайды, марапаттайды*

		Қорытынды ***Балаларды мадақтау.***	***түрінде орындау.*** ***1.Түзу жолмен жүру*** *Ені – 25см, ұзындығы – 2,5 метр түзу жолмен жүру.* *Ойын жаттығуы:* *«Соқпақпен жүріп өт». Әр қатарға қарама-қарсы таяқшаларды пайдаланып, ені 25 см ұзындығы 2,5 м соқпақ жасаймыз. Соқпақты жүріп өту* ***2.Кез келген бағытта торттағандап еңбектеу.*** ***Ойын жаттығуы:*** ***«Марғаулар»*** *Жан-жануарлардың балалары да өте кішкентай әрі ойнағанды жақсы көретінін түсіндіреді.* *Ойын ережесін еске салады: зал ішінде төрттағандап еңбектейді, «Қожайын келді!» деген белгі берілгенде жата қалып, қатып қалу, сосын қайта еңбектеу.* ***Ұлттық ойын: «Ұшты - ұшты»*** ***Қортынды.*** ***Балаларды мадақтау.***		
Серуенгедайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.* *Тазалық процедурасы.*				

	Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну* *Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№9*** *Ояту* *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№10****Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№11*** *Ояну* *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*	***Жаттығу кешені №13.*** *Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар*
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесінас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.* *Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында үй.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, Кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Қызығушылықтарын ояту. Ғажайып сәт.АҚТ технолгиясынан Алтын күз.*** *Сәлеметсіңдер ме, балалар? Мен сіздерден көмек сұрап келдім. Балалар Алтын күз көңілсіз болып тұр неге екен? Алтын күз: Балалар менің жемістерім бәрі пісіп жиналды, ал жүзімді жинау маған қиын болып тұр. Көмектесіңдер ме? Әрине көмектесеміз* ***Балаларды топқа бөлу.*** *1-топ. қара жүзім* *2- топ. жасыл жүзім.* *Балаларға жүзімнің жапырақтарымен салынған суреті таратылады.* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясы.***	***Дид ойын: «Жеміс қайда, коконіс қайда екенін тап»*** *Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек.* ***Тәрбиеші:*** ***Енді жемістерді зертханамызда зерттеп көрейік.*** *Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма.* *Тәрбиеші: Біздің дастарханда түрлі жемістер бар.* *Олардың атын атап көрейік.* *Барлық жемістер әртүрлі.* *Олар қалай ерекшеленеді,*	***Вариатив:*** ***Тақырыбы:*** **Ертегі: Гүл туралы аңыз.** **Қызығушылықты ояту.** **Ертегілер еліне саяхат.** **Аудио дыбыс, ертегілер әні.** **Сұрақ- жауап.** Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар? Ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме? Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз. Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған. С. Оспановтың **«Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық** **АҚТ технолгиясымен.** Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі.	***Денешынықтыру.*** ***Кіріспе бөлім.*** *Амандасу Әжемнің ауылында (таза ауада)* *Сапқа бір қатармен тұру,шеңбермен жүру.* *«Біз бүгін ауылға әжемізге қонаққа барамыз»* *Шеңбер бойымен жүру.* *Шеңбер бойымен сапқа тұру.* ***Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары*** ***Дене бітімінің арналған жаттығулар*** ***«Әжеммен бірге кім тұрады?*** ***1.Тауықтар қанатын қағады.*** *Б.қ.: аяқтар табан ошеліндей қашықтықта, қолды төмен түсіреді.*	***Вариатив:*** ***Тақырыбы:*** **Ертегі: Гүл туралы аңыз.** **Ой қозғау.** -Балды неден аламыз? -Ара балды қайдан жинайды? Балды не үшін іседі? Бүр күні гүлін таптатпаған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді. Хан қатты қуанып, балаға рақметін айтып, барлық дала, барлық қала гүл өсірсін деп бұйырады. Содан бері гүл даланың да, қаланың да көркі болыпты. **Гүлім, гүлім, гүлім, -**

	Жүзім туралы слайд қарау. *Жүзім түсінік беру.* ***Үлгі арқылы жүзімнің жасалу жолдарын түсіндіреді.*** *1-топ: Жасыл жүзім. Ермексаздан алақан арасына домалату арқылы жасыл түсті жүзім мүсіндеу.* *1-топ: Қара жүзім. Қиылған суреттерден жүзім бағын құрастыру.* *Жасаған жұмыстарын себетке салып Алтын күзге сыйға беру.* *Аудио дыбыс. Алтын күз рақмет балалар, мен өте көңілді болдым, қандай тамаша!*	*қандай негіздер бойынша топтастыруға болады?* *1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (доңгелек, сопақ)?* *2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)?* *3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)?* *4. Иісі бойынша?* *5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)?* *Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік.*	Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош иісі ауылды алып кетеді. Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді. **Сұрақтар ілмегі** -Хан қандай әмір берді? -Тек не өссін деді? -Неліктен бидайды таңдады? Адамдар гүлдердің бәрін таптап, жұла бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің исіде жоқ, өзі де жоқ. Сұрақ-жауап Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен? Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді.	*қолды екі жаққа көтереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.* ***2.Қаздар қықылайды:*** *аяқтар иыққа сәйкес қашықтықта, қолдары белде.* *1 – алға қарай иіледі, шынтақтарын артқа жібереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5рет.* ***3.Марғаулар керіледі.*** *Б.қ.: торттағандай тұрады.* *1 – жауырынды доғадай иеді, 2 – арқаны иіктіреді. Б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.* ***4.Күшіктер ойнайды.*** *Б.қ.: шалқасынан жатады. 1,2,3,4 – аяғы мен қолдарын шапшаң қозғайды.* ***5.Құлыншақтар секіреді.*** *Бір орында тұрып секіру* ***Тыныс алу жаттығуы*** *«Ауызбен және мұрынмен тыныс алудың үйлесімділігі»* ***Негізгі қимыл -қозғалыс жаттығуы.*** ***«Әжемізге бау-бақшада көмектесейік»*** *1.«Бау-бақшамен жүреміз» – ені 20 см, ұзындығы 3 метр имектелген жолмен жүру.* *2.«Қарбыз жинаймыз» – бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта отырып екі қолымен допты домалату.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:***	**дейді,** **Гүл десе ел күлімдейді.** **Сансыз гүлден шырын жинап,** **Бал аралар гүілдейді.** **Гүлді әрқашан ел іздейді – деп жырға қосыпты.** **Сұрақ:** Хан ауруынан қалай жазылды? Ол балды қайдан тапты? Хан неліктен гүл өсіруге рұқсат берді? **Дид ойын: «Гүлге араларды қондыр»** **Балаларды ара және гүл тобына бөлу.** Гүл тобы ермексаздан гүл мүсіндеу. Ара тобы арларды қию, қиылған араны гүлге жапсыру. **Дид ойын: «Бал салынған банкі»** **Шарты:** Трафареттің көмегімен банкіні салу, губкамен ішіне балды бояу. **Дид ойын: «Гүлді алқап»** **Шарты:** Гүлді алқап құрастыру Балаларды мадақтау

				«Тауық пен балапандар». *Алаңның бір жағында үй – қоршалған орын болады, онда тауық пен балапандар бар (еденнен биіктігін 50 см-дей етіп бағандар арасына жіп тартылады). Бір жақ шетіне «үлкен құс» орналасады. Тауық жіптің астынан өтіп, қорек іздеуге аттанады. Ол балапандарын «ко-ко-ко» – деп шақырады.*	
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын:*** ***«Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым - қатынас мәдениеті туралы біледі, бақытты жанұяның қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.*	***Дид ойын: «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы білім түсініп,. құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	***Дид ойын:*** ***«Нан дастарханға қалай келеді?»*** ***Мақсаты:*** *Бидайды қалай өсіру және одан нанды қалай жасау жөнінде түсіне отырып, дикандардың еңбегін құрметтеуді түсінеді.*	***Дид ойын:*** ***«Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба отырып, өз ойын айта алады.*	***Дид ойын*** ***«Әдемі гүл»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түстер туралы біледі. түстерді сәйкестеноіре алады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен» - баланы еңбекке баулу, өз – өзіне қызмет етуге үйрету.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынасы «Сақина салу»*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынасы «Ұшты-ұшты»*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»* *Ұлттық ойын- ұлт қазыансы «Белбеу соқ»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынасы «Ұшты-ұшты»*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынасы. «Айголек»*
	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге кайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға толейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 07.10 – 11.10.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – күй өнерін балаға таныдату арқылы, қазақ мәдениетіне тәрбиелеу..* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин – ата-анаға баланың денсаулығына кеңес беру. Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***«Танып ал да, атын ата»*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атап, өз ойын айта алады.*	***Картотека № 12*** ***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты:,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*	***Картотека № 16*** ***Дид ойын:*** ***«Үйжануарлары»*** *Ойынмақсаты:* *Үйжануарларынолардыңдене мүшелерін атау, суреттен өз төлдерін тауып қоя біледі.*	***Картотека № 17*** ***Дид ойын:*** ***«Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері атап, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата алады.*	***Картотека № 18*** ***Дид ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.* *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында.*				
	Отбасында гүліміз, *Көңілді отер күніміз.* *«Қайырлы таң!» деп айтамыз,* *Бір болып кеште қайтамыз.*	*Кәне, кәне тұрайық,* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақегершеңберге,* *Алақандыұрайық*	*Ертетұрыпкүнде мен* *Тереземдіашамын.* *Сәлемдеймінкүнге мен* *Шаттықәнгесаламын.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік!* *Күлкіменен түлейік!* *Күлкі көңіл ашады,* *Күліп өмір сүрейік!*

Ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру –күз мезгілінің қасиеттерін ,кіріктірілген үіә түсіндіру.* ***«Smart bala» жобасы** аясында «Мен – зерттеушімін» зерттеу жұмыстарын жүргізу*				
	Қызығушылықты ояту. ***«Сурет көрмесі» әдісі*** ***Дид : «Таныс тағамды таңда»*** ***Шарты:****Суреттер бұрышынан өздеріңе таныс тағамдарды таңдайды.* ***Ортақ сұрақ :****Тағам адам үшін қаншалықты қажет деп ойлайсыңдар?* ***Топқа бөлу. «Мозайка» әдісі*** ***Нұсқау:*** *Әр топқа сурет беріледі, балалар мозайка құрастыру арқылы топтарға бөлінеді* ***1-топ:*** *«жемістер»* ***2-топ:*** *«көкөністер»* ***3-топ:*** *«шырындар»* ***4-топ:*** *«тағамдар»* ***Зерттеуді жоспарлау:*** ***Ой қозғау: қоршаған орта.*** *1.Пайдалы және зиянды тағамдардың айырмашылығы қандай?* *2.Біз қандай тағамдарды ішуіміз керек?* ***Балалардың оз ойы, сыни ойлау.*** ***Тосын сәт:*** *Балалар, бүгін бізге дәрігер апай келіпті, балабақшадағы топтарды аралап денсаулығын тексеріп жүр екен.* ***Дәрігер: Сәлеметсіңдер ме, балалар! Дәрігер:*** *балалар қазір күз мезгілі, тұмау жүріп жатқан кез, оздеріңді қалай сезінесіңдер?* ***Дәрігер:*** *Балалар сендердің*	***Сәлеметсіңдер ме, балалар! (Сәлеметсіз бе!)*** ***Бір-біріңізге тағы қалай сәлемдесуге болатынын ойлаңыз ба?*** ***Балалар қасында тұрған адамға қолдарын беріп, амандасады.(Қайырлы таң, қайырлы күн, сәлем, қайырлы кеш т.б.)*** *-Міне, бізде достық шеңбер құрылды. Енді бір-бірлеріңізге күлкі сыйлаңыздар! Өйткені, «Көңілді болсаң – саусың, мұңайсаң – аурусың» деп бекер айтпаған. Сәлемдескен кезде бір-біріне денсаулық тілейді.* ***Ой дамыту.*** *Денсаулық үшін тағы не қажет?* *- Спортпен шұғылданыңыз, сабырлы болыңыз, таза ауада көбірек уақыт өткізіңіз, витаминдер мен дұрыс тамақтаныңыз.* *- Дұрыс тамақтану – ағзаға пайдалы өнімдер.* *Азық-түлік слайдтары.* ***Шарты: Дид «Қызыл, сары, жасыл»*** *Мен сендерге тағам слайдтарын көрсетемін, ал сендер дұрыс түсті карточкаларды көтересіңдер. (Жасыл - жақсы, сары - жеуге болады, бірақ өте пайдалы емес, қызыл - тамақтан бас*	***Таңғажайып сәт:*** *(Микроб қонаққа келеді)* ***Микроб:*** *Сәлеметсіздер ме, менің әлсіз де, кішкентай балаларым. Мен микроб дегеннатшаларыңболамын. Сендерменікүттіңдер ме? Мен жеміс-жидектерді жумай жейтін балалардың қасында жүргенді ұнатамын.* ***Тәрбиеші:*** *Біз сізді шақырған жоқпыз. Біз, балалар, жемістерді жақсылап жуып, тазалап жейміз гои ә?* ***Балалар:*** *Иә, апай!* ***Микроб:*** *Сіздер менімен қалайкүресу керек екенін біледі екенсіздер. Менімен дос болмасаңыздар, мен сіздерді сиқырлап тастаймын.* ***Балалар:*** *Бізсіздіңсиқырыңыз ғасиқырланбаймыз. Сізбенқалай күресу керек екенінбілеміз. Жеміс-жидек пен көкөністердіжуып-тазалапкөпжейміз. Біздіңденсаулығымызкүшті.* ***Дидактикалықойын: «Дәрумендердіажырат»*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністердіажыратабілуге үйрету, дәрумендердің адам ағзасынақандайпайдасы бар екендігінайту. Түсінік беру.* ***Шарты:*** *Балаларберілгенже містер мен көкөністердіА*	***Суреттер әлемі.*** ***Шарты: Әр түрлі иллюстрациялар қарау.*** *Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім.* *Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта комектеседі.* ***Дид ойын: «Жемістерді жина»*** *Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз.* *– Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз.* *Тәрбиеші:* *-Біздің дастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон).* *- Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістерді табуға болады.* *- Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек.* *- Бірдей пішіндегі*	***Көңілді шеңбер*** *Қайырлы таң күлімдеген жүздер!* *Қайырлы таң күн мен құстар!* *Барлығы мейірімді, сенімді болсын.* *Қайырлы таң кешке дейін созылсын!* *Балалар, бір-бірімізге күлейік,* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: «Көңілді болсаң - саусың, мұңайсаң – аурусың».* *Неліктен олар бұлай айтады деп ойлайсыз? (балалардың жауаптары)* *Бақытты және сау болу үшін не қажет? (балалардың жауаптары).* *дұрыс тамақтану қажет.* *Ол нені білдіреді? (балалардың жауаптары).* *(Бұл адамға пайдалы тағам).* ***Дид ойын: «Жеміс қайда, көкөніс қайда екенін тап»*** *Мен сендерге үстелге жемістер мен көкөністердің аралас карталарын жайып беремін, ал сендер карточкаларды жемістер мен көкөністер деп екі топқа бөлулерің керек.* ***Тәрбиеші:*** ***Енді жемістерді зертханамызда зерттеп***

	топтарында ауырып қалған балалар жоқ па? **Дәрігер:** Сендердің көңіл күйлерің, денсаулықтарың да жақсы екен. Сендер таза ауада көп серуендеп, түнде жақсы ұйықтағандарың көрініп тұр. Еніміз сау болу үшін көкөністен жасалған тағамдар жеуіміз керек, жемістерден жасалған шырындар ішіуіміз керек, спорттен айналысуымыз керек, тазалық сақтау керек. **Дәрігер:** Сендер қандай сергіту жаттығуларын білесіңдер? Маған көрсетіңдерші? **Сергіту сәті:** Ал, балалар, тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай иіліп, Солға қарай иіліп, Бір отырып, бір тұрып, Бойымызды жазайық. **Дид ойын: «Ғажайып қалта». Ойынның шарты:** қалта ішіндегі жемістерді аттарын, түсін айту керек. **Көркем әдебиет.** **«Дұрыс тамақтана біл» кітаптағы керекті мәліметтерді көрсету, балалар өз ойын айту.** **Дид ойын:«Кім жылдам» ойыны** **Шарты:** Пайдалы және зиянды тағамдарды ажыратып ыдысқа салады Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар» Көкөністер мен Жемістер «№	тартқан дұрыс). Әрбір өнімде сіз пайдалы және зиянды нәрсені таба аласыз. **Дид ойын: «Түрлі-түсті себеттер»** Балаларды екі командаға болу. Енді сіз аспаз екеніңізді елестетіңіз, кешкі ас дайындайсыз. Ол үшін дүкенге барып, себетті өнімдермен толтыру керек. Пайдалы тағамдарды жасыл себетке, ал зиянды өнімдерді қызылға салу керек. **Дид ойын: «Ғажайып сомке»** Біз жемістерді үлкен табаққа саламыз: алма, алмұрт, апельсин, мандарин, лимон, банан, киви, жүзім. - Оларды бір сөзбен қалай атауға болады? (Жеміс.) Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді және оларды қалай жіктеуге болады? 1. Олардың пішіні бойынша (дөңгелек, сопақ) айырмашылығы бар-жоғын қарау. 2. Көлемі бойынша (үлкен, кіші). 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл). -Жемістер бүзылып кетпес үшін қайнатады, кептіреді, мүздатады. Жемістерден қандай	және С топтарынаболіпорналастыру керек. **Тәрбиеші:**Балалар, бізге хат келгенсияқты. Қарапкөрейікші. Бәрімізэкранға назар аударайық. Балалар, бізгебалабақшамыздыңдәріге рі не айтарекен, тыңдапкөрейік. **Ой,ой, ой мен кеттім , мен кеттім микорп қашып кетеді.** **Ой дамыту.** **АҚТ технологиясымен жұмыс.** (Балабақшаның дәрігері көкөністер мен жемістерді қалай жеу керектігі туралы айтып береді) **Сергіту сәті:** Дәрумендер – тірегің, АВС деп аласың. Жетіспесе бірі оның, Ауырып сен қаласың. **Тәрбиеші:** Балалар, дәрумендер тек қана жемістер мен көкөністерде болмайды, сонымен қатар дәрігер апайларымыз арнайы дәріханаларда дәрумендер жасап шығарады. — Балалар, өзіміздің жеке дәріханамызға барып арнайы киімдерімізді киіп, дәрумендерді жасап берейік. (Сары ермексаздан дөңгелек тәрізді пішіннен түрлі дәрумендер жасайды). **Ғалымдар бұрышы.**	жемістерді тауып, берілген жерге орналастырамыз.. Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар? Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, көлемі, түсі ұқсас? 1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (дөңгелек, сопақ); 2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші); 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл); 4. Дәміне қарай. Тәрбиеші: -Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік. **Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.** Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық. **Сергіту сәті:** «Бұл алма» Мынау алма! (тұру) Бұл (қолдар екі жаққа) Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде) Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз) Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз) Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен	**көрейік.** Педагог үстелге жемістерді қояды: апельсин, мандарин, лимон, банан, алма. Тәрбиеші: Бізің дастарханда түрлі жемістер бар. Олардың атын атап көрейік. Барлық жемістер әртүрлі. Олар қалай ерекшеленеді, қандай негіздер бойынша топтастыруға болады? 1. Қараңыздар, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме (дөңгелек, сопақ)? 2. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл)? 3. Көлемі бойынша (үлкен және кіші)? 4. Иісі бойынша? 5. Қабықтың құрылымы бойынша (кеуекті және тегіс)? Жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне, иісіне, қабығының құрылысына қарай топтастыруға болатынын білдік. **Ой дамыту.** Сұрақ –жауап. Апельсин қайда өседі? (ағашта) Дұрыс, сонда қалай айта аласыз: апельсин жеміс пе, әлде көкөніс пе? Балалардың жауаптары. Балалармен әңгіме: Табиғатта апельсиндер -

	1 тәжірибе» ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністер тұқымдарының құрылымында ядрошық бар екенін көрсету* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер (алхоры, алма, апельсин, алмұрт); көкөністер (қияр, бақлажан, қызанақ, кәді), науалар, пластикалық пышақтар, ұлғайтқыш, балға.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістерді тексереді, көкөністер атауларын нақтылайды. Ересек адам балаларды осы жемістердің (көкөністердің) тұқымдары қайда екенін табуға шақырады. Балалар жемістерді кеседі, тұқымын табады. Педагог тұқымдарды үлкейткіш әйнек арқылы қарауды ұсынады. Балалар тұқымдарды қарастырады, сипаттайды, оларды салыстыру, ұқсастықтарды табу (қабықша, ядрошық), балғамен беріктігін тексеру.* ***Қорытынды. Жемістердің (көкөністердің) барлық тұқымдарының ұқсастықтары бар. Оларда жаңа өсімдік үшін қоректік қор бар ядрошық бар. Ядрошық тері қабығымен қорғалған.*** ***№ 2 Тәжірибе.*** ***«Жемістер мен көкөністерді бояйтын заттар»*** ***Мақсаты:*** *барлық*	*тағамдар жасауға болады? Олардың атын бірге атайық.* *Дид ойын: «Тағамның атын ата»* *-Лимон шырыны - қандай шырын? (Лимон шырыны).* *Алмадан жасалған джем? (Алма тосабы)* *Алмұрт кеспесі? (Алмұрт тосабы).* *Өрік компоты? (Өрік компоты).* *Ал енді мен сендерге компотты «пісіруді» ұсынамын.* ***Сергіту «Компот».*** *-Компот пісіреміз.* *Сізге көптеген жемістер керек, мұнда!* *Алмаларды тураймыз* *Біз алмұртты кесеміз* *Лимон шырынын сығыңыз* *Су құйып және қантты салыңыз!* *Біз пісіреміз, компот пісіреміз,* *Адамдарға көмектесеміз.* *Карточкалар бойынша жұппен жұмыс:* *Дид ойын: «Не артық?»* *- Балаларға жемістер бейнеленген карточкаларды ұсынамын, олардың арасында көкөністер, саңырауқұлақтар, жаңғақтар мен жидектер бар. Тапсырманы орындағаннан кейін балалар карточкалармен алмасады және оларды тексереді.* ***Дид ойын: «Зерттеуші***	***Тәжірибе№1*** ***Жемістер - оларды қалай жеуге болады?*** ***Мақсаты:*** *Балаларға жеміс-жидек тағамдарын дайындаудың әртүрлі тәсілдерін көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *жемістер бейнеленген суреттер, «Бақшадағы егін жинау» сюжеттік суреті, кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандар.* ***Жүргізілу барысы:*** *Педагог балалармен бірге жемістер мен сюжетті суреті бар суреттерді қарастырады. Педагог балалардан жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрайды. Ол әрі қарай қарастыруды ұсынады шикі жемістерді алып, адамның оларды қалай жегенін және неліктен екенін сұрайды.* *Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Әркім бұл өнімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды.* *Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, дәмінің*	*төбесінде тербелеміз)* *Алма алу қиын (жоғары тартылды)* *Мен секіремін, қолымды созамын (секірдім)* *Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз).* ***Тәрбиеші:*** *-Ал енді, балалар, мен сендерді жемістермен тәжірибе жасауға шақырамын. Әрқайсысың өз үстеліңізге келіңіздер. мандаринмен тәжірибе жасайық. мандариндер салынған үстелдерге барайық.* *-мандарин дер жүзе алады деп ойлайсыңдар ма? (балалардың жорамалдары). Тексерейік?* ***№1 тәжірибе.*** ***Түстер құпиясы.*** ***Аскөк, пияз.*** *- Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма?* *- Ол жолды қандай түспен қалдырды?* *Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз* *- Аскөк сурет салады ма?* *- Иә* *- плюс қойыңыз. Қандай түс?* *- Жасыл* *- шеңберді жасыл түске*	*жылтыр жапырақтары бар биік мәңгі жасыл ағаштарда өседі.* *Олардың сфералық тәжі бар, ақ хош иісті гүлдермен гүлдейді, олардан бәріңіз жақсы көретін жемістер пайда болады.* *Апельсиндер - сіз жақсы көретін керемет десерт, сонымен қатар олар иммунитетті күшейтетін тамаша құрал.* *Апельсинмен тәжірибе жасайық.* *Қортынды тәжірибе:* *Апельсин қабығының қасиеттері* *Ал апельсин қабығымен тәжірибе жасап көрейік.* *Балалар, қалай ойлайсыңдар, шарға қабық шырынын салсаңдар не болады? (Балалардың жауаптары) Сендермен бірге тексерейік. (Педагог балаларға қабықтың шырыны шарға түссе, жарылып кететінін көрсетеді). Балалар, бұл неліктен болды деп ойлайсыңдар? (Балалардың жауаптары). Апельсин қабығы шырынында ауа көпіршіктері ғана емес, сонымен қатар сұйықтық - қышқыл бар, ол шарды тоттандырады.* ***Тәжірибе №2*** ***КӨКӨНІСТЕРДІҢ ҚҰРАМЫНДА СУ бар ма?***

	жемістердің шырыны бар, түсі бар екенін дәлелдеу. Құрал-жабдықтар: түрлі түсті 3-4 жеміс (киви, апельсин, қара өрік, шабдалы және т.б.); балалар санына сәйкес фильтрленген қағаз парақтары, пластикалық пышақтар және молдір шыныаяқтар; лупа, клеенка. **Жүргізілу барысы:** Адамдар жеміс шырындарын қайдан алады, олар қалай жасалады, түсі неліктен әртүрлі? Педагог жемісті үлкейткіш әйнек арқылы қарауды, содан кейін өз бетінше жеміс кесектерінің шырынын сығуды ұсынады. Шырындардың түсі салыстырылады - олардың барлығыәртүрлі. Содан кейін балалар шырынды сүзгіден өткен қағаз парақтарына тамызып, шырын кепкен кезде не болатынын күтеді. **Қорытынды. Жеміс бөліктерін сығу нәтижесінде шырын сығылады; Сіз негұрлым қатты сығыңыз, соғұрлым көп шырын аласыз.Шырын құрғаған кезде шырынның өзі сияқты түсті дақтар қалады. Сол сияқты тәжірибе көкөністермен де жүргізіледі. № 3 Тәжірибе:**Күшің өсімдіктің (пиязың) осуіне әсері» **Мақсат.**Өсімдіктер. өсу үшін күн сәулесінің қажеттілігін дәлелдеуіз	***шеберлер»*** *Зертханалық жұмыс ережесін қайталаймыз. Ақ халатты киіп, зертханаға барамыз. Зертханада жұмыс. Енді мен сендерге жұмбақ жасырғым келіп тұр. Менде, менде бәрі бар, Дәмім бірде қышқыл,бірде тәтті, Дәруменім пайдалы. Кім менің шырынымды ішеді Сол ақылды болып өседі. (Апельсин). -Апельсин туралы не білесіңдер? (балалардың жауаптары)* ***Апельсинмен тәжірибе жасайық. Апельсиндер салынған үстелдерге барайық. №1 тәжірибе. «Бату – батпау».*** *-Ал, қалай ойлайсыңдар, апельсиндер жүзе алады ма (балалар жорамалдары). Ал тексеріп көрейік. Сіздің алдыңызда екі апельсин бар. Олардың біреуін суы бар ыдысқа салыңыз. Ол жүзетін болады. Ал сіз қатты тырыссаңыз да, оны суға батыра алмайсыз. Екінші апельсинді аршып, суға салыңыз. Енді не? Сіз өз көзіңізге сенесіз бе? Апельсин батып кетті. Қалай солай? Екі бірдей апельсин, бірақ біреуі суға батып, екіншісі қалқып*	*айырмашылығын анықтауға үйренеді.* ***Қорытынды. адам қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату. Жемістерде біздің денемізге пайдалы коптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы, оларда барлық витаминдер бар. Іс-әрекетті бағалау кезеңі:*** *— Балалар, дәрумендер дегеніміз не екен? — Қай тапсырма сіздерге қатты ұнады? Тәрбиеші: Балалар сендер үйдегі жақсы қатынасқандарыңыз үшін сендерге дәрігеріміз өзінің дәрумендерін сыйлыққа беріп жіберіпті.* ***Дене шынықтыру Кіріспе бөлім. Амандасу. Педагог*** *Жұмсақ ойыншық «тышқанға» назар аудартады. Ойыншықты сөйлетеді. Кішкентай тышқандарға айналуды ұсынады.* ***Тышқандар болмеде қалай жүретінін, жүгіретінін көрсетуін сұрайды.*** *1-2-3-4 —Үй ішінде тышқан көп. Мысық келді,қаш, Есікті мықтап бас!* ***Негізгі кезең. Жалпы даму жаттығулары.***	*боя. Енді пиязды қолданып көрейік. -Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма? - Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды .... Пияз сурет салады ма? - Иә - Плюс қойыңыз. Қандай түс? Жасыл - Шеңберді жасыл түске боя. - Жарайсың! Нағыз ғалым!* ***№2 тәжірибе. Көкөністер қызылша, сәбіз*** *- Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз .... Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу. - Сәбіз салады ма? - Иә -Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз? - Плюс Шеңбер қандай түсті болады? - Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың! - Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз ....* ***Сергіту сәті.«Бағбан»***	*Тәжірибе жүргізбес бұрын, бір болжам жасайық: көкөністерде су бар ма, жоқ па? Сынақ үшін біз әртүрлі көкөністерді алдық: картоп, сәбіз, қызанақ, қияр. Олар екі бөлікке кесіп, кесіндіні қолының бойымен жүргізді. Сіз не сезіндіңіз? Көкөністерде су бар ма? Қай көкөністе су көп? Бірақ кейбір зерттеушілер әлі де күмәнмен қарады. Содан кейін біз майда үккіштен өткізіп, оған сәбіз мен картопты үккіштен өткізіп, әрқе арқылы шырынын сығып алдық. Біз қай көкөністе сұйықтық көп екенін салыстырдық - сәбізде немесе картопта. Балалар шырыннан әдемі татқысы келетіндерін білдіреді.* ***Музыка Тақырыбы: Күзгі еңбек*** *Музыка жетекшісі балаларды қарсы алады,амандасады: - Сәлеметсіңдер ме,балалар!(до, ре, ми, фа, соль, соль, ля, ля, соль)* ***Ән тыңдау:*** ***«Тамшылар»****(М.Жәутіков) Балаларды шеңбербойымен жүргізіп,жеңіл би ырғақтарына жаттықтырады,*

	Құрал-жабдықтар: 2 шам, 2 контейнер топырақ. **Жүргізілу барысы:** 1) Пиязды контейнерге отырғызыңыз. Біреуін күнге, екіншісін қалпақ астына көлеңкегесалады Жасыл желектің өсіп жатқанын қараңыз. 2) Өсімдіктен қақпақты алыңыз. Қандай сабақ? (жарық) Неліктен жарық? Күнге қойыңыз, пияз бірнеше күнде жасылға айналады. 3) Көлеңкедегі сабақ күнге қарай созылады, күн түрған жаққа қарай созылады. Неліктен? **Қорытынды. Жасыл күйде боялу үшін өсімдіктердің өсуі үшін күн сәулесі қажет, Өсімдіктер күннен жасыл түс беретін хлорофиллді жинайды және тағам ретінде қызмет етеді.** Лексикалық тақырып: «Көбеністер. Жемістер» **№5 тәжірибе «Көбеністер мен жемістер** косметика ретінде» Мақсаты: Балаларға жемістер мен көбеністерді косметика дайындауда қолдануды көрсету. Құрал-жабдықтар: қызылша, қияр, алма, шабдалы кремі, қияр маскасы, жеміс хош иісті сусабын, үккіш, пышақ, қағаз майлықтар, айна. Мазмұны. Мұғалім мен балалар косметика мен	кетті ме? нені болжауға болады. (Балалардың жауаптары). Қабықтың шынымен апельсиннің суға батып кетуіне жол бермейтінін қалай тексеруге болады. (балалардың жауаптары). **№2 тәжірибе. Апельсин қабығы батады ма.** Қабықты суға салайық. "Апельсин қабығында ауа көпіршіктері көп. Олар апельсинді су бетіне итереді. Қабығы болмаса, апельсин батып кетеді, себебі ол ығыстыратын судан ауыр". Апельсин қабығын үлкейткіш әйнек арқылы қарау. **Қорытынды: сондықтан ауа судан жеңіл деп айтуға болады. Және біз оны дәлелдедік.** **№3 тәжірибе «Жүзімге не болады?»** Бір стақан таза газдалған су немесе лимонад алыңыз да, оған жүзімсалыңыз. Ол судан сәл ауыр және түбіне батып кетеді. Бірақ кішкентай шарларға ұқсас газ көпіршіктері бірден оған жабыса бастайды. олардың көп болатыны сонша, жүзім пайда болады. Бірақ бетінде көпіршіктер жарылып, газ сыртқа шығады. Ауыр жүзім қайтадан түбіне батады. **Мұнда ол қайтадан газ көпіршіктерімен жабылып,**	**Доппен** **1.Қол мен иық бұлшықеттеріне арналған жаттығулар.** Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп кеудеде. Допты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. **2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:** Б. қ.: аяқ иық көлеміндей алшақ, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу **3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:** Б. қ.: Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, доп кеуде тұсында. Допты алға созу. Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу. **4. Қос аяқпен секіру.** **Тыныс алу жаттығулары:** «Алақандағы допты үрлеу». **Негізгі қимылдарды орындау:** **Ойын түрінде:** **1.Тіке бағытта торттағандап еңбектеу** Тышқандарға өз індерінен шығып, екінші інге шапшаң еңбектеп баруларын ұсынады. **2.1,5** метр қашықтықта түрегеп тұрып, бір-біріне **допты домалату**. Допты екі қолмен бар күшімен итеруге және домалау бағытын сақтауға назар аударады. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** **«Мысық пен тышқандар»** Пеш үстінде мысық отыр,	Біз кеше (балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді) Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу) Алма ағаштарын әкпен әктедік. (оң қолды жоғары және төмен жылжытыңыз) Біз қоршауды жөндедік. (балға соққыларына еліктейді) Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді) Сіз біздің бағбанға айтасыз Бізге сыйлық ретінде не бересіз? Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,..... (жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ бүгіледі). Біз қызықты, қызықты эксперименттерімізді жалғастырамыз. **№3 Тәжірибе.** **Жидектер қарақат, таңқурай** - Үстелде сөмкелер бар, оны ашып, жидекті алып, салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз. Нәтижені сызамыз. - Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге	үйретеді.Би элементтеріне, өзорындарына тұрудықал ыптастырады. **Қимылды ойын: «Өзорныңды тап!»** Бұлойын балаларды ойлау қабілеттерінедағдыландыр ады, зейініноятады. Балаларды зал бойыменжеке-жекетөрт қатарға тұрғызады, өз орындарын, кімніңартында, кімнің алдындаекенін көріп алулары керек.Музыка әуені басталғандабалалар еркін ырғақтарменжүгіре білейді. Музыкатоқтап, «Өз орныңды тап!»- деп музыка жетекшісібелгі бергенде балаларалғашқы орындарынатұра қалуға үйренеді. Бұл тапсырманы ойыпретінде залға келген сайын ойнатып үйретісе, балалареркін тұруға қалыптасады. **Балаларға интерактивтітақта, ширма арқылы би түрлерін көрсетеді:** вальс,полька, марш, қазақ биін. Опера және балет театрының бейне таспасынан үзінділерді тыңдайды, көреді.

	бұйымдарды зерттейді, шісі бойынша салыстырады, құсастығын табады. Сосын мұғалім балаларды кейбір жемістер мен көкөністердің құндылығы туралы және оларды косметика өндірісінде пайдалану туралы үйретеді. Педагог балаларды арнылған қызылшамен беттерін ысқылап, айнаға қарап оңінің қалай озгергенін айтуды ұсынады. Әрі қарай мұғалім барлығын қиярдан немесе алмадан маска жасауға шақырады, оларды үккіште ысқылап, беттеріне қояды. Қағаз майлықтармен қияр маскасын алып тастап, балалар мен мұғалім өң қалай озгергенін айтады. ***Денешынықтыру.*** ***Кіріспе бөлім.*** *Амандасу Әжемнің ауылында (таза ауада)* *Сапқа бір қатармен тұру,шеңбермен жүру.* *«Біз бүгін ауылға әжемізге қонаққа барамыз»* *Шеңбер бойымен жүру.* *Шеңбер бойымен сапқа тұру.* ***Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары*** ***Дене бітімінің арналған жаттығулар*** ***«Әжеммен бірге кім тұрады?*** ***1.Тауықтар қанатын қағады.*** *Б.қ.: аяқтар табан олшеміндей қашықтықта,*	***қайтадан көтеріледі. Бұл су «дем шығарғанша» бірнеше рет жалғасады.*** ***Тәжірибе №4 «Сықырлы лимон».*** *Біз үлкен шыныаяққа жылы шай дайындаймыз,* *Екі стаканға құямыз.* *Стакандардың біріне лимон шырынын сығыңыз.* *Қасықпен араластырыңыз.* *Шай түсінің қалай озгергенін бақауға болады..* *Балалар, біз сендермен тәжірибе жасадық: апельсин суға батады, батпайды, жүзім жүзеді, лимон шырыны түсін өзгертеді. Ең бастысы, жемістер біздің денемізге көмектеседі: олар пайдалы қоректік заттармен қамтамасыз етеді, соның арқасында дене күші және сау болады.* *Дені сау дене микробтар мен аурудан қорықпайды.* ***Қазақтілі*** ***Тақырыбы:*** *Біз тұратын көше.* *Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.* ***Миға шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру.* *Үш көзі бар қаз-қатар,* *Кезек-кезек ашады.* *Үшеуінен байқасам,* *Үш түсті нұр шашады.* ***(бағдаршам)***	*Екі көзін қысып отыр.* *Тышқан етін жегісі кеп, Тісі оның қышып отыр.* ***Қорытынды.***	*тұрамыз.* *- Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік?* *Балалардың жауаптары.* *-Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен де сурет салуға болатынын білдік.* *- Кішкене тосын сый жасайық! Маған келіңіз, үстелде әртүрлі көкөністер мен жемістердің бланкілері бар, бір-бірден алып, оларды белгілі бір түсті шырынмен безендіріңіз. Біз оларды бір үлкен табаққа жапсырамыз, әдемі натюрморт аламыз. - Жарайсың!* *- Балалар сендерге зертхана ұнады ма?* *- Қандай қызықты және жаңа нәрселерді білдіңіз? Сізге қандай түстер көбірек ұнайды?* *- Балалар, бұл түстерді табиғи деп атауға бола ма? Неліктен?* *Мұнда біз табиғи түстердің құпиясын аштық.*	*Жанр түрлерін қайталап айтқызу, үйрету.* *Балаларға музыканың әртүрлі бояулардан жасалатынын түсіндіреді.* *Жоғары және төмен дыбыстар – көтеріңкіжәне баяу қимылдарды сипаттайды.* ***Музыка тыңдау:*** *«Қамажай (оңдеген Н.Меңдіғалиев).* *Балалардың қолына түрлі - түсті желпуіштер таратады.* *Өте баяу музыка – сарытүс. Баяудан бірте-бірте көтеріледі - ақиық жасыл.* *Көтеріңкі - жасыл* *Балаларға күз мезгілініңтүстерін, құбылысынтүсіндіреді.* ***Дауыс жаттығулары:****фа, фа, ми, ре, до Жоғары дыбыс - қызыл.* *Оң қолымен музыка дыбыстарын төмен, орташа, көтеріңкі көрсетіп, тыңдайды «**Күз**»жаттығуын айтып, дауыс ырғағын дайындайды.* ***Ән үйрену****: «Бұл қай кезде болады? Күз» (Б.Ерзакович, Ш.Ахметов).* *Ән сөзін сезіне айтуға үйретеді.* ***Би:*** *«Кел, билейік»(Б.Байқадамов,М.Ә лімбаев).*

	қолды төмен түсіреді. қолды екі жаққа көтереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет. **2.Қаздар қиқулайды:** аяқтар иыққа сәйкес қашықтықта, қолдары белде. 1 – алға қарай иіледі, шынтақтарын артқа жібереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5рет. **3.Маргаулар керіледі.** Б.қ.: торттағандап тұрады. 1 – жауырынды доғадай иеді, 2 – арқаны иіктіреді. Б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет. **4.Күшіктер ойнайды.** Б.қ.: шалқасынан жатады. 1,2,3,4 – аяғы мен қолдарын шапшаң қозғайды. **5.Құлыншақтар секіреді.** Бір орында тұрып секіру **Тыныс алу жаттығуы** «Ауызбен және мұрынмен тыныс алудың үйлесімділігі» **Негізгі қимыл -қозғалыс жаттығуы.** **«Әжемізге бау-бақшада көмектесейік»** 1.«Бау-бақшамен жүреміз» – ені 20 см, ұзындығы 3 метр шектелген жолмен жүру. 2.«Қарбыз жинаймыз» – бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта отырып екі қолымен допты домалату. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** **«Тауық пен балапандар».** Алаңның бір жағында үй – қоршалған орын болады, онда тауық пен балапандар бар	**Сұрақ жауап** **Ой қозғау.** -Бағдаршам дегеніміз не? Ол қандай қызмет атқарады? Балалар бағдаршамның неше көзі бар ? -Түстері қандай ? **Ой дамыту.** **АКТ технологиясы.** Экраннан бағдаршам туралы бейнеролик көрсету, түсіндіру.. **«Бағдаршам»өлеңін жаттау.** Менің атым-бағдаршам Кеудем толы жанған шам Қызыл көзім жанғанда Сақ болыңдар тоқтаңдар! Сары көзім жанғанда Сабырлылық сақтаңдар! Жасыл шамды көрсеңіз Бола береді өтсеңіз! **Бір адым әдісі** арқылы тақпақты жаттау. Балаларды мадақтау **Дид ойын: «Бағдаршамды құраймыз»** **Сергіту сәті** Тік ұста бойыңды, Жоғары соз қолыңды. Соз қолыңды тағы да, Жеткіз жираф мойына. **Дид ойын: «Бағдаршам»** Балалар бағдаршамның қызыл түсі көрсеткенде тұрамыз,сары түсін көрсеткенде қол шапалақтаймыз,жасыл түсін көрсеткенде жүреміз			Би қимылдарын көрсетіп,үйретеді (би үлгіде көрсетілген). Қортынды.

	(еденнен биіктігін 50 см-дей етіп бағандар арасына жіп тартылады). Бір жақ шетіне «үлкен құс» орналасады. Тауық жіптің астынан өтіп, қорек іздеуге аттанады. Ол балапандарын «ко-ко-ко» – деп шақырады.	***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***			
Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға үйрету, тәрбиелеу.* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	Экологиялық мәдениет - серуен кезінде балалаға экологиялық тәрбие беру. ***Серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*Үнемді тұтыну. «Суды үнемді тұтыну» - тазалық процедурасын үйрету* *Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *«Еңбегі адал жас өрен» - балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Қауіпсіздік ережелерін ескерту. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№14. 1.Ояну*** *Бойымызды жазайық,* *Қолымызды созайық.* *Жаттығулар жасайық.* *Ұйқымызды ашайық.*	***№16 1.Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар,* *Кірпіктеріңді көтеріңдер.* *Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар,* *Бір - біріңе жымиыңдар*	***№15. 1.Ояну*** *Кел балалар тұрайық,* *Қолымызды жоғары созайық.* *Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап,* *Бір демалып алайық.*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық* *Қолымызды созайық* *Енді қане бәріміз,* *Жаттығуды жасайық.*	***№ 12. 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп* *Көзімізді ашамыз* *Бойды түзе, көтер басты* *Сергіп ұйқы ашамыз*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесінас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				

Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, Кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)	*«Smart bala» жобасы аясында «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам*				
	Вариатив ***Тақырыбы:Жұмбақтар*** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру.** -Адамдардың бәрі қызығады, Су құймасаң сәні бұзылады. **Бұл не? (Гүл)** -Шуақты жақсы көреді, Шырайланып күледі. **(Гүл)** -Түсі – от, Жылуы жоқ. Қолына алып жүруге, Құмартатын кісі көп. **(Гүл)** -Қар астында қыстады, Жасылмен бөркін тыстады. **Бәй шешек гүлі.** **Дид ойын: «Өсімдіктің өсу реті»** **Шарты:** Өсімдіктерді өсу ретімен жапсыру. 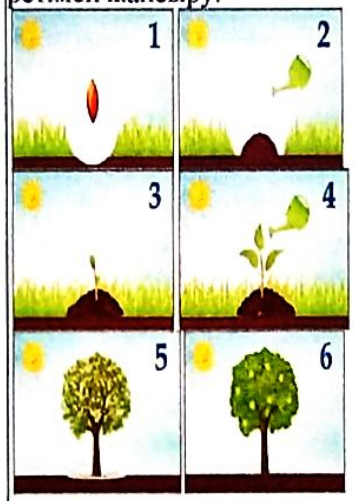	***Өсімдіктер қалай тыныс алады?*** ***Мақсаты:*** *осімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау.* ***Ресурстар:*** *ыдыс мөлдір су, ұзын сабақты жапырақ, коктейль түтігі, ұлғайтқыш әйнек* ***Эксперимент барысы:*** ***№ 1 зерттеу.*** *Біз ауа жапырақтары арқылы осімдікке өтетіндігін анықтаймыз. Ауаны қалай анықтаймыз? ұлкейткіш шыны арқылы сабақтың кесілген жерін тексеріп (тесіктер бар), сабақты суға батырыңыз (сабақтан көпіршіктердің шығуын қадағалаңыз).* ***№ 2 зерттеу.*** ***«Парақ арқылы»*** *тағы бір экспериментті келесі ретпен жүргіземіз: 2-3 см бос қалдырып, ботелкеге су құйыңыз; жапырақты ботелкеге сабақтың ұшы суға батырылатындай етіп салыңыз; ботелкенің аузын тығын сияқты пластилинмен тығыз жауып тастаңыз; Кішкене тесік жасап, сабақтың ұшы суға жетпейтіндей етіп салыңыз, пластилинмен бекітіңіз; ботелкеден ауаны шығару - сабақ арқылы ауаны сорып*	**Вариатив** **Тақырыбы:Жұмбақтар** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»**	***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** ***Педагог*** *Жұмсақ ойыншық «тышқанға» назар аудартады. Ойыншықты сөйлетеді. Кішкентай тышқандарға айналуды ұсынады.* ***Тышқандар бөлмеде қалай жүретінін, жүгіретінін көрсетуін сұрайды.*** *1-2-3-4 –Үй ішінде тышқан көп. Мысық келді,қаш, Есікті мықтап бас!* ***Негізгі кезең.*** ***Жалпы даму жаттығулары. Доппен*** ***1.Қол мен иық бұлшықеттеріне арналған жаттығулар.*** *Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп кеудеде. Допты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу.* ***2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:*** *Б. қ.: аяқ иық көлеміндей алшақ, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу* ***3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:*** *Б. қ.: Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, доп кеуде тұсында. Допты алға созу. Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу.* ***4. Қос аяқпен секіру.*** ***Тыныс алу жаттығулары:***	*Балалар мен сіздерді ағаш туралы тағы тәжірибе жасауға шақырамын* ***Тәжірибе № 2.*** ***Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.*** *Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл эксперименттті суреттен көрсетемін. Егер сіз ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін. Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз Балалар: Ия, мүмкін.* ***От бізге қалай көмектеседі?*** *Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет. Балалар: Орманда от жағуға болады. Тамақты отқа пісіруге болады.* ***От адамның жауына айналғанда не ойлайсың? Ол қауіпті болуы мүмкін бе?*** *Балалар: иә. Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін? Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қараған кезде немесе балалар сіріңке алған кезде.*

		алу. *Сабақтың суға батқан ұшынан ауа көпіршіктері шыға бастайды.* ***№ 3 тәжірибе*** ***Өсімдік жапырағынан ылғалдың буланууы*** ***Мақсаты:*** *судың жапырақтардан қайда жоғалып кететіндігін тексеру.* ***Құрал-жабдықтар:*** *өсімдік, целлофан пакет, жіп.* ***Тәжірибе:*** *Өсімдікті қарастырайық, су топырақтан жапыраққа қалай ауысады? (тамырдан сабаққа, одан жапыраққа дейін); содан кейін ол қайда жоғалады,* *өсімдікті неге суару керек? (су жапырақтардан буланып кетеді).* *Біз қағазға полиэтилен пакетін салып, оны бекіту арқылы болжамды тексереміз.* *Өсімдікті жылы, жарық жерге қою. Сөмкенің іші тұманға айналғанына назар аударыңыз. Бірнеше сағаттан кейін сөмкені алыңыз.* *Бұл қайдан пайда болды? (жапырақ бетінен буланған) неге қалған жапырақтарда су көрінбейді? (су қоршаған ауаға буланған).* ***Қорытынды:*** *ауа*		*«Алақандағы допты үрлеу».* ***Негізгі қимылдарды орындау:*** ***Ойын түрінде:*** ***1.Тіке бағытта торттағандап еңбектеу*** *Тышқандарға өз індерінен шығып, екінші інге шапшаң еңбектеп баруларын ұсынады.* ***2.****1,5 метр қашықтықта түрегеп тұрып, бір-біріне* ***допты домалату****. Допты екі қолмен бар күшімен итеруге және домалау бағытын сақтауға назар аударады.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Мысық пен тышқандар»*** *Пеш үстінде мысық отыр,* *Екі көзін қысып отыр.* *Тышқан етін жегісі кеп,* *Тісі оның қышып отыр.* ***Қортынды.***	*Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды ортей алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады.* *Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі?* *Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер өледі.* *Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені біліп, түсіндік?* *Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағы да бар.*

		жапырақша арқылы сабаққа өтеді, өйткені ауа көпіршіктерінің суға түсуі көрінеді.			
Балалармен Жеке жұмыс	***Логикалық ойын: «Өз үйіңді тап»*** *Шарты: Балаларға түрлі-түсті дөңгелек тарату. Белгі бойынша балалар дөңгелекті түсі бойынша үлкен шеңберлерге тұра қалады.*	*«Ертегілер елінде» Ертегі айту арқылы байланыстырып сөйлеуі дамиды., сөздік қоры молаяды*	***Логикалық ойын: «Сәулеге киімдерін** жинауға көмектес»* *Шарты:Балалар суретке зер салып, не көріп тұрғанын атап шығады да, оларды сызық арқылы шкафқа немесе сөреге салады.*	*Үстел-үсті ойын: «Суретті беттестір» Шарты: Ұқсас суреттерді пішінімен түсіне сәйкес беттестіру.*	*«Фребель сыйы» Мақсаты: Фребель ойыншықтары арқылы балалардың таным қабілеттерін арттыру.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу. Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №4*** *Ауа- райының салқындауын бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	***«Өнегелі 15 минут»*** *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшага төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді _____

Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бобекжай-бақшасы МКҚК

Топ: «Балапан» аралас тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 14.10 – 18.10.2024 ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.* *Жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Өнегелі 15 минут» - Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу, кеңес беру.* *Отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 3*** ***«Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Міндеті:*** *Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.*	***Картотека № 5*** ***Қайсысы қайда тіршілік етеді*** ***Міндеті:*** *жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтау. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека № 9*** ***«Құстарға комек береміз»*** ***Міндеті:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу.*	***Картотека № 11*** ***«Бұл қай мезгіл?»*** ***Міндеті:*** *күз мезгілінің ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айтқызу. Сөздік қорын байыту.*	***Картотека № 18*** ***«Қайда не өседі?»*** ***Міндеті:*** *Заттардың арасында кеңістік байланыс-тарын қоя білу дағдыларын дамыту; өсімдіктерді өсетін жерлеріне байланысты топтастыру,белсенділік-терін және өздігінен ойлау қабілеттерін дамыту.*
	Ойын арқылы балаларда экологиялық мәдениетті қалыптастыру. *Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан*				
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну - Суды дұрыс қолдану жолдарын түсіндіру.* *Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру*				
	«Қонаққа барамыз» *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,*	*Біз қандаймыз, қандаймыз,* *Шүғылалы таңдаймыз!* *Күлімдеген күндеймыз!* *Еш уайымды білмейміз.*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары*	***Н. Айтов. «Тату – тәтті тұрамыз»*** *Бір шаңырақ астында,* *Тату –тәтті тұрамыз.* *Бірге ішеміз асты да,*	*Шымыр, сергек денеміз,* *Спорт сүйер өренбіз!* *Біз биіктен самғаймыз,* *Қарсыластан қалмаймыз.*

	Барлық саусақ – тату дос, *Бір – біріңе көмектес.*		*Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*	*Бірге сайран құрамыз.*	
Ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Үнемді тұтыну – киім туралы, оны ұқыпты ұстау, дұрыс қолдану жолдарын түсіндіру әрекеті.*				
	Қызығушылықты ояту. ***Сиқырлы қорапша топқа келеді.*** *(ұзын жіпті байлап қорапты есіктен тарту)* *Балалармен бірге қорапты ашу. Хат алу., оқу.* *Құрметті кішкентай бүлдіршіндер, мен Маша достарың боламын. Маған мына тапсырмаларды аю аға орында деп берді. Ал мен білмеймін. Көмектесіңдерші.* *Балалар Маша қандай ертегіде жүреді?* *Маша мен Аюда* *Ендеше көмектесеміз бе?* *Барлық балалар үстелге келеді,қорапта киімдер мен оларға күтім жасау үшін заттар салынған суреттер бар.* ***Ой қозғау.*** *-Балалар, киімдерді қалай күту керектігін айтыңдаршы?(Балалар жауаптары).* *Киімге не үшін күтім жасау керек? (Балалар жауаптары.)* *-Киім адамдарға не үшін керек?(Балалардың жауаптары.)* ***Балаларды топқа бөлу.-*** *Үстелде қандай заттар*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін таңертең поштаны тексердім және пошта жәшігінен ертегі кейіпкерлерінің хаттарын, тіпті бір пакет таптым.* *Оларда не жазғаның білгілерің келе ме?* *Онда Мнемоникалық жолдар бойынша сөйлем құрауға жаттығулар жазған.* ***1.хат: Дид ойын: «Мнемо жолмен сойлем»*** *Шарты: Мнемокесте арқылы киімдерге сөйлем құрау.* *Мнемо кесте бойынша әңгіме: Менің ойымша, бұл етік, өйткені олар қоңыр, қара және сұр. Олар былғарыдан жасалған, бұл былғары. Олардың баулары, тілі, өкшесі, табаны бар. Етік.* *күзде,қысқыда,көктемде киіледі.* *(қалпақ, көйлек сөйлем құрау.* ***2-ші хат: Дид ойын: «Түрлі –түсті қалпақ»*** *Білмесбекке достары көптеген түрлі-түсті қалпақ сыйлады.* *Оның достары қандай қалпақ сыйлады?* *Балалар Білмесбекке кім*	***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Балалар әр түрлі иллюстрациялар қарау*** ***Тосын сәт.*** *Көмекші апай топқа хат жіберілгенін айтады* *Тәрбиеші:* *- Балалар, қандай тамаша! Мына жақындаңдар хатты оқиық!* *Педагог конверттен Білмесбектің суретін шығарады.* *Бұл кім балалар? (Балалардың жауаптары.)* *Хатты оқу.* *«Сәлеметсіздер ме, балалар. Сіздерге білмесбек хат жазып отыр.* *Маған сіздерден көмек керек. Білім ханшайымы менен жұмбақтар сұрады. Ал мен оларды таба алмадым. Мен қатты ұялдым. Мен мұны жалғыз жасай алмаймын. Көмектесіңіздерші.* *Балалар Білмесбекке көмектесеміз бе?* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Адамның сәні,* *Онсыз жоқ мәні.* ***Бұл не? (киім)*** *Бірнәрсемененбиік,* *Кейдеменен аласа.*	***Қимылды ойын:*** ***- «Ине мен жіп»*** *Шарты: Бастаушы ине, бірінің артынан бірі ілесе жүргендер жіп, Балалар үзіліп кетсе жіп үзілген болады.* ***Дид ойын: «Бұл заттар не үшін?»*** *Тәрбиеші: Ал, енді мен сендерді қимыл деп атаймын, ал сендер маған осыған қажетті тақырыпты айтасыңдар.* *киімді біріктіру - түйреуіштер* *кестелеуші – шелер мен жіптер* *саусағын шаншып алмас үшін – оймақ* *тігу, жазу – тігін машинасы* *киімді кигізіп қою - манекен* *кесу - қайшы* *Киімді әдемілеу - үтік* *орнек салу - бор мен сызғыш* *адам мен матаны өлшеңіз – сантиметр* ***Тәжірибе бұрышы.*** ***Айгүлге көмек.*** *Зертханамызда қағазбен және матамен тәжірибелер жасап, оның*	***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Балалар конверт табады*** *Тәрбиеші: Балалар, қалай ойлайсыңдар, онда бірдеңе бар ма? (жауаптар).* *конверптің тексеру.* ***Дид ойын: «Жамауды тап»*** *Балалар үстелдің үстіндегі киімдерге жамауларды пішіндер бойынша табады.* *1 –ші киімге тапқан жамауды сол киімдерге сәйкес түспен бояу.* *2.Балалар киімге дұрыс жамау тауып жапсыру* *3.Күздік киімдерді құрастыру* ***Дид ойын: «Әрекетті атаңыз»*** *- Киіміміз ұқыпты, әдемі болуы үшін не істеу керек? (Оған қамқорлық жасау керек)* *- Киімге күтім жасауды білесің бе? (Иә).* *Егер киім лас болса? (киім жуылады).* *Егер ол мыжылған болса? (киім үтіктеледі).* *Егер жыртылған болса? (киім тігіледі).*

	тұр? *Киім мен киімге күтім жасау заттары.* *-Сендер командаға бөлініп отырсыңдар, біз қай топ тапсырманы тез және дұрыс орындайтынын анықтаймыз.* ***Дид ойын: «Киімдерді ажырату»*** ***1-Топ:*** *«Қысқы киімдерді атаңдар»* ***2-топ:*** *Жаздық киімдерді атаңдар.* ***3-топ:*** *Күздік киімдерді атаңдар.* ***4-Топ:*** *Киімге күтім жасайтын заттарды атау.* ***Саусақ гимнастикасы.*** ***«Ормандағы саусақтар».*** *Бір екі үш төрт бес.* *Саусақтар серуендеуге шықты.* *Бұл саусақ орманға барды,* *бұл саусақ саңырауқұлақ терді,* *Бұл саусақ тазарта бастады,* *бұл саусақ тентек бола бастады,* *Е, мынау тек жеді,* *сондықтан семірді.* *(Кезекпен балалар жұдырықшадан саусақтарын ашады, алдымен кішкентай саусақтан бас бармағына дейін (екі рет)* ***Менің сүйікті бұрышым.*** *Балалар, Машаның арқасында біз бүгін киім туралы көп нәрсе білдік, енді*	*қандай қалпақ бергені туралы мнемоникалық жолдар бойынша сойлемдер құрайды:* *Білмесбекке көк қалпақ сыйлады, т.б.* *Осылайша Білмесбек тек көк қалпақ киіп жүрді, ал қалғандары жай ғана болмеде шашылып жатты.* *Бір күні ол барлық қалпақтарды жинауға бел буды, бірақ ол жинай алмады. Қане комектесеміз бе?.* ***Дид ойын: «Қалпақтарды жинаймыз»*** *Суретке қарап, бөлмедегі барлық қалпақтарды тауып, сөйлемдер құрау. «Қызыл қалпақ үстелдің астында. Ол үстелдің астынан қызыл қалпақ алды»* *Жасыл қалпақ жоғарыда ілулә тұр.* *Сары қалпақ шкафтың оңжағында тұр.....* ***3-ші хатты ашу.*** ***Дид ойын: «Тігінші кірпінің хаты»*** ***-Келесі хат бізге тігінші кірпіден келді.*** *Ол орман адамдарына киім тігуге шешім қабылдады. Кірпінің кімге қандай киім тіккенін білгілерің келе ме?* *Кірпі тиінге жейде юбка тігіп берді. Кірпі тиінге қандай юбка тіккен?* *Киімдерді сипаттау, әңгіме құрастыру* ***4-ші хат Машадан келген.***	*Мұндайқызықдүниеде,* *Көріп пе едіңтамаша.* ***(Бас киім)*** *- Ерте тұрдым,* *Екі айыр жолға түстім.* ***(Шалбар)*** *- Әр түрлі болып келемін,* *Қыз бен ұл деп болемін.* ***(Көйлек)*** ***Дид ойын: «Жанды сөлемдер»*** *Шарты: Жұмбақтың шешуінен шыққан создерді қатыстырып, сойлем құрау.* ***Білмесбекке жіберу.*** ***Дид ойын: «Көйлекті әсемде»*** *Шарты: Балалар, сатушы бұл көйлектер көптен бері терезеде ілулі тұрғанын, ешкім сатып алмайтынын айтты. Ендеше мына көйлектерді әдемі етіп безендірейік, сонда сатып алушылар бұл көйлектерді бірден сатып алады.* ***Балаларды топқа болу.*** ***1-топ:*** *Көйлектің гүлдерін бояу.* ***2-топ:*** *Көйлектің жағасын жеңін жапсыру.* ***3-топ:****Көйлекке ілгіш мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Дүкенщіге үлкен дүкен құрастыру.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе болім. Балалармен амандасу*** *Тәрбиешінің артынан әр түрлі бағытта жүру.*	*қасиеттерін анықтайық.* ***Тәжірибе №1*** *Қағазды әртүрлі жаққа тартып, жыртсақ оған не болды? (жыртылады) Иә, кәдімгі қағаз өте оңай жыртылады ал . енді матаны екі қолыңызбен шетінен оңға және солға тартсақ . Ол оңай жыртыла ма? Жоқ, матаны жырту оңай емес, оны қолмен жырту қиын, өйткені мата жеткілікті берік материал. Ал онымен не істейді? (мата созылады, кеңейеді) Иә, маталар әдетте созылады, дегенмен матаның кейбір түрлері бар, оларды созу мүлде оңай немесе тіпті мүмкін емес.* ***Тәжірибе №2*** *Қағаздан жасалған киімді киіп көрейік.* *Дұрыс киіле ме? Жоқ. Неге? Ол тез жыртылады, беріктіге нашар. Қағаз кеңеймейді, созылмайды және оңай жыртылады.* *- Дұрыс.* *Ал матадан жасалған киімдерді кию оңай - мойын арқылы жемпір киіңіз, мойынға, қолдарға, аяқтарға кие беруге болады, ол созылады, жыртылмайды.* ***Тәжірибе №3*** *- Иә, мата мен қағаз*	*Киіміміздіші шешіп алсақ, не істейміз? (Ақырын іліп қоямыз немесе бүктейміз)* *Дұрыс. Жарайсыңдар* *Киім ұқыпты және жаңа болуы керек.* *Тазалаймыз,үтіктейміз, жуамыз және құрғатамыз* ***Тәжірибе №1*** ***Қағаз мен мата сөйлей алады ма?*** *Тәрбиеші: Балалар, қағаз бен мата сойлей алатынын білгілерің келе ме?* *Балалар: Иә!* *Тәрбиеші: Бірақ ол үшін бізге үнсіздік керек.* *Тәрбиеші: Біз тыныш отырамыз, алдымен қағаздан жасалған орамалды аламыз, оны мыжып бастаймыз. Сіз не естисіз?* *Балалар: Сыбырлайды, сойлейді.* *Тәрбиеші: Дұрыс, сыбдырлайды. Енді матадан жасалған орамалды алыңыз, біз оны мыжып бастаймыз. Тыңдаңыз, мата сөйлей ме? Сіз бірдеңе естисіз бе?* *Балалар: Ештеңе!* *Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал сөйлемейді, дыбыс шығармайды, бірақ қағаз орамал сыбырлайды.*

	мен сендерге оған сыйлық беруді ұсынамын. Ендеше әр топ Машаға арнап сыйлық жасасын. **1-топ:** Машаға көйлек саламыз Шарты: Трафареттен дайын көйлекті бояу. **2-топ:** Машаның көйлегіне гүл жапсырамыз. **3-топ:** Машаға қолшатыр мүсіндейміз **4-топ:** Машаға тігін машинасын құрастырып сыйға береміз. Жасаған жұмыстарын қорапқа салып Машаға жібереміз. Балаларды мадақтау. **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім. Балалармен амандасу** Тәрбиешінің артынан әр түрлі бағытта жүру. **Негізгі бөлім.** **Тыныс алу жолдарына арналған жаттығулар кешені.** **«Орманға келдік пойызбен»** Орманға келдік пойызбен: Чух-чух-чух, Чух-чух-чух, Қандай гажап алаңқай, Қандай әсем, алақай! Кірпі келеді домалап: П-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф! Алмаларды арқалап: Фэф-р, Фэф-р, Фэф-р! Міне, ұшып ара келді, Балаларға бал әкелді: З-з-з! З-з-з!	Шарты: Жағдаяттар бойынша ойлану.. • Жазда түкті қалпақ киесіңіз не болады? • Қыста шорт пен футболка киіп жүрсеңіз не болады? • Жаңбырда тәпішке киіп алсаңыз не болады? • Ыстықта панаманы киімесеңіз не болады? • Желді ауа райында бас киімсіз жүрсеңіз не болады? • Егер сіз суықта қолғапсыз жүрсеңіз не болады? **Сергіту жаттығуы.** Таңертең ерте тұрамын, Беті қолды жуамын. Апам берген киімді, Өзім киіп аламын. Кешке үйге келгенде, Бәрін жинап қоямын. **Пакеттен шыққан тапсырма.** Аюдың кофтасын боя Тиіннің юбкасын жапсыру Білмесбектің қалпағын мүсіндеу Машаға тігін машинасын құрастыр. **Балалардың жұмысын көрмеге апару, суретке түсіру, балаларды мадақтау.** **Қазақтілі** Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. **Тақырыбы:** Абайла, балақай! **ҰІӘ жүргізілу барысы:** **Көңілді шеңбер**	**Негізгі бөлім.** **Тыныс алу жолдарына арналған жаттығулар кешені.** **«Орманға келдік пойызбен»** Орманға келдік пойызбен: Чух-чух-чух, Чух-чух-чух, Қандай гажап алаңқай, Қандай әсем, алақай! Кірпі келеді домалап: П-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф! Алмаларды арқалап: Фэф-р, Фэф-р, Фэф-р! Міне, ұшып ара келді, Балаларға бал әкелді: З-з-з! З-з-з! Шынтаққа келіп қонды: З-з-з!З-з-з! Мұрынға қарай ұшты ол: З-з-з!З-з-з! Есек сонаны қорқытты: Й-а-а! Й-а-а! Й-а-а! Бар орманды шулатты: Й-а-а! Й-а-а!Й-а-а! Аспанда қаздар ұшып барады, Есекті көріп қаздар қиқулады: Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у! Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у! **Негізгі қимылдарды орындау:** **Тіке бағытта төрттағандап еңбектеу.** **Ойын жаттығуы:** «Маған қарай еңбекте!» – бір-біріне кедергі жасамау, бір-бірімен соқтығыспау. **Екі аяқпен секіру** (аяқты бірге қосып – аяқты алшақ қойып). Қуыршаққа	әртүрлі материалдар, бірақ олар біршама ұқсас. Мысалы, біз қағазды қолымызбен мыжсысақ , оған не болады? -Матаны мыжып көрейік, қолымызбен қысайық. Енді қарашы, ол не болып қалды? (умаж) Ал дене шынықтыру сабағынан кейін шорт пен футболканы мыжып алсаң, оларға не болады? (умаж). Олар ұсқынсыз болып қалады. Сондықтан оларды мұқият бүктеп, түзету керек. **Тәжірибе №4** -Матадан не істеуге болады? (тігу, жуу, кептіру, үтіктеу) Қағазды қайшымен кесуге болады. Ал мата ше? Оны қайшымен де кесуге болады. Бүгін мата туралы не білдік, есімізге түсірейікші? Мата қандай болуы мүмкін? Жұқа және қалың Қалың матадан әдетте қандай киім тігіледі? (қыс мезгіліне, суық мезгілге арналған киім) Мата оңай жыртыла ма? (жоқ, ол жеткілікті күшті) Сондықтан киімге абай болу керек. Айгүл тігінші болып, киім тіккенде, осы киімдерге ұқыптылықпен қарасаңыз, ол қуанады.	Қағазды сыбырлататын киімді ме немесе матадан ұнсіз тұрған киім киген ді ұнатамыз ба? Қайсы киім жақсы? **Тәжірибе №2.** **Қағаз мен матаны тегістеу.** Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, орамалымыз умаж болып кеткен, енді оларды түзеп көрейік. Алдымен қағаз орамалды қолыңызбен тегістеңіз. Сіз оны тегістей алдыңыз ба? Тәрбиеші: Иә, дұрыс айтасың! Қағаз орамалдың мыжылғаны онша, түзелмейді. Қолымызбен матадан жасалған орамалды тегістеп көрейік. Не болды? Балалар: Бұл тегістеледі! Тәрбиеші: Дұрыс, матадан жасалған орамал тегістелгенде түзеледі. Қортынды балаларды мадақтау. **Музыка** **Тақырыбы:Күзгі орман Балаларды** **А.Затаевичтің «Қазақ маршы» шығармасыменқарсы алу.** Шеңбермен жүруді,жүгіруді, жеңіл

	Шынтаққа келіп қонды: *З-з-з!З-з-з!* *Мұрынға қарай ұшты ол:* *З-з-з!З-з-з!* *Есек сонаны қорқытты:* *Й-а-а! Й-а-а! Й-а-а!* *Бар орманды шулатты:* *Й-а-а! Й-а-а!Й-а-а!* *Аспанда қаздар ұшып барады,* *Есекті көріп қаздар қиқулады:* *Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!* *Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!* ***Негізгі қимылдарды орындау:*** ***Тіке бағытта торттағандап еңбектеу.*** ***Ойын жаттығуы**: «Маған қарай еңбекте!» – бір-біріне кедергі жасамау, бір-бірімен соқтығыспау.* ***Екі аяқпен секіру** (аяқты бірге қосып – аяқты алшақ қойып). Қуыршаққа балалардың қалай секіретінін көрсетуді ұсынады. Екі аяқпен бір мезетте жігерлене итерілуіне назар аударды.* *Ұлттық ойын –ұлт қазынасы «Кетті, кетті орамал».* *Шеңбер бойымен шапшаң қозғалатын ойын бастаушы болып, балалардан орамалды алып қоюға тырысады* ***Қортынды***	*Қуанамын менде* *Қуанасың сенде* *Қуанайық достарым* *Арайлап атқан күнге* ***Қызығушылықты ояту.*** ***II. Тосын сәт.** Сауысқан хат әкеледі.* *-Бұл хат кімнен деп ойлайсыңдар?* *Бұл хатты Ернар мен Жанар деген балалар жазыпты.* *Олар орманнан саңырауқұлақтар теруге барғысы келеді екен. Алай да қандай неден сақтануға болатынын білмейді екен.* *Сол себепті сендерден көмек сұрап хат жазыпты.* *Көмектесеміз ба?* ***Ой қозғау.*** ***Слайд көрсету. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Ернар мен Жанар балаларды қарсы алады.* *Сұрақ жауап* *Балалар, орманда табиғат аясында қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек?* *-Қандай жәндіктерден абай болу керек?* *-Осындай жағдайларды болдырмау үшін не істеу керек?* *-Тағы да қандай қауіпсіздік ережесін сақтау керек?* ***Дид ойын: «Пайдалы, зиянды»*** *Шарты: Табиғат аясындағы пайдалы және зиянды заттарды топтау.* ***Сергіту сәті.***	*балалардың қалай секіретінін көрсетуді ұсынады. Екі аяқпен бір мезетте жігерлене итерілуіне назар аударды.* *Ұлттық ойын –ұлт қазынасы «Кетті, кетті орамал».* *Шеңбер бойымен шапшаң қозғалатын ойын бастаушы болып, балалардан орамалды алып қоюға тырысады* ***Қортынды***		*биырғақтарын үйрету.* *«Күзгі орман» суретінбалаларға көрсетіп,орманда қандайаңдардың мекендейтінінсұрайды.* *- Өздерің білетінаңдардың қимылын салыпкөрсетіңдерші.* *- Балалар, бәріміз біргекүзгі орманға атарбағаотырып барайықшы:* *Атарбаға мінеміз,* *Күзгі орманға келеміз.* *Аңдарменен дос болып,* *Саңырауқұлақ терміз, -деп балаларды отырғызады.* ***Музыка тыңдау:*** *Музыка жетекшісібалаларды музыкатыңдауға отырғызады, сипаттарын түсіндіреді.* ***«Жанрды ажырат»**әуенді-дидактикалықойыны арқылы ән тыңдап,жанрын ажыратуғаүйретеді.* ***1. «Сәби қуанышы»**(Е.Құсайынов) – көңілдырғақ.* ***2. «Мерекелік марш»**(Б.Дәлденбаев) - жігерлі.* *3. **«Вальс»** (Қ. Шілдебаев)- сабырлы.* ***«Баспалдақпеншығамыз»** (Е. Тиличеева)*

		Саңырауқұлақ болайық, *Тізе бүгіп отырайық.* *Жаңбыр жауса көтеріліп,* *Өсіп-өсіп алайық* ***Қортынды.*** ***Дид ойын: «Табиғаттағы ереже»*** *Шарты:Сурет көрсете отырып табиғаттағы ережені түсіндіру.* *1.Қоқысты кез келген жерге тастама, арнайы қоқыс жәшігіне сал!* *2.Ағаштарды кеспе, бұтағын сындырма! 3.Жануарларға зиян келтірме, қамқорлық жаса!* *4.Құстарды өлтірме, ұя жасап қамқорлық көрсет!* *5.Өсімдіктерді (шөптер, гүлдер) жұлма!*			*жаттығуынжасату.* *Балаларға:* *«Көліккемпеміз, орманға барамыз»,- деп шеңбермен алыпжүреді.* ***«Күзгі орман» ертегісінқуыршақ** театры арқылыойнауды үйрету.* *Әже,қыздар, Аю, Түлкі.Ертегіні қуаршақ театры* *арқылы ойнап, әндерін,қимылдарын ұсыну.* ***Ән үйрену: «Саңырауқұлақ теремiз»**(Т. Абдрахманова)* *әніүйретіледі.* *Би: «Кел, билейік» (Б.Байқадамов, М.Әлімбаев). Би қимылдарын көрсетіп, («Ақжелкен» үнтаспасынан) жеңіл би ырғағын үйретеді.* *Дидактикалық ойын: «Қасқыр мен қояндар»қойылымын (Ж. Бизенің «Кармен» шығармасына) үйретеді (би қимылдары үлгіде берілген). Балаларды орындарына отырғызып, текше арқылы жігерлі, көңілді, сабырлы сипаттарды ажырату ойынын ұсынады.* ***Қортынды***

Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №6*** *Желді бақылау.*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау.*	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу* *Қолдарын сабынмен жудыру,оз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, оз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну* *Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№1. Ояну*** *Қандай ғажап керемет,* *Әсем есік ашылды.* *Түрлі - түсті бояулар,* *Аспанда жайылып шашылды* *Ұйқым шайдай ашылды*	***№2. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№3 Ояну*** *Көзіміздізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Қолмен көзді ұқалап* *Созылып бір алайық.*	***№4 Ояну*** *Көзіміз ашылды* *Ұйқымыз басылды* *Дем алдық ұйықтадық* *Шаттанып ойнайық.*	***№5.Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау, жаттығу жасау, киіну . ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесінас	*Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	***Вариатив*** ***Тақырыбы:*** **Суретпен жұмыс, гүлдер туралы мақал-мәтелдер.** ***Мақсаты:*** Сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ сұраққа жауап беруге және мақал-мәтелдерді айта білуге үйрету. Әңгімелерді тыңдай білуді үйрету. **Қызығушылықты ояту.** Балалар, біз бүгін	***Әдемі шарлар*** *Бастыру әдісі арқылы төрт түсті шарды бір параққа түсіру.* *Монотопия* *Губка қолдану* ***Сюжетті рөлді ойын «Дәрігер»*** ***Міндеті:*** *балалардың Мамандықтар туралы түсініктері қалыптасады.* *Күтілетін нәтиже:* *Дәрігер, емделушінің ара-қатынасын түсініп, ойнай*	***Вариатив*** ***Тақырыбы:*** **Суретпен жұмыс, гүлдер туралы мақал-мәтелдер** ***Мақсаты:*** Сюжетті суреттің мазмұны бойынша сұрақ сұраққа жауап беруге және мақал-мәтелдерді айта білуге үйрету. Әңгімелерді тыңдай білуді үйрету. **Дид ойын. «Гүлді қалай күтеміз»**	***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***Шеңбермен жүру.*** *Педагогтың артынан жүру,жүгіру.* *Шеңберге тұру.* *Балаларға жалаушалар беру, бірінің соңынан бірін жүгіріп, шеңберге тұрғызу* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Жалаушамаен*** *1. Аяқтары иық*	*Қимылды ойын: Менің зымыраған көңілді добым. Ойнаушы балалар тобы (5-6 адам) жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында тұрады. Допты бейнелейтін бір бала орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай өлең айтады.* ***Көңілді добым, о , менің,*** ***Домалап қайда***

	таңғажайып, сиқырлы бөлме гүлдерінің еліне – Мақтаныш еліне саяхатқа шығамыз. Біз оған жету үшін: гүлдердің өсуі үшін не қажет? Бұл сұраққа бөлме гүлдер елінің ханшайымының бізге жіберген анықтамалық карталары көмектеседі. Өзіңе бір карта алып жауап беру. **Ой қозғау.** **Суретпен жұмыс** Карточкідегі суретте не дейді, гүлдердің өсуі үшін не қажет? Бала: Менің суреттерімде тамшылар бар - бұл гүлдер кеуіп қалмас үшін су қажет дегенді білдіреді. Тәрбиеші: Дұрыс, жарайсыңдар. Руслан, сурет саған не дейді? Руслан: Суретте өсімдіктердің өсуі үшін жер қажет екендігі айтылған. Жарайсыңдар. Келесі сенің суретің не дейді? Суретте гүлдерге тыныс алу үшін ауа керек, ал гүл жапырақтар арқылы тыныс алады. Иә, дұрыс, барлық өсімдіктер жапырақтар арқылы тыныс алады. Келесі сурет: гүлдердің өсуі үшін тағы не қажет, сіздің картаңыз не ұсынады? Менің картам гүлдердің өсуі үшін күн сәулесі қажет екенін айтады. дұрыс! Ал келесі карта не дейді?	*алады.*	 **Суретке өз ойын айту.** Сурет арқылы гүлдің күту жолдарын айтады. шүберек, су сепкіш, су бүркегіш, таяқша беріледі. Тым көп су құюға болмайды. Су бүркегішпен қатты сепсе, жапырақтары сынып қалуы мүмкін. Гүлдің жанында жүгірме, ойнама, гүл құлауы мүмкін. **Осы гүлдерге мақал - мәтелдер айтып берейік:** **Мақал-мәтелдер:** Таулы жердің суы әдемі Сулы жердің гүл әдемі. *Қыз өссе – елдің көркі,* *Гүл өссе – жердің көркі* Біз бүгін жақсы жұмыс жасадық. Біздің білімізге алғыс ретінде, гүлдер ханшайымы бұл қорапты сыйға берді.Бірақ біз сізбен бірге тобымызға оралмайынша ол ашылмайды. Бір-біріміздің қолымыздан ұстайық. Тәрбиеші: Міне, келдік.	*молшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***2.** Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде.* *Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /5 рет қайталау/* ***3.** Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде.* *Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /5 рет/* ***4.** Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою 5-рет* ***5.** Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 6- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Балаларды мадақтау.* ***Негізгі қимылдары**:* *1. биіктігі 15 см заттың үстінен секіру.*	***жөнелдің?*** ***Қызыл, сары, көгілдір,*** ***Жел аяқсың-ау өзің бір!***

	Менің карточкамда гүлдердің өсуі үшін жылу керек екендігі айтылған. Дұрыс, жарайсыңдар, олардың өсуіне жылулық та керек. Ал, мына суретінде не бейнеленген? Бұл суретте гүл құмыра бар - онда бөлме гүлдері өседі. Ал мына карточкіде не дейді? Менің картам гүлдердің өсуі үшін біздің сүйіспеншілігімізді қажет ететінін айтады. (карталарды жинау) Дұрыс, жарайсыңдар. Гүлдің жақсы өсуі үшін жер, су, ауа, күн сәулесі, жылу, құмыра және күтім қажет екенін сіз бен біз еске түсірдік. **Енді Мақтаныш еліне баруға дайынбыз. Бірақ біз гүлге айналуымыз керек.** **Дид ойын: «Гүл құрастыр»** Құрастырған гүлге ұқсас масканы киіп алу. Солға, оңға бұрылып, гүлге айналады. Тәрбиеші: Бір-біріміздің қолымыздан ұстайық, жолға шығамыз. Біз жолдармен жүреміз, жолдармен жүреміз. Біз бәріміз өте ақылды, сүйкімді, әдеміміз. Біз өте татумыз гүлдер еліне келеміз. Тәрбиеші: Балалар, міне біз гүлдер еліне келдік. Қарандаршы қандай тамаша		Гүлдер, енді балаларға қайта оралыңдар. Солға, оңға бұрылып, балаларға айналдырыңыз. Керемет, енді корапта не бар екенін көрейік. (тәрбиеші қорапты ашады , ішіндегі кәмпитті балаларға таратады). Тәрбиеші: Ханшайым сендерге жақсы тосын сый дайындапты. Рахмет айтайық.	*2.Төрттағандап доғаның астынан еңбектеу* *Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ»* *Қортынды.*	

	шалғын. Гүлдер, отырыңыз. (Балалар еңкейеді) Қып-қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын ашады (саусақтарды тегіс ашу Жел аздап дем алады, жапырақшалар тербеледі (алдыңда қол бұлғау) Біздің қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын жауып тұрады.(саусақтарды қысу) Тәрбиеші: Жарайсыңдар менің гүлдерім, сендер өте әдемісіңдер.				
Балалармен Жеке жұмыс	***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*	***АҚТ технологиясы-мен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар* *Сұрақ-жауап*	***Ойын – жаттығу*** *«Қуыршықты жуындыр»* *Мақсаты:балалар тазалық туралы үйренеді..* *Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.*	***Отан туралы мақал-мәтелдер.*** *Отан — елдің анасы* *Ел - ердің анасы* *Туған жердей жерболмас,* *Туғанелдей елболмас.*	***«Шарларды жина»*** ***Ойын мақсаты:*** *шарлардың түсін, формасын айыра білуге үйрету.* ***Ойын барысы:****Тәрбиеші жерге әртүрлі түсті шарлар мен доптарды шашып тастап, оларды жинап, қоратшаға салуды ұсынады.*
Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №6*** *Желді бақылау.*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау.*	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді

Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК

Топ: «Балапан» аралас тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 21.10 – 25.10.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – ұлттық құндылық, ұлттық өнерді бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин – ата-анамен бала денсаулығы, мінез –құлқы туралы әңгіме жүргізу, кеңес беру.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 3*** ***Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Суреттегі сәйкессіздікті таба біледі.*	***Картотека № 5*** ***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген сөзді екінші балаға бұлжытпай жеткізе отырып, диалогты сөйлеуді үйренеді.*	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту*	***Картотека № 7*** ***Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалардың табиғатты қорғау, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдылары дамиды.*	***Картотека № 6*** ***Дид ойын: «Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып айта біледі.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қараша айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.* *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, бала тілін дамыту.*				
	Жабырқауды білмейміз, *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.*	*Өсеміз біз күліп-ойнап,* *Ой саусақтың саласындай,* *Өсеміз біз күліп-ойнап,* *Бір үйдің баласындай.*	*Бақшамызға барғанда* *Жолыққан бар жандарға.* *Ертемен ақ пейілмен,* *«Қайырлы таң» деймін мен*	*Қуанамын мен де,* *Қуанасың сен де,* *Қуанайық достарым* *Аралап атқан күнге.*	*«Аралап таң атты»* *Аралап таң атты,* *Күн шуағын шашты.* *Сәлем күн, сәлем жер* *Сәлем достар*

					Бәріміз бірге болайық.
Ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Еңбегі адал жас өрен» жобасы аясында «Мен зерттеушімін»- экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында үйл.*				
	Қызығушылықтарын ояту. ***Таңғажайып сәт:*** *Есік қағылып, Сайқымазақ келеді.* *-Сәлеметсіңдер ме, балалар!* *-Мен мына гүлді үлкен де, әдемі етіп өсіргім келеді, бірақ қалай өсетінін, қалай өсіру керек екенін білмей тұрмын, мүмкін сендер маған осы гүлді өсіруге көмектесесіңдер ме?* ***Менің сүйікті бұрышым.*** ***Ой дамыту*** ***Суреттермен жұмыс.*** ***Гүлдер екіге бөлінеді.*** ***Дала гүлдері, бөлме гүлдері.*** *- Гүл дегеніміз - өсімдік, олар өмір сәні, табиғат көркі. Гүлдер терезелердің алдына сән бергенімен қоймай, бөлме ауасын тазартады, адамдарға жақсы көңіл - күй сыйлайды.* *Дала гүлдері көктемде шығып, жаздай құлпырып тұрады, күз болып, күн суыта бастағанда олар құрап қалады.* *Сонымен қатар емдік гүлдер де болады. Оны үлкен топқа барғанда толық білетін боласыңдар.* ***Дид ойын: «Гүлдерді өсір»*** ***Шарты:*** *Қиылған суреттерді реті бойынша*	***Менің сүйікті бұрышым*** ***Қызығушылықтарын арттыру:*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Адамдардың бәрі қызығады, Су құймасаң, сәні бұзылады.(Гүл)* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс. «Гүл»*** *Адамдар гүлдерді жақсы көреді. Олардың сұлулығы көңілді көтерді. Гүлдер ауаны тазартады. Бірақ қыста олар өспейді, сосын адамдардың көңілі түсіп қалатын болды. Сондықтан олар гүлдерді үйде отырғызып, оны күтетін болды. Сөйтіп бөлме өсімдіктері пайда болды.* ***Мига шабуыл*** *Біздің бөлмемізде гүлдер бар ма?* *- Бөлме өсімдіктерінің қандай пайдасы бар?* *- Гүлдердің түсі қандай?* *- Гүлдердің дұрыс өсуі үшін не істейміз?* ***Ой қозғау*** ***Балаларды топқа болу.*** ***1-топ*** ***Дид ойын: «Сиқырлы себет»*** ***Шарты:*** *Себеттен сипап сезіп, заттарды алу. Гүлге сүйгішін, сусепкіш, шағын*	***Таңғажайып сәт:*** ***Маша келеді. (АҚТ технол)*** *- Сәлеметсіңдер ме, балалар!* *Ой Маша. Қош келдің!* *Саламатсың ба?* *Қолыңдағы не?* *Маша: Менің қолымдағы – бөлме өсімдігі. Мен мына гүлді үлкен де, әдемі етіп өсіргім келеді, бірақ қанша өсірсем де өспейді. Қалай өсетінін, қалай өсіру керек екенін білмей тұрмын, сендер маған осы гүлді өсіруге көмектесесіңдер ме?* ***Тәрбиеші:*** *Маша сен ренжіме, сенің қолыңдағы гүл жасанды гүл, сол себепті ол гүл өспей тұр. Ал, біздің балаларымыз сізге табиғи гүлдің қалай өсетінін көрсетеді.* *- Балалар біз Машаға гүлді қалай отырғызып, баптауға болатынын көрсетеміз бе?* *- Гүл дегеніміз - өсімдік, олар өмір сәні, табиғат көркі. Гүлдер бөлме ауасын тазартады, адамдарға жақсы көңіл - күй сыйлайды. Гүлдердің де жанды табиғат, адамдармен сөйлескендей олармен де сөйлесіп, өз ілтипатыңды білдіріп, баптап, күтіп,*	*Қызығушылықты ояту.* *Балалар бүгін мен сендердің бәріңді кішкентай ғалымдар еткім келеді. Сендерге ғалым болып, жұмыс жасаған ұнай ма? Ендеше бәріміз мына сиқырлы таяқшаның көмегімен ғалым боламыз.* ***Мынау біздің зертханамыз.*** ***Тәжірибе №1*** ***Ой қозғау.*** ***Қазір қандай мезгіл?*** ***Неліктен гүлдер күзде солып қалады?*** ***Мақсаты:*** *өсімдіктің өсуінің температураға, ылғал мөлшеріне тәуелділігін анықтау.* ***Құрал-жабдықтар:*** *өсімдіктері бар кастрюль; өсімдік сабағының диаметріне сәйкес ұзындығы 3 см резеңке түтікке салынған шыны түтік; мөлдір контейнер.* ***Тәжірибе барысы:*** *Суарар алдында судың температурасын өлшеп (су жылы), сабағынан қалған діңгекке су құйып, оған алдымен шыны түтік салып резеңке түтік киғізіп, бекітеді. Шыны түтіктен су ағып жатқанын бақылаңыз. Суды қармен*	***Менің сүйікті бұрышым*** ***Ертегілер әлемі*** ***Ғажайып сәт.*** ***Аудио: «Ертегілер» әні қайырмасын қосу.*** *Балалар өлеңде не туралы айтып жатыр?* *Сендерге ертегі тыңдаған ұнай ма?* ***Ендеше*** ***«Ғажайып гүл»ертегісін тамашалайық.*** ***АҚТ технологиясымен*** *Баяғы өткен заманда бір гүл өмір сүріпті. Гүлдің басқа достары болмапты. Бір күні күн бұлттанып, жаңбыр жауа бастайды. Гүл жаңбырдан қаша алмайды. Жаңбыр жауып, басылған соң, күн қайта ашылады. Кейін гүлдің көңілі көтеріліп, қуанады. Ол әр-түрлі қимыл жасап білейді. Бір кезде оның басындағы тұқымы жерге себіледі. Гүл оны байқамайды. Гүл тағы да менің достарым жоқ, деп мұңайып жылай бастайды. Қарап тұрған күннің көзі жабылып, тағы да жаңбыр жауады. Жаңбырдан соң,

	тамырдан бастап құрастыру. **«Қармақ»** *Шарты: Сұрақтар ілмегі арқылы жауап беру.* ***Гүлдердің құрлысы:*** *тамыры, сабағы, жапырағы* ***Дид ойын: «Гүлдер әлемі»*** *Мозайка гүл құрастыру арқылы топқа бөлу.* ***1-топ: Дала гүлін салу.*** *Дәстүрден тыс әдіс-тәсіл арқылы трафаретпен раушан гүлінің суретін салу.* ***2-топ: Бөлме гүлі.*** *Геран гүлін берілген гүл отырғышқа қиып жапсыру.* ***Тәжірибе №1.*** ***«Сумен және сусыз»*** ***Міндеті:*** *өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету.* ***Құрал-жабдықтар:*** *екі бірдей өсімдік (бальзам), су.* ***Тәжірибе барысы:*** *Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып,*	*күрек.* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар* *Алдымнан жел еседі* *Кіп-кішкентай ағаштар* *Үп-үлкен болып өседі.* ***2-топқа тапсырма.*** ***Дид ойын. «Гүлді қалай күтеміз»*** ***Суретке өз ойын айту.*** *Сурет арқылы гүлдің күту жолдарын айтады.* *шүберек, су сепкіш, су бүркегіш, таяқша беріледі.* *Тым көп су құюға болмайды.* *Су бүркегішпен қатты сепсе, жапырақтары сынып қалуы мүмкін.* *Гүлдің жанында жүгірме, ойнама, гүл құлауы мүмкін.* ***3-топқа тапсырма*** ***Дид ойын: «Гүлді ретімен құрастыр»*** ***Шарты:*** *Фетр материалдан жасалған гүл құрлысын ретімен кнопқа арқылы құрастыру*	*сүйіспеншіліктен қарап, еркелетіп тұру қажет.* *Гүлдердің құрылысын қарайықшы: тамыры, сабағы, жапырағы, күлтешелері болады.* ***Дид ойын: «Гүл отырғызамын»*** ***Тәжірибелік жұмыс.*** *- Балалар, біз тәжірибе жүзінде Машаға гүлді қалай отырғызу, қалай күтіп баптау керектігін көрсетейікші.* *Алдымен бәріміз алжапқыш тағып алайық бағбан, ғалым боламыз.* *- Алдымен, гүлдің оскінін қиып алып, оның тамыры шыққанша суға салып қоямыз. Шелекке құнарлы топырақ салып, тамыры бар оскінді сол топыраққа отырғызамыз. Тамыры топырақтың астында болады, олар көрінбейді, гүлдердің су ішуіне көмектеседі, сондықтан да оларға су құйып тұру қажет.* *Гүлдердің тамыры дем алып тұру үшін, топырағын қопсытамыз.* *Тәрбиеші Машамен бірге гүлге су құйып, топырағын қопсытып көрсетеді.* *Маша Рахмет балалар!* *Тәрбиеші: - Жарайсыңдар! – Енді отырғызған гүліміздің терезе алдына қоямыз.* *Гүлдер күннің көзін жақсы көреді.*	*салқындатыңыз, температураны өлшеңіз (ол суық болды), оны құйыңыз - түтікке су кірмейді.* ***Қорытынды:Күзде тамырлар суық суды сіңірмейтіндіктен, су көп болғанымен гүлдер құрап қалады.*** ***Тәжірибе №2.*** ***Өсімдікте не болады?*** ***Мақсаты:*** *жапырақтан су буланған кезде өсімдікке не болатынын анықтау.* ***Құрал-жабдықтар:*** *суға малынған губка.* ***Тәжірибе:*** *Қане бәріміз секірейік. Секіргенде не сезінесіз? (ыстық); ыстық болған кезде не болады? (тер шығады, содан кейін ол жоғалады, буланады).* *Қолымызды су буланын кететін жапырақ деп елестетейік. Губканы суға салып, білекте ұстау.* *Қандай сезімдер болып жатыр? (суық сезіну).* *Жапырақтардан су буланғанда не болады? (олар мұздайды)* ***Не озгерді?*** *Мақсаты: Жапырақтан су буланғанда олардың мұздайтынын дәлелдеу.* ***Тәжірибе қортындысы.*** *Термометрді алып, дымқыл шүберекпен орап, жылы жерге қою. 5-10 минуттан кейін температураның неге*	*гүл жан-жағына қараса кішкентай-кішкентай гүлдердің шыға бастағанын көреді. Гүл: «Енді менің достарым көбейді, алақай» - деп қуанады. Содан бері әр-түрлі гүлдер жерге шыға бастапты.* ***Ой қозғау.*** *Сұрақтар ілмегі* *Ертегі ұнады ма?* *Гүлдің достары қалай көбейді?* *Оған нелер көмектесті?* *Бұлт, күн қай да мекендейді?* *Гүл қайда өмір сүреді?* *Жоғары-төмен ұғымы.* *Гүлдердің түстері қандай болады?* *Күннің түсі қандай?* 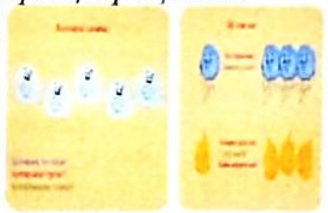 *Күннің пішіні қандай?* *Бұлттың түсі қандай?* ***Ендеше бізде гүлге достар жасап береміз бе?*** ***Шығармашылық бұрыш*** ***1-топ:*** ***Гүлдерді құрастыру*** *Қатар-қатар тұрамын* ***құрастыруға барамын,***

	екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)? Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығару. **Қорытындылаймыз** Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды. **Сайқымазақ** не деген керемет балар рақмет сендерге, мен үйіме барып, гүлдерімді өсіремін Су болыңдар. **Дид ойын: «Гүлге су құямыз»** 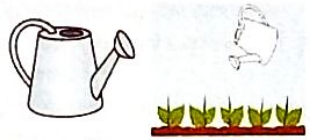 **Шарты:** Гүлдерге су құятын Ыдысты мүсіндеу. **Тақпақ** Гүлім, гүлім, өсе бер, Әдемі боп, асыл боп. Күндей жайнап кете бер, Қызыл, сары, жасыл боп. **Қорытынды.** -Балалар, бүгін бізге кім келді? -Біз оған не өсіруге көмектестік? -Бөлме гүлдеріне не үшін қажет деп ойлайсыңдар? Балаларды бағалау, мақтау, мадақтау.	**Тәжірибе алаңы** **Кішкентай ғалымдар.** **«Гүл қайда жақсы өседі?»** **Міндеті:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Құрал-жабдықтар:** екі бірдей кесінді, су құйылған ыдыс, топырақ, өсімдік күтіміне арналған заттар. **Тәжірибе барысы:** Топырақсыз өсімдіктер ұзақ өмір сүре алатынын анықтаңыз? (мүмкін емес); олар қай жерде жақсы өседі - суда немесе топырақта? Ғерань иламын әртүрлі контейнерлерге салыңыз – суға және топыраққа. Бірінші жаңа жапырақ пайда болғанша оларды бақылау; **Қорытынды:** топырақтағы өсімдікте бірінші жапырақ тезірек пайда болады, өсімдік жақсы күш алады; суда өсімдік әлсіз болады. **Дид ойын: «Гүлді алқап»** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:** Берілген гүлді гуашь арқылы бояу **2-топ:** Берілген гүлді түрлі – түсті ермексаз жағу арқылы	Машаға сыйлық ретінде гүл жасап берейік. **Дид ойын:«Гүл сыйлаймыз»** **Балаларды топқа бөлу** **1-топ:** Үлкен құмыра құрастыру. **2-топ:** Гүлдерді бояу. **3-топ:** Құмыраға гүлдер жапсыру. **4-топ:** Гүл қоятын стол мүсіндеу. Бәрі бірге тақпақ айту **Гүл өсірдім бөлмеме** Болат Үсенбаев Көркі болған үйімнің, Гүлді көрсем сүйіндім. Қызыл, аппақ гүлдерім Күнменен мың құбылдың. **Маша балаларға рақмет айтып қоштасады.** **Тәжірибе №2** **ӨСІМДІКТЕРГЕ ҚОРҒАНУ ҮШІН НЕ КЕРЕК?** **Міндеті:** Өсімдіктердің қоректенуі үшін жарықтың қажеттілігін анықтау **Материал:** Қатты жапырақтары бар бөлме өсімдіктері (фикус, крассула) гипс. **Жұмыс барысы:** Балалардың болжамдары тәжірибе арқылы тексеріледі: жапырақтың бір бөлігі гипспен жабылады, өсімдік бір апта бойы жарық көзіне қойылады. **Бір аптадан кейін балалар қорытынды жасайды:** жарықсыз өсімдіктерде	төмендегенін тексеру? Матадан су буланған кезде салқындау пайда болады. Салқын болғанда өсімдіктің өсуі бәсеңдейді. **Ой қозғау.** - Гүлдердің ұзақ уақыт ауырмай, жайқалып тұруы үшін не істеу керек? - Күтіп - баптау керек. Гүлдерді жұлмау керек. Гүлдерді баспау керек. Гүлдер өсіп тұрған бөлмеде біз өзімізді қуанышты сезінеміз, көңіліміз көтеріңкі болады. Олардың көптеген түрлері болады. Түстері де әр түрлі болады. Гүлдер біздің досымыз. **Сұрақ –жауап.** Сендерге ғалым болған ұнады ма? Нені зерттедік? Балаларды мадақтау.	**2-топ:** Гүлдерді жапсыру Адымдап жүрем нық басып, **Жапсырайық гүлдерді топтасып** **3-топ:** Трафарет арқылы гүлдің суретін салу Секіріп келем қуана, **сурет салам қапшама** **4-топ:** Үлгі бойынша гүлді мүсіндеу Оңға-солға қарайын **Ермексазды алайын** Мүсін жасап гүлдердің Себетіме салайын. **Балаларды мадақтау.** **Музыка** **Тақырыбы:Күз байлығы** **Балаларды амандасужаттығуын жасап қарсылау.** Ө. Байділдаевтың «Көңілдіби» шығармасыменбалаларды қарсы алады,жүреді, әртүрлі ырғақтықимылдарды жасап үйретеді - Балалар, біз өткен жолы «Күзгі орманға» барып, әртүрлі аңдарды көрдік. Ал бұл жолы біз «Бақшасыйын» тамашалаймыз. «Жеміс бағында» дейтін әдемі өлеңді суреттен оқыпкөруге шақырамын. - Балалар, жемістер қайкезде піседі?

	Денешынықтыру ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***Шеңбермен жүру.*** *Педагогтың артынан жүру,жүгіру.* *Шеңберге тұру.* *Балаларға жалаушалар беру, бірінің соңынан бірін жүгіріп, шеңберге тұрғызу* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары Жалаушамаен*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды.* *Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту.* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде.* *Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /5 рет қайталау/* ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде.* *Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /5 рет/* ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою 5-рет* ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 6- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:***	*әсемдеу* 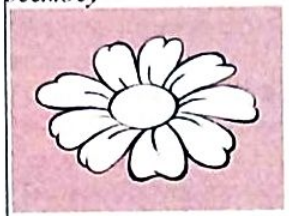 ***3-топ:*** *Себетке гүлдер жапсыру.* ***Тақпақ*** *Қызыл жасыл гүл егіп,* *Баптап, күттік, түрлеттік.* *Қалмасын деп қуарып,* *Апта сайын суардық.* *Гүлдендірдік ауланы,* *Аулада гүл қаулады.* ***Сылдырмақ.*** ***Балаларды шеңберге шақыру.*** *Сұрақ –жауап* ***Рефлексия*** *Балаларды мадақтау.* *Смайлктер беру* ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы:Алтын күз*** ***Ой қозғау.*** ***Мнемокестемен жұмыс.*** ***Күз туралы суреттер.*** *-Күзде күн қандай болады?* *Жапырақтар неге түсіп жатыр?* *Түстері қандай* *-Адамдар қалай киінген?*	*тамақтану қалыптаспайды. Өйткені гипстелген жапырақта осу тоқтатылған.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** ***Ойын гимнастикасы*** *Алақанды ашайық,* *Шапалақты соғайық.* *Шап-шап-шапалақ. Шап-шап-шапалақ. Кәне, маған қара, Бәрін бірдей қайтала.* *Бір-екі-үш, бір-екі-үш, Бәрін бірдей қайтала. (барлық қимылды).* *Оң аяқ, сол аяқ,* *Қаз-қаз бастық біз аздап* *Топ-топ-топ, топ-топ-топ.* *Кәне, қол, кәне аяқ?* *Ойнайықшы біз аздап.(Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады)* *Бір-екі-үш,бір-екі-үш,* *Ойнайықшыбіз аздап.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы дамытатын жаттығулар Құралсыз*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары төменде.* *Басты оң жақ, сол жақ иыққа қою. 5 р* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде.* *1 - алға қарай еңкейіп, қолды аяқ басына дейін жеткізу керек.* ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолды алдыға созамыз. Отырып ,тұру. 5 рет* ***4.*** *Аяқтары алшақ қойылған ,		*- Қандай жемістерді білесіңдер? (Балаларға суретті көрсетеді).* *Музыка тыңдау:* ***«Жаңбыр»****(Ә.Телгозиев,К. Мүсірепов).* ***Дидактикалық ойын:«Қоңыраулардыңды бысын ажырат».*** *Тыңдату.* *- Айтыңдаршы, балалар, қандай дыбыс естідіңдер? Балаларға берілген текшеарқылы қоңыраулардың түрін, дыбысын ажыратудытүсіндіреді.* ***Ән үйрену:***<br***«Жемісбағында» (Ж. Қалжанова)өлеңін «Айголек» әніне салып айтады.*** *Екінші рет суретке қарап, әнді балаларға қайталап айтуды ұсынады.Енді «Бұлқайкездеболады? Күз» әнін (Б.Ерзакович, Ш. Ахметов)есімізге түсірейік.* ***Би: «Аңдар» биі*** *(Бизеніңі« Кармен » шығармасына қойылған).* ***«Кел, билейік»****(Б.Байқадамов) биінқайталап айту.* ***Ойын: «Саусақ сезімін оят».*** *Дорбаның ішіне: алма,алмұрт, қара өрік, сарыөрік салып қояды.*

	«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады. **Бастапқы қалыпқа келу.** Балаларды мадақтау. **Негізгі қимылдары**: 1. биіктігі 15 см заттың үстінен секіру. 2.Төрттағандап доғаның астынан еңбектеу Ұлттық ойын: «Тақия тастамақ» Қортынды.	**Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»** Шарты: суреттерден күз мезгілін көрсете білу. **Тіл ұстарту жаттығуы:** Ер-ер-ер Жемістерді тер Сұрағанын бер. Ән-ән-ән Қамба толы дән Әжем айтқан ән. **III.Ой дамыту.** Мнемокесте арқылы өлең жолдарын жаттау. **Қ.Шаңғытбаевтың «Күзгі жапырақтар»** Алтын, сары, қызыл, көк, Алуан-алуан жапырақ, Күзгі бақта күлімдеп. Көз тартады жалбырап **Қортынды** **Балаларды мадақтау.**	қолдары бүйірде. 1- қолды бастан асыра көтеріп шапалақтап және аяқты алшақ ұстап секіру . **Тыныс алу жаттығулары:** мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. **Негізгі қимылдарды орындау:** **1.Алға қарай екі аяқпен секіру.**Қояндар бейнеленген суреттерді (слайды) көрсетеді. Тапсырманы түсіндіреді – өз жұбына секіріп барады да, оған қолын тигізеді, сосын жылдам өз орнына жүгіріп барады. Нұсқау – бір мезетте екі аяқпен бар жігерімен итерілуі керек. **2.Тіке бағытта төрттағандап еңбектейді.** Аюлар бейнеленген суретті көрсетеді.«Аюлар!» деген дауыс естілгенде, залдың қарама- қарсы жағына төрттағандап еңбектейді. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қонаққа барайық».** Екі топқа бөлінеді, бірінші топтың екінші топқа қонаққа баруына ұсыныс жасайды. Жұптасуға көмектеседі. Жұптарға музыка әуенімен көңіл көтеруге ұсыныс жасайды. **Қортынды**		Балаларқарамай, қолмен ұстапсезіну арқылы қандай жеміс екенін табу керек. - Балалар, бүгін қаймезгілге арналған әңгімайттыңдар? -Қандай ойын ойнадыңдар? - Сендер өте жақсықатыстыңдар. - Сау болыңдар! **Қортынды**

Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет -Балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру. Серуенге шығу,*				
Серуен	***Картотека № 10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Серуен барысында экологиялық мәдениетті қалыптастыру аясында, табиғатты бақылау. ***Серуен картотекасынан*** *Қауіпсіздік ережелері –* ***серуен кезінде бала қауіпсіздігін бақылау.***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* *Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету.* *Үнемді тұтыну. «Суды үнемді тұтыну» Жуыну гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскі ас	*Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы					
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№5. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№7. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№9. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№2. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№5. Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыланыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, Кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Дид ойын: «Гүлзардағы көбелектер мен гүлдер»*** ***Шарты:*** *гүлзарға топырақтың орнына, қарақұмық жармасын салады. Балаларға жасанды гүлдерді таратып, гүлзарға отырғызуды ұсыну. Оған көбелектер мен гүлдерді орнату.* ***Дид ойын: «Ретімен қою»*** *Шарты: сореге 2 гүл, ал жоғарғы сореге 3 гүл отырғызғыш қою.* ***Ашық сұрақ***	***Вариатив*** **Тақырыбы:Гүлдер тақырыбында тақпақтар** **Мақсаты:** Балаларды топқа бөлу арқылы, әр топқа гүлдер туралы тақпақтар үйрету. Өлеңдерді жатқа айту қабілеттерін дамыту. **Қызығушылықты ояту** **Ой,ой не ұшып келе жатыр? Көбелек екен.** Қане көбелек туралы тақпақ айтайық.	***Вариатив*** **Тақырыбы: Гүлдер тақырыбында тақпақтар** ***Мақсаты:*** Балаларды топқа бөлу арқылы, әр топқа гүлдер туралы тақпақтар үйрету. Өлеңдерді жатқа айту қабілеттерін дамыту. **Дид ойын: «Себетті гүлдендір»** Қане келіңдер мына гүлдерді себетке жабыстырайық. Қарандаршы себетіміз қандай әдемі болып шықты	***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** ***Ойын гимнастикасы*** *Алақанды ашайық,* *Шапалақты соғайық.* *Шап-шап-шапалақ. Шап-шап-шапалақ. Кәне, маған қара, Бәрін бірдей қайтала.* *Бір-екі-үш, бір-екі-үш, Бәрін бірдей қайтала. (барлық қимылды).* *Оң аяқ, сол аяқ,* *Қаз-қаз бастық біз аздап* *Топ-топ-топ, топ-топ-топ.* *Кәне, қол, кәне аяқ?*	***Мига шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: жасырған жұмбақты шешу.* *1. Бір зат бар дүниеде құшағы кең* *Ұшқан құс, жүйріген оқ бәріне тең* *Адамзат, жан жануар соның арқасында* *Мәңгілік өсіп өнеген.* ***(Жер)*** *2. Таңмен көзін ашады* *Әлем нұрын шашады*

	«Гүл қанша? Горшок нешеу? Қайсысы көп (аз): гүл ма, әлде горшок пе? 2аз ба, әлде 3 аз ба?Олардың санын тең болуы үшіни не істеу керек?» ***Тақпақ*** ***Гүлдер*** ***Гүлнази Назарова*** *Гүлдер, гүлдер көп гүлдер,* *Қандай сұлу көпсіңдер.* *Тербелесің жай ғана* *Желмен бірге шайқала.* *Өсіңдерші жайқала.* *Гүлім, гүлім, гүлімсің,* *Қандай әсем,сұлусың.*	Көбелек –ау көбелек Гүлге қоншы көлбеңдеп. Аралар сияқты көбелекте гүлге келіп нәр алады екен **Дид ойын: «Гүлзардағы көбелектер мен гүлдер»** **Шарты:** гүлзарға топырақтың орнына, қарақұмық жармасын салады. Балаларға жасанды гүлдерді таратып, гүлзарға отырғызуды ұсыну. Оған көбелектер мен гүлдерді орнату. Ой балалар мына жакта не тұрған гүлдің бірде-бір күлтешесі ашылмаған екен Қане гүлдің күлтешесін ашу үшін не істеуіміз керек. Мына ізбен жүріп тақпақ жолдарын айтсақ күлтеше ашылатын шығар. Қане көрейікші. Кім тақпағын айтып гүлге барады екен. Балалар гүл туралы тақпақтарын айтып береді. Қаранларшы тақпақ айтқан сайын гүлдің күл тешесі ашылып жатыр. Гүлім, гүлім өсе бер, Әдемі боп асыл боп, Күндей жайнап кете бер Қызыл , сары, жасыл боп. Гүлдер нәзік болады Қаулап өсіп толады Қарамасан аялап Солып қурап қалады **Керемет! Енді ойын ойнаймыз.** **Дид ойын: «Гүл күлтелері»** **Шарты:** Гүлдің әр күлтесіне	**Бейнетаспадан гүлдерді тамашалау** (бейнефильм, бәйшешек, қызғалдақ, бақ-бақ өсіп шығуы) **Ой қозғау** Гүлдерді қалай күту керек білесіндер ме? -Гүлдер әдемі болып өсу үшін не керек? **Сергіту жаттығуы:** Шаршағанда ырғалып Гүлге ұқсап демалам Қолдарымды қозғалтып, Гүлдей болып жайқалам. **Дид ойын: «Гүлді көйлек»** Шарты: Көйлектегі гүлдерді мақта таяқшасымен бояу. **Қорытынды** Балаларды мадақтау.	*Ойнайықшы біз аздап.(Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады)* *Бір-екі-үш,бір-екі-үш,* *Ойнайықшыбіз аздап.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы дамытатын жаттығулар Құралсыз*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары төменде.* *Басты оң жақ, сол жақ иыққа қою. 5 р* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде.* *1 - алға қарай еңкейіп, қолды аяқ басына дейін жеткізу керек.* ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолды алдыға созамыз. Отырып ,тұру. 5 рет* ***4.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде.* *1- қолды бастан асыра көтеріп шапалақтап және аяқты алшақ ұстап секіру .* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* *Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимылдарды орындау:*** ***1.Алға қарай екі аяқпен секіру.****Қояндар бейнеленген суреттерді (слайдты) көрсетеді.* *Тапсырманы түсіндіреді – өз жұбына секіріп барады да, оған қолын тигізеді, сосын жылдам өз орнына жүгіріп барады.*	***(Күн)*** *-Балалар адамдар күннің жарығы және жылуынсыз өмір сүре алама?* *-Ал жануарлар мен өсімдіктер ше?* *-Орине жоқ жер бетіндегі барлық тіршілік иелеріне сәуле, жарық,жылу өте қажет балалар.* *3. Дәміде жоқ, түсіде жоқ* *Пайдаланбас кісіде жоқ.**Су*** *4. Бір нәрсе жермен көктің арасында* *Көрмейді өзі түгіл қарасыда* *Білінбей жер бетінде жүрсе дағы* *Пайдалы адамзаттың баласына* ***(ауа)*** ***Дид ойын:*** ***«Шатастырма»*** *1. Көктемде қар жауады.* *2. Қазір жаз мезгілі?* *3. Көктемде қар ериді?* *4Қыста жапырақтар сарғаяды?* *5. Жыл мезгілдері: қыс,көктем,жаз,күз.* *6.Жаз ең суық жыл мезгілі* *7.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* *8.Жазда балалар оқиды?*

		ермексазды жағу арқылы әсемдеу. Барлығымыз ойын ойнайық, мына үлкен себет екен бұл себеттің түсі қандай екен? Ақ екен. Ендеше себетті мына гүлдермен әдемілеп безендірейікші.		*Нұсқау – бір мезетте екі аяқпен бар жігерімен итерілуі керек.* ***2.Тіке бағытта торттағандап еңбектейді.*** *Аюлар бейнеленген суретті көрсетеді.«Аюлар!» деген дауыс естілгенде, залдың қарама- қарсы жағына төрттағандап еңбектейді.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қонаққа барайық».*** *Екі топқа бөлінеді, бірінші топтың екінші топқа қонаққа баруына ұсыныс жасайды. Жұптасуға көмектеседі.* *Жұптарға музыка әуенімен көңіл көтеруге ұсыныс жасайды.* ***Қортынды***	
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын:*** ***«Затты сипаттау»*** *Мақсаты: Заттарды көріп сипаттауды өз ойын айтуды біледі*	***Дид ойын:*** ***«Үй жануарлары мен жабай жануарларды ата»*** *Мақсаты: Үй жануарлары мен жабайы жануарлар туралы түсінеі. Суреттен топтай аады.*	***Дид ойын: «Табиғат құбылыстарын ата»*** *Мақсаты: табиғат құбылыстары жөнінде түсінеді қар мен жаңбыр-ды ажырата алады.*	***Дид ойын:*** ***«Бұл қандай құс?»*** *Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеп айта алады.*	***Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз»*** *Мақсаты: гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, яғни суару, қопсыту дағдыларын түсінеді.*
Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту.				

	Таңғы серуенді бекіту.				
Балалардың үйге қайтуы	*«Өнегелі 15 минут»* *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата-аналарға кеңес: *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында оздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді _____
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айголек» бобекжай-бақшасы МКҚК
Топ: №7 «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі :28.10 – 01.11.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Бейсенбі	Сәрсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.* *Жағымды жағдай орнату. Балалардың көңіл -күйлеріне назар аударып, қызуын өлшеп қабылдау.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Өнегелі 15 минут» - Ата-аналармен амандасу. Баланың денсаулығы, көңіл- күйі туралы білу. отбасы дәстүрлері туралы жеке әңгімелесу*				
Балаларды ң дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үс тел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 2*** ***Дид ойын:*** ***«Жапырақты ажырат»*** *Міндеті: Ұқсас белгісіне қарай жапырақтарды таба біледі.*	***Картотека № 5*** ***Дид ойын:*** ***«Не қайда өседі»*** ***Міндеті:****Балалар өсімдіктер туралы түсіне отырып, заттар арасындағы кеңістік байланыс-тарын анықтау арқылы өсімдік-терді өсу орнына қарай топтастыра алады.*	***Картотека № 7*** ***Дид ойын:*** ***«Табиғат құбылыстарын ата»*** *Міндеті: табиғат Құбылыстарын ажырата алады.*	***Картотека № 9*** ***Дид ойын:*** ***Құрылымдалған ойын:*** *Міндеті: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуді, оларды ажырата біледі.*	***Картотека № 7*** ***Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалар табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау дағдыларын түсінеді.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Қазан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну - «Суды үнемді тұтыну» - Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелері - Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Тілге бойлау» жобасы аясында бала тілін жамыту.*				
	Біз балдырған баламыз, *Құстай қанат қағамыз.* *Дүниені аралап,* *Оқып білім аламыз.* *Көзді салып қараңыз,* *Былай қанат қағамыз.*	***Тіл ұстарту жаттығуы*** *Өс- өс- ос,* *Тігіп алдым қос,* *Екіге екіні қос.* *Көңілде жоқ қос.* *Өс-өс-өс.*	***Ж.Мұхамеджановтың*** ***«Сыйлаймын»*** *Атаменен анаың* *Айтқан тілін аламын.* *Үлкен кісі жұмсаса,* *Қайда болсын барамын.*	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары,* *Төбемізде бір аспан.* *Барлық ұлттың баласы,* *Достығымыз жарасқан*	*Күн нұрындай көңілім,* *Даламдай кең пейілім.* *Жүрегім толы мейірім,* *Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымдыболамын.*

	(Б.Бөрібаев)	*Өнегелі болып өс.* *Ұқыпты боп өс.* *Ағаш тез- тез өс.*	*Төсекті өзім жинайымын,* *Ешкімді де ұрмаймын.* *Ешкім маған тимейді,* *Мен де бәрін сыйлаймын.*		
Ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында - «Жас эколог» экологиялық жоба аясында балаларға күз мезгіліндегі табиғат туралы түсінік, зерттеу жұмыстарының кіріктірілген үй-ті*				
	Ағаш бұйымдар иллюстрациялық суреттер қарау. ***Ой қозғау.*** *Айтыңдаршы, адамдарға ағаштың қасиетін білу не үшін қажет?* *Адамдар ағашты өмірде қалай пайдалану керектігін, оны өңдеуді және онымен не істеу керектігін білу үшін оның қасиеттерін үйрену керек.* *Орман - бұл біздің досымыз, онда әр түрлі ағаштар өседі. Алдымен ағаш кесіледі, содан кейін оны бұтақтардан тазартады, бөренелерді зауытқа апарады, сонда оларды тақтай етіп кеседі, содан кейін ағаштан заттар жасайды.* *Балалар, ағаштан қандай заттар жасалады?* *Балалар: жиһаз, орындықтар, ойыншықтар.* *Ұрыс.Ағаштарды қорғау керек, олардан адам өміріне өте қажет көптеген пайдалы заттар жасауға болады.* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Енді мен ағаштың қасиеттері туралы***	***Ертегі әлемі бұрышы.*** ***Балалар Ағаштар туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?*** *Ертеде Шырша, Қарағай Роуэн ,Қайың ағаштары дос болыпты* ***Олар бір күні оз-оздерімен мақтанышты.*** ***Жаңа жылдық шырша -*** *«Менен артық таба алмайсың, мен қыс бойы жасылмын. Нағыз сұлулық сонда. Ал мен инелерімді 5-7 жылда бірте-бірте ауыстырып отырамын . Бірақ бәрі бірден емес, оз кезегінде, сондықтан мен әрқашан жасылмын. Жаңа жыл түні олар менің айналамда билейді. Ал олар менен қағаз, жасанды жібек жасайды, меннен үй салып, музыкалық аспаптар жасайды. Мынадай : мен бәріңнен әлдеқайда жақсырақ және қажеттің деп мақтанады.* ***Қарағай:*** *Мен де ең әдемі ағашпын . Менің діңім біркелкі, ал инелер шыршадан ұзынырақ . Ал олар менен үйлер мен моншалар салады. Мен де кемеде жасайды. Мен ең маңызды* ***ағашпын*** *деп мақтанады.* ***Роуэн*** *– Я мақтанышдар,*	***Тілек шоғы.*** *Балалар гүл арқылы бір-біріне тілек тілейді.* ***Сойлеуді дамыту.*** ***Миға шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Жапырақты бояды,* *Атыратты бояды.* *Бояп-бояп барлығын* *Сап-сары ғып қояды. (Күз)* ***Дид ойын:*** ***"Күз белгісі неде?*** *Күзде жапырақтар... (сарғаяды)* *Күзде күн ... (суып, жаңбыр жауады)* *Күзде құстар... (жылы жаққа ұшады)* *Күзде түн... (ұзарады)* *Күн... (қысқарады)* *Күзде жеміс-жидек... (піседі)* *Күзде жазғы демалыс біміп... (оқу басталады)* ***Математика*** ***Дид ойын:«Жапырақтың түсі қандай?»*** ***Шарты:*** *Жапырақтар жинау.* *Балалар жинаған жапырақтарын ажыратады. (түсін, пішінін айтады)* ***Көркем әдебиет*** ***Қ.Шаңытбаев*** ***«Күзгі жапырақтар»*** *Алтын, сары, қызыл, көк,* *Алуан-алуан жапырақ.*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін мен сендерді табиғатпен, оның сырларымен, тосын сыйларымен кездесуге шақырғым келіп отыр.* ***Ой дамыту*** *Табиғат бізге жылдың қай мезгілінде де өзінің керемет үйретеді.* *Құстар ән айтуды үйретеді.* *Егістік пен бақшадағы аралар бізге еңбек етуді үйретеді.* *Қар тазалыққа, күн мейірімділікке үйретеді.* *Барлық орман тұрғындары берік достыққа үйретеді.* *Жыл бойы табиғаттан көп нәрсені үйрену керек.* *Бізді алда не күтіп тұрғаны және бүгінгі табиғат бізге не үйрететіні сендерді қызықтырады ма?* *Балалар: Иә, бізді қатты қызықтырады.* *Ендеше серуенге шығамыз.* ***Ауа райын бақылау*** *Балалар көңіл күйлерің қалай? (балалардың жауаптары)* ***Ой қозғау.*** *Ал ауа райы қандай, бірге анықтап көрейік. Аспанға қарайықшы.* *Біз күн сәулесінен ләззат аламыз ба?*	***Тосын сәт.*** ***Орманшы атайдың телеграммасы.*** *Ол бізді өзінің орманына қонаққа шақырады. Барамыз ба балалар.* ***Ой қозғау.*** *Орман бізге не үшін керек?* *Орман – құстар мен жануарлардың мекені.* *Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды.* *Орман бізге құрылыс материалдарын береді.* *Орман бізге таза су мен ауа береді.* *Жарайсыңдар!* *Қазір орманға барайық, бірақ немен барамыз.* *Балалар: Автобуспен барайық.* *Автобус макетін құрастыру.* *Автобусты қандай пішіндермен құрастырдық.* *Атау.* ***Жолда көңілді болу үшін «Күз» туралы ән айтамыз.*** ***АҚТ технологиясымен.*** *Орманға келдік. Орманшы атай балаларға қарай келеді.* *Орманшы атай: Достар!* *Менен қорықпаңдар, мен сендерді ренжітпеймін,*

	сөйлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын. ***№1 тәжірибе*** ***«Ылғалға төзімділік»*** *Тәрбиеші : Ендеше судан ағаш кесегін шығарайық. Оған не болғанын қараңыз. Ол қарайып ісініп кетті.* *Неліктен бұлай болды? Ағаш суда ұзақ жатып, суды сіңіреді.* ***Қорытынды: ағаш ылғалды сіңіреді және одан ашарлайды.*** *Сондықтан ағаштан жасалған заттар сыртқа қарағанда үй ішінде жақсырақ қолданылады.* *- Тәрбиеші: Ағаш заттардың бұзылмауына қалай көмектесуге болады?* *Балалар : Олар боялған кезде қалпын жақсы ұстайды..* *Тәрбиеші: Сондықтан біздің бақшада, орындықтар, құмсалғыш, сырғанақ боялған* ***Тәжірибе № 2*** ***Ағашты өңдеу оңай.*** *Қайрауышты алып, ағаш қарындашты қайрауға тырысайық. (Олар қарындашты қайрап жатыр.) Сіз қалай ойлайсыз, егер сіз қарындашты оңай қайрай білсеңіз, бұдан қандай қорытынды шығаруға болады?* *Балалар: Ағашты арамен*	*мақтаныңдар <u>мен сендерге айтайын</u> : меннен жұқа және сымбатты нәрсе таба алмайсыңдар. Ал күзде сары түсті киім кисем, жидектерімнің шоғыры алыстан көрінеді, құрамында дәрумендер көп. Қыста қанша құсты аштықтан құтқарамын! Ал адамдар оларды жеуге қарсы емес. Солай!* ***Қайың Мен туралы қаншама ән шығарды.*** *Ал менің арқам ақ, сенікіндей емес . Ал менімен суықты да емдей алады , буындар ауырмас үшін тұнбаммен сүртеді. Менің отыным көп жылу береді. Менен жиһаз, шаңғы, шайыр да жасайды. Сондықтан мен хаһшайымын! Дейді.* *Бір күні орманның үстінен қатты жел ұшып, ағаштардың барлық мақтанышын ошіреді. қайыңдар, тау күлі, қарағайлар, шыршалар қатты қорқып кетеді де бір-біріне қарап, оздерінің мінез - құлқынан ұялып, қайтадан бірге өмір сүре бастайды.Осылайша олар орманда бірге өмір сүреді екен.* *- Балалар, ормандарда, саябақтарда әдемі ағаштар осу үшін, оларға көңілді құстар ұя салу үшін оларға қамқорлық жасауымыз керек* ***Қызығушылықты ояту.***	*Күзгі бақта күлімдеп. Көз тартады жалбырап Өлең жолдарын қайталау арқылы жаттау.* ***Қоршаған орта*** ***Ой дамыту. АКТ тех.*** *Күзгі орманға саяхат. Күз мезгілін бейне таспадан көрсету.Күзгі орманды тамашалау.* *Күзде табиғатта қандай өзгерістер болады?* *- Неліктен алтын, жомарт күз дейміз?* *- Күз мезгілінде бау-бақшада не піседі?* ***Дид ойын: «Саябақтағы жемістер»*** *Шарты: Үстелдің үстіндегі табақшадағы жемістер мен көкөністерді айырып жинау.* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Балаларды сары,қызыл, жасыл жапырақтар арқылы топқа бөлу.*** *Жұмыс жасаудың әдіс тәсілдерін көрсету түсіндіру.* ***1-топ:Сары жапырақтар .*** ***Дид ойын: «Күзгі жапырақтар»*** ***Шарты:*** *Күз мезгіліндегі жапырақтардың түсін атау Кептірілген жапырақты бояу арқылы ақ қағазға бастырып сурет салу.* ***2-топ:Қызыл жапырақтар:*** ***Дид ойын: «Күзгі бақ жемістерін ата»*** ***Шарты:*** *Жемістерден натюрморт жапсыру.* ***Сергіту сәті.***	*Бүгін жел соғып тұр ма? Оны қайдан білдік? Түсіндірме жұмыс:Аспанда бұлттар қалқып жүр, әрқайсысы бізге біртүрлі болып көрінуі мүмкін. Күн жиі бұлттардың артына тығылып, тығылмақ ойнағандай болады. Күн бізбен жасырынғандықтан, сыртта салқын.* *Жел ағаштардың бұтақтарын шайқайды, жапырақтары түседі.* ***Тәрбиеші:*** *Бұл қандай мезгіл екенін еске түсірейікші?* ***Көк майсалы көрікті*** ***Алқаптағы көп егін*** ***Бұл күндері киінті*** ***Сары жібек көйлегін.*** ***Жел тынымсыз гүлдеп,*** ***Болып кетті тым бұзық.*** ***Шуылдайды тал, терек,*** ***Жапырағын жұлғызып.*** *Мына өлең жолдары қандай мезгілді бейнелеп тұр?* *Күз мезгілі несімен ұнайды ?* *Біз ауладағы ағаштарға назар аударайық. Оларға не болады?* *Балалар: ағаштардағы жапырақтардың түсі өзгерді (сары түсті). Жапырақтары ағаштардан түсіп жатыр.* *Тәрбиеші : Балалар , қалай ойлайсыңдар, жел ағаштан жапырақтардың түсуіне көмектесе ме? Тексерейік.* ***«Жел» тыныс алу жаттығуы*** *Жеңіл желдеткіш соғып жатыр - фф*	*сендерді көргеніме өте қуанышымын.* *Міне, мен сендерге жұмбақтар дайындап қойдым.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Аспандағы алып доп,*<br*Жарқырайды жарық боп* ***Күн.*** *Ағайынды бәрі:* *Шықса – көк,* *Түссе – сары.* ***Жапырақ*** *Көкте туып,* *Жерде өледі.* ***Жаңбыр*** *Көз жасты – жылауық,* *Келе жатыр бір алып.* *Жабырқаса жылайды,* *Жадыраса тарайды.* ***Бұлт*** *Гүлдейді құлаққа* *Оны ешкім көрмейді.* ***Жел*** *Жарайсыңдар балалар, барлық жұмбақтарды шештіңдер, айналаға қараңдаршы, орман бізді қалай қарсы алады, құстар ән салады. Табиғат дыбыстарын тыңдайық (табиғат дыбыстары жазылған аудио тыңдау)* *Ал, балалар, Ойнайық, демалайық.* ***(дене шынықтыру минуты)*** *Біз орманға бардық,* *Аяқтарды жоғары көтеріп жүру.* *Бұталардан секірдік,* *Ағаштарға созылдық,* *Жапырақтар терік* *Ұзақ жүріп шаршадық*

	кесуге, жонуға қайрауға болады. *Біз ағаштың қандай қасиетін білдік?* ***Балалар: ағашпен жұмыс істеу оңай. Ағашты өңдеуге болады.*** ***Шығармашылық бұрыш*** ***Дид ойын: «Ағаш бұйымдар»*** ***Шарты:*** *топтағы ағаш бұйымдарды атау.* ***Балаларды топқа болу.*** ***1-Топ:*** *Қуыршаққа кровать салу* ***2-Топ:*** *Үш аюдың орындығын ретімен құрастыру.* ***Торғай ағаш қоргайды*** ***Жақан Смақов*** *Шыр-шыр еткен торғайды* *Қорғамасаң, болмайды.* *Кіп-кішкентай торғайлар* *Ағаштарды қоргайды.* *Таспен атып торғайды,* *Ұя бұзған оңбайды.* *Құс өкпелеп кетеді,* *Бақшамызға қонбайды.* ***Балаларды мадақтау.*** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Сапқа тұру, әр түрлі бағыт-та жүру, педагогтың белгісі бойынша* *шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұру.* ***Негізгі бөлім.***	***Енді мен ағаштың қасиеттері туралы сойлесуді және зерттеу жүргізуді ұсынамын.*** ***Тәжірибе № 1.*** ***Ағаш жеңіл, суға батпайды.*** *Сонымен, біз зерттейтін бірінші меншік бізден байыпты эксперимент жүргізуді талап етеді.* *Үстелде су салынған контейнерлер мен науада заттар бар. Металл затты алып, суға батырыңыз.* *Оған не болды және ол суда не істеді??* ***Балалар: ол суға батып кетті.*** *Енді қағазды алып, суға салыңыз. Қағазда не бар және суда не болды?* *Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті.* *Енді матаны алып, суға батырыңыз. Матада не болды?* *Балалар: Ол да суланып, суға батып кетті.* *Енді ағаш текшені алып, суға батырыңыз. Кубқа не болды ?* ***Балалар:*** *Куб ағаштан жасалғандықтан жүзеді. Егер ағаш суға батпаса, адамдар одан не сала бастады?* ***Балалар: Олар қайықтар мен кемелер сала бастады.*** *Сонымен, біз ағаштың алғашқы қасиетін білдік.* ***Қандай қасиетін білдік?*** ***Балалар:*** *Ол жеңіл, суға*	*Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп – кішкентай ағаштар* *Біп – биік боп өседі.* ***Дид ойын:*** ***«Даналық ағашы »*** *Шарты: Күз мезгілі туралы сұрақтарға жауап беру арқылы алмаларды себетке жинау.* *«Шапалақ әдісі» арқылы қорытындылау.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Сапқа тұру, әр түрлі бағыт-та жүру, педагогтың белгісі бойынша* *шашыраңқы жүгіру жай жүруге ауыса отырып, өз орындарына тұру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Таяқшамен*** *-Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға,* *оңға, солға қарай созылып керілу(3-4 қайталау.) Б.қ .* *- Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау.* *Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау (3-4) Б.қ.* *- Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Отырып, тұру. Б:Қ* *- Таяқшаны айналып секіру және жүру. (10 сек) Б.қ. келу.* ***Тыныс алу жаттығуы***	*Жапырақты осылай шайқайды – ффф* *(тыныш, еркін дем шығару)* *Қатты жел соғып тұр ...* *Жапырақты осылай шайқайды - ффффф...* ***жапырақтың түсуі*** *Баланың алақанына жапырақтар қойып, оны үрлету. Жаттығу кезінде балаға жапырақтың желмен ұшып түсуі туралы мәлімет беру.* ***Тәрбиеші: Балалар сендер кішкентай галым болғыларың келе ме?*** ***Танымдық және зерттеушілік әрекеттер.*** ***Тәжірибе №1*** *-Жасыл жапырақты алып, екіге бүктелген ақ матаның ішіне салыңыз. Енді ағаш текшеге жапырақты мата арқылы қатты соғамыз.* *- Тәжірибе барысында не көрдік ?* *(Матада жасыл дақтар пайда болды)* *Жапырақтағы бұл жасыл сұйықтық хлорофилл деп аталады және оны жасыл түске бояйды.* *Тәрбиеші: Балалар , жапырақ неден жасыл болады?* *Балалар: Күз келіп, күн суытып, күннің жылуы азайған кезде жапырақтардағы хлорофилл мөлшері бірте-бірте азайып, толығымен жойылып кетеді.* *Тәрбиеші: енді түсіндік бе,*	*Қайта серуенді жалғастырайық!* ***Аудио дыбыс.*** ***Орманшы: Ай-ай-ай, мен бірдеңені басып кеттім, аягым ауырып тұр, қараңызшы. Әй, бұл шыны кесегі. Балалар бұл шыны қайдан шықты.*** *Тәрбиеші: Балалар, Орманшыға көмектесейік, оның аягын таңсын, әрігер Айболитті шақырайық.* *Доктор Айболит: Сәлеметсіздер ме құрметті балалар, маған хабарласқан сендер ме, менің көмегім қажет болды ма?.* *Орманшы: Балалар, көмектерің үшін рахмет.* *Доктор Айболит: Балаларда осылай болады: Олар орман ережесін білмейді. Орманға от жағады, әйнектерді сындырып кетеді, қоқыстарды лақтырады, сол дұрыс па?* *Біздің балалар орман пайдалығы туралы бәрін біледі.* *Айболит қоштасады және қоштасарда мен жабайы жидектердің бір себетін беремін, олар өте дәмді және пайдалы. Денсаулық үшін тамақтану керек, ауырмау керек, жазда дәрумендер жеп күш жинау керек.*

	Жалпы даму жаттығулары. ***Таяқшамен*** *-Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу(3-4 қайталау.) Б.қ .* *- Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау (3-4) Б.қ.* *- Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Отырып, тұру. Б:Қ* *- Таяқшаны айналып секіру және жүру. (10 сек) Б.қ. келу.* ***Тыныс алу жаттығуы*** *Аранның дыбысын салу. -з-з-з* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау.*** ***1.Түзу жолмен жүру*** *Ені – 25см, ұзындығы – 2,5 метр түзу жолмен жүру. Ойын жаттығуы: «Соқпақпен жүріп от». Әр қатарға қарама-қарсы таяқшаларды пайдаланып, ені 25 см ұзындығы 2,5 м соқпақ жасаймыз. Соқпақты жүріп өту* ***2.Кез келген бағытта торттағандап еңбектеу.*** ***Ойын жаттығуы: «Маргаулар»***	*баптайды.* ***Тәжірибе № 2.*** ***Ағаш жылы болады.*** *Енді біз ағаштың келесі қасиетін білуге тырысамыз. Екі кружка жылы су, ағаш және әйнекті алайық. Қай кружка ұзақ уақыт бойы жылытады? Балалар: ағаш. Онда су жылы. Ал шыны кружкада су тез салқындатылады.* ***Біз ағаштың тағы бір қасиетін анықтадық. Онда нені байқадық? Балалар: ағаш сені жылытады*** ***Дид ойын: «Ағаш достары»*** ***Шарты:*** *Ағаш өсу үшін керек заттарды орналастыру. Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *А3 форматта салынған ағаш суретін құрастыру.* ***2-топ:*** *Салынған А3 форматта ағаш макетіне Күн суретін жапсыру.* ***3-топ:*** *Ағашқа ағып жатқан суды бояу.* ***4-топ:****Құс мүсіндеу.* ***Тыныс алу жаттығуы:*** ***Ауамен демаламыз*** ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы:Алтын күз*** ***Ой қозғау.*** ***Мнемокестемен жұмыс.***	*Аранның дыбысын салу. -з-з-з* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау.*** ***1.Түзу жолмен жүру*** *Ені – 25см, ұзындығы – 2,5 метр түзу жолмен жүру. Ойын жаттығуы: «Соқпақпен жүріп от». Әр қатарға қарама-қарсы таяқшаларды пайдаланып, ені 25 см ұзындығы 2,5 м соқпақ жасаймыз. Соқпақты жүріп өту* ***2.Кез келген бағытта торттағандап еңбектеу.*** ***Ойын жаттығуы:*** ***«Маргаулар»*** *Жан-жануарлардың балалары да өте кішкентай әрі ойнағанды жақсы көретінін түсіндіреді. Ойын ережесін еске салады: зал ішінде торттағандап еңбектейді, «Қожайын келді!» деген белгі берілгенде жата қалып, қатып қалу, сосын қайта еңбектеу.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Орныңды тап!»*** *Көрпешелерді кез келген ретте төсеу.* ***Қортынды.*** ***Балаларды мадақтау.***	*неліктен жапырақ сарғайады?* *Тәрбиеші: Қарандаршы, біздің аяғымыздың астында қанша жапырақ бар! Олардың үстімен жүреміз. Сендер иіс сезбейсіңдер ме?* *Балалар: Иә, жапырақтардың иісі бар.* *Тәрбиеші:Не естіп тұрсыңдар?* *Балалар: Жапырақтардың сыбдырын естиміз .* *Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, неге жапырақтар сыбдырлайды?* *Балалар: Өйткені олар құрғақ.* ***Дид ойын: «Күзгі жапырақтар әлемі» Сурет салу.*** *Шарты: Жапырақтарға сары бояу жағып қағаз бетіне бастыру.* ***№2-тәжірибе:*** *Тәрбиеші: Серуенде ағаштардан жапырақтардың әр түрлі түсетінін байқадыңдар ма ? Қай жапырақ тез, қайсысы баяу түседі, қай жапырақ әдемі айналып тұрғанын білу үшін тәжірибе жүргізейік . Мұны істеу үшін әртүрлі өлшемдегі жапырақтарды алайық , қолымызды жоғары көтеріп, саусақтарымызды бос ұстаймыз. Жапырақ ұшып жатқанда, оның ұшуын мұқият қадағалаймыз.* *Балалар: Үлкен жапырақтар баяу түседі және айналмайды*	*Сау болыңдар.* ***Орманшы атай:*** *Балалар, мен ойнағанды жақсы көремін, енді сендермен* ***«Ағаштар дұрыс киінсін» деген ойын ойнаймыз.*** *Шарты: Ағаштар неден бастап өседі ретімен құрастыру. (тамыр, ің, бұтақ, жапырақ)* ***Ой дамыту.*** *Енді бізің орманда үлкен зертхана бар. Сендер ғалым болғыларың келе ме?* ***Тәжірибе бұрышы.*** ***№1 тәжірибе*** *Мен ағаш пен темір заттарға шеге қағып не болатынын көреміз. Мен Кубикке шеге қағамын. Шеге ағаш кубикке оңай кіреді ме? (иә) Ал енді мен темір кубикке шеге қағамын. Не болды. (Жоқ).* ***Қортынды: Сондықтан ағаш металлға қарағанда жұмсақ, оған шеге тез кіреді.*** ***Металл ауыр, қатты.*** ***Тәжірибе № 2.*** ***Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.*** *Біз екінші тәжірибені жасай алмаймыз, өйткені бұл өте қауіпті. Мен бұл экспериментті суреттен көрсетемін. Егер сіз*

	Жан-жануарлардың балалары да өте кішкентай әрі ойнағанды жақсы көретінін түсіндіреді. Ойын ережесін еске салады: зал ішінде төрттағандап еңбектейді, «Қожайын келді!» деген белгі берілгенде жата қалып, қатып қалу, сосын қайта еңбектеу. ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Орныңды тап!»*** *Көрпешелерді кез келген ретте төсеу.* ***Қортынды.*** ***Балаларды мадақтау.***	***Күз туралы суреттер.*** *-Күзде күн қандай болады?* *Жапырақтар неге түсіп жатыр?* *Түстері қандай* *-Адамдар қалай киінген?* ***Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»*** *Шарты: суреттерден күз мезгілін көрсете білу.* ***Тіл ұстарту жаттығуы:*** *Ер-ер-ер Жемістерді тер* *Сұрағанын бер.* *Ән-ән-ән Қамба толы дән* *Әжем айтқан ән.* ***III.Ой дамыту.*** *Мнемокесте арқылы өлең жолдарын жаттау.* ***Қ.Шаңғытбаевтың «Күзгі жапырақтар»*** *Алтын, сары, қызыл, көк,* *Алуан-алуан жапырақ,* *Күзгі бақта күлімдеп.* *Көз тартады жалбырап* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.***		*Ал,кішкентай жапырақтар тез түседі және көбірек айналады.* ***№ 3-тәжірибе.*** *Тәрбиеші: Ал енді балалар біз тағы бір тәжірибе жасаймыз. Біз құрғақ жапырақтарды бассейнге саламыз , жапыраққа жаңбыр жауғандай суарғыштан су құямыз.* *Біраз уақыттан кейін олармен не болатынын көреміз.* ***Осы арада «Жаңбыр» ойынын ойнайық.*** ***Музыка әуенімен*** *Санамақ тақпақтың көмегімен «Жаңбырды» таңдаймыз.* *Жаңбыр бала киімін киіп, қолына тамшыларды ұстайды.* *Шеңберде еңкейіп отырған балалар бұлт. «Жаңбыр» шеңбер ішінде, балалардың қасында жүріп, тамшыларды соларға қарай тербетіп, әнін айтады:* *- Тамшы-тамшы, тамшы-тамшы,* *Осылай тамшылаймын көпке,* *Мен қаласам барлық балаларды* *Барлық жапырақтарды сулаймын әсте* *Балалар орындарынан тұрып, қол ұстасып, шеңбер бойымен бипеп, ән айтады* *Жаңбыр бізді бекер қорқытпаңыз,*	*ағашты өртесеңіз, онда ол өртене бастайды. Өрт үлкен немесе кіші, қауіпті және пайдалы болуы мүмкін. Иллюстрацияларға қарап, от адамға дос бола ала ма, жоқ па, айтыңыз* *Балалар: Ия, мүмкін.* ***От бізге қалай көмектеседі?*** *Балалар: От жылыну үшін, тамақ пісіру үшін, қоқысты жағу үшін оны жеңіл ұстау үшін қажет.* *Балалар: Орманда от жағуға болады. Тамақты отқа пісіруге болады.* ***От адамның жауына айналғанда не ойлайсың? Ол қауіпті болуы мүмкін бе?*** *Балалар: иә.* *Тәрбиеші: Өрттің шығуына не себеп болуы мүмкін?* *Балалар: адамдар отқа немқұрайлы қарағанда немесе балалар сіріңке алған кезде.* *Балалар: балалар сіріңке ала алмайды, шөпті, қағазды өртей алмайды, қоқысты орманда қалдыра алмайды. Өрт орын алуы мүмкін. Тек ересектер сіріңке алып, өрт шығара алады.* *Тәрбиеші: Өрттер қандай қиындықтар әкеледі?* *Балалар: адамдар, ормандағы жануарлар өлуі мүмкін, орман, жәндіктер*

				Біз сенен қорықпаймыз. Қалағаныңша тамшылат Тамшың бізді суландыра алмайды. Жан-жаққа жүгіру, жаңбыр оларды қуып жетіп, олардың сулауға тырысады. Музыка аяқталғаннан кейін барлығы тоқтайды, «Жаңбыр» тигізген балалар қолдарын көтереді. Бәрі бірге санын санайды. Тәрбиеші: Ал енді жаңбырдан суланған жапырақтарға не болғанын тексерейік. Балалар: Жапырақтар жұмсақ болды, олар ешқандай сыбдырламайды. Тәрбиеші: Құрыс, дымқыл жапырақтар сыбдырламайды, жұмсақ, ауыр болады, олар ұша алмайды.. ***Дид ойын: «Кім тапқыр»*** *Жұмбақ жасыру. Тіл алсаң тиме, Үсті толған ине. Бірде жүрсе собалақ, Бірде жүрер домалап.(Кірпі)* ***Шығармашылық жұмыс.*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Кірпіні қиып жапсыру* ***2-Топ:*** *Алманы мүсіндеп кірпінің үстіне жапсыру.* ***«Кірпі» саусақ жаттығуы*** *Момақанмын алайда (үш саусақтарын түйістіріп, кірпінің жүрісін салады) Тікенім көп абайла, (екі қолының саусақтарын айқастырып, кірпінің тікенектері жасайды).*	*өледі. Біз екінші қасиетті анықтадық. Онда нені білдің, түсіндік? Балалар: ағаш жанып, жылу мен жарық береді. Сонымен қатар қауіпті жағы да бар.* ***Балалар біздің қайтатын уақытымыз болды. Орманшы атаймен қоштасайық Автобусқа мініп балабақшаға келу. Қортынды сұрақ-жауап.*** ***Музыка*** ***Тақырыбы:Күз байлығы Балаларды амандасужаттығуын жасап қарсылау.*** *Ө. Байділдаевтың «Көңілді» шығармасыменбалаларды қарсы алады,жүреді, әртүрлі ырғақтықимылдарды жасап үйретеді - Балалар, біз өткен жолы «Күзгі орманға» барып, әртүрлі аңдарды көрдік. Ал бұл жолы біз «Бақшасыйын» тамашалаймыз. «Жеміс бағында» дейтін әдемі өлеңді суреттен оқыпкөруге шақырамын. - Балалар, жемістер қайкезде піседі?*

				Кіріп кетсе қолыңа, *Өкпелеме жарайма!* ***Кірпі:****Қыста күн өте суық, менің жейтін ештеңем жоқ.Балалар мен сендерге көмек сұрауға келдім. Көп ұзамай мен күзенімде, ескі діңгек астында ұйықтаймын. Бірақ күзенімді жабу үшін өзіме құрғақ жапырақтарды жинап үлгермедім. Сендердің аулаларыңдағы құрғақ жапырақтарды жинауға көмектесіңдерші .* ***«Жапырақтарды жинаймыз» ауладағы еңбек*** *Кірпі балаларға алғысын білдіреді, балаларға алма береді,* ***Нәтиже .*** *Тәрбиеші: Біздің серуеніміз аяқталды. Балалар, сендерге тапсырмаларды орындау, зерттеу жұмыстарын жүргізу қиын болды ма? Сендерге не ұнады? (Балалардың жауаптары).* ***Ағаш макетін құрастыру.*** *Егер серуен ұнаса, онда ағашқа жапырақ жапсырамыз, ал ұнамаса бір жапырақты шалшыққа жабыстырыңыз.*	*- Қандай жемістерді білесіңдер?* *(Балаларға суретті көрсетеді).* *Музыка тыңдау:* ***«Жаңбыр»****(Ә.Телгозиев,Қ.Мүсірепов).* ***Дидактикалық ойын:«Қоңыраулардыңдыбысын ажырат».*** *Тыңдату.* *- Айтыңдаршы, балалар, қандай дыбыс естідіңдер? Балаларға берілген текшеарқылы қоңыраулардың түрін, дыбысын ажыратудытүсіндіреді.* ***Ән үйрену:*** ***«Жемісбағында» (Ж. Қалжанова)өлеңін «Айголек» әніне салып айтады.*** *Екінші рет суретке қарап, әнді балаларға қайталап айтуды ұсынады.Енді «Бұлқайкездеболады? Күз» әнін (Б.Ерзакович, Ш. Ахметов)есімізге түсірейік.* ***Би: «Аңдар» биі*** *(Бизенің«Кармен » шығармасына қойылған).****«Кел, билейік»****(Б.Байқадамов) биінқайталап айту.* ***Ойын: «Саусақ сезіміне оят».*** *Дорбаның ішіне: алма,алмұрт, қара өрік, сарыөрік салып қояды. Балаларқарамай, қолмен*

					ұстапсезіну арқылы қандай жеміс екенін табу керек. *- Балалар, бүгін қаймезгілге арналған әңгімайттыңдар?* *-Қандай ойын! ойнадыңдар?* *- Сендер өте жақсықатыстыңдар.* *- Сау болыңдар!* ***Қортынды***
Серуенгедайындық	*Еңбегі адал жас орен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.* *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау.*	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*
	Еңбегі адал жас орен, серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту және еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.* *Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,оз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну - тамақтану алдында мұқият жуынуды үйрету.* *Қауіпсіздік ережелерін ескерту.Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру., тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгіұйқы	*Балалалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай орнату. Тыныштық сақтау.*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру –шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Самал жел бізге желпісін,* *Аунап, қунап алайық ,* *Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережелері – төсектен тұру, жаттығу кезінде бақылау жұмысы. *«Еңбегі адал жас орен» - оз-озіне қызмет жасау –дұрыс киіну.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесінас	*Үнемді тұтыну. Қолдарын сабындап жуып, оз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардын	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру іс-әрекеті.*				

дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	*«Жыл мезгілдері»* ***Міндеті:*** *Суретте бейнеленген негізгі белгілері бойынша әр жыл мезгілдері жайлы түсінеді. Балалар жыл мезгілдерін ретін дұрыс көрсете біледі.* ***Жүргізілу барысы:*** *Дайын суреттерге әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін жапсыру немесе салу.* ***«Керемет орман»*** ***Ойынның Міндеті:*** *балалар өз қиялында схемалық бейнелеуіне сүйене отырып бейне орналастыра алады.* ***Ресурстар:*** *бірдей қағаз парақтары, оған бірнеше ағаштар салынған және аяқталмаған, пішінделмеген кескіндер әр жерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы.*	**Вариатив** **Тақырыбы: Мен зерттеушімін** **балалар зертханасы** **Мақсаты:** Зерттеуші ғалымдар деген кім, зертхана деген не екендігі туралы түсініктерді нақтылау. Балалар зертханасындағы тәртіп ережелері туралы түсінік беру. Сәлеметсіздер ме, құрметті қонақтар, сәлем профессор. О, профессор қайда? Ал, балалар, профессор бізді қонаққа шақырды, бірақ өзі жоқ, ол тағы да өз тәжірибелерінен бас тартты болмаса бізді мүлдем ұмытып кетті. Профессор үстелдің арғы жағынан шығып. Сәлеметсіңдер ме, балалар! Мен ештеңені ұмытқан жоқпын, мен осындамын. Балалар, менің атым профессор . Бүгін мен сіздерге ғылыми зертхана туралы, ондағы қауіпсіздік ережелерін сақтау туралы түсіндіруге шақырдым. Сендер зертхананың не екенін білесіңдер ма? (Балалар жауап береді) Қандай тапқыр балалар екенсіңдер, иә, зертхана – тәжірибе жүргізілетін ерекше орын. Сендер эксперимент	***Тәжірибелік алаң*** ***Қалай ойлайсыңдар, ағаш суға батады ма, жоқ па?*** *Тексерейік. Мұны істеу үшін ағаш тығын мен тиынды алайық. Ағаш тығынды суға салыңыз. Не байқап жатырсыз? Судағы ағаш туралы не айтуға болады? Ол суға батып кетті ме, жоқ па? Бірақ бізде ағаш тығын ғана емес, тиындар да бар. Олар қандай материалдан жасалған? (Металл). Тиын суға батады ма?* *Монетаның батып бара жатқанын тексеріңіз.* *Тәжірибе жасап, балалар қорытынды жасайды:* *Балалар, біз ағаштың қандай қасиетімен таныстық?ағаш суға батпайды. Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адамдар ағаштан суда қайық, сал, көлік жасайды.* *Ал тиын неге батып кетті?* *Ол ауыр болғандықтан.* *Металл ауыр.Ағаш жеңіл.* *Тәрбиеші: Жас зерттеушілер, біз ағаштың қандай қасиеттері бар екенін тәжірибе жасау арқылы білдік?* ***Балалардың жауаптары:*** *1. Ағаш жеңіл, суға батпайды.* *2. Ағаш жанып, жылу мен жарық береді.* *3. Ағаш жылы болады.* *4. Ағашты өңдеу оңай.* *Осылайша ағаштың көптеген*	***Денешынықтыру.*** ***Кіріспе бөлім.*** *Амандасу Әжемнің ауылында (таза ауада)* *Сапқа бір қатармен тұру,шеңбермен жүру.* *«Біз бүгін ауылға әжемізге қонаққа барамыз»* *Шеңбер бойымен жүру.* *Шеңбер бойымен сапқа тұру.* ***Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары*** ***Дене бітімінің арналған жаттығулар*** ***«Әжеммен бірге кім тұрады?*** ***1.Тауықтар қанатын қағады.*** *Б.қ.: аяқтар табан ұзындығындай қашықтықта, қолды төмен түсіреді.* *қолды екі жаққа көтереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.* ***2.Қаздар қықулайды:*** *аяқтар иыққа сәйкес қашықтықта, қолдары белде.* *1 – алға қарай иіледі, шынтақтарын артқа жібереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5рет.* ***3.Марғаулар керіледі.*** *Б.қ.: төрттағандап тұрады.* *1 – жауырынды доғадай иеді, 2 – арқаны иіктіреді. Б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.* ***4.Күшіктер ойнайды.*** *Б.қ.: шалқасынан жатады.* *1,2,3,4 – аяғы мен қолдарын шапшаң қозғайды.* ***5.Құлыншақтар секіреді.*** *Бір орында тұрып секіру* ***Тыныс алу жаттығуы***	**Вариатив** **Тақырыбы:Мен зерттеушлімін** **балалар зертханасы** **Мақсаты:** Зерттеуші ғалымдар деген кім, зертхана деген не екендігі туралы түсініктерді нақтылау. Балалар зертханасындағы тәртіп ережелері туралы түсінік беру. **Ой қозғау.** Балалар айтыңдаршы, ғалымдар неліктен эксперименттер мен тәжірибелер жасайды? (Балалар жауап береді) Әрине, ғалымдар табиғаттың жұмбақ сырларын ашқысы келеді. Ал менде бір жұмбақ бар: бұл бөлмеде көп, бірақ біз оны көрмейміз? (Балалар жауап береді) **№1 тәжірибе** Енді біз жауапты барлығы көре алатындай эксперимент жасаймыз. Біздің алдымызда бір стакан су мен коктейльге арналған сабан бар, сабанды алыңыз, оны стакан суға салып, оған үрленіз. Балалар үрлеп жатқанда, педагог оларға сұрақтар қояды.

		жасағанды ұнатасыңдар ма? (Балалар жауап береді) Профессор, біздің балалар әлемдегі барлық нәрселерден де тәжірибе жасауды жақсы көреді, тәжірибелердің барлық түрлерін жүргізеді, солай ма, балалар? Жарайсыңдар, балалар. Ал бүгін біз сіздермен бірге осы қызықты әрекетті жасаймыз. ОО мен тағы бір маңызды нәрсені ұмытып кеттім... (басын тырнап, қолында қауіпсіздік ережелері жазылған плакат ұстап) Тәрбиеші жақындап, қағазды көрсетеді Профессор сіз бізге зертханадағы қауіпсіздік ережелерін еске салғыңыз келген шығар: О, әрине! Зертханада өзін-өзі ұстау ережелерін талқылау РҰҚСАТСЫЗ ТЫЙЫМ САЛЫНАДЫ - лабороториялық жабдықтары рұқсатсыз ұстауға - мұрынға, ауызға, құлаққа бірдеңе салу; - жүгіріп, айқайлауға болмайды.. Балалар айтыңдаршы, ғалымдар неліктен эксперименттер мен тәжірибелер жасайды? (Балалар жауап береді) Әрине, ғалымдар табиғаттың жұмбақ сырларын ашқысы келеді.	*керемет қасиеттері бар, сондықтан адамдар оны күнделікті өмірде кеңінен қолданады.*	*«Ауызбен және мұрынмен тыныс алудың үйлесімділігі»* ***Негізгі қимыл -қозғалыс жаттығуы.*** ***«Әжемізге бау-бақшада көмектесейік»*** *1.«Бау-бақшамен жүреміз» – ені 20 см, ұзындығы 3 метр имектелген жолмен жүру.* *2.«Қарбыз жинаймыз» – бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта отырып екі қолымен допты домалату.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Тауық пен балапандар».*** *Алаңның бір жағында үй – қоршалған орын болады, онда тауық пен балапандар бар (еденнен биіктігін 50 см-дей етіп бағандар арасына жіп тартылады). Бір жақ шетіне «үлкен құс» орналасады. Тауық жіптің астынан өтіп, қорек іздеуге аттанады. Ол балапандарын «ко-ко-ко» – деп шақырады.*	-Нені көріп тұрмыз? (Балалар: ауа көпіршіктері, ауа) -Бұл ауа қайдан келеді? (Балалар: Біз оны жұтып, түтік арқылы шығарамыз) - Ауа көпіршіктері қайда жоғалады? (Балалар: Олар су астынан көтеріледі) **Енді бүгінгі жиынды қорытындылайық.** Достарым, сендерге бүгін не ұнады, не таңқалдырды, бүгін не білдің, қандай жаңа нәрселерді білдің? (Балалар жауап береді) - Біздің эксперименттер мен тәжірибелер әлеміне саяхатымыз мұнымен бітпейді. Ұстаздарыңызбен, ата-аналарыңызбен бірге жалғастыруларыңызға тілектеспін! Айналаңыздағы әлемді бақылаңдар, сұрақтар қойыңдар және таң қалдырыңдар, тәжірибе жасап, табиғат пен ғаламның заңдарын ашыңдар. Қайта кездескенше, достар! **Қортынды. Сұрақ-жауап.**

		Ал менде бір жұмбақ бар: бұл бөлмеде көп, бірақ біз оны көрмейміз? (Балалар жауап береді)			
Балалармен Жеке жұмыс	***«Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру*	***«Жыл атасы» Мақсаты:*** *Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту.*	***«Аңдарды қоректендір»*** ***Мақсаты:*** *Әр аңға өз қоректенетін затын тауып беру.*	***«Табиғат құбылыстарын ажырат»Мақсаты:*** *Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту*	***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалардың тілін, ой-өрісін дамыту*
Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Тақия тастамақ»*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №8*** *«Жылы жаққа қайтқан құстарды бақылау»*	***Картотека №10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Ұшты-ұшты»*	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.Балалардың тәрбиешіден сұранып үйге қайтуы.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 04.11 – 08.11.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру. Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға баланың денсаулығы, мінез-құлқы туралы кеңес беру. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 1 «Жер, су, ауа»*** ***Ойын шарты:*** *Балалар шебер құрып тұрады, допты бір балаға лақтырып «Жер» деген кезде жердегі өсімдіктер, заттар, адам, үй, жануарларды атап айтады.*	***Картотека № 2 «Жапырақты ажырат»*** ***Ойын шарты:*** *жапырақтарды салыстыру, қай ағаштың жапырағы екенін табу.*	***Картотека № 4 «Затты сипаттау»*** ***Ойын шарты:*** *Әр түрлі жемістер немесе көкөністер суретті муляждары салынға и ыдыстан бір затты алады. Сонан соң сол затты жан-жақты сипаттайды және заттың атын атап,түр-түсін ажырапады.*	***Картотека № 7 «Табиғат құбылыстарын ата»*** ***Шарты:*** *қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту,қапты,жұмсақ,ерид і,буға айналады.*	***Картотека № 8 «Нан дастарханғақалайкеледі?»*** ***Ойын шарты:****Жүргізушін ің белгісіненкейін бос тор коздердіқажетті суретт ерментолықтыру.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертеңгі жаттығу	*Қарашаайының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну - Суды, үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сойлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту.*				
	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!	*Асапан ашық ,көгілдір Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр.*	*Шаттанамын, күлемін, Бақытты боп жүрмін. Қатар тұрар шеңберде, Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, доңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек,*

					Көңілді боп жүрейік!
Ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында үй.*				
	Қызығушылықты ояту. *Педагог топқа сөмке әкеледі. «Балалар, сендерге бара жатып мен сөмке тауып алдым. Және ол бос емес. Онда не бар екенінбіргекөрейік».* ***Ой қозғау.*** *Педагог сөмкеден қиыршық тастарды алып, балалармен бірге қарайды.* ***Сұрақтар:*** *«Барлық қиыршықтас тарбірдей ме?» (жоқ). Олар қалай ерекшеленеді? (түсі, пішіні, өлшемі). Олар қандай сезімде? (тегіс). Қандай жерлерде қиыршық тастарды көкоруге болады? (Аквариум, құмсалғышта, жолдарда).* ***Дид ойын: «Үлкенкішітастар»*** ***Шарты:*** *Тастарды үлкен және кіші қиыршық тастар деп бөлу.* ***Менің сүйікті бұрышым. Ертегі бұрышы.*** *Ертеде бір көлдің жағасында кішкентай тас болды. Су бетінде қалқып тұрған әдемі лала гүлдерге қарап: «Олар қандай бақытты, олар қайықтай жүзеді. Менің де жүзгім келеді деді тастар» Сәлден соң бір бала кол жағасына келіп, тасты алып суға лақтырып жібереді. Тасқуаныш:*	***Дид ойын: «Күзгі бақтың кішкентай галымдары»*** ***Тосын сәт:*** ***Педагог топқа кокөністер мен жемістер себетін әкеледі.*** ***Ой қозғау.*** *«Мен бақшада егін жинадым. Айтыңдаршы, балалар, енді мен онымен не істеуім керек? (тамақ жеу, компот, сорпа, джем пісіру).* *Педагог коже мен тосап пісіруді ұсынады. Сұрақтар: «Сорпаға не аламыз? (қызылша, пияз, картоп).* ***Тәжірибе№1.*** *Қолыңызға қызылша кесектерін алыңыз. Олар қандай түсті? (қатты, қызыл). Қолыңдарыңда не қалды? (қолдар қызылға айналады). «Қызылшаның түсі тағы қандай болуы мүмкін екенін тексерейік. Қағаз парағына бір бөлікті қойыңыз. Не болды? (сол із). Матаның бір бөлігінде не болады? (дақ қалады). Қызылша сорпасы қандай болады? (қызыл түспен) Қызылша заттарға дақ түсіру ілмүкін».* ***Тәжірибе№2*** *Пияз мен картоппен де солайістеңіз. Сұрақтар: «Сәбіз мен картоптыңіздері бар ма? Неліктен?*	***Ертегілер туралы иллюстрациялық суреттер қарау.*** ***Ертегілер еліне саяхат.*** *Қане көзімізді жұмамыз. 1,2,3 ертегіге көш.* ***АҚТ технологиясы*** ***Шапалақ*** ***Ертегі корсетілім.*** *Ертеде Әже мен Әтеш орман шетіндегі шағын лашықта тұрды. Әжесі әтешке бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жуу. тапсырманы орындауды тапсырды - Әтеш бірден тапсырманы орындауға шешім қабылдады. Бірақ оған досы келді, олар ойнай бастады, ал әтеш тапсырманы ұмытып кетті. Досы ойнап болып кетіп қалды. (Әтеш дауысы естіледі) Тәрбиеші. - Балалар, қалай ойлайсыңдар, әтеш неге айғайлап жатыр? Әжей әтешке қандай тапсырма берді? Балалар. - Әже корозға бұршақтан бұршақты сұрыптап, бұршақты жууды тапсырды. Тәрбиеші. - Әтешке көмектесе аламыз ба?*	***Тыныштық сәті: (Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау)*** *Тәрбиеші: Балалар не естідіңдер? -Нені дыбысы деп ойлайсыңдар? -жаңбыр, найзағай, жел,жапырақтардың сыбдыры т.б -Дұрыс айтасыңдар. Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады. Осы естіген дыбыстарыңды, ягни табиғат құбылыстарын құмның бетіне түсіріп көрейікші. Құммен сурет салу ережесін түсіндіру. құмды шашпаймыз, токпейміз, азымызға салмаймыз.* ***Құммен сурет. Бұлт, жапырақтар, жаңбыр тамшысы т.б*** ***Тақпақ: Табиғат*** *Табиғат біздің анамыз, Жер–Ана біздің панамыз. Таза болсатабиғат Біз де аман боламыз.* ***Ой қозғау.*** *«Неге біз орманмен доспыз? Ал бұл адамдарға не үшін қажет? Орман ережелерін білеміз бе?* ***Ереже***	***Тосын сәт Буратинодан хат келу.*** *Саламатсыңдар ма балалар, мен өте көңілсізбін. Мені досым туған күніне шақырып еді, соған сендерден көмек сұрап тұрмын. Досым басқа көшеде тұрады, біздің көшелерімізді шағын өзен бөліп тұр, ол арқылы көпір төселген, біз онымен бір-бірімізге барамыз. . Бірақ олар маған Карабас Барабастың көпірді бұзғанын айтты, мен өзенің арғы бетіне қалай өту керектігін, немен өту керектігін білмеймін ? Менде бірнеше заттар бар, мен осы заттардың қайсысымен өзеннен жүзіп өте аламын.* ***(ағаш немесе темір табақ, мата, майлық).*** *Алдымен сізден кеңес сұрайын деп шештім. Балалар не істейміз Буратиноға көмектесеміз бе? Заттарды тексереміз, олардың неден жасалғанын атаймыз .* ***Тәжірибе .№1.*** ***Батып кетеді, жүзеді*** *.Эксперименттерге арналған сықырлы қорап* ***Ағаштан , қағаздан,***

	«Ақырыменіңарманыморынд алды! Мен жүземіналақайдепқуанды, бірақсалмағытымауырболған дықтанжүзеалмайтынболып шықты. *Солаймалтатасқолдіңтүбіне батыпкеткен. Басында ол қаттыренжіді. Соданкейін мен айналадақаншакүлкілібалықтар, басқақиыршықтастар мен әдеміосімдіктер бар екенінкөрдім. Тасмұнайып, балықтармендостасыпкетті .* ***Тәжірибе№1. Ауыр-жеңіл.*** *«Малтатастарды ал. Қандайтастарауыр, қайсысыжеңіл? Неліктен? (үлкендерікішілеріненауыр). Бір қолыңызғатас, екіншіқолыңызғақауырсынал ыңыз. Не ауыр? (қиыршықтас)».* ***Сергіту сәті: «Құм, тас, су»*** *«Құм «дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру. «Тас» дегенде өз қолымен мүсін жасап тұра қалу, «Су» дегенде толқын жасап қозғалу.* ***Тәжірибе№2*** *«Тастарды суға сал» ойын тапсырмасы. Сұрақтар: «Тастар не істеді? Барлықтастарбатадыма? Неліктен? (қиыршықтастарауыр). Қауырсынсуғабатадыма? Тексерейік. Неліктенқауырсынсуғабатпа*	*(оларзаттардыбояйалмайды) Педагог компот пісірудіұсынады. Компоттынеденжасауғабол ады? Қандай жемістер із қалдыратынын тексерейік».* ***Тәжірибе №3.*** *Алма жәнешие .Сұрақтар: «Алманықолымызғақыссақ, шүберектіүстасақ, алманықағазғатүсірсек не болады? (алмаізқалдырмайды, заттардыластамайды). Шие із қалдырама? (Иә). Қайсысы? Қайда? (қолда, матада, қағазда).* ***Қорытынды: қызылша мен шие заттарда дақ қалдырады.*** ***Дид ойын: «Қайда өседі?»*** *Шарты: Қызылша мен шиенің осу айырмашылығын айту.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Балаларды топқа болу.*** ***1-топ:****Қызылша алқабын құрастыру.* ***2-топ:*** *Алқапқа қызылшаны мүсіндеп жапсыру.* ***Тақпақ айту.*** *Ақ түсім бар қант алар,* *Қызыл түсім - қанға нәр.* *Ал, балақай біліп қой,* *Қызылшамын пайдам бар.* ***3-топ: Шие ағашын*** *жапсыру.* ***4-топ:*** *Ағаштағы шиелерді бояу* ***Тақпақ айту.*** *Мен моншақты шиемін* *Құмарсындар білемін,*	*Балалар. Комектесейік.* ***Әтешке тақпақ айтып берейік*** *Әтешке қарап ән салып,* *Әнші болған балапан.* *Әтеш болып шақырып,* *Соқшы, қане, алақан.* ***2. Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Әтешке комек»*** *- Балалар, үстелге келіңдер, тапсырманы мұқият тыңдаңдар. Үлкен кеседен дәнді дақылдарды сұрыптау керек - бір табаққа горох, екіншісіне фасол салыңдар.* ***(Балалар горох пен фасолды өз бетімен ажыратады).*** *Барлығыңыз таңдадыңыз ба? Мына ыдыста не бар, мынаыдыста не бар?* *Бұршақ неге ұқсайды?* *Тәрбиеші.* *- Горох фасольға ұқсайма?* *Тәрбиеші. Бұршақ кеселеріналыңыз да, меніменбіргежүріңіз. Әжебұршақпен не істеудісұрады, есіңіздеболсын* *Балалар. Ол бұршақтыжуудыөтінді.* ***Тәрбиеші.*** *Енді біз бұршақтыжуамыз. Бұршақтардыстақансуғақүй ыңыз.* ***Тәжірибе бұрышы*** *Енді түтікшені алып, бір ұшын стақанға батырып, оны үрлейміз.* *-Бұршақ не болыпжатыр?* *Балалар. Бұршақ билеп жатыр.*	*Бұтақтарды сындырмаңыз және ағаш қабығын зақымдамаңыз.* *Орманда қоқыс қалдырмаңыз.* *Құстардың ұяларын бұзбаңыз.* *Құмырсқа илеулерін жоймаңыз.* *- Гүлдерді қолдарыңызбен сындырмаңыз* ***Дид ойын: «Орман ережесі»*** *Шарты: осы ережелері үлкен орман алқабына жапсыру.* ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Тәжірибе № 1*** *Тәжірибе жасап көрейік, ағаш суға батады ма , жоқ па ? Біз үлкенді-кішілі 2 таяқшаны алып, суға саламыз.* *Балалар ағаш заттарды алып, бассейндерге су құйып, тәжірибе жасайды.* *Тәрбиеші : Не байқап тұрсыңдар?* *Олар суға батады ма, жоқ па?* *Балалар: жоқ.* *(Тәжірибе жасап, балалар қорытынды жасайды: ағаш суға батпайды)* *Балалар, біз ағаштың қандай қасиетімен таныстық?* *Балалар: Ағаш суға батпайды.* *Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан*	***матадан және металдан жасалған су мен заттар салынған ыдыс .*** *Біз барлық заттарды суға салу арқылы эксперимент жасаймыз да Буратиноға түсіріп жібереміз.* *Табаққа су құйып, қағаз, мата және металл, ағаш заттарды бақылап, олардың қайсысы қалқып жүретінін анықтау* ***Сұрақ: Қайсы зат батып кетті, неліктен?*** ***Тәжірибе қортындысы:*** *Барлық жеңіл зат судың бетінде қалады, ал ауырның бәрі су астына батады.* *Буратиноға қайсы затты ұсынамыз?* *Олозеннен оту үшін ағаш заттар керек екенін айтамыз және оған қайықпен баруды ұсынайық.* *Бірақ қазір бұл туралы көбірек білеміз.* ***Буратино күтіп қалар оған суретке түсіріп жіберейік.*** ***Ой қозғау.*** *Ағаштан жасалған бұйымдар неден жасалады ?* *Орманда өсетін ағаштардан* *Топта ағаштан жасалған бұйымдар бар ма?* *(балалар топта ағаш заттар мен*

	йды? **Қорытынды:** Малтатас ауыр, сондықтан суға батады **Шығармашылық бұрыш** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:**А3 форматта өзен суретін құрастыру. **2-топ:**Өзен суын бояу. **Тақпақ айту.** **«Ақ тас, қара тас,** Құлағымның суын аш!» Деп секеңдеп балалар, Алақанын соғады. **3-топ:** Өзенге балықтарқиын жапсыру **4-топ:** Өзенге тастар мүсіндеп жапсыру. **Тақпақ айту.** **Жарыстырып құлашты,** Тас атуға тоймайды. Қызықтырып су асты, Қайта жалақ ойнайды. **Балаларды мадақтау.** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Түрлі түсті доптарға назар аудартады. Айналдырып, олардың әдемі екендігін көрсетеді.* *Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру. Арақашықтықтың сақталуына назар аударады.Балаларға шеңбер жасап тұруды ұсынады.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары. Жалаушамен, 6-бөлім.*** ***1. Аяқтары иық молшерінде. Жалаушаны***	*Кетіп қалып жүрмесін* *Тамағыңа сүйегім.* **Балаларды мадақтау.** **Қазақ тілі** **Тақырыбы: Мен ақылды баламын** **ҰІӘ өтілу барысы:** **1.Шаттық шеңбер** **Е. Өтетілеуұлы** *Бала,бала,баламыз* *Бақшамызға барамыз* *Күні бойы қызыққа* *Батамыз да қаламыз* *Біз баламыз шыныққан,* *Денсаулығы мықты жан.* **Ой дамыту.** **Акт тех жұмыс.** *Қарым-қатынас туралы әңгімелеу, түсіндіру.* **Дид ойын:** **«Айырмашылығын тап»** *Шарты: Сурет арқылы айырмашылықты табу.* *Сұрақ –жауап.* *Қайсысы саған ұқсайды.* *Балалардың қайсысы жақсы деп ойлайсың?* **Сергіту сәті.** *Бас, иық ,тізе, саусақ,* *Бас , иық,тізе, саусақ,* *(көрсету)* *Саусақ,саусақ,саусақ.(сау сақпен сартылдату)* *Бас, иық ,тізе, саусақ,* *Бас , иық,тізе, саусақ,* *Көз ,мұрын ,көз , мұрын,* *Құлақ, ерін, құлақ, ерін,* *(Жылдамдатып тез тез қайталау)* **Дид ойын: «Мен қандаймын?» жаттығуы.**	*Тәрбиеші.* *Ол қалайбилейді?* *Балалар. Баяу.* *-Ендіқаттырлейік.* *Біздіңбұршаққалайбилейді?* *Балалар.* *Бұршақжылдамбилепжатыр* . *Бізақырынсоққанкезде* *Олайболса, ақырынұрлесең,* *бұршақбаяубилейді,* *қаттыұрсең, тез билейді.* ***Ал ендіойнайық, мен тауықболамын, ал сендербалапанболасыңдар*** **Сергіту сәті** ***«Тауық серуендеуге шықты ... ..» әні*** *(Балалар музыкаға қимылдар жасайды)* ***Дид ойын: «Сиқырлы қалта»*** ***Шарты:*** *Ірі және майда дәндерді ажырату.* *Әтеш балаларға рақмет айтады.* *Қорытынды бөлім* *Балалар, біз бүгін қандай жақсылық жасадық, бүгін неге комектестік?* *Қайырымды істер үнемі жасалуы керек екен.* *Біз керемет піз, өзімізді қошеметтеп алайық* *1,2,3 балабақшаға ұш* **Балаларды мадақтау.** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Түрлі түсті доптарға назар аудартады. Айналдырып, олардың әдемі екендігін көрсетеді.*	*адамдар ағаштан суда қайық, кеме, көлік жасайды.* **Тосын сәт.** *Стол астынан конверт тауып алу.* *Тамашалу. Конвертті ашу. Ішіннен кеме суретері шығады.* *Балалар мына кеме суреттерін әсемдеу керек сияқты, не істеуге болады. Бояу керек сияқты.* **Кемені бояу** ***Тәжірибе № 2*** *Тәрбиеші : Ал енді келесі тәжірибе. Менде 2 стақан бар, ағаш пен әйнектен жасалған. Енді мен оларға доптар саламын. Әйнек стаканнан доп көріне ме? Ал ағаш стаканнан ше?* *Қортынды: Ағаш қалың болғандықтан ондағы зат көрінбейді. Әйнек мөлдір онан бәрі көрінеді. Бұл ағаштың тағы бір қасиеті* ***Мына доптардың пішіні қандай?*** ***Түсі қандай?*** *Ендеше екі топқа бөлініп, екі допты мүсіндейміз.* *Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру.* *Тәрбиеші : Балалар, шаршадыңдар ма? Біраз демалып алайық.* *Аулада қарағай бар* *Ол аспанға қол созады. (аяқ ұшымен тұру)* *Оның жанында терек өсті, (қолдарын жоғары*	*ойыншықтарды атайды және көрсетеді)* *- Ағаш деген не, ол не?* ***Ой дамыту*** *Ал балалар орманда өзін ұстау ережелерін білеміз бе?.* ***Дид ойын: «Болады, болмайды»*** *-Ағаштар мен бұтақтарды сындырамыз. (болмайды)* *Көбірек ағаш отырғызу (болады)* *Шалғындарда серуендеу және гүлдерді таптау (болмайды)* *Тек жолдармен жүру (болады)* *Орманға қоқыс қалдыру(болмайды)* *Орманда от жағу (болмайды)* *Орманға қалай көмектесеміз?* *Балалар: Қоқысты шығару керек.* ***Дид ойын: «Орманды тазартамыз»*** *Шарты: Берілген суреттерден орманға зиянды заттарды қызыл корзинаға салу,керек заттарды жасыл корзинаға салу.* ***Дид ойын: «Орман не үшін керек?»*** *Орман – құстар мен жануарлардың мекені.* *Орман бізді қатты және*

	кеуде тұсына ұстау. *Алға созу, жоғары көтеру, екі жанға созу , төмен түсіру.- рет 4-5 рет қайталау* ***2. Аяқтары бірге, жалаушаланы омырауға ұстау.*** *Екі қолды оң жаққа созу, қайта омырауға ұстау. Екі қолды сол жаққа созу, жалаушаны омырауға ұстау. /5 рет қайталау/* ***3. Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар төменде ұстау.*** *Еңкею жалаушаны артқа көтеру, түзулену.5-рет қайталау.* ***Б.қ.: «Отыр-тұр»*** ***5.** Аяқтарын біріктіреді. Жалауша белде. 1-жалаушаны алдыға созады, 2- отырады. 3- б.қ. (5 рет қайталау.)* ***6. Секіру.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша төменде Орнында секіріп аяқты жанға созу, жалаушаны жоғары көтеру. Б.қ. 5 рет қайталау/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Шар үрлеу мұрынмен дем алып,ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимылдарды орындау:*** ***1.Қақпа арқылы (ені – 60 см) допты домалату**, екі қақпа мәреден 1 метр қашықтықта.*	*-Егер сен ерте түрғанда жылламай тұрсаң оң қолыңды көтер.* *-Егер сен жылап тұрсаң сол қолыңды көтер.* *-Егер сен өтірік айтпайтын болсаң оң қолыңды көтер.* *-Егер саған балабақша ұнаса оң қолыңды көтер.* *-Егер сен топтағы достарыңды ұнатсаң қол соқ.* *Бәріміз доспыз десек тағы шапалақ.*	*Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру. Арақашықтықтың сақталуына назар аударады.Балаларға шеңбер жасап тұруды ұсынады.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары. Жалаушамен, 6-бөлім.*** ***1. Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны кеуде тұсына ұстау.*** *Алға созу, жоғары көтеру, екі жанға созу , төмен түсіру.- рет 4-5 рет қайталау* ***2. Аяқтары бірге, жалаушаланы омырауға ұстау.*** *Екі қолды оң жаққа созу, қайта омырауға ұстау. Екі қолды сол жаққа созу, жалаушаны омырауға ұстау. /5 рет қайталау/* ***3. Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар төменде ұстау.*** *Еңкею жалаушаны артқа көтеру, түзулену.5-рет қайталау.* ***Б.қ.: «Отыр-тұр»*** ***5.** Аяқтарын біріктіреді. Жалауша белде. 1-жалаушаны алдыға созады, 2- отырады. 3- б.қ. (5 рет қайталау.)* ***6. Секіру.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша төменде Орнында секіріп аяқты жанға созу, жалаушаны жоғары көтеру. Б.қ. 5 рет*	*көтереді)* *Жел қатты соғып тұрды* *Барлық ағаштар қозғалып кетті.* *(алға-артқа еңкейуі.)* *Бұтақтары алға-артқа иіледі* *Жел оларды тербетеді, (қолдар бастан жоғары бұлғау)* *Жел тынды, ағаштар демалды.* ***Дид ойын: «Ағаш бөліктерін тап»*** ***Шарт:** Ағаш бөліктерін ретімен құрастыру.* *Неліктен ағаштарға тамыр керек? (тамақ үшін)* *Ағаштарды тірі деп айта аласыз ба? Иә, өйткені ағаштар өседі, қоректенеді, тыныс алады, көбейеді - бұл олардың тірі екенін білдіреді. Оларды қорғау керек.* ***Ал егер ағаштар мен гүлдер сойлей алатын болса, олар бізге мынаны айтар еді:*** *«Орман әлемін сақтаңдар Бұтақтарды сындырмаңдар, Бізге су құюды ұмытпаңдар, Бізді баспаңдар» деп айтар еді.*	*суық желдерден қорғайды. Орман бізге құрылыс материалдарын береді. Орман бізге таза су мен ауа береді.* *Қазір қай мезгіл?* *Күз мезгілінде орман ағаштары қандай болады?* ***Дид ойын:«Белгілерді ата»*** *Шарты: диалогтік сөйлеуді дамыту.]* *Мольбертте күзгі пейзажды бейнелейтін сюжеттік картина қойылған.* *Суретте қай жыл мезгілі көрсетілген?* *1-бала.Күз мезгілі.күн салқын.....* *2-ші бала. Жаңбыр жауып тұр, адамдар резика етік .....* *3-ші бала. Құстар жылы жаққа.....* *4-ші бала. Жапырақтары түсіп жатыр.Жапырақтардың түсі.....* ***Балаларды топқа бөлу.*** *1-топ: Ағаштар* *2-топ: Сары жапырақтар* *3-топ: жасыл жапырақтар* *4-топ: Бұтақтар* ***1-Топ:** А3 форматта ағаштарды құрастыру* ***2-топ:** Ағаш діңін бояу.* ***3-топ:** Ағаштың сол жағына сары*

	Нұсқау – допты екі қолмен жігерлене итеру. ***2.Екі аяқпен алға қарай секіру****. Балалар тұрған сызықтан 2 метр қашықтыққа сылдырмақтар салынған себетті қояды. Сылдырмақтарға дейін секіріп, сосын оны алып сылдырлатуды ұсынады.* *Нұсқау – өзіне құлашын сермеп көмектесуге болады. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Өз орныңа жылдам жет». Балаларға өз орнын табуға көмектеседі.*		*қайталау/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *Шар үрлеу мұрынмен дем алып,ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимылдарды орындау:*** ***I.Қақпа арқылы (ені – 60 см) допты домалату****, екі қақпа мәреден 1 метр қашықтықта.* *Нұсқау – допты екі қолмен жігерлене итеру.* ***2.Екі аяқпен алға қарай секіру****. Балалар тұрған сызықтан 2 метр қашықтыққа сылдырмақтар салынған себетті қояды. Сылдырмақтарға дейін секіріп, сосын оны алып сылдырлатуды ұсынады.* *Нұсқау – өзіне құлашын сермеп көмектесуге болады. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Өз орныңа жылдам жет». Балаларға өз орнын табуға көмектеседі.*		*жапырақтарды ермексаздан жапсыру.* ***4-топ:*** *Ағаштың оң жағына сары жапырақтарды қиып жапсыру.* ***Қортынды*** *Ағаш жапырақтары күз мезгіліндегі қандай түске енеді?* *Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Дәрумендер досымыз»*** ***Балалармен амандасу.*** ***Проблемалық сұрақ:*** *Пайдалы және салауатты тағам деген не?* *Педагог балалармен пайдалы және пайдалы емес тағам туралы әңгіме өткізеді.* ***Музыка тыңдау: Дауыс жаттығулары:*** *«Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді біртіндеп көтеріп, жоғары дыбысқа жеткенде дауысты қаттырақ шығарып, айқайламай, демді үнемдеп шығарып, біртіндеп төмен қарай түсеміз.* ***Ән айту:«Жемістердің пайдасы» (муз. Ә.Қонысбеков, сөзі Ұ.Қонысбекова).*** *Педагог әнді орындап, таныстырып болған соң,*

					әннің не туралы айтылғанын әңгімелейді. Балалардан не туралы айтылып отырғанынсұрақ-жауап арқылы сұрайды. Әннің көңіл күйі туралы, қарқыны қандай күйде жазылғаны туралы түсінік алады. Ән орындау кезінде бір-бірін тыңдап, үйлесімді орындауларын талап етеді. ***Дид ойын: «Атын ата»*** ***Шарты:*** *суреттегі жемістермен көкөністерді атау.* ***Ойын : «Жемістер мен көкөністер»*** ***Шарты:*** *Жемістермен көкөністерді айырып жинау. Жемістерді қызыл себетке, көкөністерді жасыл себетке жинау.*
Серуенгедайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет етуге тәрбиелеу.* *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. *Бала жас ерекшелігіне байланысты ұлттық ойындар.* ***Серуен картотекасынан***				
Серуенненоралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.* *Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,оз сулгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.* *Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну. Тамақтану алдында мұқият жуынуды қадағалау.* *Ұқыпты тамақтану және ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*				

	Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3.* *"Құстаркөңілденіпжатыр" – қолдышапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесінас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптаркарау және тағы басқаәрекеттер)	***Вариатив*** ***Тақырыбы:*** **«Өсімдік тыныс ала алады ма?»** **Мақсаты:** Өсімдіктің ауаға, тыныс алуға қажеттілігін ашу. Өсімдіктерде тыныс алу процесі қалай жүретінін түсіндіру. **Ой қозғау.** - Гүлдердің ұзақ уақыт ауырмай, жайқалып тұруы үшін не істеу керек? - Күтіп - баптау керек. Гүлдерді жұлмау керек. Гүлдерді баспау керек. Гүлдер өсіп тұрған	***Алма:*** *Нарттайқызылалма бар,* *Мәзболадыалғандар.* *Жаздағдемікиінем,* *Тілдібалдайүйірем.* ***Алмұрт*** *Менің атым – алмұрт,* *Ұнатып жер бар жұрт.* *Мені өсіре алмайды,* *Қарағандар салғырт.* ***Өрік:*** *Коктемде ерте гүлдеймін,* *Кешігуді білмеймін.* *Піспей түрған кезімде,* *«Менен аулақ жүр» деймін.* *Уылжыған орікпін,* *Мен бау бақта корікпін.* ***I топ Алма*** ***Дид ойын: «Жемістерді***	***Вариатив*** ***Тақырыбы:*** **«Өсімдік тыныс ала алады ма?»** **Мақсаты:** Өсімдіктің ауаға, тыныс алуға қажеттілігін ашу. Өсімдіктерде тыныс алу процесі қалай жүретінін түсіндіру. **Тәжірибе №2: «Өсімдік тыныс ала алады ма?»** **Мақсаты:** Өсімдіктің ауаға, тыныс алуға қажеттілігін ашу. Өсімдіктерде тыныс алу процесі қалай жүретінін түсіну. **Қолданылатын**	***Табиғат туралы тақпақтар*** ***Табиғат*** *біздің анамыз,* *Жер–Ана біздің панамыз.* *Таза болса табиғат* *Біз де аман боламыз.* ***Бұтақтарды сындырмай,*** *Тазалықты сақтайық.* *Гүл өсіріп, су құйып,* *Табиғатты қорғайық.* ***Тақпақ жаттау. «Еңбек»*** *Қырға шықсаң өрлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Кесте тіксең зерлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Гүл отырғызсаң терлеп,* *Мұның аты - Еңбек.* *Қиындықтың бәрін,* *Еңбек қана жеңбек.*	***Жұмбақтар әлемі*** *Жауып жаңбыр,Жер сабыр,Шөп,жапырақ соладыБұл қай кезде болады?* ***(Күз)*** *Барлығына бақтың,* *Сары бояу жақтым.* ***(Күз)*** *Жиып-теріп болатын* *Қанбаға астық толатын* *Қызыл қырман ойнайтын* *Қай мезгілде болатын?* ***Жауабы: Күз*** *Жапырақты бояды,* *Атырапты бояды.* *Бояп-бояп барлығын* *Сап-сары ғып қояды.* ***Күз*** ***Дид ойын: «Салыстыру»*** *Шарты: Балаларға*

	бөлмеде біз өзімізді қуанышты сезінеміз, көңіліміз көтеріңкі болады. Гүлдер туралы қандай тақпақтар білеміз? Балалар гүл туралы білетін тақпақтарын айтып береді Олардың көптеген түрлері болады. Түстері де әр түрлі болады. Гүлдер біздің досымыз. **Қызығушылықты ояту.** Балалар бүгін мен сендердің бәріңді кішкентай ғалымдар еткім келеді. Сендерге ғалым болып, жұмыс жасаған ұнай ма? Ендеше бәріміз мына сиқырлы таяқшаның көмегімен ғалым боламыз. **Мынау біздің зертханамыз.** **Тәжірибе №1** **Ой қозғау.** **Қазір қандай мезгіл?** **Неліктен гүлдер күзде солып қалады?** **Мақсаты:** өсімдіктің өсуінің температураға, ылғал мөлшеріне тәуелділігін анықтау. **Құрал-жабдықтар:** өсімдіктері бар кастрюль; өсімдік сабағының диаметріне сәйкес ұзындығы 3 см резеңке түтікке салынған шыны түтік; мөлдір контейнер. **Тәжірибе барысы:**	***ағаштарына орналастыр»*** *Шарты: Жеміс ағаштарына орналастыра отырып жемістердің атауларын атайды.* ***II топ Алмұрт*** ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты:*** *Жемістерді құрастырып бөлігін табады.* ***III топ Өрік*** ***Дид ойын «Көкөніспен жемісті айыр»*** *Мақсаты: Екі себетке көкөніспен жемісті жинау.*	**материалдар:** Бөлме гүлі, түтіктер, вазелин, үлкейткіш әйнек. Процессі: Өсімдіктердің тыныс алатынын, тыныс алатынын қалай дәлелдейтінін сұрау. Балалар адамның тыныс алу процесі туралы білімге сүйене отырып, тыныс алу кезінде ауа өсімдікке кіріп, одан шығуы керек екенін анықтайды. Түтік арқылы тыныс алу және шығару. Содан кейін түтіктің саңылауына вазелин жағу. Балалар түтік арқылы тыныс алуға тырысады және вазелин ауаны өткізбейді деген қорытындыға келеді. Өсімдіктердің жапырақтарында тыныс алатын өте кішкентай тесіктер бар. Мұны тексеру үшін жапырақтың бір немесе екі жағын вазелинмен жағу және күн сайын жапырақтарды бақылау. **Қорытынды: Жапырақтар астыңғы жағымен «дем алады», себебі, астыңғы жағына вазелинмен жағылған жапырақтар солып қалған.** **Дидактикалық ойын «Су құйғышты ал»** - Әрбір өсімдік үшін дұрыс суару ыдысын таңдаңыз.	*Денешынықтыру* ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Шеңбер бойымен жүру, жүгіру* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгінгі жаттығулардың барлығы сылдырмақтармен жасалады. Бірақ алдыменоларды тауып алу керек. Залдың ішінен іздеңдер. Әрқайсысың екі сылдырмақ тауып алуларың керек.* *Сылдырмақ ұстаған балаларға алаңда белгіленген жерге барып, нұсқаушыға қарап тұруды ұсынады.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Сылдырмақтармен жасалатын ЖДЖ.*** ***I. «Сылдырмақтар қайда?»*** *Балаларға еденге отырып, аяқтарын жинау ұсынылады, нұсқаушы көзін жапқанда балалар қолдарын созып сылдырмақтарды сылдырлатады.* *Нұсқаушы сылдырмақтар қайда сыңғырлағанын сұрағанда, олар сылдырмақтарды шапшаң арттарына жасырып, бос қолдарын көрсетеді.(4-5 ретқайталайды).* *2.«Сылдырмақтар сылдырлайды!».*	*биіктігі әртүрлі ағаштар мен үйлерді көрсетіп салыстыру.* *Қай ағаш биік , ал ағаш аласа? Қайсы үй биік? Ал, қайсы үй аласа? Неге?*

	Суарар алдында судың температурасын өлшеп (су жылы), сабағынан қалған діңгекке су құйып, оған алдымен шыны түтік салып резеңке түтік кигізіп, бекітеді. Шыны түтіктен су ағып жатқанын бақылаңыз. Суды қармен салқындатыңыз, температураны өлшеңіз (ол суық болды), оны құйыңыз - түтікке су кірмейді. **Қорытынды: Күзде тамырлар суық суды сіңірмейтіндіктен, су көп болғанымен гүлдер құрап қалады.**		 **Ой қозғау.** -Неліктен біз бөлмеге гүл егеміз? -Гүлдер әдемі өсу үшін не керек? -Қандай күтім жасауымыз керек? -Шаңбасқан гүл қандай болады? -Гүлдер неде өсіп тұр? -Неліктен жасыл,өз қалпын сақтап тұр? -Кімдер күтім жасайды? -Гүлдердің бізге қандай пайдасы бар? Балаларды мадақтау **Сұрақ –жауап.** Сендерге ғалым болған ұнады ма? Нені зерттедік? Балалардың жауаптары...	*Шалқасынан жатып сылдырмақты сылдырлатады, етпетінен аунап түсіп сылдырмақтарды сылдырлатады. Кезектеп аунайды. (4–5 рет қайталайды).* *3.«Аяқтар мен сылдырмақтар».* *Б.қ. – аяқтарын алшақ қойып, созып, еденге отырады, сылдырмақтарды алдына қояды, қолдарын артына қойып еденді тірейді, аяқтарын бүгеді, аяғының ұшын сылдырмақтың қасына қояды. (4–5 рет қайталайды).* ***5.«Сылдырмақпен билейік».*** *Екі аяқпен секіреді және сылдырмақты сылдырлатады. (4- 5 ретқайталау).* *Негізгі қимыл түрлері:* ***I.«Сылдырмақты қағып кетпе».*** *Тепе-теңдікке арналған жаттығу – еденге қойылған тақтайша үстімен жүру.* ***2.Сылдырмақтарды жол бойына сызылған текшелер ішіне қойы, бір-бірінің соңынан бір қатарға тұрып жүру.*** *(Тәрбиешінің соңынан жүру, қайталаған кезде сылдырмақтар арасынан имектелген жолмен жүру.*	

				(2-3 ретқайталау) *Қимыл-қозғалыс ойыны:* *«Менің көңілді добым».* *Тәрбиеші қолымен доп лақтырған секілді қимыл жасайды* *Менің добым көңілді* *Қайда кеттің секіріп?* *Сары, ақ, көгілдір* *Қашпа менен секектеп,* *Тұра қалшы сен енді.* *«Тұра қалшы сен енді» деген сөздерден кейін бір баланың атын атап, «қағып ал!» дейді. Мысалы, «Мәдина , қағып ал!» дегенде, Мәдина допты қағып алуы керек.*	
Балалармен Жеке жұмыс	***Қимылды ойын «Өз үйіңді тап»*** ***Шарты:****Кілемнің үстінде геометриялық фигуралар жатады. Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар кілем үстімен айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім оз үйшігіне барады. Білмеген бала ойынан шығады.*	***Дид ойын: «Көлеңкесін тап»*** ***Ойын шарты:*** *Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	***Дид ойын: «Көлеңкесін тап»*** ***Ойын шарты:*** *Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	***Дид ойын: «Артығын тап»*** ***Мақсаты:****Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.* *Күтілетін нәтиже:Суреттерді атай отырып,не артық екенін айтады.*	***Дид ойын: «Сиқырлы түстер»*** ***Ойын шарты:*** *балаларға түрлі-түсті квадрат-тармен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл тортбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»- өз – өзіне қызмет жасауға үйрету.Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека №17*** *«Күз көрінісін бақылау»*	***Картотека №18*** *Күзгі жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №20*** *Жәндіктерді бақылау.*

	бақылау.				
	Еңбегі адал жас орен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге кайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 11.11 – 15.11.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – күй өнерін балаға таңдату арқылы, қазақ мәдениетіне тәрбиелеу.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин – ата-анаға баланың денсаулығына кеңес беру. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 18*** ***Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір суретінін біледі.*	***Картотека № 21*** ***Дид ойын: «Балық аулау»*** ***Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*	***Картотека № 20*** ***Дид ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқып суреттен таба біледі.*	***Картотека № 17*** ***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Картотека № 15*** ***Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты:* *Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертеңгіжаттығу	*Қараша айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.* *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында.*				
	Жарқырап күнде ашылды, *Айналаға нұр шашылды.* *Қайырлы күн!* *Біз көңілді баламыз!* *Қайырлы күн!* *Біз сүйкімді баламыз*	*Күлімдеген күн мейірімді!* *- Кіршіксіз ақ қар мейірімді!* *- Таза молдір су мейірімді!* *- Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім,* *Даламдай кең пейілім.* *Жүрегім толы мейірім,* *Бәріне ортақ шуағым,* *Қайырымдыболамын.*	*Қайырлы таң балалар!* *Жарқырады қаламыз,* *Жайнай түсті даламыз,* *Қайырлы таң балалар!* *Аман Отан панамыз,* *Аман ата-анамыз,* *Қайырлытаңбалалар*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеумыз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз*

Ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Әжемнің ертегісі аясында іртегілер әлемі үіз.*				
	Ертегілер әлемі бұрышына саяхат. Суреттер қарау. Қызығушылықты ояту. «Қыздың аты кім?» жаттығуы. *Балалардың алдында бес бөлікке бөлінген қағаз парағы, олардың әрқайсысы әртүрлі түсті - сары, қызыл, жасыл, көк, қызғылт сары. Балаларға трафареттегі дайын қыз бейнесіне кезекпен әр бөліктен қалпақ қиылып, қыздың атын Сары телпек, Қызыл телпек, жасыл телпек, т.б.атайды.* ***Сонымен ертегідегі қыз қайсысы? Қызыл телпек*** *Кішкентай Қызыл телпек басына қалпақ киген.* *Басымызға тағы не киюге болады?* *Қалпақ, кепка, орамал. Басымызға киеннің бәрі «бас киім» деп аталады.* ***Дидактикалық ойын «Бас киім қандай пішінге ұқсайды?»***	***Қызығушылықты ояту. «Теремок» үстел театрының көрсетілімі*** *Далада бір үй тұр еді, ол төмен емес, биік емес.* *Тышқан отіп бара жатып,. Мына үйде кім тұрады? Кім өмір сүреді?* *Ешкім жауап бермеді. Тышқан үйге кіріп, сонда өмір сүре бастады.* *Бақа өтіп бара жатып, Мына үйде кім тұрады деді?* *- Мен тышқанмын Ал сен кімсің?* *-Ал мен бақамын.* *- Менімен бірге тұр!* *Бақа үйге секірді де, екеуі бірге өмір сүре бастады. Қоян жүгіріп отіп бара жатып .* *Мына үйде кім тұрады деді?* *- Мен тышқан* *- Мен бақамын!* *-Ал сен кімсің?* *- Мен қоянмын.* *- Бізбен бірге тұр деді!* *Қоян үйге кірді , олар бірге өмір сүре бастады. Кішкентай түлкі өтіп бара жатып. Ол терезені қағып:* *- Мына үйде кім тұрады?* *- Мен тышқанмын.* *- Мен бақамын.*	***Менің сүйікті бұрышым*** ***Сұрақ жауап*** *Маша қай ертегі кейіпкері?* ***Дидактикалық ойын «Аюлар ыдысы»*** *– Маша ыдыстың бәрін араластырып алды. Біз аюларға ыдыс-аяқ қоюға көмектесеміз.* *Балалар тәрелкелер мен қасықтарды аюлар бейнесіне өлшеміне қарай орналастырады.* ***Дид ойын: «Аюларды орындықтарға отырғыз»*** *- Балалар орындықтарға көлеміне қарай аю фигурасын жапсырады.* ***Дид ойын:«Аюға үй салу»*** *- Геометриялық пішіндерді ажыратып, үш аюдың қандай үйі болғанын анықтайық.* *Балалар үйдің схемалық бейнесіне геометриялық пішіндерді орналастырады.* ***«Үш аю» сергіту сәті.*** *Үш аю үйге келе жатты. (Аяқтан аяққа адымдап, денені тербету, қолдар сәл доңгеленіп, дене бойымен*	***Менің сүйікті бұрышым*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Өзі айлакер, өзі бір қу, Жүрген жері у да шу. Ол не?**(түлкі)*** *Еріксе, құйрығымен ойнайды, Зеріксе, үйқыға бір тоймайды.**(мысық)*** *Бұрап қойған сағаттай, Айқайлайды таң атпай.* ***(әтеш)*** ***«Мысық, әтеш және түлкі»** ертегісі.* ***Түсіндіру.*** ***Сұрақ- жауап:*** *1. Ертегі кейіпкерлерін атаңдар.* *2. Әтеш қайтті?* *3. Түлкі не істеді?* *4. Қайсыкейіпкер қапты ұнады? Несімен?* *5. Қайсы ұнамады? Неліктен?* *6. Кім айтып береді?* ***«Колецкесін тап» дидактикалық ойыны*** *- Ертегі кейіпкерлері мен олардың фигураларын сәйкес көлеңкелерге орналастыр.* 	***Қызығушылықты ояту. «Тасбақа» музыкасын тыңдау*** *Музыка әуенімен педагог тасбақа ойыншығын көрсетеді, оның баяу жорғалауына еліктейді.* ***Дид ойын: «Тасбақа қабығын тап»*** **Шарты:** *Балаларға ортасында шеңбері бар (қабықтың орнына) әртүрлі түсті тасбақалардың картоннан жасалған силуэттері беріледі. Содан кейін көп түсті шеңберлерді қарастырып, тасбақа үшін сәйкес түсті таңдау ұсынылады.* 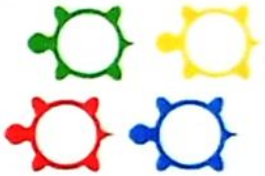 ***Дид ойын: «Тасбақаларды сана»*** *-Таста неше тасбақа бар? Бір тасбақа. «1» санын тауып, бір тасбақаның қасына тасқа қойыңыз.*

Парақта геометриялық фигуралар түріндегі қораптар сызылады, қалпақтардың силуэттік кескіндері пішіні сәйкес келетін қораптарға салынуы керек.

Дид ойын: «Шляпа»

Шарты: *Жіп және қыстырғыш пайдалану арқылы, шляпадағы саңылаулардан жіпті өткізу, содан кейін шляпаның жиегіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын қыстыру.*

Дидактикалық ойын «Қызыл телпекке жолдан өтуге көмектес»

-Орманға кіру үшін жолды кесіп өту керек. Бірақ ол жолды ең жерден кесіп өте алмайды, жолды тек ақ жолақтардың арнайы жолымен - «зебра» арқылы кесіп өту керек. Қызыл телпек жолды кесіп өтуі үшін ақ жолақтарды орналастырыңыз.

Дидактикалық ойын:

- Мен қоянмын.
-Ал сен кімсің?
- Ал түлкімін
- Кел бізбен бірге тұр деді.
Төртеуі өмір сүре бастады. Қасқыр келіп, есікке қарап: Мына үйде кім тұрады деді?
- Мен тышқанмын.
-Мен бақамын
- Мен қоянмын.
- Мен түлкімін
-Ал сен кімсің
- Ал мен қасқырмын
- Кел сенде бізбен бірге тұр деді олар!
Қасқыр үйгекірді. Бесеуі өмір сүре бастады, олар ән айтады. Кенет қасынан епсіз аю өтіп бара жатыр. Аю үйді көрді, әндерді естіді, тоқтады да, қатты айқайлады:
- Мына үйшікте кім тұрады?
- Мен тышқанмын.
- Мен бақамын.
- Мен қоянмын.
- Мен түлкімін
- Мен қасқырмын
-Ал сен кімсің?
- Ал мен аюмын.
- Бізбен бірге тұр!
Аю ішке кіре алмай:
«Ал мен сендердің үйшіктеріңнің жоғарғы жағында өмір сүргім келеді».
- Иә, сен біздің үйімізді сындырасың!
- Жоқ, мен оны сындырмаймын.
- Ал, онда көтеріл!

төмен түсіру, аюдың жүрісі)
Аю әке үлкен еді
(қолды жоғары көтеру)
Анам сәл кішірек
(Тізеңізді сәл бүгіңіз, қолыңызды төмен түсіріңіз және аздап алшақ жүріңіз)
Және ұл.
Ол ең кішкентай болды
(Сылдырылдап жүгіреді)
Дид ойын:«Аюға арналған ботқа» *саусақ суреті*
-Аюларға арналған тәрелкеге ботқа салайық.
Балалар пластилинның бетінде саусақ іздерін қалдырады.

«Үш аюды төсекке жатқыз» дидактикалық ойыны

- Аюлардың ұйықтайтын уақыты келді, оларды төсектеріне жатқызу керек: ең үлкен аю-әкесі - ең үлкен төсекке,
аю-ана - кішірек төсекке,
ал бала аю - ең кішкентай төсекке.

Дид ойын: «Мысық»

- Әтешті кім құтқарды?
мысық.
Қызғылт сары геометриялық фигураларды орналастыр мысықтың түсті фигурасы.

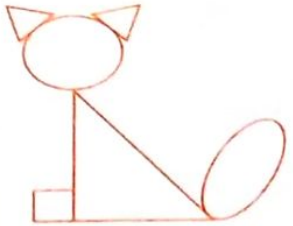

Дидактикалық ойын «Мысық пен әтештің үйі»

- Әтешті терезеге қойыңыз. Түлкі оған жете алмайтындай етіп жапқыштарды жабыңыз. Түрлі түсті түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз.

Дид ойын: «Әтешке

Суда қанша тасбақа бар? Екі тасбақа. «2» санын алып, судағы екі тасбақаның жанына қойыңыз.

Дид ойын: «Тасбақалар»

- Бір тасбақаны тасқа, ал екі тасбақаны көлге жапсырамыз.

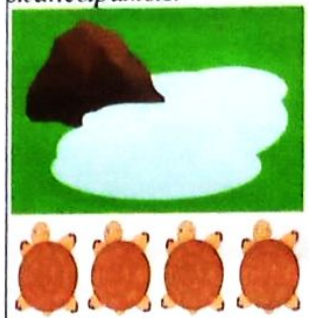

Дид ойын:«Тасбақа»

-Бізге қонаққа үлкен тасбақа келді. Ол балалармен ойнағанды жақсы көреді, сондықтан оның қабығында ойнауға болатын көптеген бар. ойыншықтар

Дидактикалық ойын «Үлкен және кіші тасбақаларға жорғала»

Балалар төрт аяққа тұрады, арқаларына жалпақ жастықтар қойылады. Балалар тапсырма алады: «Үлкен тасбақа жорғала»,

	«Бәліштерді орналастыр» *- Міне себеттер. Олардағы пирогтарды тарату керек. Себет саны қанша болса, сонша пирогты салыңыз.* ***Сергіту сәті:«Жолда»*** *Балалар түзету жолымен жүреді. Олар туннельге енеді, орындық бойымен жүреді, бұдырлардан секіреді. («Қызыл телпек туралы» фильміндегі әнге).* ***Дид ойын:«Себет»*** *Балалар кәрзеңкеге бәліштер мен бөтелке май жапсырады.* ***Дид ойын:«Әжеге арналған пирогтар» мүсіні*** *Допты дөңгелек домалақпен мүсіндеп, оны тортқа тегістеп, салмасын салып, оны екіге бүктейміз, шеттерін қысамыз.* ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпек пен қасқыр»*** *Қызыл телпек қандай жолмен жүрді? Ұзын жол бойымен. Қызыл телпекті ұзын жолға қойыңыз. Қасқыр қай жолмен жүрді? Қысқа жолда. Қасқырды қысқа жолға қойыңыз.* *Қай жолдың жанында көптеген гүлдер өседі? Ұзын жол бойымен. Ал қысқа жолдың жанында қанша гүл өседі? Екі гүл. Қай жерде көбірек гүлдер бар? Ұзын жол бойында.*	*Аю төбеге шығып, жай отырды, кенет үй сықырлап, түгел құлады. Ішіндегілер жүгіріп шығып аман қалды. Олар бөренелерді тасуға, тақталарды кесуге - жаңа үйшік салуға кірісті. Үйшік бұрынғыға қарағанда жақсы салынған!* ***Дид ойын: «Мұнара тұрғындары»*** *Балалар қайшымен тік сызық бойымен ертегі кейіпкерлерінің бейнелері бар қағаз жолағын қиып алады.* 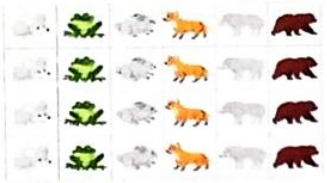 ***Дид ойын:«Біз мұнара салып жатырмыз»*** *Балалар тәрбиешінің үлгісі бойынша құрылыс материалынан үйшік құрастырады.* *-Ал енді мұнара тұрғындары бізбен ойнағысы келеді.* ***Дид ойын: «Тышқанға мұнарағa апаратын жолдар»*** *- Ал мұнарaға әртүрлі жолдар апарады.* *Қанша трек? Екі.* *Бірдей тректер?* *Әртүрлі тректер - біреуі ұзын, екіншісі қысқа. Тышқан абдырап қалды, үйге тезірек жету үшін ұзақ жолмен немесе қысқа жолмен қай*	***Дид ойын: «Аюға арналған алжапқыш» маркаларымен сурет салу*** *-Аюдың жаңа алжапқышын өрнектермен безендірейік.* *Балалар алжапқыштың жазықтығына іздер қалдырады.* ***Түйме ойыны «Аю мен шарлар»*** *Аю қонжығына қалпақ тоқып берді,иоған жіп шарларын ашуға көмектесіңіз.* *Балалар екі өлшемді шарлардың түрлі-түсті шеңберлеріне сәйкес түймелерді орналастырады.* ***Дид ойын: «Аюға арналған қалпақ»*** *Қонжықтың бубоны безендірейік, түрлі-түсті қысқыштары бар қалпақ.* *Балалар қалпақтағы бубон шеңберіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын бекітеді.* ***Дене шынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру, қолға арналған тапсырмамен жүру. Арақашықтықтың*	***арналған бұршақ»*** *– Міне, қанша бұршақ өсті. Бұршақ тауының үстіне корозды отырғызып, оны желіммен жабыстырыңыз. Ал енді біз саусақтарымызбен көбірек бұршақ саламыз.* ***«Әтеш» сергіту сәті*** *Балалар «Әтеш» әніне тізелерін жоғары көтеріп, қолдарын бұлғап бөлмені айналып жүреді.* ***Дид ойын: «Әтеш құйрығы»*** *- Түрлі түсті киім қыстырғыштарынан әдемі әтеш құйрығын жасаңыз.* *Бұршақ ойындары* *- Бұл бұршақ.* *Ыдыстарыңда қанша бұршақ бар? Көптеген.* *Енді саусақтарыңмен біреуін алыңыз.* *Бұл не?Бұршақ.* *Түрлі-түсті қағаздарды алдарыңа алыңдар.* *Сіздің кілеміңіз қандай түсті? Ал сенде? Сенде?* *Бұл қағаз барқыт қағаз деп аталады. Қағаздың үстіне алақаныңызды, ал енді саусақтарыңызды жүргізіңіз. Бұл қағаздың аты есіңізде ме? Барқыт.* *-Ал біз бір уыс бұршақ аламыз. Бұршақты барлық саусақтарыңызбен және алақаныңызбен ұстаңыз.* *Бұл бір уыс деп аталады.* *Табақтарыңыздан бір уыс*	*«Кішкентай тасбақа жорғала»* ***Дид ойын: «Тасбақа қабығын безендір»*** *және саусақпен сурет салу* *-Тасбақа өзінің дөңгелек қабығын жылтыр малтатастармен безендіргісі келеді. Оған көмектесейік, дөңгелек қабықтың шетіне қиыршық тастарды салайық.* 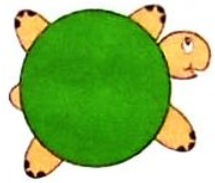 *- Біздің тасбақа сәнгер. Енді ол өз қабығын басқаша безендіргісі келеді. Жарқыраған тастарды қорапқа салып, сурет салу.Біз тасбақа қабығын түрлі-түсті түктелермен безендіреміз.* 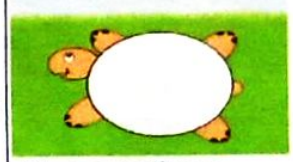 ***«Құмға көмілген тасбақалар» дидактикалық ойыны*** - Балалар, тасбақалар құмға қазғанды жақсы көреді. Оларды құмнан табуға тырысайық. Енді сіз барлық тасбақаларды таптыңыз, оларды жапырақтарға

Қасқыр мен Қызыл телпек жолда демалғысы келді - олар діңгекке отырды.Үлкен діңгекке не отырды? Қасқыр. Ал кішкентай діңгекке кім отырды? Қызыл телпек.

Қарындашпен сурет салу

Дид ойын:«Әженің үйіне жол»

Қасқыр, Қызыл телпек жүріп бара жатқан жолдың бойымен қарындашпен сызу.

Сергіту жаттығуы

Біздің алдымызда кең шалғын (қолды екі жаққа созу)
Ал біздің үстімізде биік орман (қолыңды көтер)
Қарағай сол жақта (қолдар солға)
Оң жақта шырша (қолдар солға)
Шулы орман (қолдарын бастың үстінде бұлғау)
Кенет қатты күн күркіреді жолмен жүру керек?
Балалар, қалай ойлайсыңдар?
Иә, балалар, дұрыс, тышқанның үйге қысқа жолмен жүгіруі жылдамырақ, енді біз оған қысқа жолдың қай жерде екенін дұрыс көрсетуіміз керек. Тышқанды қысқа жол бойымен жылжытыңыз.

Дидактикалық ойын «Жәшікке тығылу»

Балаларға текшелер мен шарларды қолайлы пішіндегі тесіктерге салу арқылы қорапқа жасыру ұсынылады.

Сергіту

«Батпақтағы бақалар»

Балалар музыка әуенімен су алағұлінің жапырақтарымен жүреді, орындықтың бойымен жорғалайды, түннельге енеді.

Дид ойын:«Бақа»

Балалар бақаны жабыстырады, пластилиннен алағұлдің өзегін жасайды, оны фонда басып, оған асқабақ тұқымының жапырақтарын жабыстырады.

Дид ойын: «Қоян өсімдіктері қырыққабат»

- Қоян өз бақшасында қырыққабат өсіреді. Қырыққабатты дұрыс орналастырыңыз: шағын шеңберлерде - кішкентай қырыққабатты салыңыз. Ал үлкен шеңберлерде - үлкен қырыққабат. Қандай сақталуына, нұсқаулардың орындалуына назар аударады.

Түрлі түсті доптар салынған себетке назар аудартады.

«Менің көңілді добым» атты тақпақты оқып береді, тақпақты оқығанда мәтін сөздерін доптың қимылымен көрсетеді.

Негізгі бөлім.

Шеңбер бойымен тұрып доппен орындалатын жалпы даму жаттығулары.

Б.қ.: «Жоғары –төмен»

1. Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. 5 рет қайталау.

Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»

2. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу. 5 рет

Б.қ.: «Дәл тигіз»

3. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу Сол жақ тіземенде қайталау. 5 рет қайталау

Б. қ.: «Доп қашты»

4. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. 10-15секунд

Шеңбер бойы маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)

бұршақты алыңыз және оларды барқыт қағаз төсеніштіне салыңыз. Мұнда біз тағы бір жаңа сөзді білдік - бір уыс.

Алақаныңызды бұршақтың үстіне қойып, домалатыңыз. алға және артқа, айналмалы қозғалыста - шеңбер сызыңыз.

«Қапшықты тарымен толтыр» жаттығуы

- Балалар, қасықтарыңды алып мына дорбаларға мұқият тары салыңдар.

Тақпақтар

Оятпа, әтеш, сен бізді,
Өзім де сездім, таң атты.
Сенсіз- ақ білем мезгілді,
Танимын енді сағатты

Мысық

Мынау тұрған мысық,
Екі көзін қысып,
Ұйықтап отыр маужырап,
Сүт көжесін ішіп.

Түлкі

Түлкі деген құ ғой,
Жүрген жері шу ғой.
Жатып алып жағада,
Іздегені ду ғой.

Сұрақ –жауап

Қандай ертегі үйрендік?
Ертегіде қандай кейіпкерлер бар?

отырғызыңыз. Бір жапыраққа қанша тасбақа сыяды? Тек бір тасбақа. Ал енді тасбақалар көлге шомылуға кетті. Көлге қанша тасбақа сыйды?

Дидактикалық ойын «Тасбақа қабықтары»

Саусақпен ең үлкен тасбақаны, ең кішкентай тасбақаны, ортаңғы тасбақаны көрсетіңіз. Оларға дұрыс қабықшаларды табуға көмектесіңіз көлемі бойынша: үлкен тасбақаның қабығы үлкен, кішкентай тасбақаның қабығы кішкентай, орташа тасбақаның қабығы орташа.

Түйме ойыны «Тасбақа»

Тасбақа әдемі қабық алатындай етіп түймелерді орналастырыңыз.

	(алдында қол шапалақтау) Үйге тез жүгір (қолдармен бастарына «төбе» жасап, отыру) **Түйме ойыны «Әже көйлегі»** - Түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз. **Қолданба және саусақ суреті«Немереге арналған тәттілер»** Балалар суреттің фонына тәттілердің силуэт бейнелерін жабыстырады, содан кейін торттағы ақ нүктелерді саусақтарымен бояйды, олар жидектер. **Сұрақ-жауап Балаларды мадақтау.** **Денешынықтыру Кіріспе бөлім. Амандасу.** Шеңбер бойымен жүру, жүгіру **Қызығушылықты ояту.** Балалар, бүгінгі жаттығулардың барлығы сылдырмақтармен жасалады. Бірақ алдыменоларды тауып алу керек. Залдың ішінен іздеңдер. Әрқайсысың екі сылдырмақ тауып алуларың керек. Сылдырмақ ұстаған балаларға алаңда белгіленген жерге барып, нұсқаушыға қарап тұруды ұсынады. **Негізгі бөлім Жалпы даму жаттығулары. Сылдырмақтармен жасалатын ЖДЖ.**	қырыққабат үлкен, кіші немесе үлкен? 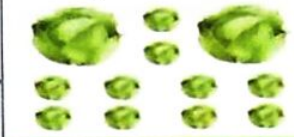 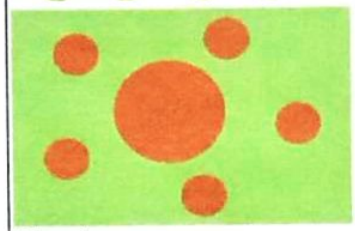 **Түлкі** **«Бисер» түймелері бар ойын** - Түлкі жүгіріп келе жатқанда моншақтарынан айырылып қалды. Ол жылап: Мазасызданады Қане, балалар, түлкіге көмектесіңдер ме? **«Түлкі» саусақ суреті** Балалар түлкінің контурлық бейнесін бояйды. 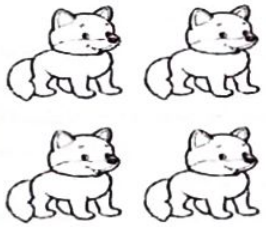 **Қасқыр** **Қарындашпен сурет салу Дид ойын: «Қасқырға арналған кешкі ас»** - Балалар, біздің қасқырдың қарны қатты ашты. Ал ол малдың ешқайсысын жеп қалмас үшін оны тезірек өзіміз тамақтандырайық. (Балалар доңгелек қағаздан	**Тыныс алу жаттығулары:**«үйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. **Бастапқы қалыпқа келу.** Негізгі қимылдарды орындау: *I.* **Допты қақпа арқылы домалату** (ені – 50 см) 1,5 метр қашықтықтан, допты қақпаның тура ортасынан домалату, домалатқаннан кейін қақпадан өту. Мәредегі сызықтан 1,5 метр қашықтыққа үш қақпа орналастырады. **2.Кедергілер арасынан «жыландай» жорғалап өту** (бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 модуль арқылы өту). Залдың қарсы жағына кедергілерді «жыландай» айналып еңбектеп өту **Қимыл-қозғалыс ойыны:«Үш аю».** Аюлардың қимыл-қозғалыста-рының ерекшеліктеріне назар аудартады.	Балаларды мадақтау.	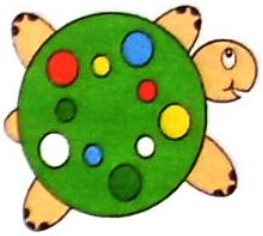 **«Тасбақа»** - Тікелей домалату арқылы біз жұқа шұжық жасап, оны осында бекітеміз - бұл тасбақаның басы мен құйрығы. Жоғарыдан біз жаңғақ қабығын бекітеміз - енді қабық дайын. Бұршақтан көз жасау ғана қалады. «Тасбақаны айналып өту» жаттығуы Балалар шеңберге отырады, бір-біріне ойыншық тасбақаны береді. Педагог әр балаға алғысын білдіреді. Кім ойыншықты көршісіне беріп, балаларды «рахмет» сөзін айтуға шақырады. **Балаларды мадақтау.** **Музыка Тақырыбы: «Құстар дауысы» Жетекші балаларды «Амандасу жаттығуын»**айтып қарсы алады. Көңілді әуен ырғағымен жұптасып жүруді үйретеді.

	1. «Сылдырмақтар қайда?» *Балаларға еденге отырып, аяқтарын жинау ұсынылады, нұсқаушы көзін жапқанда балалар қолдарын созып сылдырмақтарды сылдырлатады. Нұсқаушы сылдырмақтар қайда сығырлағанын сұрағанда, олар сылдырмақтарды шапшаң арттарына жасырып, бос қолдарын көрсетеді.(4-5 ретқайталайды).* *2.«Сылдырмақтар сылдырлайды!». Шалқасынан жатып сылдырмақты сылдырлатады, етпетінен аунап түсіп сылдырмақтарды сылдырлатады. Кезектеп аунайды. (4–5 рет қайталайды).* *3.«Аяқтар мен сылдырмақтар».* *Б.қ. – аяқтарын алшақ қойып, созып, еденге отырады, сылдырмақтарды алдына қояды, қолдарын артына қойып еденді тірейді, аяқтарын бүгеді, аяғының ұшын сылдырмақтың қасына қояды. (4–5 рет қайталайды).* ***5.«Сылдырмақпен билейік».*** *Екі аяқпен секіреді және сылдырмақты сылдырлатады. (4- 5 ретқайталау).* *Негізгі қимыл түрлері:*	*жасалған тәрелкеге «пирожный» және «вермишель» суретін салады).* ***Дидактикалық ойын «Апандағы аю»*** *-Міне сурет. Онда не бар? Шырша, оның астында аюдың ұясы.* *- Күн шықты. Күнді қолыңызға алып, оны парақтың жоғарғы жағына салу. Аю серуендеуге шықты. (Балалар мәтін бойынша сәйкес силуэт суреттерін өңдейді).* *- Аю ағашқа көтерілді. Кенет ол құлап қалды. Аю жылады: Аспанда бұлт пайда болды. Ол күнді жауып тастады. Ауа райы бұзылып, аю ұясында бүйіріне жатып ұйықтап қалды.* *- Осы кезде бұлттан жаңбыр жауды: «тамшы-тамшы-тамшы». Жаңбыр тамшылары сияқты саусақтарыңызды үстелге тырсылдату* *- Жаңбырдан кейін ағаштың қасында екі саңырауқұлақ өсті.* *Аю ұядан шығып, саңырауқұлақтарды жинады. Жаңбырдан кейін ағаштың астында қанша*			*Өз орындарын тауып түруға, ырғаққа байланысты жеңіл қимылдар жасай білуге үйретеді.* ***«құстар», «құстар шоқиды» Т.Ломова.*** *Әуенін тыңдатып, құс сияқты ұшып жүріп, ырғақты қимылдар жасауды, отырып тұмсықпен шоқуды, айналуды, аяқ ұшымен алға-артқа, оңға-солға қимылдар жасауды үйретеді.* ***Музыка тыңдау:****Балаларды музыка тыңдауға шақырады. Табиғат бояуларын сезінетіндей құстардың дауысын, сайрауын тыңдатады. Ересек құстардың дыбысы жуан болатынын, ал балапанның дыбысы жіңішке болатыные түсіндіреді. Құс пен оның балапанының суреті бейнеленген карточкаларды таратып береді. Құстар әуенін келтіріп, кезек - кезек ауыстырып ойнайды, балалардың карточканы дұрыс көрсетуін сұрайды.* ***Ән үйрену: Ән тыңдау: «Торғай ағаш қорғайды»***

	І.«Сылдырмақты қағып кетпе». *Тепе-теңдікке арналған жаттығу – еденге қойылған тақтайша үстімен жүру.* ***2.Сылдырмақтарды жол бойына сызылған текшелер ішіне қойы, бір-бірінің соңынан бір қатарға тұрып жүру.*** *(Тәрбиешінің соңынан жүру, қайталаған кезде сылдырмақтар арасынан имектелген жолмен жүру. (2-3 ретқайталау)* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Менің көңілді добым».* *Тәрбиеші қолымен доп лақтырған секілді қимыл жасайды* *Менің добым көңілді* *Қайда кеттің секіріп?* *Сары, ақ, көгілдір* *Қашпа менен секектеп,* *Тұра қалшы сен енді.* *«Тұра қалшы сен енді» деген создерден кейін бір баланың атын атап, «қағып ал!» дейді. Мысалы, «Мәдина , қағып ал!» дегенде, Мәдина допты қағып алуы керек.*	*саңырауқұлақ өсті?* *Екі саңырауқұлақ.* ***Қарындашпен сурет салу*** ***Дид ойын: «Аюға арналған кешкі ас»*** *Табақтың шеңберіне балалар қоңыр түсті қарындашпен котлет шеңберлерін сызып, үстіне бояйды. Содан кейін қысқа штрихтар-макарондар сары қарындашпен салынады.* ***Міне Үйшік ертегісі*** ***Ұнады ма?*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: «Жемістер жыры» Рза Құпақова*** ***ҰІӘ өтілу барыс*** ***І.Қызығушылықты ояту*** ***АҚТ технологиясы.*** ***(теледидардан көрсету)*** *Күз ханшайымы күз мезгілінде терген жемістерін алып келеді.* ***Дид ойын: «Жемістерді ата»*** ***Әңгімелеу.*** *Жемістер денсаулыққа пайдалы. Өйткені оның құраманыда дәрумендер көп. Жемістерді жеген кезде қолды жуып жеу керек. Мен сендерге жемістер туралы өлең әкелдім.* ***«Жемістер жыры»*** *Нарттай қызыл алмам бар,* *Мәз болады алғандар.* *Жазда әдемі киінем,* *Тілді балдай үйірем.* *Көктемде ерте гүлдеймін,*			***Қ.Қайым«Бөдене әні»(Р.Байқоңыров, А.Асылбеков).*** *Орындалып, ойын ұйымдастырылады.* ***«Босторғай»(Е.Құсайынов, А.Асылбеков).*** *«Көкек» (Б.Аманжолов). - әр құстың әнінен бір шумұғын орындатып үйретеді. Әндердің бар мәтінімен танысып болған сон, топ балаларын үшке бөліп, берілген үлгіге қарап әнді айтуға үйретеді. Жетекші қыздарға «шәжелерім» биін қайталатады. Ұлдардың қолдарына қамшы беріп, «тұлпарым» биін үйретеді.* ***Дидактикалық ойын: «қандай дауыс?»*** *ойын арқылы балалардың музыкалық қабілетін дидиктикалық ойынмен жалғастырып ұыретеді, есте сақтау қабілетін, есту қабылетін дамытады.* *Текшеде мысық пен мысықайдың суреті болады,* *мысық пен мысықайды тыңдап, жіңішке-жуан дыбыстарын тауып, ажырата білулері керек.*

		Кешігуді білмеймін. *Піспей тұрған кезімде,* *«Менен аулақ жүр», - деймін* *Ұялжыған орікпін,* *Бау-бақшаға көрікпін.* *Қара деген атым бар,* *Менен де дәм татыңдар.* *Дәрі орнына жүруге,* *Кейде менің хақым бар.* *Балаларға қайталатып айтқызу. Мағынасын түсіндіру.* ***4.Ғажайып сәт: Қызыл Телпек келеді:*** *-Сәлеметсіңдер ме,балалар? Менің орманда тұратын әжем ауырып қалыпты. Оған апара жатқан бәліштерімді қасқыр тартып алып, жеп қойды. Енді әжеме не апаратынымды білмей тұрмын, маған көмек керек. Қызылтелпекке көмек.* ***Дид ойын: «Жемістер мен көкөністерді ажырат»*** ***Шарты:*** *Қоржынға салынған көкөністер мен жемістерді қолдарымен алып, аттарын атап, қатты,* *дәмді, тәтті, ащы-қышқыл екенін ажыратып атау. Пішіндерін айту.* *Алған жемістерді Қызыл телпектің себетіне салып беру.* *Қызылтелпек рақмет айтып қоштасу.*			
Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға үйрету, тәрбиелеу.* ***Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.***				

Серуен	***Картотека №2*** *Күзгижапырақтардыбақылау*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека № 17*** *«Күз көрінісін бақылау»*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру аясында табиғатқа қамқорлық таныту. ***Серуен картотекасынан***				
Серуенненоралту	*«Еңбегі адал жас өрен»* Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету. *Үнемді тұтыну. «Суды үнемді тұтыну»* Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.				
Түскіас	*Қауіпсіздік ережелерін ескерту.* Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау				
Күндізгіұйқы	Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№2*** - Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен. - Кереуетте жатып велосипед тебу. - Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.	***№4*** Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды Бес дегенде секір көрсет бойыңды. Керіленміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.	***№5*** "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. 3. "Құстаркөңілденіпжатыр" – қолдышапалақтау	***№7*** «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.	***№10*** Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарынсипау) Қайырлытаң, аяқтарымыз! (аяқтарынсипау)
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті,	***«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** - Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу - Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау - Ағаштарға қалай	***Санамақ*** Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам,	***Вариатив*** **Тақырыбы: «Тамырға ауа керек пе?» Мақсаты:** Өсімдіктің қопсыту қажеттілігінің себебін	***Бауырсақ кімнен кездесті?*** ***Ойын барысы:*** Музыка жетекшісі «Бауырсақ» ертегісін және сол ертегінің кейіпкерлерін естеріне түсірулерін сұрайды. (қасқыр, түлкі,	***Вариатив*** **Тақырыбы: «Тамырға ауа керек пе?» Мақсаты:** Өсімдіктің қопсыту

кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)	*көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* ***Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын, жарығын береді.* *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.*	*Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз* ***Дид ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *үлкендерді сыйлауды,отбасы мүшелерін дұрыс атауды біледі.* ***Саусақ жаттығулары: «Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,* *Бір – біріңе көмектес*	анықтау; өсімдіктің барлық мүшелерімен тыныс алатынын дәлелдеу. **Менің сүйікті бұрышым** **Қызығушылықтарын арттыру:** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Адамдардың бәрі қызығады, Су құймасаң, сәні бұзылады.(Гүл) **Ой дамыту** **АҚТ технологиясымен жұмыс. «Гүл»** Адамдар гүлдерді жақсы көреді. Олардың сұлулығы көңілді көтерді. Гүлдер ауаны тазартады. Бірақ қыста олар өспейді, сосын адамдардың көнілі түсіп қалатын болды. Сондықтан олар гүлдерді үйде отырғызып, оны күтетін болды. Сөйтіп бөлме өсімдіктері пайда болды. **Миға шабуыл** Біздің бөлмемізде гүлдер бар ма? - Бөлме өсімдіктерінің қандай пайдасы бар? - Гүлдердің түсі қандай? - Гүлдердің дұрыс өсуі үшін не істейміз? **Ой қозғау** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ** **Дид ойын: «Сиқырлы себет»** **Шарты:** Себеттен сипап сезіп, заттарды алу. Гүлге суқұйғыш, сусепкіш, шағын күрек.	*ау, қоян). Музыка жетекшісі осы аңдарға байланысты музыкаларды, мысалы аюдың музыкасын, төменгі регистрдан, ал қоянның музыкасын жоғарғы регистрдан ойнайды. Балалар музыканың қай регистрдан ойналғанын тыңдап, қай аңның музыкасы екенін тауып, сурет арқылы көрсетеді.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру, қолға арналған тапсырмамен жүру. Арақашықтықтың сақталуына, нұсқауардың орындалуына назар аударады.* *Түрлі түсті доптар салынған себетке назар аудартады.* *«Менің көңілді добым» атты тақпақты оқып береді, тақпақты оқығанда мәтін сөздерін доптың қимылымен көрсетеді.* *Негізгі бөлім.* *Шеңбер бойымен тұрып доппен орындалатын жалпы даму жаттығулары.* ***Б.қ.: «Жоғары –төмен»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен*	қажеттілігінің себебін анықтау; өсімдіктің барлық мүшелерімен тыныс алатынын дәлелдеу. Осы гүлдердің өсуі туралы зерттейтін ғалым болғыларың келе ма? **Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»** **Тәжірибе № 1 «Тамырға ауа керек пе?»** **Мақсаты:** Өсімдіктің қопсыту қажеттілігінің себебін анықтау; өсімдіктің барлық мүшелерімен тыныс алатынын дәлелдеу. Қолданылатын материалдар: Суы бар ыдыс, тығыздалған және борпылдақ топырақ, ішінде бұршақ өскіндері бар екі мөлдір ыдыс, пульверизатор, өсімдік майы, құмырадағы екі бірдей өсімдік Процессі: Бір өсімдіктің екіншісінен жақсы өсетінін анықтау. Бір құмырадағы топырақ тығыз, ал екіншісі бос екенін анықтау. Неліктен тығыз топырақ нашар. Екі бірдей топырақты суға батыру арқылы дәлелдеу (су нашар өтеді, ауа аз, өйткені тығыз жерден ауа көпіршіктері аз бөлінеді). Тамырларға ауа қажет екенін түсіндіру: ол үшін үш бірдей бұршақ өскінін

			 2-топ **Дид ойын: «Гүлді өсіреміз»** **Шарты :** Гүлдің өсу ретіме құрастыру. 	*түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»*** ***2. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу. /5 рет/*** ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***3. Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау/*** ***Б. қ.: «Доп қашты»*** ***4. Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. /10-15секунд/*** *Шеңбер бойы маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:****«Үйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Негізгі қимылдарды орындау:* *I. **Допты қақпа арқылы домалату*** *(ені – 50 см) 1,5 метр қашықтықтан, допты қақпаның тура ортасынан домалату, домалатқаннан кейін қақпадан өту. Мәредегі сызықтан 1,5 метр қашықтыққа үш қақпа орналастырады.* ***2.Кедергілер арасынан***	суы бар мөлдір ыдысқа орналастыру. Бірінші ыдысқа пульверизатор арқылы тамырларға ауа жеткізу, екіншісін өзгеріссіз қалдыру, үшіншісіне судың бетіне өсімдік майын құю, бұл ауаның тамырларға өтуіне жол бермейді. Өскіндерді бақылау (бірінші ыдыстағы жақсы өседі, екіншісінде нашар, үшіншісінде - өсімдік солып қалады). **Қорытынды: Тамырларға ауа қажет. Өсімдіктердің жақсы өсуі үшін тамырларға бос топырақ қажет.** **ТӘЖІРИБЕ №2** **«Өсімдіктердің тыныс алу мүшелері бар ма?»** **Мақсаты:** Өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау. **Қолданылатын материалдар:** Суы бар мөлдір ыдыс, ұзын жапырақшадағы немесе сабақтағы жапырақ, түтік, үлкейткіш әйнек. **Процессі:** Ауаның жапырақтар арқылы өсімдікке өтетінін білуді ұсыну. Ауаны анықтау бойынша ұсыныстар айту: балалар үлкейткіш әйнек арқылы сабақтың кесілген

				«жыландай» жорғалап өту (бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 модуль арқылы өту). Залдың қарсы жағына кедергілерді «жыландай» айналып еңбектеп өту ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Үш аю».*** *Аюлардың қимыл-қозғалыста-рының ерекшеліктеріне назар аудартады.*	жерін қарайды (тесігі бар), сабақты суға батырады (сабақтан көпіршіктердің бөлінуін бақылайды). «Жапырақ арқылы» экспериментін келесі ретпен жүргізу: а) бөтелкеге суды 2-3 см толтырмай қалдыру; б) жапырақты бөтелкеге сабақтың ұшы суға батырылатындай етіп салу; бөтелкенің саңылауын тығын сияқты пластилинмен мықтап жабу; в) мұнда сабанға тесіктер жасап, ұшы суға жетпейтіндей етіп енгізу, сабанды пластилинмен бекіту; г) айна алдында тұрып, бөтелкедегі ауаны сору. Ауа көпіршіктері сабақтың суға батқан ұшынан шыға бастайды. **Қорытынды:** Ауа жапырақ арқылы сабаққа өтеді, өйткені суға ауа көпіршіктерінің бөлінуі көрінеді. **Балаларды мадақтау.**
Балалармен Жеке жұмыс	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары, Төбемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан*	***Тақпақ жаттау.*** ***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен, Отан деген - туған жер. Отан - ана, Отан - үлкен, Қазақстан - туған ел.*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - анам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бөбек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде – бесеуміз*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам. Сененбақыттарайды Баршамызға Ұлы Отан.*	***Туған өлкем .*** ***ӨтебайТұрманжанов*** *Көгінде күн шұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем!*

Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу.Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жондеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №2*** *Күзгіжапырақтардыбақылау*	***Картотека № 3*** *Жәндіктерді бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №15*** *Балабақша маңындағы сарғайған шөптерді бақылау.*	***Картотека № 17*** *«Күз көрінісін бақылау»*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық танытуға тәрбиелеу. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	***«Өнегелі 15 минут»*** *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата-аналарға кеңес: *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді

Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК

Топ: «Балапан» аралас тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 18.11 – 22.11.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*«Өнегелі 15 минут»«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***«Танып ал да, атын ата»*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атап, өз ойын айта алады.*	***Картотека № 12*** ***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты:,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*	***Картотека № 16*** ***Дид ойын:*** ***«Үйжануарлары»*** *Ойынмақсаты: Үйжануарларынолардыңдене мүшелерін атау, суреттен өз төлдерін тауып қоя біледі.*	***Картотека № 17*** ***Дид ойын:*** ***«Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері атап, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата алады.*	***Картотека № 18*** ***Дид ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертеңгі жаттығу	*Қараша айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Гигиеналық тұтыну - Суды дұрыс қолдану жолдарын түсіндіру. Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру.* *Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелерін ескерту.Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру*				
	Ашық менің жүрегім *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнап бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Асапан ашық ,көгілдір* *Күн шуағын төгіп тұр!* *Қол ұстасқан біздерді,* *Тереземнен көріп тұр.*	*Шаттанамын, күлемін,* *Бақытты боп жүрмін.* *Қатар тұрар шеңберде,* *Досым көбін білемін.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Ұйымдастырылған іс-әрекет.	*«Біз табиғат қорғаушыларымыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген үлг.* *«Smart bala» жобасы - «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам. Балалармен зерттеу жұмысы.*				
	Суреттер әлемі. ***Шарты: Әр түрлі***	***Сюжеттік суреттер қарау.*** ***Дид ойын: «Бақтағы егін***	***Қызығушылықты ояту*** ***Аудио дыбыс телефоннан.***	***Тыныштық сәті:*** ***(Табиғат***	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар сендерге*

	иллюстрациялар қарау. *Суреттердің арасынан мен хат және карта кездестірдім. Хатта Білім профессоры бізді тәжірибе жасау үшін зертханасына шақырады, ал жолда бізге қажетті жемістерді табу керек, ол үшін бізге карта көмектеседі.* ***Дид ойын: «Жемістерді жина»*** *Жемістерді жинап, картадағы жеміс зертханасына кеттік. Қане зертханаға жету үшін көзімізді жұмып, 1,2,3 деп айтамыз. – Ал қазір біз оларды зертханамызда тексеріп көреміз. Тәрбиеші: -Бізің оастарханда жемістер бар, оларды атаңдар. (банан, алмұрт, алма, мандарин, жүзім, лимон). - Иә, олардың барлығы әртүрлі, бірақ бәрібір, кейбір белгілерге сәйкес, ұқсас жемістероі табуға болады. - Эксперимент жүргізуді бастау үшін жемістерге сауалнама жүргізу керек. - Бірдей пішіндегі жемістероі тауып, берілген жерге орналастырамыз.. Неліктен бұл жемістер деп ойлайсыңдар? Қалай ойлайсыңдар, қандай жемістердің пішіні, колемі,*	***жинау»*** *Шарты: кептірілген жемістер, консервіленген және жаңа піскен жемістер салынған табақтар, жеміс компоттары бар стақандарды мұқият қарапшығу.* ***Ой қозғау.*** *Балалар жемістер мен көкөністердің айырмашылығы неде екенін сұрау. Балаларды топқа бөлу арқылы жеміс түрлерін шығармашылықпен көрсету.* ***1-топ:*** *Бақтағы ағаш макетін құрастыру.* ***2-топ:*** *Макетте салынған алма суретін мақта таяқшасымен бояу.* ***3-топ:*** *Шие ағашына шиені ермексаздан мүсіндеу.* ***4-топ:*** *Алмұртты қиып жапсыру.* ***Тәжірибе №1.*** *Педагог балалармен бірге кептірілген және консервіленген жемістерді тексеріп дәм татады, компот ішеді. Педагог бұл онімдердің қалай ерекшеленетінін салыстырады және қорытынды жасайды. Балалар әртүрлі тәсілдермен пісірілген бір жемісті табуға, айырмашылығын дәмін татуға үйренеді.* ***Қорытынды. Адамдар қыста жемістерді әртүрлі тәсілдермен жинау идеясын***	*Құрметті балалар мен сендерді оз Орманыма, орман* ***патшалығына*** *қонаққа шақырамын. Орман* ***патшалығы*** *оте бай,сұлу, мейірімді және жылулық береді. Менің сиқырлы, дана орманым Ертегілер мен гажайыптарға толы! Сендерді күтемін.! Балалар, сендерге ертегілер мен гажайыптар ұнай ма? (Иә.) Менімен бірге ертегі орманына барғыларың келе ме? (Иә.) Олай болса, пойыз билеттерін алу керек, ол үшін билеттердің сұрақтарына жауап береміз - егер сендер орман достары болсаңдар, орманда не істеуге болмайды?* ***Балалар схема бойынша ережелерді атайды.*** *-Ағаш бұтақтарын сындырмаймыз -Біз гүлдерді жұлмаймыз, бірақ оларға сүйсінеміз. -Біз бейтаныс жидектер мен саңырауқұлақтарды термейміз және оларды тамырымен жұлмаймыз. Біз шу шығара алмаймыз, жануарларды ренжіп қалады. Біз орманға пойызбен барамыз. Поезды дұрыс жонден алайық Дид ойын: «Поезд»*	***құбылыстарының дыбыстарын тыңдау)*** *Тәрбиеші: Балалар не естідіңдер? -Нелің дыбысы деп ойлайсыңдар? -жаңбыр, найзағай, жел, жапырақтардың сыбдыры т.б -Дұрыс айтасыңдар. Осы құбылыстардың барлығы табиғат құбылыстарына жатады. Осы естіген дыбыстарыңды, яғни табиғат құбылыстарын құмның бетіне түсіріп корейікші. Құммен сурет салу ережесін түсіндіру. құмды шашпаймыз, токпейміз, аузымызға салмаймыз.* ***Құммен сурет. Бұлт, жапырақтар, жаңбыр тамшысын.б*** ***Тақпақ: Табиғат*** *Табиғат біздің анамыз, Жер–Ана біздің панамыз. Таза болса табиғат Біз де аман боламыз.* ***Ой қозғау.*** *«Неге біз орманмен доспыз? Ал бұл адамдарға не үшін қажет? Орман ережелерін білеміз бе?* ***Ереже*** *Бұтақтарды сындырмаңыз және ағаш қабығын зақымдамаңыз. Орманда қоқыс*	*саяхатқа барған ұнайма?Балалар: Иә Ендеше мына пішіндерден автобус құрастырып, жолға шығайық.* ***Ой қозғау.*** *Автобусты қандай пішіндерден құрастырдық? Түстері қандай?* ***Ән аудио жазба ойнату.*** *Автобус қатты жүріп келеді, көзімізді жұмамыз. Автобус тоқтады, міне орманға келдік.* ***Тосын сәт.*** *Орманда кішкентай үй тұр. Балалар мына үйде кім тұрады есігін қағып көрейік. Ешкім жоқ. Бірақ есігінде көптеген қалташалар тұр.* ***Аудио дыбыс қосу.*** *Сендер кімсіңдер, біздің орманда неғып жүрсіңдер. Біз орманның кішкентай тұрғындары, орманға ешкімді кіргізбейміз.* ***Тәрбиеші: АУУУ****(екі қолымен аузын жауып) Біздің балалар орманға қонаққа келді, біз орманды көргіміз келеді.* ***Аудио: Онда ана қалташаларды алыңдар.*** *Әр қалташаның тапсырмасын орындап жүру керексіңдер. Жарайды. Балалар мына*

	түсі ұқсас? 1. Қараңызшы, олар пішіні бойынша ерекшеленеді ме? (доңгелек, сопақ); 2. Көлемі бойынша (үлкен және кіші); 3. Түсі бойынша (қызғылт сары, жасыл); 4. Дәміне қарай. Тәрбиеші: -Олай болса, жемістерді пішініне, көлеміне, түсіне, дәміне қарай топқа бөлуге болатынын білдік. **Қорытынды: Жемістерді әртүрлі белгілерге қарай топтастыруға болады және бұл әртүрлі топтарға әкеледі.** Тәрбиеші: Балалар, аздап демалып, дене шынықтыру жаттығуларын жасайық. **Сергіту сәті:** «Бұл алма» Мынау алма! (тұру) Бұл (қолдар екі жаққа) Тәтті шырынға толы (қолдар белбеуде) Қолыңызды созыңыз (қолыңызды алға созыңыз) Алма жинаңыз (қолыңызды жоғары көтеріңіз) Жел бұтақты тербете бастады (қолымызбен төбесінде тербелеміз) Алма алу қиын (жоғары тартылды) Мен секіремін, қолымды созамын (секіреміз) Және тез алма жинаңыз (қолыңызды басыңызға шапалақтаңыз).	**ойлап тапты: кептіру, сақтау, қайнату.** **Жемістерде біздің ағзамызға пайдалы көптеген дәрумендер бар. Бірақ жаңа піскен жемістер ең пайдалы – барлық витаминдер оларда сақталады.** ***Тәжірибе №2. «Тұқымдар қайда жасырылады?»*** ***Шарты:***: Балаларға өсімдік тұқымдарының қай жерде түзілетінін көрсету; олардың бір-бірінен көлемі, пішіні, түсі, құмырада жасалатын дыбыстары бойынша айырмашылығы; тұқым жинауды үйренуге көмектеседі. «Тұқым, жеңіл, ауыр, шашыраңқы, жасырыну» создерімен балалардың сөйлеуін белсендіру, есту қабылдауын дамыту. ***Тәжірибе №3*** Жүргізілу барысы: педагог топқа жаңғақ себетін әкеледі. «Балалар жаңғақ қай ағашта өседі? Ағашқа шишкілер не үшін қажет деп ойлайсыңдар? (тұқымдар оларда піседі). Педагог балаларға шишканы таратып, одан тұқым алу жолын көрсетеді. «Сіз үстелдегі шишканы мұқият қозғауыңыз керек, тұқымдар шишкадан ұшып кетеді» **Ой қозғау. Сұрақтар:** «Тұқымдар қайда	Шарты: Геометриялық пішіндерден үлкен көлемде поезд құрастыру. Сұрақ-жауап: Қандай пішіндерден поезд құрастырдық? Түстері қандай? Вагондардағы орнымызға отырамыз. Балалар. Ш-Ш-Ш-Ш Біздің пойыз шалғындарды аралап келеді, міне алдымыздан жасыл орман көрінді.(АҚТ технол) Біз **Орман станциясына** келдік ! Вагондардан түсейік! Енді жолмен жүреміз Біз тар жолмен келе жатырмыз , төбешіктердің арасында жылан сияқты жүріп , ағаштың үстінен секіре отырып, біз **орман үйіне** , сиқырлы дана орманға келдік! Балалар мына жалтыраған алтын тәрізді қорап жатыр. Ішінде не бар екен қарайық. Балаларға тапсырма диді. ***1-тапсырма:*** Менің патшалығымның негізгі тұрғындарын атаңдар **Ал бұл тұрғындарды қалай атаймыз ?(Ағаштар .)** ***2-тапсырма:*** Менің патшалығым қалай аталады ? **(Орман.)** Балалар шаршаған шығарсыңдар? Орман алқабына отырып , орманның әуенін тыңдайық. Орман дыбыстары естіледі	қалдырмаңыз. Құстардың ұяларын бұзбаңыз. Құмырсқа илеулерін жоймаңыз. - Гүлдерді қолдарыңызбен сындырмаңыз **Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»** ***Тәжірибе № 1*** Тәжірибе жасап көрейік, ағаш суға батады ма , жоқ па ? Біз үлкенді-кішілі 2 таяқшаны алып, суға саламыз. Балалар ағаш заттарды алып, бассейндерге су құйып, тәжірибе жасайды. Тәрбиеші : Не байқап тұрсыңдар? Олар суға батады ма, жоқ па? Балалар: жоқ. (Тәжірибе жасап, балалар қорытынды жасайды: ағаш суға батпайды) Балалар, біз ағаштың қандай қасиетімен таныстық? Балалар: Ағаш суға батпайды. Иә, балалар, ағаш суға батпайды, сондықтан адамдар ағаштан суда қайық, кеме, көлік жасайды. **Тосын сәт.** Стол астынан конверт тауып алу. Тамашалау. Конвертті ашу. Ішінен кеме суретері шығады.	қалташаларды алып тапсырма орындаймыз ***1-қалташадағы тапсырма:*** Орман бізге не үшін керек? Орман – құстар мен жануарлардың мекені. Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды. Орман бізге құрылыс материалдарын береді. Орман бізге таза су мен ауа береді. Жарайсыңдар! ***2-қалташадағы тапсырма*** ***Дид ойын: «Болады, болмайды»*** -Ағаштар мен бұтақтарды сындырамыз. (болмайды) Көбірек ағаш отырғызу (болады) Шалғындарда серуендеу және гүлдерді таптау (болмайды) Тек жолдармен жүру (болады) Орманға қоқыс қалдыру(болмайды) Орманда от жағу (болмайды) Орманға қалай көмектесеміз? Балалар: Қоқысты шығару керек. ***3-қалташадағы тапсырма*** ***Дид ойын:«Белгілерді ата»*** Шарты: диалогтік

	Тәрбиеші: -Ал енді, балалар, мен сендерді жемістермен тәжірибе жасауға шақырамын. Әрқайсысың өз үстеліңізге келіңіздер. мандаринмен тәжірибе жасайық. мандариндер салынған үстелдерге барайық. -мандарин дер жүзе алады деп ойлайсыңдар ма? (балалардың жорамалдары). Тексерейік? **№1 тәжірибе.** **Түстер құпиясы.** **Аскөк, пияз.** - Аскөктің бір бұтағын алып, оны бумаға салып, қағаз бетіне тік сызық сызамыз, аскөкпен сурет салуға болады ма? - Ол жолды қандай түспен қалдырды? Ал енді картадағы нәтижені белгілеңіз, қараңыз - Аскөк сурет салады ма? - Иә - плюс қойыңыз. Қандай түс? - Жасыл - шеңберді жасыл түске боя. Енді пиязды қолданып көрейік. -Пияздың қауырсынын алып, бүктеп, тік сызық сызамыз, пиязбен сурет салуға бола ма? - Жарайсыңдар, бәрі жақсы болды ... Пияз сурет салады ма? - Иә	жасырылды? Тұқымдар қаншалықты үлкен? Олар жеңіл немесе ауыр ма? Ағашқатұқым не үшінқажет? (тұқымнанжаңаағаштаröседі). Педагог балалардыңалдынатұқымсалынғаннауанықойып, қайыңныңтұқымынтабудысұрайды. Сұрақтар: «Қайыңтұқымыжасырылғанба? (Жоқ). Олаққайда? (қайыңтұқымдарыбір-бірінежабысады, сырғажасайды). Олардысілкіпкөрейік. Не болады? (тұқымдаршашылады). Неліктеноларыдырапкетті? (тұқымдарпіскен, оларжеңіл). **Тәжірибе №4** Педагог еңүлкентұқымдардытаңдауды ұсынады. Әрбіртұқымбөлекөзүйіндежасырылады. Бұлүйқандай? Оларғақозғайық. Каштан тұқымынүрлеуге бола ма? Неліктен? (олярауыр). Тұқымныңпішініқандай? Олярқандайсезімде? (дөңгелек, тұтас). Дидойын: «Сылдырмақжасайық» ойынтапсырмасы - балалартұқымныңәртүрінжекебанкағасалып, оныңшырылдағанынтыңдайды. Сұрақтар: «Қай банка еңшулы? Неліктен? (Каштан	(құстардың сайрауы, жапырақтың дыбысы, сайдың шуы, жануарлардың даусы) . **Ой дамыту.** **Ағаштар туралы әңгіме**(көрнекі үлгілерді пайдалану) . **Менің патшалығым - орман , онда ағаштар көп .** **Ағаш дегеніміз не ?** (Ағаш - ең үлкен өсімдік. **Оның бөліктерін ата.** (Тамыры, діңі, бұтақтары мен жапырақтары) **Қалай ойлайсың , ағаш тірі ме?**(Иә.) Неге? (Ол өседі, тыныс алады) **Дид ойын: «Ретімен жаса»** Үстелде **ағаш бөліктерінің** (тамыр, бұтақ, дің, жапырақтар,) аралас графикалық үлгілері бар . **Ағаштың құрылысының ретін жапсыру.** Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру, көрсету. (бірінші ден тамыр шығады, ол жерде орналасады, діңі тамырдан кетеді, діңнен бұтақтар шығады, бұтақтарда жапырақтар өседі, бұтақтар мен жапырақтар **ағаш тәжін құрайды**). **Ой қозғау.** Балалар, орман нелердің үйі? Жануарлар мен құстардың. **Орманда қандай жануарлар тіршілік етеді?** Мына ағаш шұңқырында қандай жануар тұрады?	Балалар мына кеме суреттерін әсемдеу керек сияқты, не істеуге болады. Бояу керек сияқты. **Кемені бояу** **Тәжірибе № 2** Тәрбиеші : Ал енді келесі тәжірибе. Менде 2 стақан бар, ағаш пен әйнектен жасалған. Енді мен оларға доптар саламын. Әйнек стаканнан доп көріне ме? Ал ағаш стаканнан ше? Қортынды: Ағаш қалың болғандықтан ондағы зат көрінбейді. Әйнек мөлдір онан бәрі көрінеді. Бұл ағаштың тағы бір қасиеті . **Мына доптардың пішіні қандай?** **Түсі қандай?** Ендеше екі топқа бөлініп, екі допты мүсіндейміз. Жұмыстың жасалу жолын түсіндіру. Тәрбиеші : Балалар, шаршадыңдар ма? Біраз демалып алайық. Аулада қарағай бар Ол аспанға қол созады. (аяқ ұшымен тұру) Оның жанында терек өсті, (қолдарын жоғары көтереді) Жел қатты соғып тұрды Барлық ағаштар қозғалып кетті. (алға-артқа еңкейуі.) Бұтақтары алға-артқа шіледі Жел оларды тербетеді,	сөйлеуді дамыту.] Мольбертте күзгі пейзажды бейнелейтін сюжеттік картина қойылған. Суретте қай жыл мезгілі көрсетілген? 1-бала.Күз мезгілі.күн салқын..... 2-ші бала. Жаңбыр жауып тұр, адамдар резинка етік ,..... 3-ші бала. Құстар жылы жаққа..... 4-ші бала. Жапырақтары түсіп жатыр.Жапырақтардың түсі..... **Балаларды топқа болу.** 1-топ: Ағаштар 2-топ: Сары жапырақтар 3-топ: жасыл жапырақтар 4-топ: Бұтақтар **1-Топ:** А3 форматта ағаштарды құрастыру **2-топ:** Ағаш діңін бояу. **3-топ:** Ағаштың сол жағына сары жапырақтарды ермексаздан жапсыру. **4-топ:** Ағаштың оң жағына сары жапырақтарды қиып жапсыру. **«Күзгі орман» әнін айтып бақшамаызға қайтайық.** **Қортынды** Ағаш жапырақтары күз мезгіліндегі қандай түске енеді?

	- Плюс қойыңыз. Қандай түс? Жасыл - Шеңберді жасыл түске боя. - Жарайсың! Нағыз ғалым! **№2 тәжірибе.** **Көкөністер қызылша, сәбіз** - Біз сәбіздің бір бөлігін алып, оны қағаз парағына саламыз .... Нәтиже бізге эскиз жасауға көмектеседі .... шығу. - Сәбіз салады ма? - Иә -Олай болса, сәбіз салынған суреттің алдына не саламыз? - Плюс Шеңбер қандай түсті болады? - Дұрыс қызғылт сары. Жарайсың! - Біз қызылшаның бір бөлігін алып, оны қағаздың үстіне саламыз .... **Сергіту сәті.«Бағбан»** Біз кеше (балалар қол ұстасып шеңбер бойымен жүреді) Қарақат отырғыздық (шұңқыр қазып, оған бұта отырғызуды бейнелеу) Алма ағаштарын әкпен әктеоік. (оң қолды жоғары және төмен жылжытыңыз) Біз қоршауды жөндеоік. (балға соққыларына еліктейді) Біз әңгіме бастадық (шеңберге қарама-қарсы	құмырасышулы, өткенікаштан ешүлкенжәнееңауыр). Неліктешыршатұқымдары бар құмырададыбыстарестілмейді? (оларкішкентайжәнеженіл). Қайықтұқымықұмыраныңды бысықандай? (қаттыемес). **Қорытынды:** **Әрбіросімдіктіңтұқымғаари алғанозүйіболады.** **Қазақтілі** **Тақырыбы: Куыршақты шомылдырайық»** **ҰІӘ өткізілу барысы** **Миға шабуыл.** **Өлең оқу** Анау бала, бетін қара Кір қожалақ қап-қара Тырнағы оскен, шашы көптен Алынбапты –ау масқара Бұл қандай бала? Тазалықтың дос не? **III.Ғажайып сәт** **Топқа куыршақтың жылап келуі.** -Менімен ешкім ойнамайды -Маған бәрі сенімен дос болмайміз деп көп айтады -Мен не істеуім керек? -Маған көмектесіңдерші **4.Куыршаққа комек** Ыдысқа су құю -Балалар, біз қандай суға жуынамыз? Бір балаға судың жылылығын байқау тапсырылады. (Суымыз қандай екен?	(Түйін) . **Үйдерде қандай жануарлар тіршілік етеді?** (түлкі, тышқан.) **Орманда қандай құстар мекендейді?**(Тоқылдақ, қараторғай, көкек, үкі.) Орман – аңдар мен құстардың мекені ғана емес, жердің жасыл көйлегі. Орманның ауасы әрқашан таза, өте әдемі, дәрілік өсімдіктер, жаңғақтар, саңырауқұлақтар, жидектер өседі. Орман – біздің байлығымыз! **Орман патшалығының** барлық тұрғындарына сүйіспеншілік пен қамқорлық көрсетуіміз керек . **Балалар, сендер ормандағы серуеніміздің естеріңе түсірулерің үшін біз оның суретін саламыз.** Алдымен қолымызды сурет салуға дайындап алайық. **Дид ойын: «Суретшілер»** **Дене шынықтыру минуты** Тербеледі ағаштар, Алдымен жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Үп-үлкен боп өседі. Құстар ұшып жүреді, Орман ішін аралап. Аю жүреді қорбаңдап, Түлкі жүреді қулаңдап Қасқыр жүреді жалаңдап Қоян жүреді секіріп Біз жай жүрейік демалып. **Бүгін біз орманның ағаштарын ерекше түрде саламыз.**	(қолдар бастан жоғары бүлғау) Жел тыныы, ағаштар демалды. *Дид ойын: «Ағаш бөліктерін тап»* **Шарт:** Ағаш бөліктерін ретімен құрастыру. Неліктен ағаштарға тамыр керек? (тамақ үшін) Ағаштарды тірі деп айта аласыз ба? Иә, өткені ағаштар өседі, қоректенеді, тыныс алады, көбейеді - бұл олардың тірі екенін білдіреді. Оларды қорғау керек. **Ал егер ағаштар мен гүлдер сөйлей алатын болса, олар бізге мынаны айтар еді:** «Орман әлемін сақтаңдар Бұтақтарды сындырмаңдар, Бізге су құюды ұмытпаңдар, Бізді баспаңдар» деп айтар еді.	Балаларды мадақтау. **Музыка** **Тақырыбы: «Орманға саяхат»** Балаларды көңілді қарсы алады. Сәлемдесу жаттығуымен басталады. «Біз үшін» Балаларға би қимылдарын үйретеді. Шеңбер бойымен жұптасып жүруді, өз орындарына келіп тұруды көрсетеді. **Ал балалар,балалар, саяхатқа шығайық. Ормандағы аңдарға көлікке мініп барайық!** «Саяхат» шығармасын тыңдай жүріп,балалар көлікке мініп,орманға барады. Балаларды отырғызып, «Вальс» шығармасын демала отырып тыңдауды ұсынады. Балаларға орман ішіндегі аялдамада кездескен ағаштарда тапсырма болатынын айтады. **Бірінші кездескен ағаштың бұтағынан тапсырманы алады.** **Аюлардың вальс билеген суреті.** Тапсырманы алып, топқа келгеннен кейін ашатынын түсіндіреді. Көлікке бірге мінейік, әрі қарай кетейік, жылдамдатып жетейік.

	тұрады, ортаға бір бала шығады, диалог жүргізеді) *Сіз біздің бағбанға айтасыз Бізге сыйлық ретінде не бересіз?* *Мен сыйлық ретінде күлгін алхоры беремін,.....* *(жемістің әрбір атауына бас бармақтан бастап екі қолға бір саусақ бүгіледі).* *Біз қызықты, қызықты эксперименттеріміздің жалғастырамыз.* ***№3 Тәжірибе.*** ***Жидектер қарақат, таңқурай*** *- Үстелде сөмкелер бар, оны ашып, жидекті алып, салфеткаға пакетке салып, алақанмен жидекті басыңыз. Қаптаманы аударып, майлықтың түсіне қараймыз. Нәтижені сызамыз.* *- Қолымызды сүртеміз, сыртқа шығып шеңберге тұрамыз.* *- Балалар, айтыңдаршы, біз бұл тәжірибелерден не білдік?* *Балалардың жауаптары.* *-Дұрыс, балалар, біз тек бояумен, қарындашпен ғана емес, табиғи бояулармен – көкөністердің, өсімдіктердің, жидектердің шырынымен өте сурет салуға болатынын білдік.* *- Кішкене тосын сый жасайық! Маған келіңіз, үстелде әртүрлі көкөністер мен жемістердің бланкілері*	*-Қуыршақты жуындыру.* ***Жуын, жуын, жуынсақ,*** ***Қандай жақсы қуыршақ!*** ***Әйтпегенде бопешім,*** ***Кірлеп кеткен екенсің.*** ***Қазір аппақ боласың,*** ***Қуанады анашың!*** *Орамал не үшін керек?* *Балалардың көмегімен қуыршақты сүртіндіру.* ***Дид ойын:«Киімнің сәйкесін тап»*** *Шарты: киімдерді атау Қуыршақты киіндіру.* *Балалармен бірге.* ***Дид ойын: «Айна»*** ***Шарты:*** *Айнадан өзінің қандай екенін көру, бағалау Қуыршақты айнаға қарату, таңғалу.* *Балаларға рақмет айту.* *Достарына шығарып салу.*	*Бұл суретке біздің қолымыз қатысады, қараңыз! Сол қолымызды қағазға қойып, оны қарапайым қарындашпен доңгелетіп саламыз, саусақтардың ішін бояймыз Балалар бұл ағашқа бірдеңе жетіспейді. Ол не деп ойлайсыңдар?(Жапырақтар ы.)* ***Ендеше ағаштарымызға күзгі жапырақ саламыз ба ?*** *Мақта таяқшасы арқылы сары жапырақтар салу.* *Қандай әдемі! Қандай тамаша* ***Мен сендердің бұл суреттеріңді орман тұрғындарына беремін,*** *Барлығыңызға балабақшаға қайтатын кез келді! Қош бол, Орман патшалығы деп тақпақ айтып берейік* ***От та, суда, ауа да*** ***Жан-жануар барлығы*** ***Орман теңіз тауларда*** ***Табиғаттың байлығы*** *Поездға отырып бақшамызға барамыз.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Арақашықтықты, бірдей қарқынды сақтап бір қатарменжүру.* *«Біз қадамды басамыз»* *Біз қадамды басамыз,* *Шапалақты соғамыз,* *Басымызды да біз ші.*		***Келесі аялдамадағы ағашта қояндардың билеп тұрған суреті.*** *Жетекші: балалар, қояндар қалай билейді?* ***«Көңілді би» шығармасын тыңдауды ұсынады.*** *Көлікке енді мінеміз, әрі қарай кетеміз,-деп тағы сапарларын жалғастырады.* ***Үшінші ағаштағы тапсырма-қасқырлардың марш ырғағымен жүріп бара жатқан суреті.*** ***«Мерекелік марш» шығармасын тыңдаймыз.*** *-Балалар,қасқырлар қалай жүріп жатыр?* *көліктен үйлеріне қайтып келеді.* *-осымен саяхатымыз аяқталды.* *Ал енді,балалар, суреттегі шығармалардың түрлерін айтып беріңдерші.* ***Бірінші аялдамада аюлар вальс ырғағымен баяу,*** *созыңқы, сабырлы сипатта билегенін түсіндіреді.* ***Екінші аялдамада қояндар шапшаң,*** *жеңіл секіргенін, көңілді билегенін түсіндіреді.* ***Үшінші аялдамада қасқырлар марш ырғағымен,*** *жігерлі жүріп бара жатқанын*

	бар, бір-бірден алып, оларды белгілі бір түсті шырынмен безендіріңіз. Біз оларды бір үлкен табаққа жапсырамыз, әдемі натюрморт аламыз. - Жарайсың! - Балалар сендерге зертхана ұнады ма? - Қандай қызықты және жаңа нәрселерді білдіңіз? Сізге қандай түстер көбірек ұнайды? - Балалар, бұл түстерді табиғи деп атауға бола ма? Неліктен? Мұнда біз табиғи түстердің құпиясын аштық. ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Арақашықтықты, бірдей қарқынды сақтап бір қатарменжүру.* *«Біз қадамды басамыз»* *Біз қадамды басамыз,* *Шапалақты соғамыз,* *Басымызды да біз иіп.* *Қолды жоғары созамыз,* *Төмен қолдытүсіріп,* *Бір-бірімізді жетектеп,* *Шеңбер құрып жүреміз,* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:*** ***1.Ойын:«Орыныңды тап!»*** *Тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып жүгіру – тепе-теңдікті сақтай отырып сәкіге шығады.* ***1.Ойын:«Соқтығыспа!»*** ***Кедергілердің арасынан «жыланша» жорғалау*** *(бір*		*Қолды жоғары созамыз,* *Төмен қолдытүсіріп,* *Бір-бірімізді жетектеп,* *Шеңбер құрып жүреміз,* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:*** ***1.Ойын:«Орыныңды тап!»*** *Тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып жүгіру – тепе-теңдікті сақтай отырып сәкіге шығады.* ***1.Ойын:«Соқтығыспа!»*** ***Кедергілердің арасынан «жыланша» жорғалау*** *(бір қатарда бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 кедергі бар)* – *еңбектеу кезінде кедергілерге соқтығыспау керек.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Бақалар».*** *Бақалардың секіру ерекшелігіне назар аударады.*		*түсіндіреді.* *Әдетейік,* *жырлайық,* *әсем әнге салайық.* *Жаттықтырып* *даусымызды,* *әйбат бала* *болайық.* ***Дауыс жаттығуы:*** *Ән жаттығуында нүктелі нотаның орындалу ерекшелігіне,* *регистріне көңіл аудару.* *Дыбыс ұзақтықтарын көрсету* ***Ән үйрену: «Бақшаға келеміз»*** *Би билейік ырғалып,* *секірейік жұптасып.* *Кезек-кезек, оңға-солға аяқтарды созайық.* ***Би: «Қосарланып билеу»*** ***Дидактикалық ойын: «Бұл не?».*** *Аңдар бейнеленген суреттерде төлдерін енелерінің қасына апарып қою, табу.* *Мысалы, қоңжықтың суретін апарып ана аюдың қасына қояды. Өз анасын тауып береді.*

	қатарда бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 кедергі бар) – еңбектеу кезінде кедергілерге соқтығыспау керек. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Бақалар».** Бақалардың секіру ерекшелігіне назар аударады.				
Серуенгедайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека № 10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Серуен картотекасынан				
Серуенненоралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу* *Тазалық процедурасы.Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз көрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну. Тамақтану алдында мұқият жуынуды түсіндіру. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру., тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар аманбасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен үста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір корсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, тосектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын ізден жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстаркөңілденіпжатыр" – қолдышапалақтау*	***№6.*** *арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жүдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп ілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.*** *«Күшік оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн»*

	- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.				керемет, керемет - алақан соғады.
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау, жаттығу жасау, киіну. **Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан**				
Бесін ас	Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптаркарау және тағы басқаәрекеттер)	***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.*** *Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жасай алады.* *Еркін ойын* *Жанама бақылау*	***Вариатив*** ***Тақырыбы: Қайсысы тез өседі?*** ***Мақсаты:*** Өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Ой қозғау.** -Неліктен біз бөлмеге гүл егеміз? -Гүлдер әдемі өсу үшін не керек? -Қандай күтім жасауымыз керек? -Шаңбасқан гүл қандай болады? -Гүлдер неде өсіп тұр? -Неліктен жасыл,өз қалпын сақтап тұр? -Кімдер күтім жасайды? -Гүлдердің бізге қандай пайдасы бар? Балаларды мадақтау. **Дид ойын: «Себеттегі гүлді тап»** **Шарты:** Суреттегі гүлдерден себеттегі гүлді тауып атын атау.	***Вариатив*** ***Тақырыбы: Қайсысы тез өседі?*** ***Мақсаты:*** Өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Дид ойын: «Гүлдерді өсір»** **Шарты:** Қиылған суреттерді реті бойынша тамырдан бастап құрастыру. **«Қармақ»** Шарты: Сұрақтар ілмегі арқылы жауап беру. **Гүлдердің құрлысы:** тамыры, сабағы, жапырағы	***Ойын – жаттығу*** *«Қуыршықты жуындыр»* *Мақсаты:балалар тазалық туралы түсінеді.* *Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.* *Еркін ойын* *Жанама бақылау* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *«Балалар, біз бүгін мынандай ойын ойнаймыз: сендер кішкентай торғайлар боласыңдар, ал мен сендердің аналарың боламын (нұсқаушы торғайдың бейнесі бар беттерде-шапканы киеді). Шеңбер бойымен тұру. «Ана-торғай» қимылды көрсетіп, өзі сырттай бақылайды. Анасы қарап тұрғанда балалары шеңбер бойымен жүруді орындайды. «Анасы ұйықтап кеткенде, балалар қанаттарын жайып, жан-жаққа ұшып кетті». Торғайлар зал ішінде ұшып жүр. «Ана-*	***Кел, тыңдайық ертегі.*** ***«Балапандар» ертегісі*** ***Мақсаты:*** *Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата біледі.* *Еркін ойын* *Жанама бақылау*

		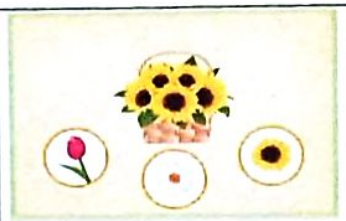 **Сергіту сәті.** Шаршағанда ырғалып, Гүлге ұқсап демалам, Қанатты бір қағып, Гүлдей болып жайқалам. **Ой қозғау.** **Гүлді күту ережелері:** **Көрсету, түсіндіру.** **Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»** Гүлдердің жапырақтарының шаңын сулы мақтамен сүртеді. Жапырақтары ұсақ өсімдіктерді су шашатын ыдыспен бүркеп-шашып жуады. Суды жапырақтарына тигізбей топырағына құяды.	**Тәжірибе алаңы** **Тәжірибе: «Қайсысы тез өседі»** **Мақсаты:** Өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Қолданылатын материалдар:** Екі бірдей қазтамақ кесінді, суы бар ыдыс, топырақ салынған құмыра, өсімдік күтіміне арналған заттар. **Процессі:** Өсімдіктердің топырақсыз ұзақ өмір сүре алмайтынын және олар суда немесе топырақта жақсы өсетінін анықтауды ұсыну. Балаларға қазтамақ кесіндісін әртүрлі су, топырағы бар ыдыстарға салуды ұсыну. Жаңа жапырақ пайда болғанша оларды бақылау. Тәжірибе нәтижелерін өсімдіктердің топыраққа тәуелділігінің моделі түрінде бақылау күнделігіне жазып алу. **Қорытынды:** Топырақтағы өсімдікте жапырақ тезірек пайда болды, ол топырақтан жақсы күш алады; ал судағы өсімдік әлсіз болып келеді.	*торғай» ойнды,* *Чик-чирик, чик-чирик. Бұл не шу? Бұл нешеу?* *Шеңберге жылдам тұрыңдар, Ұшуға ниетқылыңдар.* *Нұсқаушы тағы да ұйықтап қалғандай болады.* *Сосын қайта оянады.* *Бір ғана сәтке көз ілікті,* *Тентек боп торғайлар кетті. Бірақ енді қатаң қараймын, Тәртіпке сендерді саламын. Ал енді, балапандар, Жаттығуды бастаңдар!* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***1.«Қанатымызды тазалаймыз».*** *Б.қ.: серіппе жасаймыз, басымызды оңға иеміз, б.қ., сосын солға 4 рет қайталаймыз.* ***2.«Қанатымызды жаямыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қолдар төменде. Оң қолды жоғары көтереміз, жоғары қараймыз, б.қ., сол қолмен солай жасаймыз, 4 рет қайталаймыз.* ***3.«Жуынамыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қол белде, алға қарай иілеміз – «жуынып» жатқандай қимыл жасаймыз, б.қ., 5 рет*	

				қайталаймыз. ***4.«Дән тауып алайық».*** *Б.қ.: отырамыз, саусақтармен еденді тықылдатады, б.қ. 4 рет қайталаймыз..* ***5.«Ұшуды үйренеміз».*** *Б.қ.: бұрынғыдай. Қолды құлаштай созып бір орында секіру. 6.«Біз өсеміз». Б.қ.: аяқ бірге қосулы, қолдар төменде.* ***Қолды жоғары созып, керілеміз – тыныс аламыз,*** *б.қ. – тынысшығарамыз.* *Негізгі қимылдың түрлері:* *1.Бағандар арасынан «жылан» жасап жүреді. «Қараңдар, қаншама ағаштар айналада. Орманда адасып қалмай, бір-бірімізден қалмай ұшамыз».* *2.Бөренеден (сәкіден) секіру. «Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік».* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен балалар»*** *Бірлесіп бірге ұшамыз, Бір-бірімізден қалмаймыз. Бір сапқа тұрып бәріміз Алыс жаққа барамыз. Ондадәмдідәндер бар, Сендергеарнапсақталды.*	
Балалармен Жеке жұмыс	***«Зат неге ұқсайды?»*** ***Мақсаты:*** *Геометриялық денелер мен фигуралар туралы білімдерін бекіту; айналадағы заттардың*	***Түрлі түсті жолақшалар.*** ***Мақсаты:*** *Балаларды ұзын – қысқа , түрлі – түсті жолақшаларды ажырата білуге үйрету.*	***«Кілтті тап»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды түстерді , геометриялық пішіндерді ажырата білуге үйрету, көру , ойлау*	***«Қажет суретті тап»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Үлкен және кіші ұғымдарын түсіндіру. Үлкен-кіші заттарды топтауға*	***«Көжекті жасыр»*** ***Мақсаты:*** *Төрт мүмкіндіктің ішінен екі берілген нысанды таңдауға үйрету.*

	геометриялық пішінін ажырата білу дағдыларын дамыту.		*қабілеттерін арттыру.*	*үйрету.*	
Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас орен» -Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімнің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 10*** *Торғай мен Қарғаны бақылау*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №14*** *ауа- райын бақылау*	***Картотека №12*** *Ағаштардан желмен ұшып түсіп жатқан жапырақтарды бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Еңбегі адал жас орен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 25.11 – 29.11.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – ұлттық құндылық, ұлттық өнерді бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин – ата-анамен бала денсаулығы, мінез –құлқы туралы әңгіме жүргізу, кеңес беру.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека №13*** ***«Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека №15*** ***Танып ал да, атынатa*** *Мақсаты: заттыңтүр-түсін, пішінін, атынатаугажаттықтыру; сөздікқорынмолайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека № 16*** ***«Үй жануарлары»*** *Ойын шарты: Доңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олартуралымейірімдісөздерайту.*	***Картотека № 17*** ***«Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққатәрбиелеу.*	***Картотека № 18*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертеңгіжаттығу	*Қараша айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.* *Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, бала тілін дамыту.*				
	Жабырқауды білмейміз, *Жалқаулықты сүймейміз,* *Біз талантты жас ұлан,* *Үлгі аламыз жақсыдан.*	*Армысың, шапағатты,* *Күн ана* *Армысың қайырымды,* *Аспан ана* *Армысың мейірімді,*	*Бақшамызға барғанда* *Жолыққан бар жандарға.* *Ертемен ақ пейілмен,* *«Қайырлы таң» деймін мен*	*Қуанамын мен де,* *Қуанасың сен де,* *Қуанайық достарым* *Аралап атқан күнге.*	*«Аралап таң атты»* *Аралап таң атты,* *Күн шуағын шашты.* *Сәлем күн, сәлем жер* *Сәлем достар*

		Жер ана *Армысың менің достарым.*			*Бәріміз бірге болайық.*
	Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында үй.				
Ұйымдастырылған іс-әрекет.	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бізге хат келіпті. Тындайық. Аудио дыбыс.* *«Кар-Карр! Қыс келе жатыр, біздің құстар әлсіздік танытып, ұша алмай жатыр. Зұлым бақсы оларды сиқырлады. Мен сіздерден, балабақшадан көмек сұрауды жөн көрдім. Өйткені, құстар үшін сіздер таптырмайтын жақсы достарсыңдар. Балалар, көмектесіңдерші, құстардың сиқырын оширіңдерші!»* *Хат қайдан келді?* *Барлығына белгілі, ол жергілікті айқайшы қарғадан келді* *Құстардың ұшуына көмектесеміз бе?* *Біздің біліміміз бен дағдыларымыз бізге көмектеседі деп ойлаймын.* *Хатты тағы оқу.* *«Кар-Карр! Зұлым сиқыршы жолға сандары бар конверттерді шашыратып жіберді. Конверттердегі барлық тапсырмаларды орындасаңыз, сиқыршылық жойылып, құстар ұша алады.* ***Бірінші конвертті қандай санмен іздейміз?*** *Құстарды үркітпеу үшін біз тыныш, аяқтың ұшымен барамыз*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Нешің даусы»*** *Шарты: Үнтаспадан құстардың дауысын тыңдату.* *Үнтаспадан үй құстарының дауысын тыңдату.* *Сұрақ- жауап.* *-Әтеш пен тауықтың суретін көрсетіп, олардың дене бітімі, ұқсастықтары мен ерекшелігі туралы сұрақтар қою.* *-Әтеш қалай дыбыстайды?* *- Ал, тауық ше?* *(Әтеш шақырады: "коо-ка-ре-ку.")* *Ал тауық? (Қақылдап: «ко-ко-ко.»)* *- Тауықтың адамға қандай пайдасы бар? (Тауықтар адамға жұмыртқа, етін – береді, оны адам жейді. Тауықтың мамығы мен қауырсынынан көрпе, жастық, қысқы жылы киімдер: бас киім, мамық күртеше жасалады.)* *Тауық балалары қалай аталады?* ***Шөже.*** *-Неліктен бұл құстарды «Үй құстары» дейміз?* ***Тыныс алу жаттығуы***	***Менің сүйікті бұрышым*** ***Ертегілер әлемі*** *Балалар сендерге ертегі тамашалаған ұнай ма?* ***«Дауыс іздеген балапан» АҚТ технологиясымен сурет көрсету арқылы ертегі желісін түсіндіру.*** *Ертеде Шөптің үстінде бір жұмыртқа жатады.* *Музыка әуеніне көбелектер мен гүлдер билейді.* ***Дид ойын: «Гүлдерге көбелектерді қондыр»*** ***Шарты:*** *Қызыл, сары, жасыл гүлдерге түстеріне сәйкес көбелектер жапсыру.* *Бидің соңында жұмыртқа жарылып балапан шығады.* ***Көбелектер мен гүлдер балапанға : Ой қандай сап-сары балапан***	***Қызығушылықты ояту*** ***Дид ойын: «Нешің даусы?»*** *Дыбыс шығып есіктен тауық кіреді. Балалар бізге не келді?* *Тауық сендерден комек сұрап келіпті* *Ол өзінің балапанын жоғалтып алыпты.* *Көмектесеміз бе* *Тауық балапанын іздеп шарашап қалыпты* *- Балалар тауық не жегенді жақсы көреді?* *Олай болса тауыққа жем берейік. Мында тары мен бұршақ араласып кетіпті. Тауыққа тарыны тауып берейік.* *Саусақ моторикасына арналған* ***Дид ойын: «Тары жинаймыз»*** *(қалташада тігілген бұршақ пен тарыны айыру)* *Саяхатты хабарлау.* *Тауықтың балапанын іздеуге жолға шығамыз. мына жерде өзен ағып жатыр екен, қалай өтеміз?* ***Балалар: Көпір саламыз.*** *Үлкен дөңгелек тастардан балалар үлкен дөңгелек пішінді жинастырып көпір құрастырады.* *Судың түсі қандай?* ***Балалар:*** *Судың түсі көгілдір*	***Қызығушылықты ояту.*** *- Балалар сендер ертегі тыңдағанды ұнатасыңдар ма?* *- Олай болса қазір қиял-ғажайып еліне саяхаттаймыз. көзімізді жұмып 1,2,3 деп санаймыз.Сиқырлы әуен ойналады.* *- Балалар біз қиял-ғажайып еліне жеткен сияқтымыз, көзімізді ашайықшы.* *- Сендер тыныш отыра тұрыңдар, мен барып мына тұрған үйшікті қағып көрейін.* *- Тук-тук, кім бар екен?* *- Мен бармын.* *- Сіз кімсіз?* *- Мен қиял-ғажайып еліндегі ертекші әжеймін.* *- Ооо, жақсы болды гой. Біз "Үй құстарына" байланысты ертегі тыңдағымыз келеді.* *- Олай болса мен сендерге "Екі әтеш" ертегісін айтып берейін.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *("Екі әтеш" ертегісін айтып береді)* *- Балалар ертекші әжейдің ертегісі сендерге ұнады ма?* *- Сіздің ертегіңіз бізге*

№1 конверт

Дид ойын: «Қыстап қалатын құстарды тап»

Магниттік тақтаға әртүрлі құстардың суреттері ілінеді. Балаларға тек қана қыстап қалатын құстарды таңдап, оларды ағаштарға жапсыру. Жапсырған құстарды атау. Неліктен бұл құстар қыстап қалатын құстар деп аталады?

Конвертті қандай санмен іздейміз?

«Қаздар болып ұшайық» Балалар сапқа тұрып, әуен бойынша залды айналып ұшады.

№2 конверт

Дид ойын: «Қоныс аударатын құстар»

Конверттен қиынды суреттері алып қоныс аударатын құстарды құрастыру.

Неліктен бұл құстар қоныс аударатын деп аталады? Күзде олар жылы климатқа ұшып кетеді, ал көктемде олар оралады.

Ой дамыту.

Кейбір құстар түнде, басқалары күндіз ұшып жүреді екен. Бірақ ұшу алдында олар сынақтық рейстерді жасайды, әдеттегіден көп тамақтанады, май жинайды - ұшу кезінде тамақ ішетін жер жоқ. Ұшу кезінде олардың жүдейтіндер

«Қауырсынды ұшыру»

Сергіту сәті.

Этеш ерте оянып,
Жан-жағына қарады.
Шынықтырып денесін,
Қанаттарын қағады.

Дид ойын: «Көлеңкесін тап»

Шарты: Сурет бойынша құстардың көлеңкесін тауып қоя білу.

Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»

№1 тәжірибе

«Тауық жұмыртқасының сыртқы белгілерімен танысу»

Балалар, жұмыртқаға қараңдаршы. -жұмыртқаның түсі қандай?

-жұмыртқаның пішіні қандай? (сопақша).

-жұмыртқа қатты ма, жұмсақ па?

Енді біз жұмыртқаның сыртқы белгілерін білеміз.

Шығармашылық бұрыш.

Балаларды 2 - топқа болу.

1-топ: Дайын трафареттен тауықты сары түске бояу.

2-топ: Қиынды үлгілерден жұмыртқа құрастыру.

Тәрбиеші. Балалар, сендер

Қайырлы таң, туған күніңмен деп құттықтайды да ұшып кетеді.

(Балалар айтылған сөздерді қайталау)

Балапан: Шықылдайды: Шық! Шық! Шық!

Ортаға қарға ұшып келеді,

Қарғаның баласы: Карр! Карр! Карр! Мынау не шықылдап жатқан. Даусың қандай жаманеді, ешкімдеестімейді. Дауысменіңкі сияқты болу керек, тыңдашы Карр! Карр! деді

Балапан: Шық! Шық! Мен ондай даусты қайдан алам, оны саған кім үйретті?

(Балалар айтылған сөздерді қайталау)

Қарғаның баласы: Анам үйретті.Сол кезде қарға Карр! Карр! деп ұшып келіп баласын алып кетеді.

Балапан: Шық! Шық! Ия даусың жуан болған қандай жақсы, барлығы естиді, ал мен ондай даусты қайдан алам, қой үйдейін дейді.

Судан қолды белге қойып отеміз.

Мына судың жиегінде балапандар шалғынға құлап қалыпты қане оларға көмектесіп тауыққа берейік.

Ой қозғау

Үлкен форматтағы шалғынның суретіне қиылған балапандарды тауықты қасына жапсыру.

Т. Волгиннің «Балапандар» әні.

Ертіп сары балапандарын
Айдарлы әсем шықты тауық.
«Кетпеңдер ұзап, балапандарым»,
Қыт-қыт, - дейді ауық-ауық.

Сұрақ-жауап

-Тауық балапандарына не деді?

Бізде үлкендерден алыс кетіп қалуымызға болмайды екен.

Тауықтың балаларға рақмет айтуы.

Шығармашылық орта.

Дид оын: «Балапанға дос тауып бер»

Балапандарды мақта таяқшасымен бояу.

Дид ойын: «Балапандарды тамақтандыр»

Ермексаздан сопақша пішінде дән жасау

Тауықтың балапаны

Ертай Ашықбаев

Бұл балапан қандай мықты, Жұмыртқаны жарып

қатты ұнады.

Біздің балалар өнерлі екенін көрсеткісі келеді. Олар сізге екі әтештің суретін салып берсін. Дайын әтеш суретін бояу.

1-ші әтеш қызыл.

2-ші әтеш сары.

Рақмет балалар керемет. Енді біз өз елімізге оралайық. Рақмет сізге, ертекші әжей.

Сауболыңыз!

- Сауболыңдар балалар!

- Балалар біз елімізге оралу үшін тағы да көзімізді жұмып 1,2,3 деп айтуымыз керек. (Сиқырлы әуен ойналады)

- Балалар көзімізді ашсақ болады. Елімізге келдік.

Ой қозғау.

- Біз жаңа қай жаққа саяхаттап келдік?

- Ол жақта кім бар екен?

- Иә. Ертекші әжей бізге қандай ертегі айтып берді?

- Ертегінің ішінде қандай кейіпкерлер бар екен?

- Иә, дұрыс айтасыңдар. Этеш, балапандар үй құстарына жатады.

- Тауық, үйрек, қаз, әтеш - бұлардың бәрі үй құстары деп аталады.

Түсініктеме бөлімі

- Мынау тауық. Шұбар түсті тауық екен. Міне мынау жұмыртқасы.

- Ал мынау-үйрек. Үйректің түсі жасыл

	басқарады, ал егер аспанды бұлт басып, жұлдыздар көрінбесе, онда олар Жердің магниттік тербелістерін басқарады. **«Құстар неге көңіл бөледі?» ойын жаттығуы.** **№3 конверт** Көктемде құстардың атқаратын істері көп, Көктемде құстар не істейді? (Ұя салу, балапан өсіру, балапандарды азықтандыру.) Иә, құстар балапандарға қамқорлық жасайды. Балалар, қалай ойлайсыңдар, неге құстарды адамның досы деп атайды? **(Құстар адамға пайдалы)** Олар табиғатқа қандай пайда әкеледі? **(Құстар өсімдіктерді зиянды жәндіктерден қорғайды)** Балалар фонограммамен әуенге залды айналып ұшад. Біз 4 ші конвертке ұшамыз. **№4 конверт** **Дид ойын: «Төртіншісі артық»** **АКТ технологиясы.** Слайдта әр түрлі құстардың суреттері көрсетіледі, ал балалар қосымша затты таңдап, өз таңдауын ауызша негіздейді. Көгершін, қарлығаш, жұлдызқұрт, көкек. Қайсысы артық? - көгершін, өйткені ол қыстап қалатын құс.	тауық жұмыртқасының қандай болатынын білдіңдер ме, бірақ жұмыртқаның ішіне қарағыларың келе ме? **Тәжірибе №2** **«Шикі жұмыртқаның құрамы»** Тәрбиеші. Балалар жұмыртқаны ақырын алып, жарып ыдысқа құяды. Балалар, қараңдар, ортасында не бар? Қандай сарысы? (сары, доңгелек). Сарысының айналасында не бар? Қандай ақуыз? (сұйық, мөлдір). Байқап көрейік, сарысын қасықпен тесіңіз. Не болды? жарылды, тогілді. Сонымен, шикі жұмыртқаның сарысы жұқа пленкадағы сұйықтық болып табылады. Балалар, жұмыртқаның қабығына қараңдаршы. Ол қандай?Оны сындырып көрейік. Тәрбиеші: Балалар, біз тауық жұмыртқасымен таныстық. Бізге аздап демалу керек. Мен сендерге кішкентай тауықтарға айналуды ұсынамын, ал мен тауық боламын. **Сергіту сәті (денешын)** **«Менің балапандарым»** **(музыкалық сүйемелдеумен)** **Дид ойын: «Тауық балапандарын іздейді»** **Балаларды 2-топқа бөлу.** **1-топ:** Салынған тауық суретінің қасына балапандарды жапсыру. **2-топ:** Балапандарға	**Музыка әуенінебақаларбилейді.** **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Қайырлы таң **Бақалар : Ква – ква** Қайырлытаң **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Сендер мені өздеріңнің дауыстарың сияқты жуан дауыс шығаруға көмектесіңдерші. **Бақа: Ква – ква :** Балақай сен асықпа оз дауысыңды табуың керек. Бақалар секіріп кетеді. **(Балалар айтылған сөздерді қайталау)** **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Енді жуан даусыты қайдан табамын. Муызыка әуенімен мысық балаларымен ойнап жатады. **Балапан:** Шиқ! Шиқ! Кешіріңіздер менің дауысымды жуан етуге көмектесіңіздерші. **Мысық: Мяу! Мяу!** Саған осы дауыс қалай, менің балаларым мені жақсы естиді, кәне айта гой, қайтала! **(Балалар айтылған создерді қайталау)**	шықты. Шыға салып ерінбеді, Жемін озі теріп жеді. Қондырып ап алақанға, Жем беремін балапанға **Саяхаттан қайту** **Қортынды** Сұрақ-жауап Қайда бардық, неге көмектестік	екен. Бұл құстар суда жүзгенді унатады. - Мынау-қаз. Қаздың мойны, тұмсығы ұзындау болады. Ал мынау қанаттары. - Мынау - әтеш. Мына әтештің түсі қара екен. Әтеш тауыққа қарағанда үлкендеу болады. **Дид ойын: «Әтеш пен тауық»** **Шарты: Әтешпен тауықты құрастыру. Әтешті ағаштың үстіне құрастыру.** - Балалар, үй құстары жеммен қоректенеді. Олар көктемде балапан басады.Үй құстарының пайдасы көп: жұмыртқасын, етін адамдар тағам ретінде пайдаланады, жүнінен жастық, көрпе жасайды. Сол себептен адамдар үй құстарына қамқорлық көрсетіп, асырайды. Қора жасайды, ұя салады, жем береді, ыдысқа су құйып береді, ұя маңын тазалайды, балапандарына да қорек беріп, көмек көрсетеді. **Дид ойын: «Құстарды тамақтандырамыз»** **Ермексаздан дәндер жасау** - Енді балалар осы үй құстарын көрдік, енді олардың сендер сияқты кішкентай балапандары

-Жүлдызша, қарға, ләйлек, тырна.
-қаршыға, қарақұйрық, тоқылдақ, бұлбұл.
Шығармашылық жұмыс. Осы құстардың ішінен қыстап қалатын құстарды трафарет арқылы бояу.
Дид ойын: «Кім тапқыр?»
Тақылдатып,Мазаны ап,
Ағаштарды тазалап,
Ормандарды емдейді,
Зиянкесті жазалап.
(тоқылдақ)
Талдың басында,
Жемі бар қасында.
Там тұрсаялы,
Достарғааялы. ***(Құсұясы)***
Қаратұстықарқылдақ,
Ұшып-қонып жалпылдап.
Қоқыстардышоқиды,
Жемізбейді там-тұмдап.
(Карға)
Бірақсөзбіледі,
Өзатыонысы.
Соны айтыпжүреді.
Жәнежоққопысы. ***(Кокек)***
Дене шынықтыру минуты
Көңілді әуенмен
«Кра, кра, кра»
Балалар, енді келесі тапсырманы іздейік.
Ой, қандай шалшықтар, аяғымыз суланбауы үшін шалшықтарды кесіп өту үшін аяғымызды жоғары көтереміз.
Конверт номірі №5.
«Құстарды қорғау ережелері»
Құстардың сиқырын кетіретін кез келді.

ермексаздан жем жасау.

Шұбар тауық

Ұлықбек Есдәулетов

Шұбар тауық мүлдем,
Жолаптайды барса.
Ұясында жүрген
Балапаны қанша?
Балапанын тауық
Қызғанады жаман.
Қанатымен жауып,
Санаптайды маған.

Қорытынды

–Бүгінгі үіә не жайлы сөз болды?
–Олардың бәрін бір сөзбен қалай атаймыз?
–Үй құстары бізге қандай пайда келтіреді?
Балаларды мадақтау.

Қазақ тілі
Тақырыбы: «Шалқан» (орыс халық ертегісі) *Саусақ театры арқылы сахналау.*
ҰІӘ өтілу барысы
Ертеңгілік шеңбер
«Сәлемдесу»
Күлімде, күн күлімде,
Кешегіндей бүгінде,
Қанат қақсын көгершін.
ІІ. Қызығушылықты ояту.
Айгүл құыршақтың келуі.
-Балалар менде сендер сияқты балабақшада болғым келеді.
Менімен дос боласыңдар ма?
-Сендер көп ертегі білесіңдер
-Ал,мен ешқандай ертегі білмеймін
Балалар Айгүлмен дос боламыз ба?

Балапан: *Шиқ! Шиқ! Жоқ болмайды маған бұл дауыс ұнамайды.*
Мысық: *Олайболса сен анау итке бар.*
Балапан: *Шиқ! Шиқ! Сәлеметсіз бе!*
Ит: *Р- Р- Р! Сәлеметсіңбе, не болды?*
Балапан: *Шиқ! Шиқ! Меніңдаусымдыжуанеткімке леді, сізсияқтықатты сөйлесем деймін, үйретіңізшімені.*
Ит: *Жарайды үйретейін, мен сияқты үйді қорғап тұрасың Гав – гав- гав, ал енді сен айт .*

Балапан: *Шиқ! Шиқ! Кешіріңіз болмайды екен! Алдынан қаз шығады.*
Қаз: *Га- га га! Мынау недеген сұмдық кішкентай балалар анасыз қыдырыпжүрген Ш- Ш- Ш-Ш! Қайда жүр кәне!*

болады, солармен танысайық.
- Тауық - балапан,
Қаз- мамыр,
Үйрек- шүрегей деп аталады.
- Балалар үй құстарының дыбысын салу арқылы тілімізге жаттығу жасайықшы.
- Тауық қалай дыбыстайды?
- Үйрек қалай дыбыстайды екен?
- Қаз қалай дыбыстайды?
- Әтеш қалай дыбыстайды?
- Балалар, үй құстарына байланысты тақпақ білеміз бе?
Тауық туралы.
Ақ тауық-ау, ақ тауық,
Ақ тауық неткен қақсауық,
Аяп жүрсем тауықты.
Бір жұмыртқа тауыпты.
- Жарайсыңдар! Енді үйрек туралы тақпақ айтайықшы.
Үйрек айтты га-га-га,
Шыға алмаймын жағаға.
Су іздесең мұнда кел,
Самал жел бар мұнда да.
- Енді қаз туралы тақпағымызды айтайық.
Қазым, қазым, қаңқылда,
Көлде жүзіп салқында,
Жем шашайын жейсің бе?
Кәмпит берші дейсің бе?
Жоқ, жоқ, жоқ
Кәмпит тәтті, болмайды ас.

	құстарды қорғау ережелерін айтып берейік. Балалар құстар суреттерінен соз тіркестерін айтады. Сіз жәндіктерді жоя алмайсыз, өйткені құстар жәндіктермен қоректенеді. Сіз ұяларды бұза алмайсыз, өйткені құстар оларда балапандарын шығарады. Құстарды атпаңыз, өйткені сіз оларға зиян келтіре аласыз. -Ура! Біз жетістікке жеттік! Сіз барлық сынақтардан өттіңіз. Сиқыршының зұлымдық сиқырын жойды. Құстар ұшатын болды. Құстардың дауысы аудио. Құстар әбден шаршап, қарны ашқан секілді. Оларға жем берейік. ***Ермексаздан құстарға жем жасау. Жемсауытқа салу.*** Кар-Карр! Рақмеет балалар! Сау болыңдар ***Рефлексия*** - Бүгін зұлым сиқыршыдан нені құтқардық? Біз қоныс аударатын құстар туралы және қыстап қалатын құстар туралы не білдік? - Тапсырмалардың қайсысы сізге қызықты болды?	Ол осы топта қаласын ба? Ендеше Бәріміз бірге Шалқан ертегісін тамашалайық. ***Дид ойын: «Қандай ертегі?»*** Шарты: Суретте көрсеткен ертегіні атау ***III. Ой дамыту.*** ***Ертегі кейіпкерлерін саусақ театры арқылы көрсете отырып, түсіндіру.*** Ертегі желісінен сұрақтар қоя отырып жауап алу. -Ата не екті? -Шалқан қалай өсті? -Ата неге көмек сұрады? -Көмекке кімдер келді? ***Дид ойын: «Ретімен қоямыз»*** Шарты: Шалқан ертегісіндегі кейіпкерлерді ретімен қоя білу. Айгүл құыршақтың рақмет айтып топ балаларымен қалуы.	 Балапан барып ағаштың түбіне тығылады, қаз қаңқылдап кетеді. Балапан ағаштың түбінде қорқып отырғанда жылаған лақтың дауысы естіледі, ***Балапан:*** Шық! Шық! Сен неге жылайсың! ***Лақ:*** Мә- мә ! Мен анамнан адасып қалдым, таба алмай жүрмін, қорқып тұрмын. ***Балапан:*** Шық! Шық! Сенің дауысың жуан ғой сені анаң тауып алады жылама. ***Лақ:*** Мә - мә! Ал сенің анаң қайда? ***Балапан:*** Шық! Шық! Менде ешкім жоқ! ***Лақ: Мә - мә!*** Жоқ барлығымыздың да анамыз бар, сенің де анаң іздеп жүрген шығар жүр бірге іздейік. Ағаш түбінен тауық пен ешкі шығады. Ешкі баласын алып кетеді ***Тауық:*** Сен қайда болдың? ***Балапан:*** Шық! Шық! Маған қарға дауысың жаман деген соң мен өзіме жуан		Арпа менен бидай шаш. - Өте тамаша! Балалар бағанадан бері ертегі тыңдап, үй құстарымен және олардың балапандарымен таныстық, үй құстарына байланысты тақпақ айтып шаршаған боларсыңдар. Қәне, бәріміз ұйықтап демалып алсақ қалай қарайсыңдар? (Балалар ұйқыға кеткенде, топқа "Ку-ка-ри-кукук" - деп әтеш кіреді.) - Сәлеметсіңдер ме, балалар! - Балалар мені танидыңдар ма? - Жарайсыңдар! Мен сендерге бүгін қонаққа келдім. Әдемі болып кетіпсіңдер! - Балалар сендердің түрлеріңе қарасам қатты шаршаған сияқтысыңдар. ***Қәне бәріміз орнымыздан тұрып, сергіту жаттығуын жасап алайық.*** - Мен қазір жем іздеймін, көп жем тапсам сендерді дауыстап шақырамын. Сол кезде барлығың келіп, жемді теріп алыңдар. ***Дид ойын: «Дән жинаймыз»*** - Жарайсыңдар! Сендер ойын ойнағанды ұнатасыңдар ма? Олай болса мен сендерге ойын әкелген болатынмын.

	Денешынықтыру ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *«Балалар, біз бүгін мынандай ойын ойнаймыз: сендер кішкентай торғайлар боласыңдар, ал мен сендердің аналарың боламын (нұсқаушы торғайдың бейнесі бар беттерде-шапканы киеді).* *Шеңбер бойымен тұру.* *«Ана-торғай» қимылды көрсетіп, өзі сыртпай бақылайды. Анасы қарап тұрғанда балалары шеңбер бойымен жүруді орындайды.* *«Анасы ұйықтап кеткенде, балалар қанаттарын жайып, жан-жаққа ұшып кетті».* *Торғайлар зал ішінде ұшып жүр. «Ана-торғай» оянды,* *Чик-чирик, чик-чирик. Бұл не шу? Бұл неше?* *Шеңберге жылдам тұрыңдар, Ұшуға ниетқылыңдар.* *Нұсқаушы тағы да ұйықтап қалғандай болады. Сосын қайта оянады.* *Бір ғана сәтке көз ілікті,* *Тентек боп торғайлар кетті.* *Бірақ енді қатаң қараймын,* *Тәртіпке сенеді саламын.* *Ал енді, балапандар,* *Жаттығуды бастаңдар!* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***1.«Қанатымызды тазалаймыз».*** *Б.қ.: серіппе жасаймыз, басымызды оңға иеміз, б.қ.,		*дауыс іздедім, кешір мама!* ***Тауық :*** *Ақымақ балапаным ау, мен бір сәтке кетіп сені жоғалтып алдым ғой.* *Сен мені тыңда және есте сақта. Сеніңдауысыңның жуан-жіңішке болуында ешқандай мән жоқ, ең маңыздысы сен өзіңнің даусың бар- диді.* ***Балапан:*** *Шиқ! Шиқ!* *Түсіндім бұл менің даусым* *Сұрақ – жауап* *Балапанға не комектесті?* ***Дид ойын: «Балапан мен лақ»*** *Балаларды топқа бөлу* ***1-топ:*** *Дайын балапанның суретін бояйды.* ***2-топ:*** *Қиынды суреттерден лақ құрастырады,* ***3-топ:*** *Балапанмен лаққа ермексаздан жем жасап беру.* ***Қортынды*** *Ертегі ұнады ма?* *Қандай кейіпкерлер бар?* *(келесі үіә ертегіні сахналауға дайындау)* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Ойыншық қоңжыққа назар аудартады.* *Алақанды соқ, соқ,*		***Ойынымның шарты:*** *Мына тақтаға қараңдаршы, бұлар бағана "Екі әтеш" ертегісіндегі әтештер ғой. Екеуі жұлысып үстіндегі мамықтары түсіп қалыпты. Соны екі топқа бөлініп мамықтарын жабыстырайық.* ***Дид ойын: «Әтешті әсемдейміз»*** *Балаларды топқа болу.* *- Жарайсыңдар, өте тамаша, біреуі шұбар, біреуі ақ әтеш болды. Үстіндегі мамықтарын сипап көріңдерші. Менің мамықтарым сияқты жұмсақ, үлпілдек болды. Енді екі әтеш тату болатын болды.* *- Әтеш біздің де саған арналған тақпағымыз бар.* ***Қәне балалар бәріміз орнымыздан тұрып, "Әдемі әтеш" деген тақпағымызды айтып берейікші:*** ***Әдемі әтеш,*** *Таң атпай тұрыпты,* *Ойқастап жүріпті,* *Жан-жаққа қарапты,* *Айдарын тарапты.* *Рақмет сендерге балалар! Сауболыңдар!* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Бауырсақ немен кездесті?*** *Балаларды көңілді қарсы алу.Үнтаспада поезд*

	сосын солға 4 рет қайталаймыз. **2.«Қанатымызды жаямыз».** Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қолдар төменде. Оң қолды жоғары көтереміз, жоғары қараймыз, б.қ., сол қолмен солай жасаймыз, 4 рет қайталаймыз. **3.«Жуынамыз».** Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қол белде, алға қарай иілеміз – «жуынып» жатқандай қимыл жасаймыз, б.қ., 5 рет қайталаймыз. **4.«Дән тауып алайық».** Б.қ.: отырамыз, саусақтармен еденді тықылдатады, б.қ. 4 рет қайталаймыз.. **5.«Ұшуды үйренеміз».** Б.қ.: бұрынғыдай. Қолды құлаштай созып бір орында секіру. 6.«Біз өсеміз». Б.қ.: аяқ бірге қосулы, қолдар төменде. **Қолды жоғары созып, керілеміз – тыныс аламыз,** б.қ. – тыныс шығарамыз. Негізгі қимылдың түрлері: 1.Бағандар арасынан «жылан» жасап жүреді. «Қарақдар, қаншама ағаштар айналада. Орманда адасып қалмай, бір-бірімізден қалмай ұшамыз». 2.Бөренеден (сәкіден) секіру.		Аяқтармен топ-топ. Қос шынтағы бүгілді, Көзге үйқы тығылды. Қонжық, қонжық, шаршама, Бізбен бірге ойна да! Қонжықты ешкім естімейтіндей етіп жүруге үйретуді ұсынады – аяқтың ұшымен,аяқтың ұшына көтерілу, өкшеге түсу, қолды белге қою. Негізгі бөлім Жалпы даму жаттығулары. Лентамен **Б. қ.: «Оң-сол»** **1.** Аяқтары алшақ қойылған, ленталар төменде. басты оңнан-солға қарай бұрып «сол жақ» деп айту, солдан-оңға қарай бұрып «оң жақ» деп айту. /5 рет қайталау/ **Б. қ.: «Шеңбер жасау»** **2.** Аяқтары алшақ қойылған , ленталар жанда, лентаны жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. / 5рет қайталау/ **Б.қ.: «Айқастыру»** **3.** Аяқты алшақ қоямыз. Ленталарды жанға созу. оң қолдағы лентаны сол иыққа апару, сол қолдағы лентаны оң иыққа апару. «айқасты» деп айту. /5 рет қайталау/ **Б.қ.: «Жасыру»** **4.** Аяқты алшақ қоямыз. Ленталар белде. Алдыға қарай еңкейіп ленталарды созу «бар» деп айтур, атқа шалқайып, ленталарды жасыру «жоқ» деп айту. /5		дауысы естіледі. Поездға біз барайық, Вагоннан орын алайық,– деп, вагондарға – тізбектелген орындықтарға жайғасып отыру. Ал паровоз бастайды, Пыш-пыш,пух-пух, Ән айтып біз қостайық. Әуен аяқталысымен балалар көңілді поездан түсіп, орманда қыдырады. Орманда жүріп, ағаш жанында тығылып отырған қоянға кездеседі. Педагог ойыншық қоянды көріп, таңғалған кейіп танытады. Балалар,қараңдаршы,мынау тығылып отырған аңды танисыңдарма? Ақ қоян-ау, ақ қоян, Ұзын құлақ сақ қоян, Ақ қоян-ау, ақ қоян, Жүйрікқоян,сақ қоян. Балалар, қоянмен бірге секіріп, көңіл көтерейік, – деп ұсыныс айтады. **Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар:**«Қояндар биі» (Ж. Оффенбах) ойналып, педагог балаларға әуенге ілесе өз еріктерінше қимыл-қозғалыстар жасауды, жеңіл секіруді ұсынады. **Музыка тыңдау:** «Қояндар»(Е.Тиличеева). Пьесаны тыңдап,

	«Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік». ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен балалар»*** *Бірлесіп бірге ұшамыз, Бір-біріміздің қалмаймыз.* *Бір сапқа тұрып бәріміз* *Алыс жаққа барамыз.* *Ондадәмдідәндер бар,* *Сендергеарнапсақталды.*		*рет қайталау/* *Б.қ.:* ***«Серіппе»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, лента төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 сек/* *Шеңбер бойы жүру /ленталарды себетке салу/.* *Маршпен жүру* ***Тыныс алу жаттығулары:****«Шар» - еріңді жұмып, ұртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап жұмылу, еріннен ауаны шығарады (3 - 4 рет).* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:* ***І.Ойын: «Орнынды тап!».*** *Тоқтап және тапсырманы орындап (сәкіге шығу) шашыла жүгіру.* ***2.Жоғарыда тұрған затқа қолын тигізіп, биіктікке секіру –*** *аяқтарымен жігерлене итеріліп, биіктікке секіру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты беріп жібер»*** *Қасында тұрған баланың қолына допты ұстату.*		*сипатына көңіл аудару. Көңілді,ойнақы әуенге эмоциялық көңіл күй танытуларын қадағалау.* ***Ән айту:*** *«Ақ қоян» әнін (Б. Аманжол, Н. Жанаев) екінші рет орындағанда, балалардың мәтінге сай қимылдарды көрсетуін сұрайды. Әннің 1-шумағын қайталап, сөздерін анықайтуға үйрету. Әуенге ілесе бірге орындауын бақылау.* ***«Қояндар мен аю» ойыны («Қояндар маршы» А.Райымқұлова). Ойын барысы: Музыка жетекшісі «Бауырсақ» ертегісін және сол ертегінің кейіпкерлерін естеріне түсірулерін сұрайды. (қасқыр, түлкі, аю, қоян).*** *Музыка жетекшісі осы аңдарға байланысты музыкаларды, мысалы аюдың музыкасын, төменгі регистрдан, ал қоянның музыкасын жоғарғы регистрдан ойнайды. Балалар музыканың қай регистрдан ойналғанын тыңдап, қай аңның музыкасы екенін тауып, сурет арқылы көрету Балалардың ойынға белсене қатысуын қадағалайды, әуен орындалып, үйшіктен*

					тәрбиеші-аю шығады.Дуен қайта ойналып, аю би қимылдарын жасайды, балаларға аюдың қимылын қайталауды ұсынады.
Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас орен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу. Киіну: Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	Серуен барысында экологиялық мәдениетті қалыптастыру аясында, табиғатты бақылау. ***Серуен картотекасынан Қауіпсіздік ережелері – серуен кезінде бала қауіпсіздігін бақылау.***				
Серуенненоралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* *Балаларға ойын киімдерін шешуді, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, үйрету.* *Үнемді тұтыну - суды үнемді тұтыну. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас орен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, Кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Вариатив*** ***Тақырыбы: Гүлді қалай күтеміз?*** ***Мақсаты:*** Тірі және жансыз табиғат арасында байланыс орнату қабілетін дамыту. **Қызығушылықтарын ояту.** **Таңғажайып сәт:**	***Вариатив*** ***Тақырыбы: Гүлді қалай күтеміз?*** ***Мақсаты:*** Тірі және жансыз табиғат арасында байланыс орнату қабілетін дамыту. **Балалар сендер зерттеуші болғыларың келе ме?**	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бұрыштарым жоқ менің,* *Доңгелекте емеспін,* *Ұқсаймын мен денеге* *Кім табады, бұл не?* ***(Сопақша)*** *Үш төбесі бар көрінген* *Үш бұрышы мен үш беті* *Жауабын кім шешеді?*	***Ой дамыту.*** *Оң, сол, астында, үстінде ұғымдары туралы түсінік беру.* *Мысалдар келтіру.* ***Балаларды түстер бойынша топқа бөлу.*** *1-топ қызыл түс* *2- топ көк түс* *3-топ жасыл түс.*	***Ой дамыту.*** ***Суретпен жұмыс.*** *Шарты: Ұзын –қысқа ұғымы туралы түсінік беру.* ***1-тапсырма:*** *Балалардың суреті.* *Кімнің бойы ұзын .*

	Есік қағылып, Сайқымазақ келеді. -Сәлеметсіңдер ме, балалар! -Мен мына гүлді үлкен де, әдемі етіп өсіргім келеді, бірақ қалай өсетінін, қалай өсіру керек екенін білмей тұрмын, мүмкін сендер маған осы гүлді өсіруге көмектесесіңдер ме? **Менің сүйікті бұрышым.** **Ой дамыту** **Суреттермен жұмыс.** **Гүлдер екіге бөлінеді.** **Дала гүлдері, бөлме гүлдері.** - Гүл дегеніміз - өсімдік, олар өмір сәні, табиғат көркі. Гүлдер терезелердің алдына сән бергенімен қоймай, бөлме ауасын тазартады, адамдарға жақсы көңіл - күй сыйлайды. Дала гүлдері көктемде шығып, жаздай құлпырып тұрады, күз болып, күн суыта бастағанда олар қурап қалады. Сонымен қатар емдік гүлдер де болады. Оны үлкен топқа барғанда толық білетін боласыңдар. **Дид ойын: «Гүлдер әлемі»** Мозайка гүл құрастыру аркылы топқа бөлу. **1-топ: Дала гүлін салу.** Дәстүрден тыс әдіс-тәсіл аркылы трафаретпен раушан гүлінің суретін салу. **2-топ: Бөлме гүлі.** Геран гүлін берілген гүл отырғышқа қиып жапсыру.	Ендеше зертханаға барып гүлдерді зерттейік. **Дид ойын: «Гүлдерді өсір»** **Шарты:** Қиылған суреттерді реті бойынша тамырдан бастап құрастыру. **Қорытындылаймыз** Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды. **Тәжірибе №2** **Ыстық пен суықта не болады?** **Мақсаты:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау. **Құрал-жабдықтар:** қысқы немесе көктемгі ағаш бұтақтары, топырақтың бір бөлігі бар тамырсабақтар, топырақтың бір бөлігімен гүлзардан гүлдер (күзде); өсімдіктердің жылуға тәуелділігінің моделі. **Эксперимент барысы:** Неліктен көшедегі бұтақтарда жапырақтар жоқ? (Сыртта суық, ағаштар «ұйықтап жатыр») Бөлмеге бұтақтарды әкелу. Бүршіктердің өзгеруін (бүршіктердің ұлғаюын, жарылуын), жапырақтардың пайда болуын, олардың өсуін байқаймыз, оларды көшедегі бұтақтармен (жапырақсыз бұтақтар) салыстырамыз, **Қорытынды:** Өсімдіктердің өмір сүруі және өсуі үшін жылу қажет. **Дид ойын: «Гүлге су**	***(Үшбұрыш)*** *Әр жұмбақты шешекен сайын жауабы болатын геометриялық пішінді тақтаға іліп, балаларға сұрақтар қойылады.* *-Сопақша, үшбұрыш туралы не білесіңдер?* *-Доңгелектен айырмашылығы?* *-Сопақша, доңгелек неге ұқсайды?*	*Әр топқа тапсырма беру. Тапсырма шарты: шашылып жатырған ойыншықтарды түстеріне қарай сөрелерге орналастыру (жоғарыға қызыл ойыншықтар,ортасына жасыл ойыншықтар, астына көк түсті ойыншықтар)* ***Дене шынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Ойыншық қонжыққа назар аудартады.* *Алақанды соқ, соқ,* *Аяқтармен топ-топ.* *Қос шынтағы бүгілді,* *Көзге үйқы тығылды.* *Қонжық, қонжық,* *шаршама,* *Бізбен бірге ойна да!* *Қонжықты ешкім естімейтіндей етіп жүруге үйретуді ұсынады – аяқтың ұшымен,аяқтың ұшына көтерілу, өкшеге түсу, қолды белге қою.* *Негізгі бөлім* *Жалпы даму жаттығулары. Лентамен* ***Б. қ.: «Оң-сол»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған , ленталар төменде. басты оңнан-солға қарай бұрып «сол жақ» деп айту, солдан-оңға қарай бұрып «оң жақ» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Шеңбер жасау»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған*	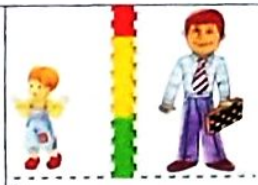 ***2-тапсырма*** ***Ұзындығына қарай салыстыру*** *«Жылан және жұлдызқұрт* ***Өз беттерінше жұмыс.*** *1-топ. Лего ойыншықтарынан бір қабатты үй құрастыру* *2-топ. құрылыс материалдарынан 2 қабатты үй құрастыру.*

	Тәжірибе №1. **«Сумен және сусыз»** **Міндеті:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету. **Құрал-жабдықтар:** екі бірдей өсімдік (бальзам), су. **Тәжірибе барысы:** Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)? Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығару.	**құямыз»** **Шарты:** Гүлдерге су құятын Ыдысты мүсіндеу. **Тақпақ** Гүлім, гүлім, өсе бер, Әдемі боп, асыл боп. Күндей жайнап кете бер, Қызыл, сары, жасыл боп. **Сайқымазақ** не деген керемет балар рақмет сендерге, мен үйіме барып, гүлдерімді өсіремін Сау болыңдар. **Қорытынды.** -Балалар, бүгін бізге кім келді? -Біз оған не өсіруге көмектестік? -Бөлме гүлдеріне не үшін қажет деп ойлайсыңдар? Балаларды бағалау, мақтау, мадақтау.		*, ленталар жанда, лентаны жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. /5рет қайталау/* ***Б.қ.: «Айқастыру»*** ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз. Ленталарды жанға созу. оң қолдағы лентаны сол иыққа апару, сол қолдағы лентаны оң иыққа апару. «айқасты» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жасыру»*** ***4.*** *Аяқты алшақ қоямыз. Ленталар белде. Алдыға қарай еңкейіп ленталарды созу «бар» деп айтур, атқа шалқайып, ленталарды жасыру «жоқ» деп айту. /5 рет қайталау/* *Б.қ.: «**Серіппе**»* ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, лента төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 сек/* *Шеңбер бойы жүру /ленталарды себетке салу/.* *Маршпен жүру* ***Тыныс алу жаттығулары:****«Шар» - ерніңді жұмып, ұртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап жұмылу, еріннен ауаны шығарады (3 - 4 рет).* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:* ***I.Ойын: «Орныңды тап!».*** *Тоқтап және тапсырманы*	

				орындап (сәкіге шығу) шашыла жүгіру. **2.Жоғарыда тұрған затқа қолын тигізіп, биіктікке секіру** – аяқтарымен жігерлене итеріліп, биіктікке секіру. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты беріп жібер»** Қасында тұрған баланың қолына допты ұстату.	
Балалармен Жеке жұмыс	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында балалармен жеке жұмыс.*				
	Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?» ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***Дид ойын: «Экологиялық бағдаршам»*** ***Мақсаты:*** *Балалар мақал-мәтел, тақпақтар, тиым сөздер арқылы табиғат туралы түсінеді.*	***Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалар табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау дағдыларын түсінеді.*	***Дид ойын: «Құстарға комек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы суреттермен жұмыс жасап, өз ойларын айта алады.*	***Дид ойын: Бақша да ма,бау да ма?*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністер туралы олардың айырмашылық-тарын айта алады.*
Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімнің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека №1*** *Күзгі жаңбырды бақылау.*	***Картотека №5*** *Ұшып жүрген құстарды бақылау.*	***Картотека №9*** *Аула сыпырушының еңбегін бақылау.*	***Картотека №11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека №13*** *Аула маңындағы көліктерді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас өрен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*«Өнегелі 15 минут»* *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата-аналарға кеңес: *«Үйде ойын бұрышын ұйымдастыру».*	***Кеңес:*** *мысалы:«Егер ата-аналар дүкеннен баланың ұнатқан ойыншығын сатып әпермеген жағдайда, өзін қалай ұстау қажет.*	*Балалар отбасында өздері не істей алатындары туралы әңгімелесу.*	***Кеңес:*** *«Бала өміріндегі ойыншықтың маңызы».*	*Ата-аналарға тапсырма беру, жақсы демалуға тілек білдіру*

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК

Топ: «Балапан» аралас тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 02.12 – 06.12.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – ұлттық құндылық күй өнерін бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут –ата- анамен бала денсаулығы , қарым-қатынас туралы әңгіме жүргізу, кеңес беру.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***Картотека № 18*** ***Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** *Мақсаты: суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретін түсінеді*	***Картотека № 19*** ***Дид ойын: «Қысқы тіршілік»*** *Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажырата біледі.*	***Картотека № 20*** ***Дид ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап суреттен таба алады.*	***Картотека № 21*** ***Дид ойын: «Балық аулау»*** *Мақсаты: сұрақтарға жауап бере біледі.*	***Картотека № 16*** ***Дид ойын: «Қоянға көмектесеміз»*** *Ойын мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну –Суды үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру.* *Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережесін ескерту.Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сойлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту.*				
	Ашық менің жүрегім *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнап бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Асапан ашық ,көгілдір* *Күн шуағын төгіп тұр!* *Қол ұстасқан біздерді,* *Тереземнен көріп тұр.*	*Табиғат егіз адаммен* *Ұқсастық табам содан мен* *Мәңгілік болсын егіздер* *Жер- ана, көл теңіздер.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Ұйымдастырылған	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында үйл.*				
	Тосын сәт.	***Қызығушылықты ояту.***	***Қызығушылықты ояту***	***Қызығушылықтарын***	***Дид ойын: «Қыс***

іс-әрекет.	*Хатшы хат пен қорапша әкеледі.* ***Хатты оқу.*** *Балалар бұл хатта тапсырмалар бар екен. Сол тапсырмаларды орындасақ мына қорап ашылады екен. Қорапта не бар екен? Кәне онда тапсырмаларды орындайық.* ***Менің сүйікті бұрышым Суреттер сөйлейді.*** *Балалар тапсыраны орындау үшін топқа бөлінейік.* ***1-топ. Аққала тобы*** ***2- топ Ақшақар тобы.*** *1-топ Аққала тобына тапсырма.* ***Суретке қарап қыс мезгілі туралы әңгіме құраңдар?*** *2- топ Ақшақар тобына тапсырма.* ***Қысқы еңбек туралы суретке әңгіме құраңдар*** *Балаларды мадақтау.* ***2- тапсырма.*** ***Мига шабул.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Қай топ бірінші жұмбақты шешеді?*** *1.Қыста ғана болады,* *Ұстасаң қолың тонады.* ***(қар)*** *2.Тісі жоқ,тістеп алады.* *Қолы жоқ, сурет салады.* ***(аяз)*** *3.Мені қарован жасапты,* *Ойланып кор* *Қолым-таяқ,* *Мұрным-сәбіз,* *Көзім-көмір.* ***(аққала)*** *4.Қырға сүйреп шығам,* *Ойғы мініп түсем.* ***(шана)***	***Балалар ертегі тыңдаған ұнай ма сендерге?*** *Қазір қандай мезгіл?* *Ендеше ертегілер бұрышына барып* ***«Аяз ата»*** *атты ертегі тыңдаймыз.* *Ертеде орманның шетінде Аяз ата Жаңа жылды қарсы алуға дайындалып жатыр екен. Оның қолындағының бәрі мерекеге және сәнді шыршаларға, балаларға арналған сыйлықтарға және аязды ауа-райына дайын болу керек. Сол кезде орман шетінде де, қалада да қар болмаған . Ал қарсыз шаңғы,шана тебе алмайды. Содан кейін Аяз ата өзінің көмекшілерін орман шеті мен қаланы жабу үшін күміс ұшқындарды шақырды. Бірақ, өкінішке орай, жел соқпайды, олар ұша алмады. Сонда Аяз ата Желден көмек сұрады:* ***Дид ойын:«Қарлы боран»*** *Қардың күміс түйіршіктерін дөңгелекке жинау.* *Бірақ жел орманды безендірумен айналысқан Аяз атаны естімеді. Аяз ата мұңайып, тіпті аздап ренжіп, қалай болу керектігін, не істеу керектігін ойлап табады.. Аяз ата балалардан шыршаларды безендіру үшін қар бұршіктерін жасауға көмек сұрауға шешім қабылдайды. Ол барлық балаларға өзінің көмекшісі, сықырлы күміс қар ұшқыны бар күміс сандықтарды жіберді, оған*	*Балалар терезеге барайық. Қараңдаршы, біз көшеде жылдың қай мезгілін көріп тұрмыз? (қыс) Қандай белгілер арқылы білдік? (Суық, жылы киінген адамдар, қарлы ағаштар, бұлтты аспан, қар жатыр) Қар қандай? (ақ, үлпілдек, жылтырақ) Қар қайда? (Жерде, орындықта, ағаштарда)* *«Міне, қыс - айнала ақ, қар көп»* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс*** *Балалар, қыста аспаннан көптеген әдемі, үлпілдек, жарқыраған, нәзік қар түйіршіктері жауады. Айтыңызшы, қыста тағы не ақ болады? (қар, қар үйінділері, шыныдағы өрнектер, қардағы ағаштар, қар бұршіктері)* *Балалар, мынау біздің үстелде не бар? (Қар).* *Келіңдер, оны қарайық.* *Қандай қар? (Аппақ).* *Жайлап ұстайық (Суық)* ***Дид ойын: «Кішкентай зерттеушілер»*** ***Қане қарға зерттеу жүргізейік.*** ***№1 тәжірибе.*** *Сендер қолдарыңды ашыңдар, мен сендерге қар жағамын.* *Педагог әр баланың алақанына аздап қар жағады, барлығы не болып*	***ояту.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Шанамен зырғып желетін,* *Коньки, шаңғы тебетін,* *Аққала жасап ойнайтын.* *Қай мезгіл деп ойласыңдар балалар?(қыс)* ***АКТ технологиясы.*** *Слайд корсету.* *Қыс мезгілі* *(сұрақ-жауап арқылы)* *-Қыс мезгілінің белгілерін білеміз бе?* *-Боран соққанда қимыл мен көрсетейікші.* *-Қатты аяз болып тоңғанда не істейміз?* *-Ал, күн шыққанда не істейсіңдер?* ***«Қыс» өлеңін Мнемо кесте арқылы мәнерлеп оқып мазмұнын ашу.*** *Аппақ, аппақ жапалақтап,* *Қар жауады тынбастан.* *Қалың орман, қар жамылған,* *Маужырайды түнгі аспан.* *Кең пейілді, мол мейірлі,* *Сағынышпен табысқан.* *О, алақай, Аяз ата,* *Келе жатыр алыстан!* ***«Не артық» ойыны*** *Қыс мезгілі туралы суреттері араластырып ілінеді.* *Қыс мезгілі туралы айту.* *Балалар басқа мезгілдің суреттерін тауып, оның қай мезгілге тән екенін айтады* ***Сергіту сәті.*** *«Қыс»	***белгілерін ата»*** *Шарты: Қыс мезгілінің ерекшелігін айту.* *Балалар, ал сендербілесіңдер ме, мұзнеденпайда болады?* ***Ой дамыту.*** ***АКТ технологиясы.*** *-Мұздың түсі қандай? (Түссіз)* *-Мұз қай жерлерede кездеседі? (өзедерде, көлдерде)* *Мұзды жаз мезгілінде қайдан көруге болады? (тоңазытқыштан)* ***Тосын сәт.*** *Мұз ханшайымы келеді. зерттеу орталығына шақырады.* ***Дид ойын: «Кішкентай ғалымдар»*** ***Мұзға тәжірибе жасау.*** ***1- тәжірибе.*** *Алдымызда тұрған мұзды ұстап көрейік .* *Мұздың түсі қандай ?* *Мұзды ұстағанда алақанымызда не пайда болды ?* ***2 – тәжірибе .*** *Алдарыңдағы суға мұзды салыңдар?* *Мұз батпай бетінде қалықтап жүзіп жүр. Сондықтан мұз судан жеңіл.* ***Дид ойын: «Суретшілер»*** ***Жүргізілу барысы:*** *Дәстүрден тыс сурет салу әдісі арқылы май шаммен ақ қағазға*

	5.Өзі судан жаралған, Бірақ судан қорқады. **(мұз)** 6.Су да, мұз бар, Жер де, қар бар. Боран басып соғады. Бұл қай кезде болады? **(қыс)** Екі топты мадақтау. **Сергіту сәті:** Боран соғар оң жақтан, Боран соғар сол жақтан. Қар лақтырып ойнасақ, Суық отер қолғаптан. **3-тапсырма** **Сұрақтар ілмегі.** **1-топ Аққала тобына тапсырма.** Воскобович әдісін қолдана отырып, қысқы ағаштарды құрастыру құрастыру. Ағашқа қиылған қар ұлпаларын жапсыру. **2- топ Ақшақар тобына тапсырма:** Дәстүрден тыс сурет салу әдісі арқылы капуста қабығын пайдаланып, қысқы ағаш келбетін салу.(сурет) Ағаш қасына ермексаздан аққала мүсіндеу.(мүсіндеу) **4-тапсырма** **Қыс мезгілі туралы тақпақ** Жауды,міне қар аппақ, Айналаның бәрі аппақ. Жасырыпты жолдарды, Тегістепті оларды. Екі топты мадақтау. **Қорытынды.** Балалар , жарайыңдар екі топта тапсырманы орындадыңдар! Енді сиқырлы қорапты ашып	қар бүршіктерін жасау және олармен шыршаларын безендіру тапсырылады. **Балалар аяз атаға көмектесеміз бе?** **Тосын сәт.** Балалар, қарақдаршы, бүгін пошташы бізге Аяз атадан балабақшаға сиқырлы сандық әкелді. Сіз Аяз атаға көмектесуге дайынсыз ба? Қар түйіршіктері не екенін еске түсірейікші? Суық, ақ, кішкентай, жеңіл, шілтерлі, ойылған, таза, ұлпілдек, әдемі, жылтыр, мәзік, күміс Қар түйіршіктері неден жасалған? -Ұсақ кристалдардан. Педагог қорапты ашады. **Шығармашылық бұрыш.** **Дид ойын: «Қар ұшқындары»** **Шарты:** Қар бүршіктерін құрастыру және бір-біріне жапсыру. **Аяз атаның екінші тапсырмасы -** шыршаны салу. **Дид ойын: «Жасыл шыршалар»** Шарты: Трафарет арқылы бастыру әдісімен шырша салу. **Тыныс алу жаттығуы –** шыршаға қар бүршіктерін үрлеу. **Аяз атаның үшінші тапсырмасы** – шырша ойыншықтарын жасау. педагог жұмыс кезеңдерін айту,түсіндіру, қажет болған жағдайда көмектесу Жұмысты аяқтағаннан кейін	жатқанын бақылайды Қарды қалай сезіндіңдер? (Суық, мұздай) (балалардан жеке сұрау). - Қолымызды жылытайық, үрлейміз, мен сияқты. (педагог алақанға қалай үрлеу керектігін көрсетеді). - Жылу барын жатқанын сезесіңдер ма? Қолдарыңдағы қар қайда кетті? (Ол еріп кетті). Неліктен ол еріп кетті? Себебі үрлегенде жылу барды. -Қолыңды құрғат. (Үстел үстіндегі майлықтар). **Қортынды: Жылыда қар еріп, суға айналды.** **Дид ойын: «Ормандағы қар басқан үй»** Ақ қағаздан шыршықтау арқылы үй құрастыру. **Тәжірибе №2** **Қай су лас** Ақ, ұлпілдек болып жауады, қар лас суға айналады. Неліктен? Жерде шаңдар көп, машина жүреді, түтін болады, адамдар басады, -Суды шелектен, дәке арқылы, кесеге құямыз. Дәкеде кір қалады. **Қортынды:** -Қарды жеуге болады деп ойлайсың ба? Неліктен? Бұл лас және суық, сіз ауырып қалуыңыз мүмкін Дұрыс! Ал лас қарда микробтар өте көп.	Сыртта боран тұлайды, Қарды үйіріп қуалап. Әлсін - әлсін тыңдайды, Терезеден сығалап **Ой қозғау.** **Балаларды пішіндер бойынша топқа болу.** **Дид ойын:** **«Шебер қолдар»** **1-топ. Дөңгелек.** Аққала құрастыру **2-топ Үшбұрыш** Шырша суретін салу. **3-Топ тортбұрыш** Шыршаға ойыншықтарын мүсіндеу **Қорытынды.** Сұрақ жауап арқылы қорытындылау. Балаларды мадақтау **Ой қозғау.** Балалар, сендер білесіңдер ме, қыс мезгілі терезелерді қар ұшқынының әдемі өрнектерімен безендіреді? Бүгін біз сіздермен дизайнерлердің ролінде боламыз - бұл өз қолдарымен әшекейлер жасайтын адам. **Дид ойын: «Қар ұшқындары»** Біз дайын қар ұшқындарын алып,топ бөлмелеріне жапсырамыз.Тобымызды әсемдейміз **Дид ойын: «Қардың сықыры»** Қардың сықырлағанын естігіңіз келе ме? **Аудио дыбыс.** Сендер не естідіңдер?	сызықтар жүргізіп, үстін көк бояумен бояу.Мұз бетінесін шығару. **Сергіту сәті:** Тоңса біздің қолымыз, Қолғап киіп аламыз. Сарт – сарт – сарт, Шапалақсоғамыз. Тоңсабізоңаягымыз, Етіккиіпаламыз. Топ – топ – топ, Топылдатыпбилейміз. Тоңсабізоңденеміз, Тоңдыкиіпаламыз. Зу – зу – зу, Шанаменензулаймыз. **Дид ойын: «Жақсы жаман»** (Венн диаграмасы арқылы) Ойын шарты: Мұздың пайдасы мен зиянын айтып суреттерін тақтаға ілу. **Мұз айдын.** Жылтыр мұздың үстінде Аяқ тайып тұрмайды. Керегі жоқ күштің де, Коньки өзі зырлайды. **Ой қозғау.** Өлеңде не туралы айтылған? Мұз айдында ойнау үшін нелер қолданамыз? **Шығармашылық бұрыш.** Балаларды топқа бөлу **1-Топ:** Мұз айдынын құрастыру. **2-Топ:** мұз айдынға коньки жапсыру **3-Топ:** Шаңғы мүсіндеу. **Қыс қызығы**

	қарайық. Қорап ішінен тәтті кәмпит шығады. Балаларға тәтті кәмпиттерді беру. Мадақтау. ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** ***Ойын гимнастикасы*** Алақанды ашайық, Шапалақты соғайық. Шап-шап-шапалақ, Шап-шап-шапалақ. Кәне, маған қара, Бәрін бірдей қайтала. Бір-екі-үш, бір-екі-үш, Бәрін бірдей қайтала (барлық қимылды). Оң аяқ, сол аяқ, Қаз-қаз бастық біз аздап Топ-топ-топ, топ-топ-топ. Кәне қол, кәне аяқ? Ойнайықшы біз аздап (Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады). Бір-екі-үш,бір-екі-үш, Ойнайықшы біз аздап. ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары Таяқшамен*** ***Б.қ.: «Мысық ояды »*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Кілем қағу»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. Таяқшаны жоғарыға*	*балалар шыршаны ойыншықтармен безендіру. Балалар, сендер қандай тамаша балдарсыңдар. Аяз атаға көмектестіңдер, көп жұмыс істедіңдер.Маған сендердің қар ұшқындарың қатты ұнады, олар ешқашан ерімейді Аяз атаға сандықшаға салып жіберейік.* ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: Менің Қазақстаным*** ***II.Қызығушылықты ояту.Өлең оқу*** ***Ж. Тұрбеков. Туған елім.*** *Туған олке – кең далам,* *Мәңгілік бақыт орнаған.* *Сайраңдаймыз саяңда* *Ерікті ұлан – біз балаң.* *Сұрақ – жауап.* *Өлең не туралы айтылған?* *Туған өлке, Отан, туған жер деген сөздерді қалай түсінеміз?* ***2.Ой дамыту*** *Меңгерілген білім дағдыларын естеріне түсіру.* *–Біз қандай мемлекетте тұрамыз?* *–Біздің Отанымыз не?* *-ҚР рәміздерін ата ?* *–Оларға сипаттама беру* *–Астанамыз қалай аталады?* ***3.Ой қозғау.*** ***Отан туралы тақпақ жаттау.*** ***–Мағынасын түсіндіру.*** ***Отан. Ж Әбдірашев.*** *«Отан - атам, Отан - әкем!»*	*Тамағыңызды және асқазаныңызды зақымдауы мүмкін.* *Ал бұл суды нелер іше алады? (Құстар, жануарлар).* *- Тағы нелер? (Ағаштар, гүлдер).* ***Дид ойын: «Қар ұшқындары»*** *- Екі қар ұшқынын аламыз - кішкентай және үлкен.* *Олардың өлшемдері әртүрлі ме, әлде бірдей ме?* *Үлкен қар ұшқынын көрсету «Бұл қандай қар ұшқыны? Кіші ме, үлкен бе?» Балалар: үлкен* *Мынау қандай қар ұшқыны?» кішкентай!* ***Ал енді үлкен бұлтқа үлкен қар түйіршік-терін, кішкентай бұлтқа кішкентай қар түйіршіктерінжапсырайық .*** ***Дид ойын: «Қар қиыршықтары»*** *Дайын қар формасын көк қағазға майшаммен трафарет ішінен бояу.* ***Үстінен ақ бояумен бояу.*** ***Қортынды*** ***Сұрақ –жауап*** *Өзгелерге жақсы көңіл-күй сыйлайық. (Балалар алақандарынан көңіл-күйді үрлейді).* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.***	*(Сықырлаған дыбыс)* *Қар осылай сықырлайды. Ал неге? Қардың сықырлағанын естідің. Қар түйіршіктерінде өткір сәулелер бар, біз оларды басқан кезде олар үзіліп, сықырлаған дыбыс естіледі. Сыртта суық болған кезде қар сықырлайды. Сыртта өте суық болмаса, қар жабысқақ болады. Сол кезде балалар не істегенді ұнатады? (Ақшақар жасау, қар домалату ойнау).* ***Тақпақ*** ***Жапалақтап ала қар*** ***Жауды күнде қайталап,*** ***Қырға шықты балалар,*** ***Шаңғыларын арқалап.*** ***Қортынды.*** *Қазір қай мезгіл?* *-Көңіл күй қандай?* *бас бармағын көрсету.*	*Шаңғы, шана сайла.* *Конькиіңді байла.* *Думандатып ойна.* *Қыс қызығын тойла.* ***Қорытынды.*** *Бізбүгін не жайлыайттық?* *Мұз қандай?* *жақсы қатысқан балаларды мадақтау* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Қыс қызығы»*** *Шеңбер бойында жеңіл қыймылмен жүгіреді.* *Шаттық шеңберін құрады.* *Қыс келді, қыс мұз – қарлы,* *Қыраулы да ызғарлы.* *Қыскелді, қысборанды,* *Қыраткорпеоранды.* *Қыскелді,* *қысмықтыанық,* *Қайтсе де бізықпадық.* *Қыскелді, қысуайым ба,* *Қандықбіздеройынға!* *Қыстуралыөлеңдіынтаментыңдап,* *өлеңтуралытүсініктерін жеткізеді.* *-Қазіржылдыңқаймезгілі?* *-Өлеңде не туралыжазылған?* *-* *Қыстатабиғаттақандайқұбылыстарболады?* *-Қысмезгілінің қайтын, қанамайтынжақтарынатаңдар.* *-Күнсуық,

	көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау «тук-тук-тук»- деп айту. /5 рет қайталау/ **Б.қ.: «Шалтай-балтай»** *3. Аяқты алшақ қоямыз, таяқша төменде қолдарымен ұстау, оңға, солға бұрылу. /5рет қай* **Б.қ.: «Дәл тигіз»** *4. Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. 5 рет қайталау/* **Б.қ.: «Көңілді таяқша»** *5. Таяқшаны айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/* *Маршпен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру.(таяқшаны үстел үстіне қою)* *Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* **Тыныс алу жаттығулары:шәйнектік дыбысын салу(ш-ш-ш).** *Терең тыныс алып, демді шығару.* **Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:** ***1.«Қояндар» – алға қарай екі аяқпен секіру**. Өз жұбына қарай секіріп барып, оған қолын тигізіп, жылдам оз орнына түру. Нұсқау – екіаяқпенбірмезеттежігерле иеитерілу.* ***2.«Аюлар» – тікебағыттатортаяқтапе***	*Осы сөзім қате мекен?!* *Қате болса, Неге біздер* *Дейміз оны «Атамекен?!»* ***Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»*** *Шарты: Дайындалған карта бетіне гүлдер, жүрек суреттерін жақсы сөздер айтып жапсыру.* ***Балаларды мадақтау.***	***Ойын гимнастикасы*** *Алақанды ашайық,* *Шапалақты соғайық. Шап-шап-шапалақ, Шап-шап-шапалақ.* *Кәне, маған қара,* *Бәрін бірдей қайтала. Бір-екі-үш, бір-екі-үш, Бәрін бірдей қайтала (барлық қимылды).* *Оң аяқ, сол аяқ,* *Қаз-қаз бастық біз аздап* *Топ-топ-топ, топ-топ-топ.* *Кәне қол, кәне аяқ?* *Ойнайықшы біз аздап* *(Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады). Бір-екі-үш,бір-екі-үш,* *Ойнайықшы біз аздап.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары Таяқшамен*** ***Б.қ.: «Мысық ояды »*** ***1.** Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Кілем қағу»*** ***2.** Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау «тук-тук-тук»- деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Шалтай-балтай»*** ***3.** Аяқты алшақ қоямыз, таяқша төменде қолдарымен ұстау, оңға, солға бұрылу. /5рет қай/*		*қалыңкиінесіңдер.* ***Музыка тыңдау: Вальс*** *-Музыканы көздеріңді жұмып отырып тыңдауға болады. Сендер мұндай музыкаларға қандай қимыл жасағыларың келеді.* *-Мұздың үстінде қалықтап сырғанауға болады.* *Аяқтың ұшымен жеңіл жүгіріп, жұбымен айналуға болады.* ***Ән айту: «Қыс қызығы»*** *(И. Нүсіпбаев, Е. Өтетілеуұлы).* *Әнді музыка жетекшісі орындап береді.* *-Әнде не туралыайтылған?* *-Қандайкөңілкүйде?* *Мәтінінәуенгеқосылыпүйрену.* ***Ойын: «Қасқыр мен көжек».*** *Музыканытыңдайотырып ,әрқандаргатәнмузыканыа жыратабілу. Жеңіл, көңілдікөжектерқаһарлы да ашулықасқырмузыкасыес тілісіменқашугадайын болу.* ***Би: «Қасқыр мен қояндар».*** *Көрініс би («Билепүйренейік»).* *Түсініктемебойыншақимы лжасап, әуендырғақпенүйлестіре*

	ңбектеу. *Аюлар ойнап жүреді – «Аюлар!» деген команда берілгенде, орындарын ауыстырып, залдың қарсы жағына қарай еңбектейді.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Балапандар».*** *Кішкентай балапанға айналуды ұсынады.*		***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***4.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Коңілді таяқша»*** ***5.*** *Таяқшаны айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/ Маршпен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру.(таяқшаны үстел үстіне қою)* *Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:шәйнектік дыбысын салу(ш-ш-ш).*** *Терең тыныс алып, демді шығару.* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:*** ***1.«Қояндар» – алға қарай екі аяқпен секіру****. Өз жұбына қарай секіріп барып, оған қолын тигізіп, жылдам өз орнына түру. Нұсқау – екіаяқпенбірмезеттежігерле неитерілу.* ***2.«Аюлар» – тікебағыттатортаяқтапе ңбектеу.*** *Аюлар ойнап жүреді – «Аюлар!» деген команда берілгенде, орындарын ауыстырып, залдың қарсы жағына қарай еңбектейді.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Балапандар».*** *Кішкентай балапанға айналуды*		*би қимылдарынжасау. Әндітыңдайотырып, қандайжылмезгілтуралы айтылғанынәңгімелейді.*

			ұсынады.		
Серуенгедайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.* *Серуенге шыққанда қауіпсіздік ережелері туралы ескерту.*				
Серуен	***Картотека № 13*** *Торғайды бақылау.*	***Картотека № 14*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық танытуға тәрбиелеу. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуенненоралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау дағдыларын дамыту.* *Тазалық процедурасы.Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, оз сорелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.* *Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуынуға тәрбиелеу. Тамақтану алдында мұқият жуынуды қадағалау.* *Қауіпсіздік ережелерін ескерту.Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.* *тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№2.*** *Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен.* *Кереуетте жатып велосипед тебу.* *Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№3.*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *«Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *«Қайырлы күн, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *«Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *«Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *«Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *«Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *"Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.*** *- арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*
	«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау, дұрыс киінуді қадағалау. *Қауіпсіздік ережелері – төсектен жай тұруға, жаттығу кезінде қауіпсіздік ережесін сақтауды түсіндіру.* ***Ұйқыдан ояту жаттығу картотекасынан.***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну –жуыну кезінде суды дұрыс пайдалануды ескерту.Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды	***Д/О«Айырмашылығын тап» ойыны*** ***Берілген екі суреттен 3***	***Вариатив*** ***Тақырыбы:Гүл қайда жақсы оседі?***	***Вариатив*** ***Тақырыбы:Гүл қайда жақсы оседі?***	***Санамақ*** *Бота, түйе,* *Құлын,биe,*	***4- айырмашылықты тап***

ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, Кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	***айырмашылығын табу.*** ***Кожекке шеңбер де шаршы да емес бірақ ең кішкентай қызыл пішінді табуға көмектес.*** 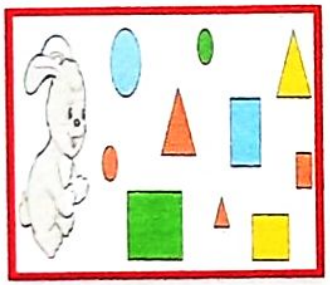	***Мақсаты:*** Өсімдіктің ауа мен тыныс алу қажеттілігін анықтау; өсімдіктерде тыныс алу процесі қалай жүретінін түсіну. Мнемокесте арқылы гүлдердің өсу жолдарын таныстыру. **Практикалық әрекет:** Гүл отырғызу. 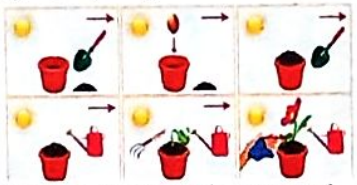 Гүл отырғызу үшін ең әуелі бізге ыдыс қажет. Ыдысты алып, ішіне жай даладағы топырақ емес, құнарлы топырақ саламыз, жақсы өсу үшін. Содан соң, топырақ ортасына құдықша жасап, гүл өсіндісін отырғызамыз (тамырын көрсету). Енді, осы гүлімізді табиғат бұрышына қояйық. Балаларға сұрақ: Балалар, гүл отырғызып, тек осылай қоямыз ба екен? Дұрыс,су құйып, күтіп,баптап тұру қажет екен. **Сергіту сәті.** Шаршағанда ырғалып, Гүлге ұқсап демалам, Қанатты бір қағып, Гүлдей болып жайқалам. **Ой қозғау.** **Күту ережелері: Әр бала көрсету.** **Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»**	***Мақсаты:*** Өсімдіктің ауа мен тыныс алу қажеттілігін анықтау; өсімдіктерде тыныс алу процесі қалай жүретінін түсіну. Мнемокесте арқылы гүлдердің өсу жолдарын таныстыру. **Тәжірибе алаңы** **Кішкентай ғалымдар.** **Тәжірибе: «Гүл қайда жақсы өседі?»** **Міндеті:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Құрал-жабдықтар:** екі бірдей кесінді, су құйылған ыдыс, топырақ, өсімдік күтіміне арналған заттар. **Тәжірибе барысы:** Топырақсыз өсімдіктер ұзақ өмір сүре алатынын анықтаңыз? (мүмкін емес); олар қай жерде жақсы өседі - суда немесе топырақта? Герань шламын әртүрлі контейнерлерге салыңыз – суға және топыраққа. Бірінші жаңа жапырақ пайда болғанша оларды бақылау; **Қорытынды:** топырақтағы өсімдікте бірінші жапырақ тезірек пайда болады, өсімдік жақсы күш алады; суда өсімдік әлсіз болады.	*Торай,шошқа,* *Қозы, қошқар,* *Қодық,құлан,* *Кожек, қоян,* *Бақа,шаян,* *Торғай,шымшық...* *Сен, қал Сен, шық!* *(Қадыр Мырза Әли)* *Балалар мен сендерге тапсырмалар алып келдім. Егер тапсырмаларды жақсы орындасаңдар мен сендерге мен сияқты секіріп,жаттығу жасауды үйретемін. Келісесіңдер ме?* *Балалар: Алақаааааай, әрине келіселіз!* ***1.Кеңістікті бағдарлау.*** *Марат Қайраттың сол жағында отыр. Қайрат Серіктің оң жағында отыр. Қай бала қайда отырғанын көрсет.* ***2. «Не артық?»*** *Әр қатардан артық затты тап.* *(әр балаға жеткілікті материалмен)*	***Ұйқас тауып ойнайық*** *! Өлеңнің басы беріледі,әрі қарай ұйқасын табу.* *1. Қағазға қайшы өтпеді* *Соғанда Балнұр ... (өкпелі)* *2.Жоғалды қара қарындаш* *Ондайы енді ..(табылмас)* *3.Атам кеше құс атты* *Біреуін маған.. (ұстатты)* *4. Тоқауылоан қат-қабат* *Енді қалай ... (аптамақ)* *Бестік алсаң жарайсың* *Білмесең жерге* *..... (қарайсың)* *Қар жауады жапалақтап* *жүр балалар* *.....шапалақтап*

		Гүлдердің жапырақтарының шаңын сулы мақтамен сүртеді. Жапырақтары ұсақ өсімдіктерді су шашатын ыдыспен бүркеп-шашып жуады. Суды жапырақтарына тигізбей топырағына құяды.Түптерін кішкентай тырмамен қопсытады.		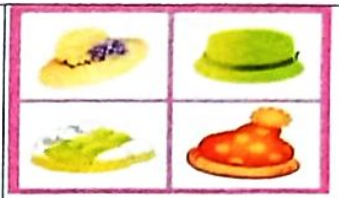 ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Шеңбер бойымен жай жүру . Шеңбер бойымен тұру.* ***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, біз бүгін кімге қонаққа баратынымызды табыңдаршы. Көп болса да аяғы, Тек жорғалап жүреді. Денесі жасыл буылтық, Жапырақ оныңқорегі.* ***(Жұлдызқұрт)*** ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары:*** ***«Көбелектер»*** ***«Көбелектер ұшады»*** *–б.қ., аяқтар сәл алшақ қойылған, қолдар төменде. Қолдыекі жаққа созып, құлашын сермейді, төмен түсіреді. 5 рет қайталайды.* ***«Көбелектер су ішеді»***– *б.қ.,алдыңғыдай. Еңкейеді, қолын артқа апарады, түзеледІ.. 4 рет қайталайды.* ***«Көбелектер отырды»*** –	

				б.қ., алдыңғыдай. *Отырады, қолды тізенің үстінеқояды, түзеледІ.. 5 ретқайталайды.* ***«Көбелектер алаңқайға ұшып кетті»** – б.қ., аяқтары бірге, қолдары дене бітімінің бойында. Бір орында секіру, қолды құлаштапсермеу.* ***Қимылдың негізгі түрлері: «Жұлдызқұрт» ойынын ойнайық.*** *1.«Жұлдыз құртты аттап өт»* *гимнастикалық сәкіде жұлдызқұрттан аттап оту. (Жұлдызқұрт балаларга кедергі жасап сәкіде жатады).* *2.Дога астынан өт. (дога астына жорғалау)* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жұлдызқұрт»*** *Балалар бірінің артынан бірі «жұлдызқұрт» болып тізбектеліп тұрады* *Бірінші ойыншы «басы», соңғысы – құйрығы.* *Музыка ырғағымен жұлдызқұрт алға қарай жорғалайды, басы әртүрлі би қимылдарын көрсетеді (қолымен, денесімен, аяғымен, басымен), басқалары бұл қимылдарды қайталауға тырысады.* *«Бас» шаршаған кезде, артында тұрған келесі ойыншыға бұрылып, оның басынан сипайды, ал өзі тізбектің соңына барып*	

				туралы	
Балалармен Жеке жұмыс	*Дид ойын: «Жыл мезгілдері» Мақсаты:Балалардың жыл мезгідері туралы білімдерін бекіту,мезгілдерді атауларын үйрету*	*Сурет салу: «Сиқырлы қылқалам» Мақсаты: Қиялын ойлау қабілетін дамыту.*	*Монтесории технологиясы Тіл дамыту аймағы: Көкөніс суреттерінің қиындыларын тауып , ретімен орналастыру.*	*«Кеңістікті бағдарлау» «Оң және сол», «алдында-артында», «астында-үстінде» Мақсаты: Кеңістікті бағдарлай білуге үйрету.*	*«Пішіндерді ажырат» Мақсаты: Балаларды әр түрлі пішіндерді ажыратуға үйрету.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен» - оз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 13*** *Торғайды бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Ұшты-ұшты»*	***Картотека № 14*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.* *Ұлттық ойын- ұлт қазынсы «Сақина салу»*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Еңбегі адал жас орен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшага төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 09.12 – 13.12.2024 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – ұлттық құндылық, ұлттық өнерді бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайыжурналғатіркеу. Мәдени-гигиеналықшараныңорындалуынқадағалау. Медбике, психологпенбірлескенжұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин – бала денсаулығының маңызы туралы кеңес беру.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарағаертеңгілікжаттығуғабалалардыұлгертіпәкелулеріната-аналарғатүсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***«Танып ал да, атын ата»*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атап, өз ойын айта алады.*	***Картотека № 12*** ***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты:,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*	***Картотека № 16*** ***Дид ойын:*** ***«Үйжануарлары»*** *Ойынмақсаты: Үйжануарларынолардыңден емүшелерін атау, суреттен өз төлдерін тауып қоя біледі.*	***Картотека № 17*** ***Дид ойын:*** ***«Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері атап, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата алады.*	***Картотека № 18*** ***Дид ойын:*** ***«Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді.*
	коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсанайының2- аптасынаарналғантаңғыжаттығукешені.* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру.Балалардыңбетіқолынжуып, таңғыасқаотыру. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру.* *Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сойлемейішу. Астан соңбеті – қолдыжуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында баланы тілдік мәдениетке, қарым-қатынасқа тәрбиелеу.*				
	Шақырамын сендерді *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөңгеленген шеңберді.*	*Дос болайық, бәріміз,* *Жарасын түр әніміз.* *Тыныштықты сақтаймыз,* *Атсын күліп тақымыз.*	*Қәне, қәне тұрамыз,* *Үлкен шеңбер құрамыз.* *Қоян болып секіріп,* *Орнымызды табамыз.*	*Сәлем дейміп достарға,* *Сәлем дейміп құстарға,* *Сәлем дейміп құрдасқа* *Сәлем дейміп ұстазға.*	*Табиғат біздің анамыз,* *Табиғатқа баламыз.* *Иілп сәлем береміз* *Біз бақытты баламыз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Ұлттық құндылықты қалыптастыру мақсатында ұйымдастырылған іс-әрекет.*				
	Қызығушылықты ояту.	***Қызығушылықты ояту.***	***Дид ойын: «Суреттер***	***Қызығушылықты ояту.***	***Ой дамыту***

	Саяхатқа шыққыларың келе ме? *-Мен сендерге сықырлы кілемшемен саяхаттауды ұсынамын.* ***Дид ойын: «Кілемше өрнегі»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан кілемшеге өрнек салу.* ***Бәріміз бірге: 1,2,3- кілемше ұш*** ***1 аялдама:*** *-Сонымен,біз кілемшемен туған өлкеміздің үстінен ұшып бара жатырмыз.* *Біздің Отанымыз қалай аталады?* *Отанымыз туралы әңгімелеу.* *Отанымыздың аумағы әртүрлі түспен боялған.Сары,жасыл, қоңыр,көк түс те бар.* *Бұл еліміздің табиғатының алуан түрлі екенін көрсетеді.* *Осы түстер нені білдіреді?* *-Балалар,біз қазір елді мекендер үсті-нен ұшып барамыз: кішкентай үйлер, киіз үйлер, жайлауда мал жайылып жүр, ешқандай көлік түрлері, түтіндеп жатқан фабрикалар мен зауыттар көрінбейді.* *Табиғаты әсем,ауасы таза, суы мөлдір.* *Бұл не екен?(Ауыл).* ***Ой дамыту.*** *Суретке сойлем құрау.* ***Ауыл туралы кім тақпақ біледі?*** *Бізоің ауыл тамаша!* *Коз тоймайды қараса...* *Ағып жатыр өзені,* *Шулап жатыр шағала* ***2- аялдама*** *-Бұл еліміздің ең басты қаламыз Астана.*	***«Сурет көрмесі» әдісі*** *Әр түрлі шоострациялар қарау.* ***Ой дамыту.*** ***Сұрақ –жауап*** *Біз қандай мемлекетте тұрамыз?* *Тудың түсі қандай?* *Достық деген не?* ***Дамыту бұрышы.*** *Балаларды топқа бөлу,* ***Дид ойын: «Достық үйі»*** ***1-топ Мейірімділік үйі. М.Монтессори технологиясы бойынша үй құрастыру.Үйдің жанына гүлдердің суретін салу.*** *Сипаттама беру. Бұл Қазақстандағы ең әдемі үй. Ол біздің балабақшамыз. Біз онда көңілді, бақытты өмір сүреміз. Үйіміздің жанына гүлдеректік.* ***2 –топ. Ақылдылар үйі. Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру. Үйдің ауласына ағаштар жапсыру.*** *Біз ақылды балалармыз Үйіміздің жанына достық ағаштарын ектік.* *Біз бір-бірімізді тыңдаймыз* *Біздер ренжісуді білмейміз* *Біз ештеңе қызғанбаймыз* ***3–топ. Қамқоршылар үйі «Пазл» арқылы үй құрастыру.Үйдің жанына ермексаздан жол салу.*** ***Сипаттама.*** *Біз қамқор балалармыз. Достарымызға көмектесуге дайынбыз. Мына жол*	***сойлейді»*** ***Шарты:*** *Педагог көрсеткен суреттерге балалар жақсы істер мен жаман қылықтар туралы атап айтады.* *-Көмектесу, қамқор болу деген не?Адамдарға, құстарға, табиғатқа қамқор болу, көмектесу жақсы әдеттерге жатады.* ***Ой дамыту.*** ***АКТ технологиясымен жұмыс.*** *Слайд қарау.* *Отан туралы тақпақ жаттау.* *–Мағынасын түсіндіру.* *Отан деген Атамекен* *Отан деген-туған жер.* *Отан –ана, Отан-үлкен Қазақстан туған ел.* ***Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»*** *Шарты: Ортақ ағашқа гүл, жүрек, күн т.б суреттер жапсыру.* *Балаларды мадақтау.* ***Дид ойын: «Сипатта»*** ***Шарты:****Туған жер туралы суретке әңгіме құрау.* ***Туған жер туралы тақпақ*** *Өтебай Тұрманжанов* *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* ***Сергіту жаттығуы:*** *Бәйтерекке ұқсайық,* *Қолды көкке созайық.*	***Өлең оқу Ж. Түрбеков.*** ***Туған елім.*** *Туған олке – кең далам,* *Мәңгілік бақыт орнаған.* *Сайраңдаймыз саяңда* *Ерікті ұлан – біз балаң.* ***III.Ой қозғау*** ***Ашық сұрақтар*** *Өлең не туралы айтылған?* *Туған өлке, Отан, туған жер деген сөздерді қалай түсінеміз?* *Біз қандай мемлекетте тұрамыз?* *Біздің Отанымыз не?* *ҚР рәміздерін ата ?* *Оларға сипаттама беру* *Астанамыз қалай аталады?* *Сендер қай обылыста тұрасыңдар?* ***Ой дамыту.*** ***АКТ технологиясы.*** ***Слайд қарау*** *Отан туралы тақпақ жаттау.* *–Мағынасын түсіндіру.* *Отанды жас ,кәріміз де* *Туған жер деп сүйеміз* *Өйткені онда бәріміз де* *Туып өмір сүреміз.* ***Сергіту сәті.*** *Орнымыздан тұрайық,* *Алақанды ұрайық* *Оңға қарай бұрылып,* *Солға қарай бұрылып,* *Бір отырып, бір тұрып* *Бой сергітіп алайық.* ***Дид ойын: «Бөлшектерді құрастыр»*** *Шарты: Қиынды суреттерден ауылдың суретін құрастырады.*	***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Астана қаласындағы көрікті жерлермен таныстыру.* ***Бәйтерек -****Қазақстан мемлекетінің символы. Дүние жүзінде теңдесі жоқ,бірегей сәулетті ғимарат. Мұнда келушілер шыны шарда орналасқан жарық әрі кең көру залына панорамалық лифт арқылы көтеріледі.* ***Тосын сәт.*** *Осы кезде жетекшінің ұялта телефонына хабарлама келеді. Жетекші ашып оқиды. Балалар қаранаршы бізге асқа топтың балалары хабарлама жіберіпті: «Амансыңдарма? Астанаға жеттіңіздерме? Біз Бәйтеректі көргіміз келеді деген. Ендеше балалар біз Бәйтерек макетін құрастырып сыйлыққа апарайық* ***Дидойын:«Бәйтерек»*** *Бәйтерекқандайпішін дер бар?* *Төбесі неге ұқсайды?* *Балалардың суретті құрастыру жолдарын бақылау.* ***Құрастыру жұмысын бағалау.***

	Астананың үстінен ұшып барамыз. -Астана қаласындағы ғимараттардың суреттерін көрсету, сөйлем құрау **3- аялдама:** **Дид ойын:«Жақсыма?»** -Күн шыққаны жақсыма? -Жел соққаны жақсыма? Достарыңмен бірге жүрген жақсыма? Анаңды құшақтаған жақсыма? Отаныңда өмір сүрген жақсыма? -Үйде болған жақсыма? -Би билеген жақсыма? -Отанымның азаматы болған жақсыма? **Жарайсыңдар!** **4- аялдама. Тосын сәт.** **Күннің қонаққа келуі.** -Сәлеметсің бе,Күн шуағы! Сенің шуағың ертемен бізді оятты. Күн шуағы бізге әрдайым нұрын шашады.Рақмет саған! Біз остік,саған қарай қол созамыз, Бір-бірімізге жақсы көңіл күй сыйлайық. Күн шуағы,сен бүгін бізбен бірге бол! Балалар күн көңілсіз сияқты, ол күлмейді. Күн, күн сен неге көңілсізсің? **Тәрбиеші:** Менің шуақтарымды орманда ағаштар, құстар, өзендер алып қалды. Мен сондықтан көңілсізбін. Балалар күнге көмектесеміз бе? **Дид ойын: «Күн шуақтары»** Балаларды топқа бөлу.	арқылы бір-бірімізге барып тұрамыз. Достарымызға жақсылық жасаймыз. **Сергіту сәті:** Саусақтар шынықыр болады, Үзілмейді тартсаңда. Ал,піл келіп шынжырды, Үзіп кетті басқанда Тұмсығымен доп іздеп, Ойнағысы келіп тұр. Достық үшін пілге мен, Гүл сыйлағым келіп тұр. **Дид ойын: «Көпір».** **Шарты:** Еденге үзынша лента «көпір» ретінде төселеді. Лентаның екі шетінен екі топтың балалары бір-біріне қарама-қарсы шығады. Балалар көпірден бір-біріне көмектесіп жол беріп, орындарын ауыстырып өтуі керек. **Балаларды мадақтау** **Қазақ тілі** **Тақырыбы:** Туған өлке Ә.Тұрманжанов **Ұйымдастыру кезеңі.** **Шаттық шеңбер** Үлкенге де сіз, Кішіге де сіз. Барша жанды құрметтеп, Бас иеміз біз. **Ой дамыту.** **Суретпен жұмыс** Тақтаға ауылдың таныс жерлері мен ғимарат-тардың суреттерін ілін, балалардың назарларын суретке аударып, сұрақтар	Самұрық болып ұшайық, Ұямызға қонайық. **Шығармашылық бұрыш.** Геометриялық пішіндер арқылы топқа бөлу. **1-топ:** Бәйтеректі құрастыру **2-топ:** Ермексаздан жұмыртқа жасау. **3-топ:** Көп қабатты үй салу. **Тақпақ: Отан** Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам. **Қортынды.** Балаларды мадақтау. **Денешынықтыру** **Кіріспе болім** Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. **Тосын сәт** Ұлттық киім киген Серік атты қуыршаққа назар аудартады. Қуыршақ өзімен бірге дорба ала келіпті. Балаларға дорбада спортзалда ойнайтын қандай заттар жатқанын сыртынан ұстап көріп табуды ұсынады. Қолдарына сылдырмақ ұстап, тізбекте бір-бірден жүру, қолға арналған тапсырмамен – сылдырмақты жоғары, екі жаққа –арақашықтықты	**Дид ойын: «Менің ауылым»** А3 форматқа ауыл суретін жапсыру, жапсырған суреттердегі ағаштарды, үйлерді бояу. Ағаштарға қар ұшқындарын ақ түспен ермексаз арқылы салу. **Отан туралы мақал мәтел** 1. Отан оттан да ыстық. 2. Туған жердей жер болмас, Туған елдей ел болмас. **Қорытынды.** Сұрақтар ілмегі арқылы қорытындылау. Не туралы әңгімелестік? Туған жер дегеніміз не? -Біздің аулымыз қалай аталады? Балаларды мадақтау.	**Сергіту сәті:** Біз кішкентай баламыз Өсіп-өніп толамыз Күнге қарай талпынып Көкке қолды созамыз Қанат қағып ұшамыз Орнымызды табамыз - Балалар сендер Астана туралы тақпақ білесіңдерме? **Тақпақ: Астанам** Ардақталды **Астанам**, Мәртебелі бас қалам. Көркейе бер күн сайын, Алға қарай, бас қадам. Ендеше балалар туған жерге ораламызба? Туған жерге оралу. **Сұрақтар ілмегі** -Балалар сендерге саяхат ұнады ма? - Міне біз туған жерімізгеде, Өз балабақшамызға оралдық. - Туған жеріміз қалай аталады? - Балабақшамыз қалай аталады? Балаларды мадақтау. **Музыка** **Тақырыбы: «Менің Отаным»** **Музыкалық сәлемдесу.** Балаларға кезекпен допты лақтыру арқылы сұрақтар қойылады, жауаптары тындалады. Әңгіме өткізеді: – Сен қай мемлекетте

	1-топ: Күннің шуақтарын құрастыру **2-топ:** Шуақтарын сары түспен бояу. **3-топ:** Күнге шуақтарын жапсыру. **Қортынды.** **Ө.Тұрманжановтың «Туған өлке» өлеңін оқып түсінік беру.** **Туған өлке** Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу,неткен коркем, Осы менің туған олкем! **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім** Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. Шеңбер бойымен жай жүру . Шеңбер бойымен тұру. **Қызығушылықты ояту** Балалар, біз бүгін кімге қонаққа баратынымызды табыңдаршы. Көп болса да аягы, Тек жоргалап жүреді. Денесі жасыл буылтық, Жапырақ оның қорегі. **(Жұлдызқұрт)** **Негізгі бөлім** **Жалпы даму жаттығулары:** **«Көбелектер»** **«Көбелектер ұшады»** –б.қ., аяқтар сәл алшақ қойылған, қолдар төменде. Қолдыекі жаққа созып, құлашын сермейді, төмен түсіреді. 5 рет қайталайды. **«Кобелектер су ішеді»** б.қ.,алдыңғыдай. Еңкейеді,	қою. -Мына суреттер сендерге таныс па? -Біз тұратын ауыл қалай аталады? **Ө.Тұрманжановтың «Туған өлке» өлеңін оқып түсінік беру.** Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу,неткен көркем, Осы менің туған олкем! **Ой қозғау.:** -Балалар,өлең ұнады ма? Не туралы жазылған? Мадақтау **Сергіту сәті.** Орнымыздан тұрайық, Алақанды ұрайық Оңға қарай бұрылып, Солға қарай бұрылып, Бір отырып, бір тұрып Бой сергітіп алайық. **Дид ойын: «Бөлшектерді құрастыр»** Шарты: Қиынды суреттерден ауылдың суретін құрастырады.	сақтау, басты тік ұстау. **Негізгі бөлім** **Шеңбер бойымен тұрып сылдырмақтармен ЖДЖ жасау** **Негізгі қимылдарды орындау:** **1.Алға қарай екі аяқпен секіру.** Қуыршақ Серікке дейін секіріп, сылдырмақты дорбаға салу, залдың қарсы жағындағы доп салынған себетке дейін секіру **2.Допты екі қолмен кеуде тұсынан лақтыру.** Допты кеуде тұсында дұрыс ұстауына назар аудару, доптың соңынан белгі берілгенде ғана жүгіру. **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Марғаулар мен балақайлар».** Балаларды ек топқа бөледі – «Марғаулар» және «балақайлар». Балалардың жанына келіп: «Сүт! Кім сүт ішеді?» – деп, сүт құйып жатқандай қимыл жасайды. Марғауларды сызыққа дейін ғана ұстап алуға болатынын ескертеді.		тұрасың? – Қазақстанның қандай қалаларын білесің? – Отан, туған жер туралы қандай ән білесің **Музыка тыңдау:**«Керуен» (муз. К. Дүйсекеев). – Керуен деген не, білесің бе? – Керуенге қандай жануарлар қолданылады? – Бұл шығарманың қарқыны қандай? – Неліктен жай, асықпай орындалады деп ойлайсың? **Дауыс жаттығулары:**«Тик-так», «Жаңғырық» жаттығулары. Тыныстық дұрыс алу ережесін сақтап, таза айтуға баулу. **Ән айту:**«Отаным» (муз. мен сөзі Д. Қықымов). Отан – туған еліміз, Отан – туған жеріміз. Отан – ортақ үйіміз, Қоңілді ән мен күйіміз. (Е. Өтетілеуұлы) Өлеңді оқып, Отан туралы түсініктерін кеңейту. Әнді орындаудан алған толғаныстарын, сезімдерін әңгімелеп берулерін сұрау. Әннің мәтінін, сөздерін еске сақтауға қалыптастыру. Әнді

	қолын артқа апарады, түзеледі.. 4 рет қайталайды. ***«Көбелектер отырды»*** *–б.қ., алдыңғыдай. Отырады, қолды тізенің үстінеқояды, түзеледі.. 5 ретқайталайды.* ***«Көбелектер алаңқайға ұшып кетті»*** *– б.қ., аяқтары бірге, қолдары дене бітімінің бойында. Бір орында секіру, қолды құлаштапсермеу.* ***Қимылдың негізгі түрлері:*** ***«Жұлдызқұрт» ойынын ойнайық*** *1.«Жұлдызқұртты аттап өт» гимнастикалық сәкіде жұлдызқұрттан аттап өту. (Жұлдызқұрт балаларға кедергі жасап сәкіде жатады).* *2.Доға астынан өт. (доға астына жорғалау)* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Жұлдызқұрт»*** *Балалар бірінің артынан бірі «жұлдызқұрт» болып тізбектеліп тұрады* *Бірінші ойыншы «басы», соңғысы – құйрығы.* *Музыка ырғағымен жұлдызқұрт алға қарай жорғалайды, басы әртүрлі би қимылдарын корсетеді (қолымен, денесімен, аяғымен, басымен), басқалары бұл қимылдарды қайталауға тырысады. «Бас» шаршаған кезде, артында тұрған келесі ойыншыға бұрылып, оның басынан сипайды, ал өзі тізбектің соңына барып тұрады*				*көңілді, қуанышты, салтанатты орындауға үйрету.Ән көңілді екпінде орындалатынын ерекше атап айту.Көңілді – веселый* ***Аспаппен танысу:*** *Асатаяқ және тұяқтас аспаптарымен таныстыру. Жасалу жолдарын, құрылысын, ұрмалы аспап екенін түсіндіру. «Сәулем-ай» (қазақтың халық әні, өңдеген Б. Дәлденбай). Әуенді мұқият тыңдап, ырғақты сезіне дәл ойнауға үйрету.* ***Ой қозғау.*** *Туған жеріңнің табиғаты мына суреттердің қайсысына ұнайды? Сүйікті Отаныңды, туған жеріңді сүю деген не? Достарыңа әңгімелеп бер.*

Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу, әңгіме жүргізу.* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау.* *Қауіпсіздікережелері - қатармен жүруге дағдыландыру, қадағалау.*				
Серуен	***Картотека № 5*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау.*	***Картотека № 6*** *Айналадағы адамның қысқы еңбегі*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 13*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 14*** *Торғайды бақылау.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Қысқы серуенкартотекасынан***				
Серуеннен оралу	*Үнемді тұтыну - суды үнемді тұтыну. Тазалықпроцедурасы.Қолдарынсабынменжуды ру, өзүлгілерінесүртінулерін қадағалау, ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу* *Еңбегіадалжасөрен – балаларғареттілікпенкиімдеріншешуі, өзөрелерінекиімінжинап таза ұстауды, су болғанкиімдерінтәрбиешігекөрсетугеүйрету. Гигиеналықшараларынұйымдастыру. Түскіасқадайындық.*				
Түскіас	*Үнемді тұтыну. Тамақтану алдында мұқият жуынуды түсіндіру, қадағалау* *Тамақты үнемді тұтыну. Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру, тамақтануәдебінсақтап, асты аз-азданалып, шусызжеудіүйрету. Тамақтансоңауыздарыншаюдықадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№2*** *- Кереуетте жатып, аяқ – қолдарын жоғары көтеру кезекпен.* *- Кереуетте жатып велосипед тебу.* *- Қолды алға созып, қайшылап қозғалту.*	***№4*** *Бір – көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір корсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарың ізден жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3.* *"Құстаркөңілденіпжатыр" –қолдышапалақтау*	***№7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарынсипау)* *Қайырлытаң, аяқтарымыз! (аяқтарынсипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – үйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - үйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашаржаттығукартотекасынан***				
Бесін ас	*Қолдарынсабындапжуып, өзүлгілерінесүрту, ұқыптытамақтанудағдыларын, тамақтануәдебіндұрыссақтайбілугедағдыландыру.*				
Балалардың дербес	*Отан, Отбасы туралы ұлттық құндылықты бала бойына сіңіру.*				

әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітапта ркарау және тағы басқаәрекеттер)	***Ж.Мұхамеджановтың «Сыйлаймын» өлеңінжаттау*** ***Сыйлаймын*** *Атаменеанаңың* *Айтқантілналамын.* *Үлкен кісі жұмсаса,* *Қайда болсын барамын.* *Тосекті озым жинайымын,* *Ешкімді де ұрмаймын.* *Ешкім маған тимейді,* *Мен де бәрін сыйлаймын.*	**Вариатив** **Тақырыбы: Өсімдікте не болады?** **Мақсаты:** Өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау. Жапырақтан су буланған кезде өсімдікке не болатынын анықтау. **Қызығушылықтарын ояту** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру** Қолы жоқ, аяғы жоқ-қозғалады, ауызы жоқ тыныс алады, қоректенеді,- бұл не болды? Сұрақ- жауап жұмбақтың шешуіне байланысты. **Ой дамыту:** Суретпен жұмыс Балалар өсімдіктер қайда өседі? Өсімдіктердің адам өміріндегі маңызы қандай? Өсімдік өсу үшін не керек? Өсімдіктер өсу үшін не істеуіміз керек? **Топтарға бөлінеміз:** **1-Топ: Бөлме гүлі (** бөлме гүлдерін сүртіп, оларға күтім жасайды). **2-Топ: Дала гүлі.** (Гүлдерді отырғызады.) **3-Топ: Бақша гүлі** **Сергіту сәті:** Орнымыздан тұрайық, Гүлдерге су құяйық Орнымыздан жылжиық, Басқа гүлге құяйық	**Вариатив** **Тақырыбы: Өсімдікте не болады?** **Мақсаты:** Өсімдіктің барлық мүшелері тыныс алуға қатысатынын анықтау. Жапырақтан су буланған кезде өсімдікке не болатынын анықтау. **Эксперименттік алаң** **Өсімдікте не болады?** **Мақсаты:** жапырақтан су буланған кезде өсімдікке не болатынын анықтау. **Құрал-жабдықтар:** суға малынған губка. **Тәжірибе:** Қане бәріміз секірейік. Секіргенде не сезінесіз? (ыстық); ыстық болған кезде не болады? (тер шығады, содан кейін ол жоғалады, буланады). Қолымызды су буланып кететін жапырақ деп елестетейік. Губканы суға салып, білекте ұстау. Қандай сезімдер болып жатыр? (суық сезіну). Жапырақтардан су буланғанда не болады? (олар мұздайды) **Не өзгерді?** Мақсаты: Жапырақтан су буланғанда олардың мұздайтынын дәлелдеу. **Тәжірибе қортындысы.** Термометрді алып, дымқыл шүберекпен орап, жылы жерге қою. 5-10 минуттан кейін температураның неге төмендегенін тексеру?	***Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?»*** *Бақыт деген, шырағым* *Мынау әсем тұрағың.* *Ну ормандар, гүл бағы,* *Күннің күліп тұрғаны* *БАҚЫТ- дәні далаңның.* *«Ботам» деуіәжеңнің,* *Тыныштығыәлемнің.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* ***Тосын сәт*** *Ұлттық киім киген Серік атты қуыршаққа назар аудартады. Қуыршақ өзімен бірге дорба ала келіпті. Балаларға дорбада спортзалда ойнайтын қандай заттар жатқанын сыртынан ұстап көріп табуды ұсынады. Қолдарына сылдырмақ ұстап, тізбекте бір-бірден жүру, қолға арналған тапсырмамен – сылдырмақты жоғары, екі жаққа –арақашықтықты сақтау, басты тік ұстау.* ***Негізгі бөлім*** ***Шеңбер бойымен тұрып сылдырмақтармен ЖДЖ жасау*** ***Негізгі қимылдарды орындау:*** ***1.Алға қарай екі аяқпен секіру.*** *Қуыршақ Серікке дейін секіріп, сылдырмақты*	***Ой қозғау.*** *Республикамыз, яғни еліміз қалай аталады?* *- Елбасымыз кім?* *- Мемлекеттік Рәміздерді кім айтады??* *-Жарайсыңдар, елордамыз қай қала? Астанада не бар?* ***АКТ технологиясымен жұмыс. Слайд.*** *Байтерек туралы түсінік беру.* ***Сурет салудың әдіс тәсілдерін көрсету, түсіндіру.*** *Үлгіні талдау.* *Балалардың өз бетінше жұмысы* ***Дид ойын: «Біздің корме*** *Шарты: Салған суреттерді тақтаға ілін, бір-бірін бағалау.* ***Қорытынды.***

		Дид ойын: «Не қайда өседі?» Шарты:Әр өсімдікті өз үйіне орналастыр	Матадан су буланған кезде салқындау пайда болады. Салқын болғанда өсімдіктің өсуі бәсеңдейді.	*дорбаға салу, залдың қарсы жағындағы доп салынған себетке дейін секіру* ***2.Допты екі қолмен кеуде тұсынан лақтыру.*** *Допты кеуде тұсында дұрыс ұстауына назар аудару, доптың соққан белгі берілгенде ғана жүгіру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Марғаулар мен балақайлар».*** *Балаларды ек топқа боледі – «Марғаулар» және «балақайлар». Балалардың жанына келіп: «Сүт! Кім сүт ішеді?» – деп, сүт құйып жатқандай қимыл жасайды. Марғауларды сызыққа дейін ғана ұстап алуға болатынын ескертеді.*	
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»*** ***Мақсаты:*** *бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады.*	***Дид ойын.*** ***«Аңдарды табайық»*** ***Мақсаты:*** *Суреттегі жануарларды ажыратуға үйрету.*	***Дид ойын.*** ***«Қуыршақты оятпа»*** ***Мақсаты:*** *Ақырын дауысты қолдана білуді дамыту.*	***Қим ойын.*** ***«Аю мен балалар»*** *Мақсаты: сөздерін айтып тұрып, қимылын жасау, тез қимылдауға баулу*	***Дид ойын.*** ***«Атын атап бер»*** *Мақсаты: ойыншықтардың атын атайды.*
Серуенгедайындық	*«Еңбегіадалжасорен»- өз – өзіне қызмет жасауға үйрету.Серуенгешығутуралыбалаларғатүсіндіружұмыстары. Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету. Аяққиімніңқолынтүсіндіру. Серуенгешығу. Балалардыңкиінуреттілігінбақылау, киінгендетүймелерінқадап, аяққиімніңбауынбайлауды ,киіміндегіолқылықтардыжөндеудіқадағалау. Киімшкафтарынтаза ұстаужәнежинау*				
Серуен	***Картотека № 5*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау.*	***Картотека № 6*** *Айналадағы адамның қысқы еңбегі*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 13*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 14*** *Торғайды бақылау.*
	«Еңбегі адал жас орен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлыққа тәрбиелеу. ***Таңғысеруендібекіту.***				
Балалардың Үйге қайтуы	*«Өнегелі 15 минут»* *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді

Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК

Топ: «Балапан» аралас тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 18.12 – 20.12.2024 ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**	**Сәрсенбі**	**Бейсенбі**	**Жұма**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі –ұлттық құндылық мақсатында күй өнерін балаға дәріптеу.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайыжурналғатіркеу. Мәдени-гигиеналықшараныңорындалуынқадағалау. Медбике, психологпенбірлескенжұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин -ата-аналармен баланың мінез-құлық дағдылары туралы әңгімелесу.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарағаертеңгілікжаттығуғабалалардыүлгертіпәкелулеріната-аналарғатүсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер)же ке жұмыс			***Картотека № 9*** ***«Бұл қандай құс?»*** *Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу.*	***Картотека № 11*** ***«Жалпы атауын ата»*** *Мақсаты:* *Балаларға заттарды жеке-жеке танытакеле, енсоңындазаттардыңжалпы атауынбірсөзбенойланаотыр ыпшешудетапқырлыққа, шапшандыққа баулу.*	***Картотека № 13*** ***«Не артық?»*** *Мақсаты:* *Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруғаүйрету. Суреттетұрғанартықзат тытабабілу, сипаттама беру.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Таңертеңгіжаттығу	*Желтоқсанайының3- аптасынаарналғантаңғыжаттығукешені. Жаттығукешеніқосымшатіркелген.* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардыңбетіқолынжуып, таңғыасқаотыру. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру.* *Қауіпсіздік ережелері - қауіпсіздік ережелерін ескерту. Қасық, шанышқыныдұрыспайдаланудыүйрету.* *Асты сөйлемейшу. Астан соңбеті – қолдыжуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Тілім менің тірегім» жобасы аясында балаларды қарымқатынасқа тәрбиелеу.*				
			Қане, қане тұрамыз, *Үлкен шеңбер құрамыз.* *Қоян болып секіріп,*	*Сәлем деймін достарға,* *Сәлем деймін құстарға,* *Сәлем деймін құрдасқа*	*Табиғат біздің анамыз,* *Табиғатқа баламыз.* *Иілп сәлем береміз*

			Орнымызды табамыз.	Сәлем дейміп үстазға.	Біз бақытты баламыз.
	«Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениет қалыптастыру.				
Ұйымдастырылған іс-әрекет			**Таңғажайып сәт.** Қар Ханшайымының сәлемдемесі. **Сиқырлы сандықша.** **Жұмбақ жасыру.** **Жұмбақтың шешуі арқылы** Сандықшаның ашылуы Тапсырмаларды орындау. **Ой дамыту** **1 тапсырма** **Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?»** Мнемо кестемен жұмыс Қазір жылдың қай мезгілі? - Қыс мезгілі. Қыс мезгілінің ауа райы қандай болады? - Қар жауады, аяз болады, боран соғады, мұз қатады. Қыс мезгілінде қалай киінеміз? - Топ, малақай, етік, шалбар, жейде, қолғап, мойынорағыш, баскиім киеміз. Создік жұмыс жүргізу. **2 тапсырма.** **Дид ойын: «Кім жылдам?»** Қысқы киімдерді құрастыру. **Сергіту сәті.** **«Боран»дауыс** Балалар нені дауысын естіп тұрсыңдар?Боранның. Боранды қимылмен көрсетеміз	**Тосын сәт** **Есікті қағып.** Қуыршақ Маша қонаққа келеді. Балалармен амандасу. **Ой дамыту.** **Тәрбиеші :** Балалар, қараңдаршы бізге қонаққа кім келді. Бұл Маша қуыршақ. Оның қалай киінгенін көрдіңдер ме? бе? Ол неге олай киінген? (балалар жауаптары) Дұрыс, қазір қыс, суық, қар жауды, жылы киіну керек. **Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, біздің қонағымыз неге екені белгісіз көңілсіз! Маша, саған не болды.** **Қуыршақ Маша:** Мен мұңайып отырмын, өйткені мен көңілсіз. Жаз мезгілінде мен өзенде жүзіп, жидектер мен гүлдер теретін едім, күзде мен саңырауқұлақтарға бардым, егін жинадым, енді қыс келді, мен не істерімді білмеймін. **Ой қозғау.** Қысқы ойын-сауық туралы әңгімелесу. Балалар, Машаға айтайық қыс - жылдың тамаша мезгілі. Сыртта қызық болғандықтан үйге кіргіміз келмейді. Ал біз қыста далада қандай қызықты нәрселер жасаймыз.	Балалар, мен бүгін **топқа** келіп, қылқаламдарды таба алмадым. Сендер олардың қайда екенін білесіңдерме? Балалар: Жоқ, білмейміз. Тәрбиеші: Бүгін сыртта ауа райы қандай екенін байқадыңдар ма? Балалар: Қар жауып тұр, үйлердің төбесі, ағаштарды қар басқан, дала аппақ. **Өлең оқу.** **Қыста қармен ойнаймыз,** **Қызыққа біз тоймаймыз.** **Таудан төмен сырғанап,** **Шаңғы,шана тебеміз.** Өлеңде не туралы айтылған? Білесіңдер бе, мен осының суретін салғызу үшін **қылқаламды іздедім,** қылқаламдарды таппадым. Сендермаған басқа қандай тәсілдермен сурет салуға болатынын ұсына аласындарма? Балалар: Саусақпен, алақанмен, таяқшаменсуретсалугаболады. Тәрбиеші: Әрине, біздемақта таяқшалары бар ғой, солармensуретсалыпкөрейік. **Ой дамыту.** Бізге қысты бейнелеу үшінтек суреттілер емес,

			(қолдарын жоғары көтеріп жәй және қатты дыбыс шығарып гүілдейді.) Ал, қатты аяз болғанда не істейміз? (қолдарын құсырып,аяқтарын топылдатады). -Ал,күн шыққанда не істейсіңдер? («алақай» деп қолдарын шапалақтайды). қайталау. ***3 тапсырма. Ой қозғау*** Сұрақ- жауап. Қардың артынан тапсырма орындау. -Қоян қыста қандай түске енеді? -Неліктен? Аю қыста не істейді? -Неге? Түлкі мен қасқыр не істейді? Қоян қыста ақ түске киімін ауыстырады, өйткені ол киім оны қыста жауларынан қорғануға комектеседі.Қасқыр орманда, тауда тұрады, ет жегенді ұнатады.Аю ұйық-тайды, ол бал жейді. Қу түлкі, тышқан, құс аулайды. ***4-тапсырма: Дид ойын: «Қыс келбеті»*** ***Балаларды топқа болу.*** ***1-топ: Майшам арқылы мұзды бейнелеу.*** ***Шарты:*** Ақ қағазға майшаммен шимай бейне салу.Үстін көк су бояқпен бояу.	Шаңғы тебуге, коньки тебуге, хоккей ойнауға, қардан бекіністер салуға, қардан адам жасауға, қар лақтыруға болады. ***Суретпен жұмыс.*** ***« Қысқы ойын-сауық » тақырыбына сюжеттік суреттер сериясын көрсету.*** ***Тәрбиеші :*** 1. Мына суреттегі кім? Олар не істеп жатыр? 2. Балалар құстарды немен тамақтандырады? 3. Қоректендіргішке қандай құстар ұшып келді (сауысқан, қарға, торғай) 4. Басқа балалар не істеп жатыр? 5. Шанамен кім айналысады? Олар қайда мінеді? 6. Шаңғымен кім айналысады? Олар қайда мінеді? 7. Басқа балалар не істеп жатыр? 8. Серуен кезінде балалардың көңіл-күйі қандай? 9. Қалай ойлайсыңдар, балалармен серуен қалай аяқталады? 10. Қар туралы не деуге болады? (жұмсақ, ылғалды, суық, қытырлақ.) ***Сергіту сәті: Қыс қызығы. Музыкамен.*** ***1- ойынтүрі.*** ***Дид ойын: «Машаға арналған қар адамдары»*** Балалар, Машаға қардан емес, қағаздан қар жасауды	жапсырушы, құрастырушы, мүсіндеушілер керек. ***Қар басқан жол*** ***Жем іздеген құстар*** ***Мұз айдын*** ***Қар жауып тұрған мезгіл*** Міне қыстың осы бейнесін бейнелеу керектіз. ***Сол үшін топқа бөлінейік.*** ***Мынау үлкен формат. Осыған қыстың бейнесін салып, корме жасаймыз.*** ***1-топ:*** Қар басқан жолдыортаға жапсыру. ***2-топ:*** Құстар мүсіндеп ұяға жапсыру, жем мүсіндеп беру. ***2-топ:***Форматтың шетіне мұз айдын құрастыру. ***3-Топ:*** Бәрінің үстінен щеткамен шашырату арқылы қар жаудыру. ***Жарайсыңдар балалар.*** Біз көрмеміздің өз тобымдағы бұрышымызға іледіміз. Енді осы суреттегі тақырыптар бойынша тақпақтар айту. ***Мұз. <u>Қадыр Мырза Әли</u>*** – Тазалашы, мұз болған Есік алды тайғанақ! – Жата берсін, біз оған Теуіп жүрміз сырғанақ! ***Құстар*** Жылы жаққа ұшпайтын, Біздің жақта қыстайтын Құстар көрсең жуықта Жем шашуды ұмытпа Қортынды

			Негізгі кезең. ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Сылдырмақпен*** ***Негізгі бөлім:*** ***Б. қ: «Ара ұшты»*** *1. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар бүйірде. Басты оң иықтан сол иыққа қарай, сол оңға қарай ию. «з-з-з» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Айдаһардың құйрығы»*** *2. Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде, оңға - солға бұрылу, Әр бұрылған сайын «кордім» деп айту. / 5 рет қайталау/* ***Б.қ. : «Қайшы»*** *3. Аяқтары алшақ қойылған , Қолды алдыға созып, оң қолмен сол қолды айқастырып, қайшылау. / 5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Қоян қашты»*** *4. Аяқтарын біріктіру. Қолдарын қоянның аяғына ұқсату. Орнында секіру. /15-20 секунд/* ***Қорытынды:*** *«Айналу» - бір - бірінің қолынан ұстай отырып, айнала жүгіру.* *Шеңбер бойы маршпен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *1 – 2, 3 - 4 есебінде танаудың әр тесігінен кезек - кезек демді ішке тартады; дем алуды боген, сыртқа шығарады.*	***Балаларды мадақтау.***	*болсың* *Құтты болсың, жаңа жыр.* *Балалар жұмбақ олеңге жауап айтады.* *Қыс көріністері туралы түсініктерін жеткізеді.* *Әнді мәнеріне келтіріп, қатты айғайламай, бір - бірін тыңдап орындау.* ***Әуенді – ырғақты қимылдар: «Көңілді балалар»*** *Балалар көңілді музыка әуенімен серіппе, екі қадам алға және артқа жүріп, аяқты 3 рет топылдатады. Қимылды ырғақпен бірге жасау. Әуенді бірнеше рет қайталап, қимылды есте сақтау.* *Би: «Қояндар би» (Билеп үйренейік) Би қимылдарын жинақтағы түсініктеме бойынша жасау. Қоян қимылдарын аяқтың ұшымен жеңіл жүгіріп жасау.*

			Негізгі қимылдарды орындау: ***1.Еденге қойылған тақтайша үстінде торттағандап еңбектеу.*** *Көпір үстімен залдың қарсы жағына еңбектеп өту. Нүсқау – тек көпір үстімен.* ***2.Кеуде тұсынан допты екі қолмен лақтыру*** *– доп лақтырғаннан кейін қолды созу.* ***Қозғалыс ойын: «Затты тауып ал».*** *Балаларды (әр бала үшін жасырылған ойыншығы бар) гажайып қоратшаны іздеп табу үшін жұмсайды.*		
Серуенгедайындық	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет жасауға тәрбиелеу. Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау.*				
Серуен			***Картотека № 15*** ***Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***	***Картотека № 9*** ***Қырауды бақылау.***	***Картотека № 14*** ***Торғайды бақылау.***
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру мақсатында қысқы серуен картотекасымен жұмыс. *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*				
Серуенненоралу	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету . Тазалықпроцедурасы.* *Қолоарынсабынменжуды,озсүлгілерінесүртінулерінталапету, ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу* *Балаларгареттілікпенкиімдеріншешуі, өзсөрелерінекиімінжинап таза ұстауды, су болғанкиімдерінтәрбиешігекөрсетугеүйрету.* *Үнемді тұтыну – жуыну барысында суды үнемді тұтыну туралы түсіндіру. Гигиеналықшараларынұйымдастыру. Түскіасқадайындық.*				
Түскіас	*Қауіпсіздік ережелері.Ұқыптытамақтанудағыларын, ас құралдарынқолданудағыларынжетілдіру.Тамақтануалдындамұқиятжуынуды, тамақтануәдебінсақтап, асты аз-азданалып, шусызжеудіүйрету. Тамақтансоңауыздарыншаюдықадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыданояту, сауықтырушаралары			***№7. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық*	***№8. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық*	***№9. Ояту*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып*

			Бір күлімдеп алайық.	*Төсектен біз тарайық*	*Тарқасайық, тұрайық*
	Еңбегі адал жас орен - өзіне өзі қызмет көрсету, жаттығу жасап, киімдерін дұрыс кие білу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесінас	*Үнемді тұтыну дағдысы аясында, қолдарынсабындапжуып, өзсүлгілерінесүрту, ұқыптытамақтанудағдыларын, тамақтануәдебіндүрыссақтайбілугедағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптарқарау және тағы басқаәрекеттер)			***Вариатив:*** ***Тақырыбы:ыстық пен суықта не болады?*** **Мақсаты:**Өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау. **Ой дамыту.** **АКТ технолооиясы.** **Слайдпен жұмыс**. Өсімдіктер туралы түсінік беру. Табиғат бұрышына саяхат. **Практикалық жұмыс:** **Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»** **Шарты:** Табиғат бұрышындағы гүлдерге күтім жасату, оларға күтім жолдарын айтып түсіндіре отырып, жасату.	*«Қыдыруға барайық» Балалар алаңның (бөлменің) жан-жағына қойылған орындықтарда отырады. Тәрбиеші балалардың біреуіне жақындап келеді де оны өзімен бірге қыдыруға шақырады. Ол бала тәрбиешінің артына тұрады. Ендігі бала одан кейін тұрады да, тағы сондай. Тәрбиеші осылайша 6-8 баланы жинайды да, олармен бірге алаңды бір-екі айналып өтеді. «Үйге, үйге!» деген сигнал бойынша балалар өз орындарына жүгіреді. Тәрбиеші басқа балаларға келеді, ойын одан әрі жалғастырылады.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Сәлеметсіңдер ме, балалар! Біз бүгін көңілді аңдар боламыз. Сендер қандай аңдарды білесіңдер? Жарайсыңдар. Біз оларға еліктеп, қимылдарын қайталаймыз. Ал, кәнеки, аңдар, маған құлақ салыңдар! Барлық қимыл-қозғалысты*	*Өз түсіңді тап. Балалар үш-төрт жалаушалар алады. Біріншісі – жасыл, екіншісі – көк, үшіншісі – сары жалауша алады да 4-6 адамнан бөлменің (алаңның) бұрыштарында топтасады. Әр бұрыштағы түгырдың үстіне тәрбиеші әр түрлі жалаушалар (жасыл, көк, сары) қояды.* ***Тәрбиешінің: «Қыдыруға барыңдар»,*** *- деген сигналы бойынша балалар топтанып немесе жеке-жеке аланды (бөлмені) аралап кетеді. «Өз түсіңді тап деген жаңа сигнал бойынша балалар өздеріне лайықты түстегі жалаушаға қарай жүгіреді.*

			Сұрақтар ілмегі: Сонымен балалар өсімдік жақсы өсу үшін қалай күту керек екен? Өсімдіктердің адам өміріндегі маңызы қандай? **Тәжірибе алаңы.** **Кішкентай ғалымдар.** **«Гүл қайда жақсы өседі?»** **Міндеті:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Құрал-жабдықтар:** екі бірдей кесінді, су құйылған ыдыс, топырақ, өсімдік күтіміне арналған заттар. **Тәжірибе барысы:** Топырақсыз өсімдіктер ұзақ өмір сүре алмайтынын анықтау? (мүмкін емес); олар қай жерде жақсы өседі - суда немесе топырақта? **Қорытынды:** топырақтағы өсімдікте бірінші жапырақ тезірек пайда болады, өсімдік жақсы күш алады; суда өсімдік әлсіз болады **Балаларды мадақтау**	*біз сәтті орындаймыз.* *Оңға бұрылып бір қатармен сапқа тұрады. Бір қатармен сапта жүру.* *Аяқтың ұшымен жүру, қолдарын белінe қояды – «түлкі ақырын таяп келеді», табанының ішкі жағымен жүру – «аю талтаңдап келеді», кәдімгі жүріспен кезектесіп жүреді.* *Алға қарай секіру – «қояндар секіреді».* *Бір қатармен жүру, жүгіру, «қасқыр жортып келеді».* *Жүру және жүгіру, конустардың арасынан жыланша жүру – «жылан жорғалайды».* *Шеңбер бойымен түру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Түлкіге арналған қолғап.*** *Б.қ.: аяқтар табан қашықтығына сәйкес.* *1 – қолды алға созамыз, 2,3 – қолдың басын айналдырамыз, 4 – төмен түсіреміз. 4–5 рет.* ***Тиін ішінде.*** *Б.қ. – бұрынғы. 1 – аяғының ұшымен көтеріледі, қолдарын жоғары көтереді,* *2 – б.қ. 4–5 рет.* ***Құндыздар отын жаруда.****Б.қ.: аяқты иық бойымен қояды, саусақтарын айқастырып құлып жасайды, 1 – қолды бастан асыра жоғары көтереміз, 2 – алға қарай еңкейеміз – 4 рет.* ***Ал, кірпіде –саңырауқұлақ.*** *Б.қ.: аяқты табан*	

				қашықтығына сәйкес қойып тұру, қолдары төмен түсірілген. *1 – отырады, қолын еденге тірейді, 2 – тұрады, б.қ.,4 рет қайталау.* ***Қоянға арналған пималар.*** *Б.қ.: түрегеп тұрады, қолдарды белге қояды. Бір орында тұрып кезекпен секіреді, жүреді.* ***Қимылдың негізгі түрлері:*** *1.Қолды белде ұстап, текшелерден аттап, соқпақпен (жолмен)жүру.* *Түлкі келеді көпірмен,* *Құйрығы оның бұлғаңдап.* *Қолындағысын түсірмей* *Серуендейді масайрап.* ***2.Сәкі үстінде төрттағандап еңбектеу.*** *МаймақаяқаюларОрмандажүрсеруендеп.* *Бөренеденолжылдам,* *Ептілікпен аттады.* *Қабырғасын ауыртпай* *Керіліп ол алды.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қояндар мен қасқыр».***	
Балалармен Жеке жұмыс			***АҚТ технологиясы-мен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар* *Сұрақ-жауап*	***Ойын – жаттығу*** *«Қуыршықты жуындыр»* *Мақсаты:балалар тазалық туралы үйренеді..* *Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.*	***Отан туралы мақал-мәтелдер.*** *Отан — елдің анасы* *Ел - ердің анасы* *Туған жердей жер болмас,* *Туғанелдей ел болмас.*
Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өзіне қызмет етіп үйрену.Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету. Аяқкиімніңқолынтүсіндіру. Серуенгешығу. Балалардыңкиінуреттілігінбақылау, киінгендетүймелерінқадап, аяқкиімніңбауынбайлауды ,киімідегіолқылықтардыжондеудіқадағалау. Киімшкафтарын таза устаужәнежинау*				
Серуен			***Картотека № 15*** ***Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***	***Картотека № 9*** ***Қырауды бақылау.***	***Картотека № 14*** ***Торғайды бақылау.***

	Экологиялық мәдениет қалыптастыру. серуен кезінде табиғатқа қамқорлық таныту **Таңғысеруендібекіту.**				
Балалардың Үйге қайтуы	*«Өнегелі 15 минут»* *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
			Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді_____
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айголек» бобекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 23.12 – 27.12.2024 ж

Күн тәртібі	***Дүйсенбі***	***Сейсенбі***	***Сәрсенбі***	***Бейсенбі***	***Жұма***
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу. Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*				
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин- ата-анамен бала туралы кеңестер. «Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқаәрекеттер) жеке жұмыс	***Картотека № 3*** ***Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***Картотека № 9*** ***Дид ойын: «Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар Құстарды атап, өз ойын айта алады.*	***Картотека № 5*** ***Дид ойын: Қайсысы қайда тіршілік етеді.*** ***Мақсаты:*** *жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтай алады.*	***Картотека № 6*** ***Дид ойын: «Кімге не керек»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып атай алады.*	***Картотека №4*** ***Дид ойын: «Экологиялық багдаршам»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды табиғат сұлулығын көріп, оны қорғай білу туралы түсінеді*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Таңертенгі жаттығу	*Желтоқсан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені. Жаттығу кешені қосымша тіркелген* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну - Суды, үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру.Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру.* *Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.* *Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*				
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту*				
	Ашық менің жүрегім *Ылғи күліп жүремін.* *Бірге ойнап бір жүрер* *Достарым көп, білемін!*	*Асапан ашық ,көгілдір* *Күн шуағын төгіп тұр!* *Қол ұстасқан біздерді,* *Тереземнен көріп тұр.*	*Табиғат егіз адаммен* *Ұқсастық табам содан мен* *Мәңгілік болсын егіздер* *Жер- ана, көл теңіздер.*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп,* *Тұра қалдық екеуміз.* *Өзіміз де дөңгелек* *Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік»* *Кел, балалар, күлейік,* *Күлкіменен түлейік!* *Қабақ түйген не керек,* *Көңілді боп жүрейік!*
Ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында қысқы табиғат көрінісін түсіндіру үіз.*				
	Қызығушылықты ояту.	***Қызығушылықты ояту.***	***Музыкалық дыбыстар.***	***Тосын сәт***	***Тосын сәт.***

	Балалар біздің топқа қар ұлпалары ұшып келді қараңдаршы. (жіпке байланған қар ұлпалары топқа ұшыру) Олар бізге тапсырмалар әкелген. Қараңдаршы неткен жылтырақ. ***Ой қозғау.*** ***1-қар ұлпасын алу*** ***1-тапсырма.Қыс мезгілі туралы айт*** *Мнемотехника арқылы қыс туралы әңгіме құрастыру.* ***Балаларды топқа бөлу. Мнемотехника бойынша шығармашылық жұмыс.*** ***1-топ:*** *Суреттегі қыс мезілін құрастыру.* ***2-топ:*** *Аққала жапсыру* ***3-топ:****Шыршаны трафарет арқылы салу,ойыншықтарын бояу.* ***4- топ:*** *құстарға жем жасау.* ***2- тапсырма: Қыс сөзіне ассоциациялар*** ***Дид ойын: «Сөз ойла, тез ойла»*** ***Шарты:****Балалар доппен ойнауға шақырылады, бала сөзді атап - доппты басқа*	*Тәрбиеші: Бүгін таңертең балабақшаға жұмысқа барсам, ақ тон киген, қалпақ киген, қолында сиқырлы таяқшасы мен сандығыбар аппақ қызды кездестірдім. Бұл қыз кім болды деп ойлайсың?****(жауабы қыс)*** *Бізге көптен күткен қыс келді, бізге өз сыйын берді - сандықша - мінекей!* *Балалар, мұнда сұрақ, жұмбақтар, сыйлықтар, тосын сыйлар бар, соларға жауап беруіміз керек.* *Әрбір дұрыс жауап үшін мен қар ұшқынын беремін, ал ең ақылдысы соңында марапатталады.* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: Енді қысқы сандықта қандай тапсырмалар бар екенін көреміз* ***Бір бала сөмкеден тапсырма картасын шығарады.*** ***Бірінші тапсырма.*** *Сұрақтарға жауап бер:* *-Қыс қашан келеді? (күзден кейін)* *-Қыста күн қалай жарқырайды? (күн жоғары емес және аз қызады; ол жарқырайды, бірақ қызбайды)* *-Қыста аспан қандай болады? (аспан жиі сұр, оның үстінде бұлттар бар, қар жауатын бұлттар)* *-Қыста қандай ағаштар болады? (ағаштар жалаңаш, жапырақсыз, тек қарағайлар*	***Тосын сәт*** *Перде ашылып, барлығы дамыту орталығына келеді. Көрініс қысқы орман түрінде рамкаға салынған.* *- Міне, біз қысқы орманға келдік. Қысқы орманда не көріп тұрсыңдар?* ***Дид ойын: «Қар»***<br***Шарты:*** *Қар сөзіне анықтамаларды таңдау.Қарды тексеру (ақ, суық, таза, ұлпілдек, жарқыраған, күміс, кристалды, жабысқақ, ұсақталған, ылғалды).* ***«Қар» сөзіне етістіктерді таңдау (барады, жатады, айналады, сықырлайды, ұшқындайды)*** ***Шығармашылық орталық*** ***Дид ойын: «Қар үйіндісі»***<br***Шарты:*** *Қиылған суреттен құрастырып қар үйіндісін шығару.* ***Ой қозғау.*** *- Иә, балалар, қыс мезгілі жылдың өте әдемі мезгілі. Қыс туралы тақпақтар тыңдау.* ***Уақыт мол болеміз,*** ***Қыс қызығын көреміз.*** ***Сары аязға шыңдалып,*** ***Шымыр болар денеміз.*** *Балаларды мадақтау* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Қалбалақтап ұшады.* *Қанаты талып,* *Жерді барып құшады.* ***(Қар)*** *Қолы мен қаламы жоқ,*	*Ал бүгін мен сендерді ертегілер мен ғажайыптарға толы ертегідегі қысқы орманға серуендеуге шақырамын! Менімен саяхаттағыңыз келе ме? - Иә!!! Бірақ біз орманға қалай барамыз. Шанамен баруды ұсынамын. Жолға дайындалуды бастайық, қыста орманда суық, сондықтан жылырақ киіну керекпіз.* ***Дид ойын: «Санамақ сыры»*** ***1-дегенім борік*** *Киесің бойға көрік.* ***2-дегенім етік*** *Киер сәнді етіп.* ***3-Дегенім ішік*** *Теріден тігер пішіп.* ***4-Дегенім тымақ*** *Қыста киесің жылы-ақ.* ***5-Дегенім байпақ*** *Іші жылы тайпақ.* ***Ой дамыту.*** *Балалар, біз енді залда емеспіз, сиқырлы орманға кірдік, айнала тыныштық. Балалар, сендер шалғында не көріп тұрсыңдар? - шыршалар. Олар қандай?- Ұлпілдек, жасыл, үлкен және кіші. Қанша? Олар қандай түсті? Балалар, біз ертегі орманындамыз, дәл осы жерде көптеген керемет тер орын алады! Балалар, енді бастарыңды көтеріңдер, не көріп тұрсыңдар? Бұлт.*	*Қонаққа* ***аққала*** *келеді .* *Тәрбиеші : Ол тура бізге қар үйінділері арқылы келді .... балалар не келді? (кар адамы) .* ***Қар адамы қайдан келдің?*** *Біз кеше жаяу жүрдік* *Ал біз сені көрмедік ...* ***Аққала*** *: Мен қысқы ертегіден келдім,* *Мен сендерге шана әкелдім (ойыншық шаналарды көрсетеді) .* *Мен оны сендергеойнауүшінберемін .* *Ал менің кететін кезімболды, әйтпесеерікетуіммүмкін.* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Біз бүгін Нағыз ғалым ретінде ғылыми-зерттеу жұмыстарымен айналысатын боламыз.*** *Осы жұмыстың арқасында біз көптеген қызықты нәрселерді үйренеміз. Зерттеушілер* ***тәжірибелер*** *жасап, ғылыми жаңалықтар ашады.* *Ендеше біз бүгін бірнеше* ***тәжірибелер жасап , қардың*** *қасиеттерін анықтаймыз* ***Ой дамыту.*** ***Қар дегеніміз не*** *?* ***Қар*** *– жерге түсетін жауын-шашын түрі. Ол кішкентай мұз кристалдарынан тұрады.*

	қатысушыға лақтырады. Мыс: Аяз, қар..... **3-тапсырма.** **Қыс мезгіліндегі құстар туралы айт.** **Дид ойын: «Құстар бөлігін тап, ата»** **Шарты:** Қиынды суреттерден құстардың бөлігін тауып құрастыру. қарғалар, торғайлар, көгершіндер т.б Құстарға қалай көмектесеміз? Немен тамақтандыруға болады? Не беруге болмайды? Балалардың жауаптары: қоректендіргіштер жасау. Тамақты жерге, қарға лақтыруға болады. ақ нан, печенье үгіндісі, жүгері, күнбағыс тұқымы, асқабақ тұқымы, бидай, жеміс бөліктерімен тамақтандыру керек. **Сергіту сәті:«Қыс қызығы»** **4-тапсырма. Дид ойын: «Қысқы киім»** Қыста дала суық, сондықтан адамдар жылы киінеді. Ендеше ұл мен қыздың киген киімдерін айт. Сұраққа жауап бер: Ұл мен қыз қайда барады? Бала басына не киіп алған? Ал қыз? Бала қандай куртка киген? Қыз қандай пальто киген? Курткада неше қалта бар? Ал пальтода? Бала орамалды қалай байлады? Ал қыз?	мен жасыл шыршалар тұрады; ағаштар қыста демалады) Қыста өзендерде не болады? (мұзбен жабылған) Қыста адамдар қалай киінеді? (жылы) Құстар мен жануарлар қыста оздерін қалай ұстайды? -Балалар қандай қысқы қызықтарын білесіңдер? (әр жауап үшін балаларға бір снежинка беріледі) А3 форматқа суреттерді осы жауаптар бойынша бойынша жапсыру, құрастыру, бояу. **Келесі бала тапсырма жазылған екінші картаны шығарады.** **Екінші тапсырма.** **Дид ойын:«Таңда, атын, есте сақта»** мысалы: қыс суық, қарлы, аязды, ұзақ, т.б.) -қыс (суық, қарлы, қарсыз, аязды, ұзақ, боран, жұмсақ, қатал, орыс) **Келесі бала сөмкеден тапсырма жазылған үшінші картаны шығарады.** Үшінші тапсырма. **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Жұмбақ жасыру. Жұмбақтың шешуін сұрақтар қоя отырып, жауап алу Қолымен қаламы жоқ, Бірақ сурет салады (Аяз) Қолдің беті кок әйнек, Сырғанауға тым әйбет.	Бірақ сурет салады көп. **(Аяз)** Қыста шыны боп қатады, Жылыды су боп жатады. **(Мұз)** Мүлгіп тұрған бақ тыныш, Оранытты ақ күміс. **(Қырау)** Қолдің беті кок әйнек, Сырғанауға, тым әйбат! **(Мұз)** Тікен, тікен, тік біткен. Қысы, жазы бір түсте. **(Шырша)** **Шығармашылық орталық** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:** Трафарет арқылы шыршаны бояу. **2-топ:** Ермексаздан шыршаға ойыншықтар мүсіндеу, саусақ арқылы ермексазды жапсыру **3- топ:** Шыршаның қасына аяз атаны жапсыру -Шыршаның түсі қандай? Шыршаның бойлары бірдей ме? **(Жасыл. Бойлары аласа-биік)** - Орманда тағы нелер бар екен? Қоян шыршаның түбінен секіріп шығады. **Қоян:** - Ой, саламатсыздар ма, балалар? Орманда не істеп жүрсіңдер? (Қоянмен амандасады) Саяхатқа келдік! - Балалар, біздер аңдар туралы өлеңдер білеміз бе? Кәне, кім айтады? **Тақпақ**	Жоғарыда қандай үлкен бұлт бар. Ал қыста бұлттан не түсуі мүмкін деп ойлайсыңдар? - Қар. Ол қандай?- Ақ, үлпілдек, жеңіл, өрнекті. Ой, балалар, қараңдаршы, шыршаның астына қанша қар жауған! Балалар шыршаға жақындайды, педагог бір шелек қар шығарады. Балалар қарды алақандарына алады. Оның не екенін көрейік? – Ақ, жеңіл, жұмсақ. Ал қардан не жасауға болады? - Одан мүсіндеуге болады. аққала. Енді қарды жұдырығыңа қыс, не болды?- Су ағып жатыр, суықты қолыңмен сезінесің, әрине, ойткені қыс суық, аязды жақсы көреді. Қолымыз жылы, сондықтан қар бірте-бірте еріді. Қандай суық қар, қолымызды кептіріп алайық. **Сергіту сәті:** Боран соғар оң жақтан. Боран соғар сол жақтан, Қар лақтырып ойнаймыз, Су ағады қолғаптан. **Тіл ұстарту жаттығуы:** Ыс-ыс-ыс-келді қыс. Ғы-ғы-ғы-шаңғы. Ақ-ақ-ақ-аққала. Қа-қа-қа-қар. Ық-ық-ық-суық. **Біздің қайтатын уақытымыз келді.** Біздің келгенімізді	**Қар** , жаңбыр сияқты, бұлттан жауады. Су буы жер бетінен өте жоғары көтеріледі. Кристалл үлемі өсіп, ақырында әдемі жұлдызға айналады. Қарды тамашалай отырып, біз **қар** бүршіктерінің пішіні ауа райына байланысты өзгеретініне назар аударамыз. **Тәжірибе №1** **«Қар қасиеті»** - Бізің үстелде, стақанда бір кесек **қар жатыр** . Алдымен алақаныңызға қараңыз, олар қандалықты құрғақ? **Қарды** қолыңа алып , оның не екенін айт. **Қортынды:** Жауаптар: суық, ақ, жарық. **Тәжірибе.№2** **«Қардың еруі»** **қолымыздағы қарға не болатынын көрейік.** Қар қолымыз жылы болғандықтан еріп кетті, қар тек салқын жерде ғана оз қалпын ұстап тұрады. **Қортынды: Қар еріп, суға айналды.** **3-тәжірибе** **«Қарды бояуға бола ма?»** **Қарды** қарапайым тағамдық боягыштармен немесе бояулармен бояуға болады және оның қалай боялатынын, бояу қар

	Бала аяғына не киіп алған? Ал қыз? Кімде қолғап бар? Кімде қолғап жоқ? Жарайсыңдар! **Рефлексия** Тәрбиеші. Балалар, сендер барлық тапсырмаларды орындадыңдар. ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** Сәлеметсіңдер ме, балалар! Біз бүгін көңілді аңдар боламыз. Сендер қандай аңдарды білесіңдер? Жарайсыңдар. Біз оларға еліктеп, қимылдарын қайталаймыз. Ал, кәнеки, аңдар, маған құлақ салыңдар! Барлық қимыл-қозғалысты біз сәтті орындаймыз. Оңға бұрылып бір қатармен сапқа тұрады. Бір қатармен сапта жүру. Аяқтың ұшымен жүру, қолдарын беліне қояды – «түлкі ақырын таяп келеді», табанының ішкі жағымен жүру – «аю талтаңдап келеді», кәдімгі жүріспен кезектесіп жүреді. Алға қарай секіру – «қояндар секіреді». Бір қатармен жүру, жүгіру, «қасқыр жортып келеді». Жүру және жүгіру, конустардың арасынан жыланша жүру – «жылан жорғалайды». Шеңбер бойымен түру. ***Негізгі бөлім.***	(Мүз) Аспаннан ақ ұлпа борады, Қырқаны сейсепке орады. (Қар) Жерді тырнап, бұтаны ырғап, Шөпті сыйпап, ұшады зырлап Жанын қинап, Ұлиды зарлап. (Боран) ***Балалар дорбадан төртінші картаны шығарады.*** ***Төртінші тапсырма.*** ***Дид ойын:«Керісінше айт»*** - жазда ыстық күн, қыста суық күн - жазда күн ұзақ, ал қыста - (қысқа) - жазда күн жылынады, ал қыста - (жылынбайды) - көктемде өзендегі мұз жұқа, ал қыста - (қалың) - кейбір мұз айдындары ұзын, ал басқалары (қысқа) - Қар жұмсақ, ал мұз (қатты) (қар бүршіктері түседі) ***Балалар тапсырма жазылған бесінші картаны шығарады.*** ***Бесінші тапсырма.*** ***Дид ойын: «Қысқа не керек?»*** Балалардың алдына коньки, велосипед, мұз айдыны, шаңғылар, роликтер, секіргіш арқан, шана, доп, скутер, теннис ракеткасы, таяқша бейнеленген карточкалар қойылады. шайба. Қысқы ашық ауада өткізуге қолайлы	Қайшы құлақ қоянмен, Ақшыл түске боялдым. ***Қоян:*** - Ой, қандай керемет! ***Қоян:*** Менімен ойнайсыңдар ма балалар? Ендеше қимылдық ойын ойнайық. Аяз десем- секіреміз, Шуақ десем- тоқтаймыз (2 рет ойналады) ***Тәрбиеші:*** - Балалар біздің балабақшаға қайтатын уақытымыз болды. ***Қоянмен қоштасайық!*** ***Тіл ұстарту жаттығуы.*** ЫС-ЫС-ЫС КЕЛДІ МІНЕ ҚЫС АР-АР –АР ҚАЛЫҢ ЕКЕН ҚАР АН-АН –АН ШАҚЫРАДЫ ОРМАН. ***Балаларды мадақтау.*** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** Түін балаларды қарсы алады. Алақанды соқ-соқ, Аяқпенен топ-топ. Шынтақтардабүгілді, Көздеріміз жұмылды. Түін, түін, ұйықтама, Бізбен бірге сен ойна. Тізбекте бір-бірден қолдарына бүршік ұстап жүру. ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Б.қ.: «Тик-так»*** *1.* Аяқтары алшақ , қолдары белде. «Тик» сөзін айтып басты оңға қисайту , «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға	жануарлар , құстар білсін, біз мына шыршаларды безендіріп кетейік. ***Шығармашылық жұмыс. Мына шыршалар қандай үлкен-кіші.*** Үлкен шыршаның шамдарын боя п берейік. Кішкентай шыршаға ойыншықтар жапсырып берейік Енді балалар мен сиқырлы таяқшаны сермесем көзді ашып жұмғанша тобымызға жетеміз. Балабақшаға оралу. Балалар сендерге саяхат ұнады ма? ***Топтық жұмыс.*** ***Дид ойын: «Қысқы пейзаж»*** ***Шарты:*** Қиылған суреттерден қыс көрінісін құрастыру	массасына қандай жылдамдықпен енетінін әл бақылау керек. ***4-тәжірибе «Еріген суды сүзу»*** Қардан алынған суды ***сүзгіден*** өткіземіз Сүзгіде кір қалды. Қорытынды : ***Қардың құрамында кір бар*** . Сондықтан ***қар*** суы өте пас болғандықтан ішуге болмайды. Жарайсың! Бүгін өте жақсы жұмыс істедіңдер. -Балалар, сендерге ғалым, зерттеуші болған ұнады ма? Балаларды мадақтау. ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Айнала ақша қар»*** Балалармен әндетіп амандасу. Өткен сабақтағы материалдарды еске түсіріп, үзінділер айту. «Қандай музыка тыңдадық?» деген сұрақтарға толық жауап талап ету. Табиғатта неше түрлі құбылыстар болатынын білеміз. Қазір жылдың қандай мезгілі, бұл кезде қандай құбылыстар болады, не жауады? Қыста қандай ойындарды көп ойнайсыңдар? Әрине, шанамен сырғанақ

	Жалпы даму жаттығулары Түлкіге арналған қолғап. *Б.қ.: аяқтар табан қашықтығына сәйкес. 1 – қолды алға созамыз, 2,3 – қолдың басын айналдырамыз, 4 – төмен түсіреміз. 4–5 рет.* **Тиін ішінде.** *Б.қ. – бұрынғы. 1 – аяғының ұшымен көтеріледі, қолдарын жоғары көтереді, 2 – б.қ. 4–5 рет.* **Құндыздар отын жаруда.** *Б.қ.: аяқты иық бойымен қояды, саусақтарын айқастырып құлып жасайды, 1 – қолды бастан асыра жоғары көтереміз, 2 – алға қарай еңкейеміз – 4 рет.* **Ал, кірпіде –саңырауқұлақ.** *Б.қ.: аяқты табан қашықтығына сәйкес қойып тұру, қолдары төмен түсірілген. 1 – отырады, қолын еденге тірейді, 2 – тұрады, б.қ.,4 рет қайталау.* **Қоянға арналған пималар.** *Б.қ.: түрегеп тұрады, қолоарды белге қояды. Бір орында тұрып кезекпен секіреді, жүреді.* **Қимылдың негізгі түрлері:** *1.Қолды белде ұстап, текшелерден аттап, соқпақпен (жолмен)жүру. Түлкі келеді көпірмен, Құйрығы оның бұлғаңдап. Қолындағысын түсірмей Серуендейді масайрап.* **2.Сәкі үстінде**	*заттарды атау керек.* **3. Қорытынды кезең** *Тәрбиеші: Сиқырлы сандық бос, барлық тапсырмалар аяқталды. Жарайсыңдар, сендер жақсы жұмыс жасадыңдар, ал енді кімде қанша фишка бар екенін есептейік. (балалар фишкаларды санайды, Қар ханшайымы көп фишка жинағандарға медаль тағатады). Тәрбиеші: Ал енді қонағымызбен қоштасайық. Біз оны жаңа тапсырмалармен күтеміз. (балалар қоштасады).* **Қазақ тілі** **Тақырыбы: «Көңілді қыс. Ш. Мұхамеджанов.Сенің өмірің – сиқырлы әлем кітабынан»** **Шаттық шеңбері.** **II.Қызығушылықты ояту.** *Топқа шар ұшып келу.* **Дид ойын: «Көңілді сөз»** **Шарты:** *Шарды бір-біріне беріп көңілді сөздер айту.* **III.Ой қозғау** *Сұрақ – жауап. Мнемо кестемен жұмыс. Қыс мезгілі туралы түсіндіру. -Қазір қандай мезгіл? -Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады? -Несімен ұнайды? Қандай ойын түрлерін*	*қысайтып қайталау. (5 рет қайталау)* **Б. Қ.: «Иықтың жүруі»** **2.** *Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. (5 рет)* **Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»** **3.** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу. (6 рет)* **Б.қ.: «Күнге жетеміз»** **4.***Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд)* **Қорытынды:** **Тыныс алу жаттығулары:** *аранық дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* **Негізгі қимыл-қозғалыс.** **Ойын түрінде негізгі қимылдарды орындау: «Саябақта»: Балаларды атын атап шақырады.** **1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру.** *Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстінеқояды.* **2.Еденде жатқан тақтайшада торттағандап еңбектеу.** *Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу.* **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты шеңбер бойымен» –** *допты бір-бірінің қолына ұстату.*		*тебесіңдер, аққала соғасыңдар, міне, бүгінгі сабағымыз осы тақырыптың айналасында өтеді.* **Музыка тыңдау:** *«Орманшы» (муз. Т. Қоңыратбай, сөзі Б. Әбдіразақов). Балалар тыңдаған әннің мазмұны, көңіл күйі туралы әңгімелеуі керек. Әннің әуенінен алған әсерлерін жеткізуін сұрау(көңілді, ашық,жарқын, көңілсіз, мұңды).* **Дауыс жаттығулары:** *«Аққу» (Сүгір). Әуенді асықпай, төменнен жоғары қарай әндету. Әуенді «га-га» буынында орындау. Дауысты ашық «а» дыбысында емес, өөңгелете айтуға жаттықтыру.* **Ән айту:** *«Жасыл шырша» (муз. К. Қуатбаев, сөзі К. Шалқаров). Балалармен ән жылдың қай мезгілінде орындалатыны туралы әңгімелесу. Балалар жыл мезгілдері, ондағы мерекелер, мерекеге байланысты кейіпкерлер туралы пікірлерін жеткізеді. Педагог әуенді орындап, балалар мәтінін қайталап, әуенге қосылып үйренеді.*

	төрттағандап еңбектеу. *Маймақ аяқ аюлар Орманда жүр серуендеп. Боренеденолжылдам, Епті лікпен аттады. Қабырғасын ауыртпай Керіліп ол алды.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қояндар мен қасқыр».***	*білесіңдер?* ***Сергіту сәті. «Боран»*** ***Сергіту сәті.*** *Боран соғар оң жақтан, Боран соғар сол жақтан, Қар лақтырып ойнасақ, Су өтеді қолғаптан.* ***Ой дамыту.*** ***Коңілді қыс.*** ***Ш. Мұхамеджанов.*** *Өлең жолдарын мәнерлеп оқу мағынасын ашу.* ***Коңілді қыс.*** *Бір топ бала сырғанап, Барады әне жарысып. Қалды артта қар алап, Іздерінен қар ұшып.* *Сұрақ – жауап. -Өлең жолдарында не туралы айтылған? -Қыс мезгілін қалай суреттеген?* ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Шарты: қысқы киімдерді құрастыру.*			***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Конькишілер вальсі» (муз. Ю. Слонов). Музыка әуеніне қосылып, ырғақты ұстай отырып мәнерлі қимыл жасауға талпындыру. Мұз үстінде қалықтап жүретін конькишілерге еліктеп сырғанай қимыл жасау.*
Серуенгедайындық	*Еңбегі адал жас өрен - өзіне өзі қызмет көрсету.* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, Қауіпсіздік ережелері- қатармен жүруді, жолдағы кедергілерді қадағалау.*				
Серуен	***Картотека № 1*** *Қарды бақылау*	***Картотека № 20*** *Боранды бақылау.*	***Картотека № 15*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 14*** *Торғайды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*Еңбегі адал жас орен - өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Қолдарын жуу, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу. Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Үнемді тұтыну – суды, тамақты ұқыпты тұтыну жолдарын түсіндіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				

Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***Картотека №7*** *«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»-балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Бик, бик, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*	***Картотека №11*** *-« Самалжел» - шалқаданжатып, қолдарыденебойында. Бастарынсәлкөтеріп, желсоққанбейненікөрсету* *-«Желдіңжелпуі» - іштежатып, қолдарыденебойында, қолдарынекіжаққасозу.* *- «Желбұлттардыайдайды» - тізеніңұшақтапжату. аяқтықұшақтапденемена дына-артынатербелу.*	***Картотека №12*** *1."Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстаркөңілденіпжатыр" –қолдышапалақтау*	***Картотека №18*** *Күн шықты, гүлдер жайлап ашылып осіп келеді (қолдарын созады). Кенеттен баяу жел соға бастады, гүлдер желмен жан - жаққа шайқалады (қолдарын жанға созу, сермеу)* *-аспанға бұлт тоніп, жаңбыр жауа бастайды, гүлдер тоңып, бүрісіп жабылады (қолдарын тізелерінің үстіне қойып бүрісіп отырады).* *- күннің көзі күлімдеп шыға бастады, гүлдер , құлпырып, жайнап ашыла бастайды (балалар қолдарын жоғары созып бұлғау)*	***Картотека №19*** *Қайырлы күн, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы күн, құлақтарым!(құлақтарын сипау)* *Қайырлы күн, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы күн, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы күн, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Еңбегі адал жас орен - өзіне өзі қызмет көрсету, жаттығу жасап, киімдерін дұрыс кие білу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесінас	*Үнемді тұтыну – жуыну кезінде суды дұрыс пайдалануды үйрету. қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту, ұқыпты тамақтану дағдыларын, тамақтану әдебін дұрыс сақтай білуге дағдыландыру.*				
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеуәрекеті, кітаптаркарау және тағы басқаәрекеттер)	***Кел, тыңдайық ертегі.*** ***«Балапандар» ертегісі*** ***Мақсаты:*** *Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата білу.* ***«Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,* *Бір – біріңе көмектес.*	**Вариатив** **Тақырыбы: Біз бөлме өсімдіктерін өсіреміз** **Мақсаты:Балалардың танымдық қызығушылығын дамытуға ықпал ету. Баланың ізденіс әрекетінің дербес субъектісі болатындай жағдай жасау.** Есік қағылып, Сайқымазақ келеді. -Сәлеметсіңдер ме, балалар! -Мен мына гүлді үлкен де, әдемі етіп өсіргім келеді, бірақ қалай өсетінін, қалай өсіру керек екенін білмей	**Вариатив** **Тақырыбы: Біз бөлме өсімдіктерін өсіреміз** **Мақсаты:Балалардың танымдық қызығушылығын дамытуға ықпал ету. Баланың ізденіс әрекетінің дербес субъектісі болатындай жағдай жасау.** **Дид ойын: «Гүлдер әлемі»** Мозайка гүл құрастыру арқылы топқа бөлу. **1-топ: Дала гүлін салу.** Дәстүрден тыс әдіс-тәсіл арқылы трафаретпен раушан гүлінің суретін салу.	***«Біздің шаңырақ»*** ***Е.Өтетілеуов*** *Атамнан басталар* *Әжеммен қосталар* *Отбасым мынылар:* *Ең жақын адамдар* *Әкем мен анам бар* *Бір туған ағам бар* *Бір туған апам бар...* *Бәрін жақсы көремін* *Еркелеймін ерем!* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Тиін балаларды қарсы алады.* *Алақанды соқ-соқ,* *Аяқпенен топ-топ.* *Шынтақтардабүгілді,*	***«Жүргізушілер. сюжетті ролді ойын*** ***Мақсаты:****Транспортшыл ардың, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу* ***Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?»*** *Бақыт деген, шырағым* *Мынау әсем тұрағың.* *Ну ормандар, гүл бағы,* *Күннің күліп тұрғаны* *БАҚЫТ- дәні даланның.* *«Ботам» деуіәжеңнің,* *Тыныштығыәлемнің.*

		тұрмын, мүмкін сендер маған осы гүлді өсіруге көмектесесіңдер ме? **Менің сүйікті бұрышым.** **Ой дамыту** **Суреттермен жұмыс.** **Гүлдер екіге бөлінеді.** **Дала гүлдері, бөлме гүлдері.** - Гүл дегеніміз - өсімдік, олар өмір сәні, табиғат көркі. Гүлдер терезелердің алдына сән бергенімен қоймай, бөлме ауасын тазартады, адамдарға жақсы көңіл - күй сыйлайды. Дала гүлдері көктемде шығып, жаздай құлпырып тұрады, күз болып, күн суыта бастағанда олар құрап қалады. Сонымен қатар емдік гүлдер де болады. Оны үлкен топқа барғанда толық білетін боласыңдар. **Дид ойын: «Гүлдерді өсір»** **Шарты:** Қиылған суреттерді реті бойынша тамырдан бастап құрастыру. **«Қармаю»** Шарты: Сұрақтар ілмегі арқылы жауап беру. **Гүлдердің құрлысы:** тамыры, сабағы, жапырағы.	**2-топ: Бөлме гүлі.** Геран гүлін берілген гүл отырғышқа қиып жапсыру. **Эксперименттік алаң** **«Біз бөлме өсімдіктерін өсіреміз»** Тәжірибе мынада, біз бөлме өсімдіктерін терезеден бұрып жібердік, бірақ олар жарыққа қарай иілді. Бұл құбылыс фототропизм деп аталады. **Қортынды:** Өсімдіктердің өсу бағытына жарықтың әсері бар деген қорытындыға келді. **Дид ойын: «Гүлге су құямыз»** **Шарты:** Гүлдерге су құятын Ыдысты мүсіндеу. **Тақпақ** Гүлім, гүлім, өсе бер, Әдемі боп, асыл боп. Күндей жайнап кете бер, Қызыл, сары, жасыл боп. **Қорытынды.** -Балалар, бүгін бізге кім келді? -Біз оған не өсіруге көмектестік? -Бөлме гүлдерін не үшін қажет деп ойлайсыңдар? Балаларды бағалау, мақтау, мадақтау.	*Көздеріміз жұмылды.* *Тип, тип, ұйықтама,* *Бізбен бірге сен ойна.* *Тізбекте бір-бірден қолдарына бүршік ұстап жүру.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Б.қ.: «Тик-так»*** *1. Аяқтары алшақ , қолдары белде. «Тик» сөзін айтып басты оңға қисайту , «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (5 рет қайталау)* ***Б. Қ.: «Иықтың жүруі»*** *2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. (5 рет)* ***Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»*** *3. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу. 6 рет* ***Б.қ.: «Күнге жетемін»*** *4.Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд)* ***Қорытынды:*** ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл- қозғалыс.*** ***Ойын түрінде негізгі қимылдарды орындау:*** ***«Саябақта»: Балаларды атын атап шақырады.***	

				1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру. *Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстінеқояды.* ***2.Еденде жатқан тақтайшада торттағандап еңбектеу.*** *Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты шеңбер бойымен»*** *– допты бір-бірінің қолына ұстату.*	
Балалармен Жеке жұмыс	***Дид ойын: «Заттар қандай геометриялық пішіндерге ұқсайды?»*** *Шарты: Балалар суреттерді қарап, онда бейнеленген заттарды атау, геометриялық пішіндеріне оларға ұқсайтын заттарға дейін сызып қосуға тапсырма беру*	***Дид ойын: «Бұл қандай құс?»*** *Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеп айта алады.*	***Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** *Мақсаты: суреттерден көрген заттарының аттарын атаң, олардың қайда өмір сүретін түсінеді*	***Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** *Мақсаты: суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретін түсінеді*	***Дид ойын: «Қысқы тіршілік»*** *Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажырата біледі.*
Серуенгедайындық	*Еңбегі адал жас орен - өзіне өзі қызмет көрсетуге үйрету.* *Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*				
Серуен	***Картотека № 1*** *Қарды бақылау*	***Картотека № 20*** *Боранды бақылау.*	***Картотека № 15*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 14*** *Торғайды бақылау.*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру - серуен кезінде қысқы табиғат құбылыстарына бақылау. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге кайтуы	*Ата аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*
	Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.				

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді

Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК

Топ: «Балапан» аралас тобы

Балалардың жасы: 3-4 жас

Жоспардың құрылу кезеңі : 30.12 – 31.12.2024 ж

Күн тәртібі	**Дүйсенбі**	**Сейсенбі**
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.* *Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайыжурналғатіркеу. Мәдени-гигиеналықшараныңорындалуынқадағалау. Медбике, психологпенбірлескенжұмыс.*	
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин –ата-анамен бала мінез –құлқы, баланың жетістігі, қысқы киім туралы әңгімелесу.* *«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.* *Ата-аналарағаертеңгілікжаттығуғабалалардыүлгертіпәкелулерінata-аналарғатүсіндіру*	
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, Бейнелеу әрекеті, кітаптар карау және тағы басқаәрекеттер)	***Картотека № 4*** ***«Затты сипаттау»*** ***Мақсаты:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың, сөздік қорын байыту.*	***Картотека № 7*** ***«Табиғат құбылыстарын ата»*** *Мақсаты: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан	
Таңертеңгіжаттығу	*Желтоқсанайының 4- аптасынаарналғантаңғыжаттығукешені. Жаттығукешеніқосымшатіркелген.* ***Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау***	
Таңғыас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Балалардыңбетіқолынжуып, таңғыасқаотыру. Ас ішумәдениетіментаныстырыпотыру. Қасық, шанышқыныдұрыспайдаланудыүйрету. Асты сөйлемейішу. Астан соңбеті – қолдыжуу.* *Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	
Ұйымдастырылғаніс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру*	
	Шақырамын сендерді *Жолдастарым кел бері* *Толтырайық шаттыққа,* *Дөңгеленген шеңберді.*	*Дос болайық, бәріміз,* *Жарасып тұр әніміз.* *Тыныштықты сақтаймыз,* *Атсын күліп таңымыз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*«Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында үә.*	
	Тосын сәт – балаларға аққала ойыншығы қонаққа келеді. ***Аққала:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен орман ауылының аққаласымын. Мен жыл сайын қаңтама жерге келсем де, осыншама*	***Қызығушылықты ояту.*** *Қуыршақ Айгүл келеді, амандасады.* *Қуыршақ : «**Ақшақар мені сыртта ойнауға шақырды. Қыста***

	керемет балаларды кездестірмедім. Сендердің сурет салғандарыңды, мүсіндегендеріңді, жапсырғандарыңды көріп таңғалдым. Сендердің нағыз өнер адамдары екендеріңді бірден түсіндім, сол үшін сендерге келдім. Біздің орман өте үлкен екенін білесіндер ме? Және ол өте әдемі! Мен оның сұлулығына күн сайын ләззат аламын! Орманымның әр ағашы, әр үйі маған таныс! Әрқайсысы өзінше әдемі, және олар ертегідей ерекше! Мен бірден бүкіл орман үйлерінің суретін жасауды армандадым, бірақ қай жерде сурет салсам да, қалай суретке түсірсем де, менің барлық үйлерім бір суретке сыймайды. Мен бір суреттіден сұрайын деп ойладым, бірақ ең нағыз суретші де оны жасай алмайды деп шештім. Үндемей қалады. ***Ой қозғау.*** ***Балалар аққала көңілсіз болып қалды ғо.*** ***Аққала сен неге көңілсіз болып қалдың?*** ***Балалар, маған кім көмектесе алады?*** *Аққала, саған біздің балалар көмектеседі, солай ма? (Иә)* *Біз бірінші сенің үлкен орманыңды құрастырамыз.* ***Аққаламен серігіп алайық*** *Боран соғар оң жақтан,* *Боран соғар сол жақтан.* *Қар атысып ойнасақ,* *Су болады қолғаптар.* ***Топтық жұмыс.*** ***Дид ойын: «Қысқы орман»*** ***Шарты:*** *А3 форматта орман құрастыру.* *Аққала: Керемет, енді біздің ауылды бейнелеу үшін көп үй салу керек. Оны қалай жасайсыңдар?* *Аққала егер біздің балалар бәрі бір үйден салса, онда барлық үйлерді қосса бір ауыл шығады* ***Аққала: Балалар, мен үйлердің қабырғаларын, шатырларын, терезелерін, есіктерін дайындап қойдым.*** *Кейбіреулері үлкен, ал басқалары кішкентай. Неліктен олардың өлшемдері әртүрлі деп ойлайсыз?* *-кішкентайлар - ең ұзақ тұрған үйлер, ал үлкендер - өте жақын орналасқан үйлер.* *Біреу үйге жақыннан қарағанды ұнатады, ал біреу алыстан тамсанғанды ұнатады. Сендерге қандай үй ұнайды таңдаңдар.* ***Ой дамыту.*** *Тәрбиеші: Балалар, қараңдаршы, бізде тек төртбұрышты дайындамалар ғана бар. Бірақ үйлердің төбесі үшбұрыш болу керек. Біз қалай әрекет етуіміз керек? (қиылған бұрыштар) (дайын*	***далада қандай ойындар ойнайтынын білмеймін. Маған көмектесіңдерші балалар»*** ***Ой дамыту*** ***АҚТ технология жұмыс.*** *Балалар суретке қараңдар. Қыс келіп, көп қар әкелді. Балалар серуендеуге шықты.* ***Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»*** ***(суреттегі балаларға ат қою)*** *Марат шаңғыны алып, серуендеуге шықты.* *-Айнұр қайда? (Міне Айнұр)* *-Айнұр не мінеді? Ол шаңғы тебеді* *- Қанат коньки алды.* *- Қанат не тебеді?* *Ол коньки тебеді* *Самат шананы алып, төбеге қарай жүгірді.* *- Самат неалды?* *Ол шанаалды)* *- Самат немінеді? Ол шаналенсырғанайды.* *- Ару серуендеуге, қарменойнауғашықты.* *Ару қар шарын жасады.* *Қуыршақ : «О, балалар, ол қарды қалай жасады?»* *-Ал енді біз саған үйретеміз.* ***Қуыршаққа тақпақ айтып берейік. Тақпақ.*** *Қар жауыпты далаға,* *Қар жауыпты қалаға.* *Сырғанаймыз енді біз,* *Отырып ап шанаға.* *Ойынқұмар көп бала,* *Шұрқырасып топтала,* *Аппақ қардан жасаймыз,* *Әп-әдемі аққала* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Қар адам»*** ***Шарты: Ермексаздан домалақтар аққала мүсінін жасау.*** ***Аққала неше бөліктен тұрады?*** ***Пішіні қандай?*** ***Түсі қандай, неліктен ақ?*** *- Қараңдаршы, балалар, тіпті балалар қардан аққала жасады.* *-Ақшақардыңбасында не бар? (Ақшақардыңбасындашелек бар)* *- Аққаладамұрнының орнына не бар? (Ақшақардыңсәбізмұрны бар)*

	шатырларды беру) *Балалар, бір төртбұрыштан 2 терезені қалай жасауға болады? (жартысынан бүктеп, кесу) Жарайсыңдар балалар!* ***Шығармашылық орталық*** ***Дид ойын: «Орман үйлері»*** *Аққаланың дайындап қойған пішіндерін ретімен жапсырып, ормандағы үйлерді шығарамыз.* *Үйлердің жанына ермексаздан ағаштар жасаймыз.* ***Жарайсыңдар!*** *Аққала: Балалар, біздің орманда қар біраз уақытқа дейін ерімейді, ол жерде де, шатырда да қар жатады. Үйлерімізге қарды қалай саламыз?* *Ооо мен түсіндім! Менде ұлтақ жармасы бар. Қарға қатты ұқсайды! Біз онымен үйлердің төбесіне себеміз, бірақ алдымен қар құлап кетпеуі үшін оларды желімімен қалың жағуымыз керек.* ***Шығармашылық орталық*** ***Дид ойын: «Қарлы шатыр»*** ***Шарты:*** *Жармамен үйдің шатырына қар суретін салу.* *Балалар жұмысты орындайды, үлкен үйлер алдыңғы қатарда, кішігірім үйлер артқы жағында (әр бала өз үйінің қайда екенін түсіндіруі керек)* ***Аққалаға тақпақ айтып берейік*** ***Міне аппақ қар*** ***Аяз боран бар*** ***Төрлет қысым еліме*** ***Ойнаймыз біз далада.*** *Аққала: Балалар, бізден қандай керемет сурет шықты! Үйде кереуеттің үстіне іліп қоямын, Жатар алдында сүйсінемін. Рахмет, балалар, сау болыңдар!* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе болім. Амандасу.*** ***Ойын гимнастикасы*** *Алақанды ашайық, Шапалақты соғайық. Шап-шап-шапалақ, Шап-шап-шапалақ.* *Кәне, маған қара,* *Бәрін бірдей қайтала. Бір-екі-үш, бір-екі-үш, Бәрін бірдей қайтала (барлық қимылды).* *Оң аяқ, сол аяқ,* *Қаз-қаз бастық біз аздап Топ-топ-топ, топ-топ-топ. Кәне қол, кәне аяқ?* *Ойнайықшы біз аздап*	*-Ақшақардыңқолында не бар? (Ақшақардыңқолындасыпырғыш бар)* *Дид ойын: «Не жетіспейді?»* *Балалар біздің аққалаға сонда не жетіспейді?* ***Балаларды топқа болу.*** ***1-Топ:*** *Аққаланың бас киімін салу, бояу.* ***2-Топ:*** *Мұрын, сыпырғыш жапсыру.* *Сергіту сәті. Музыкамен* ***Ой дамыту*** *Қыста не істегендіұнатамыз?* *Қароінау, шаңғы тебу.* *Мұзда коньки тебу* *Шанаментаудантоментүсу.* ***Дид ойын:«Кімнемен ойнайды?»*** ***Шарты:*** *Сәйкес суреті бар* ***қысқы қызықтарға*** *арналған суреттерді құрастыру.* *Қуыршаққа беру.* *Қуыршақ : Рахмет балалар! Сен маған бәрін жақсы айттың, көрсеттің. Мені Аққала күтіп қалған шығар, көшеге қарай жүгіремін,* *Сау болыңыздар.* ***Қортынды:*** *- Балалар, бізге кім келді?* *- Қуыршаққа көмектестік пе?* *-Жарайсыңдар балалар!* ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: Менің Қазақстаным*** ***II.Қызығушылықты ояту.Өлең оқу*** ***Ж. Тұрбеков. Туған елім.*** *Туған өлке – кең далам,* *Мәңгілік бақыт орнаған.* *Сайраңдаймыз саяңда* *Ерікті ұлан – біз балаң.* *Сұрақ – жауап.* *Өлең не туралы айтылған?* *Туған өлке, Отан, туған жер деген сөздерді қалай түсінеміз?* ***2.Ой дамыту*** *Меңгерілген білім дағдыларын естеріне түсіру.* *–Біз қандай мемлекетте тұрамыз?* *–Біздің Отанымыз не?*

	(Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады). Бір-екі-үш,бір-екі-үш, *Ойнайықшы біз аздан.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары Таяқшамен*** ***Б.қ.: «Мысық оянды »*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Кілем қағу»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау «тук-тук-тук»- деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Шалтай-балтай»*** ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз, таяқша төменде қолдарымен ұстау, оңға, солға бұрылу. / 5рет қай/* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***4.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Доңілді таяқша»*** ***5.*** *Таяқшаны айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/* *Маршпен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру.(таяқшаны үстел үстіне қою)* *Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:шәйнектік дыбысын салу(ш-ш-ш).*** *Терең тыныс алып, демді шығару.* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:*** ***1.«Қояндар» – алға қарай екі аяқпен секіру.*** *Өз жұбына қарай секіріп барып, оған қолын тигізіп, жылдам өз орнына түру. Нұсқау – екіаяқпенбірмезеттежігерленеитерілу.* ***2.«Аюлар» –тікебағыттатортаяқтапеңбектеу.*** *Аюлар ойнап жүреді – «Аюлар!» деген команда берілгенде, орындарын ауыстырып, залдың қарсы жағына қарай еңбектейді.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Балапандар».*** *Кішкентай балапанға айналуды ұсынады.*	*-ҚР рәміздерін ата ?* *–Оларға сипаттама беру* *–Астанамыз қалай аталады?* ***3.Ой қозғау.*** ***Отан туралы тақпақ жаттау.*** ***–Мағынасын түсіндіру.*** ***Отан. Ж Әбдірашев.*** *«Отан - атам, Отан - әкем!»* *Осы сөзім қате мекен?!* *Қате болса, Неге біздер* *Дейміз оны «Атамекен?!»* ***Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»*** *Шарты: Дайындалған карта бетіне гүлдер, жүрек суреттерін жақсы сөздер айтып жапсыру* ***Балаларды мадақтау.***
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету.* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	
Серуен	***Картотека № 1*** ***Қарды бақылау***	***Картотека № 20*** ***Боранды бақылау.***
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Қысқы серуенкартотекасынан***	

Серуенненоралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу.Тазалықпроцедурасы.Қолдарынсабынмен жудыру,өзсүлгілерінесүртінулерінталапетту, ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу Балаларғареттіліктепкиімдеріншешуі, өзсорелерінекиімінжинап таза ұстауды, су болғанкиімдерінтәрбиешігекорсетугеүйрету. Гигиеналықшараларынұйымдастыру. Түскіасқадайындық.*	
Түскіас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.Тамақтануалдындамұқиятжуынуды, тамақтануәдебінсақтап, асты аз-азданалып, шусызжеудіүйрету. Тамақтансоңауыздарыншаюдықадағалау*	
Күндізгіұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру шаралары	***№5. Ояну*** ***Оянайық балалар*** ***Маған тезірек қарандар*** ***Шапалақты ұрайық*** ***Орнымыздан тұрайық.***	***№6. Ояну*** ***Балалар тұрайық*** ***Көзімізді ашайық*** ***Қолымызды созып*** ***Шынығып бір алайық.***
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларынтүсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашаржаттығукартотекасынан***	
Бесінас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуынужолдарын түсіндіру Қолдарынсабындапжуып, өзсүлгілерінесүрту, ұқыптытамақтануәдебіндұрыссақтайбілугедағдыланбыру.*	
Балалардың дербес әрекеті(баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары, бейнелеуәрекеті,кітаптаркарау және тағы басқаәрекеттер)	*Қимылды ойын: «Доп»* *Тәрбиеші ойынды бір баламен ойнаудан бастайды. Қолын оның басына қойып, доп сияқты секіруді ұсынады. Бала қос аяқтап секіреді, ал тәрбиеші мынадай өлең айтады:* ***Секең, секең секеңдеп,*** ***Қайда зырлап кетпес доп.*** ***Төмен, төмен, төмендеп,*** ***Жерге жетер-жетпес боп.*** *Тәрбиешіәрқайсысыменкезекпенойнайды.*	*Қимылды ойын: Менің зымыраған көңілді добым.* *Ойнаушы балалар тобы (5-6 адам) жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында тұрады. Допты бейнелейтін бір бала орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай өлең айтады.* ***Көңілді добым, о , менің,*** ***Домалап қайда жөнелдің?*** ***Қызыл, сары, көгілдір,*** ***Жел аяқсың-ау өзің бір!*** *Бұдан кейін доп қашып кетеді, тәрбиеші балалармен бірге оны ұстайды. Ойын жаңа доппен қайта басталады. Балалар ойынды әбден үйреніп игергенде, бәріне де доп сияқты секіруді ұсынуға болады.*
Балалармен Жеке жұмыс	***М. Монтессори технологиясымен жұмыс.*** *Геометриялық пішіндермен әр түрлі құрастыру жұмыстарын жүргізу.*	***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*
Серуенгедайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелеу.Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс киюге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киімшкафтарын таза ұстаужәнежинау*	

Серуен	***Картотека № 1*** ***Қарды бақылау***	***Картотека № 20*** ***Боранды бақылау.***
	Еңбегі адал жас орен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***	
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*	
	Ата -аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер:А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы.
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 05,06,08,09 - 10.01.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және	***Картотека № 2*** ***«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып, суреттен таба білуге үйрету.*	***Картотека №6*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалардың тілін, ой-өрісін дамыту*	***Картотека № 12*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты: Түстер туралы ұғымын бекіту,түстердің атын білуге машықтандыру*	***Картотека №13*** ***«Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека № 17*** ***«Менің сүйікті ертегім»*** *Мақсаты: ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату.*
	Коммуникатив дағдыларды дамыту картотекасынан				

басқалары) жеке жұмыс					
Ертеңгілік жаттығу	*Қаңтар айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру.Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту.*				
	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!	*Аспан ашық ,көгілдір Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр.*	*Табиғат егіз адаммен Ұқсастық табам содан мен Мәңгілік болсын егіздер Жер- ана, көл теңіздер.*	*Қол ұстасып, доңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Әжелер мектебі негізінде , әжемнің ертегісі үлә.*				
	Ертегілер әлемі бұрышына саяхат. Суреттер қарау. Қызығушылықты ояту. «Қыздың аты кім?» жаттығуы. *Балалардың алдында бес бөлікке бөлінген қағаз парағы, олардың әрқайсысы әртүрлі түсті - сары, қызыл, жасыл, көк, қызғылт сары. Балаларға трафареттегі сайын қыз бейнесіне кезекпен әр бөліктен қалпақ қиылып, қыздың атын Сары телпек,*	***Қызығушылықты ояту. «Теремок» үстел театрының көрсетілімі*** *Далада бір үй тұр еді, ол төмен емес, биік емес.* *Тышқан отіп бара жатып,. Мына үйде кім тұрады? Кім өмір сүреді? Ешкім жауап бермеді. Тышқан үйге кіріп, сонда өмір сүре*	***Менің сүйікті бұрышым Сұрақ жауап*** *Маша қай ертегі кейіпкері?* ***Дидактикалық ойын «Аюлар ыдысы»*** *– Маша ыдыстың бәрін араластырып алды. Біз аюларға ыдыс-аяқ қоюға көмектесеміз. Балалар тәрелкелер мен қасықтарды аюлар бейнесіне өлшеміне қарай орналастырады.* ***Дид ойын: «Аюларды***	***Менің сүйікті бұрышым Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Өзі айлакер, өзі бір қу, Жүрген жері у да шу. Ол не?**(түлкі)*** *Еріксе, құйрығымен ойнайды, Зеріксе, ұйқыға бір тоймайды.**(мысық)*** *Бұрап қойған сағаттай, Айқайлайды таң атпай. **(әтеш)*** ***«Мысық, әтеш және түлкі»*** *ертегісі.*	***Қызығушылықты ояту. «Тасбақа» музыкасын тыңдау*** *Музыка әуенімен педагог тасбақа ойыншығын көрсетеді, оның баяу жорғалауына еліктейді.* ***Дид ойын: «Тасбақа қабығын тап»*** *Шарты: Балаларға ортасында шеңбері бар (қабықтың орнына) әртүрлі түсті тасбақалардың картоннан жасалған*

	Қызыл телпек, жасыл телпек, т.б.атайды. **Сонымен ертегідегі қыз қайсысы? Қызыл телпек** Кішкентай Қызыл телпек басына қалпақ киген. Басымызға тағы не киюге болады? Қалпақ, кепка, орамал. Басымызға киетіннің бәрі «бас киім» деп аталады. **Дидактикалық ойын «Бас киім қандай пішінге ұқсайды?»** Парақта геометриялық фигуралар түріндегі қораптар сызылады, қалпақтардың силуэттік кескіндері пішіні сәйкес келетін қораптарға салынуы керек. **Дид ойын: «Шляпа»** **Шарты:** Жіп және қыстырғыш пайдалану арқылы, шляпадағы	бастады. Бақа өтіп бара жатып, Мына үйде кім тұрады деді? - Мен тышқанмын Ал сен кімсің? -Ал мен бақамын. - Менімен бірге тұр! Бақа үйге секірді де, екеуі бірге өмір сүре бастады. Қоян жүгіріп өтіп бара жатып . Мына үйде кім тұрады деді? - Мен тышқан - Мен бақамын! -Ал сен кімсің? - Мен қоянмын. - Бізбен бірге тұр деді! Қоян үйге кірді , олар бірге өмір сүре бастады. Кішкентай түлкі өтіп бара жатып. Ол терезені қағып: - Мына үйде кім тұрады? - Мен тышқанмын. - Мен бақамын. - Мен қоянмын. -Ал сен кімсің? - Ал түлкімін - Кел бізбен бірге тұр деді. Төртеуі өмір сүре бастады. Қасқыр келіп, есікке қарап: Мына үйде кім тұрады деді? - Мен тышқанмын. -Мен бақамын - Мен қоянмын. - Мен түлкімін -Ал сен кімсің - Ал мен қасқырмын - Кел сенде бізбен бірге тұр деді олар!	**орындықтарға отырғыз»** - Балалар орындықтарға көлеміне қарай ою фигурасын жапсырады. **Дид ойын:«Аюға үй салу»** - Геометриялық пішіндерді ажыратып, үш аюдың қандай үйі болғанын анықтайық. Балалар үйдің схемалық бейнесіне геометриялық пішіндерді орналастырады. **«Үш аю» сергіту сәті.** Үш аю үйге келе жатты. (Аяқтан аяққа адымдап, денені тербету, қолдар сәл дөңгеленіп, дене бойымен төмен түсіру, аюдың жүрісі) **Аю әке үлкен еді** (қолды жоғары көтеру) Анам сәл кішірек (Тізеңізді сәл бүгіңіз, қолыңызды төмен түсіріңіз және аздап алшақ жүріңіз) Және ұл. Ол ең кішкентай болды (Сылдырылдап жүгіреді) **Дид ойын:«Аюға**	**Түсіндіру.** **Сұрақ- жауап:** 1. Ертегі кейіпкерлерін атаңдар. 2. Әдеші қайтті? 3. Түлкі не істеді? 4. Қайсыкейіпкер қатты ұнады? Несімен? 5. Қайсы ұнамады? Неліктен? 6. Кім айтып береді? **«Колецкесін тап» дидактикалық ойыны** - Ертегі кейіпкерлері мен олардың фигураларын сәйкес көлеңкелерге орналастыр. **Дид ойын: «Мысық»** - Әдеші кім құтқарды? мысық. Қызғылт сары геометриялық фигураларды орналастыр мысықтың түсті фигурасы.	силуэттері беріледі. Содан кейін көп түсті шеңберлерді қарастырып, тасбақа үшін сәйкес түсті таңдау ұсынылады. 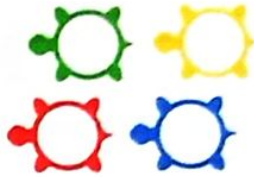 **Дид ойын: «Тасбақаларды сана»** -Таста неше тасбақа бар? Бір тасбақа. «1» санын тауып, бір тасбақаның қасына тасқа қойыңыз. Суда қанша тасбақа бар? Екі тасбақа. «2» санын алып, судағы екі тасбақаның жанына қойыңыз. **Дид ойын: «Тасбақалар»** - Бір тасбақаны тасқа, ал екі тасбақаны көлге жапсырамыз.

	саңылаулардан жіпті өткізу,содан кейін шляпаның жиегіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын қыстыру. **Дидактикалық ойын «Қызыл телпекке жолдан өтуге көмектес»** -Орманға кіру үшін жолды кесіп өту керек. Бірақ ол жолды еш жерден кесіп өте алмайды, жолды тек ақ жолақтардың арнайы жолымен - «зебра» арқылы кесіп өту керек. Қызыл телпек жолды кесіп өтуі үшін ақ жолақтарды орналастырыңыз. **Дидактикалық ойын: «Бөліштерді орналастыр»** - Міне себеттер. Олардағы пирогтарды тарату керек. Себет саны қанша болса, сонша пирогты салыңыз. **Сергіту сәті:«Жолда»** Балалар түзету жолымен жүреді. Олар туннельге енеді, орындық бойымен жүреді, бұдырлардан секіреді. («Қызыл телпек туралы» фильміндегі әнге).	Қасқыр үйгекірді. Бесеуі өмір сүре бастады. олар ән айтады. Кенет қасынан епсіз аю өтіп бара жатыр. Аю үйді көрді, әндерді естіді, тоқтады да, қатты айқайлады: - Мына үйшікте кім тұрады? - Мен тышқанмын. - Мен бақамын. - Мен қоянмын. - Мен түлкімін - Мен қасқырмын -Ал сен кімсің? - Ал мен аюмын. - Бізбен бірге тұр! Аю ішке кіре алмай: «Ал мен сендердің үйшіктеріңнің жоғарғы жағында өмір сүргім келеді». - Иә, сен біздің үйімізді сындырасың! - Жоқ, мен оны сындырмаймын. - Ал, онда көтеріл! Аю төбеге шығып, жай отырды, кенет үй сықырлап, түгел құлады. Ішіндегілер жүгіріп шығып аман қалды. Олар бөренелерді тасуға, тақталарды кесуге - жаңа үйшік салуға кірісті. Үйшік бұрынғыға қарағанда жақсы салынған! **Дид ойын: «Мұнара тұрғындары»** Балалар қайшымен тік сызық бойымен ертегі кейіпкерлерінің бейнелері бар қағаз жолағын қиып алады.	**арналған ботқа»** саусақ суреті -Аюларға арналған тәрелкеге ботқа салайық. Балалар пластилиннің бетінде саусақ іздерін қалдырады. **«Үш аюды төсекке жатқыз» дидактикалық ойыны** - Аюлардың ұйықтайтын уақыты келді, оларды төсектеріне жатқызу керек: ең үлкен аю-әкесі - ең үлкен төсекке, аю-ана - кішірек төсекке, ал бала аю - ең кішкентай төсекке. **Дид ойын: «Аюға арналған алжапқыш»** **маркаларымен сурет салу** -Аюдың жаңа алжапқышын өрнектермен	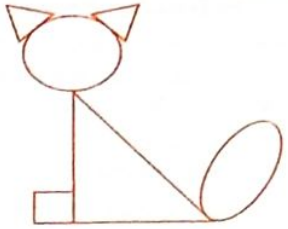 **Дидактикалық ойын «Мысық пен әтештің үйі»** - Әтешті терезеге қойыңыз. Түлкі оған жете алмайтындай етіп жапқыштарды жабыңыз. Түрлі түсті түймелерді қолайлы түс пен өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз. **Дид ойын: «Әтешке арналған бұршақ»** – Міне, қанша бұршақ өсті. Бұршақ тауының үстіне қорозды отырғызып, оны желіммен жабыстырыңыз. Ал енді біз саусақтарымызбен көбірек бұршақ саламыз. **«Әтеш» сергіту сәті** Балалар «Әтеш» әніне	 **Дид ойын:«Тасбақа»** -Бізге қонаққа үлкен тасбақа келді. Ол балалармен ойнағанды жақсы көреді, сондықтан оның қабығында ойнауға болатын көптеген бар. ойыншықтар **Дидактикалық ойын «Үлкен және кіші тасбақаларға жорғала»** Балалар төрт аяққа тұрады, арқаларына жалпақ жастықтар қойылады. Балалар тапсырма алады: «Үлкен тасбақа жорғала», «Кішкентай тасбақа жорғала» **Дид ойын: «Тасбақа қабығын безендір»** және саусақпен сурет салу -Тасбақа өзінің дөңгелек қабығын жылтыр малтатастармен безендіргісі келеді. Оған көмектесейік, дөңгелек қабықтың шетіне қырышық

	Дид ойын:«Себет» *Балалар кәрзеңкеге бәліштер мен ботелке май жапсырады.* ***Дид ойын:«Әжеге арналған пирогтар» мүсіні*** *Допты доңгелек домалақпен мүсіндеп, оны тортқа тегістеп, салмасын салып, оны екіге бүктейміз, шеттерін қысамыз.* ***Дидактикалық ойын «Қызыл телпек пен қасқыр»*** *Қызыл телпек қандай жолмен жүрді? Ұзын жол бойымен. Қызыл телпекті ұзын жолға қойыңыз. Қасқыр қай жолмен жүрді? Қысқа жолда. Қасқырды қысқа жолға қойыңыз.* *Қай жолдың жанында көптеген гүлдер өседі? Ұзын жол бойымен. Ал қысқа жолдың жанында қанша гүл өседі? Екі гүл. Қай жерде көбірек гүлдер бар? Ұзын жол бойында.* *Қасқыр мен Қызыл телпек жолда демалғысы келді -*	 ***Дид ойын:«Біз мұнара салып жатырмыз»*** *Балалар тәрбиешінің үлгісі бойынша құрылыс материалынан үйшік құрастырады.* *-Ал енді мұнара түрғындары бізбен ойнағысы келеді.* ***Дид ойын: «Тышқанға мұнарага апаратын жолдар»*** *- Ал мұнарага әртүрлі жолдар апарады.* *Қанша трек? Екі.* *Бірдей тректер?* *Әртүрлі тректер - біреуі ұзын, екіншісі қысқа. Тышқан абдырап қалды, үйге тезірек жету үшін ұзақ жолмен немесе қысқа жолмен қай жолмен жүру керек? Балалар, қалай ойлайсыңдар? Иә, балалар, дұрыс, тышқанның үйге қысқа жолмен жүгіруі жылдамырақ, енді біз оған қысқа жолдың қай жерде екенін дұрыс көрсетуіміз керек. Тышқанды қысқа жол бойымен жылжытыңыз.* ***Дидактикалық ойын «Жәшікке тығылу»*** *Балаларға текшелер мен шарларды қолайлы пішіндегі тесіктерге салу арқылы қорапқа жасыру ұсынылады.*	*безендірейік.* *Балалар алжапқыштың жазықтығына іздер қалдырады.* ***Түйме ойыны «Аю мен шарлар»*** *Аю қонжығына қалпақ тоқып берді,иоған жіп шарларын ашуға көмектесіңіз.* *Балалар екі өлшемді шарлардың түрлі-түсті шеңберлеріне сәйкес түймелерді орналастырады.* ***Дид ойын: «Аюға арналған қалпақ»*** *Қонжықтың бубоны безендірейік, түрлі-түсті қысқыштары бар қалпақ. Балалар қалпақтағы бубон шеңберіне түрлі-түсті киім қыстырғыштарын бекітеді.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе болім. Амандасу.*** ***Ойын:«Әткеншек».*** *Әрең, әрең, әрең ,* *Әткеншектер айналды.*	*тізелерін жоғары көтеріп, қолдарын бүлғап болмені айналып жүреді.* ***Дид ойын: «Әтеш құйрығы»*** *- Түрлі- түсті киім қыстырғыштарынан әдемі әтеш құйрығын жасаңыз.* *Бүршақ ойындары* *- Бұл бүршақ.* *Ыдыстарында қанша бүршақ бар? Көптеген. Енді саусақтарыңмен біреуін алыңыз.* *Бұл не?Бүршақ.* *Түрлі-түсті қағаздарды алдарыңа алыңдар.* *Сіздің кілеміңіз қандай түсті? Ал сенде? Сенде? Бұл қағаз барқыт қағаз деп аталады. Қағаздың үстіне алақаныңызды, ал енді саусақтарыңызды жүргізіңіз. Бұл қағаздың аты есіңізде ме? Барқыт.* *-Ал біз бір уыс бүршақ аламыз. Бүршақты барлық саусақтарыңызбен және алақаныңызбен ұстаңыз. Бұл бір уыс деп аталады. Табақтарыңыздан бір уыс бүршақты алыңыз және оларды барқыт қағаз төсенішіне салыңыз. Мұнда біз тағы бір жаңа сөзді білдік - бір уыс. Алақаныңызды бүршақтың үстіне қойып, домалатыңыз.*	*тастарды салайық.* *- Біздің тасбақа сәнгер. Енді ол өз қабығын басқаша безендіргісі келеді. Жарқыраған тастарды қорапқа салып, сурет салу.Біз тасбақа қабығын түрлі-түсті нүктелермен безендіреміз.* 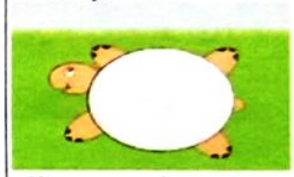 ***«Құмға көмілген тасбақалар» дидактикалық ойыны*** - Балалар, тасбақалар құмға қазғанды жақсы көреді. Оларды құмнан табуға тырысайық. Енді сіз барлық тасбақаларды таптыңыз, оларды жапырақтарға отырғызыңыз. Бір жапыраққа қанша тасбақа сыяды? Тек бір тасбақа. Ал енді тасбақалар көлге шомылуға кетті. Көлге қанша тасбақа сыйды? ***Дидактикалық ойын «Тасбақа қабықтары»*** *Саусақпен ең үлкен*

	олар дөңгекке отырды.Үлкен дөңгекке не отырды? Қасқыр. Ал кішкентай дөңгекке кім отырды? Қызыл телпек. *Қарындашпен сурет салу* ***Дид ойын:«Әженің үйіне жол»*** *Қасқыр, Қызыл телпек жүріп бара жатқан жолдың бойымен қарындашпен сызу.* ***Сергіту жаттығуы*** *Біздің алдымызда кең шалғын (қолды екі жаққа созу)* *Ал біздің үстімізде биік орман (қолыңды көтер)* *Қарағай сол жақта (қолдар солға)* *Оң жақта шырша (қолдар солға)* *Шулы орман (қолдарын бастың үстінде бұлғау)* *Кенет қатты күн күркіреді (алдыңда қол шапалақтау)* *Үйге тез жүгір (қолдармен бастарына «төбе» жасап, отыру)* ***Түйме ойыны «Әже көйлегі»*** *- Түймелерді қолайлы түс пен*	***Сергіту*** ***«Батпақтағы бақалар»*** *Балалар музыка әуенімен су лалагүлінің жапырақтарымен жүреді, орындықтың бойымен жорғалайды, туннельге енеді.* ***Дид ойын:«Бақа»*** *Балалар бақаны жабыстырады, пластилинмен лалагүлдің өзегін жасайды, оны фонда басып, оған асқабақ тұқымының жапырақтарын жабыстырады.* ***Дид ойын: «Қоян осімдіктері қырыққабат»*** *- Қоян өз бақшасында қырыққабат өсіреді. Қырыққабатты дұрыс орналастырыңыз: шағын шеңберлерде - кішкентай қырыққабатты салыңыз. Ал үлкен шеңберлерде - үлкен қырыққабат. Қандай қырыққабат үлкен, кіші немесе үлкен?* 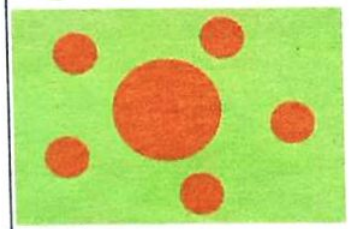 ***Түлкі*** ***«Бисер» түймелері бар ойын*** *- Түлкі жүгіріп келе жатқанда моншақтарынан айырылып қалды. Ол жылап: Мазасызданады*	*Содан кейін бәрі, Жылдам, жылдам, Шыр көбелек айналды.* *Ақырын, ақырын, асықпашы, Әткеншегім, тоқташы.* *1-2, 1-2, міне, осымен Ойын бітті.* *Бір қарқында қимылдауға назар аударады* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Торғай ұшты»*** ***1.** Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созып құстың қанатын жасау, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру; «Чик- чирик» деп айту. / 5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Мотор»*** ***2.** Аяқты алшақ, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, қолымызды дөңгелек қозғалысқа келтіреміз. «р-р-р» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Гүлдің ашылуы»*** ***3.** Аяқтары бірге қойылған. Отыру. Алақанды біріктіріп ұстау, орнынан тұрарда қолды жоғару созып алақанды ашу. (5-рет қайталау.)* ***Б. қ.: «көңілді пингвин»*** ***4.**Әкшелерін беттестіру*	*алға және артқа, айналмалы қозғалыста - шеңбер сызыңыз.* *«Қапшықты тарымен толтыр» жаттығуы* *- Балалар, қасықтарыңды алып мына дорбаларға мұқият тары салыңдар.* ***Тақпақтар*** *Оятпа, әтеш, сен бізді,* *Өзім де сездім, таң атты.* *Сенсіз- ақ білем мезгілді,* *Танимын енді сағатты* ***Мысық*** *Мынау тұрған мысық,* *Екі көзін қысып,* *Ұйықтап отыр маужырап,* *Сүт көжесін ішіп.* ***Түлкі*** ***Түлкі** деген қу ғой,* *Жүрген жері шу ғой.* *Жатып алып жағада,* *Іздегені ду ғой.* ***Сұрақ –жауап*** *Қандай ертегі үйрендік?* *Ертегіде қандай кейіпкерлер бар?* *Балаларды мадақтау.*	*тасбақаны, ең кішкентай тасбақаны, ортаңғы тасбақаны көрсетіңіз.* *Оларға дұрыс қабықшаларды табуға көмектесіңіз* *көлемі бойынша: үлкен тасбақаның қабығы үлкен, кішкентай тасбақаның қабығы кішкентай, орташа тасбақаның қабығы орташа.* ***Түйме ойыны «Тасбақа»*** *Тасбақа әдемі қабық алатындай етіп түймелерді орналастырыңыз.* 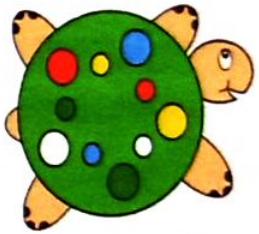 ***«Тасбақа»*** *- Тікелей домалату арқылы біз жұқа шұжық жасап,*

	өлшемдегі шеңберлерге орналастырыңыз. ***Қолданба және саусақ суреті«Немереге арналған тәттілер»*** *Балалар суреттің фонына тәттілердің силуэт бейнелерін жабыстырады, содан кейін торттағы ақ нүктелерді саусақтарымен бояйды, олар жидектер.* ***Сұрақ-жауап*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** ***Ойын:«Әткеншек».*** *Әрең, әрең, әрең ,* *Әткеншектер айналды.* *Содан кейін бәрі, Жылдам, жылдам, Шыр көбелек айналды.* *Ақырын, ақырын, асықпашы, Әткеншегім, тоқташы.* *1-2, 1-2, міне, осымен Ойын бітті.* *Бір қарқында қимылдауға назар аударады* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары Б.қ.: «Торғай ұшты»*** ***1.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созып құстың қанатын жасау, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру; «Чик-чирик» деп айту. /5 рет қайталау/*	*Қане, балалар, түлкіге көмектесіңдер ме?* ***«Түлкі» саусақ суреті*** *Балалар түлкінің контурлық бейнесін бояйды.* 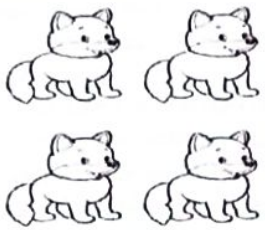 ***Қасқыр*** ***Қарындашпен сурет салу Дид ойын: «Қасқырға арналған кешкі ас»*** *- Балалар, біздің қасқырдың қарны қатты ашты. Ал ол малдың ешқайсысын жеп қалмас үшін оны тезірек өзіміз тамақтандырайық. (Балалар дөңгелек қағаздан жасалған тәрелкеге «пирожный» және «вермишель» суретін салады).* ***Дидактикалық ойын «Апандағы аю»*** *-Міне сурет. Онда не бар? Шырша, оның астында аюдың ұясы.* 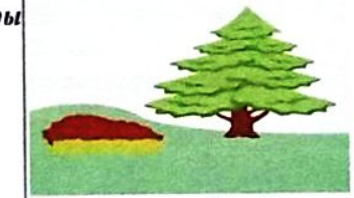 *- Күн шықты. Күнді қолыңызға алып, оны парақтың жоғарғы жағына салу. Аю серуендеуге*	*арқылы пингвиннің жүрісін көрсету. Қолдары жанда пингвиннің қанатын жасау. Орнында тұрып жүру, айналып жүру. /10-15секунд/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Әтеш» дыбысын салу,* *«ку-ка-ре-ку» деп айту.* *Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Негізгі жаттығуларды орындау:*** ***1.Имектелген жолмен (имектеліп қойған жіп) алаңның қарсы жағына оту.*** ***2.Допты кеуде тұсынан екі қолмен лақтыру.*** *Қолды жылдам созып жіберуге назар аудартады.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көпірден еңбектеп от».*** *Көпірді біз саламыз,* *Мәшине мен адамдар,* *Өзеннен өтсін қиналмай.* *Ойын ойнайтын ортаны құрастырамыз – жіптермен өзенді, гимнастикалық тақтайшаны судан өтетін көпір деп бейнелейміз. Көпірмен еңбектеп өтіп, келесі жағалауға өтуді ұсынады.*		*оны осында бекітеміз - бұл тасбақаның басы мен құйрығы. Жоғарыдан біз жаңғақ қабығын бекітеміз - енді қабық дайын.* *Бұршақтан көз жасау ғана қалады.* *«Тасбақаны айналып өту» жаттығуы* *Балалар шеңберге отырады, бір-біріне ойыншық тасбақаны береді. Педагог әр балаға алғысын білдіреді. Кім ойыншықты көршісіне беріп, балаларды «рахмет» сөзін айтуға шақырады.* ***Балаларды мадақтау.*** ***Музыка*** ***Тақырыбы: Қыс өрнегі*** ***Музыкалық сәлемдесу.*** *Жеделхат келеді. оқиды: «аққала көмекке шақырады».* *«үш аю өз өнерін көруге шақырады» «қояндар жарысқа шақырады».* *Балаларды алаңға «қысқызығы» ойын-сауығына шақыру.* *Жетекші: қыс қызығы басталды, ойнап апасыр салайық, сазды әуенмен мәнерлеп,* *ырғақты әнге салайық.* ***«Шаңғы тебеміз»*** *Е.Тиличеева.* *Жаттығуымен Аққалаға*

	Б.қ.: «Мотор» *2. Аяқты алшақ, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, қолымызды доңгелек қозғалысқа келтіреміз. «р-р-р» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Гүлдің ашылуы»*** *3. Аяқтары бірге қойылған. Отыру. Алақанды біріктіріп ұстау, орнынан тұрарда қолды жоғару созып алақанды ашу. (5- рет қайталау.)* ***Б. қ.: «көңілді пингвин»*** ***4.****Өкшелерін беттестіру арқылы пингвиннің жүрісін көрсету. Қолдары жанда пингвиннің қанатын жасау. Орнында тұрып жүру, айналып жүру. 10-15секунд/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту.* *Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Негізгі жаттығуларды орындау:*** ***1.Имектелген жолмен (имектеліп қойған жіп) алаңның қарсы жағына оту.*** ***2.Допты кеуде тұсынан екі қолмен лақтыру.*** *Қолды жылдам созып жіберуге назар аударады.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көпірден еңбектеп от».***	*шықты. (Балалар мәтін бойынша сәйкес силуэт суреттерін өңдейді).* *- Аю ағашқа көтерілді. Кенет ол құлап қалды. Аю жылады: Аспанда бұлт пайда болды. Ол күнді жауып тастады. Ауа райы бұзылып, аю ұясында бүйіріне жатып ұйықтап қалды.* *- Осы кезде бұлттан жаңбыр жауды: «тамшы-тамшы-тамшы». Жаңбыр тамшылары сияқты саусақтарыңызды үстелге тырсылдату* *- Жаңбырдан кейін ағаштың қасында екі саңырауқұлақ өсті. Аю ұядан шығып, саңырауқұлақтарды жинады. Жаңбырдан кейін ағаштың астында қанша саңырауқұлақ өсті?* *Екі саңырауқұлақ.* ***Қарындашпен сурет салу Дид ойын: «Аюға арналған кешкі ас»*** *Табақтың шеңберіне балалар қоңыр түсті қарындашпен котлет шеңберлерін сызып, үстіне бояйды. Содан кейін қысқа штрихтар-макарондар сары қарындашпен салынады.* ***Міне Үйшік ертегісі Ұнады ма?*** ***Балаларды мадақтау.***			*көмекке баратындарын түсіндіреді.* ***Дид ойын: «Аққаланы қай топ бірінші қалап бітіреді».*** *Шарты: Қағаздан аққала құрастыру.* ***«Қыс»*** *әнін Аққалаға айтып беру керегін айтады.* *Ән жаттығуымызды айтып, енді Үш аюдың өнерін көруге барайық.* ***Дид ойын: «көңілді ырғақ».*** *Қоян дирижер рөлінде.* *Ырғақпен өлшемге арналған ойын. Жай, бірте бірте жылдам және тезырғақ.*

	Көпірді біз саламыз, Мәшине мен адамдар, Өзеннен өтсін қиналмай. Ойын ойнайтын ортаны құрастырамыз – жіптермен өзенді, гимнастикалық тақтайшаны судан өтетін көпір деп бейнелейміз. Көпірмен еңбектеп өтіп, келесі жағалауға өтуді ұсынады.				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 8 Мұзды бақылау.***	***Картотека № 9 Қырауды бақылау.***	***Картотека № 11 Күнді бақылау.***	***Картотека № 19 Мұздақты бақылау.***	***Картотека № 16 Күнді бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз*	*қауіпсіздік ережелерін Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды*

	жетілдіру.	*жеуді үйрету.*	*ескерту.*		*қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа ілып қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа ілып қоюды пысықтау*
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну оз-озіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында қыс мезгіліне байланысты үй.*				
Вариатив ***Тақырыбы: Гүл қайда жақсы өседі?*** ***Мақсаты:*** Гүлдердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Қызығушылықты ояту.** Балалар бүгін мен сендердің бәріңді кішкентай ғалымдар еткім келеді. Сендерге ғалым болып, жұмыс жасаған ұнай ма? Ендеше бәріміз мына сиқырлы таяқшаның көмегімен ғалым боламыз. **Мынау біздің зертханамыз. Эксперименттік алаң Неліктен гүлдер салқын кезде солып қалады? Мақсаты:** өсімдіктің өсуінің температураға, ылғал мөлшеріне тәуелділігін анықтау. **Құрал-жабдықтар:** өсімдіктері бар кастрюль; өсімдік сабағының диаметріне сәйкес ұзындығы 3 см резеңке түтікке салынған шыны түтік; мөлдір контейнер. **Тәжірибе барысы:** Суарар	***Ой дамыту.*** ***АКТ технологиясы.*** *-Мұздың түсі қандай? (Түссіз)* *-Мұз қай жерлерде кездеседі? (өзедерде, көлдерде)* *Мұзды жаз мезгілінде қайдан көруге болады? (тоңазытқыштан)* ***Тосын сәт.*** *Мұз ханшайымы келеді. зерттеу орталығына шақырады.* ***Мұзға тәжірибе жасау.*** ***1- тәжірибе.*** *Алдымызда тұрған мұзды ұстап көрейік .* *Мұздың түсі қандай ?* *Мұзды ұстағанда алақанымызда не пайда болды ?* ***2 – тәжірибе .*** *Алдарындағы суға мұзды салыңдар?* *Мұз батпай бетінде қалықтап жүзіп жүр.* *Сондықтан мұз судан жеңіл.* ***Сергіту сәті:*** *Тоңса біздің қолымыз,* *Қолғап киіп аламыз.* *Сарт – сарт – сарт,* *Шапалақсоғамыз.* *Тоңсабіздіңаяғымыз,* *Етіккиіпаламыз.* *Топ – топ – топ,* *Топылдатыпбилейміз.* *Тоңсабіздіңденеміз,* *Тоңдыкиіпаламыз.* *Зу – зу – зу,*	***Вариатив*** ***Тақырыбы: Гүл қайда жақсы өседі?*** ***Мақсаты:*** Гүлдердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Ой қозғау.** - Гүлдердің ұзақ уақыт ауырмай, жайқалып тұруы үшін не істеу керек? - Күтіп - баптау керек. Гүлдерді жұлмау керек. Гүлдерді баспау керек. Гүлдер өсіп тұрған бөлмеде біз өзімізді қуанышты сезінеміз, көңіліміз көтеріңкі болады. Олардың көптеген түрлері болады. Түстері де әр түрлі болады. Гүлдер біздің досымыз. -Қане, балалар, өзімізге ұнаған гүлдердің суретін салайық. Кімге қандай гүл ұнайды? Балалар өздеріне ұнаған гүлдердің суреттерін салады.	***Мнемо кесте қыс мезгілін сипаттау.*** *-Қазір қандай мезгіл?* *-Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады?* *-Несімен ұнайды?* *Қандай ойын түрлерін білесіңдер?* ***Сергіту сәті. «Қыс»*** *Сыртта боран зулайды,* *Қарды үйіріп қуалап.* *Әлсін - әлсін тыңдайды,* *Терезеден сығалап* ***3.Ой дамыту.*** ***Балаларды пішіндер бойынша топқа бөлу.*** ***Дид ойын:«Шебер қолдар»*** ***1-топ. Дөңгелек.*** *Аққала құрастыру* ***2-топ Үшбұрыш*** *Шырша құрастыру* ***3-Топ төртбұрыш*** *Құстарға жемсауыт құрастыру.* ***Сылдырмақ*** *Балаларды шеңберге жинау* *Сұрақ-жауап.* ***Қорытындылау: Балаларды мадақтау.*** ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***Қызығушылықты ояту*** *Күнге көңіл аудартады:*	***Дид ойын: «Қай мезгіл?»*** *Жұмбақ жасыру.* *Шанамен зырғып желетін,* *Коньки, шаңғы тебетін,* *Аққала жасап ойнайтын.* *Қай мезгіл деп ойласыңдар балалар?(қыс)* ***Ой дамыту.*** *Мнемотехника әдісімен жұмыс. Мнемо кесте арқылы қыс мезгіліне сипаттама беру.* *-Қыста ауа райы қандай болады?* *-Қыста қалай киінеміз?* *Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады?* ***Сергіту сәті. «Қыс»*** *-Боран соққанда қимыл мен корсетейікші.* *-Қатты аяз болып тоңғанда не істейміз?* *-Ал, күн шыққанда не істейсіңдер?* ***2 Ой қозғау.*** ***Балаларды қар, мұз, аяз, боран атауларымен топқа бөлу.*** ***1-топ*** *Шаңғының суретін құрастыру.* *Сипаттама беру* ***2-топ*** *Шананың суретін*

	алдында судың температурасын өлшеп (су жылы), сабағынан қалған діңгекке су құйып, оған алдымен шыны түтік салып резеңке түтік кигізіп, бекітеді. Шыны түтіктен су ағып жатқанын бақылаңыз. Суды қармен салқындатыңыз, температураны өлшеңіз (ол суық болды), оны құйыңыз - түтікке су кірмейді. **Қорытынды:Күзде тамырлар суық суды сіңірмейтіндіктен, су көп болғанымен гүлдер қурап қалады.** **Ой қозғау.**	*Шаманенензулаймыз.* ***Дид ойын:: «Жақсы жаман»*** *(Венн диаграмасы арқылы)* *Ойын шарты: Мұздың пайдасы мен зиянын айтып суреттерін тақтаға ілу* ***Қорытынды.***		*«Бізге бүгін шұғыласын төгіп, күн қонаққа келді»* *Таспамен жүру және жүгіру қолында күннің сәулесі.* *Балалар белгі бойынша бағыттарын өзгертеді.* *Таспаны қолға ұстап жүру және жүгіру. Берілген белгі бойынша балалар бағыттарын өзгертеді.* ***Негізгі бөлім*** ***Таспамен жасалатын жалпы дамыту жаттығулары:*** ***1.Б.қ*** *: түреген тұрады, таспаның бір ұшын қолымен ұстап тұрады.* *Таспаны алға және артқа сермейді. Бірнеше рет қайталағаннан кейін, (4–6) таспаны екінші қолға ауыстырып жаттығуды қайталайды.* ***2.Б.қ****: аяқтарын бірге қосып отырады, таспаның екі ұшынан екі қолымен ұстайды. Алға қарай еңкейеді. Таспаны аяқтарының ұшына қояды, түзеледі, қолды жоғары көтеріп оған қарайды. Тәрбиешінің нұсқауымен алға қарай еңкейеді, таспаны алады. (3-4рет)* ***3.Б.қ*** *: шалқасынан жатады, таспаны алға қарай созылған қолдарымен кеуде тұсында ұстайды. Екі аяқты бір*	*құрастыру* *Сипаттама беру.* ***3-топ*** *Аққаланың суретін құрастыру.* ***4-топ*** *Қар кесектерінің суретін құрастыру.* *Балалрдың жұмысын мадақтау.* ***Қорытындылау:*** ***Дыбыстық жаттығу:*** *Ыс-ыс-ыс-келді қыс.* *Ғы-ғы-ғы-шаңғы.* *Ақ-ақ-ақ-аққала.* *Қа-қа-қа-қар.* *Ық-ық-ық-суық.*

				мезетте таспаға дейін көтеріп, сосын қайта түсіреді. Аяқты созып та, бүгіп те көтеруге болады. (3-4рет). ***3.Б.қ** : таспаны алға қарай созылған қолдарымен кеуде тұсында ұстайды. Екі аяқпен бір мезетте секіреді. (10-15 сек)* *Бірінің соңынан бірі баяу жүру. Таспаны өз орнына апарып қою.* ***Негізгі қимыл түрлері:*** ***1.Көлбеу тақтайшамен жоғарыға, төменге қарай жүру.*** *Тепе-теңдікті сақтауға назар аударады. Қажет кезінде сақтық шарасын көрсетеді.* ***2.Допты жоғарыға және тор немесе керілген таспа арқылы алға қарай лақтыру.*** *Нұсқау – допты бастан асыра жоғарыға лақтыру, қолды жылдам түзету.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Ұядағы құстар»*** *Залдың бір жағына бала санына есептеліп шеңберлерді орналастырады, педагог құстарды топтың әр шетіне барып қоректенеді.Бұдан кейін ол: «Абайлаңдар, мысық!» – деп дауыстайды. Құстар өз ұяларына ұшып кетеді. Бір-*	

				бірінің қолынан ұстап, шеңбер бойымен жүру.	
Балалармен Жеке жұмыс	***Картотека № 3 «Суреттің қай жерде қателесті?» Мақсаты:*** *Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***Картотека № 9 «Құстарға көмек береміз» Мақсаты:*** *Балалар Құстарды атап, өз ойын айта алады.*	***Картотека № 5 Қайсысы қайда тіршілік етеді.Мақсаты:*** *жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтай алады.*	***Картотека № 6 «Кімге не керек» Ойынның мақсаты:*** *Түрлі мамандықтың еңбек құралдарын танып атай алады.*	***Картотека №4 «Экологиялық бағдаршам» Мақсаты:*** *Балаларды табиғат сұлулығын көріп, оны қорғай білу туралы түсінеді*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметтетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 8 Мұзды бақылау.***	***Картотека № 9 Қырауды бақылау.***	***Картотека № 11 Күнді бақылау.***	***Картотека № 19 Мұздақты бақылау.***	***Картотека № 16 Күнді бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер:А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 13.01 – 17.01.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – күй өнерін балаға тыңдату арқылы, қазақ мәдениетіне тәрбиелеу.*				
	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі -15 мин – ата-анаға баланың денсаулығына кеңес беру.*				
	Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу Балаланы балалабақшаға уақытында әкеулерін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы толек керек екенін ескерту*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес	***Картотека № 18 Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** *Мақсаты: суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретін түсінеді*	***Картотека № 19 Дид ойын: «Қысқы тіршілік»*** *Мақсаты: қыстап қалатын құстардың жеке атауын атап, оларды ажырата біледі.*	***Картотека № 20 Дид ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балалар өз болмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап суреттен таба алады.*	***Картотека № 21 Дид ойын: «Балық аулау»*** *Мақсаты: сұрақтарға жауап бере біледі.*	***Картотека № 16 Дид ойын: «Қоянға көмектесеміз»*** *Ойын мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				

және басқалары) жеке жұмыс					
Ертеңгілік жаттығу	*Қаңтар айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені*	*Қаңтар айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені*	*Қаңтар айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені*	*Қаңтар айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені*
	Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.	*Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында.*				
	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!	*Асапан ашық ,көгілдір Күн шуағын төгіп тұр! Қол ұстасқан біздерді, Тереземнен көріп тұр.*	*Табиғат егіз адаммен Ұқсастық табам содан мен Мәңгілік болсын егіздер Жер- ана, көл теңіздер.*	*Қол ұстасып, доңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз.*	*«Кел, балалар күлейік» Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Жол қозғалыс және қауіпсіздік ережелерін түсіндіру мақсатында ұйә.*				
	Қызығушылықты ояту. *Сәлеметсіңдер ме балалар! Бүгін бізге қонаққа Ұзын құлақ қоян келді. Қоянмен сәлемдесейік. Сәлеметсің бе қоян!* ***Қоян:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен сендерге орманнан секіріп келе жатып, бір тесіктің астынан қорап тауып алдым, оның қасында хат тұр екен. Бірақ қорап ашылмайды. Мен әлі кішкентай болғандықтан*	***Тосын сәт*** *Педагог байқамай бұрылып, ыңылдап, арқасында қорапшасы бар аю қуыршағын шығарады.* *Балалар, мен бізге біреудің келе жатқанын естіп тұрмын.* *Аюды көрсетеді.* *Балалар, бұл кім?* *Балалар : Аю.* *Аю : О, о , қандай қиын ... мен ата-әжемнің қасына бармаймын.*	***Ғажайып сәт.*** *Балалар бүгін бізге қонақтар келіп отыр. Қонақтарды атаңдаршы.* *Балалар: Қоян, кірпі және аю.* ***Ой қозғау.*** ***Бірінші бізге не келді?*** *Тәрбиеші: Ал кірпі бізге немен келді? Поездбен* *Тәрбиеші: Кірпі бізге өзінің пойызы туралы тақпақ айтып береді.* ***Тақпақ: «Поезд»***	***Психологиялық жаттығу.*** ***«Бір-біріңе күлімдеңдер»*** ***Қызығушылықты ояту.*** *Кеше мен кішкентай тышқанды кездестірдім ол маған* ***көлік*** *дегенді білмейтінін айтты . Кішкентай тышқан енді бізге қонаққа келеді, оған сендермен бірге* ***көліктің не екенін білуге көмектесейік*** *.* *Сендер кішкентай тышқанға көмектесуге дайынсыңдар ма?* *Балалар : Иә, әрине!* ***Тосын сәт.***	*Тосын сәт.* *Есікті қағылады.* *Балалар, есігімізді біреу қағып тұр! Кім екенін қарайықшы!* *Мысық: Сәлеметсіңдер ме балалар! Мияу мияу!* *Мен сендерге қонаққа келдім* *Балалар, біздің мысық жұмбақ жасырғанды жақсы көреді.* *Оны табамыз ба?.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты:*** *Үстелге қойылған тақырыптық суреттердің ішінен жауабын тауып,*

	хатты оқи алмаймын. ***Ой қозғау.*** *Балалар, қоянға комектесеміз бе, хатта не жазылғанын оқып, қорапты ашып көрейік.* ***Хатты оқу.*** *«Сәлем менің қымбатты достарым!»* *Сендердің алдарында қорап жатыр,қарапайым емес, сиқырлы. Оны ашу үшін сиқырлы сөзді табу керек. Менің жұмбағымды шешу арқылы, сиқырлы соз таба аласындар.* *Балалар, біз жұмбақты шешуіміз керек, сол кезде сиқырлы сандық ашылады, мұқият тыңдаңдар.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Төрт аяғы дөңгелек* *Қозғалады орнынан,* *Жүреді ол доңгелеп,* *Жүйткиді желменен,* *Дауысы бар гүрілдек.* ***Жауабы: Машина.*** *Тамаша қараңдаршы, сиқырлы сандық ашылды. Ал қорапта бірдеңе бар.* *Қоян: Ішінде не бар, көрейінші. Ішінде суреттің бөліктері жатыр. Қап, енді не істеуге болады?* *Қоян, көңіліңді түсірме. Біз балалармен саған комектесеміз. Біз барлық суреттерді жинап, не шыққанын көрсетеміз.*	*Аю не болды?* *Аю : Маша мені ата-әжеме сыйлық әкелуге жіберді, қорап оте ауыр, мен оны котермеймін.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, аюға ауыр жүкті жеткізуге және ұзақ жолды жақындатуға не көмектеседі?* *Балалар :* ***Көлік .*** ***Аю:*** *Ал көлік дегеніміз не?* *Балалар : Адамға комектесетін әртүрлі машиналар.* ***Аю :*** *Ал бізге көлік не үшін керек ?* *Баратын жерге тез жету үшін қажет. Ол бізге бір қаладан екінші қалаға, қаланы айналып, қала сыртына саяхаттауға көмектеседі. Ол адамдарды және әртүрлі жүктерді тасымалдайды. Балалар, жүк тасымалдайтын көлікқалай аталады ?* ***Балалар : Жүк көлігі*** *Жүк көлігінің суретін тауып , тақтаға іледі?* *Дұрыс.* *Адамдарды, жолаушыларды тасымалдайтын көлік қалай аталады?* ***Жолаушы көлігі*** *Жолаушылар көлігінің суретін тауып , тақтаға*	*Чу-чу, чу-чу ,* *Пойыз бар жылдамдықпен жүреді ,* *Паровозды тіркеді.* *Жылдам жүйткіп жүреді.* ***Кірпі сендерден көмек сұрап келіпті:*** *Поездың вагондарын жасыл түспен боян беруді отінеді.* ***Шығармашылық орталық*** ***Дид ойын: «Жасыл вагондар»*** ***Шарты:*** *вагондарды бояу.* ***Екінші не келді? Аю.*** ***Ал аю немен келді?*** *Жеңіл көлікпен.* ***Аю да бізге тақпақ дайындап келген.*** *Зу-зу етіп көшеде,* *Күн-түн тыным таппайды.* *Төрт дөңгелек дөңгелер,* *Төрт аяқпен шаппайды.* *Аю да комек сұрап келіпті. Машинасының дөңгелектері көнерген, соған жаңа дөңгелек керек екен.* ***Дид ойын: «Машинаға доңгелек»*** ***Шарты: Машинаға доңгелек жапсыру.*** ***Сергіту сәті*** *Орнымыздан тұрамыз,* *Қанатымызды жаямыз,* *Ұшақ болып ұшамыз.* *Суда жүйткіп жүземіз.* *Кемелерді түземіз,* *Жол тәртібін сақтап,* *Машинаға мінеміз*	*Есік қағылады, тышқан ойыншығын әкеледі.* ***Тышқан :*** *Сәлеметсіңдер ме балалар* *Балалар : Сәлем, кішкентай тышқан.* *Балалар мен көлік туралы білгім келеді. Комектесесіңдер ме? Тышқанға көліктер туралы айтып, көліктерді сыйға тартайық.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***1.****Бензинді сүт сияқты ішеді Алысқа жүреді.* ***(Машина)*** ***Дид ойын: «Сыйлық машина»*** ***Шарты:*** *Үзік сызықтарды қосу арқылы машина салу. Кабинасын қызылмен бояу.* ***Сұрақ-жауап*** *Машинада қандай геометриялық пішіндер қолданылған?* *Машина қандай болшектерден тұрады?* ***Кабина, кузов, доңгелектер, орындық, есіктер, руль.*** ***2.*** *Қандай ғажап – ұзын үй* *Бар жолмен жүртты тасып жүр,* *Жылдамдыққа басып жүр.* ***автобус.*** ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты:*** *Автобустың жетіспеген бөлігін тауып жапсыру.* ***Сұрақ-жауап:*** *Автобус бөліктерін ата.*	*қажетті суретті көтеру.* ***Кеудесінде жаны жоқ,*** ***Тамырында қаны жоқ:*** ***Май жейді,Су ішеді.*** ***Бұл не екен балалар?*** ***(Автокөлік)*** *Мысық келесі жұмбақты жасырады:* ***Коше бойлап аяңдайды,*** ***Адам тасып аялдайды.*** ***(Автобус)*** *Мысық: Дұрыс, жарайсыңдар балалар! Жауабын суреттердің арасынан табыңдар.* *Міне, тағы да бір жұмбақ:* ***Аспанда жүзеді,*** ***Қанатын қақпайды.*** ***Жерде де жүреді,*** ***Бауырлап жатпайды.*** ***Бұл не? (Ұшақ)*** ***Мысық:*** *Жарайсыңдар балалар!* *Тәрбиеші: Балалар, мына суреттердің барлығын бір сөзбен қалай атауға болады? (Көліктер)* *Дұрыс, балалар, бұл көлік. Көлік адамдар мен жүктерді тасымалдайды. Көлікті жүргізетін адамды жүргізуші деп атайды.* *Мысық: Балалар, мен сендерге суреттерден басқа жаңа ойыншықтар әкелдім.* ***Ғажайып сәт.*** *Топқа жүк көлігі (ойыншық)«келеді».*

	Дидактикалық ойын «Суреттерді жина» **Шарты:** Қиынды суреттерді құрастыру. Суретте не бейнеленген? Балалар: Ұшақ. Дұрыс Сендер білесіндерме, ұшақ ауада ұшады, ал ұшақты ұшқыш басқарады. - Сендер ұшақпен ұшқыларын келеді ме? Балалар : Иә. Тәрбиеші: Олай болса қоян ұшқыш болсын, ал сендер ұшақ болыңдар. **Сергіту сәті.** Ұшуға дайындаламыз - топпен жүгіру, қолдар екі жаққа. Назар аударыңдар, қатты жел - оңға және солға еңкейеді. Тепе-теңдікті сақтау - қолдарың екі жаққа тік ұстау. Төмен түсеміз - жартылай еңкейіп жүру, қолды екі жаққа. Жылдамдықпен - орнынан тұрып, шеңбер бойымен жүгіру. Біз қонамыз – тізені бүгу. Міне балалар, ұшақпен ұштыңдар. Ал сиқырлы қорапта тағы да суреттер бар. **Дид ойын: «Көліктер»** **Шарты:** Балалар көліктің суретін жинайды. **Ой дамыту.**	кім іледі? Жарайсыңдар. **Ой дамыту.** Балалар, аю көліктің қандай екенін түсінуі үшін оған әр түрлі көліктерді жасап сыйға тартайық. **Шығармашылық бұрыш.** Балаларды топқа бөлу. **1-топ: Поезд құрастыру** **Сұрақ –жауап.** Поезд қандай көлік түріне жатады? Қандай жолмен жүреді. Поездың пішіні қандай? **2-топ: Машинаны бөліктерін біріктіру арқылы жапсыру.** **Сұрақ-жауап.** Машина қайда жүреді? Машинаны кім жүргізеді? Қандай машина түрлерін білесіңдер? **3-Топ: Ұшақ мүсіндеу.** **Сұрақ-жауап.** Ұшақ қайда ұшады? Ұшақты кім басқарады? Ұшақ бөліктерін ата **4-топ: Қайық суретін трафарет арқылы салу.** Сұрақ-жауап. Қайық қандай көлік түріне жатады? Қайық басқа жерде жүре ала ма? **Аю : Өте қызық,** жарайсыңдар балалар. Енді мен бұл көліктер туралы бәрін білемін .	**Үшінші не келді?** Ал түлкі немен келді ? Кемемен келді. Тәрбиеші: Түлкі де бізге тақпақ дайындап келіпті. **Тақпақ: «Қайық»** Шығып қала шетіне, Суға салсам қайықты Ағын судың бетінде Қалт-құлт етіп келеді. Түлкі қайығының ескегін жоғалтып алыпты, соған көмектесуді отініп келген. **Дид ойын: «Ескек»** **Шарты:** Қайыққа ескек мүсіндеу. **Төртінші не келді?** **Қоян** Балалар қараңдаршы, қоян өзінің немен келгенін табу үшін бізге сурет дайындап қойыпты. **Дид ойын: «Ненің суреті»** **Шарты:** Қиынды суреттерді құрастыру. Шыққан суретті атау. **Ой дамыту.** Адамдар неге көлік, кеме, ұшақ, пойыз пайдаланады. Балалар: мінеді, ұшады, жүзеді. Тәрбиеші: Жарайсыңдар! Осының барлығы адамдарды және жүктерді тасымалдауға пайдаланылады. Ал мұның барлығын (автокөлік, пойыз,	Автобус не үшін керек? Автобустың түсі қандай? 3.Аспанда жүзеді, Қанатын қақпайды. Жерде де жүреді, Бауырлап жатпайды. **Ұшақ** **Дид ойын: «Не жетіспейді?»** **Шарты: Ұшақ қанатын мүсіндеп қосу.** Ұшақ қайда жүреді? Ұшақта неше қанат бар? Жарайсыңдар! **Дид ойын: «Ненің даусы?»** Шарты: Берілген көліктердің дауысын айыра білу. (Автомобиль, пойыз, тікұшақ, пароход, ұшақ, трактор) Тышқанының үйге кететін уақыты келді. Бүгін тышқанды немен таныстырдық? Балалар : **Көлік** Тышқан, бәрі есіңде ме? Тышқан : Иә, мен көп қызықты нәрселерді білдім Балалар тышқанға сыйлыққа берген көліктеріне гараж құрастырып берейік. **Дид ойын: «Гараж»** **Шарты:** Текшелерден көліктерге гараж салу. Мен барлық достарыма айтамын, рахмет балалар, сау бол! Балалар : Сау бол, кішкентай тышқан! **Балаларды мадақтау.**	**Ой қозғау.** Балақайлар бұл не? Балалар: көлік Ол қандай? Үлкен ба, әлде кішкентай ма? (үлкен) Көліктің несі бар? (кабинасы, сырты, дөңгелектері) Көлік қандай түсті? Дөңгелектердің түсі қандай? Пішіні қандай? Дөңгелектер не үшін қажет? Балалар, жүк көлігімен не тасымалдауға болады? (тас, құм, жиһаз...) **Мысық:** Жүк көлігінен басқа мен сендерге тағы бірдеңе әкелдім! (Ойыншық ұшақты шығарып, сұрақтар қояды) **Сергіту сәті:** Бір, екі, зымыран тұр! (қолдары жоғары созылған) Үш, төрт, ұшақ! (қолдары екі жаққа созылған) Бір, екі – қолды шапалақта (қолдарын шапалақтау) Содан кейін әрбір ұпай үшін (бір орнында жүру) Қол жоғары, иық тік (қолдары жоғары және төмен) Бір, екі, үш, төрт (қолдарын шапалақтау) Бір орнында жүреміз! (бір орнында жүру) Мысық келесі ойыншықтарды шығарады: автобус, мотоцикл. Балалармен бірге қарастырады, сұрақтар

	-Көліктер қандай бөліктерден тұрады? -Оны кім жүргізеді? -Көлік не үшін керек? Сиқырлы сандықта соңғы суреттер қалды, оны жинап алайық. **Дид ойын: «Бұл не?»** **Шарты:** Балалар кеменің суретін жинайды. Сұрақ – жауап Кеме қандай көлік түріне жатады? Кемені қайдан көруге болады? Кеме машина жолмее жүре алама? Кеме суда жүреді, оны капитан басқарады. Қоян: Маған әдемі кеменің суретін беріңдерші, достарыма көрсетемін. Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа бөлу. **1-топ:** Дайын кеме суретін бояу. **2-топ:** Теңіз суретіне кеме суретін жапсыру. «Құрметті достар» Сіздер сиқырлы қораптың барлық тапсырмаларын орындадыңыздар және сиқырдың жоғалмағаны үшін қорапты жабу керек. Ұшақты, машинаны және кемені бір сөзбен қалай атауға болатынын есте сақтаңыз, сонда сиқырлы қорап жабылады.	**Дид ойын: «Қандай көлік?»** Балалар, мен сендерге көліктің суреттерін көрсетемін , ал сендер көліктің қалайқозғалатынын көрсетесіңдер . Ал, Аю көлік деген не екенін түсіндіңбе? Аю : Ия түсіндім Енді аюды тексерейік. **Дид ойын: «Не артық?»** **Шарты: Төртінші артық затты тауып , өз ойын айту.** жедел жәрдем, өрт сөндіру көлігі, полиция көлігі, кеме. Аю қиналады, балаларды шақырады. Балалар аюдың қателерін түзетеді Жарайсыңдар балалар. Аюға тапсырманы орындауға көмектесті. Ой қозғау Аю сен қорабықмен бірге қандай көлікке мінгің келеді. Аю: Машинаға мінемін. Менің кететін уақытым болды. Рақмет сендерге балалар Сау болыңдар. **Қортынды** Сұрақ –жауап. Бәрі бірге «Жолың болсын!» - дейді -Атам шықса сапарға	ұшақ, қайық) бір сөзбен қалай атауға болады? Балалар: Көлік. Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар. **Дид ойын: «Сиқырлы доп»** Шарты: балалар допты бір-бірне кезекпен беріп, суретті көрсетеді, бала допты қағып алады және бұл көліктің қалай қозғалатынын айту. Түлкі бізден көлік пен кеменің айырмашылығы неде деп сұрайды. Балалар: кемелер жүзеді, ал көлік жол бойымен жүреді. Бұл автобус. Автобус жол бойымен келе жатыр. Бұл ұшақ. Аспанда ұшақ ұшады. Бұл қайық, суда қайық жүзеді. **Қортынды.** Балалар айтыңдаршы бүгін бізге қонаққа нелер келді? Балалар: түлкі, қоян, аю, кірпі. Тәрбиеші: Ал олар бізге не үшін келді? Балаларды мадақтау. **Дене тәрбиесі** **Кіріспе бөлім. Амандасу** **Маймыл ойыншықпен таныстыру.** Кішкентай маймылдарды бейнелеуді ұсынады. Бір-екі-үш, бұрылдық,		қояды. Тәрбиеші: Міне, Мысық бізге көліктің неше түрін әкелді! Ал енді сендермен бірге жол салып, көліктерді жол бойымен жүргізейік. **Дид ойын: «Көлікке арналған жол»** **Шарты: Жол құрастыру.** Геометриялық пішіндерден жол салады және оның бойымен көліктерді жүргізеді. **Дид ойын: «Бағдаршам көздері»** **1-топ:** **Шарты:** Бағдаршам көздерін ретімен жапсыру. **2-топ:** **Шарты:** Бағдаршам көздерін бояу. Ал біздің қонағымыз Мысық сендермен қоштасады. Мысық кетіп қалады. **Музыка** **Тақырыбы: Аңдар айтысы** Залдың іші қысқы орманның көрінісін бейнелейтіндей безендірілген Балалар орман ішіне қойылған кедергілерден, қисық жолдардан өтіп, орындықтарға орналасады. **Қызығушылықты ояту.** **Дид ойын:** «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру: Халық «қу» деп, Қылған күлкі,

	Дид ойын: «Кім жылдам» ***Шарты:*** *Жұмбақ шешуін тауып, қорапты жабу.* *Жүктер мен адамдарға қызмет етеді,* *Түрлері көп жүретін* *Көкте зулап, суда шулап,* *Құрлықта зырғып жүреді.* *Жауабын кім білеоі* ***(Көлік)*** *қорап жабылады.* *Педагог қоянға бұрылып:* *Қоян, балалар саған көмектесті ме?* *Қоян: Иә, олар көп көмектесті. Мен көптеген жаңа нәрселерді білдім. Ұшақ, көлік және кеме туралы.* *Рахмет балалар , мен орманға кеттім, достарыма айтамын, суреттерімді көрсетемін.* ***Қош бол достар.*** ***Сау бол, қоян.*** ***Қортынды:*** *Тәрбиеші: Бүгін біз не туралы сөйлестік?* *Балалар: Ұшақ, машина, кеме туралы.* *Ұшақты кім басқарады?* *Балалар: Ұшқыш.* *Көлікті кім жүргізеді?* *Балалар: Жүргізуші.* *Кемені кім басқарады?* *Балалар: Капитан.* *Ұшақ қайда ұшады?* *Балалар: Әуе арқылы.* *Көлік қайда барады?* *Балалар: Жолда.*	*«Жолың болсын!» - дейді* *Апам шықса сапарға* *«Жолың болсын!» - дейді* *атам.* *«Жолың болсын!» - дейді* *олар* *Үлкенге де кішіге.* *«Жолың болсын!» - дейді* *олар* *Ұшырасқан кісіге.* *Осы сөзде байқадым* *Қуат барын, күш барын* *«Жолың болсын!» -* *айтамын,* *Алыс жолға шықса кім.*	*Маймылға біз айналдық.* *Күнге қолды біз созып,* *Жүрдік оңға, солға да,* *Отырамыз, тұрамыз,* *Шаршамаймыз сонда да.* ***Ойын гимнастикасы:*** ***«Маймылдар»*** *Тақ атпастан алаңда* *Маймылдар жүр серуендеп.* *Оң аяқпен топ-топ!, Сол аяқпен топ-топ!* ***Қолдарын созды жоғары,*** ***Қане кім биікке?*** ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Б.қ.: «Көбелек қонды»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Қолдары артта. Иыққа қонған көбелекті көру. басты оңға,* *солға бұру, «қонды» деп айту. /6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Жыланның қозғалысы»*** ***2.*** *Аяқ иық көлемінде, қолды жанға созу. Жыланның қимылын жасау. иықты ирелеңдете айналдыру. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Қайшы»*** ***3.****Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жан-жақта,* *қолдарды қайшылау./5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Қолдары белде. Аяқты бірге ұстау. Орнында секіріп аяқты және қолды жанға*		*Айласы көп,* *Бұл не? Түлкі* *Жаңғақ жауған орманда* *Күндіз қорек айырып,* *Жатады кеш болғанда* *Өз құйрығын жамылып.* *Үстің толған ине,* *Бірің берсең, шіркін,* *Қадар едім түйме.* ***Кірпі*** ***Ән айту: «Аңдардың айтысы»*** *(Р.Наурызбаева, Ш.Құлманова).* *Түлкінің әнін үйретіп, қимылдарын көрсету. Келесі топ аю әнін айтып, әнмен бірге қорбандап жүру.* *Тез, шапшан қимылмен балаларға Кірпі жүрісін көрсетіп, ән айтқызу.* *Аңдар хорын барлығы түгел айтады.* ***Би: «Қасқыр мен қояндар».*** *Өткен сабақта үйренген көрініс биді жалғастыру.* ***Ойын: «Аю мен қояндар».*** *Қояндар жеңіл музыка әуенімен көңілді секіріп жүріп, үйқыдан оянған аюдың музыкасы дыбысында қаша жөнеледі.*

	Кеме қайда жүзіп барады? *Балалар: Су арқылы, Теңіз арқылы.* *Ал бір сөзбен ұшақты, машинаны, кемені қалай атауға болады?* *Балалар: Көлік.* *Жарайсыңдар.* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***Қызығушылықты ояту*** *Күнге көңіл аудартады: «Бізге бүгін шұғыласын төгіп, күн қонаққа келді»* *Таспамен жүру және жүгіру – қолында күннің сәулесі.* *Балалар белгі бойынша бағыттарын өзгертеді.* *Таспаны қолға ұстап жүру және жүгіру. Берілген белгі бойынша балалар бағыттарын өзгертеді.* ***Негізгі бөлім*** ***Таспамен ЖДЖ:*** ***1.Б.к*** *: түрегеп тұрады, таспаның бір ұшын қолымен ұстап тұрады.* *Таспаны алға және артқа сермейді. Бірнеше рет қайталағаннан кейін, (4–6) таспаны екінші қолға ауыстырып жаттығуды қайталайды.* ***2.Б.к****: аяқтарын бірге қосып отырады, таспаның екі ұшынан екі қолымен ұстайды. Алға қарай еңкейеді. Таспаны*		*созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және қолды белге қою, «хоп» деп айту. (5 рет қай* *Шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүгіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу(ш-ш-ш). Терең тыныс алып, демді шығару.* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:*** ***Жіпті (таспаны) ұстап шеңбер бойымен жүгіру.*** *«Өткеншек» ойыны – музыка ырғағымен бір қарқында қозғалу.* ***Орнында тұрып ұзындыққа секіру*** *(30 см қашықтыққа)* ***Ойын жаттығуы.*** *Ені 30 см матадан өзенді бейнелейді, маймылдарға одан секіріп өтуді ұсынады. Қалай секіруге болатынын түсіндіріп, секіріп көрсетеді. Екі аяқпен бір мезетте итерілу керек екеніне назар аудартады.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Тиіп кетпе!»*** *Жіптер арқылы алаң шегарасын белгілейді (5метр) – еңбектеуді топ болып орындайды.*		

	аяқтарының ұшына қояды, түзеледі, қолды жоғары көтеріп оған қарайды. Тәрбиешінің нұсқауымен алға қарай еңкейеді, таспаны алады. (3-4рет) ***3.Б.қ** : шалқасынан жатады, таспаны алға қарай созылған қолдарымен кеуде тұсында ұстайды. Екі аяқты бір мезетте таспаға дейін көтеріп, сосын қайта түсіреді. Аяқты созып та, бүгіп те көтеруге болады. (3-4рет).* ***3.Б.қ** : таспаны алға қарай созылған қолдарымен кеуде тұсында ұстайды. Екі аяқпен бір мезетте секіреді. (10-15 сек)* *Бірінің соңынан бірі баяу жүру. Таспаны оз орнына апарып қою.* ***Негізгі қимыл түрлері:*** ***1.Көлбеу тақтайшамен жоғарыға, төменге қарай жүру.*** *Тепе-теңдікті сақтауға назар аударады. Қажет кезінде сақтық шарасын көрсетеді.* ***2.Допты жоғарыға және тор немесе керілген таспа арқылы алға қарай лақтыру.*** *Нұсқау – допты бастан асыра жоғарыға лақтыру, қолды жылдам түзету.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** ***«Ұядағы құстар»***				

	Залдың бір жағына бала санына есептеліп шеңберлерді орналастырады, педагог құстарды топтың әр шетіне барып қоректенеді.Бұдан кейін ол: «Абайлаңдар, мысық!» – деп дауыстайды. Құстар оз ұяларына ұшып кетеді. Бір-бірінің қолынан ұстап, шеңбер бойымен жүру.				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен»-оз-өзіне қызметтетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 8*** *Мұзды бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Күнді бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Суды үнемді тұтынужолдарын түсіндіру. Тазалық процедурасы. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*	*«Еңбегі адал жас өрен» оз-өзіне қызмет жасауды үйрету. Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, оз сорелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.*	*«Еңбегі адал жас орен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелей отырып, киімдерін ұқыпты жинау дағдыларын дамыту. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. **Үнемді тұтыну** - жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту,*	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауға тәрбиелей отырып, Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*
Түскіас	*Қауіпсізоік ережелерін ескерту ескерту. Тамақтану кезінде столға дұрыс отыру, қасықты дұрыс ұсту қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				

	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру.*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды тысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, жинауға үйрету. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды тысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу.*
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№ 3** «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аягым!» - аяқты сипау. - «Оянамыз, аягым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№5** "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. 3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.**арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7**«Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	***№10** Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. **Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан**				
Бесін ас	*Ас ішу кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.* *Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.*	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес әрекеті(баяу	**Вариатив Тақырыбы: Сумен және сусыз Мақсаты:**Гүлдердің өсуі мен дамуына қажетті	**Вариатив Тақырыбы: Сумен және сусыз Мақсаты:**Гүлдердің өсуі мен дамуына қажетті	***Салыстыру.** Қарапайым салыстыру терминдерін мысал сөздер арқылы қалыптастыру, сөздік қорын дамыту.*	***Дид ойын «Тізбекті жалға»** -Неше фигура? Бұлар қандай фигуралар? Оларды атаңдар. Фигуралардың қандай ретпен орналасқанын қараңдар.*	***Дид ойын: «Жол картасын бейнеле» Шарты:** Берілген заттарды ретімен қоя білу. **Мыс:** Күн, ағаш, құс, шоп,*

қимылды ойындар,үстел үсті ойындары, бейнелеу әрекеті, кітаптар қарау және тағы басқа әрекеттер)	сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету. **Ой дамыту.** **АҚТ технол жұмыс.** Балалар айтыңдаршы гүл дегеніміз не? -өсімдік, олар өмір сәні, табиғаттың көркі. -Гүлдер сонымен қатар бөлменің ауасын тазартады. Адамға таза ауа сыйлайды. Балалар сендер білесіңдерме гүлдер түрлі-түсті болады. Олардың түстері қандай болады? -Олар қызыл,сары,көк болады және олардың сабағы мен жапырықтары жасыл болады. Гүлдер өсі үшін не керек? Жарық, жылу керек, топырақ, су және күтім керек. **Дид ойын: «Гүлді өсір»** **Шарты: Суретті ретімен қою** **Ғажайып сәт: АҚТ технологиясы.** (Музыка әуенімен) Экраннана	сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету. **Дид ойын: «Гүлдерді толықтыр»** **Топтық жұмыс.** **Барысы:** түйме тағылған мата және гүлдер таратылып беріледі сол гүлдерді балалар өз қолдарымен түймелейді. **Эксперименттік алаң «Сумен және сусыз»** **Міндеті:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қажетті сыртқы орта факторларын (су, жарық, жылу) бөліп көрсету. **Құрал-жабдықтар:** екі бірдей өсімдік (бальзам), су. **Тәжірибе барысы:** Өсімдіктердің неліктен сусыз өмір сүре алмайтынын анықтау (өсімдік құрап қалады, жапырақтары құрайды, жапырақта су бар); бір өсімдік суарылып, екіншісі суарылмаса не болады (суармаса өсімдік кеуіп, сарғайып, жапырақтары мен	*Апай Айшадан ұзын, Айша апайдан қысқа. т.б.* ***Дид ойын:«Өз үйіңді тап»*** *Ойынның құрал жабдықтары: түрлі-түсті дөңгелектер.* ***Ойынның мазмұны:*** *Балаларға түрлі-тісті дөңгелектер тарату, түсін атау. Үйлерін көрсету. Белгі бойынша балалар дөңгелектерінің түсі бойынша үлкен шеңберлердің ішіне тұра қалады.*	*Орналасу заңдылығын бұзбай, бос торкөзге жетпей тұрған фигураны қойыңдар.* *-Мына фигуралар неге ұқсас?* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***Маймыл ойыншықпен таныстыру.*** *Кішкентай маймылдарды бейнелеуді ұсынады.* *Бір-екі-үш, бұрылдық,* *Маймылға біз айналдық.* *Күнге қолды біз созып,* *Жүрдік оңға, солға да,* *Отырамыз, тұрамыз,* *Шаршамаймыз сонда да.* ***Ойын гимнастикасы: «Маймылдар»*** *Таң атпастан алаңда* *Маймылдар жүр серуендеп.* *Оң аяқпен топ-топ!, Сол аяқпен топ-топ!* ***Қолдарын созды жоғары, Қане кім биікке?*** ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Б.қ.: «Көбелек қонды»*** *1. Аяқтары иық мөлшерінде. Қолдары артта. Иыққа қонған көбелекті көру. басты оңға, солға бұру, «қонды» деп айту.* ***Б. қ.: «Жыланның қозғалысы»*** *2. Аяқ иық көлемінде, қолды жанға созу. Жыланның қимылын жасау. иықты ирелеңдете айналдыру.* ***Б.қ.: «Қайшы»***	*бұлт, т.б.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Қолымен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады* ***(Аяз)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға тым әйбет.* ***(Мұз)*** *Аппақ етіп айналаны,* *Ақ көбелек айналды;* *Әбден қонып болған соң,* *Жер әлемде жайланды.* ***(Қар)*** *Жұмбақтың шешуіне байланысты сұрақ –жауап, түсіндіру.*

	гүл ханшайымы көрінеді. -Сәлеметсіздерме балалар ! -Балалар мен гүл теруге шығып едім маған гүл теруге көмектесесіңдерме? -Я көмектесеміз. **Дид ойын: «Гүл жинаймыз»** Шарты: 4 түсті себетке , түсіне байланысты гүлдерді жапсыру. **Гүл ханшайымы:** Жарайсыңдар балалар сендерге көп рахмет менің себетімді гүлге толтырып бердіңдер. -Сау болыңдар! **Сергіту сәті :** Тербеледі ағаштар, Алдымыздан жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Үлкен болып өседі.	сабағы икемділігін жоғалтады т.б.)? Біз бір апта ішінде суаруға байланысты өсімдіктердің күйін бақылау нәтижелерін шығару. **Қорытындылаймыз** Иә, өсімдіктер сусыз өмір сүре алмайды. **Сайқымазақ** не деген керемет балар рақмет сендерге, мен үйіме барып, гүлдерімді өсіремін Су болыңдар.		*3.Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жан-жақта, қолдарды қайшылау. 5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Қолдары белде. Аяқты бірге ұстау. Орнында секіріп аяқты және қолды жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және қолды белге қою, «хоп» деп айту. Шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүгіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектің дыбысын салу(ш-ш-ш). Терең тыныс алып, демді шығару.* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:*** ***Жіпті (таспаны) ұстап шеңбер бойымен жүгіру.*** ***Орнында тұрып ұзындыққа секіру*** *(30 см қашықтыққа)* ***Ойын жаттығуы.*** *Ені 30 см матадан өзенді бейнелейді, маймылдарға одан секіріп өтуді ұсынады. Қалай секіруге болатынын түсіндіріп, секіріп көрсетеді. Екі аяқпен бір мезетте итерілу керек екеніне назар аударады.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Тиіп кетпе!»*** *Жіптер арқылы алаң шекарасын белгілейді (5метр) – еңбектеуді топ болып орындайды.*	

Балалармен Жеке жұмыс	***«Көп және біреу»*** ***Ойынның мақсаты:*** *көп және біреу қатынастарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру*	***«Жыл атасы» Мақсаты:*** *Балаларды жыл мезгілдері және айларымен таныстыру; 1-ден 3-ке дейінгі сандар қатары туралы алған білімдерін бекіту.*	***«Аңдарды қоректендір»*** ***Мақсаты:*** *1саны, және цифры туралы алғашқы білімдерін бекіту; қоршаған орта туралы білімдерін кеңейту.*	***«Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:****балалардың табиғат ты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау*	***«Табиғат құбылыстарын ажырат»Мақсаты:*** *Қасиетіне қарай: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен»-өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 8*** *Мұзды бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 11*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Күнді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас орен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге кайтуы	***«Өнегелі 15 минут»*** *Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер:А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы:№7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы.
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 20.01 – 24.01.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы әңгімелесу.	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден -саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары) жеке жұмыс	***Картотека № 5 Қайсысы қайда тіршілік етеді*** ***Мақсаты:*** *жануарларды ұқсас белгілеріне қарай табу, олардың мекен-жайын анықтау. Сөздік қорын молайту.*	***Картотека №15 «Әдептілік»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды «жақсы» «жаман» сөздерінің мағынасы мен оларды орынды қолдануға үйрету. Бала бойына мейірімділік, қайырымдылық, адамгершілік және де басқа жақсы әдеттердің орныгуына барынша мүмкіндік жасау.*	***Картотека № 17 «Өз мекеніне орналастыр»*** ***Мақсаты:*** *Үй жануарларын дала жануарларыннан ажырата білуге үйрету. Үй жануарлары мен дала жануарларының қайда тіршілік ететінін білуге үйрету. Балалардың ойлау қабылетін дамыту.*	***Картотека № 18 «Қайда не өседі?»*** *Мақсаты: Заттардың арасында кеңістік байланыстарын қоя білу дағдыларын дамыту; өсімдіктерді өсетін жерлеріне байланысты топтастыру, белсенділіктерін және өздігінен ойлау қабілеттерін дамыту.*	***Картотека №19 «Менің баласы?»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың «үлкен», «кіші» ұғымдары туралы түсініктерін бекіту; жабайы және үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту.*

	Ойын арқылы балаларда экологиялық мәдениетті қалыптастыру.				
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру ойындар картотекасы				
Ертеңгілік жаттығу	*Қаңтар айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау Жаттығу кешені қосымша тіркелген				
Таңғыас	*Үнемді тұтыну - Суды дұрыс қолдану жолдарын түсіндіру.Ас кезінді қауіпсіздік ережелерді түсіндіру.*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыруы. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.	*Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру*				
	Бақшамызға барғанда, Жолыққан бар жандарға Ертемен ақ пейілмен «Қайырлы таң!» деймін мен	*Дос болайық, бәріміз, Жарасып тұр әніміз. Тыныштықты сақтаймыз, Атсын күліп таңымыз.*	*Бір шаңырақ астында, Тату –тәтті тұрамыз. Бірге ішеміз асты да, Бірге сайран құрамыз.*	*Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге.*	*Арайлап таң атты, Күн шуағын шашты. Сәлем күн, сәлем жер Сәлем достар Бәріміз бірге болайық.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет.	*Бала қауіпсіздігі - қауіпсіздік ережелерді үйрету, ескерту мақсатында үйә жүргізу*				
	Ой дамыту. Мнемотехника. Қыс мезгілі. *Балалар мнемотехникаға қарап қыс мезгілі туралы айтады.* ***Тосын сәт.*** *Айгүл қуыршақ келеді. Балалардан көмек сұрайды. Анасының туған күніне сыйлық керек екенін айтады. Балалар онда «Электроника әлеміне барайық. Ол жерде*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ шешу*** *Шыр-шыр етеді, Құлағынан отеді. Ұстай алсаң, Сөйлеп кетеді.(Телефон)* ***Ой дамыту.*** *Суретпен жұмыс. пошта қызметкерлерімен, телефон, телеграф, радио, пошта т.б. сияқты байланыс түрлерімен таныстыру. Байланыс қызметінің бұл аталған түрлерінің бәрі*	***Қызығушылықты ояту К.Чуковский "Телефон"*** *өлеңін оқып, түсіндіру. Әй телефон,телефон, Мамам келіп бұраса Кім керегін сұраса Тез шақырып келесің. Айтқанына көнесің, -Балалар өлең не туралы айтылған?* ***Ой қозғау..*** *-Балалар мынау нені суреті? -Телефон бізге не үшін керек? -Телефоншы қандай*	***Мига шабуыл Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру. Қыстың қаңтар, ақпанын, Кебежеме сақтадым. (тоңазытқыш)* ***Ой дамыту.*** *АКТ технологиямы. Слайд көрсету. Тоңазытқыш туралы түсінік беру. Тоңазытқыш – азық-түлікті салқын температурада сақтап тұру үшін пайдаланатын электр*	***Қызығушылықты ояту.*** *Топқа қуыршақ Айгүл келеді. Қолында үлкен ыдыста және кішкентай ыдыста сүті бар. Балалар біздің үй жылу бергендіктен ыстық. Мен мына сүттерді дүкеннен сатып алдым. Енді бұл сүтті қайда қойсам болады?* ***Ой қозғау.*** *-Біз тағамдар бұзылып кетпес үшін қайда*

	аналарымызға арналған сыйлықтар көп. **Электроника әлеміне саяхат.** **Ой қозғау.** Балалар бұл заттар анамызға керек па? Не үшін керек? Сендер аналарыңызға не сыйлар едіңдер? **Сергіту сәті.** Ал балалар тұрайық, Алақанды ұрайық. Бір отырып,бір тұрып. Біз демалып алайық. **Дид ойын:«Не артық»** Шарты: Электр құралдарын басқа құралдардан ажыратып айту. Айгүл қуыршақ анасына сыйлыққа кір машина алады. Айгүл қуанып балаларға рахмет айтып қоштасады. Балабақшаға оралу **Дид ойын: «Бөлігін тап»** Шарты: Суреттегі бөлігі жоқ заттардың бөлігін табу. Тоңазытқыштың шнуры жоқ т.б, шаңсорғышқа	адамдардың тұрмысына өте қажет **Рөлдік-сюжеттік ойыны «Пошта»** Шарты: Ойын барысында балаларды үлкендермен дұрыс қарым-қатынас жасай білуге, әдептілікке, кішіпейілділікке тәрбиелейді. **Сергіту сәті** Біздер тату боламыз Гүл-гүл жайнап аламыз. Жаттығулар жасайық, Жақсы сергіп қаламыз. **Дид ойын: «Телефондар»** Шарты: Қиылған суреттерден телефондарды құрастырып , топтау. Дидактикалық ойын: «Телефон» Мақсаты:Қатты қағаздан жасалған телефон пішініне реттік сандарын әр түспен жапсыру. Түстерді атау, пішіндерін ажырату, создік қорын байыту. **Қорытынды.** Сұрақтар қойып, тақырыпты қорытады	түрлерін білесіңдер? -Телефон тұтқасын көтергенде қандай соз айтамыз? -Алло саламатсыз ба? Телефон Достарымызбен, жақындарымызбен сөйлесу үшін керек. -Үй телефоны және қалта телефоны. **Таңғажайып сәт** Есік жақтан қуыршақ келеді. Балалармен амандасып, өзінің анасын таба алмай қалғанын айтып, балалардан көмек сұрайды. -Балалар, қуыршаққа көмектесемізбе? Балалар, қуыршақтың анасын табу үшін, осы мына ақылды телефонды пайдаланамыз. -Қазір біз телефонмен сиқырлы сандарды теріп, қуыршақтың анасына хабарласамыз. Қуыршақтың анасы келеді, баласын көріп қуанып, балаларға рахмет айтып, сыйлықтарын беріп қоштасады. **Дид ойын: «Телефон»** **Шарты:** Қалта телефон мен үй телефонын құрастыру. Балаларды топқа бөлу. **1-топ** ұялы телефон	қуатымен жұмыс істейтін құрылғы. Тоңазытқыштың ші неге суық? - Тоңазытқыштың пішіні қандай? - Түсі қандай? **Сергіту сәті** Тоқтар сымның бойымен Жүгіреді тоқтаусыз. (денемізге саусақтарды жүгіртеміз) Топқа жарық сыйлайды, Барлығына ұнайды. (қимыл-қозғалыс көрсету) **Ой қозғау.** **Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.** -Сулы қолмен токты қосуға немесе ажыратуға болмайды; -Балаларға үлкендерсіз электр тоқтарын ұстауға болмайды; -Ерексектерсіз тұрмыстық техникаларды қолдануға болмайды. -Пеш қызып тұрғанда балалар қасына жақындауға болмайды. -Кір жуатын машинаға қолды салуға болмайды. **Дид ойын.«Жұбын тап»** **Шарты:** Жұп карточкаларын жинайды. Шығармашылық бұрыш Еркін тақыоыпта жұмыс. Бақылау. **Қорытынды**.. Мадақтау	сақтаймыз? -Мына үлкен ыдыстағы сүт кішкентай тоңазытқышқа сия ма? -Неліктен симайды? -Тоңазытқыштың пішіні қандай? **Қуыршақ Айгүлге көмек Балаларды топқа бөлу.** **Дид ойын: «Үлкен кіші тоңазытқыш»** **1-топ.** Үлкен тоңазытқыш **құрастыру** **2-топ.** Кішкентай тоңазытқышқа азық – түлік **жапсыру.** Айгүлге тоңазытқышты сыйлау Балаларға рақмет айтып, қуыршақ Айгүл қоштасады. **Мига шабуыл.** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру.** 1.Шаң-тозаңды сүймейді. Тазалап оны жүр дейді. **(шаңсорғыш)** 2. Біздің үйде бір зат бар Сақтайды онда тамақты. Болсын мейлі күз бен жаз Іші оның қатты аяз. **(тоңазытқыш)** 3. Бүкіл әлем ішіне сияр Аты оның ...**(теледидар)** **Сұрақ – жауап.** Бұларды бір сөзбен не

	шланг жапсыру, теледидарға шкафы салу. **Қорытынды.** Балаларды мадақтау. Сұрақтар ілмегі арқылы қорытынды жасау. ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** Тиін балаларды қарсы алады. Алақанды соқ-соқ, Аяқпенен топ-топ. Шынтақтардабүгілді, Көздеріміз жұмылды. Тиін, тиін, ұйықтама, Бізбен бірге сен ойна. Тізбекте бір-бірден қолдарына бүршік ұстап жүру. ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Б.қ.: «Тик-так»*** *1. Аяқтары алшақ , қолдары белде. «Тик» сөзін айтып басты оңға қисайту , «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (5 рет қайталау)* ***Б. Қ.: «Иықтың жүруі»*** *2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. 5 рет* ***Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»***		*құрастыру* ***2-топ*** *үй телефонының суретін салу.* *3-топ. Үй телефонына сандар жапсыру.* ***Қортынды*** *Сұрақ –жауап.* *Балаларды мадақтау* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** Тиін балаларды қарсы алады. Алақанды соқ-соқ, Аяқпенен топ-топ. Шынтақтардабүгілді, Көздеріміз жұмылды. Тиін, тиін, ұйықтама, Бізбен бірге сен ойна. Тізбекте бір-бірден қолдарына бүршік ұстап жүру. ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Б.қ.: «Тик-так»*** *1. Аяқтары алшақ , қолдары белде. «Тик» сөзін айтып басты оңға қисайту , «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (5 рет қайталау)* ***Б. Қ.: «Иықтың жүруі»*** *2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. 5 рет* ***Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»*** *3. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа,*		*деймыз?* *Бұл заттар немен жұмыс жасайды?* ***Ой дамыту.*** ***Қауіпсіздік ережелері.*** *Сулы қолмен токты қосуға немесе ажыратуға болмайды;* *-Балаларға үлкендерсіз электр токтарын ұстауға болмайды;* *-Ерексектерсіз тұрмыстық техникаларды қолдануға болмайды.* *-Пеш қызып тұрғанда балалар қасына жақындауға болмайды.* *-Кір жуатын машинаға қолды салуға болмайды.* ***Қортынды*** *Сұрақ –жауап* *Балаларды мадақтау.* *Музыка* *Тақырыбы: Аққала* ***Қызығушылықты ояту.*** *Жұмбақ:Сәбіз мұрынкімдебар, Шелек киген басына,Айтыңдаршы,балалар, Сонымен ол кім екен?(Аққала)* *Аққаланың, балалардың қысқы ойынын бейнелеген көрнекілік суреттер көрсету,әңгімелеу.Аққалан*

	3. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу. 5- 6 рет **Б.қ.: «Резеңке»** *4. Тік тұру керек, аяқ иық деңгейінде, оң қолды жоғары көтереді, сол қол төмен түсіреді, шұғыл қимылдап, қолдарды кезек сермейді. 5- 6 рет қайталау* **Б.қ.: «Күнге жетемін»** *5.Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд)* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл- қозғалыс. Ойын түрінде негізгі қимылдарды орындау: «Саябақта»: Балаларды атын атап шақырады. 1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру.*** *Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстінекояды.* ***2.Еденде жатқан тақтайшада төрттағандап еңбектеу.*** *Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу.*		*сол жаққа тербелу. 5- 6 рет* **Б.қ.: «Резеңке»** *4. Тік тұру керек, аяқ иық деңгейінде, оң қолды жоғары көтереді, сол қол төмен түсіреді, шұғыл қимылдап, қолдарды кезек сермейді. 5-6 рет қайталау* **Б.қ.: «Күнге жетемін»** *5.Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд)* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* ***Негізгі қимыл- қозғалыс. Ойын түрінде негізгі қимылдарды орындау:*** ***«Саябақта»: Балаларды атын атап шақырады. 1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру.*** *Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстінекояды.* ***2.Еденде жатқан тақтайшада төрттағандап еңбектеу.*** *Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты шеңбер бойымен» –***		*ың қарданжасалатынын түсіндіру.* ***Музыкатыңдау:****«Ақшақар »әні(К.Куатбаев,Қ.Ыдырысов) Көңілдісипаттағыәнніңмазмұныменкөңілкүйін,жоғарыжәнетөмендыбыстардыажыратабілугеүйрету.* ***Әнайту:****«Аққала»(Б.Дәлденбай,Ж.Әбдірашев) Әнді орындап, мәтіні туралы әңгімелеу. Екінші ретінде әннің әуеніне қосылып айтуға,сөздерін таза айтуға үйрету. Әнайту ережелерін еске салу. Бір қалыпты қарқынмен әнсипатынасай орындауғабаулу. Танысән:«Арша» (Б.Қыдырбек,И.Сапарбай) –қайталау,сөздерін пысықтау, ескетүсіру.* ***Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар: «Полька»****(В. Косенко) Балалар әуеннің 1-бөлімінде шеңбер бойымен жеңіл жүгіреді, 2-бөлімінде жұптасып, қолұстасыпайналады. «Сиқырлы таяқша» ойыны. Таныс көңілді әуен ырғағына өз еріктерінше би қимылдарынжасайды. Әуен тоқтағанда,*

	Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты шеңбер бойымен» *– допты бір-бірінің қолына ұстату.*		*допты бір-бірінің қолына ұстату.*		*«сиқырлы таяқшадан» қашып, «үйшік»-құрсауларға кіріпүлгеру.Ойын 2-3 рет қайталанады.* ***Қортынды Сұрақ –жауап.***
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсету. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Тазалық процедурасы. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.	*Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды үйрету..*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.жуыну барысында сумен ойнамауды, шашын жуынбау әдептерін түсіндіру. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту,*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*
Серуен	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау.*	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау.*	***Картотека № 5*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 18*** *Аяздың терезеге салған суретін бақылау.*
	Экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасауды үйрету.*				
	Тазалық процедурасы.Қолдарын сабынмен жудыру,оз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу	*Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.*	*Серуеннен оралу, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*	*Тазалық процедурасы. Киім дерін жинауды, жуыну кезінде қауіпсіздік ережелерін сақтауды ескерту.*	*Реттілікпен шешіну, жуынып түскі асқа дайындалу шараларын түсіндіру.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну дағдыларын түсіндіру. Ас кезінде қауіпсіздік шараларын ескерту.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру.*
Күндізгі ұйқы	*Өз төсек орындарын*	*Белгілі жүйелікте киімдерін*	*Балалардың тыныш*	*Киімдерін ұқыптылықпен*	*Күндізгі ұйқы ережелерін*

	дайындап жатуға дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу.	*шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау..*	*ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*шешуге, жинауға үйрету. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*түсіндіру. Кроватта секрмеу, төсекті ашу, ұйқы кезінде достарына кедергі келтірмеу.*
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*
	«Еңбегі адал жас өрен» - оз-өзіне қызмет жасау, жаттығу жасау, киіну. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Ас ішу кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы устауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстелүсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап тарқарау және тағы басқа әрекеттер)	*«Smart bala» жобасы - «Мен – зерттеушімін» - онертапқыштыққа алғашқы қадам. Балалармен зерттеу жұмысы.*				
	ТӘЖІРИБЕ ***«Су қатқан кезде кеңейеді»*** ***Мақсаты:*** *Қар жылуды қалай сақтайтынын анықтау. Қардың қорғаныш қасиеттері. Су қатқан кезде кеңейетінін дәлелдеу.* ***Барысы:*** *Температурасы бірдей екі бөтелкені серуенге шығару. Біреуін қарға көміп, екіншісін бетіне қалдыру. Су қалай озгерді? Қарға комілген су неге қатпады?* ***Қорытынды:*** *Қарға көмілген су қатпайды,*	***ТӘЖІРИБЕ*** ***«Қардың еруінің температураға тәуелділігі»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға қар (мұз) күйінің ауа температурасына тәуелділігі туралы түсінік беру. Температура неғұрлым жоғары болса, қар соғұрлым тез ериді.* ***Барысы:*** *1) Аязды күні балаларды домалақ қар жасауға шақыру. Неліктен домалақ қар жасалынбайды? Себебі, қар ұсақ, құрғақ. Не істеуге болады? Қарды бір топқа жинап, бірнеше минуттан кейін домалақ қар жасауға тырысу. Домалақ қарлы жасалынды. Неліктен*	**Вариатив** **Тақырыбы:Өсімдіктерге қорғану үшін не керек?** **Мақсаты:** Гүлдің қоректенуі үшін жарықтың қажеттілігін анықтау. **Қызығушылықты ояту.** Балалар, біз бүгін таңғажайып, сиқырлы бөлме гүлдерінің еліне –саяхатқа шығамыз. Біз оған жету үшін: гүлдердің өсуі үшін не қажет екенін айтуымыз керек? Гүлдің жақсы өсуі үшін жер, су, ауа, күн сәулесі, жылу, құмыра және күтім қажет екенін сіз бен біз еске түсірдік.	***ТӘЖІРИБЕ*** ***«Табиғи үлкейткіш әйнек»*** ***Мақсаты:****Жәндіктерді үлкейткіш әйнектің көмегінсіз үлкейту жолын корсету.* ***Қолданылатын материалдар:*** *үш литрлік банка, тағамдық пленка.* ***Процессі:*** *Сіз жәндіктерді үлкейткіш әйнексіз көру үшін үлкейту әдісін білесіз бе? Шыны ыдыстарды абайлап ұстау. Үш литрлік банкаға жәндіктерді салу. Жоғарыдан, банканың мойынына тарту (тағамдық пленканы*	**Вариатив** **Тақырыбы:Өсімдіктерге қорғану үшін не керек?** **Мақсаты:** Гүлдің қоректенуі үшін жарықтың қажеттілігін анықтау. **Эксперимент** **Өсімдіктерге қорғану үшін не керек?** **Міндеті:** Өсімдіктердің қоректенуі үшін жарықтың қажеттілігін анықтау **Материал:** Қатты жапырақтары бар бөлме өсімдіктері (фикус, крассула) гипс. **Жұмыс барысы:**

	өйткені қар жылуды сақтайды, ал бетіндегі су мұзға айналды. Егер мұзға айналған ботелке жарылып кетсе, онда су қатқан кезде кеңейеді деген қорытындыға келу.	*қар бір-біріне жабысты? 2) Топтағы терезенің астындағы батареяға қары бар ыдысты қою. Қар қай жерде тез ериді? Неліктен?* ***Қорытынды:*** *Қар ауа температурасына байланысты озгереді. Температура неғұрлым жоғары болса, қар соғұрлым тез еріп, оның қасиеттерін өзгертеді.*	**Енді гүлдер еліне баруға дайынбыз. Бірақ біз гүлге айналуымыз керек.** **Дид ойын: «Гүл құрастыр»** Құрастырған гүлге ұқсас масканы киіп алу. Солға, оңға бұрылып, гүлге айналады. Керемет, қане гүл туралы тақпақ айтайық. **Тақпақ** Гүлім, гүлім, өсе бер, Әдемі боп, асыл боп. Күндей жайнап кете бер, Қызыл, сары, жасыл боп. Тәрбиеші: Бір-біріміздің қолымыздан ұстайық, жолға шығамыз. Біз жолдармен жүреміз, жолдармен жүреміз. Біз бәріміз өте ақылды, сүйкімді, әдеміміз. Біз өте татумыз гүлдер еліне келеміз. Тәрбиеші: Балалар, міне біз гүлдер еліне келдік. Қараңдаршы қандай тамаша шалғын. Гүлдер, отырыңыз. (Балалар еңкейеді) Қып-қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын ашады(саусақтарды тегіс ашу Жел аздап дем алады, жапырақшалар тербеледі(алдында қол бұлғау) Біздің қызыл гүлдеріміз жапырақшаларын жауып	*созбаймыз). Пленканы жіппен немесе резеңкемен байлау, ал ойыққа су құю.* *Нәтижесінде ең кішкентай бөлшектерді көруге болатын «үлкейткіш әйнек» пайда болды.* ***Қорытынды: Судың үлкейту қасиеті бар.*** ***Дене тәрбиесі*** *Кіріспе бөлім. Амандасу.* ***Теңізшілерге айналып кememен саяхатқа шығуды ұсынады.*** *Сапқа тұру.* *Зал ішінде бір қатармен жүру (тізелерін жоғары көтеріп, аяғының ұшымен, жыландай иректеліп жүру)* *Аяқтың ұшыменжүгіру.* ***Тыныс алужаттығуы:*** *Иықтарға үрлейік, Іште де біз ұмытпайық.* *Тұрбаға айналып аузымыз.* *Бұлтқа да бір үрлейік,* *Сәл ғана сосын тоқтайық.* *Жылдамдата керілейік,* *Бір-бірімізге күлімдейік,* *Сәлемді біз жолдайық.* ***Гимнастикалық таяқшамен орындалатын ЖДЖ.*** ***1.Теңізшілер жүріп, жүріп, Алаңқайға жетті.*** *Гүл жанына таянып,* *Жаттығуға кірісті.* *(Таяқты бастан асыра жоғары көтереді)*	Балалардың болжамдары тәжірибе арқылы тексеріледі: жапырақтың бір бөлігі гипспен жабылады, өсімдік бір апта бойы жарық көзіне қойылады. **Бір аптадан кейін балалар қорытынды жасайды:** жарықсыз өсімдіктерде тамақтану қалыптаспайды. Өйткені гипстелген жапырақта өсу тоқтатылған. **Дидактикалық ойын «Су құйғышты ал»** - Әрбір өсімдік үшін дұрыс суару ыдысын таңдаңыз. Тағы жүреміз, жүреміз **Дид ойын: «Гүлді әсемде»** **Шарты:** Гүлді сары түске бояу.

			тұрады.(саусақтарды қысу) Тәрбиеші: Жарайсыңдар менің гүлдерім, сендер өте әдемісіңдер. Гүлге жақындайық! Мына жерде жапырақтар шашылып жатыр, бұл қай гүлдің жапырағы екен **Дидактикалық ойын «Жапырақ қай өсімдіктен?»** - Мына жапырақтар мен өсімдіктерге қарап, әр жапырақ қай өсімдіктен түскенін анықтап көр. Тағы жүреміз, жүреміз	***2.Толқынға назар аударып Айналасын да бақылады.*** *(Таяқты иығында ұстап, бұрылулар жасайды)* ***3.Теңізшіге керек тазалық,*** *Палуба түр жарқырап. (алға қарай еңкейеді)* ***3.Теңізде көңілсіз болмасын*** *«Теңізші» биін орындасын (отырады)* ***4.Дауылда тоңып жауламай,*** *Секіріп алсын тоқтамай. (Секірулер)* ***Тыныс алу жаттығулары: «Құтқару доңгелегін үрлейік»*** ***Қимылдың негізгі түрлері: Массажды жолмен жүру.*** ***1.«Желкенді жаямыз»*** *(педагогтің көмегімен). Арқан үстіндежүру.* ***2.«Құралдардан секіріп өт»*** *(сызық үстіненсекіру). Бірнеше параллель сызықтар үстінен екі аяқпен секіру (арақашықтығы – 20 см).* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Теңізшілер»*** *Теңізшілер көңілді ғой, Ылғи жақсы жүреді. Бос уақыт кезіксе,* *Ән салып, би билейді.*	**Жарайсыңдар.** **Енді қайтатын уақыт болды** Бір-біріміздің қолымыздан ұстап көзімізді жұмайық та, бір рет секірейік. Тәрбиеші: Міне, балабақшаға келдік. Гүлдер, енді балаларға қайта оралыңдар. Солға, оңға бұрылып, балаларға айналдыр. **Қортынды** Саяхат ұнады ма? Не ұнады? Балаларды мадақтау.
Балалармен Жеке жұмыс	***Дидактикалық ойын: «Моншақтар тізбегі» Мақсаты:****Балаларға моншақ жасауды үйрету.*	***Дьенеш блоктарымен жұмыс*** ***Дидактикалық ойын: «Машина жүріп барады», «Гүлдер осіп тұр», «Биік мұнара», «Күшік үреді».*** *Балаларды ойын*	***АҚТ технологиясымен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар* *Сұрақ-жауап*	***Мнемотехника әдісі Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*	***«Бұны қай кезде киеді?» Мақсаты:*** *әр жыл мезгілінде қандай киімдер киетінін баяндату арқылы сөздік қорларынмолайтып,ауыз екі сөйлеуге баулу.*

		тақырыптары бойынша топқа бөлу. Құрастыру нәтижесін бекіту.			
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен»-оз-озіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау.*	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау.*	***Картотека № 5*** *Қыстап қалатын құстарды бақылау*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 18*** *Аяздың терезеге салған суретін бақылау.*
	Еңбегі адал жас өрен, серуен кезінде еңбек дағдыларын, экологиялық мәдениетті дамыту ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңес беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер:А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы.
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 27.01 – 31.01.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру*				
	Балалардың көңіл-күйін бақылау дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды дене тазалығын тексеріп қабылдау. Көңіл - күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.*	*Балаларды қабылдау кезінде ата-анамен әңгімелесу арқылы баланың үйдегі көңіл-күйін, денсаулығын сұрау.*
Ата-аналармен немесе баланың басқа заңды өкілдерімен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы әңгімелесу.	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті (ойын, танымдық, коммуникативтік ,шығармашылық эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары) жеке жұмыс	***Картотека № 3*** ***Дид ойын: «Суретші қай жерде қателесті?»*** *Мақсаты. Балалар суреттегі сәйкессіздікті таба алады.*	***Картотека №4*** ***Дид ойын: «Экологиялық бағдаршам»*** *Мақсаты: Балалар мақал-мәтел, тақпақтар, тиым сөздер арқылы табиғат туралы түсінеді.*	***Картотека № 7*** ***Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»*** ***Мақсаты:*** *балалар табиғатты рухани бағалау мәдениетін, гүлдерді дұрыс күтіп-баптау дағдыларын түсінеді.*	***Картотека № 9*** ***Дид ойын: «Құстарға көмек береміз»*** ***Мақсаты:*** *Балалар құстар туралы суреттермен жұмыс жасап, өз ойларын айта алады.*	***Картотека № 10*** ***Дид ойын: Бақша да ма,бау да ма?*** ***Мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністер туралы олардың айырмашылық-тарын айта алады.*
	Әлеуметтік-эмоционалды дағдыларды қалыптастыру картотекасынан				

Ертеңгілік жаттығу	*Қаңтар айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Қаңтар айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Мақсаты: Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну ережелерін түсіндіру. Қауіпсіздік ережелері- тамақ ішу кезінде, құралдарды пайдалану кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту.*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру.	*Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру.*	*Тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, бала тілін дамыту.*				
	Жарқырап күнде ашылды, Айналаға нұр шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз	*Күлімдеген күн мейірімді! - Кіршіксіз ақ қар мейірімді! - Таза молдір су мейірімді! - Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын.*	*Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз,*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Әжелер мектебі негізінде , әжемнің ертегісі ұйә.*				
	Жеті лақ. ***Ой қозғау.*** *- Балалар қасқыр туралы не білесің дер?* *- Қандай жануар?- Ешкі,лақ қандай жануар?-* *Лақ туралы қандай өлең,тақпақ білесіңдер.* *Ертегі тыңдаған ұнай ма сендерге?* ***Ертегі әлемі бұрышы.*** *Ертегіні мнемокесте бойынша түсіндіру.* 	***«Түлкі мен қоян» (ертегі)*** ***Қызығушылықты ояту*** ***Тосын сәт.*** *Ертегілер әлемінен үш түрлі коверттен хат келу.* ***1-ші қызыл конверт ашу.*** ***II. Мига шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Өзі құ, жүрген жері айқай да шу* ***(түлкі)*** *-Көзі тостақ, өзі қорқақ.* ***(қоян)*** *Жұмбақтың шешуін түсіндіру.* *-түлкі жыртқыш аң, ал қоян жыртқыш емес.* *-Қоян өте қорқақ аң, оны*	***Мақта қыз бен мысық.*** ***Қызығушылықтарын ояту.*** *Балалар мен қонаққа ертегіші Ерден атайды шақырып едім.* ***АКТ технологиясы.*** *Балалардың назарын бейнетаспаға аудару. (Бейне таспа арқылы ертегіші атай Ерден келеді).* *Балалардан қандай ертегі білетіндерін сұрайды.* *Ой, балалар, сендер көп ертегі біледі екенсіңдер* ***Ерден ата жұмбақ жасырады.*** *От басында құмған,* *Екі көзін жұмған. Ол не?*	*"Мұз астындағы ұйқы" ертегісі* ***Мига шабуыл*** ***Дид ойын:»Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Суда оның өмірі,* *Суда оның қорегі.(балық)* ***Ой дамыту*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балық туралы түсінік беру.* *Сендер балық аулауға бармағыларың келеді ме?* *Ендеше көлге саяхат жасайық.* ***Саяхатты хабарлау.*** *Таза ауа жұтамыз.* *Өзен көлді аралап*	***Ғажайып сәт.*** ***Бауырсақтың қонаққа келуі.-Амандасу.*** ***Бауырсақ :*** *Менің атым Бауырсақ,* *Мені пышақпен қырып алды,* *Қанаттпен сыпырып алды.* *Қаймаққа иледі,майға пісірді.* *Мен атадан кеттім,* *Мен әжеден кеттім,* *Тыңдамадым атамды,* *Тыңдамадым әжемді* *Үйімді мен сағындым,* *көмектесші балақай.* *Сұрақ – жауап.* *-Баурысақ қай ертегінің кейіпкері?.* ***Балалардың жауабы.***

	Ертегі желісінен сұрақ – жауап. *Ешкі не үшін орманға күнде барады?* *Орманда ешкі мен лақтардан басқа не болды?* *Ол лақтарға не деп ескертті?* *Лақтар есікті қалай ашып қойды?* *Кішкентай лақ қайда тығылып қалды?* ***Сергіту сәті:*** *Еркін ұста денеңді,* *Тарсылдатпай еденді* *Орнымыздан тұрып ап* *Жүгірейік бір уақ.* ***Менің сүйікті бұрышым*** *А3 форматта ертегі желісін ретімен жасау.* *1.Орманға үй құрастырып, жапсыру.* *2.Ешкі мен лақтар жапсыру.* *3. Қасқырды бояу.* ***Дид ойын: «Менің даусы»*** ***Шарты:*** *Ешкімен қасқырдың даусын ажырату.* ***Театр әлемі.*** ***Ертегіні сахналау.*** *Қорытындылау.* ***Дид ойын: «Атын ата»*** ***Шарты:*** *ертегіде кездескен кейіпкерлердің аттарын атау. Жағымды, жағымсыз кейіпкерлероі ажырата білу.* *-Неге олай ойлайсың?* *Балаларға смайлктер беру*	*үйде асырауға да болады.* ***2-ші сары конверт тапсырмасы*** *«Түлкі мен қоян» ертегісімен таныстыру.* ***АҚТ технологиясымен жұмыс. Түлкі мен Қоян*** *Ерте, ерте, ертеде түлкінің құйрығы жоқ еді. Қасқырмен тату тұрмаған соң үнемі қашып жүреді екен. Сол үшін қасқыр түлкінің артынан еріп, аңдып жүріп оның ініне түсінті. Түлкі болса інінің екінші тесігінен шығып кетіпті. Шығып кетпесе қасқыр түлкіні жеп қояр еді. Сөйтіп түлкі орманда қайғырып келе жатса ағаш түбінде отырған қоянды көреді. Ол кезде қояндардың құйрығы ұзын, жүгірулеріне кедергі келтіреді екен. Содан түлкі жүгіріп барып қоянды ұстап алыпты. Қоян қорыққанынан түлкішек мені жібере салшы мен саған құйрығымды сыйлайын депті. Міне содан бері түлкінің құйрығы ұзын әдемі де, ал ал қоянның құйрығы қысқа екен.* *Ертегі желісі арқылы сұрақ-жауап.* ***3-ші көк коверт тапсырмасы*** ***Дид ойын: «Қандай жануар?»***	*-Мысық қай ертегіде кездеседі?* ***Ерден ата :*** *Маған осы ертегідегі кейіпкерлердің суретін салып беріңдерші?* *Балалар ертегіде қандай кейіпкерлер бар еді?* ***Топқа бөлу*** ***Ертегі кейіпкерлері арқылы.*** *1-топ: Мысық* *2-топ. Мақтақыз* *3-топ. Тауық* ***Сергіту сәті.*** *Иіліп оңға бір, иіліп, солға бір.* *Жаттығу жасаймын.* *Оң аяқ, сол аяқ, оң аяқ , сол аяқ* *Жаттығу оңай-ақ.* ***1-топ .*** *Мысықты қылқаламмен жағып, мақталы таяқша мен дене бөліктерін бояу.* ***2-топ.*** *Мақата қызыдң суретін құрастыру.* ***3-топ.*** *Ертегі кейіпкерін ретімен жапсыру.* ***Балалардың жұмысн бақылау.*** *Жеке көмек көрсету.* *Ертегі желісіндегі кейіпкерлерді атау.* ***Қорытынды.*** *Қане, балалар, кім өз суретін Ерден атайға корсеткісі келеді?* *Ерден атай балаларды*	*Балық аулап қайтамыз. Міне балалар көлге келіп жеттік.* ***Тосын сәт.*** *- көлдің арғы бетінде кімді көріп тұрсыңдар?балықшы атайды. Атайға бару үшін қандай көлік таңдаймыз?* *-Дұрыс, кемені таңдаймыз* *-Балықшы атайға келу* *-Сәлеметсіңдер ме балалар?* *Балалар балықшы атайдың қолында не бар?* *Бұл қармақпен не істейді?* *-Дұрыс балалар, балық аулайды.* *Ал сендер де ұстап көргілерің келеді ме?* *-Ендеше, менің сұрақтарыма жауап берсеңдер, мен сендерге қармағымды беремін.* ***1- сұрақ:Табиғат нешеге бөлінеді?*** ***2-сұрақ. Балық табиғаттың қай бөлігіне жатады? Су ше?*** ***Сергіту сәті*** *Біз жүземіз оң жаққа,* *Біз жүземіз сол жаққа,* *Шоршымыз көл астында,* *Ыршымыз көл бетінде* *Тұңғиыққа батамыз,* *Тәтті ұйқыға жатамыз* ***Балықшы атай:*** *Балық туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?*	*-Бауырсақтың түсі қандай?* *Сары.* *- Бауырсақтың пішіні қандай?* *- Домалақ, шеңбер.* ***Дид ойын: «Бауырсаққа көмек»*** *Бауырсақты атасы мен әжесіне апаруға көмектесу. -1.Шыршаның түбінде жылап тұрған қоянды көреді.* ***Тәрбиеші:*** *Сәлеметсіз бе, қоян. Сен неге жылап тұрсың* ***Қоян :*** *Менің тұратын үйім жоқ. соны маған табуға көмектесіңдерш.* ***Тәрбиеші:*** *Қоянға көмек Балалар мынау қандай пішін,?* ***Балалар :*** *Төртбұрыш (оның төртбұрышы бар).Мынау үшбұрыш (оның үш бұрышы бар).Мынау шеңбер (ол домалақ болады).* *қоянның үйін құрастыру.* ***Қоян :*** *Балалар сендерге көп-көп рахмет.Менің баспанам болды.Рахмет мен енді өз жонімен кетейін.* *- Бауырсақтың алдынан қасқыр кездеседі.* ***2. Қасқырға кездесу.*** *Балалар менің қарыным ашып тұр. Мен бауырсақты жеймін.* ***Балалар :*** *Жоқ, сен бауырсақты жемеші, біз бауырсақты атасы мен әжесіне апаруға көмек-тесейік деп келе жатырмыз.*

	арқылы мадақтау. ***Дене тәрбиесі.*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Ойыншық қонжыққа, текше салынған себетке назар аудартады.* *Қонжық сияқты күшті болуды ұсынады.* *Тізбекте бір-бірден жүру, тізбекте жүгіру.* ***«Музыкалық жұмбақтар»*** *ойын жаттығуы – орман жаттығулары қимылын ұқсату – қонжықтың достарын. Қимылдың сипаты мен музыканың сәйкестігіне назар аударады.* *Бір қатармен сапта жүру, бір қатармен жүгіру.* *Ойын-жаттығуы:* *«Музыкалы жұмбақтар» – ормандағы қонжықтың достарының қимылдарын көрсету. Музыка мен қимылдың үйлесімділігене назар аударады.* ***Негізгі бөлім*** ***2 қатарға тұрып, текшелермен ЖДЖ жасау*** ***Негізгі бөлім:*** ***Б. қ.: «Оң-сол»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған , ленталар төменде. басты оңнан-солға қарай бұрып «сол жақ» деп айту, солдан-оңға қарай бұрып «оң жақ» деп айту. /5 рет қайталау/*	*Шарты: Ойынға конверт дайындалады. Конверттің ортасы доңгеленіп қиылған. Жануарлардың суреті конвертке салынады. Ойықтан көрінген аңдардың дене мүшелері арқылы қандай жануар екенін табады.* ***Дид ойын: «Түлкі мен Қоянға сипаттама»*** *Түлкі қандай?* *-Түлкінің терісі қандай? (үлпілдек, жұмсақ)* *-Түлкінің баласын қалай атайды? (жәутік) екен.* *-Ал, Қоян қандай?* *-Неге Қоянның терісі қыста ақ болады?* *-Балалар, қоян қалай дыбыстайды? (шыңғырады)* *-Қоянның баласын қалай айтамыз? Көжек* ***Ертегі желісін сахналау.*** ***Балалрды мадақтау.***	*мадақтап, қоштасады.* *Балалар, сендерге әр түрлі тәсілмен сурет салған ұнады ма? Қандай ертегі кейіпкерін бейнелеңдер? Балаларды мадақтау* ***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе бөлім.*** *-сапқа тұрғызу* *-сәлемдесу* *Сапқа тұру, қалып-күйді және тураланууды тексеру, колоннада бір-бірден қалпына келтіру, бағанда бір-бірден жүру, заттар (шарлар) арасында жүгіру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Таяқпен жалпы дамыту жаттығулары.*** ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Балапан су ішті»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Таяқша артта. 1-4 - басты алдыға қарай созып, таяқшаны артқы жақтан баяу жоғары көтеру. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Биші мысық »*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу., әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5-6 рет қайталау./*	***Ертегі тыңдау.*** ***Бұл ертегі*** ***"Мұз астындағы ұйқы" деп аталады.*** *Қыстың алғашқы аязынан кейін көлдің бетін айнадай жылтыр мұз басты. Мұз әлі жұқа болғанымен, күн сәулесін колегейлеп, су астын күңгірт тартты. Бұрын мұндайды көрмеген жас сазандар су астының күңгірт тартқанына абыржып қалды. Мұны байқаған кәрі сазан түсіндіріп жатыр:* *Жыл сайын осылай болады. Біраздан кейін мұздың үстін қар басады да, мұлде қараңғылық орнайды. Міне балалар қазір балық-тар мұз астында ұйықтап жатыр.* *Мен мына қармағымды сендерге сыйға беремін Күн жылып, мұз ерігесін осы жерге келіңдер сол кезде балық аулап көресіңдер.* *Балықшы атаймен қоштасу.* ***Сау болыңдар*** ***Саяхаттан қайту.*** ***Топқа келу.*** ***Шығармашылық жұмыс.*** ***Дид ойын: «үлкен – кіші балықтар»*** ***Шарты:*** *Шығармашылық	***Дид ойын: «Қасқырға ет береміз»*** ***Шарты: ермексаздан ет жасау.*** ***Қасқыр :*** *Рахмет балалар,* ***3.Аюға кездесу.*** *Ой- ой менің қарным ашып тұр еді, жақсы болды гой мына бауырсақты жеймін.* *Балалар: Аю, аю бауырсақты атасы мен әжесі күтіп отыр соған тезірек бару керек. қайта сен бізге көмектесші, орманнан қалай шығамыз.* ***Сергіту сәті :*** *Ормандағы аюдың,* *Құлпынайы көп екен.* *Теріп,теріп аламыз,* *Қалтамызға саламыз.* ***Дид ойын: «Аюға бал береміз»*** ***Шарты. Бал салынған бошкені бояу.*** *Жарайсыңдар тура бара беріңдер сол кезде орманнан шығасыңдар.* ***Түлкіні кездестіру*** ***Түлкі :****Бауырсақ мен сені жеймін.* ***Бауырсақ:*** *Жемеші, мені. Мен балалардан көп нәрсені үйреніп келе жатырмын. Сен бізді бір сынап көрші.* ***Түлкі :*** *(қолында бір бума қағаз). Онда менің жұмбақ-тарымды шешіп көріңдер.* *- Қыста ақ, жазда сұр. қоян Мен бал құмар қорбанбай-*

	Б. қ.: «Шеңбер жасау» *2. Аяқтары алшақ қойылған , ленталар жанда, лентаны жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Айқастыру»*** *3. Аяқты алшақ қоямыз. Ленталарды жанға созу. оң қолдағы лентаны сол иыққа апару, сол қолдағы лентаны оң иыққа апару. «айқасты» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жасыру»*** *4. Аяқты алшақ қоямыз. Ленталар белде. Алдыға қарай еңкейіп ленталарды созу «бар» деп айту, артқа шалқайып, ленталарды жасыру «жоқ» деп айту. /5 рет қайталау/* *Б.қ.: **«Серіппе»*** *5. Аяқтарын алшақ қою, лента төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секу/* *Шеңбер бойы жүру /ленталарды себетке салу/.* ***Тыныс алу жаттығулары:**«Шар» - еріңді жұмып, ұртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап жұмылу, еріннен ауаны шығарады (2-3 рет).* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде жасау:*** ***1.Ирек жолмен жүру***		***Б. қ.: «Тартылу»*** *3. Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. 1-2 - таяқшаны жоғарыға көтеріп созылу,аяқтың ұшымен түру.3- б.қ. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Мергендер»*** *4. Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің түсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5-6 рет қайталау/* ***Б.қ. : «Шабыс»*** *5. Таяқшаны ат қылып ұстау. Сол қолымен таяқшыны ұстап, оң қолды жоғары көтеріп иіре айналдыру. Ат үстінде шабу. (15-20 секунд)* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** *6. Таяқшаны жерге тіреп ұстап, айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/* *4 звенодан бір саппен шеңбер бойы жүру.Еркін жүру.(бауларды үстел үстіне қою) Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:** шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару.* *Бастапқы қалыпқа келу.*	*жұмыс арқылы мжапсыру, сурет салу, құрастыру.* ***1-топ:** Үлкен балықтарды құрастыру* ***2-топ:** Кішкентай балықтарды өзен суына жапсыру.* ***3-топ:** Қармақ суретін салу.* ***Қорытынды*** *Сұрақ-жауап* *Балаларды мадақтау.*	*мын, Тәтті ұрлауға қорланбаймын. (аю)* ***Түлкі :** Сендер менің тапсырмаларымды жақсы орындадыңдар. Мен сендерге ризамын. Бауырсақты жемеймін.* ***Балалар :** (Біз бауырсақпен қоштасамыз).* *Бауырсақ, міне орманнанда шықтық, енді мына жолмен тура жүрсең атаң мен әжеңе барасың.* ***Бауырсақ :**Мен сендерден көп нәрселер үйрендім. Сендерге рахмет. Мені атам мен әжем тосып отырған шығар. Үйіме қайтайын.* *Қош сау болыңыздар.* ***Қорытынды*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Музыка*** ***Тақырыбы: Торғайлар*** ***«Музыка ырғағымен** жаттығамыз» ырғақты қыймылдар жасау.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, мұнда келіңдер, Қызықты көріңдер!* *Торғай ұшып келіпті, Үй үстіне қоныпты.(Үнтаспадан торғайлар дауысы естіледі). Шық-шық етіп дыбыстайды, Ешбір құстан қалыспайды. Тұмсығыменжершоқып, Тары,бидайтереді.*

	Ойын жаттығуы: *Таспамен жасалған жолмен жүріп өту – текшелерді қонжықтың себетіне жинау.Тепе-теңдікті сақтауға, дене бітімін тік ұстауға, текшелерді созылған қолмен екі жақта ұстауға назар аудару.* ***2.Доға астынан еңбектеу. (биіктігі – 40см).*** ***Ойын жаттығуы:*** *«Қонжықтай еңбектеп от» – рет-ретімен үш доғаның астынан еңбектеп өту, қатардағы өз орнына келіп тұру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** *«Қақпаға түсір».* *Балаларға бір-біріне қарама-қасы қарап тұру ұсынылады. Екі баланың ортасына қақпа қойылады. Допты бар күшімен лақтыруына назар аударылады.*		***Қозғалыстардың негізгі түрлері.*** ***1. Тепе-теңдік*** *- қолбеу тақтаймен түзу, қолды екі жаққа* ***2. Допты екі қолмен бастың арт жағынан бір-біріне лақтыру****қатарда тұру (әдіс - тізерлеп отыру).* ***Қим ойын*** ***«Фигура жаса».****Бағанада бірінен соң бірі жүру (немесе шашыраңқы), педагогтың белгісі бойынша: «Тоқта!» — — балалар тоқтап, «фигураны» орындайды - поза. «Фигуралар» белгіленеді, нақты, тез және қызықты орындалады.*		***Музыкатыңдау:****«Құстар жем шоқиды»(Е. Тиличеева). Аспапта орындалған шығарманы тыңдап,сипатын анықтайды.* ***Ән айту:****«Торғай» (А. Райымқұлова) әні орындалып, тыңдалады. Әнді қайталап айтып,балаларға мәтінге сай өз беттерінше қимылмен көрсетулерін сұрайды. Келесі кезекте балаларға торғай атрибуттары кигізіледі.* ***«Мысық пен торғайлар» ойыны(«Құстар» Л. Банников)*** *әуеннің ырғағымен ілесе қолдарын созып, «ұшуларын» сұрайды. Үйшік шатырында отырған ойыншық мысықты көрсетіп: Ала мысық пырылдап, жалықпайды, ұйықтайды, Торғайды аңдып шатырдан күні бойы шықпайды. Мияу-мияу... — деп балаларды «торғайларды»сақтандырады Ойын барысында торғайлардың мысықтан қашып, «сымдарға» ұзын жіпке тізіліп, қонып үлгерулерін қадағалайды.* ***Қорытындылау.***
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет* ***Киіну:*** *Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*				

Серуен	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау.*	***Картотека № 6*** *Айналадағы адамның қысқы еңбегі.*	***Картотека № 7*** *Аязды күнді бақылау.*	***Картотека № 8*** *Мұзды бақылау.*	***Картотека № 16*** *Күнді бақылау.*
	Серуен барысында экологиялық мәдениетті қалыптастыру аясында, табиғатты бақылау. ***Серуен картотекасынан*** *Қауіпсіздік ережелері –* ***серуен кезінде бала қауіпсіздігін бақылау.***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* *Тазалық процедурасы.* *Қолдарын сабынмен жудыру,оз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу* *Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, оз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету. Үнемді тұтыну. «Суды үнемді тұтыну»Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық.*				
Түскіас	*Қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру. Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*				
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау. Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру, үлгере алмаған достарына жәрдемдесу. Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*				
Біртіндеп ұйқыдан ояту, сауықтыру – шаралары.	***№9*** *1. Ояту* *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***№10*** *1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *1.Ояну* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№11*** *1. Ояну* *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*	***Жаттығу кешені №13.*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесінас	*Ас ішу кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес әрекеті (баяу қимылды ойындар,үстел үсті ойындары. Бейнелеу әрекеті, кітап таркарау	*Экологиялық мәдениет қалыптастыру мақсатында үй*				
	Дид ойын: «Кім жылдам?» *Қалбалақтап ұшады.* *Қанаты талып,* *Жерді барып құшады.* ***(Қар)*** ***Ой дамыту*** *Мнемо кестемен жұмыс*	***Дид ойын: «Үлкен-кіші шыршалар»*** ***1-топ*** *Үлкен А3 форматта салынған орман суретіне үлкен шыршаларды құрастырып орналастыру.*	**Вариатив** **Тақырыбы:«Себеттегі гүлді тап»** **Мақсаты:** Суреттегі гүлдерден себеттегі гүлді	***Дене тәрбиесі*** ***Кіріспе болім. Амандасу.*** *Қуыршақ Айгүл балалармен сәлемдеседі және ойын ойнауға ұсыныс жасайды.*	**Вариатив** **Тақырыбы:«Себеттегі гүлді тап»** **Мақсаты:** Суреттегі гүлдерден себеттегі гүлді тауып атын атау.

және тағы басқа әрекеттер)	*Қазір жылдың қай мезгілі?* *- Қыс мезгілі.* *Қыс мезгілінің ауа райы қандай болады?* *- Қар жауады, аяз болады, боран соғады, мұз қатады.* *Қыс мезгілінде қалай киінеміз?* *- Топ, малақай, етік, шалбар, жейде, қолғап, мойынорағыш, баскиім киеміз.* ***«Қыс»*** *Сыртта боран зулайды,* *Қарды үйіріп қуалап.* *Әлсін - әлсін тыңдайды,* *Терезеден сығалап* *Балаларды мадақтау.*	***2-топ.*** *Үлкен А3 форматта салынған орман суретінің үстіне кішкентай шырша құрастырып, орналастыру*	тауып атын атау. **Қызығушылықтарын ояту. жұмбақ жасыру** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру** Адамдардың бәрі қызығады, Су құймасаң сәні бұзылады. Бұл не? Гүл. **Ой қозғау.** -Неліктен біз бөлмеге гүл егеміз? -Гүлдер әдемі өсу үшін не керек? -Қандай күтім жасауымыз керек? -Шаңбасқан гүл қандай болады? -Гүлдер неде өсіп тұр? -Неліктен жасыл,өз қалпын сақтап тұр? -Кімдер күтім жасайды? -Гүлдердің бізге қандай пайдасы бар? Балаларды мадақтау. **Дид ойын: «Себеттегі гүлді тап»** **Шарты:** Суреттегі гүлдерден себеттегі гүлді тауып атын атау. **Сергіту сәті.** Шаршағанда ырғалып,	*Бір шеңберге тұрайық,* *Бәріміз дос болайық.* *Қолымызды бірге ұстап,* *Шаттанайық бәріміз.* *Тізбекте бір-бірден жүру, тізбекте жүгіру, тізені жоғары көтеріп жүру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Қатарға сапқа тұрып доптармен ЖДЖ жасау.*** ***Б.қ.: «Оң - сол»*** *1. Аяқтары иық молшерінде. Доп қолда. Допты оң жаққа қозғап, басты оң жақ иыққа қою. «Оң жақ» деп айту. Допты сол жаққа қозғап, басты сол жақ иыққа қою. «Сол жақ» деп айту* ***Б.қ.: «Секіргіш»*** *2. Аяқтары алшақ қойылған. Доп кеуде тұсында. допты жоғары лақтыру* ***Б. қ.: «Құламалар»*** *3. Аяқтары алшақ қойылған, қолдағы допты жоғары созу. Доппен оңға-солға иілу. /6 рет/* ***Б.қ.: «Дән»*** *4. Жиырылып отырады, доп қолда. Күн қыздырып, жауын жауады. «Дән» ақырын допты жоғары созып көтереді. Орнында тұрып айналады. Өкшемен тұрып көтереді. /6 рет/* ***Б.қ.: «Серіппе»***	**Дид ойын: «Гүлді алқап»** **Балаларды топқа бөлу.** **1-топ:** Берілген гүлді гуашь арқылы бояу **2-топ:** Берілген гүлді түрлі – түсті ермексаз жағу арқылы әсемдеу **3-топ:** Себетке гүлдер жапсыру. **Тақпақ** Қызыл жасыл гүл егіп, Баптап, күттік, түрлеттік. Қалмасын деп қуарып, Апта сайын суардық. Гүлдендірдік ауланы, Аулада гүл қаулады. **Сылдырмақ.** **Балаларды шеңберге шақыру.**

			Гүлге ұқсап демалам, Қанатты бір қағып, Гүлдей болып жайқалам. **Ой қозғау.** **Гүлді күту ережелері:** **Көрсету, түсіндіру.** **Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»** Гүлдердің жапырақтарының шаңын сулы мақтамен сүртеді. Жапырақтары ұсақ өсімдіктерді су шашатын ыдыспен бүркеп-шашып жуады. Суды жапырақтарына тигізбей топырағына құяды.	***5.** Аяқтарын алшақ қою, доп қолда. Денені тік ұстайды. Орында отырып - тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секунд/ Шеңбер бойы еркін жүру. (допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:** шәйнектік ойысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару.* ***Негізгі қимылдарды орындау:*** ***Допты екі қолмен кеуде тұсынан лақтыру** – Берілген белгі бойынша орындалатын жаттығудың реті – сапқа тұру, алғашқы қалыпты сақтау, допты лақтыру, доптыңсоңынан жүгіру, қатардың қасына келіп тұру.* ***Доға астынан еңбектеу** (биіктігі –40 см) – өтер кезде топтасу, бір-біріне кедергі жасамау.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Секір де – шапалақ ұр». Қимылдарды өзгерту үшін сапқа белгі береді.*	Сұрақ –жауап **Рефлексия** Балаларды мадақтау. Смайлктер беру
Балалармен Жеке жұмыс	***Қимылды ойын*** ***«Өз үйіңді тап»*** ***Шарты:**Кілемнің үстінде геометриялық фигуралар жатады.Олар үйшіктер,балалардың қолдарында геометриялық*	***Дид ойын: «Колецкесін тап»*** ***Ойын шарты:** Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша*	***Дид ойын: «Колецкесін тап»*** ***Ойын шарты:** Балалардың қолына әртүрлі заттардың суретін таратылады. Балалар қолдарындағы суреттер бойынша*	***Дид ойын: «Артығын тап»*** ***Мақсаты:**Балалар берілген суреттердің ортақ атауы барын түсінеді.* *Күтілетін нәтиже:Суреттерді атай отырып,не артық екенін*	***Дид ойын:*** ***«Сиқырлы түстер»*** ***Ойын шарты:** балаларға түрлі-түсті квадрат-тармен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және*

	карточкалар болады.Музыка ойнап тұрады,балалар кілем үстімен айналып жүреді.Музыка тоқтағанда әр кім өз үйшігіне барады. Бімеген бала ойынан шығады.	*көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	*көлеңкесін тауып орындарына отырады.*	*айтады.*	*жасыл тортбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жондеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау.*	***Картотека № 6*** *Айналадағы адамның қысқы еңбегі.*	***Картотека № 7*** *Аязды күнді бақылау.*	***Картотека № 8*** *Мұзды бақылау.*	***Картотека № 16*** *Күнді бақылау.*
	«Еңбегі адал жас орен» - серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру. Табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге кайтуы	*«Өнегелі 15 минут» Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің көшеде, үйде қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.02 – 07.02.2025ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде ұлттық құндылық, қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека №13 «Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека №15 Танып ал да, атын ата*** *Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека № 16 «Үй жануарлары»*** *Ойын шарты: Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олар туралы мейірімді сөздер айту.*	***Картотека № 17 «Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу.*	***Картотека № 18 «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				

жеке жұмыс					
Ертеңгілік жаттығу	*Ақпан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, тілдік мәдениетті дамыту.*				
	Жарқырап күнде ашылды, Айналаға нұр шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз	*Күлімдеген күн мейірімді! - Кіршіксіз ақ қар мейірімді! - Таза молдір су мейірімді! - Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын.*	*Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң балалар*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында үйә*				
	Ой қозғау. Сұрақ-жауап. *Балалар табиғат дегеніміз не? Табиғат нешеге бөлінеді? Табиғат екіге бөлінеді.* ***Өлі, тірі табиғат.*** *Қалай ойлайсыңдар тірі табиғатқа не жатады? -Дұрыс адамдар, құстар,жануарлар, өсімдіктер,ағаштар*	***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Шатастырма»*** *1.Көктемде қар жауады. 2. Қазір жаз мезгілі? 3.Көктемде қар еріді? 4Қыста жапырақтар сарғаяды? 5.Жаз ең суық жыл мезгілі? 7.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* ***Ой дамыту:*** ***Дид ойын: «Бұл не?»*** *Шарты: Глобусты үстел*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Жұмбақ жасыру Бір жерінде ыстық, Бір жерінде суық Бір жерінде күн, Бір жерінде түн Кереметалыпнеткен.* ***(Жер шары)*** ***Тыныштық сәті:*** *Табиғат құбылыстарының*	***Қызығушылықты ояту Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру Дәміде жоқ,түсі жоқ, Пайдаланбас кісі жоқ.* ***СУ*** ***Ой дамыту. АҚТ технологиясы.*** *-Су туралы түсінік беру. -Сұрақ-жауап. --Су қандай зат? -Оның қандай пайдасы*	***Қызығушылықтарын ояту. Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Жұмбақ жасыру. Жұртпың бәрі сүйеді, Бірақ қарай алмайды. (Күн)* ***Балалардың білімін нығайту.*** *Қыс белгілерін атап берулерін сұрау. Бүгін ауа райы қандай болып тұрғанын анықтау* ***Ой дамыту. АҚТ технол жұмыс.***

	Яғни, көбиетін, қоректенетін, өсетіндер жанды табиғатқа жатады. Ал жансыз табиғатқа не жатады? **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру:** Жер бетінде жатады Онымен ойнайсың Әр түрлі мүсін жасайсың. **Құм** **Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.** **Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.** Ал ғалымдар деген кім? Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз. **Саяхат** Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен. Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе. кесіртке,құрт т.б Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр. Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік. Ал құмды не үшін пайдалануға болады? Құрылыста,ыдыс жасағанда ,шыны,айна.	үстіне қойып, не екенін сұрау. -Глобустың пішіні қандай? -Глобустан қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Ол түстер нені белгілейді? -Біздің жерімізде құрғақ жер көп пе, су көп пе? Жер ғаламшары туралы түсінік беру. Жер бетіндегі ауа, су, жарық болғандықтан, онда адамдар, құстар, жануарлар тіршілік етеді. **Дид ойын: «Табиғатты аялайық»** Әр бала тірі табиғат түрлерін плакатқа жапсырып, табиғат көрінісін бейнелей отырып әңгімелейді. Жасыл шөпті жұлуға болмайды, ол біздің жерімізге көрік береді. Ағашты кесуге болмайды, ол бізге таза ауа береді. Суды ластауға болмайды, сусыз өмір жоқ. Гүлді жұлуға болмайды, гүлді аялау керек. Көбелекті өлтірмеңдер, ол — әдемілік белгісі. Құсты атуға болмайды, құс — адамның досы. Аңдарды қорғауымыз керек, олар біздің байлығымыз. **Сергіту сәті.** Біз кішкентай баламыз, Өсіп-өсіп толамыз. Күнге қарай талпынып, Көкке қолды созамыз.	дыбыстарын тыңдау. Сұрақ-жауап Ненің дыбысы деп ойлайсыңдар? Табиғат – бізді қоршаған орта, туған елім, ауа, күн мен жер және су, орман мен жануарлар. Табиғат нешеге бөлінед? Атау. **Ой дамыту.** тірі табиғат пен өлі табиғат бір-бірімен тығыз байланысын түсіндіру. **1-аялдама Су** Сылдырапағыпжатқан не ? -Дұрысбұл су. -Ал судыңқандайпайдасы бар? Су өлітабиғатқажатады,албіз адамдар суды ішемізбізгепайдасыөтекөп. Демек олі табиғат пен тірі табиғат бір-бірімен тығыз байланысы бар ма? **Сергіту сәті.** **2-аялдама** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру** Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің? Ол не ?**АУА** - Ауа не үшін керек? - Ауаның түсі қандай? - Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер,	бар? -Судың қасиеттері қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? (ішеді, жуынады) - Суды адамдардан басқа тағы нелер пайдаланады (жануарлар, өсімдіктер) -Су ағa ма? Неліктен? Өйткені ол сұйық.. **Сергіту сәті.** Ал балалар тұрайық, Мойнымызды бұрайық. Қолымызды созайық, Су ішінде қалықтап, Қане, жүзіп алайық, Оңға, солға бір қарап, Денемізді бұрайық **Балаларды топқа бөлу.** **Дид ойын:** **«Зерттеушілер»** **Тәжірибе жасау** **1-топ. Сүт пен суға тәжірибе** Қайсысы көрінетінін, қайсысы көрінбейті-нін бақылайды. **"Су - молдір"** **2- топ. Суға қант пен тұз қосып тәжірибе.** Суға қант пен тұз қосу және судың өзі дәмін татады. **"Суда дәм жоқ"** **3-топ Бояулармен.** Стакандағы суға әртүрлі субояу қосып, одан түс пайда болғанын бақылау. **"Су - түссіз"** **4- топ. Су және ванилин**	**Күн туралы түсінік беру.** Күн – жер бетіндегі тіршілік көзі. Адамдар, өсімдіктер, жануарлар жарық, жылуды күннен алады. Сондықтан бүкіл тіршілік атаулыға күнсіз өмір жоқ. Бірақ күнге тік қарауға, ұзақ күюге, баскиімсіз жүруге болмайтынын ескерту. **Дид ойын** **«Дәл сондайын тап»** Шарты: Күннің түсімен, пішіне түстес заттарды көрсетіп атайды. **Сергіту сәті.** Күн шығыстан жарқырап шықты, (қолдарын жоғары көтереді, созады) Күн батысқа батты. (Тізесін бүгіп отырып, қолдарын төмен түсіреді). Тамаша,тамаша, Күнжайнадыжақаша. Бәрімізгекөңілді Бүлөміртамаша! (Қолсоғады. жымияды). Бала үні. **4.Шығармашылық орталықта жұмыс жасау.** **Дид ойын: «Күн құрастыр»** Шарты: Бөлшектерден күн құрастырады. Балаларды мадақтау. **Қорытынды.** Сұрақ жауап арқылы қорытындылау. Балаларды мадақтау. **Музыка** **Тақырыбы: «Шынықсаң**

	Балалар сендер ғалымдар боласыңдар. **Тәжірибе алаңы.** **Тәжрибе№1** **1-нұсқа.** Ыдыстағы құмды түтікше арқылы үрлейміз..желдің әсерімен жылжып төбешіктерге айналады. **2-нұсқа.** Қасықтың көмегімен төбешік жасау. Құм қандай? Сусылдақ, жылжымалы. **Тәжірибе №2** Енді ылғалды құмды байқайық, құмды үрлеп көрейік үрленбейді. Жақын көрсететін шынымен қарап құмның пішіндерін анықтайық. Енді ылғалды құмды байқайық олар бір-біріне жабысып пішіндер көрінбейді.құмның түсі қандай? Сары,ақшыл ,ал ылғалды құм қара түсті. **Сергіту сәті:** Күн болып жанайық Мөлдір судай ағайық Гүл болып жайнайық Терең-терең домалап Жүргіліп-жүгіріп алайық. **Тәжірибе№3** Енді стакандағы суға «воронка» қасықпен құм салайық,не байқадық тесіктен өтіп кетті су сияқты ия. Ягни құм сусымалы және ол суға	**6.Ой толғаныс.** Сұрақ – жауап. -Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек?Табиғат байлықтарына нелер жатады? -Оны қорғау деген не? -Табиғатты сүйе білу деген не? **Қазақ тілі** **Тақырыбы: «Көліктер»** **Қызығушылықты ояту.** **Пед жет ойын: «Кім тапқыр?»** Шарты: Көліктер туралы жұмбақтар жасыру. Құс сияқты құс емес, Жүрсе де тым биікте. Қақпайды бір қанатын Жүрсе де тым биікте (ұшақ) -Арқасында ауыл жур, ала тайым шауып жүр. **(автобус)** -Тізбектелген көк үйлер, көшіп жүрген көп үйлер. **(поезд)** Әр жұмбаққа түсінік беру. **Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.** -Көлік дегеніміз не? -Қандай түрлері бар екен? -Жер көлігі, әуе көлігі, су көлігі, темір жол көлігі -Ол адам үшін неге қажет? -Сендер балабақшаға қандай көлік түрімен келесіңдер? -Автобуспен қайда баруға болады?	тіпті болмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады **Дид ойын:** **«Зерттеушілер»** **1-тәжірбие:** Әр баланың қолына айна беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткіеді **2-тәжірбие:** Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік. - ауасыздыныс алуға бола ма? **Қортынды** От та, суда, ауа да Жан-жануарбарлығы Ормантеңізтауларда Табиғаттыңбайлығы. Бала үні. **Балаларды мадақтау** **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім. Амандасу.** Ойыншық қоңжыққа, текше салынған себетке назар аудартады. Қоңжық сияқты күшті болуды ұсынады. Тізбекте бір-бірден жүру, тізбекте жүгіру. **«Музыкалық жұмбақтар»** ойын жаттығуы– орман жаттығулары қимылын ұқсату – қоңжықтың достарын. Қимылдың сипаты мен музыканың сәйкестігіне назар	**Ягни:"Судың иісі жоқ"** **Рефлекция** **Сұрақ-жауап** **Су қандай? Балалардың жауабы.** **Ө Тұрманжанов** **«Табиғатты аялайық»** Сүйейік табиғатты, аялайық! Біз де онан жақсылықты аямайық! Анадай табиғаттың аясында Жадырап жас балаша дем алайық!	**шымыр боласың»** **Музыкалық сәлемдесу.** Жеңіл әуенді бубен аспабында ойнап, балаларға кезекпен ырғақты сезіне орындауды ұсыну. Музыка әлемі туралы мағұламат беру. Балалардың ой-қиялдары, армандары туралы әңгімелесу. **Ой қозғау.** Дениміз сау болуы үшін не істеу керек? Балалар ой қорытып, спортпен айналысу керек деген тұжырымға келеді. Спорттың қандай түрлерін білесіңдер? Әлемге әйгілі спорт түрі аяқдоп (футбол) туралы ән үйренеміз. **Музыка тыңдау:** «Спорт маршы» (муз. В. Соловьев-Седой). Әуенді тыңдап, бұл музыкаға қандай қимыл жасауға болатынын сұрау. Шығарманың күшті, әлсіз бөліктерін ажыратуға үйрету. **Ән айту:** «Аяқдопшы» (муз. Т. Кулинова, сөзі. Б. Тобаяқов). Әннің сипатына көңіл аудару. Қандай көңіл күйде жазылған? Әннің мазмұны не туралы? Спорттың бұл түрін бұрын естігенің бар ма? Әздерің бұл ойынды ойнап көрдіңдер ме? **Музыкалық-ырғақты қозғалыс:** «Лентамен жаттығулар» (муз. Д. Шостакович (вальс). Вальс ырғағында ленталармен

	батып кетті ,ол ауыр екенін байқадық **Ой қозғау.** **Дид ойын: «Тілші»** **Шарты:** Балаларға микрофонды беріп үй алған білімдерін тексеру. Сендерге саяхат ұнадыма? **Балаларды мадақтау** **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім.** **Амандасу.** Ойыншық қонжыққа, текше салынған себетке назар аудартады. Қонжық сияқты күшті болуды ұсынады. Тізбекте бір-бірден жүру, тізбекте жүгіру. **«Музыкалық жұмбақтар»** ойын жаттығуы– орман жаттығулары қимылын ұқсату – қонжықтың достарын. Қимылдың сипаты мен музыканың сәйкестігіне назар аударады. Бір қатармен сапта жүру, бір қатармен жүгіру. Ойын-жаттығуы: «Музыкалы жұмбақтар» – ормандағы қонжықтың достарының қимылдарын корсету. Музыка мен қимылдың үйлесімділігене назар аударады.	Ол қандай көлік түріне жатады? -Пойыздармен қайда баруға болады? **Ой қозғау.** **Дид ойын: «Өз орнын тап»** Шарты: Әр көлікті өз тұрағына орналастыр Машина-гараж, Кеме – айлақ, Поезд – депо, Ұшақ – аэрадромда тұрады»	аударады. Бір қатармен сапта жүру, бір қатармен жүгіру. Ойын-жаттығуы: «Музыкалы жұмбақтар» – ормандағы қонжықтың достарының қимылдарын көрсету. Музыка мен қимылдың үйлесімділігене назар аударады. **Негізгі бөлім** **2 қатарға тұрып, текшелермен ЖДЖ жасау** **Негізгі бөлім:** **Б. қ.: «Оң-сол»** **1.** Аяқтары алшақ қойылған , ленталар төменде. басты оңнан-солға қарай бұрып «сол жақ» деп айту, солдан-оңға қарай бұрып «оң жақ» деп айту. /5 рет қайталау/ **Б. қ.: «Шеңбер жасау»** **2.** Аяқтары алшақ қойылған , ленталар жанда, лентаны жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. /5 рет қайталау/ **Б.қ.: «Айқастыру»** **3.** Аяқты алшақ қоямыз. Ленталарды жанға созу. оң қолдағы лентаны сол иыққа апару, сол қолдағы лентаны оң иыққа апару. «айқасты» деп айту. /5 рет қайталау/ **Б.қ.: «Жасыру»** **4.** Аяқты алшақ қоямыз. Ленталар белде. Алдыға қарай еңкейіп ленталарды созу «бар» деп айту, артқа		созылмалы қимылдар жасау. Лентаны жоғары-төмен көтеріп, түсіру, оңға-солға бұлғап мәнерлі қозғалыстар жасау. Вальс әуенінде екпінге ілесіп қимылдау. **Дид ойын: «Мен бастаймын, сен жалға»** Шарты: Мен спротты ..... Маған доппен ойнаған ..... **Дид ойын: «Топтастыр»** **Шарты:** Суреттегі аяқ допшы-ларға оздеріне лайықты доптарын сызық арқылы қос.

	Негізгі бөлім ***2 қатарға тұрып, текшелермен ЖДЖ жасау*** ***Негізгі бөлім:*** ***Б. қ.: «Оң-сол»*** *1. Аяқтары алшақ қойылған , ленталар төменде. басты оңнан-солға қарай бұрып «сол жақ» деп айту, солдан-оңға қарай бұрып «оң жақ» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Шеңбер жасау»*** *2. Аяқтары алшақ қойылған , ленталар жанда, лентаны жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Айқастыру»*** *3. Аяқты алшақ қоямыз. Ленталарды жанға созу. оң қолдағы лентаны сол иыққа апару, сол қолдағы лентаны оң иыққа апару. «айқасты» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жасыру»*** *4. Аяқты алшақ қоямыз. Ленталар белде. Алдыға қарай еңкейіп ленталарды созу «бар» деп айту, артқа шалқайып, ленталарды жасыру «жоқ» деп айту. /5 рет қайталау/* *Б.қ.: «Серіппе»*		*шалқайып, ленталарды жасыру «жоқ» деп айту. /5 рет қайталау/* *Б.қ.: «Серіппе»* *5. Аяқтарын алшақ қою, лента төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секу/* *Шеңбер бойы жүру /ленталарды себетке салу/.* ***Тыныс алу жаттығулары:****«Шар» - ерінді жұмып, ұртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап жұмылу, еріннен ауаны шығарады (2-3 рет).* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде жасау:* ***1.Ирек жолмен жүру*** ***Ойын жаттығуы:*** *Таспамен жасалған жолмен жүріп өту – текшелерді қонжықтың себетіне жинау.Тепе-теңдікті сақтауға, дене бітімін тік ұстауға, текшелерді созылған қолмен екі жақта ұстауға назар аудару.* ***2.Доға астынан еңбектеу. (биіктігі – 40см).*** ***Ойын жаттығуы:*** *«Қонжықтай еңбектеп от» – рет-ретімен үш доғаның астынан еңбектеп өту, қатардағы өз орнына келіп тұру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** *«Қақпаға түсір».* *Балаларға бір-біріне қарама-қасы қарап тұру*		

	5. Аяқтарын алшақ қою, лента төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секу/ Шеңбер бойы жүру /ленталарды себетке салу . ***Тынысалу жаттығулары:****«Шар» - ерінді жұмып, үртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап жұмылу, еріннен ауаны шығарады (2-3 рет).* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде жасау:* ***1.Ирек жолмен жүру*** ***Ойын жаттығуы:*** *Таспамен жасалған жолмен жүріп өту – текшелерді қонжықтың себетіне жинау.Тепе-теңдікті сақтауға, дене бітімін тік ұстауға, текшелерді созылған қолмен екі жақта ұстауға назар аудару.* ***2.Доға астынан еңбектеу. (биіктігі – 40см).*** ***Ойын жаттығуы:*** *«Қонжықтай еңбектеп өт» – рет-ретімен үш доғаның астынан еңбектеп өту, қатардағы өз орнына келіп тұру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** *«Қақпаға түсір». Балаларға бір-біріне*		*ұсынылады. Екі баланың ортасына қақпа қойылады. Допты бар күшімен лақтыруына назар аударылады.*		

	қарама-қасы қарап тұру ұсынылады. Екі баланың ортасына қақпа қойылады. Допты бар күшімен лақтыруына назар аударылады.				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас орен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жондеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 13*** *Торғайды бақылау.*	***Картотека № 14*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. **Қысқы серуен картотекасынан**				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас орен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа ілін қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа ілін қоюды пысықтау*
Ұйқыдан	***№ 3*** *«Саусақтар*	***№5***	***№6.***арқамен жатып қолды	***№7«***Күннің оянуы*»*	***№10***

біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	*амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	*"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын ізден жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	*екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп шілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	*- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	*Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* **Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан**				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және баска ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап	***«Сиқырлы түстер» дидактикалық ойыны*** ***Мақсаты:*** *ойын барысында балалар түстер мен реңктерге қызығушылықтанытып, табиғат сұлулығын сезіне біледі.* ***Ресурстар:*** *түрлі түсті карточкалар.* ***Ойын барысы:*** *балаларға түрлі-түсті квадраттармен*	**Вариатив** **Тақырыбы: «Гүл дүкені»** **Мақсаты:** Қиылған суреттерді реті бойынша тамырдан бастап құрастыру. **Ой дамыту.** **Менің сүйікті бұрышым. Гүлдер туралы иллюстациялар қарау.** Балалар,мына суретке қарандаршы -Нені суретін көріп	**Вариатив** **Тақырыбы: «Гүл дүкені»** **Мақсаты:** Тәжірибе жасау арқылы гүлге оттегінің қажеттілігін түсіндіру **ТӘЖІРИБЕ №2 «Өсімдік нені бөледі?»** **Мақсаты:** Өсімдік оттегін бөлетінін анықтау. Өсімдіктерге тыныс алудың қажеттілігін түсіну. **Қолданылатын**	***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Сәлеметсіңдер ме, балалар! Біз бүгін көңілді аңдар боламыз. Сендер қандай аңдарды білесіңдер? Жарайсыңдар. Біз оларға еліктеп, қимылдарын қайталаймыз. Ал, кәнеки, аңдар, маған құлақ салыңдар! Барлық қимыл-*	***Дид ойын:*** ***«Көкөністер мен жеміс»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністерді сипаттап айтуды,олардың пайдасы туралы біледі.* ***Құрал-жабдықтары:*** *Жемістер мен көкөністердің суреттері* ***Ойынның барысы:*** *Көкөністер мен жемістер суреттерін салатын қалташалар тақтаға ілінеді.*

қарау және басқалары)	*карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.*	түрсыңдар? -Гүлдер нешеге бөлінеді? -Гүлдің қандай пайдасы бар? -Гүлдер адамдарға не сыйлайды? -Көктемде қандай гүлдер өседі? Гүлдерді қалай күту керек білесіңдер ме? -Гүлдер әдемі болып өсу үшін не керек? **Ой қозғау.** - Енді осы суреттер арқылы өлең құрастырайық Гүлдер,гүлдер шоқ гүлдер Қызыл гүлдер,көк гүлдер Бақшамызға сән бердің Суарайын мен сені **АКТ технологиясы.** Гүлдің құрлысымен таныстыру. **Дид ойын: «Ретімен орналастыр»** Шарты: Гүлді өсу ретімен жапсыру.	**материалдар:** Ауа өткізбейтін қақпағы бар үлкен шыны ыдыс, судағы өсімдік сабағы немесе құмырадағы өсімдік, шырақ, сіріңке. **Процессі:** Балаларға орманда жағымды иіс шығатынын дәлелдеу. Балалар өсімдіктер адамның тыныс алуы үшін оттегін бөледі деп айтады. Болжамды тәжірибемен дәлелдеу: өсімдікті жабық қақпағы бар биік шыны ыдысқа орналастыру. Жылы, жарық жерге қою (егер өсімдік оттегін берсе, ыдыста оның көбірек болуы мүмкін). 1-2 күннен кейін балалардан ыдыстағы оттегінің жиналғанын қалай анықтауға болатынын сұрау. Қақпақты ашқаннан кейін бірден ыдысқа салынған шырақтың жарқырағанына назар аудару. **Қорытынды: Өсімдіктер оттегін шығарады.** **ҰІӘ қорытындылау.** Сұрақ-жауап. Бағалау	*қозғалысты біз сәтті орындаймыз.* *Оңға бұрылып бір қатармен сапқа тұрады. Бір қатармен сапта жүру. Аяқтың ұшымен жүру, қолдарын белге қояды – «түлкі ақырын таяп келеді», табанының ішкі жағымен жүру – «аю талтаңдап келеді», кәдімгі жүріспен кезектесіп жүреді. Алға қарай секіру – «қояндар секіреді». Бір қатармен жүру, жүгіру, «қасқыр жортып келеді». Жүру және жүгіру, конустардың арасынан жыланша жүру – «жылан жорғалайды». Шеңбер бойымен тұру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Түлкіге арналған қолғап.*** *Б.қ.: аяқтар табан қашықтығына сәйкес.* *1 – қолды алға созамыз, 2,3 – қолдың басын айналдырамыз, 4 – төмен түсіреміз. 4–5 рет.* ***Тиін ішінде.*** *Б.қ. – бұрынғы. 1 – аяғының ұшымен*	*Үстер үстінде суреттер аралас жатыр. Шақырылған бала өзіне ұнаған жеміс немесе көкөністі танып алады да қалтаға салады. Қайда өсетіні, түсі, пішіні, дәмі туралы сипаттап айтады.*

		 Сергіту сәті: Гүлдер, гүлдер көк гүлдер, Қызыл гүлдер, көп гүлдер Өсе берші нұрланып, Өсе берші ырғалып		*көтеріледі, қолдарын жоғары көтереді,* *2 – б.қ. 4 5 рет.* ***Құндыздар отын жаруда.****Б.қ.: аяқты иық бойымен қояды, саусақтарын айқастырып құлып жасайды, 1 – қолды бастан асыра жоғары көтереміз, 2 – алға қарай еңкейеміз – 4 рет.* ***Ал, кірпіде – саңырауқұлақ.*** *Б.қ.: аяқты табан қашықтығына сәйкес қойып тұру, қолдары төмен түсірілген.* *1 – отырады, қолын еденге тірейді, 2 – тұрады, б.қ.,4 рет қайталау.* ***Қоянға арналған пималар.*** *Б.қ.: түрегеп тұрады, қолдарды белге қояды. Бір орында тұрып кезекпен секіреді, жүреді.* *Қимылдың негізгі түрлері:* *1.Қолды белде ұстап, текшелерден аттап, соқпақпен (жолмен)жүру.* *Түлкі келеді көпірмен,* *Құйрығы оның бұлғаңдап.* *Қолындағысын түсірмей* *Серуендейді масайрап.*	

				2.Сәкі үстінде торттағандап еңбектеу. *Маймақ аяқ аюлар* *Орманда жүр серуендеп.* *Бөренеден олжылдам,* *Ептілікпен аттады.* *Қабырғасын ауыртпай* *Керіліп ол алды.* **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қояндар».**	
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Сөйлемді аяқта»*** ***Шарты:*** *мен сендерге сөйлемнің басын бастаймын, сендер аяқтайсыңыздар.* *- Құстар ұша алады, өйткені .....* *- Құстар қоректенеді ...* *- Көктемде қайтқан құстар ..* *- Аяздан қорықпайды ...* *- Үй құстары ...* *- Құстар қорғайды ...* *- Құстар бір–біріне ұқсайды, ...несімен?* ***Фонетикалық жаттығу:*** *Бала қарға – қарқ, қарқ (бәсең дауыспен)* *Ана қарға – қарқ, қарқ (орта дауыспен)* *Әке қарға – қарқ, қарқ (қатты дауыспен)*	***Дид ойын.*** ***«Кубизм» әдісі*** *Кубиктер арқылы тапсырма орындау.* *1-тапсырма* *Жаңылтпашты қайталау, жаттау* *Көк тырна* *Көп тырна* *Тыраулап тек* *Көп тұрма* ***Сергіту жаттығуы*** ***Дид ойын:*** ***«Болады-болмайды»*** ***Шарты:*** *Құстарды баптауға қатысты іс-әрекеттер айтылады. Дұрыс әрі тура мағынадағы сөйлем айтылса, қол шапалақтайды, бұрыс сөйлем айтылғанда келіспесе, аяғын топылдатады.* *Құстарды таспен атуға болады.* *Құстарды тамақтандыруға болады .* *Құстың ұясынан жұмыртқа алып, жаруға болады.*	***қимылды ойын: «Тату-тәтті отбасы»*** ***Ойын мақсаты:*** *Балаларүлкендерді сыйлауды біледі. Отбасы мүшелерін дұрыс атай алады.* ***Ойын барысы:*** *Бөлме ішінде әсем әуен ырғағымен жеңіл билеп жүреді. Тәрбиеші әуенді тоқтатып, хабарлама жасайды: «Тату-тәтті жанұяда» 3 адам тұрады. Балалар үштен, екіден, төрттен бірігеді. Ойын осылайша жалғаса береді.*	***Шынықтыру шаралары*** ***Тыныс алу жаттығулары*** ***«Кімнің шары алысқа ұшады?»*** ***Мақсаты:*** *Доңгелек жақ бұлшық етін дамыту, тыныш тұрған еріндер кезінде мұрынмен дұрыс тыныс алуын жаттықтыру.* ***Көрнекіліктер:*** *үстел, екі дөңгелек шар(әртүрлі түстен), екі текше (немесе түйме) шардың түстерімен сәйкес лента* ***Барысы:*** *Балалар жұпқа бөлінеді. Әр балаға шар беріледі. Үстел үстіне лента қойылады және оның үстіне шарларды қояды.Балалар жүргізушінің бұйрығы бойынша мұрын арқылы тыныс алып, шарды үрлеуі тиіс. Шарды үрген кезде жеткен жеріне лента түсіне сәйкес текше немесе түйме қойылады.*	***Таза ауада ойын жаттығулары***<br***қимылды ойын: «Жіп айналады»*** ***Мақсаты:*** *балалар бірлесіп жұмыс істеуді біледі.* ***Ойын барысы:*** *Балаларға тәрбиеші жіпті көрсетіп, оның қалай орналатынын көрсетеді. Балаларға осыны бейнелеуді ұсынады. Барлығы қолдарынан ұстап, бірінші тұрған бала жіптің рөлін атқарады.Ол болменің ортасында тұрып екінші баланың қолынан ұстайды, ал ол үшіншісін ұстайды. Содан жіп пайда болады.* *Тәрбиеші соңғы баланың қолынан ұстап , бірінші балаға қарай жіпке ұқсап айналады.Балалар «Жіп-жіп-жіп айналады!»- дейді.Сонан кейін жіп тарқатылғандай болып, балалар қолдарын жібермей кейін жүреді. Ойын 3-4 рет қайталанады.* ***Керекті құралдар:*** *жіп.*

		Құстардың ұясын бұзуға болады. *Құстарға қамқорлық жасауға болады.*		*Кімнің шары ұш мүмкіндікте ең ұзақ жылжыса сол жеңімпаз болады.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Қоянның қонаққа шақырғанына көңіл аудартады. Паровозбен баруды ұсынады.* *Бір қатар болып сапқа тұру. Ойын жаттығуы: « Пойыз».* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары*** *№1 аялдама:«Спорттық».* *ЖДЖ.* ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Сағаттар»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ , таяқша белде. «Тик-так» сөзін айтып басты оңға, солға қозғалту. /5 рет/* ***Б. қ.: «Су тасушы»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша иықта, иықты кезек көтеру. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Құламалар»*** ***3.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны жоғары созу, оңнан – солға, солдан - оңға қарай иілу. /6/* ***Б.қ.: «Күш жинау»*** ***4.*** *Аяқтар алшақ қойылған, таяқша кеуде тұсында. Таяқшаны жоғары көтеріп- түсіру. /6 рет/*	

				Б.қ.: «Мотоцикл жүргізу» ***5.****Аяқтарын алшақ қою, таяқша кеуде тұсында; мотоциклды жүргізу (ыр-ыр-ыр) деп айту. Бір орында жүру. (15-20 секунд).* *Бір саппен шеңбер бойы жүру /таяқшаларды үстел үстіне қою/ .* *Маршпен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Көкек» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды белге қояды, демді ішке біртіндеп тартады, «Ку-ку, Ку-ку» деп дыбыстап демді сыртқа шығара денені алға еңкейтеді.* ***Пойызбен әрі қарай жылжуды ұсынады.*** *№2 аялдама: «Қоянның үйі»* *Кегельдердің арасымен жолда «ирелеңдеп» жүру, қолдарын екі жаққа созып жүру.* *Дене бітімін тік ұстап, табанымен арқанды басып жүруге назар аудару.* *Мынау соқпақ жол* *Қоянның үйіне апарад,* *Сол соқпақпен жүріп,* *Қоянның үйін тап.* *Қоян достарын күтіп алып, ойын ойнауға шақырады.*	

				Бір орында тұрып, екі аяқпен жоғары секіру.(жаппай 6 - 8 рет). Сәл отырып, жерден екпінді түрде итерілу және аяқтың жазылуы есебінен бір орында секіру керек екеніне назар аударады. ***№3 аялдама: Қозғалысты ойын: «Маған қарай жүгір».*** *Ойын ережесін түсіндіреді. Залдың қарсы жағына шығып, балалардың атын атап шақырады.*	
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 13*** *Торғайды бақылау.*	***Картотека № 14*** *Күнді бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.02 – 14.02.2025ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары) жеке жұмыс	***Картотека № 4 «Затты сипаттау» Мақсаты:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы балалардың, сөздік қорын байыту.*	***Картотека № 7 «Табиғат құбылыстарын ата»*** *Мақсаты: қар мен жаңбырды ажырата білу, табиғат құбылыстары жөніндегі білімдерін бекіту, қатты, жұмсақ, ериді, буға айналады.*	***Картотека № 9 «Бұл қандай құс?»*** *Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуге үйрету және оларды ажырата білу.*	***Картотека № 11 «Жалпы атауын ата»*** *Мақсаты: Балаларға заттарды жеке-жеке таныта келе, ең соңында заттардың жалпы атауын бір сөзбен ойлана отырып шешуде тапқырлыққа, шапшандыққа баулу.*	***Картотека № 13 «Не артық?»*** *Мақсаты: Балаларды суретке қарап, оларды топтастыруға үйрету. Суретте тұрған артық затты таба білу, сипаттама беру.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Ақпан айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				

Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық)	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, тілдік мәдениетті дамыту.*				
	Жарқырап күнде ашылды, Айналаға нұр шашылды. Қайырлы күн! Біз көңілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз	*Күлімдеген күн мейірімді! - Кіршіксіз ақ қар мейірімді! - Таза мөлдір су мейірімді! - Бәрімізді көтеріп тұрған жер мейірімді!*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын.*	*Қайырлы таң балалар! Жарқырады қаламыз, Жайнай түсті даламыз, Қайырлы таң балалар! Аман Отан панамыз, Аман ата-анамыз, Қайырлы таң балалар*	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де доңгелек Күнге ұқсайды екенбіз*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген үйә.*				
	Қызығушылықты ояту. Тосын сәт. АҚТ технол жұмыс. *Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен кеме капитанымын. Атым Марат. Менімен бірге Қара теңізге саяхатқа баруды ұсынамын. Балалар саяхатқа барған ұнай ма? Ия. (мұнда желдеткіш қосып, теңіз оыбыстарын қоюға болады) Капитан: -Сендерге қызық болсын деп озіммен бірге кормені алып келдім.. Міне,*	***Қызығушылықты ояту Жұмбақ шешу*** *1. Жер бетінде бір шықпас, Су түбінде тұншықпас Сойлемейді, үндемейді. Пісірсе оны кім жемейді.* ***(Балық)*** *2. Аузы бар, тілі жоқ, Терісі бар, жүні жоқ. Қанаты бар ұшпайды, Су астында қыстайды.* ***(Балық)*** ***Ой дамыту АҚТ технологиясымен жұмыс*** *-Балықтар тек суда ғана тіршілік етеді, сондықтан олардың дене пішіні мекен ететін орны мен тіршілік жағдайларына байланысты*	***Ой дамыту АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Балық туралы түсінік беру. Сендер балық аулауға барғыларың келеді ме? Ендеше көлге саяхат жасайық.* ***Саяхатты хабарлау.*** *Таза ауа жұтамыз. Өзен көлді аралап Балық аулап қайтамыз. Міне балалар көлге келіп жеттік.* ***Тосын сәт.*** *- көлдің арғы бетінде кімді көріп тұрсыңдар?балықшы атайды. Атайға бару үшін қандай колік таңдаймыз? -Дұрыс, кемені таңдаймыз*	***Таңғажайып сәт.*** *Педагогтың ұялы телефоны шырылдайды. Алоо - Сәлеметсіздер ме балалар, мен су патшасымын. Сендер су астындағы жануарлар, жәндіктер туралы көп біледі екенсіндер. - Ендеше, сіздер теңіз әлемі туралы не жасай аласындар? Педагог: я су патшалығы біздің балалар суретті өте керемет салады. Біз сізге салған суретімізді суретке түсіріп, телефон арқылы жібереміз.* ***Ой дамыту.***	***Менің сүйікті бұрышым Ертегілер еліне саяхат бұрышы. Алтын балық ертегісін түсіндіру.*** ***Тосын сәт.*** ***Хат келу, оқу.*** *Құрметті балалар мен алтын балықпын маған көмек керек. Байқаусызда теңізге құлап, үйіне аквариумына дейін өздігінен жүзе алмайтын алтын балық бізге бізден көмек сұрайды. Біз оған көмектесуге тырысуымыз керек. Балалар,біз су патшалығына саяхатқа барамыз ба? Сендер ертегіні тыңдадыңдар, онда алтын балық тілекті орындайды,*

	қараңдар - Балалар, бұл не? Біз не істейміз? Оның не екенін қалай білуге болады? Жарайды, бізде қажетті кітаптар жоқ. Өзіммен бірге түсірген видеоны тамашалайық. **Ой дамыту.** **АҚТ технологиясымен Слайд.** Балықтар туралы түсінік беру. Бұл балықтар Балықтар қандай? Әр түрлі Балалар, қараңдаршы, қандай үлкен кеңістікті су алып жатыр. Мұның бәрі өзендер, теңіздер, ... Ал балықтар барлық жерде өмір сүреді. Қайсыларың балық аулауға бардыңдар? Қандай өзен балықтарын білесіңдер? Балалар, балықтың бәрі керемет. Олардың пішіні мен түсі әртүрлі. Балалар, маған суреттерді жинауға комектесіңдер. ***Дид ойын: «Балық жинау»*** Бірақ алдымен 2 командаға бөлінеміз: 1-топ тіктортбұрышты суреті бар мольбертке өзен балықтарын жинайды,	алуан түрлі болып келеді. **Балықтың пайдасы?** -Балықтың майынан қажетті бірнеше түрлі дәрумендер алынады. -Қабыршағынан інжу жасалады. -Майынан ыстыққа төзімді бояулар дайындалады. -Акула терісінен егеу дайындалады. -Акула бауырынан дәрі жасалады. -Балықты қолдану арқылы бауыр ауруларының алдын алуға болады. **Аквариумдағы балық күтімі.** Аквариумды күн сайын ұқыпты түрде күту керек, Алдымен аквариумға су құямыз, сосын түбіне құм себеміз. Енді аквар-иум өсімдіктерін отырғызу. Саусақымызбен үңгір қазып алып, оған өсімдіктің тамырын бекітеміз. Балықтарға ыңғайлы мекен қалыптастыру үшін, аквариумға балықтарды жібе-реміз. Күн сайын аквариумға назар салып қараған дұрыс. Балықтар теңселмей бірқалып-ты жүзеді, денесінде ешбір дақ болмайды. Тамақты таңертең және кешке берген дұрыс. ***Сергіту сәті:*** Әуенмен « Балықтар» биін билейді. **Күтім түрлері** **Кезеңдік күтім:**	-Балықшы атайға келу -Әлеметсіңдер ме балалар? Балалар балықшы атайдың қолында не бар? Бұл қармақпен не істейді? -Дұрыс балалар, балық аулайды. Ал сендер де ұстап көргілерің келеді ме? -Ендеше, менің сұрақтарыма жауап берсеңдер, мен сендерге қармағымды беремін. ***1- сұрақ:Табиғат нешеге бөлінеді?*** ***2-сұрақ. Балық табиғат-тың қай бөлігіне жатады?*** ***Су ше?*** ***Сергіту сәті*** Біз жүземіз оң жаққа, Біз жүземіз сол жаққа, Шоршымыз көл астында, Ыршымыз көл бетінде Тұщығыққа батамыз, Тәтті үйқыға жатамыз ***Балықшы атай:*** Балық туралы ертегі тыңдағыларың келе ме? ***Ертегі тыңдау.*** ***Бұл ертегі*** ***“Мұз астындағы ұйқы” деп аталады.*** Қыстың алғашқы аязынан кейін көлдің бетін айнадай жылтыр мұз басты. Мұз әлі жұқа болғанымен, күн сәулесін көлегейлеп, су асты күңгірт тартты. Бұрын мұндайды көрмеген жас сазандар су астының күңгірт тартқанына	Балықтар қайда тіршілік етеді? (суда, теңізде, көлде, мұхит және де аквариумде) Балықтардың түрі өте көп Балықтардың дене бітімі қандай пішінге ұқсас екен? - Сопақша. - Балықтардың мынау несі? - Басы. - Басында желбезегі болады. (Көрсету, қайталау) - Олар осы желбезегі арқылы дем алады. Ал денесінде нелері бар екен? - Қабыршақтары. - Дұрыс айтасыңдар. Ал денесіне жалғасқан мынау не екен? - Құйрығы. - Денесінің арқасындағы, бауырындағы жүзбе қанаттары.(Қайталау) Осы жүзбе қанаттары арқылы суда еркін жүзе алады ***Сөздік жұмыс:*** желбезек, қабыршақ, жүзбе қанат ***Сергіту сәті:*** ***Кәне балалар тұрамыз*** ***Бойымызды жазамыз*** ***Балықтарға ұқсап біз*** ***Жүзіп- жүзіп аламыз.*** Сонымен балық сусыз қалса өліп қалады екен ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Теңіз әлемі»*** ***1- топ:*** Балауыз шамды пайдаланып, әр түрлі бейнені салу, салынған бейненің үстін көк субояқ. гуашпен бояу арқылы теңіз әлемін бейнелеу.	бірақ біздің саяхатымызда біз керісінше басқа алтын балыққа көмектесеміз. - Біздің балықтардың үйіне жүзіп келуіне комектесетін бірнеше тапсырмаларды орындауымыз керек. ***1- тапсырма: Дид ойын: «Не қайда тұрады?»*** Шарты: : Балық бейнеленген суреттерге қарап, теңіз, өзен, аквариум, балалар суреттерді дұрыс орналастырып, оз мекеніне ***жапсыру керек.*** Тәрбиеші: Жарайсыңдар балалар, тапсырманы орындадық, осы уақытта сіздердің комектеріңізбен алтын балық аквариумға дұрыс жол тауып, өз үйіне қарай жүзіп келеді. -Бірақ балыққа оз үйіне кіргенше көмектесу үшін мына тапсырманы орындауымыз керек. Қазір біз ойын ойнаймыз, ***Дид ойын: «Балық туралы не білеміз» деп аталады.*** -Балықтар қайда мекендейді? (аквариумда, тоғанда, өзенде, көлде, теңізде) Балықтың денесі немен жабылған? (қабыршақпен) Балықтар суда қалай қозғалады? (қанаттар мен құйрықты пайдалану арқылы) Балықтар немен тыныс алады? (желбезекпен)

	ал 2-топ сопақ суреті бар мольбертке теңіз балықтарын жинайды. Жарайсың, сендер бәрін жақсы орындадыңдар. **Релаксация «Теңіз жағасында ұйықта»** (тыныштық музыка естіледі). (Балалар кілемде ыңғайлы қалыпта жатады). Барлығының армандарың бір. Сіз мөлдір көк суы бар теңізді көресіз, оның қалыңдығы арқылы сіз су асты әлемін көре аласыз: балдырлардың, теңіз тасбақаларының, ботен балықтардың ерекше сұлулығын. Бірақ теңіз суында алтын қабыршақтары жарқыраған балықтар жүзеді, айналады, үйір ойнайды. Тыныштық оларды таң қалдырады! Балық, балық, ұйықта! **Викторина өткізу** Ал енді білеміз, бүгін кім ең зейінді болды? -Балықтар қайда мекендейді? - Қандай ғажайып балықтарды білесіңдер? Сіздің есіңізде көбірек не қалды? Бүгін біз не үйрендік? **Рефлексия** Сізге белсенділік ұнады ма? «Иә» болса,	Аквариумдағы өсімдіктерді күтіп, суды ауыстырып отыру кезеңдік күтімге жатады. **Мерзімдік күтім:** Көктем мен күзде жасалуы. Көктемде жарық беруін құрал мен жылытқыш құралдың күшін төмендетіп, құралдарды жуып тазалап, ескі өсімдіктерді жоямыз. Ал күзде аквариумды қысқы тәртіпке ауыстырамыз. **Балықтардың көбеюі:** Балықтар уылдырық арқылы көбейеді. Уылдырықты көп шашатын балықтар –сазан, шортан, көксерке. **Балықтарды тағам ретінде пайдалану жолдары:** балықтың пайдасы өте көп. Одан көптеген тамақ түрлерін жасауға болады. Қуырып жеуге , балық сорпасын пісіруге, салаттар жасауға болады. Кейбір балықтарды консерві түрінде де шығарады **Шығармашылық бұрыш: «Аквариум балықтары»** **Шарты:** Балаларды топқа бөлу арқылы аквариум балықтарын суреттеу. **1-топ:** Аквариум құрастыру. **2-топ:** Аквариумге балықтар жапсыру. **3-топ:** Балықтарға жем мүсіндеу. **Қортынды** Сұрақ-жауап Балалрды мадақтау.	абыржып қалды. Мұны байқаған кәрі сазан түсіндіріп жатыр: Жыл сайын осылай болады. Біраздан кейін мұздың үстін қар басады да, мұлде қараңғылық орнайды. Міне балалар қазір балық-тар мұз астында ұйықтап жатыр. Мен мына қармағымды сендерге сыйға беремін Күн жылып, мұз ерігесін осы жерге келіңдер сол кезде балық аулап көресіңдер. Балықшы атаймен қоштасу. **Сау болыңдар** **Саяхаттан қайту.** Топқа келу. **Қортынды** Сұрақ-жауап Балаларды мадақтау. ***Денешынықтыру*** Педагог: Біздің құыршақтар денешынықтырумен шұғылданбақшы, бірақ олар қалай айналысу керектігін білмейді. Кәне, біз оларды үйретейікші.Әрқайсысың өзіңе ұнаған құыршақтың қасына барып тұрыңдар. Құыршақтарды алып серуендеп қайтайық. Құыршақтарды «үйшіктеріне» апарыңдар. Енді өздерің серуенден келіңдер.	**2-топ:** Теңіз әлеміне балықтар жапсыру. Дайын болған суреттерді өзара талдау. **Дид ойын: «Біздің корме»** Балалардың суретін Телефонға түсіру.Су патшалығына жіберу. **Тәрбиеші:** Телефон согу. Су патшасы біздің балалар оз жұмыстарын сізге сыйға тартып жіберді. Телефон шырылдау. **Су патшасы:** Балалар жарайсыңдар, сендер біздің теңіз жәндіктері туралы білетіндеріңді көрсеттіндер. Маған өте ұнады. **Су патшасы:** Маған өте ұнады. Қортынды Балаларды мадақтау.	Теңізде тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (теңіз балықтары) Тұщы суда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (тұщы су) Аквариумда тіршілік ететін балықтар қалай аталады? (аквариум) Балықтың жануарлардан қандай айырмашылығы бар? (жерде қозғала алмайды, табандары жоқ) - Адамдар балықты қалай ұстайды? (торлар, қармақ) Балық аулайтын адамды қалай атайды? (балықшы) Тәрбиеші: сендер балық туралы көп білесіңдер, жақсы жұмыс жасадыңдар, алтын балық үйіне жақынырақ жүзіп кетті. **Сергіту сәті. Музыкамен** Тәрбиеші: Барлығы жылынып, демалды, ал енді балалар, сендерге тағы бір тапсырма бар. **Дид ойын: «Суретті жина»** **Шарты:** бөлінген суреттерді құрастыру керек. - Жарайсыңдар, барлығы орындады, алтын балық біздің көмегіміз үшін өте риза, бірақ біз саяхатымыздағы соңғы тапсырманы орындауымыз керек. Біз сендермен шағын тәжірибе жасаймыз. Дид ойын: «Алтын балық» Шарты: Бояулардың

	шапалақтаңыз, «жоқ» болса, тепкілеңіз *Рақмет сізге. Сендер керемет достарсыңдар! Біздің саяхатымыз аяқталуға жақын. Менің сендерге сыйлығым бар.* ***Сендер ата-аналарыңа балық туралы айта алуларың үшін мен сендерге мына бояу парақтарын беремін.*** *Рахмет балалар. Келесі кездескенше.* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Қоянның қонаққа шақырғанына көңіл аудартады. Паровозбен баруды ұсынады.* *Бір қатар болып сапқа тұру. Ойын жаттығуы: « Пойыз».* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары*** *№1* *аялдама:«Спорттық».* *ЖДЖ.* ***Негізгі бөлім:*** ***Б.қ.: «Сағаттар»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ , таяқша белде. «Тик-так» сөзін айтып басты оңға, солға қозғалту. /5 рет/*	***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: Электроника деген не?*** ***Қызығушылықты ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *1.Шаң-тозаңды сүймейді,* *Тазалап оны жүр дейді.* ***(шаңсорғыш)*** *2.Бүкіл әлем ішіне сияр* *Аты оның ...(теледидар)* *3.Біздің үйде бір зат бар* *Сақтайды онда тамақты.* *Болсын мейлі күз бен жаз* *Іші оның қатты аяз.* ***(тоңазытқыш)*** ***Сұрақ – жауап.*** ***1. Ой дамыту.*** ***Қауіпсіздік туралы түсінік беру.*** *Сулы қолмен токты қосуға немесе ажыратуға болмайды;* *-Балаларға үлкендерсіз электр тоқтарын ұстауға болмайды;* *-Ерексектерсіз тұрмыстық техникаларды қолдануға болмайды.* *-Пеш қызып тұрғанда балалар қасына жақындауға болмайды.* *-Кір жуатын машинаға қолды салуға болмайды.* ***Ой қозғау*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Бірінші топ: Дид ойын: «Үтік пен орамал»*** *Шарты: үтікті тоқ көзіне қосып орамалды үтіктеуіміз*	*Өз қуыршақтарыңа барыңдар.* *Сендердің қалай жүгіретіндеріңді қуыршақтарың көрсін.* ***Негізгі бөлім*** ***Қуыршақтармен бірге жалпы дамыту жаттығулары.*** ***«Қуыршақтарды алып, шеңбер бойына тұрыңдар».*** *1.Қуыршақты жоғары көтереміз, сосын төментүсіреміз.* *Орындауы: ойыншықты оған қарап тұрып жоғары көтеру. (3-4 рет қайталау)* ***2.Қуыршақты еденге отырғызып, оның көзіне қараймыз.*** *Орындауы: иілу және отыру – әрқайсысы әртүрлі орындауы мүмкін. (3-4 рет қайталау)* ***3.Қуыршақпен жасырынбақ ойнайық.*** *Етпетінен жатып құыршаққа қарау,бетін алақанымен жасыру «ішпен жатып, иықпен тіреп басын сәл көтеру, иіліп «жасырыну».* *(3- 4 рет қайталау).* ***4.Қуыршақпен билейік.*** *Қуыршақты қолға алып, әркім өз әлінше бір орында би қимылдарын жасау. (15–20 секқайталау)* *Қимылдың негізгі түрлері: Қолға қуыршақты ұстап,*		*көмегімен ақ балықты «алтынға» айналдыру.* ***Практикалық жұмыс.*** *Балалар сызбалары бар парақтарды түсті суға түсіреді, педагог балалардың мұқият жұмыс істеуі үшін бақылайды.* *Қажет болған жағдайда жеке көмек көрсету.* ***Тәрбиеші:*** *бүгін біз жақсы жұмыс жасап, алтын балыққа көмектестік. Көмегіміз үшін рақмет айтты.* *Алтын балық қарны ашқан секілді, оған жем жасап беріп қуантайық.* ***Дид ойын: «Балықты жемдейміз»*** ***Шарты:*** *Ермексаздан әр түрлі түсті жем жасау.* ***Қортынды*** *-Бізге неден хат келді?* *-Алтын балық үшін не істеу керек еді?* *балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Пойыз» әні*** *-Баланы сабаққа дайындау, жылулық шеңбер құру.* *-Жаңа сабақты түсіндіру.* *-балалар сендер Пойыз әнін естіпдіңдер ме?* *-Оның авторы кім екенін білесіндер ме?* *-Ол өлеңнің әнін кім жазғанын білесіндер ме?* *-Пойыз дегеніміз не?* *-Ол қайда жүреді?*

	Б. қ.: «Су тасушы» ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша ықта, ықты кезек көтеру. 5 рет қайталау* ***Б.қ.: «Құламалар»*** ***3.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны жоғары созу, оңнан солға, солдан - оңға қарай иілу. 6* ***Б.қ.: «Күш жинау»*** ***4.*** *Аяқтар алшақ қойылған, таяқша кеуде тұсында. Таяқшаны жоғары көтеріп- түсіру. 6 рет* ***Б.қ.: «Мотоцикл жүргізу»*** ***5.****Аяқтарын алшақ қою, таяқша кеуде тұсында; мотоциклды жүргізу (ыр-ыр-ыр) деп айту. Бір орында жүру. (15-20 секунд).* *Бір саппен шеңбер бойы жүру таяқшаларды үстел үстіне қою .* *Маршпен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Көкек» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды белге қояды, демді ішке біртіндеп тартады, «Ку-ку, Ку-ку» деп ыбыстап демді сыртқа шығара денені алға еңкейтеді.* ***Пойызбен әрі қарай жылжуды ұсынады.***	*керек.* ***Екінші топ: Дид ойын: «Қуыршаққа көмек»*** *Шарты: Қуыршақтың шашын шаш кептіргішпен кептіруіміз керек.* ***Үшінші топ:Дид ойын: «Көмекшілер»*** *Шарты: Жиналған қоқысты шаңсорғышпен жинау керек* *Дид* ***ойын: «Электротехникалық тұрмыстық заттарды ажырат»*** ***Ойынның шарты:*** *Көптеген ыдыс аяқтардың суреттері көрсетіледі. Балалар солардың ішінен эл.техникалық .заттарды тауып, атау керек.*	*екі жіп арасымен түзу жүру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Күлше нан»*** *Қуыршақтарды үлкен шеңбер бойымен отырғызуды ұсынады (үлкен шеңбер залдың ортасында).* *Қуыршақтардың туған күнін атап оту үшін «Күлше нан» ойынын ойнаймыз.* *Бәріміз бір- біріміздің қолымыздан ұстаймыз.* ***Туған күнді тойлауға*** ***Пісірдік біз күлше нан.*** ***Иісі қандай дәмді, Өзі қандай сәнді.*** ***Қызарып піскен күлше нан,*** ***Қазаннан түскен күлше нан.*** ***Күлше нан, бұрыл солға,*** ***Күлше нан, бұрыл оңға,*** ***Жан-жағыңа қара да,*** ***Қуыршақты таңда.*** *(Өз қуыршақтарын алып, әркім оз әлінше би қимылдарын жасайды. 2 рет қайталайды).* *Қуыршақтар шаршады, енді оларды машинемен үйлеріне апарып салайық.* *«Машине» әнінің ырғағымен бәріміз үйге қайтайық.* *Машине, машине келе жатыр, Ішінде, ішінде шопыр отыр.* *Би-би-би! Би-би-би!*		*-Сендер оған мініп көрдіндер ме?* *-Біздің ауылда пойыз бар ма?* *Бір-біріне жылы тілек білдіру,(жақсы бол,ауырма, денің сау болсын)* *Балалар қойған сұрақтарға қуана жауап береді.* ***«Пойыз» әні*** *Сөзі – Ж.Смақовтікі* *Әні – К.Қуатбаевтікі* *Кәне, кімнің бойы ұзын?* *Паровозы ол пойыздың.* *Қатар-қатар тұрайық,* *Пойызды біз құрайық.* *Ал, паровоз, баста алға,* *Бәрімізді басқар да.* *Пыш-пыш, пыш-пыш, біз кеттік,* *Жүрісті тым үдеттік.* *Гу-гу, гу-гу, гүлде,* *Қалып қойма бірің де,* *Пыш-пыш, пыш-пыш, біз кеттік,* *Жүрісті тым тездеттік!* *Бірнеше рет қайталата отырып әнді жаттатамын.* *-Оны түсініп, әннің нақышына келтіріп айтады.* *Тәрбиешінің көмегімен әнді жаттайды.* ***Сергіту сәті****: «Пойыз»* *-Балалар сап түзеп тұрады.Бір бала машинист болып, «Пойыз» әнін педагогтың көмегімен қайталап қимылмен айтады.* ***Дидактикалық ойын :*** *«Не жоқ?».* ***Міндеті****: Балалардың зейінін,есте сақтау қабілетін*

	№2 аялдама: «Қоянның үйі» *Кегельдердің арасымен жолда «ирелеңдеп» жүру, қолдарын екі жаққа созып жүру.* *Дене бітімін тік ұстап, табанымен арқанды басып жүруге назар аудару.* *Мынау соқпақ жол* *Қоянның үйіне апарад,* *Сол соқпақпен жүріп,* *Қоянның үйін тап.* *Қоян достарын күтіп алып, ойын ойнауға шақырады.* *Бір орында тұрып, екі аяқпен жоғары секіру.(жаппай 6 - 8 рет).* *Сәл отырып, жерден екпінді түрде итерілу және аяқтың жазылуы есебінен бір орында секіру керек екеніне назар аударады.* ***№3 аялдама:*** ***Қозғалысты ойын:*** ***«Маған қарай жүгір».*** *Ойын ережесін түсіндіреді.* *Залдың қарсы жағына шығып, балалардың атын атап шақырады.*				*дамыту.* *Шарты:* *Балалар көздерін жұмады, тәрбиеші ойыншықтардың орнын ауыстырады немесе біреуін тығып қояды. Балалар жоқ ойыншықты тауып айтады.* *-Балалар әрбір сөзді қимыл көрсетіп жасайды.*
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас орен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу,*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап,*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін*

	шкафтарын таза ұстау және жинау	*қатармен жүруге дағдыландыру.*	*аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 15 Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***	***Картотека № 20 Боранды бақылау.***	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау.*	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау.*	***Картотека № 14 Торғайды бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. **Қысқы серуен картотекасынан**				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас орен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.*	***№5*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу,*	***№7****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.*	***№10*** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*

	- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*		*кеуделерін жоғары котеру, басты тік ұстау*	*«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	
	Қауіпсіздік ережесі ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және баскалары)	***Қимылды ойын: «Қарақұс пен балапандар»*** ***Мақсаты:*** *жылдамдыққа, шапшаңдыққа баулу, көңілдерін көтеру.* ***Ойынның барысы:*** *Педагог тауық болып, балалар балапан болып жем теруге шығады. Бір бала қарақұс болады. Жем теріп жүргенді қарақұс ұшып келеді. Барлық балапандар тауықтың ақанатының астына жасырынады.*	**Вариатив** **Тақырыбы:«Гүлге не қажет ?»** **Мақсаты:** Гүлдердің атауларын, сырт келбетін, жеке бөлшек атауларын дұрыс айтуын, оларды баптап, күту ережелерімен таныстыру. **Дид ойын: «Себетті гүлдендір»** Тәрбиеші дайын себет суретін балаларға таратып береді. **Тапсырма:** **1-топ балалары** себет үстіне гүлдер суретін салады. **2-топ балалары** дайын гүлдерді қиып, себет ішіне жапсырады. Қане келіңдер мына гүлдерді себетке жабыстырайық. Қарандаршы себетіміз қандай әдемі болып шықты **Бейнетаспадан гүлдерді**	**Вариатив** **Тақырыбы:«Гүлге не қажет?»** **Мақсаты:** Гүлдердің атауларын, сырт келбетін, жеке бөлшек атауларын дұрыс айтуын, оларды баптап, күту ережелерімен таныстыру. **Екі топпен жұмыс:** I топ. Гүлдерді күтіп-баптау. II топ. Гүлдердің бөліктерін зерттеу. **Дид ойын: «Гүлді көйлек»** Шарты: Көйлектегі гүлдерді мақта таякшасымен бояу. Гүл өсірдім бөлмеме **Болат Үсенбаев** Үлгі болып өзгеге, Гүл өсірдім бөлмеме. Сұлулықтың сыйлығын Апарамын көрмеге.	***Қимылды ойын: «Шарларды жина»*** ***Ойын мақсаты :****балалардың шарлардың түсін, формасын айыра білуге үйрету.* ***Ойын барысы:****Тәрбиеші жерге әртүрлі түсті шарлар мен доптарды шашып тастап, балаларға оларды жинап, қоратшаға салуды ұсынады.* ***Денешынықтыру*** *Педагог: Біздің қуыршақтар денешынықтырумен шұғылданбақшы, бірақ олар қалай айналысу керектігін білмейді. Кәне, біз оларды үйретейікші.Әрқайсысың өзіңе ұнаған қуыршақтың қасына барып тұрыңдар. Қуыршақтарды алып серуенден қайтайық. Қуыршақтарды «үйшіктеріне» апарыңдар.*	***Қимылды ойын: «Не жүреді және ұшады?»*** ***Мақсаты:*** *Әртүрлі қимылдар жасауға машықтану, қимылдардың үйлесімділігін дамыту, зейін және есту анализаторларын, қол мен аяқ-қимылдарын дамыту.*

		тамашалау (бейнефильм, бәйшешек, қызғалдақ, бақ-бақ өсіп шығуы) **Ой қозғау.** Гүлдерді қалай күту керек білесіңдер ме? -Гүлдер әдемі болып өсу үшін не керек? **Сергіту жаттығуы:** Шаршағанда ырғалып Гүлге ұқсап демалам Қолдарымды қозғалтып, Гүлдей болып жайқалам.	**Дид ойын: ойын: «Гүлдерді топта»** Шарты: Дала гүлдерін көк қыстырғышпен, бөлме гүлдерін қызыл қыстырғышпен қыстырып белгілеуді ұсыну. **Дид ойын: «Су құйғышты әсемде»** Шарты: Әр су құйғыштың сыртындағы гүлді өз қалаған түспен бояу. **Қорытынды :** Балалар біз бүгін не туралы әңгімелестік? Егерде, көңіл-күйлері көтеріңкі болса, қызыл гүлді алуды, көңіл-күйлері болмай тұрса, көк гүлдерді таңдауды ұсынады. Балаларды мадақтау	*Енді өздерің серуенде келіңдер.* *Өз қуыршақтарыңа барыңдар.* *Сендердің қалай жүгіретіндеріңді қуыршақтарың көрсін.* ***Негізгі бөлім*** ***Қуыршақтармен бірге жалпы дамыту жаттығулары.*** ***«Қуыршақтарды алып, шеңбер бойына тұрыңдар».*** *1.Қуыршақты жоғары көтереміз, сосын төментүсіреміз.* *Орындауы: ойыншықты оған қарап тұрып жоғары көтеру. (3-4 рет қайталау)* ***2.Қуыршақты еденге отырғызып, оның көзіне қараймыз.*** *Орындауы: иілу және отыру – әрқайсысы әртүрлі орындауы мүмкін. (3-4 рет қайталау)* ***3.Қуыршақпен жасырынбақ ойнайық.*** *Етпетінен жатып қуыршаққа қарау,бетін алақанымен жасыру «ішпен жатып, иықпен тіреп басын сәл көтеру, иіліп «жасырыну».* *(3- 4 рет қайталау).* ***4.Қуыршақпен билейік.*** *Қуыршақты қолға алып, әркім өз әлінше бір орында би қимылдарын жасау. (15–20 секқайталау)* *Қимылдың негізгі түрлері:*	

				Қолға қуыршақты ұстап, екі жіп арасымен түзу жүру. ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Күлше нан»*** *Қуыршақтарды үлкен шеңбер бойымен отырғызуды ұсынады (үлкен шеңбер залдың ортасында). Қуыршақтардың туған күнін атап өту үшін «Күлше нан» ойынын ойнаймыз. Бәріміз бір- біріміздің қолымыздан ұстаймыз.* ***Туған күнді тойлауға*** ***Пісірдік біз күлше нан.*** ***Иісі қандай дәмді, Өзі қандай сәнді.*** ***Қызарып піскен күлше нан,*** ***Қазаннан түскен күлше нан.*** ***Күлше нан, бұрыл солға,*** ***Күлше нан, бұрыл оңға,*** ***Жан-жағыңа қара да,*** ***Қуыршақты таңда.*** *(Өз қуыршақтарын алып, әркім өз әлінше би қимылдарын жасайды. 2 рет қайталайды). Қуыршақтар шаршады, енді оларды мәшинемен үйлеріне апарып салайық.* *«Мәшине» әнінің ырғағымен бәріміз үйге қайтайық.* *Мәшине, мәшине келе жатыр, Ішінде, ішінде шопыр отыр.* *Би-би-би! Би-би-би!*	
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: Ғажайып қалта»*** ***Мақсаты:***	***Саусақ ойын.*** ***«Саусақты демалту»*** *Саусағымыз*	***Дид ойын: «Шарларды өз себетіне жинаймыз»*** *Шарты: балалар шашылған*	***Дид ойын:*** ***« Күннің шуақтары»*** *Шарты .балалар фетрден*	***Дид ойын: «Ойыншықты табайық?»*** ***Шарты:*** *Құм ішінен*

	Ойыншықтардың ажыратып тани білуге үйрету, ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту.	*шаршады, (қолдарын үстел үстіне қояды)* *Демалуды қалады.(ары бері қозғайды)* *Саусақтарды жазайық, (қолдарын көтеріп, саусақтарын жазады)* *Бір, екі, үш, демалтын бір алайық.* *(саусақтарын жазып, қайтадан жұмады)*	*шарларды оз түстерімен себетке жинайды.*	*жасалған күнге шуақтарын жапсырады.*	*ойыншықты іздейді. Тапқан ойыншықтың атауын айту. Балаларды мадақтау.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 15*** ***Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.***	***Картотека № 20*** ***Боранды бақылау.***	***Картотека № 3*** *Суық торғайды бақылау.*	***Картотека № 4*** *Бұршақты бақылау.*	***Картотека № 14*** ***Торғайды бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу – білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: жас
Жоспардың құрылу кезеңі : 17.02 – 21.02.2025ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары) жеке жұмыс	***Картотека № 18*** ***Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі.*	***Картотека № 21*** ***Дид ойын: «Балық аулау»*** ***Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*	***Картотека № 20*** ***Дид ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқып суреттен таба біледі.*	***Картотека № 17*** ***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Картотека № 15*** ***Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Ақпан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*

	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы аясында бала тілін дамыту.*				
	Жабырқауды білмейміз, Жалқаулықты сүймейміз, Біз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан.	*Өсеміз біз күліп-ойнап, Он саусақтың саласындай, Өсеміз біз күліп-ойнап, Бір үйдің баласындай.*	*Бақшамызға барғанда Жолыққан бар жандарға. Ертемен ақ пейілмен, «Қайырлы таң» деймін мен*	*Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге.*	*«Арайлап таң атты» Арайлап таң атты, Күн шуағын шашты. Сәлем күн, сәлем жер Сәлем достар Бәріміз бірге болайық.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген ұйә.*				
	Қызығушылықты ояту. Ой қозғау.«Қыс» *Сыртта боран зулайды, Қарды үйіріп қуалап. Әлсін - әлсін тыңдайды, Терезеден сығалап* ***Сұрақ –жауап.*** *Өлең не туралы айтылған? -Қазір қандай мезгіл? -Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады? Жұмбақтың шешуімен байланыстыру. -Несімен ұнайды? Қандай ойын түрлерін білесіңдер?* ***Ой дамыту. Мнемотехника әдісімен***	***Қызығушылықты ояту.*** *Тәрбиеші: Балалар қараңдаршы бізге бір пакет келді. Онда не бар екенін көрейік. Балалар: Сурет! Тәрбиеші: Иә, қандай әдемі! Мұнда не көрсетілген? Балалар: Қыс, ағаштар, қар үйінділері! Тәрбиеші: Алыстан үйлер, ақ дала көрінеді. Суретте тағы нені көріп тұрсыңдар? Балалар: Қоян отыр. Тәрбиеші: Иә, ол түлкінің бір жерде жүгіріп келе жатқанын, ал қояның қасында бұтақтарда құстар отыр ма екенін білу үшін отырады және мүкият*	***Ой дамыту. Суретпен жұмыс.*** *Балалар, суреттерге қарайық. Қай жыл мезгілі көрсетілген? Көп қар мен айналаның бәрі қарлы ертегіге айналды! Қыс – жылдың тамаша мезгілі. Қыста бәрі қармен жабылады: үйлердің шатыры, жер, ағаштар, бәрі аппақ киім киген. - Қыста ауа райы қалай өзгерді (суық болды) - Қар туралы не айта аласыңдар (суық, үлпілдек, жұмсақ) - Өсімдіктер, жәндіктер, жануарлар қалай қыстайды (қыста үйқыға кетеді)*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгін таңертең маған ерекше хат келді. Оны ашып оқып көрейік.* ***«Сәлеметсіздер ме, балалар!*** *Сізге бір таңғажайып орман тұрғындарының бірі хат жазып отыр.* ***Санаулы күндерден соң қыс мезгілімен қоштасасыңдар.*** *Сондықтан мен сендерді қысқы орманға қонаққа шақырамын. Ал менің кім екенімді саяхаттың соңында білесіңдер.Әр далада менің бір досым сендерді күтіп тұрады. Дұрыс орындалған*	***Ой дамыту*** *Сендер қысты жақсы көресіңдер ме? Шана тебуді ұнатасыңдар ма? Ал қыста терезелердегі өрнектер өте әдемі, шынайы сурет үшін терезеге қарайық.* ***Ғажайып сәт.*** *Мұнда бір хат тұрған сияқты. Бұл біреуден келгенхабарлама ғой.* ***Педагог терезедегі жазуды оқиды.*** ***«Құрметті балалар! Танысқанымма қуаныштымын! Мен сендерді қысқы орманға саяхатқа шақырамын. Сізді қызықты***

	жұмыс. ***Мнемо кесте.***-*Суреттке өз ойынан әңгіме құрау.* *-Сұрақтарға жауап беру.* ***Б.Жақып «Сырғанақ»*** ***-Өлең жолдарын мәнерлеп оқу.*** ***-Өлең мазмұнын ашу.*** ***-Жаттауға үйрету.*** *Біз тебеміз сырғанақ* *Таудан төмен сырғанап* *Бір шанада екеуміз* *Құламайды екенбіз.....* ***Қызығушылықты ояту.*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Аспаннан ақ ұлпа борады,* *Даланы сейсепке орады.***(Қар)** *Қыс мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады?* *Сөздік жұмыс жүргізу. (сейсеп, ұлпа, құбылыс)* ***Дәстүрден тыс сурет салу әдісімен** щетканы пайдаланып, шашырату әдісімен сурет салу.* *Сурет салу техникасын түсіндіру.* *Ұжымдық жұмыс жасауды және дәстүрден тыс әдіспен жұмыс жасауды үйрету.* ***Балаларды қар, мұз, аяз, атауларымен топқа бөлу.*** ***1-топ***	*тындайды.* *Тәрбиеші: Сонымен қатар өлең де бар! Ал оны бізге қыстың өзі жіберді. Оны тындағыларың келе ме?* ***Өлең «Қыс мезгілі»*** *Далада қар борайды,* *Ақ мамыққа орайды* *Мұз болады, қатады* *Жып жылтыр боп жатады.* *Аралайды бақшаны,* *Үзілмейді жақсы әні.* *Гүлденеді бақшалар,* *Жауса жаусын ақша қар.* *Өлеңдегі қар бүршіктері қалай аталады?* *Балалар: Ақ мамықтар!* ***Шығармашылық орталық.*** *Мына ақ мамықтар бөлініп қалыпты, қане оны бірінші құрастырып алайық, сосын бір-біріне жапсырайық.* ***Дид ойын: «Ақ мамық, ақ ұлпалар»*** ***Шарты:** Қиылып, бөлініп қалған ұлпа қарларды өрнегімен келтіріп құрастыру, бір-біріне жапсыру.* *Тәрбиеші: Енді сендер балалар емес, қар ұлпалары екендеріңді елестетіңдер.* ***Қим ойын: «Қар ұлпалары ұшады»*** *Ұшайық. Қалай ұшамыз?* *Балалар: Тыныш, жай, ақырын!* ***Қызығушылықты ояту.*** *Тәрбиеші: Балалар біз ағаштарға қар суретін салсақ, қыс бұдан да қызық*	*- Сендер қыстың қандай табиғат құбылыстарын білесіңдер **(боран, қар жауады, аяз)*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Қалбалақтап ұшады.* *Қанаты талып,* *Жерді барып құшады.* ***(Қар)*** *Қолы мен қаламы жоқ,* *Бірақ сурет салады көп.* ***(Аяз)*** *Қыста шыны боп қатады,* *Жылыды су боп жатады.* ***(Мұз)*** *Мүлгіп тұрған бақ тыныш,* *Ораныпты ақ күміс.* ***(Қырау)*** *Көлдің беті көк әйнек,* *Сырғанауға, тым әйбат!* ***(Мұз)*** *Тікен, тікен, тік біткен.* *Қысы, жазы бір түсте.* ***(Шырша)*** ***Ой қозғау.*** *- Балалар, қыста қандай Ойындарды ұнатасыңдар?* ***(шанамен сырғанау, аққала жасау, қарда ойнау).*** *Осы ойын түрлерін жасап көрейік.* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***Дид ойын: «Менің сүйікті ойындарым»*** ***1-топ:** Аққала жапсыру.* ***2-топ:** Шана құрастыру.* ***Дид ойын: «Қар үйіндісі»*** ***Шарты:** Қиылған суреттен құрастырып қар үйіндісін*	*тапсырма үшін менің достарым сендерге жалпы суреттің бір бөлігін береді. Саяхаттың соңында бөліктерден сурет құрастырып, менің кім екенімді білесіңдер?* ***Тәрбиеші: Ал, шынында да, балалар біз қыс мезгілімен қоштасамыз, енді көктем келеді. Ал қазір қысқы орманға барамыз ба?.*** *Шаңғымызды киіп, орманға барайық.* *Сонымен біз қысқы орманға келдік* *Қане амандасайық.* *Сәлем орман,* *Қалың орман,* *Ертегілер мен ғажайыптарға толы орман!* ***1-ші Аялдама*** ***Тосын сәт*** ***Бізді бір құс күтіп тұр.*** *-Қараңдар! Ол себетті күзетіп тұр. Себетте не бар екенін көрейік. Иә, міне, тапсырма: «Бүгін таңертең мен барлық суреттерді кездейсоқ шашыратып жібердім. Бірақ мен оларды жинай алмаймын. Сіздер командаңызбен бірге осы суреттерді құрастырып, шағын әңгіме құрау керексіздер »* ***Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»***	***тапсырмалар мен кездесулер күтуде! «Қыс»*** *- Бұл тамаша! Қыс бізді өз орманда серуендеуге шақырады. Ал, оның бізге не дайындағанын көрейік.* ***Серуенге немен барамыз?*** *Мен шанамен баруды ұсынамын. Біздің мына шанамыздың бір бөлігі жоқ. Оны табу керек.* ***Дид ойын: «Бөлігін тап»*** ***Шарты: Шананың бөлігін құрастыру.*** ***1- аялдама. Дид ойын: «Іздер»*** *- Балалар, аң жүгіріп өткенде қарда не қалады?* ***(Іздер.)*** *- Бұл орманда көптеген жануарлар мекендейді, олар қанша із қалдырды, нағыз жануарлардың іздерін осы жерден іздейік. Осы жолдардан өтіп, не қалдырғанын білейік.* ***Шарты:** Кілем үстіне жабайы аңдардың сұлбасы мен ізі бейнеленген карточкалар: қоян, түлкі, қасқыр, тиін, аю, киік* ***Әдемі музыка естіледі.*** *Балалар жануардың іздері бейнеленген жолдармен және оның сұлбасының соңында жүреді. Таңдалған жолмен жүріп, олар оның бойымен қай жануардың өткенін, кімнің ізі екенін болжауға тырысады, содан кейін оны болжағандарын*

	Шаңғының суретін құрастыру. Сипаттама беру **2-топ** Шананың суретін жапсыру Сипаттама беру. **3-топ** Аққаланы мүсіндеу. **Тақпақ** **Қысқы күн** **Жапалақтап ала қар** **Жауды күнде қайталап,** **Қырға шықты балалар,** **Шаңғыларын арқалап.** **Қортынды балаларды мадақтау.** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім .*** ***Балалармен амандасу.*** ***«Пойыз» ойыны.*** Балаларға үлкен себеттегі сылдырмақты көрсету. Сылдырмақты балалардың өздеріне алғызып, бірінің соңынан бірін жүргізіп, шеңберге түргызу. ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары:Сылдырмақпен*** 1.Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, сылдырмақ кеудеде. Сылдармақты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ. Келу 2.Дене бұлшықеттеріне	бола ма? Бұтақтарға ақ қар салуды білеміз бе? Балалар: жоқ! Қылқаламдар болмаған кезде, саусақтарыңмен қарды салуға болады, енді мен сендерге қалай сурет салатынын көрсетемін: біз саусақты гуашьға батырамыз, бірақ барлығы емес, осылай қар үлпасын саламыз. Ал қар бүршіктері бұтақ пен жерге түсті. Ал енді үлкен қар үйінділерін салайық. Айтшы, қар үйінділерін қайда саламыз? Жерде. Мен қалай сурет салатынымды қараңыз: саусақ жоғары, содан кейін төмен жүгірді, саусақ біркелкі жоғары және төмен сырғиды. Сурет салу кезінде тыныш музыка ойнайды. ***Рефлексия:*** Тәрбиеші: Қалай ойлайсыңдар, қазір біздің ағаштар қандай күйде? Балалар: олар жылы, ыңғайлы, одан да әдемі болып кетті. Тәрбиеші: сендердің көмектеріңе Рақет айтып жатыр. Балаларды мадақтау. ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: «Бұл мұғалім апай» әңгіме*** ***І.Психологиялық ахуал қалыптастыру.***	шығару. ***Ой қозғау.*** - Иә, балалар, қыс мезгілі жылдың өте әдемі мезгілі. Қыс туралы тақпақтар тыңдау. ***Уақыт мол бөлеміз,*** ***Қыс қызығын көреміз.*** ***Сары аязға шыңдалып,*** ***Шымыр болар денеміз.*** ***Дид ойын:«Керісінше айт»*** - жазда ыстық күн, қыста суық күн - жазда күн ұзақ, ал қыста - (қысқа) - жазда күн жылынады, ал қыста - (жылынбайды) - көктемде өзендегі мұз жұқа, ал қыста - (қалың) - кейбір мұз айдындары ұзын, ал басқалары (қысқа) - Қар жұмсақ, ал мұз (қатты) (қар бүршіктері түседі) Балаларды мадақтау ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім . Балалармен амандасу.*** ***«Пойыз» ойыны.*** Балаларға үлкен себеттегі сылдырмақты көрсету. Сылдырмақты балалардың өздеріне алғызып, бірінің соңынан бірін жүргізіп, шеңберге түргызу. ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары:Сылдырмақ***	Балалар кілемге суреттерді жинап, құрастырады. Орманшы суретінің бірінші бөлігін табады. Оған сойлем құрайды. ***2-ші аялдама.*** ***Қараңдаршы, бізді не қарсы алды? Түлкі.*** Ол да бізге тапсырма дайындап қойған: «Құрметті қонақтар, мен жануарлар мен олардың төлдерін араластырдым. Маған әр аңның баласының анасын табуға көмектесіңдерші» ***Дид ойын: «Анасын тап»*** Түлкі ... іздейді (түлкі баласы). Қоян ... іздейді (қоян). Қасқыр ... іздейді (қасқыр баласы). Кірпі ... іздейді (кірпі). Аю ... іздейді (аюдың күшігін). Тиін ... іздейді (тиін). ***Рақмет балалар.*** ***3-ші аялдама. Қарға.*** ***Қарқ-қарқ қарным ашты,*** ***Тоңып қалдым.*** Ой балалар мына қарғаға тамақ береміз бе? Оған жем жасап берейік. Жұмыс жасау реттілігін түсіндіру. ***«Балалар, маған жұмбақ шешуге көмектесіп, келесі тапсырманы орындандаршы»*** Біз қардан домалақ	тексереді. Педагог балаларға силуэттері бар карточкалар қыстың белгілері екенін айтады. ***Ой қозғау.*** - Сенің жолыңызбен не жүгірді? Бұл неңің ізі? Мысалы: «Менің жолыммен түлкі жүрді (жүгірді) Бұл түлкі ізі», т.б. ***Шығармашылық бұрыш.*** Трафаретте бастыру әдісі арқылы аңдардың ізін салу. ***2 – аялдама: Дид ойын: «Артық не бар?»*** ***Мұқият тыңдау*** -Қар ұшқыны, от, қар үйіндісі, мұз. Не артық? Неліктен? ***- Қоян, түлкі, тиін, аю.*** Не артық? Аю артық. Аю қысқы ұйықтайды, бірақ басқалары ұйықтамайды. Шығармашылық бұрыш. ***Дид ойын: «Қар үйінділері»*** Көк қағаз бетіне қиылған қар үйінділерін жапсыру. ***3 – аялдама: Дид ойын: «Қайсысы қайда тұрады?»*** АҚТ техно жұмыс. Экранда жануарлардың баспаналары бейнеленген: шұңқыр, бұта, діңг.. ***Мысалы:*** «Бұл тиін ол ағаштың діңіне ұя салады, осылай мына қуыста екендейді. Сөйлем құрап айту. ***Музыкалық сергіту.*** ***4-аялдама. «Құстар»***

	арналған жаттығулар: Сылдырмақты алға созу.. Отыру, тұру. Б. қ. Келу *3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, сылдырмақ кеуде тұсында. Сылдырмақты алға созу. Еңкею, сылдырмақты тізеге тигізу. Б. қ. келу. Б. қ.: тік тұру, сылдырмақты қос қолмен ұстау.* *1. Қос аяқпен секіру. Б. қ. келу.* ***Тыныс алу:** .* *«Сылдырмақты үрлеу».* ***3. Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары:*** *Қолға сылдырмақ ұстап гимнастикалық орындық үстімен жүру.* ***Қимылды ойын: №13. «Қоңырау қайдан естіледі?»*** ***Мақсаты:** Балалар қабырғаға беттерін беріп тұрады. Күтуші апай бөлменің басқа бір шетіне тығылып тұрады да қоңырау соғады.*	***Сын тұрғысынан сұрақтар:*** *3. Дәрігер балаларды оқытады? (жоқ, мұғалім оқытады?)* *4. Мұғалім адамдарды емдейді? (жоқ, дәрігер емдейді)* *5. Наубайшы нан пісіре ме? (иә)* *6. Жүргізуші машина жүргізе ме? (иә)* *7. Шаштараз шаш қимайды? (жоқ, қияды)* *8.Егінші егін екпейді? (жоқ,егеді)* *9. Кітапханашы кітап бере ме? (иә)* *10.Аспаз киім тігеді (жоқ, тамақ дайрлайды)* *Балаларды мадақтау.* ***Ой дамыту.*** *Суретпен жұмыс.* *-Суретте кімді көріп тұрсыңдар?Мұғалім апайды.* *-Не істеп жатыр* *-Мұғалім қайда жұмыс жасайды?* ***Ой қозғау. Өлең оқу*** *Оны бәрі сыйлайды,* *Ақылын да тыңдайды.* *Оқушылар құрметтеп,* *Әнге қосып жырлайды.* *Өлең кім туралы айтылған.* ***Сергіту сәті.*** *Кәне,кәне тұрайық* *Үлкен шеңбер құрайық.* *Тұрсақ енді шеңберге* *Алақанды ұрайық* ***Дид ойын: «Мұғалім заттарын жина»*** ***Шарты: Мұғалім заттарын***	***пен*** *1.Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, сылдырмақ кеудеде. Сылдармақты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. Б. қ. Келу* *2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: Сылдырмақты алға созу.. Отыру, тұру. Б. қ. Келу* *3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар: Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, сылдырмақ кеуде тұсында. Сылдырмақты алға созу. Еңкею, сылдырмақты тізеге тигізу. Б. қ. келу. Б. қ.: тік тұру, сылдырмақты қос қолмен ұстау.* *1. Қос аяқпен секіру. Б. қ. келу.* ***Тыныс алу:** .* *«Сылдырмақты үрлеу».* ***3. Негізгі қимыл қозғалыс жаттығулары:*** *Қолға сылдырмақ ұстап гимнастикалық орындық үстімен жүру.* ***Қимылды ойын: №13. «Қоңырау қайдан естіледі?»*** ***Мақсаты:** Балалар қабырғаға беттерін беріп тұрады. Күтуші апай бөлменің басқа бір шетіне тығылып тұрады да қоңырау соғады.*	*жасадық* *Олар оған қалпақ жасады* *Мұрын бекітіліп, әп-сәтте* *Не шықты ...**Аққала*** *Тәрбиеші: Неліктен бұл қар адам деп ойлайсыңдар?* ***Шығармашылық орталық.*** ***Дид ойын: «Аққаланың достары»*** ***Шарты:** Қар үйінділерінің қасына аққаланы жапсыру.* *Балалар: Аққала өте көңілсіз. Неге?* *Өйткені оның қалпағы боялмаған.* ***Дереу аққаланың қалпағын бояп берейік.*** *Біз тапсырманы орындадық!* *Болшектерден суретті құрастырып көрейік, кім шықты?* ***-Кім бұл? (орманшы)*** *-Әрине, бұл орманшы. Ол бізге тағы бір хабар дайындады (хат салынған қоржын).* ***Дид ойын: «Сиқырлы қоржын»*** ***Қоржынды ашу.*** *«Мейірімділік пен жауап бергендеріңіз үшін рахмет балалар. Менің мына тәттілерімді алыңдар. Маған ең ұнағаны – сіздердің бірге жұмыс істегендерің. Келесі жылы*	***Аудио дыбыс.*** ***Дид ойын: «Менің даусы»*** ***Шарты:** Құстардың даусын, қысқы тіршілігін айту.* *Біз құстарға қоректендіргіш-терді қоямыз* *Біз оларға тамақ береміз, олар қуанғаннан ән салады.* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Құстарды тамақтандырамыз»*** ***Шарты: Ермексаздан дән жасау.*** ***Қыс келеді.*** *Сәлем балалар! Сендерге менің орманымды аралау ұнады ма? Менің ойындарым ұнады ма? Ал қайсысы көбірек ұнады? Мен де ойнағанды жақсы көремін, мен де білегенді жақсы көремін, бірге білейік.* *Сау болыңдар балалар келесі жылы тағыда осылай кездесеміз.* ***Қорытындылау.*** *- Міне, біздің қысқы орман арқылы саяхатымыз аяқталды. Бүгін біз ертегідегі қысқы орманда тамаша серуен жасадық, ал енді үйге қайтатын кез келді. Қыстың бізге қалдырған тәттісін алайық.* *Топқа қайту.* ***Музыка***

		ажырату, сипаттама беру.		*менің ертегі орманымда кездескенше. Қарт – ағаш өңдеуші».* ***Қортынды:*** *Қысқы орманға саяхатымыз аяқталды, балабақшаға қайтатын кез келді. Бірінен соң бірі тұрып, шаңғымен балабақшамызға қайтайық.*	***Тақырыбы: Орманға саяхат.«Ормандағы кішкентай тұрғындар»*** *Балаларды көңілді күймен қарсылады.* *Бүгін барлығы сиқырлы орманға барамыз.* ***«Табиғат құбылысы»*** *(үнтаспадан тыңдалады) балаларға жауып тұрған қар ұшқындарын көз алдына елестетеді, аяқ ұшымен жүгіруді,қолдарымен қар ұшқындарын ұстауды сұрайды.* *Музыка әуенімен педагог жүгіре басып, үлкен қарды алақанына салып алып келеді.* *-Балалар, қардың сендерге айтар хабары бар екен.* *Құртақандар көмекке шақырады,орманға барамызқұртақандарды табамыз.* *Жылдам жүгіреміз,адымдап жүреміз.* *Деп балаларға дауыс жаттығуын жасатады.* ***Дауысжаттығуы:*** ***«баспалдақ» Е.Тиличеева.*** *жаттығуды айтқызады,үйретеді.* *Балаларды отырғызып, демалуын сұрайды.* ***Әнүйрену: «кыс»*** *Б.Жүсібалиев. А.Ақылбеков.* *Балаларға әнді жаттатып үйрету.* ***Дид ойын: «Шаңғы***

					тебеміз» *(Е. Тиличеева.)* *Асыр салып ойнаймыз,* *шаңғыларды байлаймыз.* *Ырғақпенен қозғалып,* *жаттығуды жасайық.* *-Бүгін бізге кімдер келді?* *-сендерге аспапта ойнаған ұнады ма?*
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киімдегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 7*** *Аязды күнді бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* *жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*

Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	**№ 3** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	**№5** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге үстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7****«Күннің оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады.* *басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады*	**№10** *Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды)* *Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау)* *Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау)* *Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау)* *Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* **Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан**				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (кимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Табиғат аясында өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру.*** 	***Бейнетаспа көрсету.*** *Бейнетаспадан не көрдіңдер?* *Неліктен бұларды үй*	**Вариатив** **Тақырыбы:«Сиқырлы себет»** Мақсаты: Себеттен сипап сезіп, заттарды алу;Гүлге суқұйғыш, сусепкіш, шағын күрек. **Менің сүйікті бұрышым Қызығушылықтарын**	***Қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не?* *Жаз болса жайнап,* *Саясында ән салып.* *Құстар жүрген сайрап,* *Салқын түссе-шешіліп,* *Қалады өзі жайрап.* *(ағаш)* ***1 .Ой қозғау***	**Вариатив** **Тақырыбы:«Сиқырлы себет»** Мақсаты: Себеттен сипап сезіп, заттарды алу;Гүлге суқұйғыш, сусепкіш, шағын күрек. **Дид ойын: «Гүлді ретімен құрастыр»**

Үйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	**№ 3** «Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз – «қолды жуамыз». - «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты ситаймыз. «Оянамыз, құлақтар!» - құлақты ситаймыз, - «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды ситаймыз. - «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз. - «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты ситау. - «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.	**№5** "Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр». 2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту. 3. "Құстар көңілденіп жатыр" – қолды шапалақтау	**№6.** арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу. - арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру. - арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау	**№7** «Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде. - Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді. - Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді. «Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады	**№10** Қайырлы таң, көздерім! (балалар қастарын, көздер сипайды) Қайырлы таң, құлақтарым! (құлақтарын сипау) Қайырлы таң, беттеріміз! (беттерін сипау) Қайырлы таң, қолдарымыз! (қолдарын сипау) Қайырлы таң, аяқтарымыз! (аяқтарын сипау)
	Қауіпсіздік ережесі – үйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - үйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* **Үйқы ашар жаттығу картотекасынан**				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақтан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (кимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Табиғат аясында өзін-өзі ұстау ережелерімен таныстыру.***	***Бейнетаспа көрсету.*** *Бейнетаспадан не көрдіңдер?* *Неліктен бұларды үй*	**Вариатив** **Тақырыбы:«Сиқырлы себет»** Мақсаты: Себеттен сипап сезіп, заттарды алу;Гүлге суқұйғыш, сусепкіш, шағын күрек. **Менің сүйікті бұрышым Қызығушылықтарын**	***Қызығушылықты ояту. Жұмбақ жасыру.*** *Өсіп тұрған бұл не? Жаз болса жайнап, Саясында ән салып. Құстар жүрген сайран, Салқын түссе-шешіліп, Қалады өзі жайрап. (ағаш)* ***1 .Ой қозғау***	**Вариатив** **Тақырыбы:«Сиқырлы себет»** Мақсаты: Себеттен сипап сезіп, заттарды алу;Гүлге суқұйғыш, сусепкіш, шағын күрек. **Дид ойын: «Гүлді ретімен құрастыр»**

	1. Орман, тоғай ішінеде қатты айғайлауға, шулауға болмайды. Аңдар мен құстарды үркітіп аламыз. *2. Бұта мен ағаш бұтақтарын сындыруға болмайды.* *3. Гүлдерді жұлуға болмайды. Қызыл жасыл гүлдерге сүйсіне қарау керек.* *4. Алау жағуға болмайды. Өрт шығу қауіті бар.* *5. Балық аулап, оны үйге алып қайтуға болмайды, сонымен қатар, көбелек, құс олардың балапандарын аулауға болмайды. Жануарлардың балаларына тиісуге болмайды. Олар қорғансыз екенін естен шығармауға болмайды.* *6. Орман, тоғай ішінде қоқыстарды тастама. Жануарлар темір банкі, сынған құмыраларды басып, аяқтарын жарақаттайды.* *7. Жәндіктерді аяғыңмен басып жаншыма, таптама.*	*жануарлары дейміз? Үй жануарлары қайда тұрады? Олардың төлдері қалай аталады?* ***Балаларды 2 топқа бөлу.** 1 - топпен «Жануарлардың төлдерін тап» ойыны (суреттен үй жануарларын төлдерын сәйкестендіреді)* *2 – топпен «Жануарларды мекеніне орналастыр» ойыны* ***4.Дидактикалық ойын:*** *« Даусынан таны » Сықырлы үнтаспаны тыңдату (жануарлардың дауысынан не екенің табады)*	**арттыру:** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Адамдардың бәрі қызығады, Су құймасаң, сәні бұзылады.(Гүл) **Ой дамыту** **АҚТ технологиясымен жұмыс. «Гүл»** Адамдар гүлдерді жақсы көреді. Олардың сұлулығы көңілді көтерді. Гүлдер ауаны тазартады. Бірақ қыста олар өспейді, сосын адамдардың көңілі түсіп қалатын болды. Сондықтан олар гүлдерді үйде отырғызып, оны күтетін болды. Сөйтіп бөлме өсімдіктері пайда болды. **Миға шабуыл** Біздің бөлмемізде гүлдер бар ма? - Бөлме өсімдіктерінің қандай пайдасы бар? - Гүлдердің түсі қандай? - Гүлдердің дұрыс өсуі үшін не істейміз? **Ой қозғау** **Дид ойын: «Сықырлы себет»** **Шарты:** Себеттен сипап сезіп, заттарды алу. Гүлге суқұйғыш, сусепкіш, шағын күрек.	*Қыс мезгілі және қысқы ағаштар келбеті туралы түсінік беру.* *- Сұрақ – жауап.* *- Қандай ағаш түрлерін білесіңдер?* *-Атау.* *-Ағаштардың бізге қандай пайдасы бар?* *-Қазір ағаштар қандай?* *-Неліктен?* ***2.Үлгіні талдау.*** *- Қай мезілдің ағашы?* *-Түсі қандай?* *Неліктен қысқы ағаштар жалаңаш?* ***3. Жұмыс жасауда сурет дәстүрден тыс әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.*** *Қырыққабат жапырағына бояуды губкамен жағу.Бояу жағылған жапырақты қағаз бетіне бастыру.* *Балалардың оз бетінше жұмыс жасауы.* *Қадағалау, көмектесу.* ***Педагог жетекшілігімен ойын «Біздің көрме»*** *балалардың жұмысын қортындылау.* ***Балаларды мадақтау.*** ***Денешынықтыру***	**Шарты:** Фетр материалдан жасалған гүл құрлысын ретімен кнопка арқылы құрастыру **Тәжірибе алаңы** **Кішкентай ғалымдар.** **«Гүл қайда жақсы өседі?»** **Міндеті:** өсімдіктердің өсуі мен дамуына қолайлы жағдайларды анықтау, өсімдіктердің топыраққа тәуелділігін негіздеу. **Құрал-жабдықтар:** екі бірдей кесінді, су құйылған ыдыс, топырақ, өсімдік күтіміне арналған заттар. **Тәжірибе барысы:** Топырақсыз өсімдіктер ұзақ өмір сүре алатынын анықтаңыз? (мүмкін емес); олар қай жерде жақсы өседі - суда немесе топырақта? Герань шламын әртүрлі контейнерлерге салыңыз – суға және топыраққа. Бірінші жаңа жапырақ пайда болғанша оларды бақылау; **Қорытынды:** топырақтағы өсімдікте бірінші жапырақ тезірек пайда болады, өсімдік жақсы күш алады; суда өсімдік әлсіз болады.

			 Сергіту сәті: Тербеледі ағаштар Алдымнан жел еседі Кіп-кішкентай ағаштар Үп-үлкен болып өседі.	***Кіріспе бөлім. Амандасу Әжемнің ауылында (таза ауада)*** *Сапқа бір қатармен тұру,шеңбермен жүру.* *«Біз бүгін ауылға әжемізге қонаққа барамыз»* *Шеңбер бойымен жүру.* *Шеңбер бойымен сапқа тұру.* ***Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары*** ***Дене бітімінің арналған жаттығулар*** ***«Әжеммен бірге кім тұрады?*** ***1.Тауықтар қанатын қағады.*** *Б.қ.: аяқтар табан өлшеміндей қашықтықта, қолды төмен түсіреді. қолды екі жаққа көтереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.* ***2.Қаздар қықылайды:*** *аяқтар иыққа сәйкес қашықтықта, қолдары белде.* *1 – алға қарай иіледі, шынтақтарын артқа жібереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5рет.* ***3.Маргаулар керіледі.*** *Б.қ.: төрттағандап тұрады.* *1 – жауырынды доғадай иеді, 2 – арқаны иіктіреді. Б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.* ***4.Күшіктер ойнайды.*** *Б.қ.: шалқасынан*	

				жатады. 1,2,3,4 – аяғы мен қолдарын шапшаң қозғайды. ***5.Құлыншақтар секіреді.*** *Бір орында тұрып секіру* *Тыныс алу жаттығуы «Ауызбен және мұрынмен тыныс алудың үйлесімділігі»* *Негізгі қимыл -қозғалыс жаттығуы.* *«Әжемізге бау-бақшада көмектесейік»* *1.«Бау-бақшамен жүреміз» – ені 20 см, ұзындығы 3 метр имектелген жолмен жүру.* *2.«Қарбыз жинаймыз» – бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта отырып екі қолымен допты домалату.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тауық пен балапандар».*** *Алаңның бір жағында үй – қоршалған орын болады, онда тауық пен балапандар бар (еденнен биіктігін 50 см-дей етіп бағандар арасына жіп тартылады). Бір жақ шетіне «үлкен құс» орналасады. Тауық жіптің астынан өтіп, қорек іздеуге аттанады. Ол балапандарын «ко-ко-ко» – деп шақырады.*	
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Бұл қай мезгіл?*** ***Мақсаты:*** *Сурет бойынша қыс мезгілінің*	***Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба*	***"Аққала" дидактикалық ойыны.*** *Мақсаты: Геометриялық пішіндерден аққала*	***Дид ойын: «Бұны қай кезде киеді?»*** ***Мақсаты:*** *әр жыл мезгілінде қандай киімдер*	***Қонжықтар.*** ***Міндеті:****Заттардың мөлшерін , шамасын салыстыру.*

	ерекшеліктері мен өзгерістерін ажыратып айта алады.	*білуге; өз ойын айта білуге үйрету;*	*құрастыра білу. Аққаланың бөліктеріндегі пішіндерді атау*	*киетінін сурет арқылы айта алады.*	
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 7*** *Аязды күнді бақылау.*	***Картотека № 9*** *Қырауды бақылау.*	***Картотека № 15*** *Бұлтты бақылау.*	***Картотека № 16*** *Өсімдіктердің қысқы тіршілігін бақылау.*	***Картотека № 19*** *Мұздақты бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшага төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айголек» бобекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 24.02 – 28.02.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека № 18*** ***Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі.*	***Картотека № 21*** ***Дид ойын: «Балық аулау»*** ***Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*	***Картотека № 20*** ***Дид ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқып суреттен таба біледі.*	***Картотека № 17*** ***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Картотека № 15*** ***Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.*
Ертеңгілік жаттығу	*Ақпан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Ақпан айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				

	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сойлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы» жобасы қазақ тілін меңгеру*				
	Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан Өзімді көремін. Бақытпан жайнаған. Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*«Қамқор» жобасы аясында «Біз табиғат қорғаушыларымыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген ұя.*				
	Мига шабуыл ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақтарды шешу*** *Қанаты жоқ, ұшады, Аяғы жоқ, жетеді. Аузы жоқ, ұлиды* ***(Боран).*** *Арыстан арқырады, Орман жарқырады* ***(Найзағай).*** *Қанаты жоқ – ұшады, Аяғы жоқ – қашады* ***(Жел).*** *Қыста ғана болады, Ұстасаң, қолың тоңады* ***(Қар)*** ***Дид ойын: «Табиғат құбылыстары»*** ***Шарты:*** *Табиғат құбылыстарына анықтама беру. табиғат құбылыстары – әр маусымда болатын*	***Ой қозғау.*** *Балалар, сендер балабақшаға келгенде бүгінгі таңның қандай екенін байқаған боларсыңдар. Ауасы мөлдір, жеңіл, таза. Күн жарық және жылы. Аспан биік және көкшіл. Осы таңғажайып таңда көңіл-күйлерің қандай? (Жақсы, көңілді және қуанышты).* ***Қызығушылықты ояту.*** *Иә, бүгін шуақты және қуанышты күн. Біздің тобымызда қуаныш неге артқанын білесіңдер ма ? Қуаныш жол бойымен жүгірді, Қуаныш барлық терезелерді ашты, Қуаныш барлық балаларды оятты, Қуаныш бізге жылулық берді.* ***Бұл не қылған қуаныш***	***Қызығушылықты ояту.*** *Бұл әдемі, қуанышты әуен сияқты. Не болды, не болып жатыр екен? Әуе шары ұшып келеді Сәлемдемеге салынған күн. Сәлемдемеде хат бар -Балалар, мына әдемі шармен Көктем бізге хабар мен пакет жіберді* ***Хабарламаны оқиды.*** *«Құрметті балалар, мен сендерге өзімнің досым және көмекшім, нәзік көктем Күнін сыйлықтармен жіберемін. Ал менің сыйлықтарымды сіздердің ең еңбекқор және белсенділерің аласыңдар, сәттілік тілеймін! Тәрбиеші: Ақыры, қыстан кейін бізге көптен күткен, жылы да, жайма шуақ*	***Ой қозғау.*** ***Б.Серікбаев «Көктем келді»*** *-Күн , неге күркірейді? -Көктем келді,көктем келді! -Жаңбыр, неге сірікірейді? -Көктем келді,көктем келді! -Бұлақ, неге сылдырлайды? -Көктем келді,көктем келді! -Құлын, неге құлдырайды? -Көктем келді,көктем келді! -Гүлдер, неге жайнайды? -Көктем келді,көктем келді!- Құстар, неге сайрайды? -Көктем келді,көктем келді! Міне, балалар, көктем келгеніне табиғат та,*	***Мига шабул.*** ***Жұмбақ жасыру.*** ***Дид ойын: «Ойлан тап»*** ***Бұл қай кезде болады?*** ***Жұмбақ жасыру*** *Қар еріп , су ағады, Сарқырап сайға толады. Күн ұзарып жылиды, Бұл қай кезде болады? (көктем) Әрине, дұрыс айтасыңдар балалар! Қазір көктем мезгілі.* ***Суретпен жұмыс.*** *Көктем мезгілі туралы түсінік беру. -Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады?* ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ Көктем*** ***2-топ Бәйшешек*** ***3-топ Күн*** ***1-тапсырма.*** ***Дид ойын: «Суреттер***

	табиғи өзгерістер (жаңбыр, қар, жел, боран, найзағай т.б.). ***Жыл мезгілдері туралы бейнефильмдер тамашалау.*** ***1 – ші терезені ашу.*** *– Балалар, суреттен нені байқадыңдар? Жазда күн ыстық болады. Жаз бойы балалар демалады. Жаз мезгілінде жеміс-жидектер пісе басайды. Жаз мезгілінде айнала жасыл желекке еніп, әртүрлі гүлге толады.* ***Дид ойын: «Жаз көрінісі»*** ***Шарты:*** *А3 форматта жаз мезгілін құрастыру.* ***Сергіту сәті. Музыкамен.*** ***2 – ші терезені ашу.*** ***Күз туралы бейнефильмді тамашалау.*** *Күзде күн суыта бастайды. Күз мезгілінде жаңбыр жиі жауады. Күзде ағаштардың жапырақтары сарғаяды. Күзде егін піседі. Егінді адамдар жинайды.Күзде барлық жеміс-жидектер пісіп, жерге түседі. Жан-жануарлар да қысқа азық жинайды.* ***Дид ойын: «Тиінге сыйлайық сыйлаймыз»***	***екенін білгілерің келе ма?*** *Біздің қуанышты көңіл-күйімізді қолдау үшін музыкалық шығарманы тыңдайық.* ***«Көктем» музыкасын тыңдау.*** *Сендерге бұл музыка ұнады ма? (балалардың жауаптары) маған да ұнады. Балалар, бұл музыка қай мезгіл туралы деп ойлайсыңдар?* ***Балалар: Көктем туралы. Неге олай ойлайсыз?*** *Өйткені музыкада тамшылар естіледі, ал көктемде тамшылар болады. Дұрыс, тіпті музыка бізді көктемгі көңіл-күйге бөлей алады.* ***Тосын сәт*** *Есіктің арғы жағында дауыс естіледі.* *Ой, балалар, маған солай көрінді, әлде сендер де естідіңдер ме?* ***Педагог есіктен шығып, Қарғаны алып, топқа әкеледі*** *Балалар, қараңдаршы, бізге есіктің арғы жағында айқайлады, бұл не ?* *Балалар: Қарға.* *Балалар Қарға қатты уайымдап жатыр.* *Қарғаны құлағына әкеледі. Ол орманға ұшып келгенін және ол жерде әлі аязды және суық екенін айтады, ал қалада көктем келді, ал*	*көктем келді. Сондықтан көктемде мен тек нәзік сөздер айтқым келеді.* ***Дид ойын:«Көктем аты»*** ***Көктем қандай?-шуақты*** ***Көктем –қуанышты*** ***Көктем.....*** *Балалар көктем бізге өте қиын тапсырма жіберіпті. Оны аяқтау үшін көктем мезгілінің қандай белгілерін білесіңдер?* *қар ериді, күн жарқырайды, құстар ұшады, бұлақтар ағады, жануарлардың төлдейді, алғашқы гүлдер гүлдейді, күн ұзарады және түн қысқарады, алғашқы қоныс аударатын құстар келеді, жылы жел соғады. Осы тапсырманы орындап көктемге түсіріп жіберейік.* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Дид ойын: «Көктемді безендір»*** ***Топтық жұмыс.*** ***А3 форматқа көктем мезгілін түсіру.*** *Ағып жатқан суды жапсыру.* *Аспан әлемін құрастырып жапсыру.* *Гүлдердің ортасына саусақ арқылы ермексаздан күлте салу* *Ағаштарға мақта таяқшасымен бүршік салу.* *Осы тамаша көріністі Көктемге түсіріп жіберейік.*	*жануарлар да не істеп жүр?* ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Көктемнің алғашқы айы — Наурыз.*** *Бұл айда күн жылынып, қар еріп, жылғалардан су ағады. Бұтақтар бүршік жарып, жер көктейді. Жаңбыр жауып, күн күркірейді. Малдар төлдейді. Құстар жылы жақтан ұшып келеді. Күн ұзарып, түн қысқарады.* *Балалар көктем мезгілінің алғашқы күндерінде қандай мерекені тойладық? Қандай мереке келе жатыр?* *8-Наурыз аналар мерекесі. Ұлыстың ұлы күні Наурыз мерекесі жаңа жылымыз бар.* ***Суреттерменжұмыс.*** *–Көктемдеқұстаркеледі. Көктемдекелетінқұстардықалайатайды? Көктемдекелетінқұстардыжылқұстарыдейді. Жылқұстары: қарлығаш, қараторғай. Құстар – адамға дос. Оларға біз де қамқор болуымызкерек.* ***Дидактикалық ойын: «Жыл құстарын ата, көрсет»*** ***Шарты:*** *Суреттерден жыл құстарын ажыратып көрсету.*	***сойлейді»*** ***Шарты:*** *Көктем туралы суретке қарап әңгіме құрастыру.* *Әр топ суретке қарап әңгіме құрайды.* ***2-тапсырма.*** ***Дид ойын: «Даусынан таны»*** *Құстардың даусын аудиодан тыңдап қай құстың даусы екенің айтады.* ***Сергіту сәті*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп - кішкентай ағаштар,* *Үлкен болып өседі.* ***3-тапсырма.*** ***Дид ойын: «Шебер қолдар»*** ***Шарты:*** *Әр топқа түсіндіру алдарына үлгісін көрсету.* *1 топ: Ағаштың бейнесін жапсыру* *2 топ: Ұяны қиылған пішіндерден ұя жапсру.* *3 топ: Құстың суретін бояту* ***4-тапсырма*** ***«Тыйым сөздер»*** *Әр топ жарыса тыйым сөздер айтады.* *Балаларды мадақтау.* ***Қорытынды.*** *Әр топты мадақтау.* *Жұлдызшалар тарату.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Әже тілегі»*** *Балалар көңілді музыка әуенімен келеді. Педагогпен әндетіп амандасады. Шеңбер бойымен жүріп, би қимылдарынан элементтер*

	Шарты: *Ермексаздан саңырауқұлақ мүсіндеу.* ***3 – ші терезені ашу. Көктем туралы бейнефильмді тамашалау.*** *– Көктем мезгілінде қандай табиғат құбылысы болады? Көктемде күн жылына бастайды. Қар еріп жылғалардан су ағады. Жыл құстары оз мекендеріне ұшып келе бастайды. Келе сала ұя салып, балапан басып шығарады. Ағаш бұтақтары бүршік жарады. Құрт-құмырсқа, аралар оянады.* *– Күн күркіреп, жаңбыр жауады.* ***Дид ойын: «Бүршік жарған ағаштар»*** ***Шарты:*** *Дайын ағаш макетіне жасыл ермексаздан бүршік жапсыру.* ***4 – ші терезені ашу. Қыс туралы бейнефильмді тамашалау.*** *– Ал, қыста қандай құбылыс болады? Қыста күн суық болады. Қар жиі жауады. Ағаштардың бұтақтарын қар басып, бұтақтар иіліп тұрады. Айнала аппақ қарға*	*Карға бізден орманға көктемді шақыруға көмектесуімізді сұрайды. көмектесеміз бе?* *Қарғаға көмектесу үшін орманға жетуіміз керек, орманға қалай тез жетуге болады?* *Ал мен ұшақ жасап, ұшуды ұсынамын. (Балалар құрсаумен ұштіктен тұрады). Біз қарғаны өзімізбен бірге аламыз. Ал орманға көктемді шақыру үшін ол туралы көп білу керекпіз.* *Сонымен біз орманға ұштық.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Ағаштардың макеттері, көктемнің белгілері бар суреттер орналастырылған.* ***Миға шабуыл*** ***Дид ойын: «Көктем немесе қыс?»*** *Қараңдар, балалар, біз қандай орманға ұштық?* *Балалар көктемнің белгілерін табады* *Балалар: Көктемгі орман, өткені қар үйінділері жоқ, бұтақтарда қар еріген жерлер көрінеді, күн нұрын шашады.* *Көктемнің тағы қандай белгілерін білесіңдер?* *Балалар. Мұздар тамшылайды, қар ериді, бүршіктер шығады, күн ұзарады, түн қысқарады.* *Ал енді көктемді шақыратын кез келді.*	*Біз көктем жіберген сыйлықты ашайық* *Қорап ашылмайды.* *Қорап ашылу үшін көктем туралы тақпақ айту керек екен.* *Қане көктем туралы кім тақпақ айтады.* ***Тақпақ. Көктем*** ***Жасыл көктем келеді*** ***Самал беттен өбеді.*** ***Көкте бұлттар көбейсе*** ***Молдір тамшы төгеді.*** *Қорапты ашу.* *Ішінен көңілді смайлтер шығару.* *Әр балаға мадақтап таратып беру.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** ***Педагог*** *Жұмсақ ойыншық «тышқанға» назар аудартады. Ойыншықты сөйлетеді. Кішкентай тышқандарға айналуды ұсынады.* ***Тышқандар болмеде қалай жүретінін, жүгіретінін көрсетуін сұрайды.*** *1-2-3-4 –Үй ішінде тышқан көп.* *Мысық келді,қаш, Есікті мықтап бас!* *Негізгі кезең.* *Жалпы даму жаттығулары. Доппен* ***1.Қол мен иық бұлшықеттеріне арналған жаттығулар.***	***Көктем орнегі*** ***Е.Өтетілеу ұлы.*** *Өлең жолдарын оқып, түсіндіру.* *Қар еріді,су ақты,* *Күндер кедлді шуақты.* *Байтақ дала келбеті* *Түкті кілем сияқты.* ***Дид ойын: «Жақсы мен жаман»*** ***Мақсаты:****Жақсы қасиет болса қолдарын шапалақтайды, жаман қасиет болса тыныш отыру.* *1) Көшет отырғызу.* *2) Ағаштарды сындыру.* *3) Құстарға жем шашу.* *4) Құстың ұясын бұзу.* *5) Ағаштарға су құю.* *6) Гүлдерді жұлу.* *7) Құстарға ұя жасау.* ***Балаларды мадақтау.***	*жасайды.* *– Балалар, «отбасы» деген сөзді қалай түсінесіңдер?* *– Отбасыларыңда кімдер бар?* *– Сендер ұйықтар алдында аналарың әдетпен ұйықтатады, сол әнді «бесік жыры» деп атайды.* *Бүгінгі әніміз де, тыңдайтын әуеніміз де осы тақырыпта болмақ.* ***Музыкатыңдау****:«Әй-әйбопем»(халықәні,Қ. Шілдебаев)* *Сабырлы әуенді тыңдап, сипатын ажыратуға баулу.* ***Ән айту:*** *«Әже тілегі» (Т. Қоңыратбай).* *Педагог әнді сүйемелдеумен орындап, балаларға мәтінін қайталатып үйретеді.* *Ән кім туралы айтылып отырғанын естеріне салып, сезіммен айтуды ұсынады.* *Ән айту барысында сүйемелсіз балаларға қайталатып, есту қабілетін тексеру.* ***Сұрақтар ілмегі:*** *Ән кімдер туралы? Анаң мен әкеңнің анасын қалай атайсың?* *Өз отбасың туралы әңгімеле.* ***Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар:*** *«Биге шақыру» (А.Тоқсанбаев)* *Ұлдар аяқтарын музыка ырғағына сай көтере басып, жұптарын биге шақырады.*

	оранады. Боран соғып, үскірік аяз болады. Аюлар апанында ұйқыға жатады. Өзендер мен көлдердің бетіне қалың мұз басады. – Қар жауады **Дид ойын: «Суретші қыс»** **Шарты:** Дәстүрден тыс май шаммен сурет салу. **Барысы:** Ақ қағазға майшаммен сурет салу, үстін көк бояумен бояу. **Дид ойын: «Бұл қай кезде болады?»** **Шарты:** Бөлмеде жыл мезгілдері бейнеленген орманның макеті тұр. Осы макетте төрт мезгілдің өзіне тән белгілері шатастырылып қойылған. Сол қатені түзеулері керек. **Қорытынды.** Сұрақ жауап арқылы қорытындылау Балаларды мадақтау. **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім. Амандасу Әжемнің ауылында (таза ауада)** Сапқа бір қатармен тұру,шеңбермен жүру. «Біз бүгін ауылға әжемізге қонаққа барамыз» Шеңбер бойымен жүру. Шеңбер бойымен сапқа	**Дид ойын: «Неңің даусы?»** **Құстар дыбысының фонограммасы.** Балалар, тыңдаңдар, құстар қандай көңілді сайрап жатыр. Көктем бізді естіп, құстардың көңілді сайрауымен орманға келген шығар. Балалар, көктемде алғаш келетін құсты атаңдар. Құстар неге ұшып келеді? Қараңдаршы, балалар, біздің Қарғамыз жалықты. Мен Қарғаға сыйлық жасауды ұсынамын. Үстелге отырайық. Көктем суреттерін салып қарғаны көңілдендірейік. **Балаларды топқа болу.** **1-топ: Ұшып келген құстарға ұя құрастыру.** **2-топ: Ұяға құстар жапсыру.** **3-Топ: Құстарға жем жасау.** **4-топ: Көктем мезгіліндегі ағаштарға бүршік салу.** Қарға өте риза болды. Рақмет міне орманымызға көктемді әкелдіңдер рақмет сендерге балалар. Ал біздің балабақшаға қайтатын кез келді. Экипаждан орын алайық. Біз қозғалтқышты іске қосамыз. Біз ұштық. Міне, біз енді балабақшадамыз. **Қортынды.** Балалар, қалай ойлайсыңдар,	Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп кеудеде. Допты алға созу. Жоғары көтеру. Алға созу. **2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:** Б. қ.: аяқ иық көлеміндей алшақ, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу **3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:** Б. қ.: Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, доп кеуде тұсында. Допты алға созу. Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу. **4. Қос аяқпен секіру.** **Тыныс алу жаттығулары:** «Алақандағы допты үрлеу». Негізгі қимылдарды орындау: **Ойын түрінде:** **1.Тіке бағытта торттағандап еңбектеу** Тышқандарға өз індерінен шығып, екінші інге шапшаң еңбектеп баруларын ұсынады. **2.**1,5 метр қашықтықта түреген тұрып, бір-біріне **допты домалату**. Допты екі қолмен бар күшімен итеруге және домалау бағытын сақтауға назар аударады. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Мысық пен тышқандар» Пеш үстінде мысық отыр, Екі көзін қысып отыр. Тышқан етін жегісі кеп,		Аяқтарын топылдатады, жұптасып айналады. «Тәтті тұяқпен асатаяқ» ойыны (А.Райымқұлова,А.Асылбек) Тәттұяқ пен асатаяқтың дыбысталуын ажыратуға үйрету. Балалар шеңбер бойымен тұрып,бастаушы тағайындалады.

	тұру. **Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары** **Дене бітімінің арналған жаттығулар** **«Әжеммен бірге кім тұрады?** **1.Тауықтар қанатын қағады.** *Б.қ.: аяқтар табан өлшеміндей қашықтықта, қолды төмен түсіреді. қолды екі жаққа көтереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.* **2.Қаздар қиқулайды:** *аяқтар иыққа сәйкес қашықтықта, қолдары белде. 1 – алға қарай иіледі, шынтақтарын артқа жібереді, 2 – б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5рет.* **3.Маргаулар керіледі.** *Б.қ.: төрттағандап тұрады. 1 – жауырынды доғадай иеді, 2 – арқаны иіктіреді. Б.қ., 3-4 – тағы да солай 4-5 рет.* **4.Күшіктер ойнайды.** *Б.қ.: шалқасынан жатады. 1,2,3,4 – аяғы мен қолдарын шапшаң қозғайды.* **5.Құлыншақтар секіреді.** *Бір орында тұрып секіру Тыныс алу жаттығуы «Ауызбен және*	*біз Қарғаның көктемді шақыруына көмектестік пе? Балалар. Иә.* ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: Қайдан келдің бауырсақ?*** *«Күннің нұры»* *Шуақ шашқан күн рақмет саған,* *Мейрімді достарым рақмет саған, рақмет саған* ***Миға шабуыл.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Жұмбақ жасыру:* *Ұзын мұртты сарылар,* *Қойынында дәні бар. (Бидай)* *Бидайдан не жасалады?* ***Ой қозғау.*** ***Суретпен жұмыс*** *Адамдар қандай іс пен айналасып жатыр?* *трактор қандай жұмыс атқарып жатыр?* *Жерді не үшін жыртып,тегістеді?* *Егінді немен орамыз балалар.* *Кімдер орады.* *Бала: Егінші орады* *Нан неден шығады?* *Оған қандай еңбектер жасалады.* ***Ой дамыту*** *Ө. Тұрманжановтың «Қайдан келдің, бауырсақ?» өлеңімен таныстыру.* 	*Тісі оның қышып отыр.*		

	мұрынмен тыныс алудың үйлесімділігі» *Негізгі қимыл -қозғалыс жаттығуы.* *«Әжемізге бау-бақшада көмектесейік»* *1.«Бау-бақшамен жүреміз» – ені 20 см, ұзындығы 3 метр имектелген жолмен жүру.* *2.«Қарбыз жинаймыз» – бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта отырып екі қолымен допты домалату.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Тауық пен балапандар».*** *Алаңның бір жағында үй – қоршалған орын болады, онда тауық пен балапандар бар (еденнен биіктігін 50 см-дей етіп бағандар арасына жіп тартылады). Бір жақ шетіне «үлкен құс» орналасады. Тауық жіптің астынан өтіп, қорек іздеуге аттанады. Ол балапандарын «ко-ко-ко» – деп шақырады.*	*Өлеңде не туралы айтылды?* *Бауырсақ қайда жатты?* *Қуыршақ не деп сұрады?* *Бауырсақ наубайға қайдан келді?* *Диірменге ше?* *Диқан бидайды қалай өсірді?* *Балалардың жауабы. Нан түрлерімен таныстыру: (таба нан, бауырсақ, лапша, шелпек,* *жайма, тоқаш т.б)* ***Сергіту сәті:*** *Балалар бауырсақтың дастарқанға келу жолын қимыл арқылы көрсетеді.* *Жерді жыртамыз, егінді себеміз,* *Суарамыз, күтіп баптаймыз.* *Бидай үлкен болып өседі,* *Комбайнмен орамыз,* *Машинамен қамбаға тасимыз,* *Диірменде ұн етіп дайындайды.* *Ұннан қамыр илеп, бауырсақ пісіреміз.* ***Дид ойын: «Сыззықпен қос»*** ***Ойын шарты:*** *Суреттерден нанның дастарханға келу ретін сызықпен қосу.*			
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*

Серуен	***Картотека №7*** *Қараторғайдыбақылау*	***Картотека №8*** *Көктемгі ауа райын бақылау*	***Картотека №9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №14*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Картотека №19*** *Бұталарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Қысқы серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досапірына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дид ойын: «Сипап сезу»*** ***Шарты:*** *Сипап сезу арқылы заттың санын анықтау» (балалардың көздерін байлап, қолдарымен сипау арқылы санын анықтау)* ***Дид ойын: «Заттарды салыстыр»*** *Шарты: Суреттен ұзын- қысқа, көп- аз, биік- аласа, алыс-жақын, үлкен-кішкентай, астында-үстінде, жоғары- төмен ұғымдарын салыстыру* ***Суретпен жұмыс*** ***Дид ойын: «Көше бойындағы жолдарды ата»*** *Шарты: Жіңішке , жалпақ жол туралы түсінік беру.*	***Дид ойын: «Топтастыр»*** *Қалың кітаптарды қызыл сөреге, ал жұқа кітаптарды сары сөреге қоямыз.* *Қалың жұқа туралы түсінік беру.* 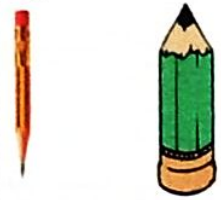 ***Дид ойын. «Көпір саламыз»*** ***Шарты:*** *Балалар таяқшалардан көпір жасайды Балалар, мына таяқшалардың қандай (жуан, жіңішке)?*	**Вариатив** **Тақырыбы:«Гүлдер»** **Шығармашылық бұрышы.** **Мақсаты: Ертегі мазмұнін түсіндіру;** **Қызығушылықты ояту. Көйлек далада қалай өсті ертегісін түсіндіру.** Ертеде далада ойнап жүрген кішкентай Гүлқыз әкесінің ұсақ жылтыр дәндерді уыс-уыспен далаға қалай шашып жатқанын көріп: - Не істеп жатырсың, әкешім диді? Қыздың әкесі не істеп жатты? Қызы не деді? **Әкесі:** – Мен мына жерге дән егіп жатырмын, қызым; Саған және сенің ініңе көйлек өседі деді. Қызы ойланып қалады. Ол ешқашан далада көйлек өскенін көрмеген. Біраз күндерден кейін жасыл жібектей шөптің жолағы өсе бастайды. Сол кезде Гүлқыз «Менде осындай көйлек болса жақсы болар еді» деп ойлады. **Өскен шөпке қарап қыз не деп ойлады?** Тағы бірнеше апта өтті:	***Дид ойын:«Көп ,аз»*** *Шарты:Таратылған қарандаштар,ойыншық-тарды,орындықтарды топтастыру* ***Дид ойын: «Шарлар ұшып жүр»*** *Балалар, бізге құыршақтар шарлар сыйлап жатыр, бірақ та оларда жіптері жоқ, біз оларға «ұзын - қысқа» жіптерін түсіне сай тауып берейік.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу. Педагог*** *Жұмсақ ойыншық «тышқанға» назар аудартады. Ойыншықты сөйлетеді. Кішкентай тышқандарға айналуды ұсынады.* ***Тышқандар бөлмеде қалай жүретінін, жүгіретінін көрсетуін сұрайды.*** *1-2-3-4 –Үй ішінде тышқан көп. Мысық келді,қаш, Есікті мықтап бас! Негізгі кезең. Жалпы даму жаттығулары. Доппен* ***1.Қол мен иық бұлшықеттеріне арналған жаттығулар.*** *Б.қ.: тік тұру, аяқ бірге, доп кеудеде. Допты алға*	**Вариатив** **Тақырыбы:«Гүлдер»** **Шығармашылық бұрышы.** **Мақсаты: Өткен тақырыпты еске түсіру;** Көйлектегі гүлдерді мақта таякшасымен бояу. **Дид ойын: «Өсімдік қалай өседі?». Шарты: Өсімдіктің өсіру жолдарын атау.**

			жолақтағы шөптер көтеріліп, көк гүлдер пайда бола бастады. Гүл қыз қатты қуанды Гүлдер түскенде орнында жасыл бастар пайда болды. Бастары қызарып, кеуіп кеткенде, Гүлқыздың анасы мен әпкелері зығырдың барлығын тамырымен жұлып алып, бауларын байлап, кептіру үшін далаға қойды. Зығыр құраған соң, басын кесіп тастап, басы жоқ байламдарды өзенге батырып, қалқып кетпес үшін жоғарыдан тас үйіп тастады. Көйлегі суға батып бара жатқанда Гүл қыз мұңайып қарады; әпкелері оған тағы да: -Сенде әдемі көйлек болады,деді. Біраз күннен кейін олар зығырды өзеннен алып, оны кептіріп, оны бастырады. Ары-бері шайқайды, одан кейін олар жұмсақ және жібектей болғанша зығырды темір тарақпен тарайды. «Сенде әдемі көйлек болады», - деді апалар тағы да Гүлқызға. Бірақ қыз ойлады: — Көйлек қайда? Көйлек емес, мынау шашқа	*созу. Жоғары көтеру. Алға созу.* ***2.Дене бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:*** *Б. қ.: аяқ иық көлеміндей алшақ, қол төменде. Допты алға созу. Отыру, тұру. Б. қ. келу* ***3. Аяқ бұлшықеттеріне арналған жаттығулар:*** *Б. қ.: Аяқ арасы иық көлеміндей алшақ, доп кеуде тұсында. Допты алға созу. Еңкею, допты тізеге тигізу. Б. қ. келу.* ***4. Қос аяқпен секіру.*** ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Алақандағы допты үрлеу».* *Негізгі қимылдарды орындау:* ***Ойын түрінде:*** ***1.Тіке бағытта торттағандап еңбектеу*** *Тышқандарға өз індерінен шығып, екінші інге шапшаң еңбектеп баруларын ұсынады.* ***2.1,5** метр қашықтықта тұрғеп тұрып, бір-біріне **допты домалату**. Допты екі қолмен бар күшімен итеруге және домалау бағытын сақтауға назар аударады.* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Мысық пен тышқандар»* *Пеш үстінде мысық отыр,* *Екі көзін қысып отыр.* *Тышқан етін жегісі кеп,*	 **Шығармашылық бұрыш «Гүлді көйлек»** **Шарты: Мақта тампонымен көйлектегі гүлді бояу.** **Балалардың жұмысын мадақтау.**

			ұқсайды дейді. Міне осылайша олар жіп жасап одан Гүлқызға көйлек тоқып береді. Осылайша бұрын гүлдерден, шөптерден жіп жасаған.	*Тісі оның қышып отыр.*	
Балалармен жеке жұмыс	***Картотека № 2*** ***Дид ойын:*** ***«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын атап, суреттен таба алады*	***Картотека №8*** ***Дид ойын: «Қуыршақ қонаққадайындалуда»*** ***Мақсаты:*** *ұзын-қысқа, жуан-жіңішке, ұзындығы бірдей деген олшемдерді салыстыра алады.*	***Картотека №10*** ***Дид ойын: «Танып ал да, атын ата»*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	***Картотека №11*** ***Дид ойын:«Затты сипаттау»*** ***Мақсаты:****Заттарды көрі п сипаттай алады.*	***Картотека №13*** ***Дид ойын:«Не жоқ?»*** ***Мақсаты:*** *балалар жоқ затты тауып атын атап,сипаттама бере алады.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека №7*** *Қараторғайдыбақылау*	***Картотека №8*** *Коктемгі ауа райын бақылау*	***Картотека №9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №14*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Картотека №19*** *Бұталарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балаларың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді: _____
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы:№7 «Айголек» бобекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 03.03 – 07.03.2025ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде ұлттық құндылық, қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балалардықабылдау барысында дене қызуын өлшеп,көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуынқадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.денеқызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балалардыата-анадан қабылдау барысында ден - саулығынаназар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларынамән беру. Ата-анағадемалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анағабала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анағабалаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларынамән беру. Ата-анағадемалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық. эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және баскалары)	***Картотека № 2*** ***Дид ойын: «Жапырақты ажырат»*** *Мақсаты: Ұқсас белгісіне қарай жапырақтарды таба біледі.*	***Картотека № 4*** ***Дид ойын: «Затты сипаттау»*** ***Мақсаты:*** *Заттарды көріп сипаттау арқылы өз ойын айта алады.*	***Картотека № 7*** ***Дид ойын: «Табиғат құбылыстарын ата»*** *Мақсаты: табиғат Құбылыстарын ажырата алады.*	***Картотека № 9*** ***Дид ойын:«Бұл қандай құс?»*** *Мақсаты: белгілі бір ерекшеліктеріне қарай құстардың суреттеуді, оларды ажырата біледі.*	***Картотека № 21*** ***Дид ойын: «Балық аулау»*** ***Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Наурыз айының 1-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 1-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 1-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 1-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 1-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпыдаму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				

Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтынужолдарын түсіндіру. Қауіпсіздікережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелеріntүсіндіру.*	*Әдептілік ережелеріntүсіндіру. Тамақ үстінде жан жағынаалаңдамауды, бір – біріне кедергікелтірмеуді үйрету.Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, тілдік мәдениетті дамыту.*				
	Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*	*Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Арайлап атқан күнге.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*«Қамқор» жобасы аясында «Біз табиғат қорғаушыларымыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген үй.*				
	Тақырыбы:** Анама бәрін арнаймын* ***Осы кезде педагогтің телефоны шырылдап,** педагог балаларға анасы хабарласып жатқанын айтып, тұтқаны алады.* *- Сәлеметсіз бе, анашым, халыңыз қалай?* *- Мен сізді қатты сағындым, жақын күндерде барып қалармын.* *- Бетіңізден сүйдім, сау болыңыз.* ***Ой қозғау. *- Балалар, сендердің аналарың қазір қастарыңда, ал сендер үлкен болып өскенде, оқу, білім, өнер қуып жан-жаққа кетесіңдер, сол кезде аналарыңмен жиі*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Өлең оқу.*** *Көктем келді шуақты, Балаларды қуантты. Алақай-ау, алақай! Құстар сайрап, бақтар жайнап, гүл атты. Дала гүлге толыпты, Аққу көлге қоныпты. Алақай-ау, алақай! Көктем қандай, көктем қандай керікті!* ***Ой қозғау*** ***Сұрақтар қою*** *-Өлеңде қай жыл мезгілі туралы айтылған? -Оны қандай белгілері арқылы білдіңдер?* ***Ой дамыту.*** *Балаларды терезе алдына шақырып, даладағы өзгерістер туралы әңгімелеулерін сұрайды.*	***Ой шақыру*** ***Дид ойын: «Ойлан тап»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Ақ қар еріп, су көбейіп, Сай–салаға толады. Ағаш басы бүршік шашып, Гүл, бәйшешек толады. Бөбектерім, айтыңдаршы. Бұл қай кезде болады? – деп ойлайсыңдар.* *Мағынасын түсіндіру.* *– Неге көктем мезгілі деп ойлаймыз? – Көктем мезгілінің қыс мезгілінен қандай ерекшелігі бар?* ***Бақылау.*** *-Далаға қарайық не көріп тұрсыңдар? -Қар бар ма? - Көктемде ағашта нелер пайда болады?*	***Ой қозғау.*** ***Балалар қазір қандай мезгіл?*** ***Көктем*** *Көктем мезгілінде орман қандай болып жатқан коруге саяхатқа барғыларың келе ма? Саяхатқа немен бару керек екенін білу үшін, мына пішіндерден поезд құрастырып алайық.* ***Дид ойын: «Коңілді поезд»*** ***Шарты:** Пішіндерден поезд құрастыру. Әр түрлі түстер арқылы вагондарға (орындыққа) міну* ***Саяхат тәртібі.*** *Өзін ұстау ережелері -Ағаштардың бұтақтарын сындырма;*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар ертегі орманына саяхатқа барғыларың келе ме? Орманда біздің досымыз қоян көмек сұрап хабар жіберді, оны тыңдайық?* ***Қоян: Сәлем балалар маған сендердің комектерің керек болып тұр: менің көжектеріме киім-кешек қажет. Өтінемін соған комектесіңіз!*** *Тәрбиеші: Ал, балалар, досымызға көмектесеміз бе? Тәрбиеші: Қазір біз ертегі орманына барамыз, көптеген орман тұрғындарын кездестіреміз. Тәрбиеші: Олай болса кеттік. Жаттығу «Кішкентай аяқ, жол бойымен жүр» Балалар сенсорлық жолмен жүреді. Олар шыршаның жанына*

	хабарласып тұруды ұмытпаңдар. Мен қазір анамды қатты сағынып жүрмін. Ол кісі ең мейірімді, ең сұлу, ең еңбекқор адам. Мен анамды қатты жақсы көремін. *Ал сендер аналарыңды жақсы көресіңдер ме?* *- Не үшін жақсы көресіңдер?* *- Ол қандай адам?* *- Сендердің қандай істеріңе қатты ренжиді?* *- Ал қандай істеріңе керісінше қатты қуанады?* *- Сен анаңды жиі қуантасың ба?* *- Үй шаруасында аналарыңа қандай көмек бересіңдер?* *(Балалар өз аналары туралы әңгімелеп айтып береді.)* ***Дид ойын: «Анама арналған гүл»*** ***Шарты:*** *Дайын салынған гүлді өздеріне ұнаған түспен бояу.* ***Ой дамыту.*** ***1-тапсырма.*** ***Дид ойын: «Көмекші»*** ***Шарты:*** *Үй шаруасында анаңа қандай көмек көрсетесің?* *Суреттерден белгілеп көрсет және айтып бер.* ***Дид ойын:***	*Табиғаттағы өзгерістер туралы толықтыру.* *Балаларға сұрақтар қою.* *- Көктемде табиғатта қандай өзгерістер болады?* *- Көктем мезгілінде неше ай бар? Атап беріңдер? Қазір қандай ай?* *- Көктем мезгілінде қандай құстар ұшып келді? (тырналар, қарлығаштар, қарғалар, сары шымшық)* *-Көктем мезгілінде қандай алғашқы гүлдер шығады? (бәйшешек,қызғалдақ)* *- Көктемде қандай жұмыстар жасалады? (Көктемде ауланы, көшелерді тазартады, ағаштардың түбінің топырағын қопсытады, ағаштарды әктейді, құстарға ұя жасайды, ағаштар егеді)* *- Наурыз айында қандай мерекелерді атап өттік?* ***Слайд. Көктем мезгілі.*** *- Балалар осы суретімізге ат қояйықшы, қандай ат қойғыларың келеді?* ***Дид ойын: «Жер, су, ауа»*** *«Жер» десе, допты қағып алған бала бір үй жануарын немесе жабайы аңның атын айтады.. «Ауа» дегенде бір*	 ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Үп-үлкен боп өседі.* *Балаларды топқа бөлу* ***Топқа бөлу.*** ***1-Топ.*** *Кляксография әдісі арқылы сурет салады.* ***2-Топ.*** *Ағаштарға бүршік жапсырады.* *Балалардың жұмыстарын бақылау.* *Жеке көмек көрсету.* ***Дид ойын «Біздің көрме»*** *Көрме ұйымдастыру* *Балалардың жұмысын қорытындылау.* ***Тақпақ*** *Бүршікшашып, жапырақ ашып,* *Даланы гүлдер басады.* *Сұлу* ***көктем*** *есігін ашып,* *Шуағын бізге шашады* ***Балаларды мадақтау.*** ***Денешынықтыру***	*-Гүлдерді жұлма;* *-Саңырауқұлақтарды баспа;* *- От жақпа;* *-Орманға жалғыз баруға болмайды.* *-Жүгіруге болмайды.* *-Асығуға болмайды.* ***Баяу әуен ойнайды.*** ***Орманға да келдік*** *балар жан –жаққа назар аударайықшы табиғат қандай керемет, қазір көктем мезгілі. Балалар, қарандаршы мынау кірпінің ізі ғой.* *Балалар, қарандаршы мына жерде суреттер жатыр, сірә кірпі мына суреттерді бізге тығып кеткен болар.* ***Ой дамыту*** ***Суретпен жұмыс.*** *Тәрбиеші суреттерді тақтаға ілін әңгімелейді.* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар,* *Биік болып өседі.* ***Ой дамыту.*** *- Балалар, бүгін біз табиғат туралы әңгімелесеміз. Біздің қоршаған орта: жан-жануарлар мен өсімдіктер. Жер мен Ай, Күн, алыстағы жұлдыздар – осылардың барлығы табиғат деген ұғымды білдіреді.*	*тоқтайды.* *Балалар, ал шыршаның астында не отыр? Дұрыс, кірпі.* *Біз шыршаның астынан кірпілерді шығарып, үстелге қоямыз.* *Балалар, маған кірпінің құлағы, мұрны, көзі қайда екенін көрсетіңдерші? Дұрыс! Бірақ біздің кірпі асығыстық танытқаны соншә, ол барлық шелерін жоғалтып алды. Кірпіге оларды табуға көмектесейік.* ***Дид ойын: «Кірпінің тікенектері»*** *Балалар себеттен қыстырғыштарды алып кірпіге қыстырады.* *Тәрбиеші: Ой, кірпі қандай тікенді болып кеткен! (кірпіні жаңа шелерін сипайды)* *Біз кірпіге шелерді табуға көмектестік, ол бізге қояндарға орамжапырақ берді.* ***«Рахмет» деп, саяхатымызды жалғастырайық.*** ***Тәрбиеші:*** *қарандаршы, гүлді шалғын алда, ал оның үстінде тағы нелер бар?Балалар: бұлар қоңыздар. Оларға біздің көмегіміз керек. Қоңыздар әдемі жерлерінен айырылып, ұша алмайды. Біз оларға көмектесуіміз керек.* ***«Қоңыздар» жаттығуы.*** *Балалар пластмасса бөтелкелерден тығындарды,*

	«Дастарханды әсемде» ***Шарты:*** *Дастарханға керек заттарды жапсыру.* ***Дид ойын: «Мен де!»*** *Шарты: Педагог айтқан іске келіссе, балалар «Мен де!» – деп қосылып айтып отыру керек, ал келіспесе, «Жоқ» – деп наразылықтарын білдіруі қажет.* *П: Мен анамды жақсы көрем!* *Б: Мен де!* *П: Мен анама көмектесемін!* *Б: Мен де!* *П: Жұмыстан келгенде қарсы аламын.* *Б: Мен де!* *П: Ойыншығымды шашып тастаймын.* *Б: Жоқ!* *П: Киімімді жинап қоямын.* *Б: Мен де!* *П: Ыдыстарды жуып қоямын.* *Б: Мен де!* *П: Ініме мен қарамаймын, оны жылатамын.* *Б: Жоқ!* *Педагог осы тектес сөздерді тез-тез айтып, балаларды шатастыруға тырысады, балалар барынша мұқият болып,*	*құс айтылуы тиіс. Ал «Су» дегенде суда жүзетін құстың, көліктің атын айтуы керек.* ***Бақылау .*** *Даладан ағаш бұтақтарын алып келгенін көрсету. Балаларға мұқият қарауға ұсыныс тастау. Бұтақтарда бүршіктер пайда болғанын және даладағы ағаштардың да бұтақтарында осындай бүршіктер түрғанын айту. Бұтақтарды ыдысқа салып, оған су құйып күнделікті осы күннен бастап бұтақтарды бақылайтындарын айтады.* ***Шығармашылық бұрыш*** ***Дид ойын: «Коктем корнісі»*** ***Шарты.*** *Коктем көрнісін бейнелеу.* *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Көктем гүлдерін құрастыру.* ***2-топ:*** *Дайын көктемгі ағашқа саусақ арқылы бүршік салу.* ***3- топ:*** *Құстарға ұя жапсыру.* ***4-топ:*** *Ұяға жем мүсіндеу.* *Әр топ өз жұмысына сөйлем құрау.* *Мыс: Көктемде құстар ұшып келеді, мен оған қамқорлық жасаймын, сол үшін ұя жасадым.* *Көктемде ағаштар бүршік жарады, бүршіктен жапырақтар шығады.* ***Қорытынды.*** *Балаларды мадақтау.*	***Кіріспе бөлім. Балалармен амандасу*** ***2.Тәрбиешінің артынан шеңбермен жүру.*** ***«Орман аңдары»*** *1. «Аю» Қолды белге қойып, (қорбандап) табанды нық басып жүру.* *2. «Түлкі» Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру.* *3. «Көжек» Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.* *4. «Қасқыр» Баяу жүгіру, жылдам жүгіру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Тыныс алу жолдарына арналған жаттығулар кешені.*** ***«Орманға келдік пойызбен»*** *Орманға келдік пойызбен:* *Чух-чух-чух, Чух-чух-чух,* *Қандай ғажап алаңқай,* *Қандай әсем, алақай!* *Кірпі келеді домалап:* *П-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф!* *Алмаларды арқалап:* *Фэф-р, Фэф-р, Фэф-р!* *Міне, ұшып ара келді,* *Балаларға бал әкелді:* *З-з-з! З-з-з!* *Шыптаққа келіп қонды:* *З-з-з!З-з-з!* *Мұрынға қарай ұшты ол:* *З-з-з!З-з-з!* *Есек сонаны қорқытты:* *Й-а-а! Й-а-а! Й-а-а!* *Бар ормандышулатты:* *Й-а-а! Й-а-а!Й-а-а!* *Аспанда қаздар ұшып*	*Табиғат тірі табиғат және өлі табиғат болып екіге бөлінеді* ***Дид ойын: «Жалғасын тап»*** *Жансыз табиғат - ....* *Жанды табиғат - ....* *Жанды табиғат жансыз табиғатсыз .... (тіршілік ете алмайды)* *Балалар, бәріміз топқа қайтатын кез келді.* *Бір, екі, үш, төрт, бес,* *Аяқты басамыз тез тез...* ***Дид ойын: «Экологиялық бағдаршам»*** ***Шарты:*** *Экологиялық жүйені бұзбау керек, яғни тыйым салатын белгілер, ұяларды, құмырсқаның илеуін бұзуға, өрмекшінің торын бұзбауға, жәндіктерді аулауға тыйм салынғанын суреттерден айырып жинау.* ***Дид ойын: «Ормандағы қанқызы»*** ***Сурет салудың әдіс тәсілдерін көрсету,түсіндіру.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ қанқызының суретін салу.*** *Жұмыс ретімен таныстыру:* *-Денесін дөңгелек немесе жарты дөңгелек қылып саламыз.* *-Басын дөңгелектеп саламыз.*	*қоңыздың артқы жағындағы дақтарды айналдырады және бұрады. Түсті бекіту үшін түрлі түсті тығындарды сәйкес түсті қоңыздарға бұрандамен бекітеді.Тәрбиеші: қандай қоңыздар көлемі бойынша ашық жерге ұшып келді?Балалар: үлкен және кіші. Тәрбиеші:. Қандай қалпақшаны үлкен қоңызға, ал кішкентайға қандай қалпақша жабамыз?* ***Сергіту: «Біздің қолдар»*** *Балалар, қараңдаршы, үстелдерде не бар?Балалар: қояндарға арналған киім. Тәрбиеші: дұрыс, тек киімдерді жондеу керек.* ***Дид ойын: «Қоянға көмектесейік»*** *Алдымен жамауды алайық. Балалар қояндардың киімдеріндегі тесіктер қандай Балалар: шеңбер, үшбұрыш.* *Тәрбиеші: Дұрыс.Енді қояндардың киімдеріне жамау жапсырайық. Педагог әр баладан пішіннің түсі қандай екенін, қандай геометриялық пішінге ұқсайтынын сұрайды.* ***Орман үні жай музыка.*** *Бұл орманда аю тұрады. Аю алма мен сәбіз салынған себетін құлатып алды. Себеттері сынып қалыпты. Аюға себетін құрастырып берейік.*

	анасын ренжітетін іске келіспейді. **2-тапсырма.** **Анаң сені қалай еркелетеді?** Еркелеткенде неге теңейді, суреттердің ішінен тауып белгіле және айтып бер. – Балалар, аналарың сендерді қатты жақсы көреді екен, оны мен сендерді еркелететін теңеулерден байқадым. Ал сендер аналарыңды қалай жақсы көресіңдер, оларды неге теңер едіңдер? **«Менің анам».** Сызба бойынша өзіңнің анаң туралы әңгіме құрастыр. **Дид ойын: «Сойлемді аяқта».** Менің анам (қандай?)__ Анамның сырғасы ... Анамның сақинасы ... Анамның ыдыстары ... Қортынды Балаларды мадақтау. **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім.** **Балалармен амандасу** **2.Тәрбиешінің артынан шеңбермен жүру.** **«Орман аңдары»** 1. «Аю» Қолды белге қойып, (қорбаңдап) табанды ықтасып	**Қазақ тілі** **Тақырыбы: Шуақты көктем** **Қызығушылықтарын ояту.** **АҚТ технологиясымен жұмыс. Аудио дыбыс.** Үнтаспадан құстардың сайраған даусы, судың сылдырап аққан даусы естіледі. -Нені дауысын естіп тұрсыңдар? -Оны естігенде көз алдарыңа не елестейді.? **Ой қозғау. АҚТ технологиясымен жұмыс.** Көктем мезгілінің ерекшеліктерін түсіндіру. **Сұрақ – жауап** -Көктем мезгілінде қандай табиғат құбылыстары болады? -Көктем мезгілі сендерге ұнай ма? **Көктем өрнегі** **Е.Өтетілеу ұлы.Өлең жолдарын оқып, түсіндіру.** Қар еріді,су ақты, Күндер кедлді шуақты. Байтақ дала келбеті Түкті кілем сияқты. **Бір қадам әдісі арқылы оленді жаттау.** **Дид ойын: «Жақсы мен жаман»** **Мақсаты:**Жақсы қасиет болса қолдарын шапалақтайды, жаман қасиет болса тыныш отыру. 1) Кошет отырғызу.	барады, Есекті көріп қаздар қықулады: Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у! Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у! Негізгі қимылдарды орындау: **Тіке бағытта торттағандап еңбектеу.** **Ойын жаттығуы:** «Маған қарай еңбекте!» – бір-біріне кедергі жасамау, бір-бірімен соқтығыспау. **Екі аяқпен секіру** (аяқты бірге қосып – аяқты алшақ қойып). Қуыршаққа балалардың қалай секіретінін көрсетуді ұсынады. Екі аяқпен бір мезетте жігерлене итерілуіне назар аударды. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Кетті, кетті орамал». Шеңбер бойымен шапшаң қозғалатын ойын бастаушы болып, балалардан орамалды алып қоюға тырысады	-Басынан көз,мұрын,ауыз, мұртшаларының орнын белгілеймін. Үстіне саусақпен қара нүктелерін саламыз. **2-топ: Қанқызын мүсіндеу.** **Дид ойын: «Қанқызының достары»** Үлгі көрсету,түсіндіру. Балалардың өз бетінше жұмысы. **Қортынды** Адам орманның қонағы болып табылады және ол қонаққа барғанда қожайынның үйін бүлдірмей өзін дұрыс ұстау ережелері қажет екенін есте ұстауы тиіс. Балаларды мадақтау.	**Дид ойын: «Аюдың себеті»** Екі түсті себет құрастыру. **Дид ойын: « Алма мен сәбіз»** Аюға бір түсті себетке сәбіз мен алма жинауға көмектесу керек. Балалар, сәбіздің түсі қандай? Оны қандай түсті себетке саламыз?ал алманың түсі қандай? Оны қандай себетке саламыз? **Аю себетті ұмытып қалмас үшін себеттердің сыртына салынған сәбіз бен алманы бояуымыз керек.** **Балаларды 2 топқа бөлу.** **1-топ: себеттің сыртындағы сәбізді бояу** **2-топ: Алманы бояу.** Тәрбиеші: Рахмет балалар. сендер бүгін барлық тапсырмаларды орындадыңдар. Алғыс ретінде аю бізге сәбіз мен алма сыйлады. **Ой қозғау.** Қараңдаршы, себетте не бар?Балалар: Алма, сәбіз, орамжапырақ және қояндарға арналған кимдер. Балалар, қараңдаршы, бізге не келе жатыр? Қоян. Қоян біз саған көмектесу үшін барлық тапсырмаларды орындадық. Мынау сенің көжектеріңе сыйлық Қоян: Рахмет балалар, сендер маған және менің қояндарыма көп көмектестіңдер. Мен де рахметімді айтқым келеді, менен мына тәттілерді

	жүру. *2. «Түлкі» Қолды жанға ұстап, (қуланып) бір сызықпен жүру.* *3. «Кожек» Қолды кеуденің алдында иіп, қос аяқпен секіру.* *4. «Қасқыр» Баяу жүгіру, жылдам жүгіру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Тыныс алу жолдарына арналған жаттығулар кешені.*** ***«Орманға келдік пойызбен»*** *Орманға келдік пойызбен:* *Чух-чух-чух, Чух-чух-чух,* *Қандай ғажап алаңқай,* *Қандай әсем, алақай!* *Кірпі келеді домалап:* *П-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф,п-ф-ф-ф!* *Алмаларды арқалап:* *Фэф-р, Фэф-р, Фэф-р!* *Міне, ұшып ара келді,* *Балаларға бал әкелді:* *З-з-з! З-з-з!* *Шынтаққа келіп қонды:* *З-з-з!З-з-з!* *Мұрынға қарай ұшты ол:* *З-з-з!З-з-з!* *Есек сонаны қорқытты:* *Й-а-а! Й-а-а! Й-а-а!* *Бар орманды шулатты:* *Й-а-а! Й-а-а!Й-а-а!* *Аспанда қаздар ұшып барады,* *Есекті көріп қаздар қиқулады:*	*2) Ағаштарды сындыру.* *3) Құстарға жем шашу.* *4) Құстың ұясын бұзу.* *5) Ағаштарға су құю.* *6) Гүлдерді жұлу.* *7) Құстарға ұя жасау.* *Балаларды мадақтау.* ***Дид ойын: «Көктем пейзажы» Топтық жұмыс.*** *Шарты: Көктемгі табиғатты құрастыру.*			*қабыл алыңыздар.* *Рахмет саған қоян. Міне, біздің балалардың бақшаға қайтатын уақыты келді.* *Балалар, айтыңдаршы, біз бүгін қайда болдық?* ***Балалар: орманда.*** *Тәрбиеші: Ал біз орманда неге көмектестік? (кірпі, қоңыз, аю). Балалар, сендерге біздің саяхатымыз ұнады ма?* *Қоянға «Қош бол» дейік. Қош бол, тағы кездескенше!* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Көктем әндері*** ***Балаларды музыка залына қабылдау.*** *Көктем көріністерін бейнелейтін суреттерді қызықтау.* *Жылы жақтан қайтқан құстардың, жылғаның суреттеріне қарап әңгіме құрастыру.* *Сулар ағып жылғадан,* *Құстар әнің жырлаған.* *Бұлт айдары желбірейді,* *Бұл мезгілді қалай» дейді?* *Келіп көктем құстары,* *Бау-бақшада ән салады.* *Оларды жас достары* *Ұя жасап қарсы алады.* *-Балалар, бұл өлең жолдары қандай жыл мезгілін меңзеп тұр?* *-Сендер қандай құбылыстарды байқадыңдар?* ***Музыка тыңдау:*** ***«Қараторғай» (Ақан сері)*** *-Көктем шыға жыл құстары*

	Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у! *Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!Г-у-у!* *Негізгі қимылдарды орындау:* ***Тіке бағытта торттағандап еңбектеу.*** ***Ойын жаттығуы:*** *«Маған қарай еңбекте!» – бір-біріне кедергі жасамау, бір-бірімен соқтығыспау.* ***Екі аяқпен секіру*** *(аяқты бірге қосып – аяқты алшақ қойып).* *Қуыршаққа балалардың қалай секіретінін көрсетуді ұсынады. Екі аяқпен бір мезетте жігерлене итерілуіне назар аударды.* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Кетті, кетті орамал».* *Шеңбер бойымен шапшаң қозғалатын ойын бастаушы болып, балалардан орамалды алып қоюға тырысады*				*да жылы жақтан атамекенге келе бастайды. Құстар сайрап, көктемгі көріністерге жан біткендей күйде болады. Көптеген әндер табиғатпен, тау-тас, өзен-сумен байланысты болса, енді біреулері табиғат аясында қанат қағып жүрген құстарды әнге қосады. Міне, сол әндердің бірі-осы ән.* *Құстың шырылдаған әнің үнге қосқан.* ***Ән айту:*** *Өткен іс – әрекет кезінде айтқан әндерді еске түсіріп, қайталау.* *Ән айту кезінде ережелерді еске түсіріп, демді иықты көтермей алып, бойды тік ұстау.* ***Ән үйрету: «Көктем» (Д. Гусинцев, Т.Исабеков).*** *Бұл әнде де құстың келуің,олкенің жаңаруын, жеміс ағаштардың бүршік атып гүлденген кезін жырлаған. Музыка жетекшісі әнді орындайды. Балалардан әннің мазмұның сұрайды. Мәтінді қайталап, әуенге қосылып үйрету.* ***Ойын: «Түлкі мен қаздар»*** *Диалог түрінде түлкі бастайды, қаздар жауап қайтарады. Түлкі қаздарды қуады, алдарынан күшік шығып, түлкіні қуып, қаздарды кері қайтарады.* ***Би: «Апатайым-ай» («Билеп үйренейік»).*** *Түсініктеме бойынша*

					қимылды үйреніп, әуенге ілесе би билеу.
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас орен - мақсаты: өзіне өзі қызметкорсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздікережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жондеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №18*** *Құстардың ұшып келуін бақылау*	***Серуен № 17 Ауа райын бақылау.***	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Коктемгісеруен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас орен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларғаретті лікпен киімдерін шешуі, өз сөрелерінекиімін жинап таза ұстауды,су болғанкиімдерін тәрбиешігекөрсетугеүйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өзсүлгілерінесүртіну лерінталапету, ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысындасумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты:суды үнемді пайдалану,шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын,ас құралдарын қолдану дағдыларынжетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Астыұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соңгигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгіліжүйеліктекиімдер ішешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа ілін қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардыцтыныщтықтау ынажағымдыжағдайжасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегінашып жатуға кеңес беру.*	*Белгіліжүйеліктекиімдеріншешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа ілін қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені №6*** *Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып*	***Жаттығу кешені №7*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық*	***Жаттығу кешені №8*** *Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық*	***Жаттығу кешені №9*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып*	***Жаттығу кешені №10*** *Көзімізді ашайық Аунап, құнап алайық , Самал жел бізге желпісін,*

	Шынығып бір алайық.	*Бір күлімдеп алайық.*	*Тосектен біз тарайық*	*Тарқасайық, тұрайық*	*Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезіндеқауіпсіздік шараларынтүсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну оз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* **Ұйқышашар жаттығу картотекасынан**				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты:суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын,ас құралдарын қолдану дағдыларынжетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Астыұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столдадұрыс отыру, досатрынакедергі жасамауТамақт ан соңгигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап карау және басқалары)	**Варпатив** **Тақырыбы: «Гүлдерді өсір»** **Мақсаты:** Қиылған суреттерді реті бойынша тамырдан бастап құрастыру. **Қызығушылықты ояту АҚТ технологиясымен жұмыс** Экраннан көбелек шығады. Дыбыс шығару. Көбелек біздерді ормандағы гүл алқабына саяхатка шақырады. Сендерге саяхат ұнай ма? **(сиқырлы таяқша)** -Онда бір сәт көзімізді жұмып,өзімізді ормандағы гүл алқабына саяхатка барғандай сезінейік. **(үнтаспадан судың сылдыры,құстардың дауысы естіледі)** -міне,балалар гүл	**Варпатив** **Тақырыбы: «Гүлдерді өсір»** **Мақсаты:** Қиылған суреттерді реті бойынша тамырдан бастап құрастыру. **Шығармашылық орталықпен жұмыс.** Балаларды топқа бөлу. **1-ші топ .Дид ойын: «Сыңарын боя»** **Шарты** Суреттегі гүлге керек құралдардың суретін суреттегі түспен сәйкестендіріп бояу **II-ші топ. Дид ойын: «Бос орынды толықтыр»**	***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Қолы жоқ, аяғы жоқ-қозғалады, ауызы жоқ тыныс алады, қоректенеді,-бұл не болды?* *Сұрақ- жауап жұмбақтың шешуіне байланысты.* ***Ой дамыту:*** *Суретпен жұмыс* *Балалар өсімдіктер қайда өседі?* *Өсімдіктердің адам өміріндегі маңызы қандай?* *Өсімдік өсу үшін не керек?* *Өсімдіктер өсу үшін не істеуіміз керек?* ***Топтарға бөлінеміз:*** ***1-Топ: Болме гүлі (** *болме гүлдерін сұртіп, оларға күтім жасайды).* ***2-Топ: Дала гүлі.*** *(Гүлдерді отырғызады.)* ***3-Топ: Бақша гүлі*** *Сөйлем құрау.* ***Балаларды мадақтау.***	***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Аналарға сыйлайтын,* *Аралар бар жинайтын.* *Бұл немене, балалар,* *Үзуге адам қимайтын* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *(Слайд арқылы гүлдер туралы әңгімелеу).* ***Топқа бөліну*** ***1 – топ:*** *Бәйшешектен білеміз,* *Көктем келіп қалғанын.* *Мәз боламыз, күлеміз,* *Көрсек гүлін жарғанын.* ***2 - ші топ:****Алғаш рет күркіреп,* *Ағыл – тегіл жауса күн.* *Қырға шығар дүркіреп,* *Көктем басы – жауқазын.* ***3 - ші топ:*** *Үлбіреген бақбақ,* *Үлпілдеген аппақ.* *Уф! – десем, бақбақ,* *Ұшасың гой қаптап.* ***Гүлдер***	***«Тамшылар мен бұлт»*** *(балалар тамшы қалпақ киеді).* *Тамшылар жерге ұшты (секіру). Олар жалғыз секіре отырып, жалықтырды. Екеуі жиналып, шағын ағынмен ағып кетті (қол ұстасып). кездесіп, үлкен өзенге айналды (бір тізбекке қосылған). Тамшылар үлкен өзенде жүзеді, саяхат. - өзен ағып, үлкен мұхитқа айналады. (олар дөңгелек биге қайта салынып, шеңбер бойымен қозғалады). Олар жүзді, мұхитта жүзді, содан кейін олар анасы Бұлттың үйге оралуын бұйырғанын есіне алды. Дәл осы кезде күн шықты. Тамшылар жеңіл болып, жоғары қарай созылды (олар еңкейіп, баяу тұрады, қолдарын жоғары көтереді). Олар күн сәулесінің астында буланып, анасы - Бұлтқа оралды..*

	аланкайына да келіп жеттік. Гүлдердің үстінен конверт көру. Ашу. **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Құлпырса, кадірлейді аялайды, Күраса сыпырғышқа жарамайды. Бұл не? Мағынасын түсіндіру. (ГҮЛ) -Балалар ,бүгін біз гүлдер туралы әңгімелейміз. Сендер қандай дала гүлдерін білесіңдер? -Енді гүлдің құрылысымен танысайық. (тақтаға үлгіні іліп көрсету) **Дид ойын: «Ретімен ата»** Тамыры-өсімдіктерді жерде мұқият ұстап,сумен камтамасыз етеді Сабағы - жапырақтардың күнге қарай көтеріліп өсуіне көмектеседі,	Шарты: Суреттегі бос орынға керек затты жапсыру. 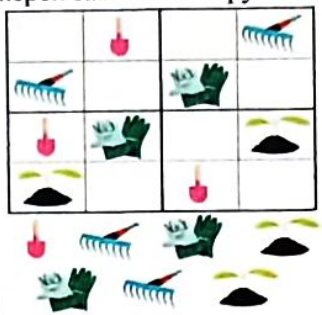 **III-ші топ: Дид ойын: «Ретімен көрсет»** Шарты: Гүлдер қалай өседі, ретімен құрастыру **Қортынды. Балаларды мадақтау.**		*Гүлдер, гүлдер көк гүлдер, Қызыл гүлдер, көп гүлдер Өсе берші нұрланып, Өсе берші ырғалып* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Хайуанаттар бағына жануарлар қалай ойнайтынын көруді ұсынады.* *«Автомобильмен серуендеу»* *Педагог автомашиналар тізбегінде бастаушы рөлін атқарады.* *Зообақта өзін ұстау ережелерін естеріне салады* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары. Жалаушамен.*** ***Б.қ.: «Желбірейді жалау»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Өткеншек»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** ***3.*** *Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез*	

	жапырағы- қоректі күннің көзінен алады Көктемде алғаш гүлдер ұйқыдан оянғанда жәндіктерде қуанады. көбелек гүлден гүлге ұшып қонып , гүлдің хош иісімен, тозаңдарымен қоректенеді. Ал ара гүлден бал жинайды. Біз көктемде аулаға гүлдер отырғызамыз. **Тақпақ:** Гүлдер, гүлдер көп гүлдер Қызыл, жасыл көк гүлдер Көздің жауын алады Көбелектей құлпырып .			*алып, қою керек. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою, «хоп» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Коңілді жалауша»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары*** *Хайуанаттар бағына жүргенде қауіпсіздік ережелерін сақтауды еске салады.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Түтікше» - ысқырықты үргендей қылып, ерніңмен түтікшені қысып, сосын жымиып ерніңді босатасың; ерінніңосындай қалыптарын кезектестіріп қайталайды.* ***Хайуанаттар бағын мекендеушілерның суреттерін қолданып, негізгі қимылдарды***	

				орындау. ***Ойын жаттығуы:*** ***«Көкұтан».*** *Жерде жатқан кедергілерді аттап оту (2 қатар, арақашықтығы – 25 см). Дене бітімін тік ұстауға назар аударады.* ***Ойын жаттығуы:*** ***«Тентек қоңжықтар».*** *Гимнастикалық қабырғаның екінші сатысына бекітілген қолбеу тақтайдан сырғанау – қол мен аяқ қимылының үйлесімділігі, сырғанау кезінде сақтандыру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Қасқыр мен лақтар»–*** *белгі берілгенде ғана жүгіру, қасқырдан алшақ тұру.* *Борте, борте, борте лақ,* *Бөрте лақ тым ерке-ақ.* *Кетесің кейде секеңдеп,* *Байламаса көкем кеп.*	
Балалармен жеке жұмыс	***Картотека № 2*** ***«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балаларға оз болмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқызып, суреттен таба білуге үйрету.*	***Картотека №6*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалардың тілін, ой-өрісін дамыту*	***Картотека № 12*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты: Түстер туралы ұғымын бекіту,түстердің атын білуге машықтандыру*	***Картотека №13*** ***«Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека № 17*** ***«Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту				
Серуенге	*«Еңбегі адал жас өрен»-оз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.*				

дайындық	*Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерінтүсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды бірттіпдеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №18*** *Құстардың ұшып келуін бақылау*	***Серуен № 17*** ***Ауа райын бақылау.***	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут.Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшага төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді:
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы:№7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 10.03 – 14.03.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балалардықабылдау барысында дене қызуын өлшеп,көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуынқадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.денеқызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балалардыата-анадан қабылдау барысында ден - саулығынаназар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларынамән беру. Ата-анағадемалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анағабала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анағабалаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларынамән беру. Ата-анағадемалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	***Картотека №10 Дид ойын: «Танып ал да, атын ата» Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атап, өз ойын айта алады.*	***Картотека № 12 Дид ойын: «Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты:,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*	***Картотека № 16 Дид ойын: «Үйжануарлары»*** *Ойынмақсаты: Үйжануарларынолардыңден емүшелерін атау, суреттен оз төлдерін тауып қоя біледі.*	***Картотека № 17 Дид ойын: «Менің сүйікті ертегім» Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері атап, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата алады.*	***Картотека № 18 Дид ойын: «Құстар біздің досымыз» Мақсаты:*** *Суреттер бойынша құстарға қамқорлықпен қарауды түсінеді.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Наурыз айының 2-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 2-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 2-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 2-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 2-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпыдаму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				

Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтынужолдарын түсіндіру. Қауіпсіздікережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерінтүсіндіру.*	*Әдептілік ережелерінтүсіндіру. Тамақ үстінде жан жағынаалаңдамауды, бір – біріне кедергікелтірмеуді үйрету.Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында тілдік мәдениетті дамыту*				
	Отбасында гүліміз, Көңілді өтер күніміз. «Қайырлы таң!» деп айтамыз, Бір болып кеште қайтамыз.	*Кәне, кәне тұрайық, Үлкен шеңбер құрайық. Тұрсақ егер шеңберге, Алақанды ұрайық*	*Ерте тұрып күнде мен Тереземді ашамын. Сәлем деймін күнге мен Шаттық әнге саламын.*	*Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік! Қабақ түйген не керек, Көңілді боп жүрейік!*	*Кел, балалар, күлейік! Күлкіменен түлейік! Күлкі көңіл ашады, Күліп өмір сүрейік!*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Ұлттық құндылықты дәріптеу, бала санасында қалыптастыру мақсатында ұйымдастырылған іс-әрекет*				
	Психологиялық көңіл-күй. *-Балалар, терезеден күн нұрын төгіп тұр екен. Күн көзінен қуат алып, бір – бірімізге ыстық лебіздерімізді арнайық. Балалар қазір жылдың қай мезгілі? Көктем мезгілінде табиғат қандай өзгеріске ұшырайды?* ***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Тосын сәт.*** *Топқа Тазша бала келеді. Тәрбиешімен, балалармен амандасады. Тазша: - Балалар, елге көктем келді, Наурыз мерекесі жақындады.. Наурыз мерекесі туралы*	***Мига шабуыл*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Шарты:*** *Киімдер туралы берілген жұмбақты шапшаң шеше білу* *1.Адамның сәні* *2.Бір нәрсе менен биік,* *Онсыз жоқ мәні* *Кейде менен аласа,* *(киім)* *Мұндай қызық дүниеде,* *Көріп пе едің тамаша* *(Бөрік)* *3.Күні бойы сен оны,* *Екі аяқтап басасың,* *Жатар кезде өзіңнен* *Аулақтатып қоясың* *(етік)* ***Ой қозғау. Сұрақ қою.*** *-Айтыңдаршы,балалар қандай ұлттық киімдерді білесіңдер?*	***Қызығушылықтарын ояту.*** *-Балалар, бүгін біз әженің үйіне қонаққа барамыз. Бізді ұзақ жол күтіп тұр, тез жету үшін өлең жолдарын тыңдайық.* ***Шаңырақ. Серік Әкірамұлы*** *Киіз үйге кіргенде,* *Бәрі басын иеді.* *Оның сыры білгенге,* *Шаңырақ қой киелі.* *Кереге, уық ғажап тым,* *Кестелі ою өң береді.* *Киіз үйі қазақтың,* *Жер шарындай доңгелек.* ***Өлең не туралы айтылған?*** ***Киіз үйдің пішіні неге ұқсайды?***	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар бүгін топқа келсем үстел үстінде қорапша тұр. Қандай әдемі қорапша! Ос қорапшаның ішінде не бар екенін көргілерің келе ме? Олай болса ашып көрейік. Балалар не көріп тұрсыңдар? Түрлі-түсті асықтар. Қандай әдемі асықтар! Асық не екенін білеміз бе?* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технол*** *Асық – қазақ халқының ұлттық ойыны. Асық төрт түлік малдың*	***Қызығушылықтырын ояту.*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Сәбиге сәнді үй,* *Әжеге ән-күй. **(бесік)*** *Бесікке іледі,* *Әнінде, әдемінде,* *Сәбилер біледі.**(сылдырмақ)*** ***Ой дамыту*** ***Бесік туралы түсінік беру.*** *Сұрақ – жауап.* *-Бесік деген не?* *-Ол не үшін керек?* *-Оны неден жасаймыз?* ***Сөздік жұмыс:*** *Бесік, тербету, жұбату, бесікті аластау, бопе,*

сендер не білесіңдер?
Балалар Тәзша балаға наурыз мерекесі туралы слайд көрсетейік.
АКТ технологиясы
«Наурыз» мейрамы.

Ой дамыту.
Наурыз-думан мерекесін бүкіл халық тойланады. Қазақ даласына жаңа жыл, ұлыстың ұлы күні, күн мен түннің теңелеінкезі келді. Мал төлдеп, қозы-лақтар ойнап, табиғат оянатын кез.
-Ата-бабамыз осы мереукені ауыл-ауылда тойлап, қазақтың ұлттық ойындары ойналады. Қазақтың кең дастарқаны жайылады. Қазақтың ұлттық киімдері киіледі. Алтыбақан, той-думан болады.

Жеті тағамнан жасалатын наурыз коже пісіріледі. Міне, Наурыз мерекесінің

-Суреттерді көрсетіп талдау,ұл бала мен қыз баланың киімдерін көрсету.

Ұлттық киімдер туралы түсінік беру.
Шығармашылық жұмыс.
Балалрды таңдауы бойынша үш орталыққа бөлу.
Бірінші орталық :
Даиын қиындылардан саукеле жапсыру.
Екінші орталық саукеленің суретін салады.
Үшінші орталық мозаикамен саукеле жасайды.
Қорытынды.
Сұрақтар ілмегі арқылы қорытындылау.
Балаларды мадақтау

Қазақ тілі
Тақырыбы: «Қуыршақ Айарудың камзолы»
Тосын сәт
Ұлттық көйлек киген қуыршақтың қонаққа келуі.
Қуыршақпен сәлемдесу
Сұрақ-жауап
-Балалар,бұл қуыршақтың есімін сендер білесіңдерме?
-Олай болса,қуыршақтың өзінен сұрап көрейікші.
-Балалар, қуыршақ есімін айтқысы келмесе,онда

Дид ойын: «Киіз үй»
Шарты: Үлгіге қарап қиынды суреттерден киіз үй құрастыру.
Сергіту сәті:
Дөңгеленіп тұрайық,
Керегені қарайық
Уық болып иіліп,
Шаңыраққа киіліп,
Киіз үйді құрайық.
Әженің үйіне келу.
Әжемен амандасу.
-Балалар әженің үйінде қандай бағалы бұйымдар көп екен. Әже бағалы бұйымдарымен таныстырады.
-Әже осының ішінде әдемі болып көрініп тұрғаны сандық.

Осы сандықты қайдан алғаныңызды, қалай жасалғанын айтып беріңізші.
Сандықпен таныстыру.
Ой дамыту.
Суретпен жұмыс
тақтаға бірнеше қолөнер туындыларының суреттерін ілу.

сүйегінен алынады. Үлкен малдың асығы үлкен болады, ал мына кішкентай асықтар қойдан, ешкіден алынады. Асық ойыны – қазақ халқының ежелгі өте кең тараған ойындарының бірі.
Сергіту сәті:
Секіреміз топ-топ,
Шапалақтап көп-көп.
Иілеміз оңға қарай бір, екі, үш,
Иілеміз солға қарай бір, екі, үш
Дид ойын: «Кім тапқыр»
Шарты:Қорапшаның ішіндегі асықтардан тапсырма орындау.
1-тапсырма..
Дид ойын: «Топтастыр»
Шарты: Асықтарды түсі бойынша жинау.

2-тапсырма. Дид ойын: «Қоржын»
Шарты: Асық салатын қоржынға ою жапсыру.

3-тапсырма.

сылдырмақ т.б.
Өлең оқу.
«Әлди, әлди ақ бөпем»
«Әлди,әлди ақ бөпем»
Әлди, әлди, ақ бөпем,
Ақ бесікке жат, бөпем!
Қонақ келсе, қой, бөпем,
Қой тоқтысын сой, бөпем,
Құйрығына той, бөпем
-Өлең не туралы айтылған?
Ғажайып сәт.
– Айгүл қуыршақтың қонаққа бөпесін алып келуі.
-Бесікке салу дәстүрін көрсету.
–Өлең жолдарын бәрі бірге айтып бөпені ұйықтату.
Дид ойын: «Ерекшелігін тап»
Шарты: Наурыз мейрамының ерекшелік-терін суреттен топтау.
Шығармашылық бұрыш
Еркін тақырыпта
Қортынды
Сұрақ-жауап
Балалрды мадақтау.

Музыка
Тақырыбы: «Ана – өмір шырағы»
Музыка әуенімен балаларды қабылдау.
Шаттық шеңбер. Сұрақ – жауап. Балалар мен ата-аналары туралы әңгіме айтып,
өз сезімдері, ой-пікірлері туралы сұрайды.
Балаларға әртүрлі көңіл

	ерекшелігі осылар. **Сергіту сәті.** Қара жорға биі **Наурыз көже.** Балаларға Наурыз көже туралы түсінік беру. Наурыз көже Наурыз мерекесінде дайындалатын негізгі тағам. Оған жеті түрлі дәм қосылады. Бидай, ет, тұз, сүт, бұршақ, сары май, құрт немесе айран қосылады. «Жеті» қасиетті сан. **Дид ойын: «Атын ата»** **Шарты:** көжеге қосылатын тағамдарды атау. **Тазша:** - Балалар,рахмет сендер наурыз мерекесі туралы көп түсінік беріп жатырсыңдар. Тәрбиеші: Наурыз мерекесінің сәні ұлттық ойындар. Сендер қандай ұлттық ойындарды білесіңдер? **Балалар:** - «Бәйге», «Алтыбақан», «Арқан тартыс», «Қыз қуу», асық ойындары, «Көкпар» т.б.. **Қимылды ойын: «Арқан тартыс».**	бәріміз бірге оның есімін қояйық. -Сұлушаш **Ой қозғау.** -Сұлушаш сендерге ұнадыма? Несі ұнады?(шашы,көйлегі, сырғасы,бөркі,камзолы, үкісі). -Сұлушаштың шашы қандай?(Қою қара шашты) -Оның шашы ұзын,әдемі **Дид ойын: «Құыршақтың киімін ата»** Шарты: Қуыршақтың киімдеріне сипаттама беру. -Ал Сұлушашымыздың көйлегі қандай? (Бүрмелі,қазақтың ұлттық көйлегі Сұлушаштың боркіне тоқталу. -Бөрік киімнің қай түріне жатады? -Бөріктің төбесінде үлпілдеп тұрған несі? -Бөріктің төбесіндегі үкісі неден жасалады? Үкі-орман құсы. Үкінің-жүні үлпілдек. -Енді бәріміз үкінің дыбысын салайықшы. **Сергіту жаттығуы:**	Балалар олардың аттарын атау. Мысалы: қоржын, сандық т.б. Бұларды қолөнер туындылары екенін түсіндіру. **Сергіту сәті:** Шеңбер болып тұрайық, Керегені құрайық. Уық болып иіліп, Шаңырақты құрайық **Дид ойын: «Көлеңкесін тап»** Шарты: берілген жиһаздардың көлеңкесін тауып орналастыру және оны атау. **Рефлекция** **Сұрақтар ілмегі** арқылы қорытындылау. -Сандықты неден жасайды? -Ол сандықты не үшін қолданамыз? -Үйлеріңде сандық бар ма? Балаларды мадақтау. **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім. Амандасу** Хайуанаттар бағына серуендеуді жалғастырып, жаңа жануарлармен танысуды ұсынады. «Ақырын от». Нұсқау – хайуанаттар	Дид ойын: «Әдемі асықтар» Шарты: Асықтарды әр түске бояу. Балалардың жұмысын көрме ұйымдастыру Балаларды мадақтау. **Қортынды** Сұрақ-жауап Балалар бүгін біз не туралы өттік? Асықты неден аламыз? Асықпен қандай ойындар ойнаймыз? **Тақпақ. Асығым.** Ал, ойналық, балалар, Әр асықта баға бар. Ұта білген баланы – Әрбір бала бағалар. Балаларды мадақтау.	күйдегі аналардың бейнелерін атап айтуды сұрайды (қуанышты, салмақты, сабырлы, т.б.) - ал сендердің аналарын қандай көңіл күйде жүреді? - қуанғанда қандай болады? - сендерге ренжігенде не істейді? - сендерді еркелеткенде, жақсы көріп иіскегенде түрі қандай болады? Балаларға мимика арқылы көрсетуді ұсынады. Еркелеткен баласың, Аман болшы, анашым. **Музыка тыңдау: «Аман болшы, анашым!»** - Бұл ән бәріміздің де аналарымызға арналған. - Әннің көңіл күйі қандай? - Сендерге ұнады ма? Мазмұның әңгімелеуді сұрайды. **Дауыс жаттығуы: «Әдемі ән», «Анашым».** Терең тыныс алып, дыбыстардың біркелкі шығуына көңіл аудару. Таза айтуларын қадағалау. **Ән үйрену: «Анашым»** (Е. Хасангалиев, А. Асылбек) орындалады. Балаларға ән мәтіні және әуені үйретіліді. «Өрнек» биінің эхлементтері қайталанып, еске сақтауға, мәнерлеп орындауға үйрету. **Қимылдық ән- ойын: «Алтын қақпа».** Ойын шартын қатаң сақтап, шапшаң қимылдауға,

	Қорытынды. *Балалар, Наурыз туралы көп біледі екенсіңдер. Тазша бала балаларға рахмет айтып қоштасады.* *Бүгін не туралы айттық?* *-Наурыз қандай мереке?* *-Қандай ұлттық ойындарды білесіңдер?* *Балаларды мадақтау.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Хайуанаттар бағына жануарлар қалай ойнайтынын көруді ұсынады.* *«Автомобильмен серуендеу»* *Педагог автомашиналар тізбегінде бастаушы ролін атқарады.* *Зообақта өзін ұстау ережелерін естеріне салады* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары. Жалаушамен.*** ***Б.қ.: «Желбірейді жалау»*** ***1.*** *Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Әткеншек»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ*	*Сөйлемейсің сен неге,* *Тілің жоқ па, қуыршақ?* *Жуынбайсың сен неге,* *Кірің жоқ па,қуыршақ?* *Аяғың бар ма,сен неге?* *Жүре алмайсың,қуыршақ?* *Жұмсағанда сен неге,* *Тіл алмайсың, қуыршақ?* *Біз күлгенде күлмейсің,* *Аңқаусың ба,қуыршақ?* *Бізбен бірге жүрмейсің,* *Жалқаусың ба,қуыршақ?* *Бала үні.* ***(Р.Тышқанбаев)*** ***4. Ой дамыту.*** *Балалар қуыршаққа біз сыйлық жасаймыз ба.* *Оған әдемі камзол жасап берейік* ***Балаларды топқа болу.*** ***Дид ойын: «Қуыршаққа сыйлық»*** ***1-топ.*** *Камзолға ою жапсыру* ***2-топ.*** *Етікке ою жапсыру.* *Сұрақ-жауап.* *Камзолды, етікті немен әсемдедік* *Түстері қандай?* ***Қуыршаққа сыйға береміз***	*бағына ешкім естімейтіндей етіп бару.* ***Ойын жаттығуы: «Ала құландар»*** *–алға шықпай, артта да қалып қоймай, бәрі бірдей бірге қозғалады. Педагог балалармен бірге жүгіреді.* ***«Тыныштық сақтап от»*** *– хайуанаттар бағына ешкім естіп қалмайтындай тыныштық сақтап жүру.* ***Еденде жатқан заттардың үстінен аттап өту*** *– нық тепе-теңдік сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Тик-так»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ , қолдары белде. «Тик» сөзін айтып басты оңға қисайту , «так» созін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (6 рет қайталау)* ***Б. Қ.: «Иықтың жүруі»*** ***2.*** *Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. /6 рет /* ***Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу. /6 рет /* ***Б.қ.: «Күнге жетемін»*** ***4.****Орында тұрып секіру. (10-15 секунд)*		*жұптасып, қақпа жасап тұруға дағдыландыру. сипаттағы, ауыспалы әнді мәнерлеп айтуды.*

	қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа- алдыға қарай сермеу. /5 рет қайталау/ ***Б.қ.: «Кім жылдам»*** ***3.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою, «хоп» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Көңілді жалауша»*** ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 8-рет маршпен жүру, 10-рет секіру.* *Бір саппен шеңбер бойы жүру. /жалаушаларды себетке салу/* ***Негізгі қимыл – қозғалыс жаттығулары*** *Хайуанаттар бағына жүргенде қауіпсіздік ережелерін сақтауды еске салады.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Түтікше» - ысқырықты үргендей қылып,*	***бе?*** *Рақмет балалар, мен бүл камзолды, аналар мейрамына және наурыз мейрамына киетін боламын. Рақмеет сендерге* *Сау болыңдар балалалр*	*Шеңбер бойы жүру.* *Адымдап жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* *Бастапқы қалыпқа келу.* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:* *Ойын жаттығуы: «Тентек қоңжықтар»* *Гимнастикалық қабырғаның екінші сатысына бекітілген* ***көлбеу тақтайшада еңбектеу.*** *Қол мен аяқтың қимылын үйлестіруге, тақтайшадан жеңіл түсіп кете білуіне назар аудару. Еңбектеп жатқан кезінде сақтандырып тұрады.* ***Қозғалыстық ойыны: «Жоғарырақ лақтыр»*** *– еденге түскен допты көтеріп, қайтадан жоғарырақ лақтыру.*		

	ерінмен түтікшені қысып, сосын жымиып ерінді босатасың; ерінніңосындай қалыптарын кезектестіріп қайталайды. ***Хайуанаттар бағын мекендеушілердің суреттерін қолданып, негізгі қимылдарды орындау.*** ***Ойын жаттығуы: «Кокқұтан».*** *Жерде жатқан кедергілерді аттап өту (2 қатар, арақашықтығы – 25 см). Дене бітімін тік ұстауға назар аударады.* ***Ойын жаттығуы: «Тентек қоңжықтар».*** *Гимнастикалық қабырғаның екінші сатысына бекітілген көлбеу тақтайдан сырғанау – қол мен аяқ қимылының үйлесімділігі, сырғанау кезінде сақтандыру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Қасқыр мен лақтар»*** *– белгі берілгенде ғана жүгіру, қасқырдан алшақ тұру. Бөрте, бөрте, бөрте лақ, Бөрте лақ тым ерке-ақ. Кетесің кейде секеңдеп, Байламаса көкем кеп.*				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызметкөрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздікережелерін түсіндіру.*				

	Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №16 Бұталарды бақылау.***	***Картотека №17 Шырша және қарағайды салыстыра бақылау.***	***Картотека №18 Құстардың ұшып келуін бақылау***	***Картотека №19 Қараторғайларды бақылау.***	***Картотека №20 Ұяларды бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Коктемгісеруен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларғареттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелерінекиімін жинап таза ұстауды,су болғанкиімдерін тәрбиешігекөрсетугеүйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өзсүлгілерінесүртіну лерінталапету, ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысындасумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты:суды үнемді пайдалану,шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын,ас құралдарын қолдану дағдыларынжетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Астыұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соңгигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгіліжүйеліктекиімдер іншешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардыңтыныштықтау ынажағымдыжағдайжасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегінашып жатуға кеңес беру.*	*Белгіліжүйеліктекиімдерінше шуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№14. 1.Ояну*** *Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.*	***№16 1.Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымыңдар*	***№15. 1.Ояну*** *Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкеймеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.*	***№ 12. 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезіндеқауіпсіздік шараларынтүсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.*				

	Ұйқышашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты:суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын,ас құралдарын қолдану дағдыларынжетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Астыұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столдадұрыс отыру, досатрынакедергі жасамауТамақт ан соңгигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Вариатив** **Тақырыбы:«Гүлді алқап»** **Мақсаты:** Балалардың шығармашылық қиялын дамыту. Көктем мезгіліндегі гүлді алқапты өз ойымен безендіру. **Қызығушылықтарын ояту** **Тосын сәт.** Айгүл қуыршақ келеді. Балалардан бәйшешек гүлі туралы сұрайды. **АКТ технологиясы. Бәйшешек гүлімен таныстыру.** Сұрақ – жауап. Ал сендер бәйшешек гүлін көрдіңдер ме? Балалар Айгүл қуыршаққа бәйшешек гүлін сыйға тартайық. **Дид ойын: «Гүлді**	**Вариатив** **Тақырыбы:«Гүлді алқап»** **Мақсаты:** Балалардың шығармашылық қиялын дамыту. Көктем мезгіліндегі гүлді алқапты өз ойымен безендіру. **Балалардың өз бетінше жұмысы** 1-топ.Ақ түсті бәйшешек гүлін витражды әдіс арқылы шыны бетіне салады **2-топ.** Күлгін түсті бәйшешек гүлін құммен салады. **3-топ**.Сары түсті бәйшешек гүлін ермексазбен салады. **Сергіту сәті.** Жайқалады бәйшешек, Жайқалады қызғалдақ. Су құямыз себелеп, Өссін биік, биіктеп. Біз гүлдерді жұлмаймыз. Қамқор болып қорғаймыз. Әсем болып өскенде, Үлкендерге сыйлаймыз. **Дид ойын: «Біздің көрме»** Балалар, қанекей жұмыстарымызды талдап, бағалап көрейік. Үш топтан бір баладан шығып жасаған әдістерін айтып, топтағы	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*	***Құстар туралы тақпақ*** ***Қарлығаш*** *Адамзаттың жақыны* *Қарлығаш та ақылды* *Көгершін мен екеуі* *Жайлайды бір шатырды* ***Торғай*** *Таспен атып торғайды* *Ұя бұзған оңбайды* *Құс өкпелеп кетеді* *Бақшамызға қонбайды.* ***қимылды ойын:«Ұшты-ұшты»*** ***Мақсаты:****балалардың ойлау қабілетін дамыту.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Хайуанаттар бағына серуендеуді жалғастырып, жаңа жануарлармен танысуды ұсынады.* *«Ақырын от».* *Нұсқау – хайуанаттар бағына ешкім естімейтіндей етіп бару.* ***Ойын жаттығуы: «Ала құландар»*** *–алға шықпай, артта да қалып қоймай, бәрі бірдей бірге қозғалады. Педагог балалармен бірге жүгіреді.*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз?* *Кел санайық екеуміз.* *Бас бармағым - атам,* *Балан үйрек - апам,* *Ортан терек - әкем,* *Шылдыр шүмек - анам,* *Кішкентай бөбек - мен.* *Біз үйде нешеуміз?* *Біз үйде – бесеуміз* ***Дидактикалық ойын:«Құлыпты аш»*** *Мақсаты:логикалық ой-лай алады, геометриялық пішіндерді түрі және түсі бойынша ажырата алады.*

	алқап» Балалар қарандаршы біздің бәйшешек алаңқайымызда түлі түсті бәйшешектер бар екен. Мен сұрақ қоямын , сұраққа толық жауап берген бала өзіне ұнаған түсті гүлді алады.. -Қазір жылдың қай мезгілі? -Көктем мезгілінде қандай өзгерістер, табиғат құбылыстар болады?. -Гүлдер нешеге бөлінеді? -Бәйшешек гүлі жайқалып өсіп тұрады ма? -Біз бүгін қандай гүлдің суретін саламыз? **Топқа бөлу** **Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілін түсіндіру, көрсету.** Балаларды топқа бөлу.	балалар суреттерін бағалайды. Жарайсыңдар, балалар жақсы жұмыс жасадыңдар. **Қортынды.** -Бәйшешек гүлін қандай әдіспен салдыңдар? Әр бала өз әдісін айтады. Балаларды мадақтау. Жұлдызша беру.		***«Тыныштық сақтап от»*** *– хайуанаттар бағына ешкім естіп қалмайтындай тыныштық сақтап жүру.* ***Еденде жатқан заттардың үстінен аттап өту*** *– нық тепе-теңдік сақтау.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Тик-так»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ , қолдары белде. «Тик» созін айтып басты оңға қисайту , «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (6 рет қайталау)* ***Б. Қ.: «Иықтың жүруі»*** ***2.*** *Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. /6 рет/* ***Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»*** ***3.*** *Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу. /6 рет/* ***Б.қ.: «Күнге жетемін»*** ***4.****Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд)* *Шеңбер бойы жүру.* *Адымдап жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып,*	

				ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау: Ойын жаттығуы: «Тентек қоңжықтар» Гимнастикалық қабырғаның екінші сатысына бекітілген ***колбеу тақтайшада еңбектеу.*** *Қол мен аяқтың қимылын үйлестіруге, тақтайшадан жеңіл түсіп кете білуіне назар аудару. Еңбектеп жатқан кезінде сақтандырып тұрады.* ***Қозғалыстық ойыны: «Жоғарырақ лақтыр»*** *– еденге түскен допты көтеріп, қайтадан жоғарырақ лақтыру.*	
Балалармен жеке жұмыс	***Логикалық ойын: «Өз үйіңді тап»*** *Шарты: Балаларға түрлі-түсті дөңгелек тарату. Белгі бойынша балалар дөңгелекті түсі бойынша үлкен шеңберлерге тұра қалады.*	*«Ертегілер елінде» Ертегі айту арқылы байланыстырып сөйлеуі дамиды., создік қоры молаяды*	***Логикалық ойын: «Сәулеге киімдерін*** *жинауға көмектес» Шарты:Балалар суретке зер салып, не көріп тұрғанын атап шығады да, оларды сызық арқылы шкафқа немесе сөреге салады.*	*Үстел-үсті ойын: «Суретті беттестір» Шарты: Ұқсас суреттерді пішінімен түсіне сәйкес беттестіру.*	*«Фребель сыйы» Мақсаты: Фребель ойыншықтары арқылы балалардың таным қабілеттерін арттыру.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерінтүсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*

		шкафтарын таза ұстау және жинау			
Серуен	***Картотека №16 Бұталарды бақылау.***	***Картотека №17 Шырша және қарағайды салыстыра бақылау.***	***Картотека №18 Құстардың ұшып келуін бақылау***	***Картотека №19 Қараторғайларды бақылау.***	***Картотека №20 Ұяларды бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут.Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшага төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді:
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы:№7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 17.03 – 21.03.2025ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балалардықабылдау барысында дене қызуын өлшеп,көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуынқадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.денеқызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балалардыата-анадан қабылдау барысында ден - саулығынаназар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларынамән беру. Ата-анағадемалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анағабала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анағабалаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ат-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларынамән беру. Ата-анағадемалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека № 18 Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?» Мақсаты:*** *суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі.*	***Картотека № 21 Дид ойын: «Балық аулау» Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*	***Картотека № 20 Дид ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балаларға өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқып суреттен таба біледі.*	***Картотека № 17 Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Картотека № 15 Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.*
	Танымдық және зияткерлік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Наурыз айының 3-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 3-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 3-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 3-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 3-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпыдаму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				

Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтынужолдарын түсіндіру. Қауіпсіздікережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерінтүсіндіру.*	*Әдептілік ережелеріптүсіндіру. Тамақ үстінде жан жағынаалаңдамауды, бір – біріне кедергікелтірмеуді үйрету.Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында тілдік мәдениетті дамыту*				
	Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан Өзімді көремін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Догеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Әжелер мектебі негізінде , әжемнің ертегісі.*				
	Қызығушылықты ояту. Ертегілер еліне саяхат. Аудио дыбыс, ертегілер әні. Сұрақ- жауап. *Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар? Ертегілер еліне саяхатқа барғыларың келе ме? Көзіміздіжұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз. Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған. С. Оспановтың* ***«Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық АКТ технолгиясымен.*** *Ерте, ерте ертеде бір*	***Қызығушылықты ояту. Ғажайып сәт. Хат келу.*** *«Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен ертекші Ерден атаймын, мен сендерге мына сары чемоданды жібердім. Оны ашып қараңдар. Онда қандай ертегі бар екенін көресіңдер.* ***Ертекші Ерден атайдан. Чемодан ашылады.*** *Ой, бұл не? (Олар заттарды шығарып, қарап шығады). -Бұл халат, ақ түсті. Бұл қалпақ, ол да ақ. - Ақ халат пен қалпақ киген кім? (дәрігер). - Мынау не қол сөмке, бұл қол сөмке кімге керек? (дәрігерге). Онда не жатыр? (медициналық құрал)*	***Қызығушылықты ояту.*** *Бүгін таңертең біздің топтың есігінде мен әдемі себет таптым, бірақ онда не бар екенін сендермен бірге көруді шештім.* ***Себетті ашу. Бұл не кітап? (ертегілер кітабы)*** *Балалар, сендер ертегілерді жақсы көресіңдер ме? Тәрбиеші: Ертегілер сиқырлы елде – орманның артында, егістіктің артында, биік таулардың артында тұрады.* ***Ой қозғау.*** *Тәрбиеші: -Олай болса қандай ертегі білетіндеріңді тексерейік. Себетте ертегілердің сюжетті суреттері бар.*	***Қызығушылықты ояту.*** *Сендер ертегіге қонаққа барғыларың келе ме? Б: Иә. Немен барамыз Б: Ұшақ кілемі, Мыстанның сыпырғышы, сиқырлы кілемше. Тамаша! Ал енді кілем төселген ұшақпен ұшайық. Мұнда бізде кілем бар. Біз отырамыз, көзімізді жұмып, сиқырлы сөздерді айтамыз:* ***«Бір, екі, үш! Кілем, кілем бізді алып кетіңіз, сиқырлы ел ертегілер мен ғажайыптарға толы жерге апарыңыз! Тосын сәт*** *Сендер ертегіге қонаққа барғыларың келе ме? Б: Иә. Немен барамыз Б: Ұшақ кілемі, Мыстанның сыпырғышы, сиқырлы кілемше. Тамаша! Ал енді кілем төселген ұшақпен ұшайық. Мұнда бізде кілем бар. Біз отырамыз, көзімізді жұмып, сиқырлы сөздерді айтамыз:* ***«Бір, екі, үш! Кілем, кілем бізді алып кетіңіз, сиқырлы ел ертегілер мен ғажайыптарға толы жерге апарыңыз! Тосын сәт*** *Сендер ертегіге қонаққа барғыларың келе ме? Б: Иә. Немен барамыз Б: Ұшақ кілемі, Мыстанның сыпырғышы, сиқырлы кілемше. Тамаша! Ал енді кілем төселген ұшақпен ұшайық. Мұнда бізде кілем бар. Біз отырамыз, көзімізді жұмып, сиқырлы сөздерді айтамыз:* ***«Бір, екі, үш! Кілем, кілем бізді алып кетіңіз, сиқырлы ел ертегілер мен ғажайыптарға толы жерге апарыңыз! Тосын сәт***	***Доптың комегімен балалардан көңіл-күйлерін сұрау Тосын сәт.*** *Айгерім қуыршақ келеді. Балалардан көмек сұрайды. Суреттегі қандай ертегі екенін білмей жатыр екен. Көмектесеміз бе?* ***«Суретпен жұмыс»*** *Бұл қандай ертегі? Ертегіні суреттеріне қарап айтып беру? Балалардың жауаптары.* ***Миға шабул Дид ойын: «Кім тапқыр?» жұмбақ жасыру.*** *Өзі бір құ, Жүрген жері айғай-шу.* ***Тақтамен жұмыс.*** *Тақтаға түлкі мен*

	ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош иісі ауылды алып кетеді. Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді. **Сұрақтар ілмегі** -Хан қандай әмір берді? -Тек не өссін деді? -Неліктен бидайды таңдады? Адамдар гүлдердің бәрін таптап, жұла бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің иісіде жоқ, өзі де жоқ. Сұрақ-жауап Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен? Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді. **Ой қозғау.** -Балды неден аламыз? -Ара балды қайдан	Балалар, қалай ойлайсыңдар, бұл заттардың барлығы қай ертегіден алынған? **(Доктор Айболит).** Балалар, айтыңдаршы, бұл ертегіде не болды? Жануарлар ауырып қалды, доктор Айболит оларды емдей бастады, содан кейін Африкаға барып, балаларды да емдеді. **Тосын сәт.** **Есік қағылады.** Бұл кім екен? Балалар бізге қонаққа дәрігер Айболит келді. **Дәрігер Айболит:** Сәлеметсіздер ма балалар. Мен сендерге қонаққа келдім, мен аңдарды емдеп, енді сендердің денсаулық-тарыңды тексеруге келдім. **Дид ойын: «Дәрігер заттарын ата»** **Шарты:** Дәрігер заттарын атап айту Қазір мен сендердің күлімдеген көздеріңді, қызғылт түсті беттеріңді және әдемі күлкілеріңді, тістеріңді қарағым келіп тұр. Балалар қуана қарсы алады. Дәрігер Айболит балаларға жақындап, олардың бастарын сипалап, денсаулықтарын сұрайды. Айболит енді сендерден комек сұрағым келіп тұр. орманда бір маймыл бүкіл заттарды араластырып жіберіпті, соны өз орнына	Педагог ертегідегі жолдарды айтады. **1. «Ата ... отырғызды.** Ол үлкен және биік болып өсті ... »(« Шалғам ») **2. Түлкі мені қарақгы ормандар арқылы апарады.** Терезеден қара, мен саған бұршақ беремін (мысық, әтеш және түлкі) **3. «... Кепет оны түлкі кездестірді»** Сәлем, досым! Сіз қандай әдемісіз »Ол бірден оған ән айтады ... » (Бауырсақ) **4. «Олар өмір сүрді - ата мен әже болды, олардың ...** Ол жай емес, алтын жұмыртқа тапты...» (Алтын жұмыртқы) **5. «... Аю төбеде отырып, оны басып қалды,** Барлық жануарлар одан әрең секірді ... »**(Үйшік)** Сендер ертегілерді жақсы біледі екенсіңдер. - Балалар, қараңдаршы, себетте тағы қандай ертегі тығылып жатыр? Ол үшін жұмбақты табуымыз керек. **Миға шабуыл.** Өзі құ, жүрген жері уда шу. **Түлкі.** Қоржынnан жұмсақ ойыншық - түлкіні шығарады. Жарайсыңдар балалар. Түлкі бізге ертегіден жүгіріп келді. Ал түлкіні	Сиқырлы музыка естіледі. Міне, біз ертегілер еліне келдік. Қараңдаршы, міне, балалары бар ешкі үйі? Ешкі балаларына шөп жинауға кетіп қалған болуы керек. Балалар, ешкі туралы не айта аламыз, ол қандай? **Балалар: қамқор, мейірімді, үнемді, еңбекқор.** **Ой қозғау. АКТ технологиясымен жұмыс.** Жеті лақ ертегісін түсіндіру. -Ешкінің толық не дейміз? -Ол лақтарына не деп ескертті? -Ешкі үйіне келгенде лақтары анасының келгенін қайдан біледі? -Қасқыр үйге қалай кірді? **Сөздік:** Төлі, маңырайды, лақ, жіңішке, аңдиды., қарақтарым, шырақ-тарым, пеш, ну орман. **Ғажайып сәт.** **Ән естіледі - ешкі жылайды.** Балалар, не болды? Ешкі неге жылайды? Ешкі мен лақтарға қалай көмектесеміз? Балалардың жорамалдары. Біз қасқырды табуымыз керек. Қараңдаршы,	түлкішектер бейнеленген сурет ілу. - Мына суретке қараңдаршы, мұнда не бейнеленген? -Түлкінің баласын қалай атайды? -Түлкі қандай? -Біз түлкі туралы көп ертегі оқығанбыз. Естеріңе түсіріңдерші, қандай ертегілерді білесіңдер? Балалардың жауаптары. -Өте жақсы. Олай болса мен сендерге бүгін түлкі туралы тағы бір ертегіні айтып беремін. **«Түлкі мен ешкі» ертегі.** Айтып беру. **Ой қозғау.** Мазмұны бойынша сұрақтар қою: Ертегіде қандай кейіпкерлер бар? Түлкі қайда түсіп кетеді? Ол құдықтан қалай шығып кетеді? -Ал, ешкі қандай? Ешкі кімнің сөзіне алданып қалады? - Не себептен? -Құдық қандай екен? Түлкінің жасағаны дұрыспа?Неге? Балалардың жауаптары **Дид ойын. «Ертегі құрастыр» (пазл)** **Сергіту сәті:** Бала, бала, балақай, Қол соғайық, алақай! Бір, екі, үш деп айтайық, Саусақтарды тартайық.

	жинайды? *Балды не үшін іздеді?* *Бүр күні гүлін таптатпаған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді.* *Хан қатты қуанып, балаға рақметін айтып, барлық дала, барлық қала гүл өсірсін деп бұйырады.* *Содан бері гүл даланың да, қаланың да көркі болыпты.* ***Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді,*** ***Гүл десе ел күлімдейді.*** ***Сансыз гүлден шырын жинап,*** ***Бал аралар гүілдейді.*** ***Гүлді әрқашан ел іздейді – деп жырға қосыпты.*** ***Сұрақ:*** *Хан ауруынан қалай жазылды?* *Ол балды қайдан тапты?* *Хан неліктен гүл өсіруге рұқсат берді?* ***Дид ойын: «Гүлге араларды қондыр»*** ***Балаларды ара және гүл тобына болу.*** *Гүл тобы ермексаздан гүл мүсіндеу.* *Ара тобы арларды қию, қиылған араны гүлге жапсыру.* ***Дид ойын: «Бал салынған банкі»*** ***Шарты:*** *Трафареттің	*қоюға көмектесіңдер.* ***Дид ойын: «Өз орнына сал»*** ***Шарты:*** *Заттарды өз жұбына қою.* *Мыс: Балға –балта, ручка-дәптер, шприц-дәрі т.б* *Айболит: Балалар: Аңдарға күнде нүктелі жаттығу жасаймыз, ал сіздер жасайсыздар ма? Әрине дәрігер біз күнде нүктелі жаттығулар жасаймыз.* ***1. Мұрын саусақ ұшымен айналдырайық;*** ***2. Қасымызды бармақпен айналдырайық;*** ***3. Құлағымызды саусақ ұшымен айналдырайық;*** ***4. Маңдайымызды саусақ ұшымен айналдырайық.*** ***Дәрігер Айболит:*** *жарайсыңдар балалар, сендер жаттығуды жақсы біледі екенсіңдер, мен сендерге ризамын сол үшін сендерге тазалық сақтайтын құралдарды беремін, мен енді кетейін аңдар мені күтіп жатыр, ал сендерге айтарым, өздеріңді таза ұстаңдар, ауырмайық, әрдайым көтеріңкі көңіл күйде болыңдар, жақсы сау болыңыздар.* ***Қортынды*** *Сұрақ- жауап* *Балаларды мадақтау.* ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: Әдемі киіз үй***	*қандай ертегіде кездестірдік? (Бауырса, үшік, мысық, әтеш және түлкі.)* *Иә, расында да, бұл ертегілерде біз түлкіні кездестіреміз, бірақ біздің қонағымыз ертегіден жүгіріп келіп, қояңды ренжітіп, үйден қуып жіберді. Балалар, сендер бұл ертегінің атын білесіңдер ме? Сендер оны тыңдағыларың келе ме? «Түлкі мен қоян» АКТ технологиясымен жұмыс. ертегіні көрсету.* *Ертегі оқу. Оқыған кезде - ертегінің сюжеті бойынша иллюстрацияларды көрсету.* ***Сергіту сәті. Музыкамен.*** *Ертегі әңгіме.* *Тәрбиеші: Балалар, біз танысқан ертегі қалай аталады? Сізге ертегі ұнады ма? Ертегі қалай басталады?* *- Ал біздің ертегідегі қоян қандай болды? Оған не болды?* *- Түлкі оны үйінен қуып жіберді (мұңайды, жылады)* *- Қоянды қуып шыққанда түлкі жақсы болды ма, жаман болды ма?* *- Жаман (ол зұлым, мүлде мейірімді емес)* *- Ал қоянға не көмектесті?*	*қасқырдың қандай зұлым, айлакер, ол балаларды алдады, ол балалардың іздейтінін біліп, бәрін шатастырып алуды шешті.* ***Міне, бірінші кедергі.*** *Біз тапсырмаларды қалай орындаймыз? Біз батыл, епті міз, балаларды табамыз, зұлым қасқырдан құтқарамыз!* ***Балалар, сендер ешкі не жейтінін білесіңдер ме?*** ***Дид ойын: «Артығын тап»*** *Шарты: Жеуге жарамсыз затты сызып тастау және себебін түсіндіру?* ***Жарайсыңдар балалар! Біз бұл тапсырманы орындадық.*** ***Міне, екінші кедергі.*** ***Қауіпсіздік үшін*** ***Дид ойын: «Иә – жоқ»*** ***Шарты:*** *Педагог қауіпсіз тәртіп ережелерін атайды және допты балаға лақтырады, ол иә немесе жоқ деп жауап береді.* ***Сұрақ – жауап*** *Ешкілер қасқырдың есігін аша алар ма еді?* *Сіз бейтаныс адамдарға есікті аша аласыз ба?* *Ата-ананың рұқсатынсыз серуендеуге бола ма?* *Сіз ата-анаңызбен бірге*	*Жалқау бала болмайық,* *Қолды қысып, ойнайық.* ***Сахналау*** *Балалрды рөлдере болу.* *Автордың сөзін тәрбиеші айтып түрады.* *Балалар қызығушылықпен ойнайды.* ***Дид ойын: «Өз мекенін тап»*** ***Шарты:*** *Ешкіні үйге, түлкіні орманға жапсыру.* ***Қорытынды.*** *Айгерім қуыршақ кқп ертегілермен танысқанына қуанып рахмет айтып қоштасады.* *Сұрақтар ілегі арқылы қорытындылау* *Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Наурыз – жыл басы»*** *Ата мен әже балаларды қарсы алады.* *Балалар дөңгелек үстел жанына келіп, ата мен әжеге сәлемдесіп, үстел айналасына орналасады.* *Балалар атамен, әжемен амандасады. Әже балалардан қандай мереке екенің сұрайды.* *-Наурыз дегенді қалай түсінесіңдер?* *-Наурызды халық қалай тойлайды?* *-Наурызға қатысты қандай ырымдарды білесіңдер?* *-Наурыз күн мен түн теңелген кез, ол күні*

	комегімен банкіні салу, губкамен ішіне балды бояу. **Дид ойын: «Гүлді алқап»** **Шарты:** Гүлді алқап құрастыру Балаларды мадақтау. **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім. Амандасу** **Шеңбермен жүру.** Педагогтың артынан жүру,жүгіру. Шеңберге тұру. Балаларға жалаушалар беру, бірінің соңынан бірін жүгіріп, шеңберге тұрғызу **Негізгі бөлім** **Жалпы даму жаттығулары** **Жалаушамаен** **1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. **2.** Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /5 рет қайталау/ **3.** Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /5 рет/ **4.** Аяқты бірге, денені	**Ой шақыру.** –Балалар, қазір жылдың қай мезгілі?(көктем) -көктем мезгілінде табиғат қандай өзгерістерге ұшырайды? Көктемде қандай мейрам болады? Наурыз мерекесінде қандай мейрам болады? Балалар олай болса киіз үйдің суретін Тамашалайық. **АКТ технологиясы.** Слайд. Киіз үйдің суретін көрсетіп, таныстыру. **Ой дамыту.** Неліктен «Киіз үй» деп аталатынын түсіндіру. Киіз үйдің бөліктерімен таныстыру. **Сергіту сәті:** Дөңгеленіп тұрайық, Керегені қарайық Уық болып иіліп, Шаңыраққа киіліп, Киіз үйді құрайық. **Тосын сәт.** Айсұлу қонаққа келеді. Айсұлу:Балалар көктем болса келіп қалды,Наурыз мейрамы жақындап қалды. Маған киіз үй керек еді,киіз үй құрап беруге көмек сұрай келдім. Балалар Айсұлуға көмектесеміз бе? **Үлгі көрсету,түсіндіру.** Балалар орындарына отырып киіз үйді құрастырып, ақ парақ бетіне жабыстырады.	- Әтеш (-Ол қоянды құтқарды ма? - Иә, әтеш мейірімділік жасады, ол мейірімді – Ал оған тағы не көмектесуге тырысты, бірақ көмектесе алмады? - Қасқыр, аю, крокодиль - олар күшті, бірақ қорқақ; - Ал әтеш неліктен Түлкіні қуып жіберді, өйткені ол аюдан немесе өгізден әлдеқайда кішкентай және әлсіз? - Демек, әрқашан үлкен және күшті көмекке келе алмайды. Тек сондай-ақ батыл болу керек. Ал енді ертегіде түлкі мен қоян қандай болғанын көрсетейік. - Әтеш оны қоянның үйінен қуып шыққанда Түлкі қандай болды (Қорықты) - Қоян үйіне қайтып келгенде қандай болды. (Көңілді, қуанышты) Қоянның қарны аш болып қалған, оған сәбіз бен қырыққабат жасап берейік. **Дид ойын: «Қоянды тамақтандырамыз»** **Шарты:** топ сәбіз мүсіндеу, 1топ қырыққабат жапсыру. Ендеше Түлкіге көмектесіп оғанда үй жасап берейік. **Дид ойын: «Түлкінің үйі»** **Шарты:** Геометриялық пішіндерден үй құрастыру. **Қорытынды бөлім**	жүре аласыз ба? Ал егер пошташы есікті қағып кетсе, сіз оған есікті аша аласыз ба? Бейтаныс адамдардан кәмпит алуға бола ма? Жарайсыңдар балалар, сендер бұл қиын тапсырманы орындадыңдар. **Балалар қараңдаршы, міне ешкілер! Қасқыр біздің жақын екенімізді көріп, орнына қасқыр маскасын қалдырды.** Балалар құтқарылды Біз батыл, епті балаларды таптық, олар зұлым қасқырдан аман қалды. **Ой дамыту.** Балалар, қараңдаршы, ешкілер бірдей ме, жоқ па? Және олардың бір-бірінен айырмашылығы неде? Балалар ешкілердің айырмашылығын атайды. Педагог балаларды олардың бойлары бірдей емес деген қорытындыға әкеледі. **Дид ойын: «Ешкімен лақтар»** Балалар ең үлкеннен кішіге дейін бойымен құрастырады. Ешкі шығып, балаларға рахметін айтады. **Дид ойын: «Лақтарды үйге кіргіземіз»**	ренжіскен адамдар бір-бірімен құшақ жайып, тос қағыстырып татуласады. Әр үйде дастархан жайылып, бір – бірінің үйіне қонаққа барады. -Міне, алдарыңда қазақтың ұлттық тағамдары тұр. Жеті түрлі дәм салынып наурыз көже дайындалады. Ата қонақтарда ретінде ән айтып береді. Дастарханда дәніміз, Жайдарымыз бәріміз. Көжесі көп, қыры көп, Қандай жақсы наурыз. (Қ.Баянбай) **Ән үйрету: «Наурыз –жыл басы».** Музыка жетекшісі әнді орындайды. Балалар наурыз туралы білгендерін әңгімелейді. Наурызда бір-біріне қонаққа бару керектігін, татуласу керектігін ұсынады Әннің бірінші шумағын қайырмасымен үйрену. **Ойын: «Арқан тартыс»** Ата өзімен бірге арқан ала келгенін айтады. Қазақтың ұлттық ойыны – арқан тартуды екі командаға бөліп ойнатады. -«Балалар келе жатқан Наурыз күні күн мен түн теңелді», -деп **«Күн мен түн»** ойынын ұсынады. Балалар екі командаға бөлініп, арқан тартысады.

	тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты біріктіру және жалаушаны белге қою 5-рет **5.** Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 6-рет маршпен жүру, 10-рет секіру. ***Тыныс алу жаттығулары:*** «Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады. ***Бастапқы қалыпқа келу.*** Балаларды мадақтау. ***Негізгі қимылдары:*** 1. биіктігі 15 см заттың үстінен секіру. 2.Торттағандап доғаның астынан еңбектеу ***Қимылды ойын:*** ***«Торғайлар мен мысық»*** Шарты. Ойын кейіпкерлерін рольге бөліп ойнау.	Балалар өздерінің жапсырған суреттерін достарымен бағалайды. Айсұлу балаларға көмектеріне көп рахмет айтып қоштасады.	- Балалар, міне біз «Түлкі мен қоян» ертегісімен таныстық және ол бізге нені үйретеді? (Әділеттілікті , жақсылық.) ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***Шеңбермен жүру.*** Педагогтың артынан жүру,жүгіру. Шеңберге тұру. Балаларға жалаушалар беру, бірінің соңынан бірін жүгіріп, шеңберге тұрғызу ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Жалаушамаен*** **1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Жалаушаны жоғары созып ұстайды. Жалаушаны және басты оң – сол жаққа қисайту. **2.** Аяқтары алшақ қойылған, жалаушалар төменде. Жалаушаларды артқа-алдыға қарай сермеу. /5 рет қайталау/ **3.** Аяқтарын алшық қою, жалаушалар екі жақта жерде. Қолдары төменде. «Ал», «қой» - дегенде тез алып, қою керек. /5 рет/ **4.** Аяқты бірге, денені тік ұстау. Жалауша белде. Орнында секіріп аяқты және жалаушаны жанға созу орнында секіріп аяқты	Шарты: Ешкінің үйіне лақтарды жапсыру. ***Дид ойын: «Лақтарды тамақтандырамыз»*** Шарты: Жасыл шөпті бояу. ***Қортынды:*** Міне, балаларды құтқардық, Балабақшаға қайтатын кез келді. Біз сиқырлы сөздерді Айтамыз. Біздің ертегіге саяхатымыз ұнады ма?	Ата мен әже балаларға ризашылығын білдіріп, мадақтап, қоштасып, үйлеріне қайтады. Балалар алған көңілді әсерлерімен тарайды.

			біріктіру және жалаушаны белге қою 5-рет ***5.*** *Аяқтарын алшақ қою, жалаушалар белде; 6- рет маршпен жүру, 10- рет секіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйшік» - тік тұрып, аяқты бір - бірінен алшақ ұстайды, қолды бастан асыра көтеріп, «үйшік» сияқты біріктіреді, демді ішке тартады, қолды төмен түсіріп, денені босатып демді шығарады.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Балаларды мадақтау.* ***Негізгі қимылдары:*** *1. биіктігі 15 см заттың үстінен секіру.* *2.Төрттағандап доғаның астынан еңбектеу* ***Қимылды ойын:*** ***«Торғайлар мен мысық»*** *Шарты. Ойын кейіпкерлерін рольге бөліп ойнау.*		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызметкөрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздікережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенгешығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімнің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жондеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 7*** ***Ауа райына бақылау жасау***	***Серуен № 9*** ***Күннің көзін бақылау.***	***Серуен № 11*** ***Құстарды бақылау.***	***Серуен № 4*** ***Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау***	***Серуен № 17*** ***Ауа райын бақылау.***
	Серуен кезіндеэкологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгісеруен картотекасынан***				

Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларғагареттіліктен киімдерін шешуі, өз сөрелерінекиімін жинап таза ұстауды,су болғанкиімдерін тәрбиешігекөрсетугеүйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өзсүлгілерінесүртіну лерінталапетту, ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысындасумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты:суды үнемді пайдалану,шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын,ас құралдарын қолдану дағдыларынжетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Астыұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соңгигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгіліжүйеліктекиімдер іншешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардыңтыныштықтау ынажағымдыжағдайжасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегінашып жатуға кеңес беру.*	*Белгіліжүйеліктекиімдеріншешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№4*** *Майтабанның алдын алу. Тырысамыз, тырысамыз Денсаулықты нығайтамыз Аяқ, қол мықты болып Май табаннан арыламыз. Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалтын сақтауға арналған жаттығулар. Ояту Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақ ұрайық Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Тыныс алу жаттығулары Ұзын құлақ сұр қоян Ести қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып шіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу. Ояту Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Мысықтар Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезіндеқауіпсіздік шараларынтүсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқыашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты:суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын,ас құралдарын қолдану дағдыларынжетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Астыұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столдадұрыс отыру, досатрынакедергі жасамауТамақт ан соңгигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*

Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Вариатив** **Тақырыбы:«Гүлге араларды қондыр»** **Мақсаты: Ойын арқылы баланың ойы – өрісін дамыту.** **Қызығушылықты ояту.** Балалар гүл туралы ертегілер еліне саяхатқа баргыларың келе ме? **Ертегілер еліне саяхат. Аудио дыбыс, ертегілер әні. Сұрақ- жауап.** Балалар қандай ән есітіп тұрсыңдар? Ертегілер еліне саяхатқа баргыларың келе ме? Көзімізді жұмып 1,2,3 деп санасақ ертегі еліне жетеміз. Ертегі елінің орындықтары не деген керемет, оюланған. **С. Оспановтың«Гүл туралы аңыз» ертегісін тамашалайық** **АҚТ технолгиясымен.** Ерте, ерте ертеде бір ауылда бидай мен гүл өседі. Адамдар гүлдерге тамсанып, бір-біріне сыйлайды. Гүлдің қош исі ауылды алып кетеді.	**Вариатив** **Тақырыбы:«Гүлге араларды қондыр»** **Мақсаты: Ойын арқылы баланың ойы –өрісін дамыту.** **Дид ойын: «Гүлге араларды қондыр»** Балаларды ара және гүл тобына бөлу. **Гүл тобы:** ермексаздан гүл мүсіндеу. **Ара тобы:** арларды қию, қиылған араны гүлге жапсыру. 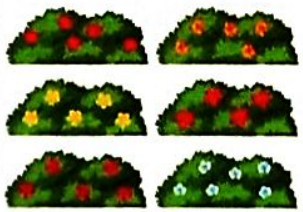 **Дид ойын: «Бал салынған банкі»** **Шарты:** Трафареттің	*Дәстүрден тыс сурет салу* ***Тосын сәт.*** ***«Торғайға көмек»*** *Торғай ұшып келеді. Балалардан көмек сұрайды. Досым жоқ. Маған дос торғайлар керек дейді. Көмектесеміз бе?* ***Торғайға көмек*** *Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін көрсету, түсіндіру. Трафаретпен жұмыс жасауды түсіндіру. Балалардың өз бетінше жұмысы. Бақылау.*	***Ой дамыту.*** ***Ертегіні сахналау.*** ***Дид ойын: «Әртістер»*** ***Шарты.*** *Берілген ролдерді сомдау.* *-Балаларды ролдерге болу.* *- Бет перделер кигізу.* *-Сойлеу мәнерлерін қадағалау.* *-Қимыл -қозғалыстарын дұрыс жасай білуді түсіндіру.* ***3.Миға шабуыл*** ***Дид ойын: «Атын ата»*** ***Шарты:*** *ертегіде кездескен кейіпкерлердің аттарын атау. Жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата білу.* *-Неге олай ойлайсың* ***Денешынықтыру*** *Кіріспе болім. Амандасу. Ойын гимнастикасы* *Алақанды ашайық, Шапалақты соғайық. Шап-шап-шапалақ. Шап-шап-шапалақ. Кәне, маған қара, Бәрін бірдей қайтала.* *Бір-екі-үш, бір-екі-үш, Бәрін бірдей қайтала. (барлық қимылды).* *Оң аяқ, сол аяқ, Қаз-қаз бастық біз аздап Топ-топ-топ, топ-топ-топ. Кәне, қол, кәне аяқ? Ойнайықшы біз аздап.(Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады)*	. ***«Нешің баласы?» Мақсаты:*** *Балалардың «үлкен», «кіші» ұғымдары туралы түсініктерін бекіту; үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту.* ***Шығармашылық*** ***Дид ойын: «Толдерге қора жасаймыз»*** *Шарты: Ермексаздан созу тәсілі арқылы қора жасау*

	 Бір күні хан бәріне жар салады. Тек қана бидай өсіріңдер, гүлдің бәрін құртыңдар деп әмір береді. **Сұрақтар ілмегі** -Хан қандай әмір берді? -Тек не өссін деді? -Неліктен бидайды таңдады? Адамдар гүлдердің бәрін таптап, жұла бастайды. Осы кезде бір бала бір гүлді үйіне апарып тығып өсіреді. Оны ешкімге көрсетпейді. Ал ауыл болса көңілсіз, жұпар гүлдің исіде жоқ, өзі де жоқ. Сұрақ-жауап Неге ауыл көңілсіз болды? Неліктен? Бір күні хан қатты ауырады. Көптеген дәрігерлер оны емдей алмайды. Бір күні алыс жерден бір емші келеді, ол ханға тек қана бал қосылған дәрі жеу керек, сол кезде ғана тәуір боласың диді.	көмегімен банкіні салу, губкамен ішіне балды бояу. **Дид ойын: «Гүлді алқап»** **Шарты:** Гүлді алқап құрастыру Балаларды мадақтау. **Қорытынды.** Балаларды мадақтау		*Бір-екі-үш,бір-екі-үш,* *Ойнайықшыбіз аздап.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы дамытатын жаттығулар Құралсыз*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары төменде.* *Басты оң жақ, сол жақ иыққа қою. 5 р* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде.* *1 - алға қарай еңкейіп, қолды аяқ басына дейін жеткізу керек.* ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолды алдыға созамыз. Отырып ,тұру. 5 рет* ***4.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде.* *1- қолды бастан асыра көтеріп шапалақтап және аяқты алшақ ұстап секіру* . ***Тыныс алу жаттығулары:*** *мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу.* *Негізгі қимылдарды орындау:* ***І.Алға қарай екі аяқпен секіру.****Қояндар бейнеленген суреттерді (слайдты) көрсетеді. Тапсырманы түсіндіреді – өз жұбына секіріп барады да, оған қолын тигізеді,*	

	Ой қозғау. -Балды неден аламыз? -Ара балды қайдан жинайды? Балды не үшін іледі? Бүр күні гүлін таптатпаған, тығып сақтаған бала ханға бал әкеп береді. Хан катты қуанып, балаға ракметін айтып, барлық дала, барлық кала гүл өсірсін деп бұйырады. Содан бері гүл даланың да, каланың да көркі болыпты. **Гүлім, гүлім, гүлім, - дейді,** **Гүл десе ел күлімдейді.** **Сансыз гүлден шырын жинап,** **Бал аралар гуілдейді.** **Гүлді әркашан ел іздейді – деп жырға қосыпты.** **Сұрак:** Хан ауруынан қалай жазылды? Ол балды қайдан тапты? Хан неліктен гүл өсіруге рұксат берді? **Сергіту сәті**:			*сосын жылдам өз орнына жүгіріп барады.* *Нұсқау – бір мезетте екі аяқпен бар жігерімен итерілуі керек.* *2.Тіке бағытта төрттағандап еңбектейді.* *Аюлар бейнеленген суретті көрсетеді.«Аюлар!» деген дауыс естілгенде, залдың қарама- қарсы жағына төрттағандап еңбектейді.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қонаққа барайық».*** *Екі топқа бөлінеді, бірінші топтың екінші топқа қонаққа баруына ұсыныс жасайды. Жұптасуға көмектеседі.* *Жұптарға музыка әуенімен көңіл көтеруге ұсыныс жасайды.*	

	Гүл өсірем үйде(жоғары қол көтереді) Су құямын гүлге(қолмен су құяды) Гүл күткенді біледі(тербеледі) Бойын сылап күледі(бойын қолымен сыйпайды) Күнде гүлін ашады Жұпарын маған шашады(қолын желпейді)				
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын:«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.*	***Дид ойын:«Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі*	***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.*	***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерінтүсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларғатүсіноіружұмыстары.Киімдеріноұрыс кие білуғеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіноіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жондеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білуғеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.* *Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен № 7*** ***Ауа райына бақылау жасау***	***Серуен № 9*** ***Күннің көзін бақылау.***	***Серуен № 11*** ***Құстарды бақылау.***	***Серуен № 4*** ***Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау***	***Серуен № 17*** ***Ауа райын бақылау.***
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				

Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут.Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айголек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Қандай кезеңге жасалды : 24.03 – 28.03.25 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп,көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуынқадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.денеқызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балалардыата-анадан қабылдау барысында ден - саулығынаназар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларынамән беру. Ата-анағадемалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анағабала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анағабалаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларынамән беру. Ата-анағадемалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека №13 «Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека №15 Танып ал да, атын ата*** *Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека № 16 «Үй жануарлары»*** *Ойын шарты: Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олар туралы мейірімді сөздер айту.*	***Картотека № 17 «Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу.*	***Картотека № 18 «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Наурыз айының 4-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 4-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 4-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 4-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*	*Наурыз айының 4-аптасынаарналған таңғы жаттығу кешені.*

	Жалпыдаму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтынужолдарын түсіндіру. Қауіпсіздікережесін ескерту*				
	Балалардың бетқолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң бетті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерінтүсіндіру.*	*Әдептілік ережелерінтүсіндіру. Тамақ үстінде жан жағынаалаңдамауды, бір біріне кедергікелтірмеуді үйрету.Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*«Балалар кітапханасы»-жобасы аясында, тілдік мәдениетті дамыту.*				
	Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!	*Сиқырлы айнадан Өзімді көремін. Бақыттан жайнаған. Көзімді көремін.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*	*Бақшамызға барғанда Жолыққан бар жандарға. Ертемен ақ пейілмен, «Қайырлы таң» дейміз мен*	*Қуанамын мен де, Қуанасың сен де, Қуанайық достарым Аралап атқан күнге.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру мақсатында кіріктірілген үйә*				
	Ой қозғау. *Балалар, сендер балабақшаға келгенде бүгінгі таңның қандай екенін байқаған боларсыңдар. Ауасы мөлдір, жеңіл, таза. Күн жарық және жылы. Аспан биік және көкшіл. Осы таңғажайып таңда көңіл-күйлерің қандай? (Жақсы, көңілді және қуанышты).* ***Қызығушылықты ояту.*** *Иә, бүгін шуақты және қуанышты күн. Біздің тобымызда қуаныш неге артқанын білесіңдер ма ?* *Қуаныш жол бойымен жүгірді,*	***Қызығушылықты ояту.*** *Бұл әдемі, қуанышты әуен сияқты.* *Не болды, не болып жатыр екен?* *Әуе шары ұшып келеді* *Сәлемдемеге салынған күн.* *Сәлемдемеде хат бар* *-Балалар, мына әдемі шармен Көктем бізге хабар мен пакет жіберді* ***Хабарламаны оқиды.*** *«Құрметті балалар, мен сендерге өзімнің досым және көмекшім, нәзік көктем Күнін сыйлықтармен жіберемін. Ал менің сыйлықтарымды сіздердің ең еңбекқор және белсенділерің аласыңдар, сәттілік тілеймін!* *Тәрбиеші: Ақыры, қыстан*	***Ой қозғау.*** ***Балалар қазір қандай мезгіл?*** ***Көктем*** *Көктем мезгілінде орман қандай болып жатқан көруге саяхатқа барғыларың келе ма?* *Саяхатқа немен бару керек екенін білу үшін, мына пішіндерден поезд құрастырып алайық.* ***Дид ойын: «Көңілді поезд»*** ***Шарты:*** *Пішіндерден поезд құрастыру.* *Әр түрлі түстер арқылы вагондарға (орындыққа) міну* ***Саяхат тәртібі.*** *Өзін ұстау ережелері* *-Ағаштардың бұтақтарын*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар стол үстінде суреттің репродукциясы бар матамен жабылған мольбертті көреді.* ***Мига шабуыл*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру* *Қар мұз еріп, су көбейіп,* *Сай салаға толады.* *Бұршік жарып, жарық ашып,* *Гүл бәйшешек басады.****(Көктем).*** ***Суретті ашу.*** *- Бұл сурет не туралы?* *Көктемнің қандай белгілерін байқадыңдар? (бшік көк аспан, борпылдақ қар, суретті күн басқан,*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, қол ұстасайық.* *Бір, екі, үш, төрт, бес - шеңберде айналамыз.* *Жаңа күн келді, күліп қарсы алайық. Мен саған күлемін, ал сен маған және бір-біріңе күліңдер. Бүгін біз бәріне күлімсіреп қарсы аламыз* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *Қар суы еріп, сай-салаға толады,* *Жер көгеріп, бұршік атты* *Бұл қай кезде болады?,* *Балалар: Көктем.* *балалар, сұлу Көктем бізге асығып келеді.* ***Мнемотехника әдісі.*** *Көктемнің белгілері қандай?* *Балалар Мнемоникалық*

	Қуаныш барлық терезелерді ашты, Қуаныш барлық балаларды оятты, Қуаныш бізге жылулық берді. **Бұл не қылған қуаныш екенін білгілерің келе ма?** Біздің қуанышты көңіл-күйімізді қолдау үшін музыкалық шығарманы тыңдайық. **«Көктем» музыкасын тыңдау.** Сендерге бұл музыка ұнады ма? (балалардың жауаптары) маған да ұнады. Балалар, бұл музыка қай мезгіл туралы деп ойлайсыңдар? **Балалар: Көктем туралы.** **Неге олай ойлайсыз?** Өйткені музыкада тамшылар естіледі, ал көктемде тамшылар болады. Дұрыс, тіпті музыка бізді көктемгі көңіл-күйге бөлей алады. **Тосын сәт** Есіктің арғы жағында дауыс естіледі. Ой, балалар, маған солай көрінді, әлде сендер де естідіңдер ме? **Педагог есіктен шығып, Қарғаны алып, топқа әкеледі** Балалар, қараңдаршы,	кейін бізге көптен күткен, жылы да, жайма шуақ көктем келді. Сондықтан көктемде мен тек нәзік создер айтқым келеді. **Дид ойын:«Көктем аты»** **Көктем қандай?-шуақты** **Көктем –қуанышты** **Көктем.....** Балалар көктем бізге оте қиын тапсырма жіберіпті. Оны аяқтау үшін көктем мезгілінің қандай белгілерін білесіңдер? қар еріді, күн жарқырайды, құстар ұшады, бұлақтар ағады, жануарлардың төлдейді, алғашқы гүлдер гүлдейді, күн ұзарады және түн қысқарады, алғашқы қоныс аударатын құстар келеді, жылы жел соғады. Осы тапсырманы орындап көктемге түсіріп жіберейік. ***Шығармашылық бұрыш*** ***Дид ойын: «Көктемді безендір»*** **Топтық жұмыс.** **А3 форматқа көктем мезгілін түсіру.** Ағып жатқан суды жапсыру. Аспан әлемін құрастырып жапсыру. Гүлдердің ортасына саусақ арқылы ермексаздан күлте салу Ағаштарға мақта таяқшасымен бүршік салу. Осы тамаша көріністі Көктемге түсіріп жіберейік. Біз көктем жіберген	сындырма; -Гүлдерді жұлма; -Саңырауқұлақтарды баспа; - От жақпа; -Орманға жалғыз баруға болмайды. -Жүгіруге болмайды. -Асығуға болмайды. **Баяу әуен ойнайды.** **Орманға да келдік** балар жан –жаққа назар аударайықшы табиғат қандай керемет, қазір көктем мезгілі. Балалар, қарандаршы мынау кірпінің ізі гой. Балалар, қарандаршы мына жерде суреттер жатыр, сірә кірпі мына суреттерді бізге тығып кеткен болар. **Ой дамыту** **Суретпен жұмыс.** Тәрбиеші суреттерді тақтаға іліп әңгімелейді. **Сергіту сәті:** Тербеледі ағаштар, Алдымнан жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Биік болып өседі. **Ой дамыту.** - Балалар, бүгін біз табиғат туралы әңгімелесеміз. Бізді қоршаған орта: жан-жануарлар мен өсімдіктер. Жер мен Ай, Күн, алыстағы жұлдыздар – осылардың барлығы табиғат деген ұғымды білдіреді. Табиғат тірі табиғат	қайың бұтақтары қара емес, қызғылт түсті). Тәрбиеші: Дұрыс, балалар, көктем келіп, ұзақ қыс ұйқысынан оянды. **АКТ технологиясымен жұмыс.** Ал көктемнің қандай түстері бар екенін суретшілер оз суреттерінде қалай бейнелегенінен көрейік - Балалар, сендер қалай ойлайсыңдар: күн жарқырап тұр ма? Неліктен олай ойлайсыз, өйткені суретші оны салмаған? Қане суретшіге көмектесеміз бе? **Дид ойын: «Күн жарқырайды»** **Жүргізілу барысы:** **1.**Қиылған сары түсті дөңгелек пішінді жапсырамыз. 2.Жапсырған пішінге бояламаған күннің шуақтарын жапсыру. 3. Боялмаған шуақтарды сары түске бояу. Күн жарқырады, шуағын шашты. Біз суретшіге көмектестік. **Сұрақ жауап** Күннің қандай пайдасы бар? Күн жылиды, өсімдіктер өседі	кестеге сүйене отырып, көктем туралы өз ойларын айту. - Көктемде күн жарқырап шығады және жылы болады. -Қар ерің жатыр. - Алғашқы еріген жерлерде қара дақтар пайда болады. - Арықтарда ағындар ағып жатыр . - Құстар жылы жақтан келеді. Көктемнің келуімен қанатты достарымыз бізге оралды. Құстар көктемнің алғашқы хабаршысы. ***Көктем өрнегі*** ***Е.Өтетілеу ұлы.*** Өлең жолдарын оқып, түсіндіру. Қар еріді, су ақты, Күндер келді шуақты. Байтақ дала келбеті Түкті кілем сияқты. **Шығармашылық бұрыш.** ***Дид ойын: «Көктемді безендір»*** **Топтық жұмыс.** **А3 форматқа көктем мезгілін түсіру.** Ағып жатқан суды жапсыру. Аспан әлемін құрастырып жапсыру. Гүлдердің ортасына саусақ арқылы ермексаздан күлте салу Ағаштарға мақта таяқшасымен бүршік салу. **Қортынды** ***Дид ойын: «Жақсы мен жаман»***

	бізге есіктің арғы жағында айқайлады, бұл не ? *Балалар: Қарға.* *Балалар Қарға қатты уайымдап жатыр. Қарғаны құлағына әкеледі.* *Ол орманға ұшып келгенін және ол жерде әлі аязды және суық екенін айтады, ал қалада көктем келді, ал Қарға бізден орманға көктемді шақыруға көмектесуімізді сұрайды. көмектесеміз бе?* *Қарғаға көмектесу үшін орманға жетуіміз керек, орманға қалай тез жетуге болады?* *Ал мен ұшақ жасап, ұшуды ұсынамын. (Балалар құрсаумен үштіктен тұрады). Біз қарғаны өзімізбен бірге аламыз. Ал орманға көктемді шақыру үшін ол туралы көп білу керекпіз.* *Сонымен біз орманға ұштық.* ***Қызығушылықты ояту.*** *Ағаштардың макеттері, көктемнің белгілері бар суреттер орналастырылған.* ***Мига шабуыл*** ***Дид ойын: «Көктем немесе қыс?»***	*сыйлықты ашайық* *Қорап ашылмайды.* *Қорап ашылу үшін көктем туралы тақпақ айту керек екен.* *Қане көктем туралы кім тақпақ айтады.* ***Тақпақ. Көктем*** ***Жасыл көктем келеді*** ***Самал беттен обеді.*** ***Көкте бұлттар көбейсе*** ***Мөлдір тамшы төгеді.*** *Қорапты ашу.* *Ішінен көңілді смайлтер шығару.* *Әр балаға мадақтап таратып беру.* ***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы: «Қасқыр мен жеті лақ»*** ***1.Ой қозғау.*** ***Сұрақ -жауап*** *Жеті лақ ертегісін түсіндіру.* *-Ешкінің төлін не дейміз?* *-Ол лақтарына не деп ескертті?* *-Ешкі үйіне келгенде лақтары анасының келгенін қайдан біледі?* *-Қасқыр үйге қалай кірді?* ***2.Ой дамыту.*** ***Ертегіні сахналау.*** *-Балаларды ролдерге бөлу.* *- Бет перделер кигізу.* *-Сөйлеу мәнерлерін қадағалау.* *-Қимыл -қозғалыстарын дұрыс жасай білуді түсіндіру.*	*және олі табиғат болып екіге бөлінеді* ***Дид ойын: «Жалғасын тап»*** *Жансыз табиғат - ....* *Жанды табиғат - ....* *Жанды табиғат жансыз табиғатсыз .... (тіршілік ете алмайды)* *Балалар, бәріміз топқа қайтатын кез келді.* *Бір, екі, үш, төрт, бес,* *Аяқты басамыз тез тез...* ***Дид ойын: «Экологиялық багдаршам»*** ***Шарты:*** *Экологиялық жүйені бұзбау керек, яғни тыйым салатын белгілер, ұяларды, құмырсқаның илеуін бұзуға, өрмекшінің торын бұзбауға, жәндіктерді аулауға тыйым салынғанын суреттерден айырып жинау.* ***Дид ойын: «Ормандағы қанқызы»*** ***Сурет салудың әдіс тәсілдерін көрсету,түсіндіру.*** ***Балаларды топқа бөлу.*** ***1-топ қанқызының суретін салу.*** *Жұмыс ретімен таныстыру:* *-Денесін дөңгелек немесе жарты дөңгелек қылып саламыз.* *-Басын дөңгелектеп саламыз.* *-Басынан көз,мұрын,ауыз, мұртшаларының орнын*	***Тақпақ*** *Көктем күні әдемі,* *Жерде гүлдер өскенде.* *Көктем күні әдемі,* *Жерде шоптер оскенде.* *Көктем күні шуақты,* *Жарқырап түр көктемде.* ***Қортынды.*** ***Сұрақ – жауап.*** ***Балаларды мадақтау***	***Мақсаты:****Жақсы қасиет болса қолдарын шапалақтайды, жаман қасиет болса тыныш отыру.* *1) Көшет отырғызу.* *2) Ағаштарды сындыру.* *3) Құстарға жем шашу.* *4) Құстың ұясын бұзу.* *5) Ағаштарға су құю.* *6) Гүлдерді жұлу.* *7) Құстарға ұя жасау.* ***Балаларды мадақтау.*** ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Біздің ауыл тойы»*** ***«Кеңес» күйі ойналып, педагог балаларды қарсы алып, ауылға, тойға баруға шақырады,*** ***балаларға шеңбер бойымен жүруді ұсынады.*** *Ұлдарға «ат» беріліп, қыздардың қолына асатаяқ ұстатылады. «Колхоздағы той»* *(Е. Брусиловский) әуеніне қыздарға асатаяқта ойнап, ұлдарға «аттен» шабуды ұсынады.* *Әуен екінші рет ойналғанда ұлдарға отырып, қол шапалақтау ұсынылады.* *Ал қыздарға асатаяқпен би қимылдарын көрсетіп, үйретеді.* *-Балалар, тойымызға сән беретін әндер мен күйлерді тыңдауға шақырамын.* ***Музыка тыңдау: «Айжан қыз»*** *(Құрманғазы),*

	Қараңдар, балалар, біз қандай орманға ұштық? Балалар көктемнің белгілерін табады Балалар: Көктемгі орман, өткені қар үйінділері жоқ, бұтақтарда қар еріген жерлер көрінеді, күн нұрын шашады. Көктемнің тағы қандай белгілерін білесіңдер? Балалар. Мұздар тамшылайды, қар ериді, бүршіктер шығады, күн ұзарады, түн қысқарады. Ал енді көктемді шақыратын кез келді. ***Дид ойын: «Неңің даусы?»*** ***Құстар дыбысының фонограммасы.*** *Балалар, тыңдаңдар, құстар қандай көңілді сайрап жатыр. Көктем бізді естіп, құстардың көңілді сайрауымен орманға келген шығар. Балалар, көктемде алғаш келетін құсты атаңдар. Құстар неге ұшып келеді? Қараңдаршы, балалар, біздің Қарғамыз жалықты. Мен Қарғаға сыйлық жасауды ұсынамын. Үстелге отырайық. Көктем суреттерін салып қарғаны көңілдендірейік.*	***3.Миға шабуыл*** ***П/Ж ойын: «Атын ата»*** *ертегіде кездескен кейіпкерлердің аттарын атау. Жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырата білу. -Неге олай ойлайсың?*	*белгілейміз. Үстіне саусақпен қара нүктелерін саламыз.* ***2-топ: Қанқызын мүсіндеу.*** ***Дид ойын: «Қанқызының достары»*** *Үлгі көрсету,түсіндіру.* *Балалардың өз бетінше жұмысы.* ***Қортынды*** *Адам орманның қонағы болып табылады және ол қонаққа барғанда қожайынның үйін бүлдірмей өзін дұрыс ұстау ережелері қажет екенін есте ұстауы тиіс. Балаларды мадақтау.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Шеңбер бойымен жүру, жүгіру* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгінгі жаттығулардың барлығы сылдырмақтармен жасалады. Бірақ алдыменоларды тауып алу керек. Залдың ішінен іздеңдер. Әрқайсысың екі сылдырмақ тауып алуларың керек. Сылдырмақ ұстаған балаларға аланда белгіленген жерге барып, нұсқаушыға қарап тұруды*		*«Қамажай», «Хайләйлім» әуендері (үнтаспада) орындалады. Балаларға әуендердің түрлі сипаттарын ажыратуды ұсынады.* ***Дауыс жаттығуы:*** ***«Домбыра үні»*** *айтылып, жаттығу барысында фразалар арасында дұрыс тыныс алуларын қадағалайды. Дауыс ырғақтарын тыңдап, бақылайды. Дауысымыз ашылды, Бүлбүлдай сайраймыз, Көңілді ән айтып, Жадырап жайнаймыз.* ***Ән айту: «Домбыра»****(Ж. Тұрсынбаев, А.Асылбек) әнін қайталау. Жетекші ән мазмұнын түсіндіріп, көңілді ырғақты сезінулеріне ықпал етеді. Әннің мәтіні туралы сұрап, балаларды әңгімеге тартады. -Тойымызды қызықты ойындармен қыздыра түсейік, - деп ойынға шақырады.* ***Ойын: «Тақия тастамақ», «Киіз үй»*** *ойындары ұйымдастырылады. Балаларға өздері ұнататын билерін таңдап, өз беттерінше билеуге ерік береді.* ***Би: «Асатаяқпен би», «Кел, билейік»*** *билері қайталанады.*

	Балаларды топқа болу. ***1-топ: Ұшып келген құстарға ұя құрастыру.*** ***2-топ: Ұяға құстар жапсыру.*** ***3-Топ: Құстарға жем жасау.*** ***4-топ: Көктем мезгіліндегі ағаштарға бүршік салу.*** *Қарға өте риза болды. Рақмет міне орманымызға көктемді әкелдіңдер рақмет сендерге балалар. Ал біздің балабақшаға қайтатын кез келді. Экипаждан орын алайық. Біз қозғалтқышты іске қосамыз. Біз ұштық. Міне, біз енді балабақшадамыз.* ***Қортынды.*** *Балалар, қалай ойлайсыңдар, біз Қарғаның көктемді шақыруына комектестік пе?* *Балалар. Иә.* ***Денешынықтыру*** *Кіріспе болім. Амандасу. Ойын гимнастикасы Алақанды ашайық, Шапалақты соғайық. Шап-шап-шапалақ. Шап-шап-шапалақ. Кәне, маған қара, Бәрін бірдей қайтала. Бір-екі-үш, бір-екі-үш,*		*ұсынады.* ***Негізгі болім*** ***Жалпы даму жаттығулары. Сылдырмақтармен жасалатын ЖДЖ.*** ***I. «Сылдырмақтар қайда?»*** *Балаларға еденге отырып, аяқтарын жинау ұсынылады, нұсқаушы көзін жапқанда балалар қолдарын созып сылдырмақтарды сылдырлатады. Нұсқаушы сылдырмақтар қайда сыңғырлағанын сұрағанда, олар сылдырмақтарды шапшаң арттарына жасырып, бос қолдарын көрсетеді.(4-5 ретқайталайды).* *2.«Сылдырмақтар сылдырлайды!».* *Шалқасынан жатып сылдырмақты сылдырлатады, етпетінен аунап түсіп сылдырмақтарды сылдырлатады. Кезектеп аунайды. (4–5 рет қайталайды).* *3.«Аяқтар мен сылдырмақтар».* *Б.қ. – аяқтарын алшақ қойып, созып, еденге отырады, сылдырмақтарды алдына қояды, қолдарын артына қойып еденді тірейді, аяқтарын бүгеді, аяғының*		

	Бәрін бірдей қайтала. (барлық қимылды). *Оң аяқ, сол аяқ,* *Қаз-қаз бастық біз аздап* *Топ-топ-топ, топ-топ-топ. Кәне, қол, кәне аяқ?* *Ойнайықшы біз аздап.(Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады)* *Бір-екі-үш,бір-екі-үш,* *Ойнайықшыбіз аздап.* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы дамытатын жаттығулар Құралсыз*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары төменде.* *Басты оң жақ, сол жақ иыққа қою. 5 р* ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде.* *1 - алға қарай еңкейіп, қолды аяқ басына дейін жеткізу керек.* ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолды алдыға созамыз. Отырып ,тұру. 5 рет* ***4.*** *Аяқтары алшақ қойылған , қолдары бүйірде.* *1- қолды бастан асыра көтеріп шапалақтап және аяқты алшақ ұстап секіру .* ***Тыныс алу жаттығулары:****мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* *Бастапқы қалыпқа келу.*		*ұшын сылдырмақтың қасына қояды. (4–5 рет қайталайды).* ***5.«Сылдырмақпен билейік».*** *Екі аяқпен секіреді және сылдырмақты сылдырлатады. (4- 5 ретқайталау).* *Негізгі қимыл түрлері:* ***I.«Сылдырмақты қағып кетпе».*** *Тепе-теңдікке арналған жаттығу – еденге қойылған тақтайша үстімен жүру.* ***2.Сылдырмақтарды жол бойына сызылған текшелер ішіне қойыңдар және бір-біріңнің соңынан бір қатарға тұрыңдар.*** *(Тәрбиешінің соңынан жүру, қайталаған кезде сылдырмақтар арасынан иректелген жолмен жүру. (2-3 ретқайталау)* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Менің көңілді добым».* *Тәрбиеші қолымен доп лақтырған секілді қимыл жасайды* *Менің добым көңілді* *Қайда кеттің секіріп?* *Сары, ақ, көгілдір* *Қашпа менен секектеп,* *Тұра қалшы сен енді.* *«Тұра қалшы сен енді» деген сөздерден кейін бір баланың атын атап, «қағып ал!» дейді. Мысалы, «Мәдина ,*		

	Негізгі қимылдарды орындау: *I.Алға қарай екі аяқпен* ***секіру****.Қояндар бейнеленген суреттерді (слайдты) көрсетеді. Тапсырманы түсіндіреді – өз жұбына секіріп барады да, оған қолын тигізеді, сосын жылдам өз орнына жүгіріп барады.* *Нұсқау – бір мезетте екі аяқпен бар жігерімен итерілуі керек.* *2.Тіке бағытта төрттағандап еңбектейді.* *Аюлар бейнеленген суретті көрсетеді.«Аюлар!» деген дауыс естілгенде, залдың қарама- қарсы жағына төрттағандап еңбектейді.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қонаққа барайық».*** *Екі топқа бөлінеді, бірінші топтың екінші топқа қонаққа баруына ұсыныс жасайды. Жұптасуға көмектеседі.* *Жұптарға музыка әуенімен көңіл көтеруге ұсыныс жасайды.*		*қағып ал!» дегенде, Мәдина допты қағып алуы керек.*		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызметкөрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздікережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киім	*Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап,*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие*

	шкафтарын таза ұстау және жинау	*Серуенгешығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*білуге үйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №8*** *Көктемгі ауа райын бақылау*	***Картотека №9*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №14*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгісеруен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас орен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларғареттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелерінекиімін жинап таза ұстауды,су болғанкиімдерін тәрбиешігекөрсетугеүйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өзсүлгілерінесүртіну лерінталапету, ұқыптылыққа, тазалыққатәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру.Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысындасумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты:суды үнемді пайдалану,шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын,ас құралдарын қолдану дағдыларынжетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Астыұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соңгигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгіліжүйеліктекиімдер іншешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардыңтыныштықтау ынажағымдыжағдайжасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегінашып жатуға кеңес беру.*	*Белгіліжүйеліктекиімдеріншеш уді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№10*** *1.Ояну Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.*	***№10*** *1.Ояну Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.*	***№ 12. 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, көтер басты Сергіп ұйқы ашамыз*	***№2.Ояну*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***№5. Ояну*** *Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақты ұрайық Орнымыздан тұрайық.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезіндеқауіпсіздік шараларынтүсіндіру. *«Еңбегі адал жас орен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқыашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты:суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану	*Тамақтану алдында мұқият*	*Астыұқыпты жеу, қасық,*	*Аста столдадұрыс отыру,*	*Ұқыпты тамақтану әдебін*

	дағдыларын,ас құралдарын қолдану дағдыларынжетілдіру.	*жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*шаныщқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*досатрыпакедергі жасамауТамақт ан соңгигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Вариатив** **Тақырыбы:«Гүлдер әлемі»** **Ертегілер еліне саяхат.** **№1. Ертегі «Гүлдер мен жыл мезгілдері»** **Мақсаты:** Күнделікті өмірде өсімдіктің алар орны мен маңызын түсіндіру. **Қызығушылықтарын ояту** **Менің сүйікті бұрышым** Ертегілер әлемі **Ой қозғау.** Балалар бұл жерде нелерді көріп тұрмыз. Гүлдерді. Гүлдер туралы ертегі тыңдағыларың келе ме? **Ертегі «Гүлдер мен жыл мезгілдері»** Бір кездері жыл мезгілдері ең жақсы гүлдер менде бар деп дауласады. **Көктем** - Менің гүлдерім ең әдемі, - дейді . Күн жылынып, қар еріп, менің әдемі гүлдерім шыға бастайды дейді Көктем.	**Вариатив** **Тақырыбы: Гүлдер мен жыл мезгілдері** **Мақсаты:** Күнделікті өмірде өсімдіктің алар орны мен маңызын түсіндіру. **Ой қозғау.** **Тәрбиеші:** Балалар, қалай ойлайсыңдар, қандай гүлдер ең әдемі? Б: Гүлдердің бәрі әдемі. -Енді ойын ойнайық. Көктем Жаз Күз Қыс. **Дид ойын: «Сен қайда, қандай , гүлде тұрасың?»** **Шарты:** Гүлдерді жыл мезгілдеріне қарай орналастыру. **Ой дамыту.** -Балалар, гүлдердің сөйлейтінін білесіңдер ме? -Қалай ойлайсыңдар, гүлдерді анана бергенде не дейді? **Б: «Біз оны оте жақсы көреміз»** - 1 қыркүйек күні барлық бала гүл алып мектепке, балабақшаға барады. Бұл гүлдер не дейді ойланыңызшы? **Б: «Бұл қандай мереке»** **– Жарайсың, үлкен екенсің ғой, жаңа оқу жылы басталды.**	***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Аналарға сыйлайтын,* *Аралар бар жинайтын.* *Бұл немене, балалар,* *Үзуге адам қимайтын* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *(Слайд арқылы гүлдер туралы әңгімелеу).* ***Топқа бөліну*** ***1 – топ:*** *Бәйшешектен білеміз,* *Көктем келіп қалғанын.* *Мәз боламыз, күлеміз,* *Көрсек гүлін жарғанын.* ***2 - ші топ:****Алғаш рет күркіреп,* *Ағыл – тегіл жауса күн.* *Қырға шығар дүркіреп,* *Көктем басы – жауқазын.* ***3 - ші топ:*** *Үлбіреген бақбақ,* *Үлпілдеген аппақ.* *Уф! – десем, бақбақ,* *Ұшасың ғой қаптап.* ***Гүлдер*** *Гүлдер, гүлдер көк гүлдер,* *Қызыл гүлдер, көп гүлдер* *Өсе берші нұрланып,* *Өсе берші ырғалып*	***Дид ойын «Суретші қай жерде қателесті?»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың ойлау қабілетін дамыту, суреттегі сәйкессіздікті таба алға үйрету.* ***Дид ойын:*** ***«Көкөністер мен жемістер»*** ***Мақсаты:*** *жемістер мен көкөністерді сипаттап айтуды,олардың пайдасы туралы біледі.* ***Құрал-жабдықтары:*** *Жемістер мен көкөністердің суреттері* ***Ойынның барысы:*** *Көкөністер мен жемістер суреттерін салатын қалташалар тақтаға ілінеді. Үстер үстінде суреттер аралас жатыр. Шақырылған бала өзіне ұнаған жеміс немесе көкөністі танып алады да қалтаға салады. Қайда осетіні, түсі, пішіні, дәмі туралы сипаттап айтады.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім.*** *Амандасу.* *Шеңбер бойымен жүру, жүгіру* ***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, бүгінгі*	***Кітап бұрышы Ертегілер елінде.*** ***Көркем әдебиет.*** *«Жеті лақ» ертегін суреттер арқылы қарау, ертегі кейіпкерлерін атау.* *Ертегі желісін түсіндіру..* *Бет перде кейін ертегіні сомдау.* *Шығармашылық бұрыш.* *Балаларды топқа бөлу.* ***Дид ойын: «Ертегі кейіпкерлері»*** ***1-Топ: Ешкі мен лақтарды бояу.*** ***2-топ: Қасқырды мүсіндеу.***

	- Жоқ, - деп Жаз оған қарсылық білдірді. - Сенің гүлдерің бар, шынында да, олар әдемі, бірақ менікі ғана жақсы! Жазда күн сәулесінен тоқылған қалпағын бұлғап, гүлдер әр жерге шашып өсіп, табиғатқа сән береді деді. Жел соғады, самал еседі. Ара хош иісті гүлдерден тәтті шырын жинайды. **Ал , күз қызғаныштан** «Менің гүлдерім бұдан да әдемі » - деді . Мысалы бақбақ қайтадан гүлдейді. **Ал енді Қыс туралы не деуге болады?** Орманды да, шалғынды да қар басып қалды; егістіктер, жолдар, төбелер қармен жабылды. Тек қысқы бақ қардан да, аяздан да қорықпайды. Олар үйлерде әйнектің артында гүлдейді. - Адамдарөыс болса да үйде бау-бақша өсіреді, Мұнда гүлдер ең әдемі, - деп мақтанады Қыс. **Осылай жыл мезгілдері кімнің гүлдері жақсы екендігі туралы әлі де таласуда.**	Гүлдер әдемі, осы гүлдер тағы қалай әдемі боп тұрады? Көбелектер қонғанда. Ендеше гүлдерге көбелектер қондырайық. **Дид ойын: «Гүлзардағы көбелектер мен гүлдер»** **Шарты:** Гүлдерге көбелектерді жапсыру. **Қортынды:** **Енді бәріміз гүл егеміз** **Дид ойын: «Гүл егеміз»** **Шарты:** гүлзарға топырақтың орнына, қарақұмық жармасын салады. Балаларға жасанды гүлдерді таратып, гүлзарға отырғызуды ұсыну. Оған көбелектер мен гүлдерді орнату. Балаларды мадақтау.		*жаттығулардың барлығы сылдырмақтармен жасалады. Бірақ алдыменоларды тауып алу керек. Залдың ішінен іздеңдер. Әрқайсысың екі сылдырмақ тауып алуларың керек. Сылдырмақ ұстаған балаларға алаңда белгіленген жерге барып, нұсқаушыға қарап тұруды ұсынады.* ***Негізгі болім.*** ***Жалпы даму жаттығулары. Сылдырмақтармен жасалатын ЖДЖ.*** ***I. «Сылдырмақтар қайда?»*** *Балаларға еденге отырып, аяқтарын жинау ұсынылады, нұсқаушы көзін жапқанда балалар қолдарын созып сылдырмақтарды сылдырлатады. Нұсқаушы сылдырмақтар қайда сыңғырлағанын сұрағанда, олар сылдырмақтарды шапшаң арттарына жасырып, бос қолдарын көрсетеді.(4-5 ретқайталайды).* *2.«Сылдырмақтар сылдырлайды!». Шалқасынан жатып сылдырмақты сылдырлатады, етпетінен аунап түсіп сылдырмақтарды*	

				сылдырлатады. Кезектеп ауыстырады. (4–5 рет қайталайды). *3.«Аяқтар мен сылдырмақтар».* *Б.қ. – аяқтарын алшақ қойып, созып, еденге отырады, сылдырмақтарды алдына қояды, қолдарын артына қойып еденді тіреиді, аяқтарын бүгеді, аяғының ұшын сылдырмақтың қасына қояды. (4–5 рет қайталайды).* ***5.«Сылдырмақпен билейік».*** *Екі аяқпен секіреді және сылдырмақты сылдырлатады. (4- 5 ретқайталау).* *Негізгі қимыл түрлері:* ***I.«Сылдырмақты қағып кетпе».*** *Тепе-теңдікке арналған жаттығу – еденге қойылған тақтайша үстімен жүру.* ***2.Сылдырмақтарды жол бойына сызылған текшелер ішіне қойыңдар және бір-біріңнің соңынан бір қатарға тұрыңдар.*** *(Тәрбиешінің соңынан жүру, қайталаған кезде сылдырмақтар арасынан иректелген жолмен жүру. (2-3 ретқайталау)* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Менің көңілді добым».*	

				Тәрбиеші қолымен доп лақтырған секілді қимыл жасайды *Менің добым көңілді* *Қайда кеттің секіріп?* *Сары, ақ, көгілдір* *Қашпа менен секектеп,* *Тұра қалшы сен енді.* *«Тұра қалшы сен енді» деген сөздерден кейін бір баланың атын атап, «қағып ал!» дейді.* *Мысалы, «Мәдина , қағып ал!» дегенде, Мәдина допты қағып алуы керек.*	
Балалармен жеке жұмыс	***Картотека № 2*** ***Дид ойын: «Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын атап, суреттен таба алады*	***Картотека №13*** ***Дид ойын:«Не жоқ?»*** ***Мақсаты:*** *балалар жоқ затты тауып атын атап,сипаттама бере алады.*	***Картотека №13*** ***«Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***«Танып ал да, атын ата»*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атап, оз ойын айта алады.*	***Картотека № 12*** ***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты:,түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*
	Коммуникативтік дағдыларды дамыту				
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерінтүсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.Киімдеріндұрыс кие білугеүйрету.Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.* *Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларғатүсіндіружұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека №8*** *Көктемгі ауа райын бақылау*	***Картотека №9*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №14*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*

	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут.Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді
Әдіскер:А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы:3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 31.03 – 04.04. 2025ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***«От – дос, от – жау»*** ***Мақсат:*** *Отпен ұқыпты ұстаса пайда, абайсызда зиян келтіретіні туралы білімдерін бекіту; өрт қауіпсіздігі туралы білімдерін тереңдету.*	***«Тыйым салынған және рұқсат етілген»*** ***Мақсаты.*** *Өрт қауіпсіздігінің негізгі талаптары туралы білімдерін бекіту; әрекеттеріңізге жеке жауапкершілікті арттыру.*	***«Суретші нені араластырды»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың зейінін, ойлауын, есте сақтауын, қиялын, сөйлеуін дамыту.*	***«Өрт кезінде өзін қалай ұстау керек»*** ***Мақсаты:*** *Өрт кезінде өзін-өзі ұстау ережелері туралы білімдерін бекіту. Қиял, логикалық ойлау. ұсақ моториканы дамыту. Табандылыққа тәрбиелеу.*	***«Телефондағы диалогтар»*** ***Мақсаты:****Балаларды телефонда нөмірді дұрыс теруге және сұрақтарға нақты және нақты жауап беруге үйрету.*
	Өрт қауіпсіздігі ойындар картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Сәуір айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				

	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сойлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	***«Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне,* *Келді бүгін қонақтар,* *Бес саусағың біріксе,* *Текке кетпес уақытың,* *Барлық саусақ – тату дос,* *Бір – біріңе көмектес.*	*Біз қандаймыз, қандаймыз,* *Шұғылалы таңдаймыз!* *Күлімдеген күндейміз!* *Еш уайымды білмейміз.*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*	***Н. Айтов. «Тату – тәтті тұрамыз»*** *Бір шаңырақ астында,* *Тату –тәтті тұрамыз.* *Бірге ішеміз асты да,* *Бірге сайран құрамыз.*	*Шымыр, сергек денеміз,* *Спорт сүйер өренбіз!* *Біз биіктен самғаймыз,* *Қарсыластан қалмаймыз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*«Біз табиғат қорғаушылармыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген үй.*				
	Қызығушылықты ояту. ***Миға шабуыл*** ***Жұмбақ жасыру.*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Аналарға сыйлайтын,* *Аралар бар жинайтын.* *Бұл немене, балалар,* *Үзуге адам қимайтын* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *(Слайд арқылы гүлдер туралы әңгімелеу).* *Балалар, қандай гүлдерді білесіңдер?* *Гүлдердің адамдарға қандай пайдасы бар?* *Гүлдерді қалай күтіп баптаймыз?* *Гүлдерді тағы қандай мақсатта пайдаланамыз?*	***Балалармен әңгімеесу*** *Қазір жылдың қай мезгілі?* *- Көктем мезгілінің ерекшеліктері қандай?* ***Ой дамыту.*** ***Менің сүйікті бұрышым.*** *Гүлдер туралы иллюстрациялар қарау.* *Балалар,мына суретке қараңдаршы* *-Нені суретін көріп тұрсыңдар?* *-Гүлдер нешеге бөлінеді?* *-Гүлдің қандай пайдасы бар?* *-Гүлдер адамдарға не сыйлайды?* *-Көктемде қандай гүлдер өседі?* *Гүлдерді қалай күту керек білесіңдер ме?* *-Гүлдер әдемі болып өсу үшін не керек?*	***Ой дамыту.*** ***АКТ технолооиясы.*** ***Слайдпен жұмыс.*** *Өсімдіктер туралы түсінік беру.* *Табиғат бұрышына саяхат.* ***Практикалық жұмыс:*** ***Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»*** ***Шарты:*** *Табиғат бұрышындағы гүлдерге күтім жасау жолдарын ретімен айту.* 	***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *(Слайд арқылы гүлдер туралы әңгімелеу).* ***Топқа бөліну*** ***Алдын ала жүргізілген жұмыс бойынша.*** ***1 – топ:*** *Бәйшешектен білеміз,* *Көктем келіп қалғанын.* *Мәз боламыз, күлеміз,* *Көрсек гүлін жарғанын.* ***2 - ші топ:*** *Алғаш рет күркіреп,* *Ағыл – тегіл жауса күн.* *Қырға шығар дүркіреп,* *Көктем басы – жауқазын.* ***3 - ші топ:*** *Үлбіреген бақбақ,* *Үлпілдеген аппақ.* *Уф! – десем, бақбақ.*	***Қызығушылықты ояту.*** *Балалар, балабақшаның электрондық поштасына Көктем ханшайымынан хат келді, онда көктем гүлдері желмен ұшып араласып кетіпті. Соған көмек керек екен.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Қолы жоқ, аяғы жоқ-қозғалады.* *Ауызы жоқ тыныс алады, қоректенеді,* *Бұл не болды?* *Сұрақ- жауап жұмбақтың шешуіне байланысты.* *Гүлдер қай мезгілде шығады?* *Балалар: Бұл көктемде болады.* *Бізге бірнеше тапсырмаларды орындау*

	Сұрақ-жауап *Мына гүлге не жетіспейді?* *Толық бояуы жоқ.* *Қандай түстермен бояу керек?* ***Дид ойын: «Гүлді әсемде»*** ***Шарты:*** *Гүлді түсіне сай бояу арқылы толықтыру.* ***Ой қозғау.*** ***Гүл туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?*** *Менің сүйікті бұрышым* *Ертегілер әлемі.* ***Б.Османов «Гүлдердің таласы» ертегі*** ***Ертегі туралы түсінік беру.*** *Ертегі желісі арқылы сұрақ –жауап* ***Сергіту сәті*** *Біз гүлдерше өсеміз* *Жапырағы жайқалған* *Сабақтары салалы* *Желге ырғалып* *шайқалған* ***Дид ойын:*** ***«Гүл егуге не қажет?»*** *Гүлге арналған құралдарды тақтаға іледі*	***Ой қозғау.*** *- Енді осы суреттер арқылы өлең құрастырайық* *Гүлдер,гүлдер шоқ гүлдер* *Қызыл гүлдер,көк гүлдер* *Бақшамызға сән бердің* *Суарайын мен сені* ***АКТ технологиясы.*** *Гүлдің құрлысымен таныстыру.* ***Дид ойын: "Гүлдерді түстеріне қарай ажырат"*** ***Шарты:*** *Тақтадағы гүлдердің сыңарын стол үстінен тауып қасына жапсыру.* ***Дид ойын: «Ретімен қой»*** ***Шарты:*** *Берілген суреттегі гүлді өсу ретімен құрастыру* *Қандай гүл шықты?* *Түсі қандай?* ***Сергіту сәті:*** *Гүл өсірем үйде(жоғары қол көтереді)* *Су құямын гүлге(қолмен су құяды)*	***Сұрақтар ілмегі:*** *Сонымен балалар өсімдік жақсы өсу үшін қалай күту керек екен?* *Өсімдіктердің адам өміріндегі маңызы қандай?* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар,* *Алдымнан жел еседі.* *Кіп-кішкентай ағаштар* *Үп-үлкен болып өседі* ***Дид ойын: «Ағашқа не керек?»*** *Шарты. Суреттерді ұсыну.(күн, құстар, тамшы, жер, тұқымдар, т.б.).* ***Балаларды топқа болу.*** ***1-топ:*** *-Мен ағашқа күнді беремін. Ол жарқырайды, бізді жылытады және жапырақтары жасылға айналады.* *Ағашқа күнді жапсыру.* ***2-топ:*** *Мен ағашқа құс беремін. Ол ағашты құрттардан тазалайды, ән салады.құстарды ермексаздан жасап ағашқа жапсыру.* ***3-топ:*** *Мен ағашқа бір тамшы су беремін. Ол ішіп, жапырақтары жайқалып үлкен болып өседі. Суды бояп, ағашқа жапсыру.* ***4-топ:*** *Мен ағашқа жер – топырақ беремін, ағаш жақсы өссін, ол тамақтансын деп. Топырақтың суретін құрастырып ағаш түбіне қою.*	*Ұшасың гой қаптап.* ***Дид ойын: «Ретімен орналастыр»*** *Шарты: Гүлді өсу ретімен жапсыру.* ***Сергіту сәті:*** *Гүлдер, гүлдер көк гүлдер,* *Қызыл гүлдер, көп гүлдер* *Өсе берші нұрланып,* *Өсе берші ырғалып* ***Дид ойын: «Өсімдік қалай өседі?»*** *Шарты: Өсімдіктің өсіру жолдарын атау.* 	*керек, дайынсыңдар ма?* ***Дид ойын. «Қоңырау»*** ***Шарты:*** *көктем белгілерін еске түсіріп, атау керек.* *Балалар бір-біріне қоңырауды беріп, соғады, көктем белгілерін атайды.* *Ағаштарда бүршіктер пайда болады, содан кейін жапырақтары шығады.* *Күн қазірдің жылынады,* *Құстар ұшып келеді;* *Жасыл шөптер шығады;* *Жәндіктер оянады;* *Көктемгі гүлдер пайда болады.* ***Ой қозғау.*** *Жарайсыңдар, барлық белгілерді атадыңдар.* *Экранға қарайық (слайдта көктемнің алғашқы гүлдерінен басқа барлық белгілер көрсетілген), оңтүстіктен ұшып келген құстар, ағаштарда жапырақтар пайда болды, бұлақтар ағады, жас шөптер. Бірақ мен көктем гүлдерін көрмеймін. Көктемгі гүлдердің бейнесін өзіміз жасауымыз керек екен.* ***Дид ойын: «Көктем гүлдерін тауып ата»*** *Шарты: Көптеген әдемі гүлдер әкеледі. Біз бұл гүлдердің атын білеміз бе? Балалар көктемгі гүлдердің иллюстрацияларын тауып, оларды атайды.* *Гүлдерді көктем алаңқайына жапсырады.*

Дид ойын: «Гүл өсу ретімен орналастыр!»
Шарты: *Гүлдерді өсу жолы бойынша ретімен жапсыру.*

Дид ойын: «Гүлді толықтыр»
Шарты: берілген гүлді ермексазбен толықтыру.

ҰІӘ қорытындылау.
Балаларға жұлдызшаберу арқылы мадақтау
Сұрақ – жауап.
Балаларды мадақтау.

Денешынықтыру
Гүл күткенді біледі(тербеледі)
Бойын сылап күледі(бойын қолымен сыйпайды)
Күнде гүлін ашады
Жұпарын маған шашады(қолын желпейді)
Дид ойын: ойын: «Гүлдерді топта»
Шарты: Дала гүлдерін көк қыстырғышпен, бөлме гүлдерін қызыл қыстырғышпен қыстырып белгілеуді ұсыну.
Дид ойын: «Су құйғышты әсемде»
Шарты: Әр су құйғыштың сыртындағы гүлді өз қалаған түспен бояу.

Қорытынды :
Балалар біз бүгін не туралы әңгімелестік?
Егерде, көңіл-күйлері көтеріңкі болса, қызыл гүлді алуды, көңіл-күйлері болмай тұрса, көк гүлдерді таңдауды ұсынады.
Балаларды мадақтау.

Қазақ тілі

ҰОҚ қорытындылау.
Сұрақ-жауап. Бас бармақ әдісі бойынша қорытындылау.
Жақсылықты қолдаймыз,
Табиғатты қорғаймыз
Тал егеміз бақтарға
Айналасын қоршаймыз

Денешынықтыру
Кіріспе бөлім. Амандасу.
Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру, қолға арналған тапсырмамен жүру. Арақашықтықтың сақталуына, нұсқаулардың орындалуына назар аударады.
Түрлі түсті доптар салынған себетке назар аудартады.
«Менің көңілді добым» атты тақпақты оқып береді, тақпақты оқығанда мәтін сөздерін доптың қимылымен көрсетеді.
Негізгі бөлім.
Шеңбер бойымен тұрып доппен орындалатын жалпы даму жаттығулары.
Б.қ.: «Жоғары –төмен»
1. *Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5 рет қайталау./*
Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»

Дид ойын: «Суреттер сойлейді»
Шарты: Берілген суретке сөйлем құрау.

Суретте гүлге суды не үшін құйып жатыр?
Неліктен аралар гүлдің жанында жүр?
Ара гүлден не жинайды?
Шоптің түсі қандай?
Қай мезгілде шөптер жасыл болып шығады?
Су құйғыштың түсі қандай?

Дид ойын: «Ортақ белгісі не?»
Шарты: *Гүлдердің ортақ белгісін атау.*
Гүлдердің сабағы, жапырақшалары, жапырақтары, тамырлары бар.
Сұрақ олар ұқсас па?
Ал айырмашылығы неде?
Олардың жапырақшалары мен жапырақтары әртүрлі.
Жапырақшалардың айырмашылығы неде?
Пішіні мен түсі.
Дид ойын: «Толықтыр»
Шарты: *Суреттегі босорынды ермексазбен толықтыру.*

Суретке тақпақ айту.
Жау, жау жаңбыр
Жау жаңбыр.
Егін шығып мол өссін,
Жау, жау жаңбыр
Жау жаңбыр.
Жерге әдемі гүл өссін.
Өздік жұмыс
Дид ойын: «Көктем гүлінің бейнесі»
Шарты: мақта жастықшаларды пайдалана отырып, көктем гүлдерінің бейнесін жасау.
Жұмыс барысын түсіндіру.
Жасалған жұмыстарды

	Кіріспе болім. ***Амандасу.*** *Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру, қолға арналған тапсырмамен жүру.* *Арақашықтықтың сақталуына, нұсқауларды орындалуына назар аударады.* *Түрлі түсті доптар салынған себетке назар аудартады.* *«Менің көңілді добым» атты тақпақты оқып береді, тақпақты оқығанда мәтін сөздерін доптың қимылымен көрсетеді.* *Негізгі бөлім.* *Шеңбер бойымен тұрып доппен орындалатын жалпы даму жаттығулары.* ***Б.қ.: «Жоғары –төмен»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»*** ***2.*** *Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу. /5*	***Қызығушылықтарын ояту*** ***Жұмбақ жасыру*** *Қолы жоқ, аяғы жоқ-қозғалады, ауызы жоқ тыныс алады, қоректенеді,- бұл не болды?* *Сұрақ- жауап жұмбақтың шешуіне байланысты.* ***Ой қозғау:*** *Балалар өсімдіктер қайда өседі?* *Өсімдіктердің адам өміріндегі маңызы қандай?* *Өсімдік өсу үшін не керек?* *Өсімдіктер өсу үшін не істеуіміз керек?* ***Ой дамыту:*** *Суретпен жұмыс* ***Топтарға бөлінеміз:*** ***1-Топ: Болме гүлі (*** *бөлме гүлдерін сүртіп, оларға күтім жасайды).* ***2-Топ: Дала гүлі.*** *(Гүлдерді отырғызады.)* ***3-Топ: Бақша гүлі .*** ***Дид ойын:*** *«Не қайда өседі?»Әр өсімдікті өз үйіне орналастыр* ***Сергіту сәті:*** *Орнымыздан тұрайық,* *Гүлдерге су құяйық* *Орнымыздан жылжиық,* *Басқа гүлге құяйық* ***Мига шабул*** *Не? Өсімдік Қандай? әдемі, түрлі-түсті* *Не істейді? Өседі, қоректенеді, көбейеді* ***Қорытындылау.*** *Жақсылықты қолдаймыз, Табиғатты қорғаймыз*	*2. Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу.* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***3.*** *Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу* *Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Доп қашты»*** ***4.*** *Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. /10-15секунд/* *Шеңбер бойы маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:****«ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Негізгі қимылдарды орындау:* *I.* ***Допты қақпа арқылы домалату*** *(ені – 50 см) 1,5 метр қашықтықтан, допты қақпаның тура ортасынан домалату, домалатқаннан кейін қақпадан өту. Мәредегі сызықтан 1,5 метр қашықтыққа үш қақпа орналастырады.* ***2.Кедергілер арасынан «жыландай» жорғалап оту*** *(бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 модуль арқылы өту).* *Залдың қарсы жағына*	***Шығармашылық бұрыш*** *Өз еркімен жұмыс* *Балаларды топқа болу.* ***Суретшілер тобы*** ***Мүсіншілер тобы*** ***Бақылау.***	*көктем мезгіліне түсіріп жіберу.* ***Қорытындылау.*** *Экранда көктем пайда болады* *Тәрбиеші: Қараңдар, көктем күліп тұр, гүлдерің оған қатты ұнады, ол сендерге өте риза.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Су табиғат байлығы»*** ***Музыкалық сәлемдесу.*** *Шаттық шеңберіне тұрып, бір-біріне алақан жылуларын беріп, кезектесіп тілек айтады.* *– Балалар, біз күнделікті өмірде судың қандай пайдасы бар екенін жақсы білеміз. Сусыз өмір сүру мүмкін емес, судан тамақ жасаймыз, жуынамыз, кір жуамыз, ішеміз т.б. пайдаланамыз. Бүгінгі сабағымыз осы су туралы болмақ.* ***Музыка тыңдау:*** *«Аққу көлі» (муз. П.И. Чайковский).* *Балаларға музыка тыңдатып, сипатын ажырату. Музыка тыңдаған кезде не елестеткендерін, қандай көңіл күйде отырғандарын сұрау. Композитордың басқа да шығармаларын атап көрсету.* ***Дауыс жаттығулары:*** *«Саржайлау» (Тәттімбет).* *«Саржайлау» күйінің негізгі әуенін «ля» буынымен*

	рет/ ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***3.*** *Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу* *Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Доп қашты»*** ***4.*** *Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. /10-15секунд/* *Шеңбер бойы маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:****«ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Негізгі қимылдарды орындау:* *I.* ***Допты қақпа арқылы домалату*** *(ені – 50 см) 1,5 метр қашықтықтан, допты қақпаның тура ортасынан домалату, домалатқаннан кейін қақпадан өту.* *Мәредегі сызықтан 1,5 метр қашықтыққа үш қақпа орналастырады.* ***2.Кедергілер арасынан «жыландай» жорғалап өту*** *(бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта*	*Тал егеміз бақтарға* *Айналасын қоршаймыз*	*кедергілерді «жыландай» айналып еңбектеп өту* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Үш аю».*** *Аюлардың қимыл-қозғалыста-рының ерекшеліктеріне назар аудартады.*		*орындау. Асықпай дем алып, ауызды дөңгеленте кеңірек ашып, тілдің ұшын таңдайға тіреп айтуды түсіндіру керек. Денені еркін ұстауға, дыбыстарды таза айтуға үйрету.* ***Ән айту:*** *«Су – өмірдің өзегі» (муз. Ә. Қонысбеков, сөзі Ұ. Қонысбекова).* *Әнді педагог орындап болған соң, әннің мазмұнын сұрау, су туралы балалармен әңгіме өткізу.* *Әннің көңіл күйін ажырату, қарқынына, ырғағына сәйкес әнді таза орындауларын қадағалау.* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *«Көбелек биі» (биді қойған Д.Әбіров).* *Жеңіл музыка әуеніне ілесіп мәнерлі қимылдар жасау.* ***Ой қозғау.*** *Аққу қандай құс?* *Судың пайдасы туралы не білесің?* *Күнделікті өмірде қалай қолданасың? Суды нелiктен үнемдеп жұмсау керек?* *Көбелектер неге ұқсайды?* *Көбелектің түсі қандай болады? «Көбелек» биінің екпіні, ырғағы қандай?*

	орналасқан 4 модуль арқылы өту). *Залдың қарсы жағына кедергілерді «жыландай» айналып еңбектеп өту* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Үш аю».*** *Аюлардың қимыл-қозғалыста-рының ерекшеліктеріне назар аударады.*				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жондеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №1*** ***Ауа райын бақылау***	***Картотека № 9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Бақта осетін ағаштардың гүлденуін бақылау*	***Картотека № 17*** *Ауладағы сиреньдерді бақылау.*	***Картотека № 20*** *Жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* *жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып,*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*

	дағдыларын жетілдіру.	*шусыз жеуді үйрету.*	*ескерту.*		
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№1. Ояну*** *Қандай ғажап керемет,* *Әсем есік ашылды.* *Түрлі - түсті бояулар,* *Аспанда жайылып шашылды* *Ұйқым шайдай ашылды*	***№2. Ояну*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***№3 Ояну*** *Көзіміздізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Қолмен көзді ұқалап* *Созылып бір алайық.*	***№4 Ояну*** *Көзіміз ашылды* *Ұйқымыз басылды* *Дем алдық ұйықтадық* *Шаттанып ойнайық.*	***№5.Ояну*** *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақты ұрайық* *Орнымызоан тұрайық.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауызоарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дид «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** ***Ой қозғау.*** *Дид ойын: «Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»* *- Ауа таза болу үшін не істеу керек? Ағаш, гүл егу* *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек? Ластамау* *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз? Су құю, қопсыту* *- Суоағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай*	***Менің зымыраған көңілді добым.*** *Жартылай дөңгелек құрып, тәрбиешінің жанында тұрады. Допты бейнелейтін бір бала орнында тұрып секіреді, ал тәрбиеші алақанын оның басына қойып, мынадай олең айтады.* *Көңілді добым, о , менің,* *Домалап қайда жөнелдің?* *Қызыл, сары, көгілдір,* *Жел аяқсың-ау озің бір!* *Бұдан кейін доп қашып кетеді, тәрбиеші балалармен бірге оны ұстайды. Ойын*	***Вариатив*** ***Тақырыбы:Б.Османов «Гүлдердің таласы»ертегісі*** ***Мақсаты:*** Гүлдер туралы әңгімелеу; **Қызығушылықты ояту.** **Миға шабуыл «Жұмбақ жасыру»** Аналарға сыйлайтын, Аралар бар жинайтын. Бұл немене, балалар, Үзуге адам қимайтын **Ой дамыту.** **АҚТ технологиясымен жұмыс.**	***Күн мен жаңбыр.*** *Балалардың алаңның бір шетінен немесе бөлменің қабырғасынан біразырақ жерге қойылған орындықтардың артында тізерлеп отырады да «терезеге» (орындықтың арқасындағы тесікке) қарайды. Тәрбиеші: «Аспан ашық, күн шығып тұр! Серуенге шығуға болады», - дейді. Балалар бүкіл алаңда жүгіріп жүр. «Жаңбыр! Тез үйге жүріңдер!» деген сигналды естіп, бәрі өз*	***Вариатив*** ***Тақырыбы:Б.Османов «Гүлдердің таласы»ертегісі*** ***Мақсаты:*** Ертегінің мазмұнымен , кейіпкерлері-мен танысады, ертегіні тыңдап, ертегі бойынша сұрақтарға жауап бере алады **Ой қозғау.** **Гүл туралы ертегі тындағыларың келе ме?** Менің сүйікті бұрышым Ертегілер әлемі. **Б.Османов «Гүлдердің таласы» ертегі**

	көмектесеміз? ***5. Ширату.«Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Түсініктеме*** *-Ауаны жұтамыз* *-Күн жылуын, жарығын береді.* *-Жер ана бізді азықпен қамтамасыз етеді?* *-Сусыз тіршілік жоқ* *-Ағаш айналаға көрік береді, көлеңкесін тосады.* ***Шапалақ әдісі.***	*жаңа доппен қайта басталады. Балалар ойынды әбден үйреніп игергенде, бәріне де доп сияқты секіруді ұсынуға болады.*	(Слайд арқылы гүлдер туралы әңгімелеу). Балалар, қандай гүлдерді білесіңдер? Гүлдердің адамдарға қандай пайдасы бар? Гүлдерді қалай күтіп баптаймыз? Гүлдерді тағы қандай мақсатта пайдаланамыз? **Сұрақ-жауап** Мына гүлге не жетіспейді? Толық бояуы жоқ. Қандай түстермен бояу керек? **Дид ойын: «Гүлді әсемде»** **Шарты:** Гүлді түсіне сай бояу арқылы толықтыру. 	*орындарына қарай жүгіріп келіп, орындықтардың артына отырады. Тәрбиеші қайтадан: «Күн шықты! Барыңдар, серуендеңдер», - дейді, ойын қайта басталады.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Арақашықтықты, бірдей қарқынды сақтап бір қатарменжүру.* *«Біз қадамды басамыз»* *Біз қадамды басамыз,* *Шапалақты соғамыз.* *Басымызды да біз иіп.* *Қолды жоғары созамыз,* *Төмен қолдытүсіріп,* *Бір-бірімізді жетектеп,* *Шеңбер құрып жүреміз,* ***Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:*** ***1.Ойын:«Орыныңды тап!»*** *Тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып жүгіру – тепе-теңдікті сақтай отырып сәкіге шығады.* ***1.Ойын:«Соқтығыспа!»*** ***Кедергілердің арасынан «жыланша» жорғалау*** *(бір қатарда бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 кедергі бар) – еңбектеу кезінде кедергілерге соқтығыспау керек.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Бақалар».***	**Ертегі туралы түсінік беру.** Ертегі желісі арқылы сұрақ – жауап **Сергіту сәті** Біз гүлдерше өсеміз Жапырағы жайқалған Сабақтары салалы Желге ырғалып шайқалған **Дид ойын:** **«Гүл егуге не қажет?»** Гүлге арналған құралдарды тақтаға іледі **Дид ойын: «Гүл өсу ретімен орналастыр!»** **Шарты:** Гүлдерді өсу жолы бойынша ретімен жапсыру. **Дид ойын: «Гүлді толықтыр»** Шарты: берілген гүлді ермексазбен толықтыру.

				Бақалардың секіру ерекшелігіне назар аударады.	 **ҰІӘ қорытындылау.** Балаларға жұлдызшаберу арқылы мадақтау Сұрақ – жауап. Балаларды мадақтау.
Балалармен жеке жұмыс	***Мнемотехника әдісі*** ***Тақырыбы: Киімдер*** *Мақсаты: мнемо кестемен жұмыс жасай отырып, балалардың киімдер туралы өз ойларын толық жеткізе білуге үйрету.*	***АҚТ технологиясы-мен жұмыс*** *Математикалық дамытушы ойындар* *Сұрақ-жауап*	***Ойын – жаттығу*** *«Қуыршықты жуындыр»* *Мақсаты:балалар тазалық туралы үйренеді..* *Ірі құрылыс материалдарымен ойындар.*	***Отан туралы мақал-мәтелдер.*** *Отан — елдің анасы* *Ел - ердің анасы* *Туған жердей жерболмас,* *Туғанелдей елболмас.*	*«Шарларды жина»* ***Ойын мақсаты:*** *шарлардың түсін, формасын айыра білуге үйрету.* ***Ойын барысы:****Тәрбиеші жерге әртүрлі түсті шарлар мен доптарды шашып тастап, оларды жинап, қоратшаға салуды ұсынады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека №1*** ***Ауа райын бақылау***	***Картотека № 9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №15*** *Бақта өсетін ағаштардың гүлденуін бақылау*	***Картотека № 17*** *Ауладағы сиреньдерді бақылау.*	***Картотека № 20*** *Жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				

Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді:
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 07.04 – 11.04..2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***«Не артық?»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды қауіп қатердің алдын алуға, өмірге қауіп төндіретін заттарды тануға, олардың денсаулығымызға, өмірімізге төндіретін қатерін түсіне білуге үйрету.*	***«Бағдаршам не дейді?»*** ***Мақсаты:*** *Бағдаршам көздерінің түстерімен таныстыра отырып, оның беретін белгілері туралы түсінік беру және ол белгілер бойынша жүргіншілердің іс - әрекеттерімен таныстыру, бекіту.*	***«Бола ма, әлде болмай ма?»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жануарлармен қарым - қатнас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету.*	***«Егер бейтаныс адам есікті қақса» Ойын жаттығулары*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үйде жалғыз болған кезде есікті ашуға үйретіңіз, тек олармен бір пәтерде тұратын адамдарға ғана.*	***«Жеуге болатын саңырауқұлақты қорапқа салыңыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жеуге болатын және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімдерін бекіту.*
	Қауіпсіздік ойындар картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Сәуір айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 2-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 2- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				

Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Аспан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнапғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Сықырлы айнадан Өзімді көремін. Бақытқан жайнаған. Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*«Smart bala» жобасы «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам негізінде кіріктірілген үй.*				
	Ой қозғау. *Балалар, біздің тобымызда не өзгерді? Не пайда болды?* *Балалар: жұлдызды аспан, үлкен жұлдыз және бірнеше кішкентай жұлдыздар бейнеленген плакаттың пайда болғанын айту.* *Қалай ойлайсыңдар, бұл жұлдызды аспан неліктен пайда болды? Қандай мерекені тойлаймыз? Осы айда адам ғарышқа алғаш рет ұшты, Сондықтан ғарышкерлер күні тойланады.* ***Тосын сәт.*** *Ой, балалар, мына жұлдызда бізге жазу жазылған! Мұнда былай*	***Қызығушылықты ояту.*** *Көңілді музыка естіледі.* *Балалар! Бүгін мен сізді қызықты саяхатқа шақырғым келеді және қайда екенін болжауға болады.* ***Дид ойын: «Кім жылдам»*** *Аспанда жұлдыз жарқырап, Ай мен Күні толып тұр. Құс жолы көкте сарқырап, Ғаламшарлар төніп тұр.* ***(Ғарыш)*** *Тәрбиеші: - Жарайсыңдар! Бұл ғарыш. Бұл өте үлкен. Бұл көптеген жұлдыздардан, планеталардан, тұратын тұтас ғарыш жүйесі.*	***Тосын сәт.*** *Музыкалық дыбыстар.* *- Ой, балалар, бізге тағы қонақтар келген сияқты. Кім екенін көрейік.* ***АҚТ технолог жұмыс.*** *Лунтик пайда болады.* *Лунтик: - Ой-ой! Сәлем балалар! Мен Лунтикпін, мен айда тұрамын, ал ғарыш - менің үйім. Сендерді көргеніме өте қуаныштымын! Менің сендерге айтатын және көрсететін нәрсем бар.* *Лунтик: — Ғарыш дегеніміз*	***Тосын сәт*** *Балалар, бүгін бізге ерекше қонақ келді, Лунтик біздің балабақшаға ұшып келіп, Ғарыш орталығына саяхат жасауды ұсынады.* ***Ой қозғау.*** *Сендер ғарышкер болғыларың келе ме? Ғарышкер болу үшін тек күшті, батыл және тозімді ғана емес, сонымен қатар дамыған білімді болу керек. Бұл саяхатқа шығу үшін біз бірқатар тапсырмаларды орындауымыз керек. Қане көзімізді жұмып, кері санақты бастау: 3-2-1 деп айтамыз.* ***№ 1-тапсырма*** ***Дид ойын: «Ғарышкер***	***Ой қозғау. АҚТ жұмыс.*** *Ғарыш және ғарышкер туралы түсінік беру.* *-Ғарыш дегеніміз не?* *-Ғарышкер дегеніміз кім?* *-Қандай әуе көліктерін білесіңдер?* *- Мына суретте ең алғаш ғарышқа ұшқан адам Юрий Гагарин.* *-Ғарышқа қазақтардан кімдер бірінші болып ұшты?* *-Олар не себептен ғарышқа ұшады?* *(Аспан кеңістігін зерттейді)* *-Ғарыш айлағы қай қалада орналасқан?* *-Оны қалай атаймыз?* ***Сергіту сәті.*** *Ал балалар тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай бұрылып,*

	делінген: **«Балалар, бізге жұлдызды аспанды зымырандар мен ғарышкерлермен безендіруге көмектесіңдер, жұлдызшамен белгіленген тапсырмаларды орындаңдар. Тапсырмаларды ретімен орындаңыздар. Құрметпен, жұлдыздар».** Балалар, тапсырмаларды орындаймыз ба? Б: Иә! Олай болса жан-жағымызға қарап, бірінші тапсырма бар жұлдызшаны іздейік. Балалар: Міне, ол! **Тапсырма мынау:** **Дид ойын: «Ғарышкерді тап»** **Шарты:** Алдымызда 3 портрет тұр. Сендер олардан ғарышкерлерді табу керексіңдер. (ғарышкероің, полицейдің, матростың портреттері ұсынылады) Неліктен бұл портретті таңдағаның түсіндіру. **Мига шабуыл** Сендердің ойларыңша ғарышкер қандай болуы керек? Ғарышкердің денсаулығы жақсы болуы керек. Ол	**Ой қозғау.** - Балалар, сендерге мереке ұнай ма? Қандай мерекелерді білесіңдер? Ғарыштың да мерекесі бар, ол сәуірде тойланады. Оның қалай аталатынын кім біледі? -Дұрыс Ғарышкерлер күні. - Ендеше, кеңістіктің не екенін білгілерің келе ме? -Олай болса дайындал, біз ғарыш айлағына барамыз, ол жерден ғажайып аппаратты ұшырады. Бұл машина қалай аталады және оның қандай бөлшектерден тұратынын кім біледі? **Дид ойын: «Зымыран»** **Шарты:** Педагог балаларды геометриялық модульдер (немесе фигуралар) жинағы жатқан жерге әкеліп, олардан ғарыштық зымыранды құрастыруды ұсынады. 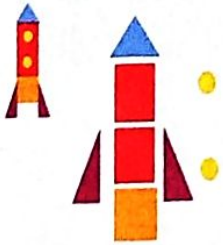 Мұқият қарап, айтыңдаршы, зымыранды қандай геометриялық пішіндерден құрастырдыңдар? Тәрбиеші: - Керемет зымыран шықты, ұшуға дайындалайық, кері санауды	– жерден тыс жатқан орасан зор әлем. Ғарыштық әлем көптеген планеталармен, кометалар және басқа аспан денелерімен толтырылған. Міне көрдіңдер ме? Ғаламда бір тату отбасы тұрады - бұл күн жүйесі. Ортасында ыстық жұлдыз жарқырайды - бұл Күн ана. Күн сондай мерімді, сендерге де шуағын шашып тұрады. Мұнда әр түрлі қашықтықта планета бар - бұл оның балалары және олардың барлығы әртүрлі. Ол туралы үлкен топқа барғанда жақсы білетін боласыңдар. Барлық планеталардың ішіндегі ең мейірімді және жомарты – Жер. Бұл кок планета сендердің ортақ үйлерің. Мұнда адамдар, жануарлар, балықтар, құстар - бәрі бір шаңырақтың астында тұрасыңдар. Бұл планета бәрінен де бақытты, сондықтан оны қорғап, реңжітпеу керек. **Балалар сендерге**	**костюмінің құрылымын зерттеу»** Лунтик бізге ерекше костюм әкелді, соған қарайық. Ғарышкердің киімі қалай аталады? Скафандр. **Сөздік жұмыс: скафандр** скафандр иллюстрациясын қарау және оның құрылымын зерттеу. Ғарышкер ғарышта жүргенде зымыран ішінен шығады, өйткені олар жұмыстарын жасайды, зерттейді, әр түрлі планетаны зерттеп ашық аспанда жүреді.Бірақ балалар аспанда ауа жоқ, өте ыстық, ал ғарышкерлерге скафандр көмектеседі, арнайы ауасы бар, ыстықтан қорғайтын киім.Скафандр– адамды Ғарышкердің басында күшен қорғайтын дулыға бар. Дулыгада кіріктірілген рация, антенна, бейнекамера және микрофон бар. Қолда қорғаныс қолғаптары мен сағаттар, аяқтарда арнайы қорғаныс	Солға қарай бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, Бой сергітіп алайық **Ой дамыту.** **Балаларды топқа бөлу.** **Дид ойын: «Ғарыш әлемі»** **1-топ** **«Жұлдызды аспан әлемі»** Ойын шарты: балалардың алдына аспанда болатын және жерде болатын денелердің арасынан тек аспанда болатын денелерді тауып, жапсыру. Мысалы: гүл жерде, ай аспанда т.б. **2-топ** **Үлестірмелі материалмен жұмыс: «Зымыран құрастыру.** Геометриялық фигуралардан зымыран құрастыру. Зымыран туралы әңгімелеу. **Дид ойын: «Көлеңкесін тап»** **АКТ технол** **Қазақ ғарышкерлері.** **Слайдпен жұмыс.** Ғарышқа қазақ ғарышкерлері де ұшқан. Т. Әубәкіров және Т. Мұсабаев Еліміздің мақтаныштары. ержүрек, батыр, халық қаһармандары. **Тоқтар біздің ғарышкер**

	күшті, тозімді болуы керек, өйткені ғарышқа ұшу кезінде адам үлкен жүктемелерді бастан кешіреді. Ғарышкерлер өте ақылды адамдар, олар әртүрлі аспаптармен жұмыс істей алады және біледі. Жарайсыңдар. Біз тапсырманы орындадық. **Енді келесі жұлдызшаны іздеу керек.** Балалар, сендер керемет екенсіңдер – екінші жұлдызшаны таптыңдар. Мен тапсырманы оқимын. ***«Сергіту жаттығуын орындаңдар, келесі тапсырма үшін күш алыңдар»*** Сергіту сәті: Музыкамен. Кім келесі жұлдызшаны байқаса, оны алсын. **Үшінші тапсырма:** Сендер болашақ ғарышкер болам десеңдер, Ғарыш кемесін жасаңдар. Біз ғарышқа немен ұша аламыз? Дұрыс зымыранмен. біз енді зымыран жасаймыз. **Балаларды топқа болу.** **Дид ойын: «Ғарыш кемесі»** **1- топ: Шарты.** Берілген фонға зымыран	бастаймыз 5,4,3,2,1, ұшыру. **Менің сүйікті бұрышым** **Ой дамыту.** -Ғарышта жұмыс істейтін адамдардың мамандығы қалай аталады? - Алғашқы ғарышкер кім болды? Юрий Алексеевич Гагарин тұңғыш рет ғарышқа жол ашты. Бұл 12 сәуірі болатын. Содан бері жыл сайын 12 сәуір ғарышкерлер күні ретінде тойланады. Балалар ең бірінші ғарышқа адамнан бұрын қаһарманға айналған екі кішкентай ит ұшты. Оның аты Белка және Стрелка болды. Міне осы иттердің көмегімен ғалымдар адамның ғарышқа ұшып, онда белгілі бір уақыт ішінде қала алатынын білді. **Сергіту сәті. Ғарыш музыкасымен.** **Ой қозғау.** - Балалар, қалай ойлайсыңдар нағыз ғарышкер қандай болуы керек? Ғарышкерлердің өмірі спортпен тығыз байланысты. Ғарыш	***Лунтиктің әңгімесі ұнады ма?*** - Ғарышта қаншама қызықты нәрселерді көруге болады: галактикалар, жұлдыздар, кометалар. Және қандай әдемі планеталар. Олар қандай түсті болады? -Жарайсыңдар, менің қайтатын кезім келді, мен тапсырма қалдырам соны орындап, маған түсіріп жіберіңдер. **Дид ойын: «Қандай түс»** **Шарты:** Зымыранның боялмаған бөлігін бояу. Жарайсыңдар. Лунтикке түсіріп жіберейік. **Қортынды** **Тақпақ. Мен ғарышкер боламын.** Аспан, аспан арайлым, Саған жиі қараймын Сені көзбен шоламын Мен ғарышкер боламын. Балаларды мадақтау. ***Денешынықтыру*** **Кіріспе бөлім. Амандасу.** «Балалар, біз бүгін	етіктері. **№2-тапсырма** **Дид ойын: «Ғарыш кемесі»** **Шарты:** Пішіндерден зымыран бөліктерін біріктіріп жапсыру. - Балалар, сендер қандай әдемі зымыран жасадыңдар, айтыңдаршы, оның жобасын жасағанда қандай геометриялық пішіндерді пайдаландыңдар? **№3 тапсырма** **«Сөйлем құра» - сөйлеудің грамматикалық құрылымы бойынша жұмыс** Ай дегеніміз не ? Ай – жердің серігі Жер дегеніміз не? Жер – планета. Жер – біздің үйіміз, ал күн жүйесі – біздің туған қаламыз. Бұл шуақты қалада басқа планеталар бар. Күн үлкен ыстық жұлдыз, ол планеталарды жылытып, жарықтандырады. **Ұжымдық жұмыс.** Үлкен форматта салынған дөңгелекке күннің шуағын бояу. Лунтик: жарайсыңдар, тапсырманы ептілікпен орындадыңдар.	Шыққан алғаш қазақтан, Тоқтар біздің Ғарышкер. Бір апта аса Ғарышта, Болған нағыз намысты ер. **<u>Ғарышкерді білеміз</u>** Ғарышқа ұшқан қазақтан, Ғарышкерді білеміз. Тоқтар, Талғат, Айдын деп, Айтып, мақтап жүреміз **Қортынды** Балаларды мадақтау. ***Музыка*** **Тақырыбы:** Ғарыш әлеміне саяхат «Кел, билейік» ойнақы, көңілді әуеннің ырғағымен балалрды музыка залына қабылдау. 12сәуірҒарышкерлер күні екенің айтып, ғарыш бейнеленген суретті көрсетеді. Жетекші балаларды ғарышқа саяхатқа шақырады Сапар үшін келесі Дайын ғарыш кемесі. Бұған ертең мініп ап Айға барамыз зымырап. (А.Сопыбеков) -Ғарышқа тек мықты, шымыр балалар ұша алады. Ал кәнекей, қазірден жаттығуға әзірленейік! – деп, жаттығулар жасауды ұсынады (музыка жетекшінің таңдаумен) Көңілді биді жеңіл, жұптаса билеп, би қимылдарын еркін жасайды. Үнтаспадан «**Ғарыш**

	бөліктерін жапсыру. ***2-топ: Зымыранды бояу.*** ***3-Топ Дьенеш блоктарымен зымыран құрастыру.*** *Қараңдаршы, біздің жұмысымыз қаншалықты қызықты болды! Ал біздің зымырандардың қаншасы жұлдыздарға ұшты?* ***Балалар 5-ші жұлдызды табады.*** ***Тапсырма: Дид ойын: «Кім тапқыр»*** ***Жұмбақ шешу.*** *Аспанда бір алып құс* *Ызғып ұшып барады.* *Қарап тұрсаң, ғажайын,* *Соңында із*	*кемесінің бортында болса да, олар міндетті түрде жаттығулар жасайды.* ***Ғарышқа қазақ ғарышкерлері де ұшқан.*** *Т. Әубәкіров және Т. Мұсабаев* *Еліміздің мақтанышгары. ержүрек, батыр, халық қаһармандары.* ***Тақпақ.«Тоқтар – тұңғыш ғарышкер»*** *Тоқтар – тұңғыш ғарышкер* *Арман құып жасынан.* *Көктен көзін алмаған,* *Ұшқыш болды жас ұлан.* ***Қортынды .Сұрақ-жауап*** *Ғарышкер дегенді қалай түсінеміз?* *- Біздер қандай ғаламда тұрамыз?* *- Ғарышқа сынақ ретінде бірінші болып қай жануар ұшты?* *- Ғарышқа ұшқан орыс азаматы кім?* *- Қазақ елінен кімдер ғарышқа ұшты?* *Балаларды мадақтау.* *Қазақ тілі* ***Тақырыбы:*** *«Ғарышқа сапар»* ***Психологиялық тренинг*** *Бақыт – біздің сықырлы шеңберіміз* *Бақыт – біздің достарға сенгеніміз* *Бақыт – таңнан біреумен достасуың* *Бақыт – кеште достармен*	*мынандай ойын ойнаймыз: сендер кішкентай торғайлар боласыңдар, ал мен сендердің аналарың боламын (нұсқаушы торғайдың бейнесі бар беттерде-шапканы киеді).* *Шеңбер бойымен түру.* *«Ана-торғай» қимылды корсетіп, озі сырттай бақылайды. Анасы қарап тұрғанда балалары шеңбер бойымен жүруді орындайды.* *«Анасы ұйықтап кеткенде, балалар қанаттарын жайып, жан-жаққа ұшып кетті». Торғайлар зал ішінде ұшып жүр. «Ана-торғай» оянды,* *Чик-чирик, чик-чирик. Бұл не шу? Бұл нешу?* *Шеңберге жылдам тұрыңдар, Ұшуға ниетқылыңдар.* *Нұсқаушы тағы да ұйықтап қалғандай болады.* *Сосын қайта оянады.* *Бір ғана сәтке көз ілікті,* *Тентек боп торғайлар кетті. Бірақ енді қатаң қараймын, Тәртіпке сендерді саламын. Ал енді, балапандар, Жаттығуды бастаңдар!* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***І.«Қанатымызды тазалаймыз».*** *Б.қ.: серіппе жасаймыз,*	***Ең алғаш ғарышқа ұшқан не?*** *Иттер: Белка мен Стрелка* *Адамдардан кім ұшты? Ю.Гагарин.* *Ғарышкерлер ұшу кезінде не істейтінін білесіңдер ма?* *Бақылаулар жүргізеді, Жер бетін, Айды және басқа планеталарды зерттейді. Олар жақындап келе жатқан дауылдар, табиғи апаттар туралы хабарлайды, ауа райы болжамын жаңартады* ***№4 тапсырма*** ***«Ауада қалықтау» релаксациялық жаттығулар*** *- Мен Жерге оралуды ұсынамын.* *Міне, біз балабақшадамыз. Саяхат барысында біз көптеген қызықты нәрселерді көрдік. Бүгінгі әңгімемізді, жаңадан үйренгенімізді еске түсіріп,* ***Дид ойын: «Суретті жина»*** *ойынын ойнауды ұсынамын.* *Барлығы конверт алып, суретін жинап, не істегенін айтады.* *Балаларға бөлінген суреттер ұсынылады: Ю. Гагарин, «Зымыран», иттер «Белка мен Стрелка»,. Планеталар.*	*кемесінде» әуен ойналып, балаларға көздерің жұмып, «ұшу» қимылын ырғақты сезіне корсетуді ұсынады.* *-Міне, белгісіз планетаға тап болдық.* *«****Фантастикалық би****» балаларға робыт қимылдарың өз беттерінше корсетуді сұрайды.* *-Балалар, сендер қай планетаға сапар шеккілерің келеді? (Ай, Юпитер,т.б)* *-Айға ұшатың бала туралы ән айтып берейін* *Әуенді тыңдап, ерекше үндерді естіп сезінеді.* ***Музыка тыңдау: «Айды әперші, апатай!» (Е.Өміров, Ө. Тұрманжанов)*** *әнін орындап береді. Әннің мәтінін, сипатын түсіне әңгімелеуді ұсынады.* *-Ғарыш деген не?* *-Қандай ғарышкерлерді білесіңдер?* *-Ғарыш айлағы қай жерде орналасқан?толық мәлімет беру.* *Тұңғыш ғарышкер Ю.Гагарин, Т.Әубәкіров, Т.Мұсабаев суреттерін корсетеді,* *мәлімет береді. Ғарыш айлағы Байқоныpда орналасқан, алып зымырандар ғарышқа осы жерден ұшырылатынын түсіндіреді.* *Көкте ұшамын,* *Ұшқыш болар баламын.*

	қалады.**(Зымыран)** Ұшқыш емес, бірақ ол Аспанда қалықтап ұшады Оны кім деп ойлайсыңдар? **(Ғарышкер)** **Қорытынды:** Тәрбиеші: Балалар, басқа жұлдыздар бар ма? Соңғы жұлдызша онда былай делінген: **«Жарайсыңдар балалар, сендер барлық тапсырмаларды орындадыңдар!** Сендерге ұнады ма? Келесі кездескенше! құрметтен жұлдыздар! **Тақпақ** Аспан, аспан, арайлым, Саған жиі қараймын, Сені көзбен шоламын, Мен ғарышкер боламын **Балаларды мадақтау.** ***Денешынықтыру*** **Кіріспе бөлім. Амандасу** Арақашықтықты, бірдей қарқынды сақтап бір қатарменжүру. «Біз қадамды басамыз» Біз қадамды басамыз, Шапалақты соғамыз, Басымызды да біз иіп. Қолды жоғары созамыз, Төмен қолдытүсіріп, Бір-бірімізді жетектеп, Шеңбер құрып жүреміз, **Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:**	қоштасуың **Ой қозғау. АКТ жұмыс.** Ғарыш және ғарышкер туралы түсінік беру. -Ғарыш дегеніміз не? -Ғарышкер дегеніміз кім? -Қандай әуе көліктерін білесіңдер? - Мына суретте ең алғаш ғарышқа ұшқан адам Юрий Гагарин. -Ғарышқа қазақтардан кімдер бірінші болып ұшты? -Олар не себептен ғарышқа ұшады? (Аспан кеңістігін зерттейді) -Ғарыш айлағы қай қалада орналасқан? -Оны қалай атаймыз? **Сергіту сәті.** Ал балалар тұрайық, Алақанды ұрайық. Оңға қарай бұрылып, Солға қарай бұрылып, Бір отырып, бір тұрып, Бой сергітіп алайық **Ой дамыту.** **Балаларды топқа бөлу.** **Дид ойын: «Ғарыш әлемі»** **1-топ** **«Жұлдызды аспан әлемін құрастыру»** Ойын шарты: балалардың алдына аспанда болатын және жерде болатын денелердің арасынан тек аспанда болатын денелерді табу. Мысалы: гүл жерде, ай аспанда т.б.	басымызды оңға иеміз, б.қ., сосын солға 4 рет қайталаймыз. **2.«Қанатымызды жаямыз».** Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қолдар төменде. Оң қолды жоғары көтереміз, жоғары қараймыз, б.қ., сол қолмен солай жасаймыз, 4 рет қайталаймыз. **3.«Жуынамыз».** Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қол белде, алға қарай иілеміз – «жуынып» жатқандай қимыл жасаймыз, б.қ., 5 рет қайталаймыз. **4.«Дән тауып алайық».** Б.қ.: отырамыз, саусақтармен еденді тықылдатады, б.қ. 4 рет қайталаймыз.. **5.«Ұшуды үйренеміз».** Б.қ.: бұрынғыдай. Қолды құлаштай созып бір орында секіру. 6.«Біз өсеміз». Б.қ.: аяқ бірге қосулы, қолдар төменде. **Қолды жоғары созып, керілеміз – тыныс аламыз,** б.қ. – тынысыығарамыз. Негізгі қимылдың түрлері: 1.Бағандар арасынан «жылан» жасап жүреді. «Қараңдар, қаншама ағаштар айналада. Орманда адасып қалмай,	***Қортынды*** Балалар, сендерге біздің ғарыш әлеміне саяхатымыз ұнады ма? Бүгін қызықты білгендеріңіз туралы аналар мен әкелеріңізге айтуды ұмытпаңыз. **Тақпақ** Мен Ғарышкер боламын Ғарышкер менде боламын, Боламын десем боламын. Көктің жүзін барлаймын Үлкен ғалым боламын. Балаларды мадақтау.	Соңына ерем Мұсабаев ағаның. Даңқы көкке самғаған Тоқтар аға, Гагарин Салған жолды жалғаған. -Батыр ағаларыңдай сендер де ғарышкер болғыларың келе ме? **Ән үйрету: «Ғарышкер боламыз»** **(**С.Мұхамеджанов, Ш.Мұхамеджанов) әннің мәтінің түсіндіріп, әуеннін үйретеді. **Әуенді қимылды ойын: «Роботтар кемесінде»** Үнтаспада робыттар қимылына сай әуен ойналы, балалар робыт қимылдарң көрсетеді. Әуен тоқтағанда, өз «кемелеріне» отырып үлгерулері тиіс.

	1.Ойын:«Орныңды тап!» *Тоқтап тұрып және тапсырманы орындай отырып жүгіру – тепе-теңдікті сақтай отырып сәкіге шығады.* ***1.Ойын:«Соқтығыспа!»*** ***Кедергілердің арасынан «жыланша» жорғалау*** *(бір қатарда бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 кедергі бар) – еңбектеу кезінде кедергілерге соқтығыспау керек.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Бақалар».*** *Бақалардың секіру ерекшелігіне назар аударады.*	***2-топ*** ***Үлестірмелі материалмен жұмыс: «Зымыран құрастыру.*** *Әртүрлі геометриялық фигуралардан зымыран құрастыру. Зымыран туралы әңгімелеу.* ***Қортынды*** *Аспан, аспан, арайлым,* *Саған жиі қараймын,* *Сені көзбен шоламын,* *Мен ғарышкер боламын.*	*бір-бірімізден қалмай ұшамыз».* *2.Боренеден (сәкіден) секіру. «Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік».* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен балалар»*** *Бірлесіп бірге ұшамыз, Бір-бірімізден қалмаймыз.* *Бір сапқа тұрып бәріміз* *Алыс жаққа барамыз.* *Онда дәмді дәндер бар,* *Сендерге арнап сақталды.*		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде тұмелерін қадап, аяқ киімнің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека № 4*** *Аспанды бақылау*	***Картотека №11*** ***Ағаштарға бақылау жасау***	***Картотека №14*** *Жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті бақылау.*	***Картотека №15*** *Бақбақтың өсуін бақылау*	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына*

	сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».* *- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз.* *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аягым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аягым!» - қаз - қаз басамыз.*	***№4.*** *Бір -- көтер кәне қолыңды* *Екі – төмен ұста қолыңды* *Үш, төрт – жаныңа соз қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».* *2. «Құстар достарын ізден жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар көңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге ұстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	***№7.****«Күшік оянуы»* *- «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.* *- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдейді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	Қауіпсіздік ережесі – үйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланын, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң*

	құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дид ойын: «Коп және біреу»*** *Ойынның мақсаты: көп және біреу қатынас-тарын білуге үйрету; заттардың тең, тең емес топтарын салыстыру.* ***Тәжірибе: «Кішкентай ғалымдар»*** *Үлкендеутабақшаға су құйып, оғандоптарды салу арқылыдоптардыңжеңіл екенінбалаларғакөрсетіп, түсіндіру.* ***Сұрақ-жауап:****Балалар доп жеңілме ауырма, жәнесуғабатама, батпай ма? Осыны біліп көру үшін қазір біз сендермен тәжірибе жасаймыз: допты суға салайық. Қане, қараңдаршыдопсуға батама, жоқ па? Батпайдыекен. Қалайойлайсыңдар неге, батпайды? Балаларкараңдаршыдоп су бетіндежеңілмеғдеауыр ма? Балалар: Жеңіл* ***Қортынды:****Доп су бетіндежеңілболады. Ішінеауатолтырылған.Сондықтанолүрсаңсекіред*	***Вариатив*** ***Тақырыбы:Ең әдемі гүл*** ***Мақсаты:*** Ертегі желісі арқылы табиғатты қорғауды, аялауды түсінеді. **Қызығушылықтарын ояту** **Дид ойын: «Кім жылдам?»** **Жұмбақ жасыру:** Аналарға сыйлайтын, Аралар бар жинайтын. Бұл немене, балалар, Үзуге адам қимайтын **Табиғат бұрышына саяхат** **Бөлме өсімдіктерін қарау.** - Біз жазда көшеде келе жатқанда, көптеген гүлдерді көреміз. Бірақ суық келді, қыс келеді, содан кейін көшеде гүлді көрмейміз. Ал адамдар қыста да, жазда да гүлдерге әрқашан сүйсінгісі келеді. Осылайша адамдар үйде, тұратын бөлмелерде гүл өсіру идеясын ойлап табады. Сондықтан олар үйдің бөлмелерінде өсірілетін мұндай өсімдіктерді «үй өсімдіктері» деп атай бастады. **Топқа бөліну** **1 – топ:** Бәйшешектен білеміз, Көктем келіп қалғанын. Мәз боламыз, күлеміз, Көрсек гүлін жарғанын.	***Вариатив*** ***Тақырыбы:Ең әдемі гүл*** ***Мақсаты:*** Ертегі желісі арқылы табиғатты қорғауды, аялауды түсінеді. **Шығармашылық бұрыш** **Дидактикалық ойын «Гүл құмыраларына арналған табақшаларды ал»** - Әр кастрюльге бірдей түсті табақшаны таңдап бояу.. **Дид ойын: «Бөлме гүлі гүлдеді» барельефті модельдеу** - Мына бөлме өсімдігінің гүлдейтін уақыты келді. Оған пластилинді және осы гүлдерді жіптен пайдаланып өзіміз гүл жасайық. Пластилиннен шарларды жайып, бөлме гүлімен суретке басып, пластилиннің үстіне гүл қойып, алақанмен басыңыз. Гүлді алып тастап, не болғанын көріңіз. Осы бөлме гүліне осылайша көбірек гүлдер жасау. **Тақпақ жаттату:** Қызыл жасыл гүл егіп, Баптап, күттік, түрлеттік. Қалмасын деп қуарып, Апта сайын суардық. Гүлдендірдік ауланы,	***Шығармашылық орталық*** ***Дид ойын: «Ағаштан жасалған заттарды ата»*** *Балаларды топқа бөлу.* ***1-топ:****Жатын бөледегі кроватты мүсіндеу.* ***2-Топ:*** *Үш аюдың ыдысын жапсыру.* ***3-Топ:*** *Ағаштарды бастыру әдісі арқылы салу.* ***4-топ:*** *Қиынды суреттерден ағаштан жасалған заттарды құрастыру* *Еркін ойын* *Жанама бақылау.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *«Балалар, біз бүгін мынандай ойын ойнаймыз: сеноер кішкентай торғайлар боласыңдар, ал мен сендердің аналарың боламын (ңұсқаушы торғайдың бейнесі бар бетперде-шапканы киеді). Шеңбер бойымен тұру. «Ана-торғай» қимылды көрсетіп, өзі сыртпай бақылайды. Анасы қарап тұрғанда балалары шеңбер бойымен жүруді орындайды. «Анасы ұйықтап*	*. «Кенің баласы?» Мақсаты: Балалардың «үлкен», «кіші» ұғымдары туралы түсініктерін бекіту; үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту.* ***Шығармашылық*** ***Дид ойын: «Төлдерге қора жасаймыз»*** *Шарты: Ермексаздан сөзу тәсілі арқылы қора жасау*

	і,тепсеңқашады	**2 - ші топ:** Алғаш рет күркіреп, Ағыл – тегіл жауса күн. Қырға шығар дүркіреп, Көктем басы – жауқазын. **3 - ші топ:** Үлбіреген бақбақ, Үлпілдеген аппақ. Уф! – десем, бақбақ, Ұшасың ғой қаптап. **Сергіту сәті:** Гүлдер, гүлдер көк гүлдер, Қызыл гүлдер, көп гүлдер Өсе берші нұрланып, Өсе берші ырғалып **Дид ойын: «Гүлді ретімен орналастыр!»** **Шарты:** улестірмелі материалдар арқылы, гүлдерді атап, ретімен орналастыру Балаларды мадақтау.	Аулада гүл қаулады. **Балаларды мадақтау. Қорытындылау. Балаларға жұлдызшаберу арқылы мадақтау**	*кеткенде, балалар қанаттарын жайып, жан-жаққа ұшып кетті». Торғайлар зал ішінде ұшып жүр. «Ана-торғай» оянды, Чик-чирик, чик-чирик. Бұл не шу? Бұл нешу? Шеңберге жылдам тұрыңдар, Ұшуға ниетқылыңдар. Нұсқаушы тағы да ұйықтап қалғандай болады. Сосын қайта оянады. Бір ғана сәтке көз ілікті, Тентек боп торғайлар кетті. Бірақ енді қатаң қараймын, Тәртіпке сендерді саламын. Ал енді, балапандар, Жаттығуды бастаңдар!* ***Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары*** ***І.«Қанатымызды тазалаймыз».*** *Б.қ.: серіппе жасаймыз, басымызды оңға иеміз, б.қ., сосын солға 4 рет қайталаймыз.* ***2.«Қанатымызды жаямыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қолдар төменде. Оң қолды жоғары көтереміз, жоғары қараймыз, б.қ., сол қолмен солай жасаймыз, 4 рет қайталаймыз.*	

				3.«Жуынамыз». *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қол белде, алға қарай иіледі – «жуынып» жатқандай қимыл жасаймыз, б.қ., 5 рет қайталаймыз.* ***4.«Дән тауып алайық».*** *Б.қ.: отырамыз, саусақтармен еденді тықылдатады, б.қ. 4 рет қайталаймыз..* ***5.«Ұшуды үйренеміз».*** *Б.қ.: бұрынғыдай. Қолды құлаштай созып бір орында секіру. б.«Біз өсеміз».* *Б.қ.: аяқ бірге қосулы, қолдар төменде.* ***Қолды жоғары созып, керілеміз – тыныс аламыз,*** *б.қ. – тынысшығарамыз.* *Негізгі қимылдың түрлері:* *1.Бағандар арасынан «жылан» жасап жүреді.* *«Қараңдар, қаншама ағаштар айналада. Орманда адасып қалмай, бір-бірімізден қалмай ұшамыз».* *2.Бөренеден (сәкіден) секіру.* *«Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік».* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен балалар»*** *Бірлесіп бірге ұшамыз,* *Бір-бірімізден қалмаймыз.*	

				Бір сапқа тұрып бәріміз *Алыс жаққа барамыз.* *Онда дәмді дәндер бар,* *Сендерге арнап сақталды.*	
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын:«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.*	***Дид ойын:«Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі*	***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.*	***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека № 4*** *Аспанды бақылау*	***Картотека №11*** ***Ағаштарға бақылау жасау***	***Картотека №14*** *Жаңа өсіп келе жатқан көк шөпті бақылау.*	***Картотека №15*** *Бақбақтың өсуін бақылау*	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді:
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 14.04 – 18.04.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***Картотека № 1*** ***Дид ойын: «Көкөніс пен жемісті ажырат»*** ***Мақсаты:*** *табиғат құбылыстарымен байланыстыра отырып, жемістердің осуін, пісіп жетілуімен танысады.*	***Картотека № 5*** ***Дид ойын: «Телефон»*** ***Мақсаты:*** *естіген созді екінші балаға бұлжытпай жеткізе отырып, диалогты сөйлеуді үйренеді.*	***Картотека №9*** ***Дид ойын: «Бақша да ма,бау да ма?»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Жемістер мен көкөністер айырмашылықтарын түсініп, айта алады.*	***Картотека №10*** ***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека №11*** ***Дид ойын:*** ***«Затты сипаттау»*** *Мақсаты:Заттарды көріп сипаттау арқылы балаларқоршаған орта жайлы түсіне біледі.*
Ертеңгілік жаттығу	*Сәуір айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				

Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Бала, бала , балақай, Қол соғайық алақай, Бір, екі, үш деп атайық, Саусақтарды тартайық Жалқау бала болмайық,*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Достар , бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз*	*Жабырқауды білмейміз ЖалқаулықтысүймеймізБіз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру – нан қасиеттерін түсіндіру мақсатында ,кіріктірілген үй*				
	Қызығушылықты ояту. Өлең оқу *Нан қиқымын шашпаңдар, Жерде жатса баспаңдар. Теріп алып қастерлеп, Торғайларға тастаңдар. Сұрақ-жауап Өлең жолдары не туралы айтылған?* ***Ой дамыту.*** *АҚТ технологиясымен жұмыс. - Балалар, неге нанды ас атасы деп айтамыз? - Ал енді осы қасиетті нан дастарханымызға қалай келеді* ***(слайд)*** *Көктемде бұл тракторлармен жерді жыртып, оны тырмалап, жерге*	***Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақтар*** *Беттескен қос табақ Ортасында бас табақ Көз бен шоққа ораса Дәм піседі тамаша Ұзын мұртты сарылар Қойынында наны бар* ***Бидай.*** ***Ой қозғау.*** *Балалар сендер ертегі тыңдағанды жақсы көресіңдер. Біз ертегілер бұрышына нан туралы ертегі тамашалайық.*	***.Қызығушылықты ояту Өлең жолдарын оқу*** *Қырға шықсаң өрлеп, Мұның аты-Еңбек Кесте тіксең зерлеп Мұның аты-Еңбек Сабағына жөндеп, Әзірленсең –Еңбек Гүл отырғызсаң терлеп, Мұның аты-Еңбек Қиындықтың бәрін, Еңбек қана жеңбек Өлең не туралы айтылған? Балалрдың жауабы.* ***Ой дамыту Суретпен жұмыс.*** *Суретте не көріп тұрсыңдар?*	***Миға шабул. Дид ойын: «Кім тапқыр?» Жұмбақ жасыру.*** *Ұзын мұртты срылар, Қойынында дәні бар. Ол не?* ***Суретпен жұмыс.*** *Бидаймен таныстыру.* ***Ой қозғау.*** ***Қосжан Мүсіреповтың «Алтын астық» өлеңін оқып беру.*** *Көктемде егін егемін, Күзде жиып теремін, Біздің дала – бай дала, Алтын астық айнала.*	***Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс*** *Қандай ертегілер білеміз? Экраннан ертегілер кейіпкерлерін көрсету. Сұрақ-жауап Балалар, бүгін бізге қай ертегінің бас кейіпкері қонаққа келді екен, қараңдаршы! (үстелдің үстінде бауырсақты домалату) Бұл ертегіні бәрміз де біліміз, есімізге түсіріп көрейікші.* ***Ертегіні қуыршақ театры арқылы көрсету және дауыс ырғағын келтіріп айтып беру*** *Ертегі желісінен сұрақ-жауап. бауырсақтың пішіні қандай?*

мынандай бидай дәнін себеді. (балаларға бидайды көрсету)

- Келесі суретте егін алқабы.

- Келесі суреттеегінді орып жүрген комбайн. Ол бидайды тазартып көлікке салып береді.

- Келесі суретте диірменде бидайдан ұн тартып шығарады. (ұнды көрсету)
- Иә, тартылған ұнды наубайханаға апарып, сол наубайханада нанның

Нан қайдан келеді?
Акт технологиясы.

Бір күні Тышқан нан дүкеніне кірді. Сөреге жаңа піскен сап - сары болкелер үйіліп тұр екен. Піскен нан иісіне қызыққан Тышқан тұмсығын жыбыр - жыбыр тартты. Төмендегі бір болкені кеміре бастады.

Осы кезде күзетші келіп қалады. Тышқан зып беріп, тысқа атып шықты. Бірақ алысқа ұзамады. «Апырай, қайдан келді екен осыншама нан. Біліп алып шыққан жеріне кірсем, ә!» - деп қызығып кетті. Тесіктен сақтана сығалады.

- Нан, нан, сен қайдан келдің?
- деді сыбырлап.
- Сатушыдан сұра, - деді нан.

Тышқан сатушыға келді.

- Сатушы, сатушы, нан қайдан келеді?

Қандай жұмыс жүргізіп жатыр?

- Үйдің ауласына не отырғызып жатыр?

-Коктем мезгілінде адамдар айналаны бәрін тазартады.

- Ағаштар, гүлдер отырғызады.

Бұны бір сөзбен көктемгі еңбек дейміз.

Ағаштар мен гүлдер әдемі болып өсу үшін қандай қамқорлық көрсете аламыз?

- Иә, балалар, ағаштардың, гүлдердің түбін қопсытып, суғарып, арам шөптерін жұлып отырамыз.

Айналамызды таза ұстауға-біздің басты міндетіміз, себебі айнала таза болса, біз демалатын ауа да таза болады. Ағаштар көп болса, ауа

Ел егінді жинайды,
Қырманға дән сыймайды.
Біздің дала – бай дала,
Алтын астық айнала.

Сұрақ – жауап

Осы оқыған өлең шумақтарында не жайлы айтылған?
Сендерге өлең ұнады ма?

Ой қозғау.

«Алтын дән» дегенді қалай түсінесіңдер?

Астықшылар егін жинау науқаны қызып тұрған кезде таңертеңнен кешке дейін жұмыс істейді. Уақытты өткізіп жіберсең, астық ыдырайды, өнім жоғалады. Комбайндардан жүк машиналарына астық құйылып, оны элеваторларға астық тасиды. Онда оны көптеген жылдар бойы сақтауға болады. Еліміздің жәшіктері алтын нанға толы.

Сергіту сәті:

Нан қоқымын шашпаңдар,
Жерде жатса – баспаңдар. Теріп алып қәстерлеп,
Торғайларға тастаңдар.

Дид ойын: «Кім не істейді?»

Шарты: Суреттегі мамандық иесінің не істейтінін жанына жұмыс түрін қойып

Бауырсақтың түсі қандай?
Жан-жаққа қараңдаршы, топта домалақ пішінді қандай заттар бар?
Табиғат бұрышындағы күнді көрсету.
Бауырсаққа тағы не ұқсайды?
Доп, Алма т.б

Сергіту сәті.

Алма, алма, көп алма,
Қызыл, сары, көк алма.
Теріп, теріп алайық,
Себеттерге салайық.
Дид ойын: «Жаңа піскен бауырсақ»
Шарты: Бауырсақты бояу.

Ой қозғау.

Нан туралы тыйым сөздер үйрету.
Дәнді шашпа, нанды баспа.
Нан— тамақтың атасы
Мағынасын түсіндіру.

Қортынды

Сұрақ-жауап

Балаларды мадақтау.

Музыка

Тақырыбы: Гүл көбелек

Зал ішіне гүлдер қойылып, «гүл алаңы» жасалады. Балаларға гүлдер алып, би билеуді ұсынады.

әр түрін тісіреді.

Ал, мына суретте нан дүкен сөрелерінде өз сатып алушыларын күтуде.

- Сонда нан дастарханға оңай жолмен келеді ма екен?
Көптеген еңбекпен келеді екен.
Сөздік жұмыс:
комбайыншы, трактористі, наубайхана, элеватор.

Ой қозғау

Нанға байланысты мақал – мәтелдер үйрету, түсіндіру.
1. Нан бар жерде ән бар
2. Дәнді шашпа, нанды баспа.
3. Ас атасы – нан

Сергіту сәті:
Көктемде жерді жыртамыз,
Тегістейміз тырмалап.
Дәндерді оған егеміз,
Жайқалып, көктеп

- Наубайшыдан сұра, - деді сатушы.
Тышқан тымпыңдап наубайханаға келді. Мұнда көп адам нан пісіріп жатыр екен.
- Нан қайдан келеді? - деді бір наубайшыға келіп.

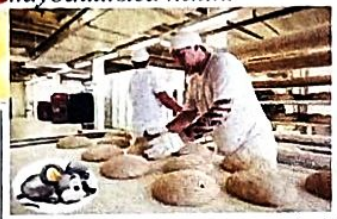

- Дәрменшіден сұра, - деді наубайшы.
Тышқан дәрменшіге келді. Дәрмен тасы тынымсыз шыр көбелек айналады. Екі адам ұн тартып тұр. Ұн төгіліп аққан бұлақша құйылып жатыр. Көзді ашып - жұмғанша қап - қап ұн пайда болады. Тышқан иненің көзіндей танауын тыржиып, таңдана қарап тұрды да:
- Дәрменші, дәрменші, нан қайдан келеді - деп сұрады.
- Комбайншыдан сұра, - деді қырманшы қарт.

таза болады.
-Тағы қандай жұмыстар жүргізіліп жатыр?
Далада жер жыртып егін егуге дайындайды

Біздің ата –аналарымыз бақшада қандай жұмыстар жүргізеді?
Олардың бізге қандай пайдасы бар?
Сергіту сәті:
Ал, балалар, тұрайық,
Алақанды ұрайық.
Бір отырып, бір тұрып, Біз тынығып алайық.
Ой қозғау.
- Ауладағы шашылып жатқан қоқыстарды қайда саламыз? - Балалар, қоқыстарды, арнайы қоқыс жәшігіне саламыз.
Дид ойын: «Қоқыстарды жинаймыз»
Мақсаты: Жерде жатқан қоқыстарды қайда тастау керектігін түсіндіру
Шарты:.Қоқыс салатын жәшікке қоқыстарды жапсыру.

айтып шығу.
Дикашы-егін егеді, баптайды
Трактористі- жер жыртады
Дәрменші-ұн тартады
Наубайшы -нан пісіреді

Дид ойын: «Тәтті тоқаштар»

1- «Тоқаш» тобы.
Тоқаш суретін қиып жапсыру
2-«Бауырсақ» тобы
Бауырсақты мүсіндеу
3-«Бөлке нан» тобы
Бөлке нанның суретін салу
Жұмыс жасаудың әдіс-тәсілдерін түсіндіру.
Тиым сөздер:
Нанды бір қолмен үзбе!
Нанды жерге тастама!
Нанды текке лақтырма!

Қорытынды.
Біз не білдік?
Нанның бидайдан өседі
Нанды қастерлеу керек
Нан-адамның тіршілік қоректі
Нан-дастарханға еңбекпен келеді
Қандай өлең шумағымен таныстық?
Алтын астық деп не үшін

«Гүлдермен би» (Т. Вилькорейская) (қайталау).
Әуен ырғағын тыңдап, жеңіл,еркін қимылдауларын қадағалайды.
Педагог сымға қондырылған көбелекті «ұшырып» әкеледі.
Үнтаспада вальс ойналып, көбелек сымын ырғақпен қозғайды.
Көктем қандай көрікті,
Балақайлар көрінті.
Дала гүлге толыпты,
Көбелек гүлге қоныпты! – деп, көбелекті гүлдерге қондырады.
Балалар, біздің бақшамызға әдемі көбелек ұшып келді.
Қандай әдемі көбелек!
Қанаттары құлпырып, көз тартады. Көбелекті гүлге қондырдық, енді ән тыңдайық.
Музыка тыңдау: «Вальс» (үнтаспадан муз. жетекшісінің таңдауымен).
Балалар музыкалық шығарманы эмоциямен қабылдайды.
Әуенді тыңдап,қызығушылықтары артады.
Әнайту:«Көктем»(К.Қуатбаев,А.Асылбек)
Педагог әнінің 1-шумағын орындап береді. Әнді екінші рет орындағанда мәтініне сәйкес тәрбиешімен бірге қимыл-қозғалыс жасауларын бақылайды.
Әннің бірінші шумағының

	шықсын деп. *Күз болғанда орады* *Нанға біздер тойсын деп* ***Қортынды.*** *- Бүгінгі оқу қызметімізде не туралы айттық?* *- Нан біздің дастарханымызға оңай келеді ма екен?* *- Иә, ол үшін көптеген адамдар еңбек етеді екен.* *Балалрды мадақтау!* ***Денешынықтыру*** *Кіріспе бөлім.* *Амандасу.* *Ойын гимнастикасы* *Алақанды ашайық,* *Шапалақты соғайық.* *Шап-шап-шапалақ, Шап-шап-шапалақ.* *Кәне, маған қара,* *Бәрін бірдей қайтала.* *Бір-екі-үш, бір-екі-үш,* *Бәрін бірдей қайтала (барлық қимылды).* *Оң аяқ, сол аяқ,* *Қаз-қаз бастық біз аздап* *Топ-топ-топ, топ-топ-топ. Кәне қол, кәне аяқ?* *Ойнайықшы біз аздап (Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады).* *Бір-екі-үш,бір-екі-үш,* *Ойнайықшы біз аздап.* *Негізгі бөлім* *Жалпы даму жаттығулары* *Таяқшамен*	 *Тышқан далада егін орып жүрген комбайншыға келді.* *- Комбайншы, комбайншы, нан қайдан келеді? - деп сұрады.* *- Көктемде трактористі жер жыртады, тұқым себуші тұқым себеді. Егіншілер оны күтіп баптайды. Көп еңбек сіңіреді. Міне, қалың астық - сол көп еңбектің жемісі. Нан еңбек арқылы табылады, - деді комбайншы.* *- Ой, мұның азап қой. Мен шалқайып жатып - ақ таба беремін, - деп құтың - құтың етті Тышқан.* *- Әне, Мысық келе жатыр, - деді комбайншы. Сол - ақ екен Тышқан бір ескі інге зып берді* ***Балалар ертегі ұнады ма? Ертегі желісінен сұрақ-жауап.***	***Қортынды*** ***Сұрақ-жауап*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Денешынықтыру*** *Кіріспе бөлім. Амандасу.* *Ойын гимнастикасы* *Алақанды ашайық,* *Шапалақты соғайық. Шап-шап-шапалақ, Шап-шап-шапалақ.* *Кәне, маған қара,* *Бәрін бірдей қайтала. Бір-екі-үш, бір-екі-үш, Бәрін бірдей қайтала (барлық қимылды).* *Оң аяқ, сол аяқ,* *Қаз-қаз бастық біз аздап* *Топ-топ-топ, топ-топ-топ.* *Кәне қол, кәне аяқ?* *Ойнайықшы біз аздап (Қол-аяқпен еркін қимылдар жасалады). Бір-екі-үш,бір-екі-үш,* *Ойнайықшы біз аздап.* *Негізгі бөлім* *Жалпы даму жаттығулары Таяқшамен* ***Б.қ.: «Мысық ояды »*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Кілем қағу»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. Таяқшаны жоғарыға*	*айтамыз?* *Балаларды мадақтау*	*сөзін үйретіп, анық айтуға үйретеді.* *Балалар,көбелектер қалай ұшады? Олардың қанаттары қалай созылады екен?* *Әлеңді көбелектер сияқты бибілеп үйренейік.* ***Музыкалық-ырғақтық қозғалыстар:****«Көбелек» (М. Жәутіков) («Билеп үйренейік»жинағынан).* *Әуенге ілесе би қимылдарының мәнерлі, жеңіл орындалуын қадағалау.* *«Гүлзардағы көбелектер» ойыны (музыкасы педагогтің таңдауымен).* *Көбелек-ау, көбелек,* *Ұшасың сен көлбеңдеп.* *Қызыл, жасыл керемет* *Гүлгеқонышы,көбелек'– деп балаларды ойынға шақырады.* *«Вальс»ойналып, ырғақпенжеңіл қозғалуларын бақылайды.* *Әуен тоқтағанда көбелектер гүлдерге «қонады».* *Балалардың қызығушылығын арттыруға ықпал ету.* *Ойын қайталанғанда, өз еріктерімен ойнауға мүмкіндік береді.*

	Б.қ.: «Мысық оянды » ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны екі шетінен ұстап, жоғарыға, оңға, солға қарай созылып керілу. әр керілген сайын «м-я-у» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Кілем қағу»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқша төменде қолдарымен ұстау. Таяқшаны жоғарыға көтеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау «тук-тук-тук»- деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Шалтай-балтай»*** ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз, таяқша төменде қолдарымен ұстау, оңға, солға бұрылу. / 5рет қай/* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***4.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты көтеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** ***5.*** *Таяқшаны айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/* *Маршпен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру.(таяқшаны үстел*	***Қазақ тілі*** ***Тақырыбы:*** *«Наубайхана»* ***Миға шабуыл:*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақтар*** *Беттескен қос табақ* *Ортасында бас табақ* *Көз бен шоққа ораса* *Дәм піседі тамаша* *Ұзын мұртты сарылар* *Қойынында наны бар* ***Бидай.*** ***Акт технологиясы.*** ***Ғажайып сәт:*** *Наубайшы қонаққа келеді* *Амандасу. Балалар мен сендерге нанды қалай дайындайтынын корсететін боламын.* *(балаларға нанды қалай дайындау әдісін көрсетеді)* ***Әңгімелеу.*** *Нан дастарханға қалай келеді?* *Слайдпен жұмыс: Нан туралы түсінік беру.* ***Сергіту сәті:*** *Бидай жерге отырды,* *Жасыл түске айналды.* *Бидай желмен қимылдап,* *Жауын болып жауылды* ***Дид ойын: «Кім не істейді?»*** ***Шарты:****Суреттегі мамандық иесінің не істейтінін жанына жұмыс түрін қойып айтып шығу.* *Дикаршы-егін егеді, баптайды* *Тракторшы- жер жыртады* *Наубайшы -нан пісіреді* *Дирменші-ұн тартады*	*котеріп созу, «кілем қағу» соғу қимылын жасау «тук-тук-тук»- деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Шалтай-балтай»*** ***3.*** *Аяқты алшақ қоямыз, таяқша төменде қолдарымен ұстау, оңға, солға бұрылу. / 5рет қай/* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***4.*** *Аяқтары алшақ қойылған, таяқшаны кеуденің тұсында. Бүгілген оң аяқты котеру, тізені таяқшаға тигізу. Арқаны түзу ұстау. Сол жақпен дәл солай қайталау. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Көңілді таяқша»*** ***5.*** *Таяқшаны айналып секіру және жүру. /15-20 секунд/* *Маршпен шеңбер бойы жүру. Еркін жүру.(таяқшаны үстел үстіне қою)* *Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:шәйнектік дыбысын салу(ш-ш-ш).*** *Терең тыныс алып, демді шығару.* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:* ***1.«Қояндар» – алға қарай екі аяқпен секіру.*** *Өз жұбына қарай секіріп барып, оған қолын тигізіп, жылдам оз орнына түру. Нүсқау – екі аяқпен бір мезетте жігерлене итерілу.* ***2.«Аюлар» –тіке бағытта***		

	үстіне қою) *Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүру.* ***Тыныс алу жаттығулары:шәйнек тік дыбысын салу(ш-ш-ш).*** *Терең тыныс алып, демді шығару.* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:* ***1.«Қояндар» – алға қарай екі аяқпен секіру.*** *Өз жұбына қарай секіріп барып, оған қолын тигізіп, жылдам өз орнына тұру. Нұсқау – екі аяқпен бір мезетте жігерлене итерілу.* ***2.«Аюлар» –тіке бағытта төрт аяқтап еңбектеу.*** *Аюлар ойнап жүреді – «Аюлар!» деген команда берілгенде, орындарын ауыстырып, залдың қарсы жағына қарай еңбектейді.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Балапандар».*** *Кішкентай балапанға айналуды ұсынады.*	*Наубайшы апаймен қоштасу.* ***ҰІӘ қорытындылау.*** *Балаларды мақтап, мадақтау.*	***төрт аяқтап еңбектеу.*** *Аюлар ойнап жүреді – «Аюлар!» деген команда берілгенде, орындарын ауыстырып, залдың қарсы жағына қарай еңбектейді.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Балапандар».*** *Кішкентай балапанға айналуды ұсынады.*		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.*

			олқылықтарды жоңдеуді қадағалау.		*Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 7*** *Ауа райына бақылау жасау*	***Серуен № 9*** *Күшік көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жануын бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Ептегі адал жас өрен» -өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру.* *жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету.* *Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Қолымызды созып* *Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Жан-жаққа біз қарайық* *Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарайық* *Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық* *Көзімізді ашайық* *Анда- мында созылып* *Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық* *Аунап, қунап алайық ,* *Самал жел бізге желпісін,* *Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Ептегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң*

	құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	**Вариатив** **Тақырыбы: «Ғажайып гүл» ертегісі** **Мақсаты: Ертегіні көрсетіп, мазмұнын түсіндіру;** **Менің сүйікті бұрышым** **Ертегілер әлемі** **Ғажайып сәт.** **Аудио: «Ертегілер» әні қайырмасын қосу.** Балалар өленде не туралы айтып жатыр? Сендерге ертегі тыңдаған ұнай ма? **Ендеше** **«Ғажайып гүл»ертегісін тамашалайық.** **АҚТ технологиясымен** Баяғы өткен заманда бір гүл өмір сүріпті. Гүлдің басқа достары болмапты. Бір күні күн бұлттанып, жаңбыр жауа бастайды. Гүл жаңбырдан қаша алмайды. Жаңбыр жауып, басылған соң, күн қайта ашылады. Кейін гүлдің көңілі көтеріліп, қуанады. Ол әр-түрлі қимыл жасап билейді. Бір кезде оның басындағы тұқымы жерге себіледі. Гүл оны байқамайды. Гүл тағы	**Вариатив** **Тақырыбы: «Ғажайып гүл» ертегісі** **Мақсаты:** шығармашылық жұмыстар арқылы «дос» туралы ұғымдарын кеңейту Күннің пішіні қандай? Бұлттың түсі қандай? **Ендеше бізде гүлге достар жасап береміз бе?** **Шығармашылық бұрыш** **1-топ:** **Гүлдерді құрастыру** Қатар-қатар тұрамын **құрастыруға барамын,** **2-топ:** Гүлдерді жапсыру Адымдап жүрем нық басып, **Жапсырайық гүлдерді топтасып** **3-топ:** Трафарет арқылы гүлдің суретін салу Секіріп келем қуана, **сурет салам қаншама** **4-топ:** Үлгі бойынша гүлді мүсіндеу Оңға-солға қарайын **Ермексазды алайын**	***Отан» Ж. Әбдірашев.*** *«Отан – әжем,* *Отан-анам!»* *«Туған ел!» деп,* *«Туған жер!» деп,* *Ол бекерге аталмаған...* *Атам,Әжем,Әкем,Анам –* *Төртеуі де «Отан!» маған.* *Төртеуі де «Ботам!» дейді,* *«Ер азамат атан!» дейді .*	***Дид ойын: «Жаңбырлы ауа-райы»*** *Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен сурет сала алады.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру .* *Шеңбер бойымен тұру.* ***Қызығушылықты ояту*** *Балалар, біз бүгін кімге қонаққа баратынымызды табыңдаршы.* *Көп болса да аяғы, Тек жорғалап жүреді.* *Денесі жасыл буылтық,* *Жапырақ оныңқорегі.* ***(Жұлдызқұрт)*** ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары:*** ***«Көбелектер»*** ***«Көбелектер ұшады»*** *– б.қ., аяқтар сәл алшақ қойылған, қолдар төменде. Қолдыекі жаққа созып, құлашын сермейді, төмен түсіреді. 5 рет қайталайды.* ***«Көбелектер су ішеді»***– *б.қ.,алдыңғыдай. Еңкейеді, қолын артқа апарады,*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасында гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі* *Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*

	да менің достарым жоқ, деп мұңайып жылай бастайды. Қарап тұрған күннің көзі жабылып, тағы да жаңбыр жауады. Жаңбырдан соң, гүл жан-жағына қараса кішкентай-кішкентай гүлдердің шыға бастағанын көреді. Гүл: «Енді менің достарым көбейді, алақай» - деп қуанады. Содан бері әр-түрлі гүлдер жерге шыға бастапты. **Ой қозғау.** Сұрақтар ілмегі Ертегі ұнады ма? «Дос» дегенді қалай түсінесіңдер? Дос не үшін керек? Гүлдің достары қалай көбейді? Сендерде дос бар ма? Оған нелер көмектесті? Бұлт, күн қай да мекендейді? Гүл қайда өмір сүреді? Жоғары-төмен ұғымы. Гүлдердің түстері қандай болады? Күннің түсі қандай? **Балаларды мадақтау**	Мүсін жасап гүлдердің Себетіме салайын. **Балаларды мадақтау.**		*түзелед!.. 4 рет қайталайды.* ***«Көбелектер отырды»*** *– б.қ., алдыңғыдай. Отырады, қолды тізенің үстінеқояды, түзелед!.. 5 ретқайталайды.* ***«Көбелектер алаңқайға ұшып кетті»*** *– б.қ., аяқтары бірге, қолдары дене бітімінің бойында. Бір орында секіру, қолды құлаштапсермеу.* ***Қимылдың негізгі түрлері: «Жұлдызқұрт» ойынын ойнайық.*** *1.«Жұлдызқұртты аттап өт»* *гимнастикалық сәкіде жұлдызқұрттан аттап өту. (Жұлдызқұрт балаларға кедергі жасап сәкіде жатады).* *2.Доға астынан өт. (доға астына жорғалау)* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жұлдызқұрт»* *Балалар бірінің артынан бірі «жұлдызқұрт» болып тізбектеліп тұрады Бірінші ойыншы «басы», соңғысы – құйрығы. Музыка ырғағымен жұлдызқұрт алға қарай жорғалайды, басы әртүрлі би қимылдарын көрсетеді (қолымен, денесімен, аяғымен, басымен), басқалары бұл қимылдарды қайталауға тырысады. «Бас»*	

				шаршаған кезде, артында тұрған келесі ойыншыға бұрылып, оның басынан сипайды, ал өзі тізбектің соңына барып тұрады	
Балалармен жеке жұмыс	***«Жол картасын бейнеле»*** ***Ойынның мақсаты:*** *жоғары–төмен ұғымдарын пысықтау. Байқағыштықты, зейін, қиялды дамыту.*	***«Айырмашылығын тап»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға екі суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге; өз ойын айта білуге үйрету*	***Кеңістікті бағдарлау.*** ***Мақсаты:*** *балаларға ойын арқылы кеңістікті бағдарлай білуді үйрету.*	***«Дауыстап санау»*** ***Ойынның мақсаты:*** *Дауыстап санауға, қорытынды санды есте сақтауға үйрету.*	***«Өз орныңды тап»*** ***Мақсаты:*** *Цифрлардың сандар қатарындағы орны, көрші сандар туралы білімдерін нақтылау.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызметтетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен № 7*** *Ауа райына бақылау жасау*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді:
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы:3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 21.04 – 25.04.2025ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***«Не артық?»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды қауіп қатердің алдын алуға, өмірге қауіп төндіретін заттарды тануға, олардың денсаулығымызға, өмірімізге төндіретін қатерін түсіне білуге үйрету.*	***«Бағдаршам не дейді?»*** ***Мақсаты:*** *Бағдаршам көздерінің түстерімен таныстыра отырып, оның беретін белгілері туралы түсінік беру және ол белгілер бойынша жүргіншілердің іс - әрекеттерімен таныстыру, бекіту.*	***«Бола ма, әлде болмай ма?»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жануарлармен қарым - қатнас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету. Берілген карточкадағы іс - әрекеттерді жасауға бола ма, әлде болмай ма және неліктен болмайтынын әңгімелей отырып, қауіпсіздік ережелерін бекіту.*	***«Егер бейтаныс адам есікті қақса» Ойын жаттығулары*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үйде жалғыз болған кезде есікті ашуға үйретіңіз, тек олармен бір пәтерде тұратын адамдарға ғана.*	***«Жеуге болатын саңырауқұлақты қорапқа салыңыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жеуге болатын және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімдерін бекіту.*
	Қауіпсіздік ойындар картотекасынан				

Ертеңгілік жаттығу	*Сәуір айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнаңғ бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан Өзімді көремін. Бақытқан жайнаған. Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*«Біз табиғат қорғаушыларымыз!» - экологиялық мәдениетті қалыптастыру бағытында кіріктірілген үй.*				
	Ой қозғау ***Ашық сұрақ әдісі*** *Қазір қай жыл мезгілі?Көктемде айналамызда қандай өзгерістер болады? Көктемде жәндіктер оянып, жер бетіне шығады екен. Ал, қандай жәндіктерді білесіңдер?* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру.*** *1.Екі басы жұдырықтай Ортасы қылдырықтай/құмырсқа/* *2..Ызыңдап ән салып*	***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** ***Жұмбақ жасыру:*** *Гүлдерге қонады Шырынын сорады Түр-түсі сары ала Бұл не сонда?* ***Сұрақ –жауап.*** *Жұмбақта не жайлы айтылған. Аралардың үйін (Омарта) дейміз. Аралар дәмді не арқылы сезеді? Қалай ойлайсыңдар, ара пайдалы жәндік пе, зиянды жәндік пе?* ***АҚТ технолог жұмыс.*** ***Дид ойын: «Аралар»***	***Саяхатқа бару.*** ***Топ ішіне білім дағдылары бойынша саяхат жасау.*** ***Коммуникация.*** *Мына жәндіктер қалай аталады? (Көбелек, ара, инелік, өрмекші, құмырсқа, қоңыз) Бұл жәндіктердің пайдасы қандай? -Көбелек гүлдерді тозандандырады -Қоңыз өсімдіктердің жапырағын зиянды құрттардан тазартып, емдейді. - Құмырсқа еңбекқор, илеуіне қонған құстардың*	***Қызығушылықты ояту.*** *- Бүгін біз орман алқабының кішкентай тұрғындары – жәндіктерге қонаққа барамыз. Саяхатқа дайындалу:* ***Кинезиологиялық жаттығу «Айқасқан қадамдар»*** *Біз аяқтарымызды жоғары көтеріп, орман алқабына шықтық, Шоптер мен бұталар арқылы, діңгек бұтақтары арқылы. Ептi сүрінбей жүреміз* ***Тосын сәт***	***Қызығушылықтарын ояту.*** ***Тосын сәт.*** ***АҚТ технология жұмыс.*** ***Экраннан ата шығады.*** *-Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен ұзақ жол жүріп келдім.Өзімнен бірге сендерге бір қызықты әңгіме ала келдім.* ***Ы.Алтынсариннің «Өрмекші,құмырсқа және қарлығаш»*** *деген әңгімесін айтып бермекші екен.* *Мұқият тыңдайық.* ***Әңгіме бойынша сұрақ жауап.*** *Әңгіме де не туралы айтылған?*

	Лас жерге қонады./**шыбын**/ **3**.Тоқыған ауы – шыбынның жауы **/өрмекші /** **4.**Гүлдерге қонады. Шырынын сорады Түрі – түсі сары – ала Бұл не ?/**ара /** **5.**Өзі кілем түрінде, Құдды қырдың гүліндей, Гүлге қонса кетеді, Айырмасы білінбей. **/көбелек /** **Ой дамыту.** **АКТ технологиясы.** **Слайд.** Жәндіктер туралы түсіндіру. **Сұрақ жауап.** Жәндіктердің аяғы нешеу? Олар ұсті сезе ме? Ұша алатын (секіретін, жорғалайтын) жәндіктерді атаңдар. Ең мазасыз жәндікті кім біледі? Қалай ойлайсыңдар, ара пайдалы жәндік пе, әлде зиянды жәндік пе? **Дид ойын: «Жұбын тап»** **Шарты:** Балаларға әртүрлі суреттер бейнеленген карточкалар таратады. Сәйкес суретті жәндіктің жаңына жапсыру. **Сергіту сәті:** Көкбелектер ұшады	**Шарты:** аралар сияқты дыбыс шығарып, қимылдар жасау арқылы омартаға жету. Бастамас бұрын балалармен пікірталас жүргізу. **(Слайд арқылы)** Гүлзардағы гүлдерден қандай араларды көрдіңдер? Олар қалай ызылдайды? Аралар гүлдерден бал жинайды. Оны аю жақсы көреді. Ол омартадағы балды жеуге тырысады. Аралар оны жолатпайды.(балалар ыз-ыз-ызыңдағанын келтіреді) **Кинезиологиялық жаттығу.** **Дид ойын: «Аралар қалай ұшады?»** **Көзге жаттығу:** Аралар сендермен ойнағысы келеді. Сендер олардың ызыңдап қалай ұшатынын байқап, көздеріңмен ілесіп отырыңдар. Аралар жоғары, төмен, оңға, солға ұшады. **Дид ойын: «Аралар әлемі»** **Шарты:** Қиынды суреттер арқылы араның бейнесін құрастыру. **Ой дамыту:** Егер жәндіктер жер бетінен мүлдем жойылып кетсе не болар еді? Олар жазда көп бола ма? Жәндіктер қайда қыстайды? Кейбіреулері құрт, құыршаққа айналады. Кейбіреулері тасалау жерге тығылып, үйқыға кетеді.	үстіндегі бүргелерін тазартады. -Ара гүлдердің шырынынан бал жинайды. Қоңыздар топырақты қазып шіріген заттарды ыдыратып табиғат тазалығын сақтауға үлес қосады. Жәндіктер туралы кім тақпақтар біледі? **Алдын ала жүргізілген жұмыс бойынша.** **«Таным» орталығы** **Дид ойын: «Жәндіктер»** **Шарты:** Жәндіктердің бейнесін құрастыру. Балалардың алдарында конвертті ашып, жәндіктерді бейнесін құрастыруға үйрету. **Денсаулық саласы** **Қимылмен көрсету.** **Дид ойын: «Жәндіктер қалай дыбыстайды?»** **Ара** – ызылдайды ыззз-ызз **Шыбын** – ызыңдайды **Шегіртке** – шырылдайды. **Бақа** – бақылдайды, құрылдайды. **Әлеумет орталығы.** **Дид ойын: «Не артық»** Шарты: Суреттегі артық затты табу. Сұрақ-жауап Не үшін? Жәндәктер қайда өмір сүреді? Сұраққа толық жауап беру. **Шығармашылық орталық.** **Балаларды топқа болу.** **1-топ:**	Балалар жасыл дастарханмен жабылған үстелге келеді, оның үстінде тек гүлдер мен хат бар. Педагог балалардың назарын алаңқайда ешкімнің жоқтығына аударады. – Қараңдаршы, ашық жерде ешкім жоқ, мен бірде-бір жәндік көрмеймін. Тек хат түр, қызық кімнен екен? **Ол хатты оқиды:** **«Қымбатты балалар, біз қиыншылыққа тап болдық, бізді зұлым өрмекші сиқырлады, комек керек»** -Ал жәндіктерге көмектесу үшін сіз бен біз де жәндікке айналамыз. Менде бізге көмектесетін сиқырлы гүл бар. Сиқырлы гүлді алып, сөздерді айту. Көзімізді жұмамыз, гүл гүл, бізді жәндіктерге айналдыр! Міне, біз жәндіктерге айналып, орман алқабына ұшамыз. **Өрмекшінің бірінші тапсырмасы:** «Жұмбақтарды шешіп, суреттерді құрастыр» **Дид ойын: «Кім жылдам?»** **Шарты:Жұмбақтың шешуінен шыққан жәндікті құрастыру.** Жұмбақты айту, балалар шешіп, суреттін тауып,	-Әңгімедегі кейіпкерлер қандай? -Әңгімеде нелер туралы айтылған? -Өрмекші,құмырысқа, қарлығаш не істеп жүр екен? **Сергіту сәті:** Қарлығашқа ұқсайық Қане, қанат қағайық Ұшып – ұшып алайық Орнымызға қонайық. **Сахналау.** **Дид ойын: «Әртістер»** **Шарты: Қасық театры ертегіні сомдау.** Балалар рөлдерге бөлініп,ертегіні қасық театры арқылы сахналайды. Тәрбиеші жүргізушу сөзін өзі айтады. Балалар,бүгін кімнің әңгімесін тыңдадық? Әңгіме қалай аталады? Олай болса біз атамызға рахмет айтып, осы әңгімедегі кейіпкерлерді сыйға тартсақ қалай болады. **Балаларды 3 топқа бөлу.** **Дид ойын: «Шебер қолдар»** 1-топ. құмырсқаны жапсырады 2- топ өрмекшіні мүсіндейді, 3- топ қарлығаштың суретін бояйды. Дайын жұмыстарын атаға сыйлайды. Атамен қоштасу. **Қортынды.** Балаларды мадаақтау. **Музыка**

	Айнала құлпырады *Гүлдер бүршік жарады* *Бәрі жақсы болады.* ***Дыбыстық жаттығу.*** *құ-құ-құ - еңбек сүйгіш құмырсқа* *лік-лік-лік – ұшып жүргенинелік* *кө-ко-ко – гүлге қонды көбелек* *қо-қо-қо-қоңыз* ***Дид ойын: «Жұмбақ сурет»*** *Бір балаға жәндіктің суретін беріп, оны суреттетеді. Қалған балалар оның қай жәндік екенін табады.* *Балалар қызығушылықпен ойнайды.* ***Қорытынды.*** *Бүгін біз нелер жайлы айттық?* *Оларды біз сөзбен қалай атаймыз?* *Білетін жәндіктерді атаңдар?* *Балалардың жауаптары.* *Мадақтау.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе болім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау.* *Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* *Шеңбер бойымен жай жүру .*	*Көктем шыққанда оянады.* ***Дид ойын: «Араны гүлге қондыр*** ***Шарты:*** *Гүлге араларды жапсыру»* *Ара* **Қадыр Мырза Әли** *Қызғалдақтың қасына* *Қойып едім қондырмай,* *Бізің сұғып басыма,* *Шақты ара оңдырмай.* ***Балаларды бағалау.*** ***Қазақ тілі*** ***Ормандағы джәндіктер*** ***Ой қозғау:*** *Балалар мына суретте қандай жәндіктер бар?* *Жәндіктердің бір ортақ белгісін тауып айтыңыздаршы?* *Жәндіктер немен қоректенеді?* *Көздерімізді жұмайық. (табиғатқа ұқсас әдемі әуен орындалады)* *Міне орманға да келдік.* *Серігіп алайық бәріміз.* ***Дидактикалық жаттығу: «Гүлдерді жина»*** *(әуен қосылы тұрады. Балалар түстеріне қарай гүлдерді жинайды.)* *Кенет дауыс естіліп, бұл кімдер шулап жүрген деді.* ***Балалар:*** *Бұл біз балабақшада келдік* ***Сықырлы дауыс:*** *Неге шулап жүрсіңдер? Орманға*	***Дид ойын: Көбелекті гүлге қондыр.*** *Шарты: Берілген гүлдерге көбелектерді жапсыру.* ***2-Топ:*** ***Дид ойын: «Аралар әлемі»*** ***Шарты:*** *Араларды бояу.* *Қызығушылықты ояту.* ***«Көбелектерді топқа бол» ойыны (кілемде).*** *Қараңдаршы, бізге қандай әдемі көбелектер ұшып келді.* ***1-топ:*** *көбелектерді ненің негізінде орналастырдың?* *Біз көбелектерді пішінге келтірдік.* ***2-топ:*** *сендер көбелектерді ненің негізінде орналастырдыңдар?* *Біз көбелектерді түстеріне қарай сұрыптадық.* *Тәрбиеші:* *Ал көбелектерді тағы қандай бөлуге болады?* *- Өлшеміне қарай.* ***3-топ:*** *Көбелектерді өлшеміне байланысты топтау.* ***Релаксация. «Көбелек ұшады»*** *Балалар, бүгін біз көп саяхаттадық, шаршадық. Біраз демалып алайық.* *Кілемшеге жатып, көзімізді жұмып, жәндіктер болайық* ***Саяхаттан оралу*** ***Қортынды*** *Сұрақ – жауап* *Қайда бардық?*	*тақтаға іледі.* *Қалған балалар алдарындағы суретті құрастырады.* ***Инелік*** *1. Жұмбақтың жауабын табуға қандай сөздер көмектесті? Жауап.* *2.Хош иісті гүлдердің ырысын ішеді,* *Бізге балауыз бен бал береді.* ***(ара).*** *Оның ара екенін анықтауға қандай сөздер көмектесті?* *3. Екі басы жұдырықтай* *Ортасы қылдырықтай* ***/құмырсқа/*** *- Оның құмырсқа екенін анықтауға қандай сөздер көмектесті?* *- Суретте бейнеленгендерді бір сөзбен қалай атауға болады?* *Барлық жәндіктердің басты ерекшелігі неде? (Барлық жәндіктердің 6 аяғы бар.)* ***2- Тапсырма*** ***Ой қозғау.*** ***- Жыртқыш жәндіктерді атаңдар (инелік, шегіртке, ледибука)*** *Неліктен оларды жыртқыштар деп атайды? (Өйткені олар басқа жәндіктерді аулайды.)* ***- Пайдалы жәндіктерді***	***Тақырыбы: «Менің сүйікті достарым»*** *Балалар музыка әуенімен шеңбер бойымен жүріп, жеңіл музыка ойналғанда жеңіл жүгіреді. Шаттық шеңберін жасап, алақандарын тигізіп, бір-біріне жылы лебіздерін жеткізеді.* ***Педагог:*** *Дос деген кім? – Балалар, сендер бір-біріңмен доссыңдар ма?* *«Достық» пен «дос» туралы білгендерің дұрыс. Достық – араларыңдағы татулық, дос – жаныңдағы бірге ойнап жүрген бала. Жаныңда жақын достарың мен айналаңда ата-аналарың болған кезде нағыз бақытты баласыңдар.* ***Музыка тыңдау:*** *«Балалардың бақыты» (муз. Б. Әлімжан, сөзі С. Мәуленов). Әнді тыңдай отырып мазмұны не туралы екенін сұрау. «Бақыт» деген сөздің айналасында балалармен пікірталас жүргізу. Сендер өздеріңді қай кезде бақытты сезінесіңдер? Ән көңілді ме әлде көңілсіз бе? Қандай екпінде айтылып отыр?* ***Дауыс жаттығулары:*** *«Телқоңыр» (Сүгір).* *«Телқоңыр» күйінің негізгі әуенін «да» буынында орындау. Жақ сүйектері еркін қимылдайды, ауызды кең,*

	Шеңбер бойымен тұру. **Қызығушылықты ояту** Балалар, біз бүгін кімге қонаққа баратынымызды табыңдаршы. Көп болса да аяғы, Тек жорғалап жүреді. Денесі жасыл буылтық, Жапырақ оныңқорегі. **(Жұлдызқұрт)** **Негізгі бөлім** **Жалпы даму жаттығулары:** **«Көбелектер»** **«Көбелектер ұшады»** – б.қ., аяқтар сәл алшақ қойылған, қолдар төменде. Қолдыекі жаққа созып, құлашын сермейді, төмен түсіреді. 5 рет қайталайды. **«Көбелектер су ішеді»**– б.қ.,алдыңғыдай. Еңкейеді, қолын артқа апарады, түзеледІ.. 4 рет қайталайды. **«Көбелектер отырды»** – б.қ., алдыңғыдай. Отырады, қолды тізенің үстінеқояды, түзеледІ.. 5 ретқайталайды. **«Көбелектер алаңқайға ұшып кетті»** – б.қ., аяқтары бірге, қолдары дене бітімінің бойында. Бір орында секіру, қолды құлаштапсермеу. **Қимылдың негізгі түрлері: «Жұлдызқұрт»**	тыныштық керек. **Тәрбиеші**: Сиқырлы дауыс бізді бір жолға кешіріңізші. **Сиқырлы дауыс**: Екі тапсырмам бар.Орындасаңдар үйлеріне жіберемін **Жұмбақ жасыру:** Тыру-тыру тырналар Тауға қарай жорғалар (аралар) Қызыл көйлек киген Ұсақ қызыл түймелі (қаңқызы) Гүл ұшып , гүлге қонады Гүл бақшам гүлге қонады. (көбелек) Екі басы жұдырықтай, Белі қылдырықтай (Құмырсқа) **Сергіту сәті:** Қане қанат жасайық Көбелекке ұқайық Көбелек боп ұшайық. Ұшып-ұшып алайық Гүлдерге ақырын қонайық **Дидактикалық ойын:** **«Не өзгерді?»** **Міндеті:** Балалардың таным қабілеттерін арттыру. Ормандағы сиқырлы дауыс иесімен қоштасу. Балалар тапсырмаларды орындап, балабақшаға келеді. **Қортынды** **Сұрақ-жауап:** Балалар біз қайда барып келдік? Онда біз не істедік? Жұмбақтардың жауаптарын айтып беріңдерші?	Нелер кордік? Балаларды мадақтау - Саған қай ойын қатты ұнады? -Бүгін бәріңе тамаша болдыңдар! **Денешынықтыру** **Кіріспе болім** Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру. **Тосын сәт** Ұлттық киім киген Серік атты қуыршаққа назар аудартады. Қуыршақ өзімен бірге дорба ала келіпті. Балаларға дорбада спортзалда ойнайтын қандай заттар жатқанын сыртынан ұстап көріп табуды ұсынады. Қолдарына сылдырмақ ұстап, тізбекте бір-бірден жүру, қолға арналған тапсырмамен – сылдырмақты жоғары, екі жаққа –арақашықтықты сақтау, басты тік ұстау. Негізгі бөлім Шеңбер бойымен тұрып сылдырмақтармен ЖДЖ жасау **Б. қ.: «Оң-сол»** **1.** Аяқтары алшақ қойылған , сылдырмақ төменде. басты оңнан-солға қарай бұрылу, солдан-оңға қарай бұрылу. /4-5 рет қайталау/	**ата.(көбелек, ара, құмырсқа).** - Ара, көбелек, құмырсқа қандай пайда әкеледі? Ара гүлдерді тозаңдандырады, бізге бал мен балауыз береді. Құмырсқалар орман арқылы көптеген өсімдіктердің тұқымын тасымалдайды. Көбелектер гүлдерді тозаңдандырады **- Зиянды жәндіктерді** ата. Шыбын микробтарды тасымалдайды, құрт өсімдік жапырақтарын жейді, маса адамның қанын сорады. - Жарайсыңдар, олар барлық жұмбақтарды шешті, ал біз шелік пен араны және шегіртке мен қоңызды құтқарып алдық, **3- ші тапсырмасы.** **Дид ойын: «Тортіншісі артық»** - Суреттерге мұқият қарап, мұнда қай сурет артық екенін айт және неліктен олай ойлайсың? **1.сурет** паук, өйткені ол жәндіктерге жатпайды. **2-сурет.** құмырсқа, өйткені ол ұшпайды, ал қалған жәндіктер ұшады. **3-сурет**. көбелек, өйткені ол ұшады, ал қалған жәндіктер ұшпайды. **4-сурет.** көбелек, өйткені	дөңгелете ашады. **Ән айту:** «Достасайық бәріміз». (сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек) Педагог әнді таныстырып болған соң, әнде не туралы айтылғанын әңгімелейді. Достық туралы, достары туралы балалар ойларын ортаға салады. **Музыкалық-ырғақты қозғалыс:** «Соқыртеке» (муз. А. Тани, сөзі А. Естенов). Әуен мен мәтінді дұрыс айта жүріп қимылдар жасау. Балалардың қалауы бойынша импровизация жасау, өңдеу, әрлеу. **Ой қозғау.** Достарыңмен қалай ойнайсың? Достарың туралы әңгімеле. Бұл суреттен не көріп тұрсың? Тату достардың іс-әрекеттерін әңгімелеп бер.

	ойынын ойнайық. *1.«Жұлдызқұртты аттап өт» гимнастикалық сәкіде жұлдызқұрттан аттап оту. (Жұлдызқұрт балаларға кедергі жасап сәкіде жатады).* *2.Доға астынан өт. (доға астына жорғалау)* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Жұлдызқұрт»* *Балалар бірінің артынан бірі «жұлдызқұрт» болып тізбектеліп тұрады* *Бірінші ойыншы «басы», соңғысы – құйрығы. Музыка ырғағымен жұлдызқұрт алға қарай жорғалайды, басы әртүрлі би қимылдарын көрсетеді (қолымен, денесімен, аяғымен, басымен), басқалары бұл қимылдарды қайталауға тырысады. «Бас» шаршаған кезде, артында тұрған келесі ойыншыға бұрылып, оның басынан сипайды, ал өзі тізбектің соңына барып тұрады*	*Жұмбақтарды кім жасырды?* *Ормаға барғанда не істеуге болмайды?* *Қорытындылау. Балаларды бағалау.*	***Б. қ.: «Шеңбер жасау»*** ***2.*** *Аяқтары алшақ қойылған , сылдырмақ жанда, сылдырмақ жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. /4 рет қайталау/* ***Б.қ.:*** *«Маятник» -* ***3.*** *Тік тұрып, аяқты бірге ұстайды, денені солға еңкейтеді, оң қолмен қабырғаны, сол қолмен саннан тізеге дейін сипалайды, дәл осылай екінші аяқпен жасалады./4-5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жасыру»*** ***4.*** *Аяқты алшақ қоямыз. Сылдырмақ белде. Алдыға қарай еңкейіп сылдырмақты созу артқа шалқайып бар деп айту, сылдырмақты жасыру «жоқ» деп айту. /4-5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Тағзым»*** ***5.*** *Денені тік ұстау. Сылдырмақ белде. 1- алға қарай еңкейіп, 2-сылдырмақты аяқ басына дейін жеткізу керек.* ***Б.қ.: «Серіппе»*** ***6.*** *Аяқтарын алшақ қою, сылдырмақ төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 сек/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Шар» - ерінді жұмып, ұртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап*	*қалған жәндіктер жыртқыш.* ***- Міне, біз құмырсқаны құтқардық (құмырсқа пайда болады).*** *Тәрбиеші: Сонымен біздің саяхатымыз аяқталды, сендер жәндіктерге көмектестіңдер Жәндіктер барлығыңызға рахмет айтты. Жәндіктерді алып, оларды біздің орман алқабына орналастырып, жабыстырайық. Қараңдаршы, шалғынның қандай әдемі болып кеткенін. Құмырсқалар мен қоңыздар жер басып, шегірткелер шөпке секіріп, көбелектер мен инеліктер ұшсын, біз өмір сүретін әлем әрқашан көгілдір жасыл болып қала берсін! Ал біздің балабақшаға қайтатын кез келді. Бірақ алдымен біз қайтадан балаға айналуымыз керек. сиқырлы гүлді алып, біз гүлміз, көмектес, бізді балаға айналдыр!* ***Қортынды*** *- Сендерге саяхат ұнады ма?*	

			жұмылу, ерішпен ауаны шығарады (3 - 4 рет). *4 лектен (колонна) 1 саппен /лентаны себетке салу/.* *Маршпен жүру. «Қояң» - аяқтың ұшымен жүгіруді секірумен ауыстыру .* *Негізгі қимылдарды орындау:* ***1.Алға қарай екі аяқпен секіру.*** *Қуыршақ Серікке дейін секіріп, сылдырмақты дорбаға салу, залдың қарсы жағындағы доп салынған себетке дейін секіру* ***2.Допты екі қолмен кеуде тұсынан лақтыру.*** *Допты кеуде тұсында дұрыс ұстауына назар аудару, доптың соңынан белгі берілгенде ғана жүгіру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Марғаулар мен балақайлар».*** *Балаларды ек топқа бөледі – «Марғаулар» және «балақайлар». Балалардың жанына келіп: «Сүт! Кім сүт ішеді?» – деп, сүт құйып жатқандай қимыл жасайды.* *Марғауларды сызыққа дейін ғана ұстап алуға болатынын ескертеді.*		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас орен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау,*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру,*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру*

	жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 9*** ***Күннің көзін бақылау.***	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №18*** *Құстардың ұшып келуін бақылау*	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас орен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашын жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№4*** *Майтабанның алдын алу. Тырысамыз, тырысамыз Денсаулықты нығайтамыз Аяқ, қол мықты болып Май табаннан арыламыз. Арнай жолдармен жүру,*	***№ 5*** *Арқаның қалпын сақтауға арналған жаттығулар. Ояту Оянайық балалар Маған тезірек қарандар Шапалақ ұрайық Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Тыныс алу жаттығулары Ұзын құлақ сұр қоян Есті қалып сыбырды Өсіп тұрған сәбізді Жұлып алып ішкеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу. Ояту Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар Мысықтар Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарап Достарымызға күлеміз.*

	дымқыл жолмен жүру.				
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас орен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (кимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Дид ойын*** ***«Жыл мезгілдері»*** ***Мақсаты:*** *Суретте бейнеленген негізгі белгілері бойынша әр жыл мезгілдері жайлы түсінеді. Балалар жыл мезгілдерін ретін дұрыс көрсете біледі.* ***Жүргізілу барысы:*** *Дайын суреттерге әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін жапсыру немесе салу.* ***Ресурстар:*** *Жыл мезгілдері көрсетілген суреттер, майда қима суреттер .*	**Вариатив** **Тақырыбы:«Өсімдіктің өсу реті»** **Мақсаты:** Балалардың өсімдіктердің тыныс алатын, ұстайтын және қоректенетін тамыры бар тірі тіршілік иелері туралы білімдерін жүйелеу. **Табиғат бұрышына саяхат**. Табиғат біздің анамыз Табиғатқа баламыз Иіліп сәлем береміз Біз әдепті баламыз. -Табиғат бұрышында не көріп тұрмыз? -Гүлдер не үшін керек? -Енді гүлдің құрылысымен танысайық.(тақтаға үлгіні іліп көрсету)	**Вариатив** **Тақырыбы:«Өсімдіктің өсу реті»** **Мақсаты:** Балалардың өсімдіктердің тыныс алатын, ұстайтын және қоректенетін тамыры бар тірі тіршілік иелері туралы білімдерін жүйелеу. **Тәжірибе№2** **«Парақ түсін өзгерту»** **Тәжірибе барысы:** қыстырғыштардың көмегімен өсімдіктің жапырағына қалың қағаз жолағы салынды. Үш аптадан кейін қағазды алып тастады. Парақтың қағаздың астындағы бөлігі сарғайып кетті. Жарық түскен жапырақтың қалған бөлігі жасыл болып қала берді. Тәжірибе мынадай қорытындыға келді: өсімдік	***Дид ойын: «Сиқырлы түстер»*** ***Мақсаты:*** *ойын барысында балалар түстер мен реңктерге қызығушылық танытып, табиғат сұлулығын қабылдай алады.* ***Ресурстар:****түрлі түсті карточкалар.* ***Ойын барысы:*** *балаларға түрлі-түсті квадраттармен карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл төртбұрыштары бар балалар оларды өсіреді.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Бірінің артынан бірі сапқа тұру. Денені тік ұстау. Шеңбер бойымен денені тік ұстап, адымдап жүру.* ***Тосын сәт*** *Ұлттық киім киген Серік атты қуыршаққа назар*	***Дид ойын: «Керемет орман»*** ***Ойынның мақсаты:*** *балалар өз қиялында схемалық бейнелеуіне сүйене отырып бейне орналастыра алады.* ***Ресурстар:*** *бірдей қағаз парақтары, оған бірнеше ағаштар салынған және аяқталмаған, пішінделмеген кескіндер әр жерде орналасқан. Түрлі-түсті қарындаштар жиынтығы.*

		 Тамыры-өсімдіктерді жерде мұқият ұстап,сумен қамтамасыз етеді Сабағы - жапырақтардың күнге қарай көтеріліп өсуіне көмектеседі, жапырағы-қоректі күннің көзінен алады. **Тәжірибе №1.** **«Біз бөлме өсімдіктерін өсіреміз»** Тәжірибе мынада, біз бөлме өсімдіктерін терезеден бұрып жібердік, бірақ олар жарыққа қарай иілді. Бұл құбылыс фототропизм деп аталады. **Қортынды:** Өсімдіктердің өсу бағытына жарықтың әсері бар деген қорытындыға келді.	тек жарыққа қол жетімділік шектеулі жерлерде ғана түссізденеді. **Неліктен жарықта ғана өсімдіктер жақсы дамып, жапырақтары жасыл, ал қараңғыда жапырақтар сарғайып кетеді?** Өсімдіктер күн сәулесін одан өз тағамын «пісіру» үшін пайдаланады **Дид ойын: «Гүлдерге қамқорлық»** **Балалар түстер арқылы 3 топқа бөлу.** **1-топ Қызыл гүл.** **2-топ Жасыл гүл.** **3-топ Сары гүл.** Әр топқа тапсырма беру. **1-топ :Дид ойын. «Гүлді қалай күтеміз»** Гүлдердің шаңын сүртеді, су құяды. (тәрбиешінің көмегімен) **2- топ: «Гүлге не қажет?»** Гүлге арналған құралдарды суреттен тауып гүлдердің қасына жапсырады.	*аудартады. Қуыршақ өзімен бірге дорба ала келіпті. Балаларға дорбада спортзалда ойнайтын қандай заттар жатқанын сыртынан ұстап көріп табуды ұсынады.* *Қолдарына сылдырмақ ұстап, тізбекте бір-бірден жүру, қолға арналған тапсырмамен – сылдырмақты жоғары, екі жаққа – арақашықтықты сақтау, басты тік ұстау. Негізгі бөлім* *Шеңбер бойымен тұрып сылдырмақтармен ЖДЖ жасау* ***Б. қ.: «Оң-сол»*** ***1.** Аяқтары алшақ қойылған , сылдырмақ төменде. басты оңнан-солға қарай бұрылу, солдан-оңға қарай бұрылу. /4-5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Шеңбер жасау»*** ***2.** Аяқтары алшақ қойылған , сылдырмақ жанда, сылдырмақ жоғарыдан-төменге, төменнен-жоғарыға иықты айналдыра отырып шеңбер жасау. /4 рет қайталау/* ***Б.қ.:** «Маятник» -* ***3.** Тік тұрып, аяқты бірге ұстайды, денені солға еңкейтеді, оң қолмен қабырғаны, сол қолмен*	

			 3- топ:«Гүлдерді құрастыр» Қиылған гүлдерді құрастырып, қандай гүл екенін айтады. **Сергіту сәті.** Гүлдер, гүлдер, шоқ гүлдер, Қызыл гүлдер, көк гүлдер. (Орнына ақырын көтеріліп, қосылып тұрған қолдарын жайлап ашады) Тұра берші ырғалып, Тұра берші нұрланып.(Қолдарын баяу бұлғайды) Сол тұрғаның ұнайды, (Қолдарын басының үстіне апарып қосады) Құлпырғаның ұнайды. Ұқсап сәби балаға. (Тізесін бүгіп отырады, қолдарымен басын жабады). **Дидактикалық ойын**: **«Гүлдерді толықтыр»** **Барысы:** Алқапта берілген гүлдердің жетіспеген бөлігін ермексазбен толықтыру. 	*саннан тізеге дейін сипалайды, дәл осылай екінші аяқпен жасалады./4-5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Жасыру»*** ***4.*** *Аяқты алшақ қоямыз. Сылдырмақ белде. Алдыға қарай еңкейіп сылдырмақты созу артқа шалқайып бар деп айту, сылдырмақты жасыру «жоқ» деп айту. /4-5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Тағзым»*** ***5.*** *Денені тік ұстау. Сылдырмақ белде. 1- алға қарай еңкейіп, 2- сылдырмақты аяқ басына дейін жеткізу керек.* ***Б.қ.: «Серіппе»*** ***6.*** *Аяқтарын алшақ қою, сылдырмақ төменде. Орнында тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 сек/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Шар» - ерніңді жұмып, ұртыңды томпайту; жұдырықпен жайлап жұмылу, еріннен ауаны шығарады (3 - 4 рет).* *4 лектен (колонна) 1 саппен /ленталарды себетке салу/. Маршпен жүру. «Қоян» - аяқтың ұшымен жүгіруді секірумен ауыстыру .* *Негізгі қимылдарды*	

			Дид ойын: «Гүлдер әлемі» Мақталы таяқшаны пайдаланып,нүктелеу әдіс-тәсілімен түймедақ гүлінің суретін салу. **Сұрақ жауап арқылы қорытындылау.** -Табиғат бұрышында не бар? -Бөлме гүлдерін қалай күтеді? -Гүл атымен аталатын қыздардың аттарын білесіңдер ма? Балаларды мадақтау.	*орындау:* ***1.Алға қарай екі аяқпен секіру****. Қуыршақ Серікке дейін секіріп, сылдырмақты дорбаға салу, залдың қарсы жағындағы доп салынған себетке дейін секіру* ***2.Допты екі қолмен кеуде тұсынан лақтыру.*** *Допты кеуде тұсында дұрыс ұстауына назар аудару, доптың соңынан белгі берілгенде ғана жүгіру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Маргаулар мен балақайлар».*** *Балаларды ек топқа боледі – «Маргаулар» және «балақайлар». Балалардың жанына келіп: «Сүт! Кім сүт ішеді?» – деп, сүт құйып жатқандай қимыл жасайды. Маргауларды сызыққа дейін ғана ұстап алуға болатынын ескертеді.*	
Балалармен жеке жұмыс	***Достық*** *Ортақ мекен жер шары, Тобемізде бір аспан. Барлық ұлттың баласы, Достығымыз жарасқан*	***Тақпақ жаттау.*** ***Отан Е.Өтетілеуұлы*** *Отан деген - Атамекен, Отан деген - туған жер. Отан - ана, Отан - үлкен, Қазақстан - туған ел.*	***Санамақ*** *Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық екеуміз. Бас бармағым - атам, Балан үйрек - апам, Ортан терек - әкем, Шылдыр шүмек - анам, Кішкентай бобек - мен. Біз үйде нешеуміз? Біз үйде – бесеуміз*	***Отан*** *Бақытты боп жүргенім Сенің арқаң, Ұлы Отан. Елім менің –тірегім, Құшағында гүл атам. Шығысыңнан арайлы, Күліп атқан құба таң. Сененбақыттарайды Баршамызға Ұлы Отан.*	***Туған өлкем .*** **ӨтебайТұрманжанов** *Көгінде күн нұрын төккен, Жерінде гүл жұпар сепкен. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем! Алтын дәнді даласы бар, Ақ күмістей қаласы бар. Неткен сұлу, неткен көркем! Осы менің туған өлкем!*
Серуенге	*«Еңбегі адал жас орен»-өз-өзіне қызметететуге тәрбиелеу.*				

дайындық	*Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен № 9 Күннің көзін бақылау.***	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №18*** *Құстардың ұшып келуін бақылау*	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді:
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 28.04 – 02.05.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналараға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперимента лдық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары)	***Картотека №13 «Не жоқ?»*** *Ойынның мақсаты: балалардың логикалық ойлауын дамыту, жылдамдыққа, байқампаздыққа тәрбиелеу.*	***Картотека №15 Танып ал да, атын ата*** *Мақсаты: заттың түр-түсін, пішінін, атын атауға жаттықтыру; сөздік қорын молайту; ойлау қабілетін дамыту.*	***Картотека № 16 «Үй жануарлары»*** *Ойын шарты: Дөңгелене отырып, ғажайып қалтадан үй жануарларын алып, алған жануардың дене мүшелерін атату, олар туралы мейірімді сөздер айту.*	***Картотека № 17 «Менің сүйікті ертегім»*** ***Мақсаты:*** *ертегі кейіпкерлері бойынша ертегілерді атау, жағымды, жағымсыз кейіпкерлерді ажырату. Достыққа, адамгершілікке, жолдастыққа тәрбиелеу.*	***Картотека № 18 «Құстар біздің досымыз»*** ***Мақсаты:*** *Балаларға құстар туралы білім беру,білімдерін жетілдіре түсу. Суреттер бойынша есте сақтау қабілетін дамыту. Құстарға қамқорлықпен қарауға баулу.*
Ертеңгілік жаттығу	*Сәуір айының 5-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 5-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Сәуір айының 5- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				

	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Аспан ашық , көгілдір, Күн шуағын төгіп тұр Қол ұстасқан біздерді Тереземнен көріп тұр.*	*Күнім күліп арайлы, Тереземнен қарайды. Достарыммен шеңберге, Тұрғанымды қалайды*	*Көк аспанда күн күлсін Бірге күлсін бүлдіршін. Көк аспанда күн күлсін Жерге ұдайы нұр құйсын.*	*Күн нұрындай көңілім, Даламдай кең пейілім. Жүрегім толы мейірім, Бәріне ортақ шуағым, Қайырымды боламын.*	*Жарық болсын күніміз Жарқын болсын үніміз Елін сүйіп ер жетер Біз болашақ гүліміз*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	Экологиялық мәдениетті қалыптастыруға бағытталған кіріктірілген ұйа				
	Қызығушылықты ояту. *Балалар сендерге саяхатқа барған ұнайма?Балалар: Ия Ендеше мына пішіндерден автобус құрастырып, жолға шығайық.* ***Ой қозғау.*** *Автобусты қандай пішіндерден құрастырдық? Түстері қандай?* ***Ән аудио жазба ойнату.*** *Автобус қатты жүріп келеді, көзімізді жұмамыз. Автобус тоқтады, міне орманға келдік.* ***Тосын сәт.*** *Орманда кішкентай үй тұр. Балалар мына үйде кім тұрады есігін қағып көрейік. Ешкім жоқ.*	***Дидактикалық ойын « Апандағы аю»*** ***Міне, алдарыңызда сурет. Онда не бар? Шырша, оның астында аюдың ұясы.*** 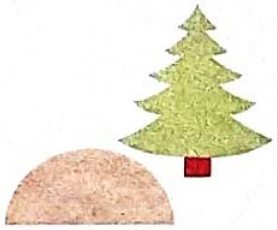 *(Балалар мәтін бойынша сәйкес силуэт суреттерін өңдейді). Аю серуендеуге шықты. Міне қонаққа күн де келді. Күнді қолымызға алып, оны парақтың жоғарғы жағына жапсырамыз. Аю ағашқа көтерілді. Жоғары шыға бергенде ол құлап қалды. Аю: «ж-й-й» деп айқайлады. Аспанда бұлт пайда болды. Ол күнді жауып*	*Ойын массажы «Кірпі серуендейді»* *Кірпі орман арқылы, орман арқылы жолсыз жүреді* *Ол тікенектерімен қорғанады* *(Тікенді доппен аяққа, қолға, денеге массаж жасаймыз)* ***Тыныс алу жаттығуы «Жапырақ үрлеу»*** *- Орманда кірпі жүгіріп өтті, тоқтады, тыңдады. Кенет ағаштан күзгі жапырақ түсіп, дәл кірпінің үстіне қонды. Кірпінің үстіне жапырақ қою* *Жел соғып, жапырақты жұлып әкетті. Кірпіден бір жапырақ түсіп қалды.*	***Ертегілер әлемі бұрышына саяхат.*** *Екі ашкөз аю ертегісін АҚТ технологиясы бойынша түсіндіру.* ***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** *- Қара көлеңкеге өз суретін жапсыру* 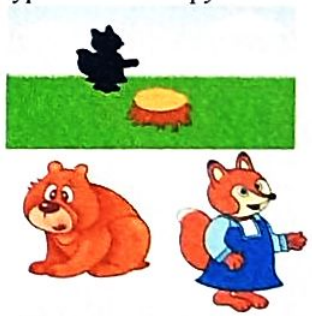 *- Парақтың екі жағына бір-бірден екі аюды қойыңыз. Қарашы, міне, сыр, міне, күн. Олардың пішіні қандай? Дөңгелек. Олардың мөлшері қандай?*	***Қызығушылықты ояту. Хат келу*** *Құрметті балалар біз сіздерді өзіміздің Циркке қонаққа шақырамыз Балалар саяхатқа барған ұнай ма?* *Ендеше мына сиқырлытаяқшамен циркке барамыз.* ***Дид ойын: «Цирк шатырының құрылысы»*** *Балалар геометриялық пішіндерден цирк шатырын салады. Пішіндердің (шеңбер, үшбұрыш, шаршы, тіктөртбұрыш) және олардың түсін атау.*

	Бірақ есігінде көптеген қалташалар тұр. **Аудио дыбыс қосу.** Сендер кімсіңдер, біздің орманда неғып жүрсіңдер. Біз орманның кішкентай тұрғындары, орманға ешкімді кіргізбейміз. **Тәрбиеші: АУУУ**(екі қолыммен аузын жауып) Біздің балалар орманға қонаққа келді, біз орманды көргіміз келеді. **Аудио: Онда ана қалташаларды алыңдар.** Әр қалташаның тапсырмасын орындап жүру керексіңдер. Жарайды. Балалар мына қалташаларды алып тапсырма орындаймыз **1-қалташадағы тапсырма:** Орман бізге не үшін керек? Орман – құстар мен жануарлардың мекені. Орман бізді қатты және суық желдерден қорғайды. Орман бізге құрылыс материалдарын береді. Орман бізге таза су мен ауа береді. Жарайсыңдар! **2-қалташадағы тапсырма:** **Дид ойын:«Қасқырға**	тастады. Ауа райы бұзылып, аю ұясында бүйіріне жатып қалды. Осы кезде бұлттан жаңбыр жауды: Саусақ жаттығуы. «тамшы-тамшы-тамшы». Жаңбыр тамшылары сияқты саусақтарыңызды үстелге соғамыз. Жаңбырдан кейін саңырауқұлақтар өсіп шықты. Екі саңырауқұлақ ағаштың қасына өсті. Ордан аю шықты, ол саңырауқұлақтарды жинады. Жаңбырдан кейін ағаштың астында қанша саңырауқұлақ өсті? Екі саңырауқұлақ. **Дид ойын: «Мөпіш аюым»** Қарындашпен сурет салу Аюдың құлағын, табанын, аузын сары түспен бояу. **«Аюды қолыңа ал» би** Аю қонжықтарын алып	**Дид ойын: «Кірпіге төсек жасап берейік»** **Шарты:** Геометриялық пішіндермен көрпені жамау. Аудио қосу. **Дид ойын:«Кірпіге тәрелкені безендір»** саусақ суреті **Шарты:** Балалар табақты дақтармен безендіреді, оларды дөңгелек пішіннің шетіне ішкі шеңберге кіргізбей орналастырады. Міне енді кірпіде қандай әдемі табақ бар. Сергіту сәті: «Кірпі орманға серуендеуге кетті» Кірпі жүрді, жүрді, жүрді, (Жаяу жүру) Ол саңырауқұлақ тапты. (Әр бала бір саңырауқұлақ алады) Отырып, тамақтанып, әрі қарай жүрді. (Отырып жүру) Кірпі жүрді, жүрді, жүрді, (Жаяу) Ол жапырақ тапты. (әр бала бір жапырақ алады) Қуанып секірді **Дид ойын: «Үлкен және кішкентай саңырауқұлақтарды жина» ойыны** - Қараңдаршы, жаңбырдан кейін орманда қанша саңырауқұлақ өсті. Үлкен саңырауқұлақтар бар, кішкентайлары бар.	Бірдей. Олар қандай түсті? Сары. Күнді аспанға салып, Сырды діңгекке сал. **Дидактикалық ойын «Қонжықтарға арналған сэндвичтер»** Ермексаздан нан тілімдерін алу. Ең үлкен кесек, ортаңғы бөлік, кіші бөлік қайда? Енді нанның үстіне сәйкес өлшемдегі ірімшікті салу. Және шұжықтың бөліктері. **Сергіту сәті.«Тар және кең жолмен жүру»** Жай қадамдармен тар жолмен жүріңіз. Ал кең жолмен адымдап қадамдар жасаңыз. **Дидактикалық ойын «Суреттегі бөліктерді біріктір»** «Міне, кесілген ірімшік.	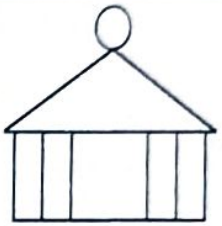 **Дид ойын: «Цирк аренасында»** -Пілді үлкен тұғырға отырғызайық. Ал енді арыстанды шағын шкафқа орналастырайық. Жылқыны айналуға жіберейік. Маймылды әткешекке отырғызу. Санау таяқшаларынан баспалдақ құрастыру. 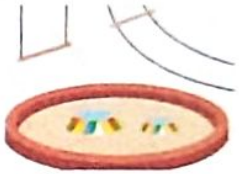 - Цирктe сайқымазақ бар. Ол күлкілі және бәрін күлдіруге тырысады. **Дид ойын: «Сайқымазақ »** -Қарашы, бұл сайқымазақ. Оны оны әдемі етейік. Сайқымазақтың шашын, қалпақ **жапсыру.** **Дид ойын:«Көңілді сайқымазақ» қысқышпен ойын** -Ал енді тағы бір сайқымазақ

	бутерброд» ***Шарты:*** *Ал қасқыр бутербродты жақсы көреді. Ол әртүрлі салмасы бар бутербродтарды көп жейді. Енді біз қасқыр бутербродтары немен толтырылғанын анықтаймыз. Атау.* *Ермексазды жұмсарту, есу арқылы ішіне салмасын салып бутерброд дайындаймыз.* ***3-қалташадағы тапсырма:*** ***Дид ойын: «Кірпі және саңырауқұлақтар»*** *- Кірпі саңырауқұлақтарды жақсы көреді. Үлкен саңырауқұлақтарды үлкен кірпіге, ал кішкентай саңырауқұлақты кішкентай кірпіге жабыстырамыз*	*олармен билейік.* *балалар әннің сөзіне сәйкес музыкаға қимыл жасайды.* ***«Аю мен бал» дидактикалық ойыны*** ***Алдарыңызда суретте аюлар.*** *Қанша аю? Үш аю. Аюлар бірдей ме, әлде әртүрлі ме? Әртүрлі. Және олардың бір-бірінен айырмашылығы неде? Ең үлкен аю, екіншісі кішірек, үшіншісі ең кішкентай.* ***Дид ойын: «Аю мен бөшкелер»*** *Міне, бал бөшкелері. Олардың қаншасы. Санау? Үш бөшке. Әр аюға бір бөшке. Тек оларды аюларға дұрыс таратып беру керек. Ең үлкен аю балдың ең үлкен бөшкесін алады, ал ең кішкентай аю ең кішкентай бөшкеге ие болады. Сондықтан аюларға бал бөшкелерін дұрыс болу керек.* *Жаттығу Аюды ботқамен тамақтандырамыз.*	*Саңырауқұлақтарды көп жинап алайық, бірақ оларды әртүрлі себеттерге саламыз: үлкен саңырауқұлақтар үлкен себетке, ал кішкентай саңырауқұлақтар кішкентай себетке.* ***Дид ойын: «Бұршақ қосылған бәліш»*** *Тұзды қамырдан модельдеу Домалақ пішінді қамырдан балалар торт жасайды (оны жоғарыдан алақандарымен басады). Содан кейін бұршақтар тортқа басылады.* *Балаларды мадақтау.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *«Балалар, біз бүгін мынандай ойын ойнаймыз: сендер кішкентай торғайлар боласыңдар, ал мен сендердің аналарың боламын (нұсқаушы торғайдың бейнесі бар бетперде-шапканы киеді). Шеңбер бойымен түру.* *«Ана-торғай» қимылды көрсетіп, өзі сырттай бақылайды. Анасы қарап тұрғанда балалары шеңбер бойымен жүруді орындайды.* *«Анасы ұйықтап кеткенде, балалар қанаттарын жайып, жан-жаққа ұшып кетті». Торғайлар зал ішінде ұшып жүр. «Ана-*	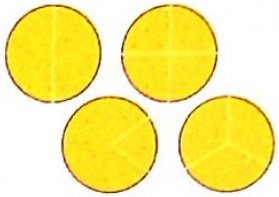 *Бөлшектерді тұтас шеңбер алу үшін қосыңыз.* ***Дид ойын:*** ***«Қонжықтарға жол салу» құрылысы*** *Суретте жол ойынщық аюды үйге апаратындай етіп орналастырыңыз. Жол ағаштардың арасынан өте алмайды. Ағаштардың айналасынан жолды айналып өту керек..* ***Би жаттығуы: «Біздің қонжықтар осылай билейді»*** *Балалар әннің сөзіне сай музыка әуенімен қимылдар жасайды. (Сәйкес аудио жазба ойнатылады.)* ***Дид ойын:*** ***«Екі ашкөз аюдың күшігі»*** *- Суретте неше діңгек бар? Аю балалары? бұлттар?* *Бірақ аспандағы ақ*	*безендіруге комектеселіз. Оған әдемі киім қыстырғыш жағасын жасайық.* *– Біздің циркте мықты жігіт онер корсетеді. Ол оте күшті және үлкен салмақты көтере алады.* ***«Ауыр жеңіл» эксперименті*** ***Шарты:*** *Қапшықтарды қолдарыңызға ұстап, қайсысы жеңіл, қайсысы ауыр екенін айтыңыз. Балаларға мақта мен малтатас салынған сомкелер ұсынылады.* ***Дид ойын: «Күшті цирк»*** ***Түймелермен ойын*** *- Мына суретте циркгегі күшті адам ауыр гірлер мен штанганы көтеріп тұр. Түймелерді түсі мен өлшемі бойынша ермексазбен әсемде* ***Сергіту сәті музыкамен.*** ***Циркте*** *жаттықтырушылар әрқашан өздерінің үйретілген жануарларымен бірге өнер көрсетеді.* ***Дидактикалық ойын*** ***«Тордағы жануарлар»***

	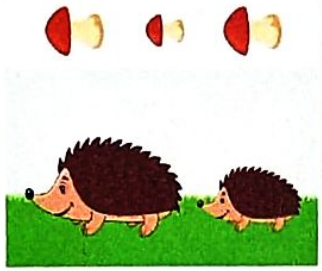 *4- қалташадағы тапсырма* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *«Балалар, біз бүгін мынандай ойын ойнаймыз: сендер кішкентай торғайлар боласыңдар, ал мен сендердің аналарың боламын (иүсқаушы торғайдың бейнесі бар бетперде-шапканы киеді).* *Шеңбер бойымен тұру.* *«Ана-торғай» қимылды көрсетіп, өзі сырттай бақылайды. Анасы қарап тұрганда балалары шеңбер бойымен жүруді орындайды.* *«Анасы ұйықтап кеткенде, балалар қанаттарын жайып, жан-жаққа ұшып кетті». Торғайлар зал ішінде ұшып жүр. «Ана-торғай» оянды,* *Чик-чирик, чик-чирик.* *Бұл не шу? Бұл нешу?* *Шеңберге жылдам*	*Ал аюлар ботқаны балмен жақсы жейді. Мұнда аюларды ботқамен тамақтандырыңыз.* *Балалар қасықпен кастрюльден жарма алып, аюлардың аузына салады.* ***(Картоннан жасалған аюдың макеті, аузы ойылған саңылауларына жарма құяды.)*** ***Қим ойын: «Аюмен ойнау»*** *Аю түрлі-түсті доптармен ойнағанды жақсы көреді.* *«Допты аюға домалат», «Доптарды түсі бойынша сұрыптап, шеңберге жина» жаттығулары («Үш аю» әніне).* ***«Аюға арналған үй» дизайны*** ***Балалар құрылыс материалдарынан аюға үй салады.*** ***Тақпақ : Аю*** *Сенген қайрат, күшіне* *Қоңыр аю-қорбаңбай,* *Жасыл тоғай ішінде* *Жүреді еркін қорғанбай.* *Балаларды мадақтау.* ***Қазақ тілі*** ***Менің достарым*** ***Ой дамыту.*** *«Достық неден басталады, достыққа не жараасады?»* *Достар қандай болу керек?* *Мейірімді, ақылды, қамқор, бірлікте.* *Ендеше соны іспен көрсетейік* ***І.2. Қызығушылықты ояту.***	*торғай» оянды,* *Чик-чирик, чик-чирик. Бұл не шу? Бұл нешу?* *Шеңберге жылдам тұрыңдар, Ұшуға ниетқылыңдар.* *Нұсқаушы тағы да ұйықтап қалғандай болады.* *Сосын қайта оянады.* *Бір ғана сәтке көз ілікті,* *Тентек боп торғайлар кетті. Бірақ енді қатаң қараймын, Тәртіпке сендерді саламын. Ал енді, балапандар, Жаттығуды бастаңдар!* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***І.«Қанатымызды тазалаймыз».*** *Б.қ.: серіппе жасаймыз, басымызды оңға иеміз, б.қ., сосын солға 4 рет қайталаймыз.* ***2.«Қанатымызды жаямыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қолдар төменде. Оң қолды* *жоғары көтереміз, жоғары қараймыз, б.қ., сол қолмен солай жасаймыз, 4 рет қайталаймыз.* ***3.«Жуынамыз».*** *Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қол белде, алға қарай иілеміз – «жуынып» жатқандай қимыл*	*шеңбердің орнына біз қазір күнді саламыз.* *Қарындаштарыңызды алып, шеңберді боя.* *Енді біз аюларды тамақтандыруымыз керек.* 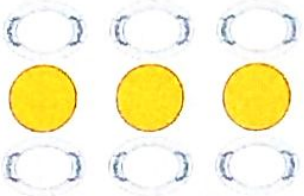 *Әрбір дөңгекке табақ жапсыру.* *Ірімшік шеңберін екіге бөліңіз. Содан кейін әрбір аюды тамақтандыру үшін әрбір жартысын болек табаққа жабыстырыңыз.* *«Бөшкеге бал толтырыңыз» суреті* *- Алдарыңызда бос бошкелер жатыр. Оларды дәмді және пайдалы балмен толтыралық.* *- Қылқаламдарды сары бояуға батырып, бөшкелерді балмен толтырыңыз - бошкенің үстіне бояу.*	*Қойылымнан кейін жануарлар өз торларына оралады. Жануарларды торға салуға көмектесіңіз. Ұзын жирафты биік торға салыңыз, содан кейін зебра мен маймылға қолайлы торларды таңдаңыз.* ***Дид ойын:«Пілдерді биіктікте орналастыр»*** ***Шарты:*** *Балалар картоннан пілдердің үлкенінен кішісіне қарай суреттерін орналастырады.* ***Қим ойын:«Үйретілген жануарлар» жаттығуы*** *Балалар, егер қаласа, жануарларға арналған қалпақтарды киіп, тәрбиеші-багдарламашының бұйрығын орындайды: тұру, отыру, жату, жорғалау, отты құрсау сақинасына жорғалау, орындық бойымен жүру, кедергіден өту.* ***Құрылыс материалынан құрылыс «Ат қоршаулары»*** *Санағыштан балалар қоршаулар жасайды: аласа – бір сырықтан, орташа – екі сырықтан, биік – бірінің үстіне бірін төселген үш сырықтан.* ***Цирктегі жылан «Жылан»*** *- Қорапты ашып, одан жыланды алыңыз. Жыланның*

	тұрыңдар, Ұшуға ниетқылыңдар. Нұсқаушы тағы да ұйықтап қалғандай болады. Сосын қайта оянады. Бір ғана сәтке көз ілікті, Тентек боп торғайлар кетті. Бірақ енді қатаң қараймын, Тәртіпке сендерді саламын. Ал енді, балапандар, Жаттығуды бастаңдар! **Негізгі бөлім. Жалпы даму жаттығулары** **І.«Қанатымызды тазалаймыз».** Б.қ.: серіппе жасаймыз, басымызды оңға иеміз, б.қ., сосын солға 4 рет қайталаймыз. **2.«Қанатымызды жаямыз».** Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қолдар төменде. Оң қолды жоғары көтереміз, жоғары қараймыз, б.қ., сол қолмен солай жасаймыз, 4 рет қайталаймыз. **3.«Жуынамыз».** Б.қ.: аяқтарымыз иықтың қашықтығына сәйкес келуі керек, қол белде, алға қарай иілеміз – «жуынып» жатқандай қимыл жасаймыз, б.қ., 5	**Балаларды топқа болу, дамытушы ойындар.** Достық үйін құрастыру. **1-топ Мейірімділік үйі. М.Монтессори технологиясы бойынша үй құрастыру.** Сипаттама беру. Әр бала айту. Біздің үйіміз мейірімділік үйі депаталады. Біз бір-бірімізге мейірімдіміз. Біз достарымызды қиындыққа тастамаймыз Мейірімділік үйі көңілді болады. Дос деп ең жақын адамды айтамыз. **2 –топ. Ақылдылар үйі. Дьенеш блоктары арқылы үй құрастыру.** Біз ақылды балалармыз Бір –бірімізді ренжітпейміз Бәрін ақылмен жасаймыз Осы үйді де ақылмен, ойласып жасады **3 – топ. Қамқоршылар үйі Таяқшамен үй жасау. Сипаттама.** Біз қамқор балалармыз. Достарымызға көмектесуге дайынбыз Достарымызбен барлығын бөлісеміз Достарымызға жақсылық жасаймыз **Сылдырмақ үні. Шеңберге шақыру** Балалар достық әлемінде қандай **Қортынды.**	жасаймыз, б.қ., 5 рет қайталаймыз. **4.«Дән тауып алайық».** Б.қ.: отырамыз, саусақтармен еденді тықылдатады, б.қ. 4 рет қайталаймыз.. **5.«Ұшуды үйренеміз».** Б.қ.: бұрынғыдай. Қолды құлаштай созып бір орында секіру. 6.«Біз өсеміз». Б.қ.: аяқ бірге қосулы, қолдар төменде. **Қолды жоғары созып, керіленіз – тыныс аламыз,** б.қ. – тыныстыңарамыз. Негізгі қимылдың түрлері: 1.Бағандар арасынан «жылан» жасап жүреді. «Қараңдар, қаншама ағаштар айналада. Орманда адасып қалмай, бір-бірімізден қалмай ұшамыз». 2.Бөренеден (сәкіден) секіру. «Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік». **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен балалар»** Бірлесіп бірге ұшамыз, Бір-бірімізден қалмаймыз. Бір сапқа тұрып бәріміз Алыс жаққа барамыз. Онда дәмді дәндер бар, Сендерге арнап сақталды.		ұзындығы қанша? Жылан ұзын. Жіпті тарт, жыланның қалай жорғалағанын көрсет. Еденге жайылған «жыланға» балалар кеуделерімен жатып, қолдары мен аяқтарын тербетеді, содан кейін аударылады, шалқасынан жатады, қолдары мен аяқтарын жоғары көтереді. Жыланның жүруі, жорғалауы, секіруі. **Сендерге цирк ұнады ма?** Біздің қайтатын уақытымыз болды. Сиқырлы таяқшаның көмегімен бақшаға қайту. **Музыка** **Тақырыбы: «Менің сүйікті достарым»** Балалар музыка әуенімен шеңбер бойымен жүріп, жеңіл музыка ойналғанда жеңіл жүгіреді. Шаттық шеңберін жасап, алақандарын тигізіп, бір-біріне жылы лебіздерін жеткізеді. **Педагог:** Дос деген кім? – Балалар, сендер бір-біріңмен доссыңдар ма? «Достық» пен «дос» туралы білгендерің дұрыс. Достық – араларыңдағы татулық, дос – жаныңдағы бірге ойнап жүрген бала. Жанында жақын достарың мен айналаңда ата-аналарың болған кезде нағыз бақытты

	рет қайталаймыз. **4.«Дән тауып алайық».** Б.қ.: отырамыз, саусақтармен еденді тықылдатады, б.қ. 4 рет қайталаймыз.. **5.«Ұшуды үйренеміз».** Б.қ.: бұрынғыдай. Қолды құлаштай созып бір орында секіру. б.«Біз өсеміз». Б.қ.: аяқ бірге қосулы, қолдар төменде. **Қолды жоғары созып, керілеміз – тыныс аламыз,** б.қ. – тынысшығарамыз. Негізгі қимылдың түрлері: 1.Бағандар арасынан «жылан» жасап жүреді. «Қараңдар, қаншама ағаштар айналада. Орманда адасып қалмай, бір-бірімізден қалмай ұшамыз». 2.Бөренеден (сәкіден) секіру. «Алдымызда ағаш құлап жатыр, оны секіріп өтейік». **Қимыл-қозғалыс ойыны: «Ана-торғай мен балалар»** Бірлесіп бірге ұшамыз, Бір-бірімізден қалмаймыз. Бір сапқа тұрып бәріміз Алыс жаққа барамыз. Онда дәмді дәндер бар, Сендерге арнап сақталды.				баласыңдар. **Музыка тыңдау:** «Балалардың бақыты» (муз. Б. Әлімжан, сөзі С. Мәуленов). Әнді тыңдай отырып мазмұны не туралы екенін сұрау. «Бақыт» деген сөздің айналасында балалармен пікірталас жүргізу. Сендер өздеріңді қай кезде бақытты санайсыңдар? Ән көңілді ме әлде көңілсіз бе? Қандай екпінде айтылып отыр? **Дауыс жаттығулары:** «Телқоңыр» (Сүгір). «Телқоңыр» күйінің негізгі әуенін «да» буынында орындау. Жақ сүйектері еркін қимылдайды, ауызды кең, дөңгелете ашады. **Ән айту:** «Достасайық бәріміз». (сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек) Педагог әнді таныстырып болған соң, әнде не туралы айтылғанын әңгімелейді. Достық туралы, достары туралы балалар ойларын ортаға салады. **Музыкалық-ырғақты қозғалыс:** «Соқыртеке» (муз. А. Тани, сөзі А. Естенов). Әуен мен мәтінді дұрыс айта жүріп қимылдар жасау. Балалардың қалауы бойынша импровизация жасау, өңдеу, әрлеу. **Ой қозғау.** Достарыңмен қалай ойнайсың? Достарың туралы әңгімеле. Бұл суреттен не

					көріп тұрсың? Тату достардың іс-әрекеттерін әңгімелеп бер.
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас орен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киімдегі олқылықтарды жондеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №17*** *Шырша және қарағайды салыстыра бақылау.*	***Картотека №18*** *Құстардың ұшып келуін бақылау*	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 3*** *«Саусақтар амандасады.» массаж жасаймыз –«қолды жуамыз».*	***№4.*** *Бір – көтер кәне қолыңды Екі – төмен ұста қолыңды Үш, төрт – жаныңа соз*	***№5.*** *"Құстар оянды" - қолдарды жан-жаққа созу, былғау – «құстар қанат қағып жатыр».*	***№6.****арқамен жатып қолды екі жаққа созу, жұдырықтарын жұму, қолдарын алға созып*	***№7.****«Күннің оянуы» - «Міне күн де оянады»- балалар тізе бүгіп отыр, қол төменде.*

	- «Қайырлы күн, көздерім!» Қабақты сипаймыз. *«Оянамыз, құлақтар!» - құлақты сипаймыз,* *- «Қайырлы таң, қолым!» - алақанды сипаймыз.* *- «Оянамыз, қолымыз!» - шапалақтаймыз.* *- «Қайырлы таң, аяғым!» - аяқты сипау.* *- «Оянамыз, аяғым!» - қаз - қаз басамыз.*	*қолыңды* *Бес дегенде секір көрсет бойыңды.* *Керілеміз, созыламыз, төсектен біз тұрамыз.*	*2. «Құстар достарын іздеп жатыр» - Оң жаққа, сол жаққа бұрылу, «шип-шип» деп айту.* *3. "Құстар коңілденіп жатыр" –қолды шапалақтау*	*айқастыру, демалу.* *- арқамен жатып қолдарын бастарына қойып кезекпен сол аяқтарын, он аяқтарын көтеру, екеуін бірге үстап, жайлап түсіру.* *- арқамен жатып шынтақтарын тіреп иілу, кеуделерін жоғары көтеру, басты тік ұстау*	*- Биік, биік, биікке - қолдарын жоғары қарай көтереді.* *- Түнге қарай батады- Балалар тізе бүгіп отырады. басты төменге – жоғарыға – төменге еңкейеді.* *«Күлімдеиді күн» керемет, керемет - алақан соғады.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас орен» - ұйқыдан тұрып киіну оз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда оұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Қызыл телпекке көмек Дидактикалық ойын «Қызыл телпекке жолдан өтуге көмектес»*** *-Орманға кіру үшін жолды кесіп оту керек. Бірақ ол жолды еш жерден кесіп өте алмайды, жолды тек ақ жолақтардың арнайы жолымен - «зебра» арқылы кесіп оту керек. Қызыл телпек жолды кесіп өтуі үшін ақ жолақтарды орналастырыңыз.*	***Дид ойын: «Аюды шомылдырамыз»*** ***Аюға қолды дұрыс жууды, көрсету.*** *Ойыншық қонжықты шомылу үшін душқа жіберейік.* *Душ суға толып кетті, душтан суды шығару үшін біздің көмегіміз қажет. Қарындаштарды алып, су ағындарын - түзу сызықтарды сызу. Суды аюдың құлағына, табандарына, қарнына және мұрнына құю. Аю тап -таза болсын.*	***«Көлеңкесін тап» дидактикалық ойыны*** ***Балалар жануарлардың түрлі-түсті силуэт бейнелерін өздерінің қара түсті көлеңкелеріне қолданады.*** ***«Шарларға арналған жіптер» суреті*** *- Біздің жануарлар шарларды оте жақсы көреді. Міне, олар қанша шарды үрледі. Олар ұшып кетпес үшін оларға жіп байлау керек.*	***Жұмбақ айтам өзіңе*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жануарлар туралы жұмбақтар.*** ***Дидактикалық ойын «Анықтаманы тап»*** *Осы жануарлардың бәрі біздің жанымызда қалада тұрады ма? Айтыңызшы, бұл жануарларды қаланың қай жерінен көруге болады? Хайуанаттар бағында, циркте. Аю, қоян, қасқыр және түлкі қайда мекендейді? Бұл жануарлар орманда*	***Дид ойын: « Аюға ірімшік»*** ***Тұзды қамырдан модельдеу*** *Шарты: Тұзды қамырдан шар жасау, алақанмен басу. Енді қарындаштың артқы жағымен ірімшікте дөңгелек тесіктер жасау. Енді пышақтарды алып, ірімшікті кесектерге кесуге болады.* ***«Аюларды төсекке жатқыз» дидактикалық ойыны*** *- Үлкен аюды үлкен төсекке, ал кішкентайды кішкентайға жатқыз.* *Педагог балалардың назарын жастық пен көрпенің шаршы*

	 Дидактикалық ойын: «Бәліштерді орналастыр» *- Міне себеттер. Олардағы пирогтарды тарату керек. Себеттегі саны қанша болса, сонша пирогты салыңыз.*	***Дид ойын: «Жаңа көйлек»*** *Аю қазір тап-таза болды. Аю жаңа көйлек киіп серуендегісі келеді. Бірақ аю өрнекті жейделерді жақсы көреді, алоның көйлегі ақ, өрнексіз.* *Енді аюға өрнектері бар әдемі көйлек жасаймыз. Ал біз бастыру арқылы өрнек саламыз.* ***Бастыру арқылы сурет салу техникасын көрсету, түсіндіру.***	 **Вариатив** **Тақырыбы: Гүл отырғызуға арналған ыдыстар.** **Мақсаты:** Балаларға өсімдіктердің өсуі мен дамуының реттілігі туралы көрсетіп, түсіндіру **Практикалық әрекет:** Гүл отырғызу. 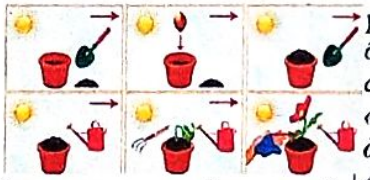 Гүл отырғызу үшін ең әуелі бізге ыдыс қажет. Ыдысты алып, ішіне жай даладағы топырақ емес, құнарлы топырақ саламыз, жақсы өсу үшін. Содан соң, топырақ ортасына құдықша жасап, гүл өсіндісін отырғызамыз (тамырын көрсету). Енді, осы гүлімізді табиғат бұрышына қояйық. Балаларға сұрақ: Балалар, гүл отырғызып, тек осылай қоямыз ба екен? Дұрыс,су құйып, күтіп,баптап тұру қажет екен.	*тұрады, сондықтан оларды орман жануарлары деп атайды. Барлық орман тұрғындары оз ережелері бар бір үлкен орман отбасы сияқты өмір сүреді. Және барлығы оларға бағынады. Олар бір-біріне тәуелді болғандықтан бір-бірінсіз өмір сүре алмайды. Балалар, сендердің отбасыларыңмен тұратын үйлерің бар ма? Әр жануардың да орманда өз үйі бар. Тек осы үйлердің айырмашылығы бар. Кімге ыңғайлы болса, сол жерде тұрады.* ***«Жануар қайда тұрады» дидактикалық ойыны*** *Аю – апанда ,ұя* *Түлкі – інде(шұңқырда).* *Қоян - ... бұтаның астында.* *Тиін –ағаштың діңінде.* *Қасқырдың үйі ұя деп аталады.* *Әр жануардың өзіндік мінезі бар.* ***«Жануарлар мінезі» дидактикалық ойыны*** *Қасқыр ашулы* *Қоян қорқақ* *Түлкі қу.* *Аю айбатты* ***«Жануарлардың қозғалысы»*** *Балалар өлең мәтініне сәйкес қимылдар*	*пішінді екеніне аударып, «шаршы» сөзін қайталауды ұсынады.* . **Вариатив** **Тақырыбы: Гүл отырғызуға арналған ыдыстар. (жалғасы)** **Мақсаты:** Балаларға өсімдіктердің өсуі мен дамуының реттілігі туралы көрсетіп, түсіндіру **Дид ойын: «Сынған қазан»** - Бөлшектерді жинап, орындарына қою. Фрагменттер қандай геометриялық пішіндерге ұқсайды? **Дидактикалық ойын «Су құйғышты ал»** - Әрбір өсімдік үшін дұрыс суару ыдысын таңдаңыз. Қарындашпен сурет салу **Дид ойын: «Біз суарғыштан құйамыз»** - Су құятын ыдысқа суды салу. - су құйғыштың ішіндегі бетін көк түсті қарындашпен бояу.

			Сергіту сәті. Шаршағанда ырғалып, Гүлге ұқсап демалам, Қанатты бір қағып, Гүлдей болып жайқалам. **Ой қозғау.** **Күту ережелері: Әр бала көрсету.** **Дид ойын: «Гүлдерді күтеміз»** Гүлдердің жапырақтарының шаңын сулы мақтамен сүртеді. Жапырақтары ұсақ өсімдіктерді су шашатын ыдыспен бүркеп-шашып жуады. Суды жапырақтарына тигізбей топырағына құяды.	*жасайды.* *«Орман жануарлары» суретін салу* *Балалар, сендерде бояйтын суреттер бар ма? Оларда кім бейнеленген? Сурет аяқталды ма? Суретші нені аяқтамады? Бізге суретіңіден тапсырма түлкі - құйрығын, аюдың - табанын, қоянның - құлағын аяқтау* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Тізбекте бір-бірден жүру, жүгіру, қолға арналған тапсырмамен жүру. Арақашықтықтың сақталуына, нұсқаулардың орындалуына назар аударады.* *Түрлі түсті доптар салынған себетке назар аудартады.* *«Менің көңілді добым» атты тақпақты оқып береді, тақпақты оқығанда мәтін сөздерін доптың қимылымен көрсетеді.* *Негізгі бөлім.* *Шеңбер бойымен тұрып доппен орындалатын жалпы даму жаттығулары.* ***Б.қ.: «Жоғары –төмен»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп,*	Ал енді су құйғыштан судың қалай ағып жатқанын суарғыштың шүмегінен түзу сызықтар аркылы сызу.. **Ой қозғау.** -Неліктен біз бөлмеге гүл егеміз? -Гүлдер әдемі өсу үшін не керек? -Қандай күтім жасауымыз керек? -Шаңбасқан гүл қандай болады? -Гүлдер неде өсіп тұр? -Неліктен жасыл,өз калпын сақтап тұр? -Кімдер күтім жасайды? -Гүлдердің бізге қандай пайдасы бар? **Балаларды мадақтау.**

				төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. /Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5 рет қайталау./ ***Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»*** ***2.*** *Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу. /5 рет/* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***3.*** *Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу* *Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Доп қашты»*** ***4.*** *Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орнында секіру. /10-15секунд/* *Шеңбер бойы маршпен жүру. Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:****«Ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* ***Бастапқы қалыпқа келу.*** *Негізгі қимылдарды орындау:* *I.* ***Допты қақпа арқылы домалату*** *(ені – 50 см) 1,5 метр қашықтықтан, допты қақпаның тура ортасынан домалату, домалатқаннан*	

				кейін қақпадан өту. Мәредегі сызықтан 1,5 метр қашықтыққа үш қақпа орналастырады. ***2.Кедергілер арасынан «жыландай» жорғалап өту*** *(бір-бірінен 1,5 метр қашықтықта орналасқан 4 модуль арқылы өту). Залдың қарсы жағына кедергілерді «жыландай» айналып еңбектеп өту* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Үш аю».*** *Аюлардың қимыл-қозғалыста-рының ерекшеліктеріне назар аударгады.*	
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: Ғажайып қалта»*** ***Мақсаты:*** *Ойыншықтардың ажыратып тани білуге үйрету, ойыншықтар туралы түсініктерін кеңейту.*	***Дид ойын.*** ***«Аңдарды табайық»*** ***Мақсаты:*** *Суреттегі жануарларды ажыратуға үйрету.*	***Дид ойын.*** ***«Қуыршақты оятпа»*** ***Мақсаты:*** *Ақырын дауысты қолдана білуді дамыту.*	***Мынау қай пішін?*** ***Мақсаты:*** *Геометриялық пішінді сипалап анықтау арқылы айта білу.*	***«Үлкен-кіші»*** ***Мақсаты:*** *Түстер туралы білімдерін бекіту,заттарды көлеміне қарай айыра білуге үйрету.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас өрен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №17*** *Шырша және қарағайды салыстыра бақылау.*	***Картотека №18*** *Құстардың ұшып келуін бақылау*	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*

	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді: _____
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай – бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 05.05 – 09.05.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында дең - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***«Қандай белгіні тап?»*** ***Міндеттері:*** *Балаларға жол белгілерін ажырата білуге үйрету, балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту; алған білімдерін күнделікті өмірде өз бетінше пайдалану қабілеттерін дамыту.*	***«Бағдаршам»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды бағдаршаммен басқарылатын қиылысудан өту (өту) ережелерімен таныстыру.*	***«Керемет жаяу жүргінші кім?»*** ***Міндеттері:*** *балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту (жол белгілері, жаяу жүргіншілер өткелі); табандылыққа, зейінділікке тәрбиелеу.*	***«Көлікпен саяхаттау»*** ***Мақсаты:*** *балалармен жол белгілері және көшедегі жүріс-тұрыс ережелері туралы білімдерін бекіту.*	***«Дұрыс белгіні табыңыз»*** ***Мақсаты:*** *Жол белгілері, жол қозғалысын бақылау құралдары туралы білімдерін бекітуді жалғастыру.*
	Жолда жүру ережесіне арналған ойындар картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Мамыр айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 1-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 1- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				

Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Қол ұстасып, дөңгеленіп, Тұра қалдық екеуміз. Өзіміз де дөңгелек Күнге ұқсайды екенбіз*	*Біз қандаймыз, қандаймыз, Шұғылалы таңдаймыз! Күлімдеген күндейміз! Ешуайымды білмейміз.*	*Арасында гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!*	*Бір шаңырақ астында, Тату –тәтті тұрамыз. Бірге ішеміз асты да, Бірге сайран құрамыз.*	*Шымыр, сергек денеміз, Спорт сүйер оренбіз! Біз биіктен самғаймыз, Қарсыластан қалмаймыз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Ұлттық құндылық мақсатында ұйымдастырылған іс-әрекет.*				
	Қызығушылықтарын ояту ***Менің сүйікті бұрышым*** *Ертегілер әлемі* ***Ой қозғау.*** *Балалар бұл жерде нелерді көріп тұрмыз. Гүлдерді. Гүлдер туралы ертегі тыңдағыларың келе ме?* ***Ертегі «Гүлдер мен жыл мезгілдері»*** *Бір кездері жыл мезгілдері ең жақсы гүлдер менде бар деп дауласады.* ***Коктем*** *- Менің гүлдерім ең әдемі, - дейді . Күн жылынып, қар еріп, менің әдемі гүлдерім шыға бастайды дейді Коктем.*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Психологиялық сәт*** *«Жүрек жылуы»* ***Ой қозғау.*** *Отан деген не? - Отан деген сөзді қалай түсінесің? Ал біздің Отанымыздың бас қаласы қалай аталады? Балалар, айтындаршы біздің Қазақстанның жері қандай? рәміздерін білесіңдер ме?* ***Ой дамыту.*** *АКТ технологиясы. Әңгімелеу Отан туралы. Балаларға саяхат туралы хабарлау. Сұрақ-жауап Саяхатқа немен шыққан ұнайды? Автобус пен поездың айырмашылығы неде? Автобуспен саяхатты таңдау* ***«Достық***	***Ой қозғау.*** ***Әңгімелесу.*** *Балалар, бүгін мен сендерге туып өскен жеріміз, ауылымыз жайлы әңгімелесеміз. Ал, балалар сендер қай ауылда тұрасыңдар ? Көшелеріңізді аты қалай аталады? Ауылда қандай ғимараттар бар? Балалардың жауаптарын тыңдау. Ал, балалар, енді мына бейне роликке назарларыңды аударыңдар.* ***Ашық сұрақтар*** ***АКТ технологиясы.*** *Мына бейне роликте сендер нені көрдіңдер? Балалар, көрдіңдер ме біздің ауылымыз коптеген үйлер мен әдемі ғимараттар мен*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Өлең оқу Ж. Тұрбеков.*** ***Туған елім.*** *Туған өлке – кең далам, Мәңгілік бақыт орнаған. Сайраңдаймыз саяңда Ерікті ұлан – біз балаң.* ***III.Ой қозғау*** *Ашық сұрақтар Өлең не туралы айтылған? Туған өлке, Отан, туған жер деген сөздерді қалай түсінеміз? Біз қандай мемлекетте тұрамыз? Біздің Отанымыз не? ҚР рәміздерін ата ? Оларға сипаттама беру Астанамыз қалай аталады? Сендер қай обылыста тұрасыңдар?* ***Ой дамыту.***	***«Тіліміз бейбіт күн» тақпақ*** *Біз балдырған тең басқан, Дос құшағын елге ашқан. Тіліміз бейбіт күн, Ашық болсын кең аспан!* ***Сұрақ-жауап*** *Өлең қалай аталады? Бейбіт күн дегенді қалай түсінесің? Достық дегенді қалай түсінесің?* ***Ой дамыту.*** ***АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *Слайд қарау. Отан туралы тақпақ жаттау. –Мағынасын түсіндіру. Отан деген Атамекен Отан деген-туған жер. Отан –ана, Отан-үлкен Қазақстан туған ел.* ***Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»***

	- Жоқ, - деп Жаз оған қарсылық білдірді. *- Сенің гүлдерің бар, шынында да, олар әдемі, бірақ менікі ғана жақсы! Жазда күн сәулесінен тоқылған қалпағын бұлған, гүлдер әр жерге шашып өсіп, табиғатқа сән береді деді.* *Жел соғады, самал еседі. Ара хош иісті гүлдерден тәтті шырын жинайды.* ***Ал , күз қызғаныштан*** *«Менің гүлдерім бұдан да әдемі » - деді .* *Мысалы бақбақ қайтадан гүлдейді.* ***Ал енді Қыс туралы не деуге болады?*** *Орманды да, шалғынды да қар басып қалды; егістіктер, жолдар, төбелер қармен жабылды. Тек қысқы бақ қардан да, аяздан да қорықпайды. Олар үйлерде әйнектің артында гүлдейді.* *- Адамдарғыс болса да үйде бау-бақша өсіреді, Мұнда гүлдер ең әдемі, - деп мақтанады Қыс.* ***Осылай жыл мезгілдері кімнің гүлдері жақсы екендігі туралы әлі де таласуда.*** ***Ой қозғау.*** ***Тәрбиеші:*** *Балалар, қалай ойлайсыңдар, қандай гүлдер ең әдемі?*	***аялдамасы»*** *-Балалар сендерге жалғыз ойнаған немесе көппен ойнаған ұнай ма?-Неліктен дос керек деп ойлайсыңдар?-Біз білетін достық ережесі қандай еді?* *- жолдастарыңа көмектес.* *-қолыңнан келген істі өзгеге үйрет.* ***2. «Отбасы аялдамасы»*** ***Ой дамыту*** ***Суретпен жұмыс.*** *- Балалар отбасы деген не?* *- Ең алдымен отбасында не болуы керек?* *Отбасы мүшелері бірін-бірі сыйлау керек* *-Әр бала бақытты болуы үшін өзінің сыйластыққа толы отбасы болуы керек.* ***3. «Бақыт аялдамасы»*** *Міне, балалар соңғы аялдамаға да келіп жеттік. Яғни, біз бақыт аялдамасында тұрмыз. Біздің ата-анамыз жанымызда, қасымызда достарымыз бар, көңіліміз көтеріңкі, бейбіт заманда өмір сүріп жатырмыз.* ***Бекіту кезеңі:*** *(алдын ала жүргізілген жұмыс)* ***Бәрі бірге*** *Бейбіт елдің уланы,* *Оттай лаулап жанамыз.* *Бұл бақыттың ұраны,* *Біз бақытты баламыз.* ***Балаларды мадақтау.*** ***Қазақ тілі***	*коркейді.* *Бұның бәрін бізге кімдер салып береді?* ***Сергіту сәті:*** *Тоскейден жел еседі,* *Төбемнен бұлт көшеді,* *Туған жерім мен үшін,* *Көк майсасын төседі.* *(қимылмен көрсету)* ***Ойлау қабілеттерін арттыру*** ***Дид ойын: «Сипатта»*** ***Шарты:****Туған жер туралы суретке әңгіме құрау.* ***Туған жер туралы тақпақ*** Өтебай Тұрманжанов *Көгінде күн нұрын төккен,* *Жерінде гүл жұпар сепкен.* *Неткен сұлу, неткен көркем!* *Осы менің туған өлкем!* ***Дид ойын: «Сылдырмақ үні»*** *Шарты: Қойылған сұрақтарға толық жауап беру.* ***Шығармашылық орталықта жұмыс.*** *Балаларға ауылдың табиғатының суретін салдыру.* *Балаларды мадақтау.* *Қорытынды.* ***Дид ойын.: «Біздің ауыл қандай?»*** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** ***Ойын:«Әткеншек».*** *Әрең, әрең, әрең ,*	***АКТ технологиясы.*** ***Суретпен жұмыс. Слайд қарау.*** *Отан туралы суретке қарап әңгімелп береді.* *Мадақтау* *Көңілді смайлктер беру.* *Отан туралы тақпақ жаттау.* *–Мағынасын түсіндіру.* *Отан деген Атамекен* *Отан деген-туған жер.* *Отан –ана, Отан-үлкен Қазақстан туған ел.* *Отанды жас ,кәріміз де Туған жер деп сүйеміз Өйткені онда бәріміз де Туып өмір сүреміз.* ***Дид ойын: «Туған жерді гүлдендір»*** *Шарты: Ортақ ағашқа тілек айтып гүлдер ілу.* *Балаларды мадақтау.* ***Тілек шоғы.*** *Балалар кішкентай жүрекшелерді жер шарына тілек айтып жапсырады* *1. Еліміз аман болсын!* *2. Әр қашан күн күлім деп тұрсын!* *3. Көк туымыз биік болсын!* *4. Аспанымыз ашық болсын!*	*Шарты: Ортақ ағашқа гүл, жүрек, күн т.б суреттер жапсыру.* *Балаларды мадақтау.* ***Дид ойын: «Сипатта»*** ***Шарты:****Туған жер туралы суретке әңгіме құрау.* ***Сергіту сәті:*** *Достар бірге ойнаймыз,* *Өзеннен балық аулаймыз.* *Бірге бақша суарып,* *Құс ұясын бұзбаймыз.* ***Шығармашылық бұрыш.*** *Геометриялық пішіндер арқылы топқа бөлу.* ***1-топ:*** *Бәйтеректі құрастыру* ***2-топ:*** *Ермексаздан жұмыртқа жасау.* ***3-топ:*** *Көп қабатты үй салу.* ***Тақпақ: Отан*** *Бақытты боп жүргенім* *Сенің арқаң, Ұлы Отан.* *Елім менің –тірегім,* *Құшағында гүл атам.* ***Қортынды.*** *Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Тату достық бәріміз*** *Балалар музыка әуенімен шеңбер бойымен жүріп, жеңіл музыка ойналғанда жеңіл жүгіреді. Шаттық шеңберін жасап, алақандарын тигізіп, бір-біріне жылы лебіздерін жеткізеді.* ***Педагог:*** *Дос деген кім? –*

	Б: Гүлдердің бәрі әдемі. *-Енді ойын ойнайық.* *Көктем Жаз Күз Қыс.* ***Дид ойын: «Сен қайда, қандай , гүлде тұрасың?»*** ***Шарты:*** *Гүлдерді жыл мезгілдеріне қарай орналастыру.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім.*** ***Амандасу.*** ***Ойын:«Әткеншек».*** *Әрең, әрең, әрең ,* *Әткеншектер айналды.* *Содан кейін бәрі,* *Жылдам, жылдам, Шыр көбелек айналды.* *Ақырын, ақырын,* *асықпашы, Әткеншегім,* *тоқташы.* *1-2, 1-2, міне, осымен* *Ойын бітті.* *Бір қарқында қимылдауға назар аударады* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Торғай ұшты»*** ***1.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созып құстың қанатын жасау, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру; «Чик- чирик» деп айту. / 5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Мотор»*** ***2.*** *Аяқты алшақ, қолымызды кеуде*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Өлең оқу.*** *Отан-асыл анамыз,* *Ана сүтін ақтаймыз,* *Есейгенде ер болып,* *Елді жаудан сақтаймыз.* *Балалар бұл өлең жолдарында не жайында айтылған?* *Балалар біз есейгенде, ер балаларымыз сияқты әскерге барамыз* *Олар Отандық борышын өтеуге барады, олар отанымызды қорғайды.бізде солар сияқты боламыз.* ***Ой қозғау*** *Отан деген не?* *Сенің Отаның қалай аталады?* *Отанды қорғау деген не?* ***Қимылды ойын*** ***“Біз сарбазбыз”*** *Шарты:Балар үш шеңберге жасап тұрады.Әр шенбер өз тапсырмасын алады.* ***Бірінші шеңбер:*** ***“Ұшқыштар”*** ***Екінші шеңбер: «Атты жауынгерлер»*** ***Үшінші шеңбер: “Жаяу әскерлер”*** *Ұшқыштар қолдарын екі жаққа жайып өз шеңберін де “Ұшқыштар ұшады” .Басқалары қарап тұрады. Музыка ойнағанда “Жаяу әскерлер” адымдайды, келесі музыкада “Атты жауынгерлер” шабады,олар ат шабысын салады.*	*Әткеншектер айналды.* *Содан кейін бәрі, Жылдам, жылдам, Шыр көбелек айналды.* *Ақырын, ақырын,* *асықпашы, Әткеншегім,* *тоқташы.* *1-2, 1-2, міне, осымен Ойын бітті.* *Бір қарқында қимылдауға назар аударады* ***Негізгі бөлім*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Б.қ.: «Торғай ұшты»*** ***1.*** *Аяқты алшақ қоямыз, қолымыз жанға созып құстың қанатын жасау, басты оңнан солға қарай, төмен- жоғары бұру; «Чик-чирик» деп айту. / 5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Мотор»*** ***2.*** *Аяқты алшақ, қолымызды кеуде тұсына қоямыз, қолымызды дөңгелек қозғалысқа келтіреміз. «р-р-р» деп айту. /5 рет қайталау/* ***Б.қ.: «Гүлдің ашылуы»*** ***3***. *Аяқтары бірге қойылған. Отыру. Алақанды біріктіріп ұстау, орнынан тұрарда қолды жоғару созып алақанды ашу. (5- рет қайталау.)* ***Б. қ.: «коңілді пингвин»*** ***4.****Өкшелерін беттестіру арқылы пингвиннің жүрісін көрсету. Қолдары жанда*		*Балалар, сендер бір-біріңмен доссыңдар ма?* *«Достық» пен «дос» туралы білгендерің дұрыс. Достық – араларыңдағы татулық, дос – жаныңдағы бірге ойнап жүрген бала. Жаныңда жақын достарың мен айналаңда ата-аналарың болған кезде нағыз бақытты баласыңдар.* ***Музыка тыңдау:*** *«Достар»* ***Сөзі: Фариза Оңғарсынова*** ***Әні : Айжігіт Асанов*** *Әнді тыңдай отырып мазмұны не туралы екенін сұрау. «Бақыт» деген сөздің айналасында балалармен пікірталас жүргізу. Сендер өздеріңді қай кезде бақытты санайсыңдар? Ән көңілді ме әлде көңілсіз бе? Қандай екпінде айтылып отыр?* ***Дауыс жаттығулары:*** *«Телқоңыр» (Сүгір).* *«Телқоңыр» күйінің негізгі әуенін «да» буынында орындау. Жақ сүйектері еркін қимылдайды, ауызды кең, дөңгелете ашады.* ***Мига шабуыл*** *Бұлбұл әдемі ән салады. Оның дауысы жіңішке, жоғары. Ал аюдың даусы жуан және төмен. Оларды дауыстарына лайықты түбірлердің қайсысына отырғызар едің? Сызықты қосып көрсет.* ***Ән айту:*** *«Достасайық бәрміз». (сөзі мен муз. жазған Т. Бейсембек)*

	тұсына қоямыз, қолымызды дөңгелек қозғалысқа келтіреміз. «р-р-р» деп айту. /5 рет қайталау/ ***Б.қ.: «Гүлдің ашылуы»*** ***3.** Аяқтары бірге қойылған. Отыру. Алақанды біріктіріп ұстау, орнынан тұрарда қолды жоғару созып алақанды ашу. (5- рет қайталау.)* ***Б. қ.: «коңілді пингвин»*** ***4.**Өкшелерін беттестіру арқылы пингвиннің жүрісін көрсету. Қолдары жанда пингвиннің қанатын жасау. Орнында тұрып жүру, айналып жүру./10-15секунд/* ***Тыныс алу жаттығулары:** «Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту.* *Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* *Негізгі жаттығуларды орындау:* ***1.Имектелген жолмен (имектеліп қойған жіп) алаңның қарсы жағына өту.*** ***2.Допты кеуде тұсынан екі қолмен лақтыру.*** *Қолды жылдам созып жіберуге назар ауоартады.* *Қимыл-қозғалыс ойыны:*	***Сұрақтар ілмегі*** *Отан қорғау үшін қандай болуымыз керек?* ***Ой дамыту*** ***Батырлық туралы мақал-мәтелдер*** *-Батыр мың қол бастайды* *Шешен тар жерден сөз бастайды* *-Батыр туса ел ырысы* *-Жаңбыр жауса жер ырысы* *Есейгенде ер болып* *Елді жаудан сақтаймын* *Мағынасын түсіндіру.* *Қортынды.*	*пингвиннің қанатын жасау. Орнында тұрып жүру, айналып жүру./10-15секунд/* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Әтеш» дыбысын салу, «ку-ка-ре-ку» деп айту.* *Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* *Негізгі жаттығуларды орындау:* ***1.Имектелген жолмен (имектеліп қойған жіп) алаңның қарсы жағына оту.*** ***2.Допты кеуде тұсынан екі қолмен лақтыру.*** *Қолды жылдам созып жіберуге назар аударгады.* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Көпірден еңбектеп өт».* *Көпірді біз саламыз,* *Мәшине мен адамдар,* *Өзеннен өтсін қиналмай.* *Ойын ойнайтын ортаны құрастырамыз – жіптермен өзенді, гимнастикалық тақтайшаны судан өтетін көпір деп бейнелейміз.* *Көпірмен еңбектеп өтіп, келесі жағалауға өтуді ұсынады.*		*Педагог әнді таныстырып болған соң, әнде не туралы айтылғанын әңгімелейді.* ***Ой қозғау.*** *Сұрақ – жауап.* *Достық туралы, достары туралы балалар ойларын ортаға салады.* *Достарыңмен қалай ойнайсың?* *Достарың туралы әңгімеле.* *Бұл суреттен не көріп тұрсың?* *Тату достардың іс-әрекеттерін әңгімелеп бер.* *Әннің көңіл күйі, ырғағы қандай? Ән не туралы?* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:** «Соқыртеке» (муз. А. Тани, сөзі А. Естенов).* *Әуен мен мәтінді дұрыс айта жүріп қимылдар жасау.* *Балалардың қалауы бойынша импровизация жасау, өңдеу, әрлеу.*

	«Көпірден еңбектеп өт». Көпірді біз саламыз, Мәшине мен адамдар, Өзеннен өтсін қиналмай. Ойын ойнайтын ортаны құрастырамыз – жіптермен өзенді, гимнастикалық тақтайшаны судан өтетін көпір деп бейнелейміз. Көпірмен еңбектеп өтіп, келесі жағалауға өтуді ұсынады.				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 7*** *Ауа райына бақылау жасау*	***Картотека №8*** *Көктемгі ауа райын бақылау*	***Картотека №9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №14*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Картотека №19*** *Бұталарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру, өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану	*Тамақтану алдында мүқият*	*Асты ұқыпты жеу, қасық,*	*Тамақт ан соң гигиеналық*	*Ұқыпты тамақтану әдебін*

	дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*шараларын ұйымдастыру.*	*түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№9*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*	***№10 Ояну*** *Көзімізді ашайық Бойымызды жазайық Терезеге қарап Күн жылуын алайық.*	***№11*** *Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*	***№ 15*** *Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.*	***№20*** *Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкеймеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (кимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Кітап бұрышы Ертегілер елінде. Коркем әдебиет.*** *«Жеті лақ» ертегін суреттер арқылы қарау, ертегі кейіпкерлерін атау. Ертегі желісін түсіндіру.. Бет перде кейіп ертегіні сомдау. Шығармашылық бұрыш. Балаларды топқа болу.* ***Дид ойын: «Ертегі кейіпкерлері»***	***Кел, тыңдайық ертегі. «Балапандар» ертегісі Мақсаты:*** *Ертегі желісіндегі кейіпкерлердің жағымды және жағымсыз образын ажырата білу.* ***«Қонаққа барамыз»*** *Басбармақтың үйіне, Келді бүгін қонақтар, Бес саусағың біріксе, Текке кетпес уақытың, Барлық саусақ – тату дос, Бір – біріңе көмектес.* ***Вариатив***	***Суретпен жұмыс. «Мамандықтың бәрі жақсы» Мақсаты:****Балаларды мамандық иелерімен таныстыра отырып, қызығушылығын арттыру* ***Саусаққа арналған жаттығу:*** *Бала,бала,балапан, Қане,қайсы алақан, Саусақтарың әйбат, Былай-былай ойнат, Бала,бала,балапан, Қане,қайсы,алақан,*	***Дидактикалық ойын*** *«Бұл қай кезде болады?» Мақсаты: Балалар жыл мезгілдерін жылдам табады, атайды және сипаттайды.* ***Дид ойын: «Мүсіншілер»*** *Мақсаты: Балалар пішіндерден өз ойымен әр түрлі затты құрастыра алады.* ***Денешынықтыру***	***«Жүргізушілер. сюжетті рөлді ойын Мақсаты:****Транспортыларды, автоинспектор қызметкерлерінің еңбектерін құрметтеуге тәрбиелеу* ***Сейфолла Оспановтың «Бақыт деген не өзі?»*** *Бақыт деген, шырағым Мынау әсем тұрағың. Ну ормандар, гүл бағы, Күннің күліп тұрғаны БАҚЫТ- дәні далаңның. «Ботам» деуіңнің, Тыныштығыәлемнің.*

	1-Топ: Ешкі мен лақтарды бояу. *2-топ: Қасқырды мүсіндеу.*	*Тақырыбы:* **Гүл көшеттерін отырғызу.** **Мақсаты:** Балаларға өсімдіктерді өсіруге мұқият және камқорлыкпен карау тәжірибесін алуға көмектесу. **Таңғажайып сәт:** **Маша келеді. (АҚТ технол)** - Сәлеметсіңдер ме, балалар! Ой Маша. Қош келдің! Саламатсың ба? Қолыңдағы не? Маша: Менің колымдағы – бөлме өсімдігі. Мен мына гүлді үлкен де, әдемі етіп өсіргім келеді, бірақ канша өсірсем де өспейді. Қалай өсетінің, калай өсіру керек екенін білмей тұрмын, сендер маған осы гүлді өсіруге көмектесесіңдер ме? **Тәрбиеші:** Маша сен ренжіме, сенің колыңдағы гүл жасанды гүл, сол себепті ол гүл өспей тұр. Ал, біздің балаларымыз сізге табиғи гүлдің калай өсетінін көрсетеді. - Балалар біз Машаға гүлді калай отырғызып, баптауға болатынын көрсетеміз бе? - Гүл дегеніміз - өсімдік, олар өмір сәні, табиғат көркі. Гүлдер бөлме ауасын тазартады, адамдарға жақсы көңіл - күй сыйлайды. Гүлдердің де жанды табиғат, адамдармен сөйлескендей олармен де сөйлесіп, өз	*Саусақтарың әйбат,* *Былай-былай ойнат* *. Вариатив* *Тақырыбы:* **Гүл көшеттерін отырғызу.** **Мақсаты:** Балаларға өсімдіктерді өсіруге мұқият және камқорлыкпен карау тәжірибесін алуға көмектесу. **Дид ойын: «Гүл отырғызамын»** **Тәжірибелік жұмыс.** - Балалар, біз тәжірибе жүзінде Машаға гүлді калай отырғызу, калай күтіп баптау керектігін көрсетейікші. Алдымен бәріміз алжапқыш тағып алайық бағбан, ғалым боламыз. - Алдымен, гүлдің өскінін киып алып, оның тамыры шыққанша суға салып қоямыз. Шелекке құнарлы топырақ салып, тамыры бар өскінді сол топыраққа отырғызамыз. Тамыры топырақтың астында болады, олар көрінбейді, гүлдердің су ішуіне көмектеседі, сондықтан да оларға су құйып тұру қажет. Гүлдердің тамыры дем алып тұру үшін, топырағын копсытамыз. Тәрбиеші Машамен бірге гүлге су құйып, топырағын копсытып көрсетеді.	***Кіріспе бөлім. Амандасу*** *Тиін балаларды қарсы алады.* *Алақанды соқ-соқ,* *Аяқпенен топ-топ.* *Шынтақтардабүгілді,* *Көздеріміз жұмылды.* *Тиін, тиін, ұйықтама,* *Бізбен бірге сен ойна.* *Тізбекте бір-бірден қолдарына бұршік ұстап жүру.* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары.*** ***Б.қ.: «Тик-так»*** *1. Аяқтары алшақ , қолдары белде. «Тик» сөзін айтып басты оңға қисайту , «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (5 рет қайталау)* ***Б. Қ.: «Иықтың жүруі»*** *2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. (5 рет)* ***Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»*** *3. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу. 6 рет)* ***Б.қ.: «Күнге жетемін»*** *4.Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд)* ***Қорытынды:*** ***Тыныс алу жаттығулары:*** *араның*	

		ілтипатыңды білдіріп, баптап, күтіп, сүйіспеншілікпен қарап, еркелетіп тұру қажет. Гүлдердің құрылысын қарайықшы: тамыры, сабағы, жапырағы, күлтешелері болады. **Қане, балалар гүлді құрылысы бойынша суретін салайық.** **Балалардың с уреттерін қарап, мадақтау.**	Маша Рахмет балалар! Тәрбиеші: - Жарайсыңдар! – Енді отырғызған гүлімізді терезе алдына қоямыз. Гүлдер күннің көзін жақсы көреді. **Дид ойын: «Суреттер сөйлейді»** Шарты: Берілген суретке сөйлем құрау. Суретте гүлге суды не үшін құйып жатыр? Неліктен аралар гүлдің жанында жүр? Ара гүлден не жинайды? Шөптің түсі қандай? Қай мезгілде шөптер жасыл болып шығады? Су құйғыштың түсі қандай? **Жарайсыңдар!** **Балаларды мадақтау.**	*дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимыл- қозғалыс. Ойын түрінде негізгі қимылдарды орындау: «Саябақта»: Балаларды атын атап шақырады.* ***1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру.*** *Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстінеқояды.* *2.Еденде жатқан тақтайшада төрттағандап еңбектеу. Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты шеңбер бойымен» – допты бір-бірінің қолына ұстату.***	
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Өзім және отбасым»*** ***Мақсаты:*** *Отбасындағы қарым - қатынас*	***Дид ойын: «Жыл мезгілдері»*** ***Ресурстар:*** *Жыл мезгілдері көрсетілген суреттер, майда*	***Дид ойын: «Әдемі өрнектер»*** ***Ресурстар:****Геометриялық пішіндер, дайын өрнектер.*	***Дид ойын: «Тиінге сақырауқұлақ сыйлаймыз»*** ***Ойынның барысы:***	***Дид ойын: «Сиқырлы түстер»*** ***Ойын барысы:*** *балаларға түрлі-түсті квадраттар-мен*

	мәдениеті туралы біледі, бақытты жануының қандай болу керектігін кеңінен түсінеді.	*қима суреттер .* ***Жүргізілу барысы:*** *Дайын суреттерге әр жыл мезгілінің ерекшеліктерін жапсыру немесе салу.*	***Жүргізілу барысы:*** *Дайын өрнектерге қарап отырып, берілген геометриялық пішіндерден қағаз бетінде геометриялық пішіндерден өрнек құрастырады.*	*Баланы шеңберге отырғызады бірнеше сақырауқұлақ себептің ішінде болады. Балаларға сақырауқұлақ-тың қайда өсетінін, қайда болатынын түсіндіре отырып, ортаға екі баланы шығарып ойын ережесін түсіндіру.*	*карточкалар беру. Содан соң педагог бір сөз айтады, мысалы, қайың. Қара, ақ және жасыл тәртібұрыштары бар балалар оларды өсіреді.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен»-өз-өзіне қызметтетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен № 7*** *Ауа райына бақылау жасау*	***Картотека №8*** *Көктемгі ауа райын бақылау*	***Картотека №9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №14*** *Ағаштарға бақылау жасау*	***Картотека №19*** *Бұталарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшага төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата - аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді: _____
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай – бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 12.05 – 16.05.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары)	***«Не артық?»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды қауіп қатердің алдын алуға, өмірге қауіп төндіретін заттарды тануға, олардың денсаулығымызға, өмірімізге төндіретін қатерін түсіне білуге үйрету.*	***«Бағдаршам не дейді?»*** ***Мақсаты:*** *Бағдаршам көздерінің түстерімен таныстыра отырып, оның беретін белгілері туралы түсінік беру және ол белгілер бойынша жүргіншілердің іс - әрекеттерімен таныстыру, бекіту.*	***«Бола ма, әлде болмай ма?»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды жануарлармен қарым - қатнас жасағанда қауіпсіздік ережелерінің қарапайым түрлерін сақтай білуге үйрету. Берілген карточкадағы іс - әрекеттерді жасауға бола ма, әлде болмай ма және неліктен болмайтынын әңгімелей отырып, қауіпсіздік ережелерін бекіту.*	***«Егер бейтаныс адам есікті қақса» Ойын жаттығулары*** ***Мақсаты:*** *Балаларды үйде жалғыз болған кезде есікті ашуға үйретіңіз, тек олармен бір пәтерде тұратын адамдарға ғана.*	***«Жеуге болатын саңырауқұлақты қорапқа салыңыз»*** ***Мақсаты:*** *Балалардың жеуге болатын және жеуге жарамсыз саңырауқұлақтар туралы білімдерін бекіту.*
	Қауіпсіздік ойындар картотекасынан				
Ертеңгілік	*Мамыр айының 2-*	*Мамыр айының 2- аптасына*	*Мамыр айының 2-*	*Мамыр айының 2-*	*Мамыр айының 2- аптасына*

жаттығу	*аттасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*арналған таңғы жаттығу кешені.*	*аттасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*аттасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сойлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына аландамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Бала, бала , балақай, Қол соғайық алақай, Бір, екі, үш деп атайық, Саусақтарды тартайық Жалқау бала болмайық,*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Достар , бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз*	*Жабырқауды білмейміз ЖалқаулықтысүймеймізБіз талантты жас ұлан, Үлгі аламыз жақсыдан*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*«Smart bala» жобасы - «Мен – зерттеушімін» - өнертапқыштыққа алғашқы қадам. Балалармен зерттеу жұмысы.*				
	Ой қозғау. Сұрақ-жауап. *Балалар табиғат дегеніміз не? Табиғат нешеге бөлінеді? Табиғат екіге бөлінеді.* ***Өлі, тірі табиғат.*** *Қалай ойлайсыңдар тірі табиғатқа не жатады? -Дұрыс адамдар, құстар,жануарлар. өсімдіктер,ағаштар Ягни, көбиетін, қоректенетін, өсетіндер жанды табиғатқа жатады. Ал жансыз табиғатқа не жатады?* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»***	***Ой қозғау.*** ***Дид ойын: «Шатастырма»*** *1.Көктемде қар жауады. 2. Қазір жаз мезгілі? 3.Көктемде қар ериді? 4Қыста жапырақтар сарғаяды? 5.Жаз ең суық жыл мезгілі? 7.Қыста құстар жылы жаққа ұшып кетеді?* ***Ой дамыту:*** ***Дид ойын: «Бұл не?»*** *Шарты: Глобусты үстел үстіне қойып, не екенін сұрау. -Глобустың пішіні қандай? -Глобустан қандай түстерді көріп тұрсыңдар? Ол түстер нені белгілейді? -Біздің жерімізде құрғақ жер*	***Қызығушылықты ояту. Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Жұмбақ жасыру Бір жерінде ыстық, Бір жерінде суық Бір жерінде күн, Бір жерінде түн Кереметалыпнеткен.* ***(Жер шары)*** ***Тыныштық сәті:*** *Табиғат құбылыстарының дыбыстарын тыңдау. Сұрақ-жауап Неңің дыбысы деп ойлайсыңдар? Табиғат – бізді қоршаған орта, туған елім, ауа, күн мен жер және*	***Қызығушылықты ояту Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Жұмбақ жасыру Дәміде жоқ,түсі жоқ, Пайдаланбас кісі жоқ.* ***СУ*** ***Ой дамыту. АКТ технологиясы.*** *-Су туралы түсінік беру. -Сұрақ-жауап. --Су қандай зат? -Оның қандай пайдасы бар? -Судың қасиеттері қандай? - Адамдар суды не үшін пайдаланады? (ішеді, жуынады) - Суды адамдардан*	***Қызығушылықтарын ояту. Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Жұмбақ жасыру. Жұрттың бәрі сүйеді, Бірақ қарай алмайды. (Күн)* ***Балалардың білімін нығайту.*** *Күз белгілерін атап берулерін сұрау. Бүгін ауа райы қандай болып тұрғанын анықтау* ***Ой дамыту. АКТ технол жұмыс.*** ***Күн туралы түсінік беру.*** *Күн – жер бетіндегі тіршілік көзі. Адамдар, өсімдіктер, жануарлар жарық, жылуды күннен алады. Сондықтан бүкіл тіршілік атаулыға күнсіз өмір жоқ. Бірақ күнге*

	Жұмбақ жасыру: *Жер бетінде жатады* *Онымен ойнайсың* *Әр түрлі мүсін* *жасайсың.* ***Құм*** ***Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** ***Балалар бүгін сендермен біз ғалымдар боламыз.*** *Ал ғалымдар деген кім?* *Дұрыс,бүгін сендермен құмның қассиетін зерттеуге барамыз.* ***Саяхат*** *Қазақстан еліміз шөлді далалар бар екен.* *Ол жерде шөлге төзімді жануарлар ғана мекендейді. мысалы: түйе. кесіртке,құрт т.б* *Балалар қарандаршы құмдар төбешіктер болып жатыр.* *Қане біз алдымыздағы құмнан осындай төбешік жасап көрейік* *Құммен жұмыс жасамай тұрып қауіпсіз ережесін еске түсірейік.* *Ал құмды не үшін пайдалануға болады?* *Құрылыста,ыдыс жасағанда ,шыны,айна.* *Балалар сендер ғалымдар боласыңдар.* ***Тәжірибе алаңы.*** ***Тәжрибе№1*** ***1-нұсқа.*** *Ыдыстағы құмды түтікше арқылы үрлейміз.желдің әсерімен*	*көп пе, су көп пе?* *Жер ғаламшары туралы түсінік беру.* *Жер бетіндегі ауа, су, жарық болғандықтан, онда адамдар, құстар, жануарлар тіршілік етеді.* ***Дид ойын: «Табиғатты аялайық»*** *Әр бала тірі табиғат түрлерін плакатқа жапсырып, табиғат көрінісін бейнелей отырып әңгімелейді.* *Жасыл шөпті жұлуға болмайды, ол біздің жерімізге көрік береді.* *Ағашты кесуге болмайды, ол бізге таза ауа береді.* *Суды ластауға болмайды, сусыз өмір жоқ.* *Гүлді жұлуға болмайды, гүлді аялау керек.* *Кобелекті өлтірмеңдер, ол — әдемілік белгісі.* *Құсты атуға болмайды, құс — адамның досы.* *Аңдарды қорғауымыз керек, олар біздің байлығымыз.* ***Сергіту сәті.*** *Біз кішкентай баламыз,* *Өсіп-өсіп толамыз.* *Күнге қарай талпынып,* *Көкке қолды созамыз.* ***6.Ой толғаныс.*** *Сұрақ – жауап.* *-Айналамызды қоршап , жайқалып оскен ағаштар не үшін керек?Табиғат байлықтарына* *пелер жатады?*	*су, орман мен жануарлар. Табиғат нешеге бөлінед?* *Атау.* ***Ой дамыту.*** *тірі табиғат пен олі табиғат бір-бірімен тығыз байланысын түсіндіру.* ***1-аялдама Су*** *Сылдырапағыпжатқан не ?* *-Дұрысбұл су.* *-Ал судыңқандайпайдасы бар?* *Су олітабиғатқажатады,албіз адамдар суды ішемізбізгепайдасыөтекөп.* *Демек өлі табиғат пен тірі табиғат бір-бірімен тығыз байланысы бар ма?* ***Сергіту сәті.*** ***2-аялдама*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ жасыру*** *Бар ма, жоқпа, оны анық білмейсің* *Ол жоқ жерде өмір сүріп жүрмейсің?* *Ол не ?АУА* *- Ауа не үшін керек?* *- Ауаның түсі қандай?* *- Қолмен ұстауға болама, оны көреміз бе* *Табиғат аясындағы ағаштар, әсем гүлдер, тіпті бөлмеміздегі гүлдер де ауадағы шаңды жұтып, бізге таза ауа жіберіп отырады* ***Дид ойын:*** ***«Зерттеушілер»*** ***1-тәжірбие:*** *Әр баланың*	*басқа тағы пелер пайдаланады (жануарлар, өсімдіктер)* *-Су ағa ма? Неліктен?* *Өйткені ол сұйық..* ***Сергіту сәті.*** *Ал балалар тұрайық,* *Мойнымызды бұрайық.* *Қолымызды созайық, Су ішінде қалықтап,* *Қане, жүзіп алайық, Оңға, солға бір қарап, Денемізді бұрайық* ***Балаларды топқа болу.*** ***Дид ойын:*** ***«Зерттеушілер»*** ***Тәжірибе жасау*** ***1-топ. Сүт пен суға тәжірибе*** *Қайсысы көрінетінін, қайсысы көрінбейті-нін бақылайды.* ***"Су - мөлдір"*** ***2- топ. Суға қант пен тұз қосып тәжірибе.*** *Суға қант пен тұз қосу және судың өзі дәмін татады.* ***"Суда дәм жоқ"*** ***3-топ Бояулармен.*** *Стакандағы суға әртүрлі субояу қосып, одан түс пайда болғанын бақылау.* ***"Су - түссіз"*** ***4- топ. Су және ванилин*** ***Яғни:"Судың иісі жоқ"*** ***Рефлекция*** ***Сұрақ-жауап*** ***Су қандай? Балалардың жауабы.*** ***Ө Тұрманжанов*** ***«Табиғатты аялайық»***	*тік қарауға, ұзақ күюге, баскиімсіз жүруге болмайтынын ескерту.* ***Дид ойын*** ***«Дәл сондайын тап»*** *Шарты: Күннің түсімен, пішіне түстес заттарды көрсетіп атайды.* ***Сергіту сәті.*** *Күн шығыстан жарқырап шықты, (қолдарын жоғары көтереді, созады)* *Күн батысқа батты.* *(Тізесін бүгіп отырып, қолдарын төмен түсіреді).* *Тамаша,тамаша,* *Күнжайнадыжаңаша.* *Бәрімізгекөңілді* *Бұломіртамаша!* *(Қолсоғады. жымияды).* *Бала үні.* ***4.Шығармашылық орталықта жұмыс жасау.*** ***Дид ойын: «Күн құрастыр»*** *Шарты: Бөлшектерден күн құрастырады.* *Балаларды мадақтау.* ***Қорытынды.*** *Сұрақ жауап арқылы қорытындылау.* *Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Тақырыбы:*** ***Қызыл,жасыл,көк шарлар*** *Көңілдімузыкаәуеніменбалалардықарсылау.* *Марш (М. Раухвергер) ойналып, шеңбер бойымен жүріп, марш екпінімен тізені көтереадымдайбасу.*

	жылжып төбешіктерге айналады. **2-нұсқа.** Қасықтың көмегімен төбешік жасау. Құм қандай? Сусылдақ, жылжымалы. **Сергіту сәті:** Күн болып жанайық Молдір судай ағайық Гүл болып жайнайық Терең-терең домалап Жүргіріп-жүгіріп алайық. **Тәжірибе№3** Енді стакандағы суға «воронка» қасықпен құм салайық,не байқадық тесіктен өтіп кетті су сияқты ия. Яғни құм сусымалы және ол суға батып кетті ,ол ауыр екенін байқадық **Ой қозғау.** **Дид ойын: «Тілші»** **Шарты:** Балаларға микрофонды беріп үйә алған білімдерін тексеру. Сендерге саяхат ұнадыма? **Балаларды мадақтау** **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім. Амандасу** Тиін балаларды қарсы алады. Алақанды соқ-соқ, Аяқпенен топ-топ. Шынтақтардабүгілді, Көздеріміз жұмылды. Тиін, тиін, ұйықтама,	-Оны қорғау деген не? -Табиғатты сүйе білу деген не? **Қазақ тілі** **Тақырыбы: Табиғат біздің досымыз.** **Қызығушылықты ояту.** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** **Жұмбақ жасыру.** Табиғаттың сәні, Таза ауаның нәрі. Көрік берген далама, Білер оны бар бала. **(Ағаштар)** **Сұрақ – жауап.** **Ой қозғау.** Ағаштар және орман туралы түсінік беру. - Сұрақ – жауап. -Қазір қандай мезгіл? -Ағаштарда қандай өзгерістер болып жатыр? -Ағаштар бізге не үшін қажет? -Орман дегенде көз алдарыңа не елестейді? -Неге ну орман дейміз? **Сергіту сәті:** Тербеледі ағаштар, Алдымнан жел еседі. Кіп-кішкентай ағаштар, Биік болып өседі. - Балалар, бүгін біз табиғат туралы әңгімелесеміз. Бізді қоршаған орта: жан-жануарлар мен өсімдіктер. Жер мен Ай, Күн, алыстағы жұлдыздар – осылардың барлығы табиғат деген	қолына айна беріледі.Балалар айнаға үрлеп, ауаның бар екеніне көз жеткізеді **2-тәжірбие:** Балалар енді мұрнымызды қолымызбен жауып аузымызды ашпай көрейік. - ауасыздығыс алуға бола ма? **Қортынды** От та, суда, ауа да Жан-жануарбарлығы Ормантеңізтауларда Табиғаттыңбайлығы. Бала үні. **Балаларды мадақтау** **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлім. Амандасу** **Маймыл ойыншықпен таныстыру.** Кішкентай маймылдарды бейнелеуді ұсынады. Бір-екі-үш, бұрылдық, Маймылға біз айналдық. Күнге қолды біз созып, Жүрдік оңға, солға да, Отырамыз, тұрамыз, Шаршамаймыз сонда да. Ойын гимнастикасы: «Маймылдар» Таң атпастан алаңда Маймылдар жүр серуендеп. Оң аяқпен топ-топ!, Сол аяқпен топ-топ! Қолдарын созды жоғары, Қане кім биікке? Негізгі бөлім Жалпы дамы	Сүйейік табиғатты, аялайық! Біз де онан жақсылықты аямайық! Ападай табиғаттың аясында Жадырап жас балаша дем алайық!	Балалар санына сай түрлі түсті шарларды дайындау, тарату. Шармен музыка жетекшісіңіңтапсырмасынорындауын,негебиқимылдарын көрсету. Кімдеқандайтүстішар? Қызыл, сары, көк шар,Қолымызда көп шарДуедеқалқиды, Әнімізшалқиды. Музыкатыңдау: Балалар, сендер шармен ойнағанда қуандыңдар ма? Олай болса, мына әуенді бірге тыңдапкөрейік. «Қуанамын»(М.Ержанов,өңдеген А.Исакова). Әнніңкөңілкүйіменсипатынабалалардыңкөңілінаудару. **Әнайту:**«Шар»(Б.Дәлденбаев ,Ж.Әбдірашев). Әндіорындап,көңілді,ойнақыорындалатынынтүсіндіру.Әнніңәуенінбірнешеретқайталап, үйрету.Балаларғаәнмазмұнынасәйкесбиқимылдарынжасауоыңсыну. «Әуедеқалқиды»дегенжердешарларынқалықтата бұлғауықерек. «Торғай»(А.Райымқұлова)әнінқайталау,еске түсіру. **Музыкалық-ырғақтыққозғалыстар:**«Кішкентайби»(Н.Александрова). Қарапайым би қимылдарын еске сақтау, жоғары және төмен дыбысталуын ажыратуғаүйрету. Өткен ҰІӘ-де үйренген таныс әндердіқайталау, еске

	Бізбен бірге сен ойна. Тізбекте бір-бірден қолдарына бүршік ұстап жүру. **Негізгі бөлім:** **Жалпы даму жаттығулары.** **Б.қ.: «Тик-так»** *1. Аяқтары алшақ , қолдары белде. «Тик» сөзін айтып басты оңға қисайту , «так» сөзін айтып басты тік ұстау, басты солға қисайтып қайталау. (5 рет қайталау)* **Б. Қ.: «Иықтың жүруі»** *2. Аяқ иық көлемінде, қолдар иық үстінде. Иықты артқа, алдыға қарай айналдыру. /5 рет /* **Б. Қ.: «Ағаштар тербеледі»** *3. Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жоғарыда. Оң жаққа, сол жаққа тербелу./6 рет /* **Б.қ.: «Күнге жетемін»** *4.Орнында тұрып секіру. (10-15 секунд)* **Қорытынды:** **Тыныс алу жаттығулары:** *араның дыбысын салу (з-з-з), мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* *Бастапқы қалыпқа келу. Негізгі қимыл- қозғалыс. Ойын түрінде негізгі*	*ұғымды білдіреді.* *Табиғат тірі табиғат және өлі табиғат болып екіге бөлінеді* **Дид ойын: «Жалғасын тап»** *Жансыз табиғат - ....* *Жанды табиғат - ....* *Жанды табиғат жансыз табиғатсыз .... (тіршілік ете алмайды)* **Дид ойын: «Экологиялық бағдаршам»** *Экологиялық жүйені бұзбау керек, яғни тыйым салатын белгілер, ұяларды, құмырсқаның илеуін бұзуға, өрмекшінің торын бұзбауға, жәндіктерді аулауға тыйым салынғанын аитады. Адам орманның қонағы болып табылады және ол қонаққа барғанда қожайынның үйін бүлдірмей өзін дұрыс ұстау ережелері қажет екенін есте ұстауы тиіс.* *Шығармашылық бұрыш* *Еркін тақырыпта жұмыс.* **Балаларды мадақтау.**	*жаттығулары.* **Б.қ.: «Көбелек қонды»** *1. Аяқтары иық мөлшерінде. Қолдары артта. Иыққа қонған көбелекті көру. басты оңға, солға бұру, «қонды» деп айту. /6 рет қайталау/* **Б. қ.: «Жыланның қозғалысы»** *2. Аяқ иық көлемінде, қолды жанға созу. Жыланның қимылын жасау. иықты ирелеңдете айналдыру. /5 рет қайталау/* **Б.қ.: «Қайшы»** *3.Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жан-жақта, қолдарды қайшылау./5 рет қайталау./* **Б. қ.: «Жұлдызша»** *4. Қолдары белде. Аяқты бірге ұстау. Орнында секіріп аяқты және қолды жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және қолды белге қою, «хоп» деп айту, /5 рет қай/* *Шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүгіру.* **Тыныс алу жаттығулары:** *шәйнектің дыбысын салу(ш-ш-ш). Терең тыныс алып, демді шығару.* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:* **Жіпті (таспаны) ұстап шеңбер бойымен жүгіру.** *«Өткешек» ойыны –*		*түсіру. Әнің сипатына сайбірғақосыла,дауысқақүшт үсірмей,мазмұнын түсінеорындауғаүйрету. «Музыкалық аспаптар дүкені» ойыны («Муз-дидактикалық ойындар» жинағынан)Балалармузыкалы қ аспаптардың дауыстарынажыратады.*

	қимылдарды орындау: «Саябақта»: Балаларды атын атап шақырады. ***1.Түзу созылып жатқан жіптің үстімен жүру.*** *Тепе-теңдікті сақтау – қолдарын екі жаққа созады, денесін түзу ұстайды, аяқтарын тек жіптің үстінеқояды. 2.Еденде жатқан тақтайшада төрттағандап еңбектеу. Нұсқау – тақтайша үстімен ғана еңбектеу, бір-біріне кедергі келтірмеу.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны: «Допты шеңбер бойымен» –*** *допты бір-бірінің қолына ұстату.*		*музыка ырғағымен бір қарқында қозғалу.* ***Орнында тұрып ұзындыққа секіру*** *(30 см қашықтыққа)* ***Ойын жаттығуы.*** *Ені 30 см матадан өзенді бейнелейді, маймылдарға одан секіріп өтуді ұсынады. Қалай секіруге болатынын түсіндіріп, секіріп көрсетеді. Екі аяқпен бір мезетте итерілу керек екеніне назар аудартады.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Тиіп кетпе!»*** *Жіптер арқылы алаң шегарасын белгілейді (5метр) – еңбектеуді топ болып орындайды.*		
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас орен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жондеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №8*** *Көктемгі ауа райын бақылау*	***Картотека №9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына*

	сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*жуыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***Жаттығу кешені № 16*** *Балалар тұрайық Көзімізді ашайық Қолымызды созып Шынығып бір алайық.*	***Жаттығу кешені № 17*** *Балапандар тұрайық Көзімізді ашайық Жан-жаққа біз қарайық Бір күлімдеп алайық.*	***Жаттығу кешені № 18*** *Ұйқыдан біз тұрамыз Көзімізді ашамыз Жан-жағымызға қарайық Төсектен біз тарайық*	***Жаттығу кешені № 19*** *Ұйқыдан біз тұрайық Көзімізді ашайық Анда- мында созылып Тарқасайық, тұрайық*	***Жаттығу кешені №20*** *Көзімізді ашайық Аунап, қунап алайық , Самал жел бізге желпісін, Ұйқымызды ашайық*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас орен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу. ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа	***Дидактикалық ойын: «Құлыпты аш»*** *Мақсаты:логикалық ойлай алады, геометриалық пішіноерді түрі және түсі бойынша ажырата алады. Күтілетін нәтиже:*	***Дид ойын: «Сиқырлы суреттер»*** ***Мақсаты:*** *бірлесіп жұмыс жасайды достық қарым-қатынаста бола алады. Еркін ойын*	***Отан» Ж. Әбдірашев.*** *«Отан – әжем, Отан-анам!» «Туған ел!» деп, «Туған жер!» деп, Ол бекерге аталмаған... Атам,Әжем,Әкем,Анам – Төртеуі де «Отан!» маған.*	***Дид ойын: «Жаңбырлы ауа-райы»*** *Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен сурет сала алады. Еркін ойын Жанама бақылау.*	***Мен де балғын гүлмін Автор. М. Байсариева*** *Арасында гүлдің Ойнап бүгін жүрдім Қызыл, көкшіл, сары Әп-әдемі бәрі Енді ғана білдім- Мен де балғын гүлмін!*

ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*Балалар жыл мезгілдерінің атауларын атап,оларды бір-бірінен ажырата біледі.* *Еркін ойын*	**Вариатив** **Тақырыбы: «Мен жасаған гүлдер» балалар жұмыстарының көрмесі** **Мақсаты:** Жыл бойына өткен тақырыптарды жасаған жұмыстары арқылы естеріне түсіру; Үйренген, білген нәрселерін тәжірибе жүзінде көрсете білу;Аулаға гүл егу. Тәрбиеші балалардың жасаған жұмыстарынан көрме жасап, балаларға көрсетеді. Балалар, мына жасалған жұмыстардан нені көріп тұрмыз? Балалар: Өсімдіктер Тәрбиеші: Қандай өсімдіктер? Балалар: Бөлме өсімдіктері Тәрбиеші: Иә, бөлме өсімдіктері яғни гүлдер. Оларды суару, қопсыту, баптауды үйрендік. Енді балабақша ауласына әдемі гүлдер егейік. Гүл егетін жерді қопарып, қопсытып дайындап қойдық. Сол дайын қопсытылған жерге мына тұқымдарды сеуіп, суарамыз. Балабақша ауласындағы жұмыстар: Гүл тұқымын себу, суару. Тәрбиеші: Балалар, енді осы гүлдерді жаздай күтіп, баптап, арам шөптерін жұлып, суарып әдемі гүлдердің шығуына өз үлесімізді қосамыз иә.	*Тортеуі де «Ботам!» дейді, «Ер азамат атан!» дейді ..* *Еркін ойын* *Жанама бақылау.*	***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу*** ***Маймыл ойыншықпен таныстыру.*** *Кішкентай маймылдарды бейнелеуді ұсынады.* *Бір-екі-үш, бұрылдық,* *Маймылға біз айналдық.* *Күнге қолды біз созып,* *Жүрдік оңға, солға да,* *Отырамыз, тұрамыз,* *Шаршамаймыз сонда да.* *Ойын гимнастикасы:* *«Маймылдар»* *Таң атпастан алаңда* *Маймылдар жүр серуендеп.* *Оң аяқпен топ-топ!, Сол аяқпен топ-топ!* *Қолдарын созды жоғары,* *Қане кім биікке?* *Негізгі бөлім* *Жалпы даму жаттығулары.* ***Б.қ.: «Көбелек қонды»*** ***1.*** *Аяқтары иық молшерінде. Қолдары артта. Иыққа қонған көбелекті көру. басты оңға,* *солға бұру, «қонды» деп айту. /6 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Жыланның қозғалысы»*** ***2.*** *Аяқ иық көлемінде, қолды жанға созу. Жыланның қимылын жасау. иықты ирелеңдете айналдыру. /5 рет қайталау/*	*Еркін ойын* *Жанама бақылау.* **Вариатив** **Тақырыбы: «Біздің үйдің сүйікті гүлдері»** **Мақсаты:** Гүлдердің түрлері мен әдемі ыдыстарына назарларын аударту; Гүлдер туралы білімдерін қорытындылау; Алдын ала берілген тапсырмаға орай әр бала үйінен бір бөлмеде өсетін гүлді алып келеді. Әкелген гүлдерінің атын айттып, оны қалай анасы қалай және немен баптап жатқаны туралы түсіндіріп айтады. **Балаларды мадақтау**

		Балаларды мадақтау.		***Б.қ.: «Қайшы»*** ***3.****Аяқтар алшақ қойылған, қолдар жан-жақта, қолдарды қайшылау./5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Жұлдызша»*** ***4.*** *Қолдары белде. Аяқты бірге ұстау. Орнында секіріп аяқты және қолды жанға созу «ха-а-а» деп айту, орнында секіріп аяқты біріктіру және қолды белге қою, «хоп» деп айту. /5 рет қай/* *Шеңбер бойы жүру. Еркін жүру. Қолды жанға созып, аяқтың ұшымен жүгіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу(ш-ш-ш). Терең тыныс алып, демді шығару.* *Негізгі қимылдарды ойын түрінде орындау:* ***Жіпті (таспаны) ұстап шеңбер бойымен жүгіру.*** *«Әткеншек» ойыны – музыка ырғағымен бір қарқында қозғалу.* ***Орнында тұрып ұзындыққа секіру*** *(30 см қашықтыққа)* ***Ойын жаттығуы.*** *Ені 30 см матадан өзенді бейнелейді, маймылдарға одан секіріп өтуді ұсынады.* *Қалай секіруге болатынын түсіндіріп, секіріп көрсетеді. Екі аяқпен бір мезетте итерілу керек*	

				екеніне назар аудартады. ***Қимыл-қозғалыс ойыны:«Тиін кетпе!»*** *Жіптер арқылы алаң шегарасын белгілейді (5метр) – еңбектеуді топ болып орындайды.*	
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын:«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.*	***Дид ойын:«Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі*	***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.*	***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен»-оз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Картотека №8*** *Көктемгі ауа райын бақылау*	***Картотека №9*** *Құстарды бақылау.*	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Картотека №19*** *Қараторғайларды бақылау.*	***Картотека №20*** *Ұяларды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әнгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналараға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді: _____
Әдіскер: А.Шинтагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айгөлек» бөбекжай – бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 19.05 – 23.05.2025ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында дең - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникативтік, шығармашылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейнелеу, дербес және басқалары) жеке жұмыс	***«Қандай белгіні тап?»*** ***Міндеттері:*** *Балаларға жол белгілерін ажырата білуге үйрету, балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту; алған білімдерін күнделікті өмірде өз бетінше пайдалану қабілеттерін дамыту.*	***«Бағдаршам»*** ***Мақсаты:*** *Балаларды бағдаршаммен басқарылатын қимылысудан өту (өту) ережелерімен таныстыру.*	***«Керемет жаяу жүргінші кім?»*** ***Міндеттері:*** *балалардың жол ережелері туралы білімдерін бекіту (жол белгілері, жаяу жүргіншілер өткелі); табандылыққа, зеріндікке тәрбиелеу.*	***«Көлікпен саяхаттау»*** ***Мақсаты:*** *балалармен жол белгілері және көшедегі жүріс-тұрыс ережелері туралы білімдерін бекіту.*	***«Дұрыс белгіні табыңыз»*** ***Мақсаты:*** *Жол белгілері, жол қозғалысын бақылау құралдары туралы білімдерін бекітуді жалғастыру.*
	Жолда жүру ережесіне арналған ойындар картотекасынан				
Ертеңгілік жаттығу	*Мамыр айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 3-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 3- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*

	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				
Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – біріне кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Достар , бері келіңдер, Қолдарыңды беріңдер. Шаттық толы шеңберге, Қуанышпен еніңдер!*	*Қуанамыз күлеміз, Бар әлемде сүйеміз. Қол ұстасып, қуанып, Достарымен бір жүреміз.*	*Күн жылуын аямасын, Шуағымен аяласын. Достық деген бәйтеректі Барлық бала саяласын*	*Достарым, кең тұрыңдар, Бақыт сонда ұғыңдар. Қол ұстасып , күліңдеп Шаттық шеңбер құрыңдар*	*Аманбысың ,алтын күн! Аманбысың, жарқын күн! Маған жылу, жарық бер, Қуаныш пен шаттық бер*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Жол қозғалыс және қауіпсіздік ережелерін түсіндіру мақсатында үй.*				
	Қызығушылықты ояту. *Енді біз әртүрлі* ***көлікпен саяхатқа шығамыз .*** *Мен барлығыңа қиынды суреттерді таратамын, ал сендер оларды жинап, кім қандай* ***көлікпен*** *саяхаттайтынын айтады.* ***Дид ойын: «Суреттерді жинаймыз»*** ***Шарты: Көліктің*** *суреттері беріледі Балалар суретті жинап, атын айтады және осы* ***көлік түрі туралы әңгімелейді .*** ***Психологиялық сәт.*** *Балалар, қазір көзіміздi жұмып елестетейік, біз*	***Қызығушылықты ояту Өлең оқу.*** *«Жолың болсын!» - дейді -Атам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді апам. Апам шықса сапарға «Жолың болсын!» - дейді олар Үлкенге де кішіге. «Жолың болсын!» - дейді олар Ұшырасқан кісіге. Осы сөзде байқадым Қуат барын, күш барын «Жолың болсын!» - айтамын, Алыс жолға шықса кім.* ***Ой қозғау.*** *Өлең не туралы айтылған? Жолаушы деген кім? Алыс жолға адамдар немен шығады? Көлік дегеніміз не?*	***Психологиялық сәт.*** *Балалар, қазір көзіміздi жұмып елестетейік, біз әртүрлі* ***көліктерді айдап келе жатырмыз*** *, көліктеріміз өзімізге ұнай ма?* ***Тосын сәт.*** *Қараңдаршы бізге суретші телеграмма жіберді. Ол суреттер салған . Балалар, қараңдаршы мына суреттер дұрыс салынған ба? Балалар: Жоқ. Ол нені салғысы келді? Балалар: көліктерді. Ол не ұмытты?* ***Балалар:*** *дөңгелектерін. Дұрыс. Балалар сызбаларды аяқтауға көмектесеміз бе?*	***Дид ойын: «Неніңдаусы?»*** *(бейне таспадан машиналардың гүрілдеген дауыстары естіледі) -Балалар бұл ненің дауысы? Дұрыс айтасыңдар бұл машинаның дауысы бұл машинамен келген кім екен бәріміз есік жаққа қарайықшы.* ***2.Тосын сәт.*** *- Балалар, бізге қонаққа қонжық келіп тұр.Ол бізден көмек сұрап келіпті. -Кәне қонжықпен амандасайық. Қонжық:Балалар маған машинаның түрлері және олардың пайдасы туралы айтып беріңдерші?*	***Қызығушылықты ояту.*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Бүгін бізге қонаққа Ұзын құлақ қоян келді. Қоянмен сәлемдесейік. Сәлеметсің бе қоян!* ***Қоян:*** *Сәлеметсіңдер ме балалар! Мен сендерге орманнан секіріп келе жатып, бір тесіктің астынан қорап тауып алдым, оның қасында хат тұр екен. Бірақ қорап ашылмайды. Мен әлі кішкентай болғандықтан хатты оқи алмаймын.* ***Ой қозғау.*** *Балалар, қоянға көмектесеміз бе, хатта не жазылғанын оқып, қорапты ашып көрейік.* ***Хатты оқу.*** *«Сәлем менің қымбатты достарым!»*

	әртүрлі ***көліктерді айдап келе жатырмыз*** *, көліктеріміз өзімізге ұнай ма?* ***Тосын сәт.*** *Қараңдаршы бізге суретші телеграмма жіберді. Ол суреттер салған . Балалар, қараңдаршы мына суреттер дұрыс салынған ба?* *Балалар: Жоқ.* *Ол нені салғысы келді?* *Балалар: көліктерді.* *Ол не ұмытты?* ***Балалар:****дөңгелектерін.* *Дұрыс. Балалар сызбаларды аяқтауға көмектесеміз бе?* ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Аяқталмаған суреттер»*** *Дөңгелегі жоқ көлік, қанаты жоқ ұшақ, винтсіз тікұшақ.* *Балалар жетіспейтін элементтерді толықтырады.* *Балаларды бақылау.* ***Сергіту сәті.*** *Біз ауада ұшамыз, (қолдар екі жаққа, дене алға еңкейтілген)* *Кемеде тұрмыз, (дене алға еңкейтілген, қол маңдайда, алысқа қараймыз)* *Көлікпен біз жылдам,*	*Көліктің қандай түрлері бар?* *Көліктерге не жатады?* *Көліктердің қандай пайдасы бар?* ***Мига шабуыл*** *1. Құс сияқты құс емес,* *Жүрседе тым биікте.* *Қақпайды бір қанатын,* *Жүрседе тым биікте .* ***(Ұшақ)*** *2. Қос күрекпен еседі,* *Су көлігі деседі.* ***(Қайық)*** *3.Жүргізуші жүргізеді,* *Төрт аяқты батырды .* ***(Жеңіл көлік)*** *Балаларды мадақтау.* ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Суреттер кормесі.*** ***«Көңілді көліктер»*** *Балалар көліктердің өзі төртке бөлінеді:* *Әуеде жүретін көліктер - Ұшақ, Тікұшақ, зымыран* *Суда жүретін көліктер – Кеме, қайық* *Темір жол көліктері – Поезд* *Ал, жерде жүретін көліктердің өзі екіге бөлінеді екен. Олар жеңіл және ауыр көліктер.* *Біз көбіне жерде жүретін көліктерге мінеміз.* *Машина, автобус т.б* ***Сергіту сәті.*** ***Машине жүргізу.*** *Қолыңды қойда ролге,* *Моторға қосыл гуілде.* *Доңгелекке жел толтыр,* *Машинаға тез отыр.* *Басқышты басамыз,*	*Қандай көліктер салғысы келді?* ***Мига шабуыл*** *1. Құс сияқты құс емес,* *Жүрседе тым биікте.* *Қақпайды бір қанатын,* *Жүрседе тым биікте .* ***(Ұшақ)*** *2. Қос күрекпен еседі,* *Су көлігі деседі.* ***(Қайық)*** *3.Жүргізуші жүргізеді,* *Төрт аяқты батырды .* ***(Жеңіл көлік)*** ***Шығармашылық бұрыш.*** ***Дид ойын: «Аяқталмаған суреттер»*** *Дөңгелегі жоқ көлік, қанаты жоқ ұшақ, винтсіз тікұшақ. Балалар жетіспейтін элементтерді толықтырады.* *Балаларды бақылау.* *Балаларды мадақтау.* ***Менің сүйікті бұрышым*** ***Суреттер кормесі.*** ***«Көңілді көліктер»*** *Балалар көліктердің өзі төртке бөлінеді:* *Әуеде жүретін көліктер - Ұшақ, Тікұшақ, зымыран* *Суда жүретін көліктер – Кеме, қайық* *Темір жол көліктері – Поезд* *Ал, жерде жүретін көліктердің өзі екіге бөлінеді екен. Олар жеңіл және ауыр көліктер.* *Біз көбіне жерде жүретін көліктерге мінеміз.* *Машина, автобус т.б*	***3.Ой дамыту.*** ***АКТ көліктер.*** *Қазір көліктердің түрлері өте көп оларды бірнеше топқа бөлуге болады мысалы:суда жүзетін,жерде жүретін,әуеде ұшатын және жер асты көліктері.* ***Жерде жүретін көліктерге:*** *Жеңіл көлік,велосипед, пойыз,* *автобус,троллейбус, жүк көлігі.* ***Әуеде ұшатын көлік түрлеріне:*** *Ұшақ,тік ұшақ,зымыран.* ***Суда жүзетін көлік түрлеріне:*** *Кеме,қайық жатады.* ***4. Сергіту жаттығуы*** *1,2,3,4-машинаны жүргізуді бейнелейміз.* *1,2,3,4-велосипед тебуді бейнелейміз.* *Тез,тез тебеміз.* ***Дид ойын:«Ұшады, жүреді, жүзеді»*** *Шарты: Көліктің түрлері туралы айтылады.* *Жүретін көлік болса, қолдарымен дөңгелетіп айналдырады, әуе көлігі болса, қолдарын жоғары көтереді, су көлігі болса,*	*Сендердің алдарында қорап жатыр,қарапайым емес, сиқырлы. Оны ашу үшін сиқырлы сөзді табу керек. Менің жұмбағымды шешу арқылы, сиқырлы сөз таба аласындар.* *Балалар, біз жұмбақты шешуіміз керек, сол кезде сиқырлы сандық ашылады, мұқият тыңдаңдар.* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Төрт аяғы дөңгелек* *Қозғалады орнынан,* *Жүреді ол доңгелеп,* *Жүйіткиді желменен,* *Дауысы бар гүрілдек.* ***Жауабы: Машина.*** *Тамаша қараңдаршы, сиқырлы сандық ашылды. Ал қорапта бірдеңе бар.* *Қоян: Ішінде не бар, корейінші. Ішінде суреттің бөліктері жатыр. Қап, енді не істеуге болады?* *Қоян, көңілінді түсірме. Біз балалармен саған көмектесеміз. Біз барлық суреттерді жинап, не шыққанын көрсетеміз.* ***Дидактикалық ойын «Суреттерді жина»*** ***Шарты:*** *Қиынды суреттерді құрастыру.* *Суретте не бейнеленген?* *Балалар: Ұшақ. Дұрыс* *Сендер білесіндерме, ұшақ ауада ұшады, ал ұшақты ұшқыш басқарады.* *- Сендер ұшақпен ұшқыларын келеді ме?*

	жылдам жүреміз, (қолдар рульді ұстайды, рульді бұрыңыз) Пойыз бар жылдамдықпен жүгіреді (қолды шынтақтан бүгіп, пойыз қозғалысы) **Дид ойын : «Кім нені басқарады»** **Шарты:** ойын доп арқылы жүзеге асырылады Мақсаты : Грамматикалық құрылымды жетілдіру, тақырыптық суреттерді пайдалану - Ұшақпен кім ұшады? (ұшқыш) - Көлікті кім жүргізеді? (жүргізуші) -Зымыранды кім басқарады? (гарышкер) -Кемені кім басқарады? (капитан) -Тікұшақты кім басқарады? (ұшқыш) - Автобусты кім жүргізеді? (жүргізуші) - Пойызды кім жүргізеді? (жүргізуші) - Сіз атаған нәрсені бір созбен қалай атауға болады? (маманоықтар) **Біз не туралы әңгімелестік?** **Көлік** түрлері туралы әңгімелестік Балаларды мадақтау. **Денешынықтыру**	Жүреміз енді зулаймыз. **Балаларды пішіндер арқылы орталыққа бөлеу** **1- орталықтағы** балаларға Балаларға тапсырманы түсіндіру, жасалу жолдарын көрсету. өздеріне бұрыннан таныс бағдаршамның суретін салуды тапсыру. **2- орталықтағы** балаларға бірнеше бөлікке бөлінген сурет қиындыларынан жол белгілерін құрастыруы тапсыру. **3-орталық** жол үстіне машина суретін жапсыру. **4- орталық** зебра жол мүсіндеу. **Сұрақ-жауап** Жасаған жұмыстарыңда қандай геометриялық пішіндер қолданылды? Бағдаршамда неше түс бар? **Ойын: «Сақ бол!»** **Шарты:** Қызыл көзін жағады. (қозғалмай тұру) Сары көзін жағады. (қол шапалақтау) Жасыл көзін жағады. (бір орында тұрып жүру). **Балаларды мадақтау.** **Қазақ тілі** **Бағдаршам** **Мига шабул.** **Дид ойын: «Кім тапқыр?»** Жұмбақ жасыру.	Балаларды мадақтау. **Денешынықтыру** **Кіріспе бөлімі:** Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру. Шеңбер бойымен еркін жүру. Шеңбер бойымен тұру. / шеңберге тұрарда себеттен бір доп алу **Негізгі бөлім:** **Жалпы даму жаттығулары. Доппен** **Б.қ.: «Жоғары –төмен»** **1.** Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5рет қайталау./ **Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»** **2.** Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу, әр бұрылған сайын « көрдім» деп айту. /5 рет қайталау./ **Б.қ.: «Дәл тигіз»** **3.** Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау/ **Б. қ.: «Доп қашты»** **4.** Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орында секіру. /10-15секунд/	қолдарын үйбұрыштап, көрсетеді. **Ой қозғау.** Топқа болу. Қызыл, сары, жасыл текшелермен **Дид ойын:** **«Сиқырлы текше»** Шарты:Әр топтан бір бастаушы педагогтан текше алады, әр текшеде әр түрлі көлік түрлері бар, сол көлік түрлерін топ болып құрастыру. **Қорытындылау.** -Балалар біз бүгін қандай көлік түрлерімен таныстық? -Ол көліктер не үшін қажет? Қонжықпен қоштасу.	Балалар : Иә. Тәрбиеші: Олай болса қоян ұшқыш болсын, ал сендер ұшақ болыңдар. **Сергіту сәті.** Ұшуға дайындаламыз - топпен жүгіру, қолдар екі жаққа. Назар аударыңдар, қатты жел - оңға және солға еңкейеді. Тепе-теңдікті сақтау - қолдарың екі жаққа тік ұстау. Томен түсеміз - жартылай еңкейіп жүру, қолды екі жаққа. Жылдамдықпен - орнынан тұрып, шеңбер бойымен жүгіру. Біз қонамыз – тізені бүгу. Міне балалар, ұшақпен ұштыңдар. Ал сиқырлы қорапта тағы да суреттер бар. **Дид ойын: «Көліктер»** **Шарты:** Балалар көліктің суретін жинайды. **Ой дамыту.** -Көліктер қандай бөліктерден тұрады? -Оны кім жүргізеді? -Көлік не үшін керек? Сиқырлы сандықта соңғы суреттер қалды, оны жинап алайық. **Дид ойын: «Бұл не?»** **Шарты:** Балалар кеменің суретін жинайды. Сұрақ – жауап Кеме қандай көлік түріне

	Кіріспе бөлімі: *Шеңбер бойымен денені тік ұстап жүру.* *Шеңбер бойымен еркін жүру.* *Шеңбер бойымен тұру. / шеңберге тұрарда себеттен бір доп алу* ***Негізгі бөлім:*** ***Жалпы даму жаттығулары. Доппен*** ***Б.қ.: «Жоғары –төмен»*** ***1.*** *Аяқтары алшақ қойылған, доп қолда. Допты жоғары көтеріп, төбеге қарау «жоғарыда» деп айту. Допты төмен түсіріп, жерге қарау «төменде» деп айту. /5рет қайталау./* ***Б.қ.: «Айдаһардың құйрығы»*** ***2.*** *Аяқтар алшақ қойылған, доп қолда. Оңнан – солға, солдан-оңға қарай бұрылу, әр бұрылған сайын « кордім» деп айту. /5 рет қайталау./* ***Б.қ.: «Дәл тигіз»*** ***3.*** *Аяқтары бірге. Доп қолда, денені тік ұстау. Оң жақ тізені көтеріп допқа тигізу «тиді» деп айту. Сол жақ тіземенде қайталау. /5 рет қайталау/* ***Б. қ.: «Доп қашты»*** ***4.*** *Аяқтарын біріктіру. Доп қолда. Орында*	*Үш көзі бар қаз-қатар,* *Кезек-кезек ашады.* *Үшеуінен байқасам,* *Үш түсті нұр шашады.* ***(бағдаршам)*** ***Сұрақ жауап*** ***Ой қозғау.*** *-Бағдаршам дегеніміз не?* *Ол қандай қызмет атқарады?* *Балалар бағдаршамның неше көзі бар ?* *-Түстері қандай ?* ***Ой дамыту.*** ***АКТ технологиясы.*** *Экраннан бағдаршам туралы бейнеролик көрсету, түсіндіру..* ***«Бағдаршам»өлеңін жаттау.*** *Менің атым-бағдаршам* *Кеудем толы жанған шам* *Қызыл көзім жанғанда* *Сақ болыңдар тоқтаңдар!* *Сары көзім жанғанда* *Сабырлылық сақтаңдар!* *Жасыл шамды көрсеңіз* *Бола береді өтсеңіз!* ***Бір адым әдісі*** *арқылы тақпақты жаттау.* *Балаларды мадақтау* ***Дид ойын: «Бағдаршамды құраймыз»*** ***Сергіту сәті*** *Тік ұста бойыңды,* *Жоғары соз қолыңды.* *Соз қолыңды тағы да,* *Жеткіз жираф мойына.* ***Дид ойын: «Бағдаршам»*** *Балалар бағдаршамның қызыл түсі көрсеткенде*	*Шеңбер бойы маршпен жүру.Еркін жүру.(допты себетке қою)* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«Үйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту.* *Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару.* *Негізгі қимылдарды орындау:* ***1.Допты екі қолымен бастан асыра лақтыру.*** *Бүгілген қолдарды жылдам әрі жігерлі қимылмен алға-жоғарыға қарай созып, допты үшу траекториясына дұрыс бағыт беру.* ***2.Орында тұрып ұзындыққа секіру*** *(30 см қашықтыққа) – аяқтың итеріліуін қолдың қимылымен сәйкестендіру.* ***Ойын жаттығуы:*** *«Өзеннен секіріп өт!» – өзеннің енін 30 см матадан құрастыру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** *«Әткеншек». Демалып, әткеншек тебуге ұсыныс жасайды.* *Әрең, әрең, әрең* *Әткеншектер айналды.* *Содан кейін бәрі жылдам, жылдам шыркөбелек айналды.* *Ақырын, ақырын, асықпашы, Әткеншегім тоқташы.* *1-2, 1-2, міне, осымен ойын бітті.*		*жатады?* *Кемені қайдан коруге болады?* *Кеме машина жолмее жүре алама?* *Кеме суда жүреді, оны капитан басқарады.* *Қоян: Маған әдемі кеменің суретін беріңдерші, достарыма көрсетемін.* *Шығармашылық бұрыш.* *Балаларды топқа болу.* ***1-топ:*** *Дайын кеме суретін бояу.* ***2-топ:*** *Теңіз суретіне кеме суретін жапсыру.* *«Құрметті достар»* *Сіздер сиқырлы қораптың барлық тапсырмаларын орындадыңыздар және сиқырдың жоғалмағаны үшін қорапты жабу керек.* *Ұшақты, машинаны және кемені бір сөзбен қалай атауға болатынын есте сақтаңыз, сонда сиқырлы қорап жабылады.* ***Дид ойын: «Кім жылдам»*** ***Шарты:*** *Жұмбақ шешуін тауып, қорапты жабу.* *Жүктер мен адамдарға қызмет етеді,* *Түрлері көп жүретін* *Кокте зулап, суда шулап,* *Құрлықта зырғып жүреді.* *Жауабын кім біледі* ***(Көлік)*** *қорап жабылады.* *Педагог қоянға бұрылып:* *Қоян, балалар саған көмектесті ме?* *Қоян: Иә, олар көп*

	секіру. /10-15секунд/ Шеңбер бойы маршпен жүру.Еркін жүру.(допты себетке қою) ***Тыныс алу жаттығулары:*** *«ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Негізгі қимылдарды орындау:* ***1.Допты екі қолымен бастан асыра лақтыру.*** *Бүгілген қолдарды жылдам әрі жігерлі қимылмен алға-жоғарыға қарай созып, доптың ұшу траекториясына дұрыс бағыт беру.* ***2.Орнында тұрып ұзындыққа секіру*** *(30 см қашықтыққа) – аяқтың итеріліуін қолдың қимылымен сәйкестендіру.* ***Ойын жаттығуы:*** *«Өзеннен секіріп өт!» – өзеннің енін 30 см матадан құрастыру.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** *«Әткеншек». Демалып, әткеншек тебуге ұсыныс жасайды. Әрең, әрең, әрең Әткеншектер айналды. Содан кейін бәрі жылдам, жылдам шыркөбелек айналды.*	*тұрамыз,сары түсін көрсеткенде қол шапалақтаймыз,жасыл түсін көрсеткенде жүреміз Қортынды.*			*комектесті. Мен көптеген жаңа нәрселерді білдім. Ұшақ, көлік және кеме туралы. Рахмет балалар , мен орманға кеттім, достарыма айтамын, суреттерімді көрсетемін.* ***Қош бол достар.*** ***Сау бол, қоян.*** ***Қортынды:*** *Ал бір сөзбен ұшақты, машинаны, кемені қалай атауға болады? Балалар: Көлік. Жарайсыңдар.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: «Менің музыкалық әлемім»*** ***Музыкалық сәлемдесу.*** *Жеңіл әуенді бубен аспабында ойнап, балаларға кезекпен ырғақты сезіне орындауды ұсыну. Музыка әлемі туралы мағұламат беру. Балалардың ой-қиялдары, армандары туралы әңгімелесу* ***Музыка тыңдау:*** *«Балалығым балғын шағым» (муз. Е. Ташев, сөзі Т. Қажыбаев). Тыңдаған әннен алған әсерлерін, мазмұны, көңіл күйі туралы сұрау, әңгімелеу (көңілді, ашық-жарқын т.б.)* ***Дауыс жаттығулары:*** *«Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді дауыс ырғағымен қол қимылдары арқылы жоғары, төмен*

	секіру. /10-15секунд/ Шеңбер бойы маршпен жүру.Еркін жүру.(допты себетке қою) **Тыныс алу жаттығулары:** «ұйқыдағы мысық» «п-ы-р, п-ы-р»деп айту. Мұрынмен дем алып, ауыздан демді шығару. Негізгі қимылдарды орындау: **1.Допты екі қолымен бастан асыра лақтыру.** Бүгілген қолдарды жылдам әрі жігерлі қимылмен алға-жоғарыға қарай созып, доптың ұшу траекториясына дұрыс бағыт беру. **2.Орында тұрып ұзындыққа секіру** (30 см қашықтыққа) – аяқтың итеріліуін қолдың қимылымен сәйкестендіру. **Ойын жаттығуы:** «Өзеннен секіріп өт!» – өзеннің енін 30 см матадан құрастыру. **Қимыл-қозғалыс ойыны:** «Әткеншек». Демалып, әткеншек тебуге ұсыныс жасайды. Әрең, әрең, әрең Әткеншектер айналды. Содан кейін бәрі жылдам, жылдам шыркөбелек айналды.	тұрамыз,сары түсін көрсеткенде қол шапалақтаймыз,жасыл түсін көрсеткенде жүреміз Қортынды.			комектесті. Мен көптеген жаңа нәрселерді білдім. Ұшақ, көлік және кеме туралы. Рахмет балалар , мен орманға кеттім, достарыма айтамын, суреттерімді көрсетемін. **Қош бол достар.** **Сау бол, қоян.** **Қортынды:** Ал бір сөзбен ұшақты, машинаны, кемені қалай атауға болады? Балалар: Көлік. Жарайсыңдар. **Музыка** **Тақырыбы: «Менің музыкалық әлемім»** **Музыкалық сәлемдесу.** Жеңіл әуенді бубен аспабында ойнап, балаларға кезекпен ырғақты сезіне орындауды ұсыну. Музыка әлемі туралы мағұламат беру. Балалардың ой-қиялдары, армандары туралы әңгімелесу **Музыка тыңдау:** «Балалығым балғын шағым» (муз. Е. Ташев, сөзі Т. Қажыбаев). Тыңдаған әннен алған әсерлерін, мазмұны, көңіл күйі туралы сұрау, әңгімелеу (көңілді, ашық-жарқын т.б.) **Дауыс жаттығулары:** «Жоғарыға шығамыз, төмен қарай түсеміз». Әуенді дауыс ырғағымен қол қимылдары арқылы жоғары, төмен

	Ақырын, ақырын, асықпашы, Әткеншегім тоқташы. *1-2, 1-2, міне, осымен ойын бітті.*				*көрсете білу.* ***Ән айту:*** *«Мен елімнің ертеңі» (муз. мен сөзі Л. Мұқашева). Педагог әнді аспап-тың сүйемелдеумен орындап, балаларға сұрақтар қояды: – Қарқыны қандай? – Көңіл күйі қандай?* *– Ән мәтінінде не туралы айтылады? Бірнеше топтарға бөлініп, ән ырғағын шапалақтап, әрі қарай бубен ырғағымен көрсетуді ұсыну. Ырғақты дәл көрсете білуге үйрету.* ***Аспаппен таныcу:*** *Бубен аспабымен таныстыру. Ұрмалы аспап екенін ұғындыру.* ***Музыкалық-ырғақты қозғалыс:*** *Қазақ биі «Айгөлек» (өңдеген Е. Лапин). Қазақтың кейбір ұлттық би элементтерімен таныстыру, суреттен көрсету. Балалар орындарынан тұрып, би қимылдарын қайталайды. Әуенге қосылып, мәнерлі қозғалыстар жасайды. Өздері ойдан шығарған би қимылдарымен көрсету. Екі топқа бөліну, бір топ би қимылдарын жасайды, екінші топ бубен аспаптарында ырғақпен ойнайды.*
Серуенге дайындық	*Күнбегі әдал жас орен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау,*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру,*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру*

	жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімнің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жондеуді қадағалау.*	*киімдерінің дұрыс кигуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Картотека №15*** *Бақбақтың өсуін бақылау*	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Серуен № 7*** *Ауа райына бақылау жасау*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге көрсетуге үйрету.	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа тәрбиелеу*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашып жуынбау әдептерін түсіндіру.*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№ 12. 1. Ояну*** *Күнге қарап күлімдеп Көзімізді ашамыз Бойды түзе, котер басты Сергіп ұйқы ашамыз*	***№13. 1.Ояну*** *Ұйқымызды ашайық Қолымызды созайық Енді қане бәріміз, Жаттығуды жасайық.*	***№14. 1.Ояну*** *Бойымызды жазайық, Қолымызды созайық. Жаттығулар жасайық. Ұйқымызды ашайық.*	***№15. 1.Ояну*** *Кел балалар тұрайық, Қолымызды жоғары созайық. Еңкейеміз еденге, арқамызды тік ұстап, Бір демалып алайық.*	***№16 1.Ояну*** *Көздеріңді ашыңдар, Кірпіктеріңді көтеріңдер. Беттеріңді жеңіл қимылмен сипаңдар, Бір - біріңе жымиыңдар*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. «Еңбегі адал жас орен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.				

	Үйқы ашар жаттығу картотекасынан				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардың дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік, үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	***Балық*** *Балықтар туралы толық түсінік беру, балықты бейнелеуге деген қызығушылығын ояту. Балықтың түрлерімен таныстыру. Балықты дұрыс бейнелеуге үйрету.* ***Тұзбен салу. Бояулар, қылқалам,*** ***су ыдысы, қол сүлгі***	***Жазғы ағаштар.*** *Графикалық техниканың жаңа түрімен - «өсімдік басуымен» таныстыру. Композиция, түстерді қабылдау сезімдерін дамыту*	***«Жаңбырлы ауа-райы»*** *Мақта таяқшаларымен сурет салу техникасымен танысу үшін біз қағаздың бүкіл бетіне нүктелік, ритмикалық және біркелкі қолдану қабілетін қалыптастырамыз.*	***«Жұлдызды аспан»*** *Түнгі аспанға балауыз шам арқылы бейне беру.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім*** *Сәлеметсіңдер ме, балалар! Біз бүгін көңілді аңдар боламыз. Сендер қандай аңдарды білесіңдер? Жарайсыңдар. Біз оларға еліктеп, қимылдарын қайталаймыз. Ал, кәнеки, аңдар, маған құлақ салыңдар! Барлық қимыл-қозғалысты біз сәтті орындаймыз.* *Оңға бұрылып бір қатармен сапқа тұрады. Бір қатармен сапта жүру. Аяқтың ұшымен жүру, қолдарын беліне қояды – «түлкі ақырын таяп келеді»,* *табанының ішкі жағымен жүру – «аю талтаңдап келеді», кәдімгі жүріспен кезектесіп жүреді.* *Алға қарай секіру – «қояндар секіреді».* *Бір қатармен жүру, жүгіру, «қасқыр жортып*	***Әдемі гүлдер*** ***щетка әдісі*** *Тіс щеткасы мен тамшыларды шашырату техникасын енгізу. бояуды кішкене алуға үйрету. Ұқыптылыққа тәрбиелеу*

				келеді». *Жүру және жүгіру, конустардың арасынан жыланша жүру – «жылан жорғалайды».* *Шеңбер бойымен түру.* ***Негізгі бөлім.*** ***Жалпы даму жаттығулары*** ***Түлкіге арналған қолғап.*** *Б.қ.: аяқтар табан қашықтығына сәйкес.* *1 – қолды алға созамыз, 2,3 – қолдың басын айналдырамыз, 4 – төмен түсіреміз. 4–5 рет.* ***Тиін ініңде.*** *Б.қ. – бұрынғы. 1 – аяғының ұшымен көтеріледі, қолдарын жоғары көтереді, 2 – б.қ. 4–5 рет.* ***Құндыздар отын жаруда.*** *Б.қ.: аяқты иық бойымен қояды, саусақтарын айқастырып құлып жасайды, 1 – қолды бастан асыра жоғары көтереміз, 2 – алға қарай еңкейеміз – 4 рет.* ***Ал, кірпіде – саңырауқұлақ.*** *Б.қ.: аяқты табан қашықтығына сәйкес қойып тұру, қолдары төмен түсірілген.* *1 – отырады, қолын еденге тірейді, 2 – тұрады, б.қ.,4 рет қайталау.* ***Қоянға арналған пималар.*** *Б.қ.: түрегеп тұрады,*	

				қолдарды белге қояды. Бір орында тұрып кезекпен секіреді, жүреді. *Қимылдың негізгі түрлері:* *1.Қолды белде ұстап, текшелерден аттап, соқпақпен (жолмен)жүру.* *Түлкі келеді көпірмен,* *Құйрығы оның бұлғаңдап.* *Қолындағысын түсірмей* *Серуендейді масайрап.* ***2.Сәкі үстінде торттағандап еңбектеу.*** *Маймақ аяқ аюлар* *Орманда жүр серуендеп.* *Боренеден ол жылдам,* *Ептілікпен аттады.* *Қабырғасын ауыртпай* *Керіліп ол алды.* *Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қояндар мен қасқыр».*	
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын: «Не артық?»*** *Мақсаты: Суретте тұрған артық затты таба біледі.*	***Дид ойын: «Гүлдер біздің досымыз»*** *Мақсаты: балалар гүлдерді дұрыс күтіп-баптау, суару, қопсыту дағдыларын меңгереді.*	***Дид ойын: «Құстарға көмектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсіне отырып, құстарға қамқорлықпен қарауды біледі.*	***Дид ойын: «Қоянға көмектесеміз»*** *Мақсаты: Заттарды санауға және олардың екі тобын салыстырып, өлшеміне, пішініне және түстеріне қарай ажыратуды біледі.*	***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімнің бауын байлауды , киімдегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*

Серуен	***Картотека №15*** *Бақбақтың өсуін бақылау*	***Картотека №16*** *Бұталарды бақылау.*	***Серуен № 7*** *Ауа райына бақылау жасау*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың үйге қайтуы	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				
	Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарага балабақшага төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*

Тәрбиелеу-білім беру процесінің циклограммасы

Тексерілді:
Әдіскер: А.Шиндагулова

Білім беру ұйымы: №7 «Айголек» бобекжай – бақшасы МКҚК
Топ: «Балапан» аралас тобы
Балалардың жасы: 3-4 жас
Жоспардың құрылу кезеңі: 26.05 – 30.05.2025 ж

Күн тәртібі	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	*Күй күмбірі – баланы қабылдау кезінде қазақтың күй өнерін бала бойына сіңіру.*				
	Балаларды қабылдау барысында дене қызуын өлшеп, көңіл -күйлеріне назар аударып, жағымды жағдай орнату.	*Мәдени- гигиеналық шараның орындалуын қадағалау. Медбике, психологпен бірлескен жұмыс.*	*Балалардың көңіл-күйін бақылау.дене қызуын өлшеп тазалықтарын тексеру. Арнайы журналға тіркеу.*	*Балаларды ата-анадан қабылдау барысында ден - саулығына назар аудару*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Ата-аналармен әңгімелесу, кеңес беру	*Өнегелі 15 минут – ата-анаға бала денсаулығы туралы кеңес беру.*				
	«Балалардың демалыс күндерін қалай, қайда өткізгендері жайлы» әңгімелесу.	*Ата-аналарға ертеңгілік жаттығуға балаларды үлгертіп әкелулерін ата-аналарға түсіндіру*	*Ата-анаға балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Таңғы қабылдау. Баланың денсаулығы туралы ата-анамен әңгіме жүргізу.*	*Қабылдау кезінде тазалық шарларына мән беру. Ата-анаға демалыс күні тазалық шаралары жайында ескерту. Шаш, тырнақ тазалығы*
Балалардың іс-әрекеті(ойын, танымдық, коммуникатив тік, шығарма шылық, эксперименталдық, еңбек, қимыл, бейне леу, дербес және басқалары) жеке жұмыс	***Картотека № 18*** ***Дид ойын: «Қайсысы қайда тіршілік етеді?»*** ***Мақсаты:*** *суреттерден көрген заттарының аттарын атап, олардың қайда өмір сүретінін біледі.*	***Картотека № 21*** ***Дид ойын: «Балық аулау»*** ***Мақсаты:*** *сұрақтарға жауап бергізе отырып, логикалық қабілетін дамиды.*	***Картотека № 20*** ***Дид ойын: «Орнын тап»*** *Мақсаты: балаларға оз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтқын суреттен таба біледі.*	***Картотека № 17*** ***Дид ойын: «Жеке атауын ата»*** *Мақсаты: көкіністердің аттарын жеке – жеке атап,түстерін, пішіндерін ажырата біледі.*	***Картотека № 15*** ***Дид ойын: «Құстарға комектесеміз?»*** *Мақсаты: Балалар құстар туралы түсініп, өз ойын айта алады.*
Ертеңгілік жаттығу	*Мамыр айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 4-аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*	*Мамыр айының 4- аптасына арналған таңғы жаттығу кешені.*
	Жалпы даму жаттығуларын дұрыс жасай отырып, баланың қимыл-қозғалысын шыңдау. *Жаттығу кешені қосымша тіркелген*				

Таңғы ас	*Үнемді тұтыну - Суды, тамақты үнемді тұтыну жолдарын түсіндіру. Қауіпсіздік ережесін ескерту*				
	Балалардың беті қолын жуып, таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету.	*Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Қасық, шанышқыны дұрыс пайдалануды үйрету. Асты сөйлемей ішу. Астан соң беті – қолды жуу.*	*Таңғы асқа отыру. Ас ішу мәдениетімен таныстырып отыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру.*	*Ас мәзірімен таныстыру. Астың құрамындағы дәрумендер жайында айта отырып, асты тауысып жеуге кеңес беру. Әдептілік ережелерін түсіндіру.*	*Әдептілік ережелерін түсіндіру. Тамақ үстінде жан жағына алаңдамауды, бір – бірін кедергі келтірмеуді үйрету. Рахмет айтуға тәрбиелеу.*
Ұйымдастырылған іс-әрекетке дайындық	*Мына аспан астында Жақсы дос көп табылар Мен де соның бірімін, Сыйлығымды ал!*	*Ашық менің жүрегім Ылғи күліп жүремін. Бірге ойнап бір жүрер Достарым көп, білемін!*	*Сиқырлы айнадан Өзімді көремін. Бақытқа жайнаған. Көзімді көремін.*	*Шақырамын сендерді Жолдастарым кел бері Толтырайық шаттыққа, Дөңгеленген шеңберді.*	*Бақыт толы шеңберге, Шаттық толы шеңберге, Қол ұстасып келдік біз, Жан достармыз енді біз.*
Ұйымдастырылған іс-әрекет	*Экологиялық мәдениетті қалыптастыру – жаз мезгілінің қасиеттерін ,кіріктірілген үйә түсіндіру.*				
	Қызығушылықтарын ояту. ***Дид ойын: «Кім жылдам?»*** *Жұмбақ жасыру.* *Жұрттың бәрі сүйеді,* *Бірақ қарай алмайды.* *(Күн)* ***Балалардың білімін нығайту.*** *Күз белгілерін атап берулерін сұрау.* *Бүгін ауа райы қандай болып тұрғанын анықтау* ***Ой дамыту. АҚТ технол жұмыс.*** ***Күн туралы түсінік беру.*** *Күн – жер бетіндегі тіршілік көзі. Адамдар, өсімдіктер, жануарлар жарық, жылуды күннен*	***Ғажайып сәт:*** ***Ақ көгершін ұшып келеді.*** *Сәлеметсіз бе балалар?* *Мені табиғат-ана жіберді.* *Балалар мен балапандарыма асығып бара жатырмын сау болыңыздар!* ***2.1. Табиғат ананың хатын оқу.*** *Сәлеметсіз бе балалар!* *Балалар сендер табиғатты сүйіп ,оны қорғау дегенді білесіңдер ме? Өлі және тірі табиғат деген не? Сендердің білімдеріңді тексергім келіп хат арқылы тапсырма беріп жібердім. Табиғат ананың тапсырмасын орындау* ***3. Ой дамыту. АҚТ технологиясымен жұмыс.*** *- Балалар табиғат дегеніміз не?* *- Табиғат нешеге бөлінеді?*	***Психологиялық дайындық*** *Күн шуағын жинаймын.* *Достарыма сыйлаймын.* *Сұрақ-жауап* ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** ***Жұмбақ шешу.*** *Күн ысып,* *Жеміс - жидек пісіп,* *Ел егінін орады,* *Бұл қай кезде болады?* *(Жаз)* *Қазір қандай мезгіл?* *Күн қандай болып тұр?* *Жаз мезгілі ұнайма?* ***1. Ой қозғау.*** ***Суретпен жұмыс.*** ***Жаз мезгілі туралы түсінік беру.***	***Ой қозғау.Мнемотехника әдісі*** *Жаз мезгілі туралы түсінік беру.* *-Жазда дала қандай болады?* *-Ауа райы қандай болады?* *-Жаз мезгілін не үшін жақсы көресіңдер?* ***Ой дамыту.*** ***Сурет арқылы тақпақ жаттату:*** *Тірек –сызбаны пайдаланып жаз туралы тақпақ оқу.*	***Қызығушылықты ояту.*** ***Тренинг ойын –*** ***«Табиғатпен сырласу».*** ***Авторы Г.Таласбаева. АҚТ технол.*** *-Сыйқырлы орындық арқылы табиғатқа саяхатқа бару.* *-Елестету. (көзді жұму)* *- мол-молдір ағып жатқан сулар, жайнап өсіп тұрған гүлдер, құстар, тамаша табиғат.* ***1. Бұлаққа кездесу.*** ***Дид ойын: «Неңің дыбысы»*** *Шарты: аудиодан шыққан дыбысты ажырату.* *-Бұлақтан су ішеміз. Ол үшін: Алға илу, алу, ішу, тамсану. (рахат-ай)* ***Дид ойын: «Қандай ағаш?»*** *Алма ағашына кездесу. Ағаштан алманы алып жеу. Оң аяқ алға, сол аяқтың*

	алады. Сондықтан бүкіл тіршілік атаулыға күнсіз өмір жоқ. Бірақ күнге тік қарауға, ұзақ күюге, баскиімсіз жүруге болмайтынын ескерту. ***Дид ойын: «Дәл сондайын тап»*** *Шарты: Күннің түсімен, пішіне түстес заттарды көрсетіп атайды.* ***Сергіту сәті.*** *Күн шығыстан жарқырап шықты,* *(қолдарын жоғары көтереді, созады)* *Күн батысқа батты.* *(Тізесін бүгіп отырып, қолдарын төмен түсіреді).* *Тамаша,тамаша,* *Күнжайнадыжаңаша.* *Бәрімізгекөңілді* *Бүлөміртамаша!* *(Қолсоғады. жымияды).* *Бала үні.* ***4.Шығармашылық орталықта жұмыс жасау.*** ***Дид ойын: «Күн құрастыр»*** ***Шарты:*** *Болшектерден күн құрастырады.* *Балаларды мадақтау.* ***Қорытынды.*** *Сұрақ жауап арқылы қорытындылау.* *Балаларды мадақтау.* ***Денешынықтыру***	*Өлі және тірі табиғаттың бір-бірінен айырмашылығын түсіндіру.* ***4.Ой қозғау*** ***«Табиғатқа қалай көмектесе аламын?»*** *- Ауа таза болу үшін не істеу керек?* ***Ағаш, гүл егу*** *- Су мөлдір болу үшін не істеу керек?* ***Ластамау*** *- Ағаштарға қалай көмектесе аламыз?* ***Су құю, қопсыту*** *- Судағы жәндіктерге қалай көмектесеміз?* *- Құстарға қалай көмектесеміз?* *Балалар сендердің жауаптарыңды мен мына телефон арқылы табиғат анаға жіберемін.* ***Дид ойын: «Құм, тас, су».*** *«Құм» дегенде әр жерде шашыранқы болып отыру.* *«Тас» дегенде өз қолмен мүсін жасап тұра қалу.* *Су дегенде толқын жасап қалу.* ***Суретшілер тобы.*** ***Топтық жұмыс*** ***Дид ойын: «Кім тапқыр?»*** *Шарты: Дайын үлгідегі суреттен тірі табиғатты жасыл, өлі табиғатты қызылмен бояу.* *Дайын жұмыстарды табиғат анаға жолдау.* ***Шапалақ әдісі.*** ***Рефлекция*** ***Балаларды мадақтау.***	 ***Сұрақ –жауап.*** ***Ой дамыту.*** ***Н. Айтовтың «Жаз»*** *Жазым келді жарқылдап,* *Қазым келді қаңқылдап.* *Гүлге қонды көбелек,* *Қос қанаты қалтылдап.* *Өлең жолдарын қайталау арқылы жаттау.* ***Дид ойын: «Топтастыр»*** *Шарты: берілген суреттерден әр жыл мезгіліне тән суреттерді топтастыру* ***Қортынды*** ***Балаларды мадақтау.*** ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Қуыршақ Айгүл балалармен сәлемдеседі және ойын ойнауға ұсыныс жасайды.* *Бір шеңберге тұрайық,* *Бәріміз дос болайық.*	*Алақай, алақай,* *Қуанды балақай.* *Жадырап жаз келді.* *Ойнаймыз ,алақай.* ***Сергіту сәті:*** *Тербеледі ағаштар* *Алдымнан жел еседі* *Кіп - кішкене балақан* *Үп - үлкен боп өседі.* ***Дид ойын: «Жаз мезгілін көрсет»*** ***Шарты:*** *Суреттен жаз мезгілін тауып көрсетіп, оз ойларын айту.* ***Дид ойын: «Жаздық киімдер»*** *Шарты: Берілген суреттерден жаздық киімдерді бөліп жинау.* ***Қорытынды.*** ***Сұрақ- жауап*** *Балаларды мадақтау.*	*окшесін көтеру, алу, қырт етіп тістеу, тәттісін-ай* ***2.Раушан гүліне кездесу.*** ***Дид ойын: «Хош иісті гүл»*** *Алға шілу, алу, иіскеу, қажет емес ауаны сыртқа шығару.* ***3. Мига шабул*** *Сұрақ – жауап.* *-Айналамызды қоршап , жайқалып өскен ағаштар не үшін керек?* *-Табиғат байлықтарына нелер жатады?* *-Оны қорғау деген не?* *-Табиғатты сүйе білу деген не?* ***Сергіту сәті: «Құбылыстар»*** ***4.Ой қозғау.*** ***Табиғат туралы тиым сөздер.*** *-Көк шөпті жұлма.* *-Құстың ұясын бұзба* *-Тал, шыбықпен ойнама.* *-Суды ластама* *-Құстарға тас лақтырма* ***Рефлекция*** ***Дид ойын: «Шатастырма»*** *1. Көктемде қар жауады.* *2. Қазір күз мезгілі?* *3 .Қыста жапырақтар сарғаяды?* *4. Жаз ең суық жылмезгілі?* *Балаларды мадақтау.* ***Музыка*** ***Тақырыбы: Қошақаным*** *Музыка залына қабылдау.* *Балалар шаттық шеңберін жасайды.* *Музыка әуенімен өлең жолдарының қимылын*

	Кіріспе бөлім *Сәлеметсіңдер ме, балалар! Біз бүгін көңілді аңдар боламыз. Сендер қандай аңдарды білесіңдер?* *Жарайсыңдар. Біз оларға еліктеп, қимылдарын қайталаймыз. Ал, кәнеки, аңдар, маған құлақ салыңдар! Барлық қимыл-қозғалысты біз сәтті орындаймыз.* *Оңға бұрылып бір қатармен сапқа тұрады.* *Бір қатармен сапта жүру.* *Аяқтың ұшымен жүру, қолдарын беліне қояды – «түлкі ақырын таяп келеді»,* *табанының ішкі жағымен жүру – «аю талтаңдап келеді»,* *кәдімгі жүріспен кезектесіп жүреді.* *Алға қарай секіру – «қояндар секіреді».* *Бір қатармен жүру, жүгіру, «қасқыр жортып келеді».* *Жүру және жүгіру, конустардың арасынан жыланша жүру – «жылан жорғалайды».* *Шеңбер бойымен түру.* **Негізгі бөлім.** **Жалпы даму жаттығулары** **Түлкіге арналған қолғап.** *Б.қ.: аяқтар табан*	**Қазақ тілі** **Тақырыбы: Табиғат құбылыстары.** **Ой дамыту.** *Табиғат туралы түсінік беру.* *- Бір жылда неше жыл мезгілдері бар? -Атау.* *-Бір-бірінен қандай айырмашылық-тары бар?* *-Қазір қандай мезгіл?* **Ой қозғау.** **-Аспан мен жерді не деп атаймыз?** **-Табиғат дейміз.** *Табиғат туралы түсінік беру.* *-Табиғат нешеге бөлінеді?* *-Тірі және өлі табиғат.* *-Тірі табиғатқа нелер жатады?* *-Өлі табиғатқа нелер жатады?* *Мазмұн арқылы саралау.* *Блум таксономиясы.* ***Дид ойын: «Менің даусым?»*** *Шарты: Аудиодан табиғат құбылыстарының даусын ажырату.* **Жаңа тақырып.** *-Қандай табиғат құбылыстарын білесіңдер?* *-Әр жыл мезгілінде болатын табиғат құбылыстарын ата?* *-Бір –бірінен айыр-машылығы неде?* *-Табиғат құбылыстары жайлы ақпаратты қайдан аламыз?* ***Дид ойын: «Топтастыр»***	*Қолымызды бірге ұстап, Шаттанайық бәріміз.* *Тізбекте бір-бірден жүру, тізбекте жүгіру, тізені жоғары көтеріп жүру.* **Негізгі бөлім.** *Бір қатармен сапта жүру, бір қатармен сапта жүгіру, тізелерін жоғары көтеріп жүру.* *Қатарға сапқа тұрып доптармен ЖДЖ жасау.* ***Б.қ.: «Оң - сол»*** ***1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Доп қолда. Допты оң жаққа қозғап, басты оң жақ иыққа қою. «Оң жақ» деп айту. Допты сол жаққа қозғап, басты сол жақ иыққа қою. «Сол жақ» деп айту. /5 рет/* ***Б.қ.: «Секіргіш»*** ***2.** Аяқтары алшақ қойылған. Доп кеуде тұсында. допты жоғары лақтыру ./5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Құламалар»*** ***3.** Аяқтары алшақ қойылған, қолдағы допты жоғары созу. Доппен оңға- солға иілу. /6 рет /* ***Б.қ.: «Дән»*** ***4.** Жиырылып отырады, доп қолда. Күн қыздырып, жауын жауады. «Дән» ақырын допты жоғары созып көтеріледі. Орнында тұрып айналады. Өкшемен тұрып көтеріледі. /6 рет /* ***Б.қ.: «Серіппе»*** ***5.** Аяқтарын алшақ қою, доп*		*жасау.* *Тіктеп тіттей құлағын,* *Ботам былай жүреді.* *Сыртылдатып тұйағын* *Бұзау оған ереді.* *Алға созып мойынын,* *Ойнақтайды ботақан.* *Көкке қарай мұрының,* *Шүйіреді бұзауқан.* **Толдер кормесі:** *Мынау - сиыр. Сиырдың төлі - бұзау.* *Мынау- жылқы. Жылқының төлі -құлын.* *Мұнау -қой. Қойдың төлі - қозы.* *Мынау - түйе.Түйенің төлі - бота.* **Коркем соз: «Торт түлікті шақыру»** *Жылқыны - «Құрау-құрау».* *Сиырды - «Аухау -аухау»* *Түйені - «Көс-көс»* *Қойды –«пұшайт –пұшайт» деп шақырамыз* ***Ән үйрену. «Қошақаным қайда екен?»*** *Соз. жаз: С.Асанов* *Ән.жаз: Ә.Бейсеуов* *Жазда атаның ауылына,* *Барып едім қыдырып* *Бір қошақан алдымнан* *Шықты ойнақтап жүгіріп.* ***Қ-сы:*** *Ақ мандайлы ай ма екен,* *Арқа жүні майда екен* *Кеттім қазір сағынып,* *Қошақаным қайда екен.* *Суреттерді қарайды, көркем сөзді қайталайды.*

	қашықтығына сәйкес. 1 – қолды алға созамыз, 2,3 – қолдың басын айналдырамыз, 4 – төмен түсіреміз. 4–5 рет. ***Тиін ініңде.*** *Б.қ. – бұрынғы. 1 – аяғының ұшымен көтеріледі, қолдарын жоғары көтереді, 2 – б.қ. 4–5 рет.* ***Құндыздар отын жаруда.*** *Б.қ.: аяқты иық бойымен қояды, саусақтарын айқастырып құлып жасайды, 1 – қолды бастан асыра жоғары көтереміз, 2 – алға қарай еңкейеміз – 4 рет.* ***Ал, кірпіде – саңырауқұлақ.*** *Б.қ.: аяқты табан қашықтығына сәйкес қойып тұру, қолдары төмен түсірілген. 1 – отырады, қолын еденге тірейді, 2 – тұрады, б.қ.,4 рет қайталау.* ***Қоянға арналған пималар.*** *Б.қ.: түрегеп тұрады, қолдарды белге қояды. Бір орында тұрып кезекпен секіреді, жүреді.* *Қимылдың негізгі түрлері:* *1.Қолды белде ұстап,*	***Шарты:*** *әр жыл мезгілінің табиғат құбылыстарының суретін топтап жинау.* ***Қортынды*** ***Сұрақ-жауап.***	*қолда. Денені тік ұстайды. Орнында отырып - тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секунд/* *Шеңбер бойы еркін жүру.(допты себетке қою) .Қолды жанға созып, жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жеңіл жүгіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару.* *Негізгі қимылдарды орындау:* ***Допты екі қолмен кеуде тұсынан лақтыру*** *– бүгілген шынтақтарын жылдам жазып қолды созу, допты лақтырғанда бағытына дұрыс траектория беру. Берілген белгі бойынша орындалатын жаттығудың реті – сапқа тұру, алғашқы қалыпты сақтау, допты лақтыру, доптыңсоңынан жүгіру, қатардың қасына келіп тұру.* ***Доға астынан еңбектеу*** *(биіктігі –40 см) – отер кезде топтасу, бір-біріне кедергі жасамау.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** *«Секір де – шапалақ ұр». Қимылдарды өзгерту үшін сапқа белгі береді.*		

	текшелерден аттап, соқпақпен (жолмен)жүру. Түлкі келеді көпірмен, Құйрығы оның бүлғаңдап. Қолындағысын түсірмей Серуендейді масайрап. ***2.Сәкі үстінде торттағандап еңбектеу.*** *Маймақ аяқ аюлар Орманда жүр серуенден. Боренеден ол жылдам, Ептілікпен аттады. Қабырғасын ауыртпай Керіліп ол алды. Қимыл-қозғалыс ойыны: «Қояндар мен қасқыр».*				
Серуенге дайындық	*Еңбегі адал жас өрен - мақсаты: өзіне өзі қызмет көрсетуге тәрбиелеу. Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау	*Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды, киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау.*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*
Серуен	***Серуен № 7*** *Ауа райына бақылау жасау*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жануын бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Көктемгі серуен картотекасынан***				
Серуеннен оралу	*«Еңбегі адал жас өрен» - өз-өзіне қызмет жасау.*				
	Балаларға реттілікпен киімдерін шешуі, өз сөрелеріне киімін жинап таза ұстауды, су болған киімдерін тәрбиешіге	*Тазалық процедурасы. Қолдарын сабынмен жудыру,өз сүлгілеріне сүртінулерін талап ету, ұқыптылыққа, тазалыққа*	*Гигиеналық шараларын ұйымдастыру. Түскі асқа дайындық. Қолдарын сабындап жуып, өз сүлгілеріне сүрту*	*Серуеннен оралу барысы, киімдерін жинауды түсіндіру. жуыну барысында сумен ойнамауды, шашын*	*Киімдерін ұқыптылықпен шешуге, шкафтарына жинауға үйрету. Түскі асқа дайындық.*

	көрсетуге үйрету.	*тәрбиелеу*		*жуынбау әдептерін түсіндіру.*	
Түскі ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдалану, шашпай жуыну*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Тамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Күндізгі ұйқы	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау.*	*Өз төсек орындарын дайындап жатуды дағдыландыру.*	*Балалардың тыныш ұйықтауына жағымды жағдай жасау*	*Ұйқыға дайындық кезінде қауіпсіздік ережелерін ескерту. Өз төсегін ашып жатуға кеңес беру.*	*Белгілі жүйелікте киімдерін шешуді, киімдерін ұқыпты орындыққа іліп қоюды пысықтау*
Ұйқыдан біртіндеп ояту, сауықтыру шаралары	***№4*** *Майтабанның алдын алу.* *Тырысамыз, тырысамыз* *Денсаулықты нығайтамыз* *Аяқ, қол мықты болып* *Май табаннан арыламыз.* *Арнай жолдармен жүру, дымқыл жолмен жүру.*	***№ 5*** *Арқанын қалпын сақтауға арналған жаттығулар.* *Ояту* *Оянайық балалар* *Маған тезірек қарандар* *Шапалақ ұрайық* *Орнымыздан тұрайық.*	***№ 6*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Тыныс алу жаттығулары* *Ұзын құлақ сұр қоян* *Есті қалып сыбырды* *Өсіп тұрған сәбізді* *Жұлып алып иіскеді.*	***№7*** *Майтабанның алдын алу.* *Ояту* *Көзімізді ашайық* *Бойымызды жазайық* *Терезеге қарап* *Күн жылуын алайық.*	***№10*** *Төсекте жатып жасайтын жаттығулар* *Мысықтар* *Ұйқыдан біз тұрамыз* *Көзімізді ашамыз* *Жан-жағымызға қарап* *Достарымызға күлеміз.*
	Қауіпсіздік ережесі – ұйқыдан тұру кезінде қауіпсіздік шараларын түсіндіру. *«Еңбегі адал жас өрен» - ұйқыдан тұрып киіну өз-өзіне қызмет етуге тәрбиелеу.* ***Ұйқы ашар жаттығу картотекасынан***				
Бесін ас	*Үнемді тұтыну мақсаты: суды үнемді пайдаланып, жуыну ережелерін түсіндіру.*				
	Ұқыпты тамақтану дағдыларын, ас құралдарын қолдану дағдыларын жетілдіру.	*Тамақтану алдында мұқият жуынуды, тамақтану әдебін сақтап, асты аз-аздан алып, шусыз жеуді үйрету.*	*Асты ұқыпты жеу, қасық, шанышқы ұстауды қауіпсіздік ережелерін ескерту.*	*Аста столда дұрыс отыру, досатрына кедергі жасамауТамақт ан соң гигиеналық шараларын ұйымдастыру.*	*Ұқыпты тамақтану әдебін түсіндіру. Тамақтан соң ауыздарын шаюды қадағалау*
Балалардын дербес іс-әрекеті (қимылдық, ұлттық, сюжетті-рөлдік,	***«Біздің шаңырақ»*** ***Е.Өтетілеуов*** *Атамнан басталар* *Әжеммен қосталар* *Отбасым мынылар:* *Ең жақын адамдар*	***Мен де балғын гүлмін*** ***Автор. М. Байсариева*** *Арасынды гүлдің* *Ойнап бүгін жүрдім* *Қызыл, көкшіл, сары* *Әп-әдемі бәрі*	***Дидактикалық ойын:*** *Үстел -үсті ойыны пазл:* ***«Өз үйіне орналастыр»*** ***Мақсаты:****логикалық ойлау қабілетін дамыту.* *Шарты: Әр жануарды өз*	***Сейфолла Оспановтың*** ***«Бақыт деген не өзі?»*** *Бақыт деген, шырағым* *Мынау әсем тұрағың.* *Ну ормандар, гүл бағы,* *Күннің күлін тұрғаны*	***Мнемотехника әдісі*** ***Қ. Әбдилдина. «Ауылда»*** ***Ауылда.*** ***«Ауыл деген не?» десем*** *Ата - әжем екен гой,* *Ата- әжем тұрған соң,*

үстел үсті-баспа және басқа ойындар), бейнелеу іс-әрекеті, кітап қарау және басқалары)	*Әкем мен анам бар* *Бір туған ағам бар* *Бір туған апам бар...* *Бәрін жақсы көремін* *Еркелеймін еремін!*	*Енді ғана білдім-* *Мен де балғын гүлмін!*	*үйіне орналастыру.*	*БАҚЫТ- дәні далаңның.* *«Ботам» деуі әжеңнің,* *Тыныштығы әлемнің.* ***Денешынықтыру*** ***Кіріспе бөлім. Амандасу.*** *Қуыршақ Айгүл балалармен сәлемдеседі және ойын ойнауға ұсыныс жасайды.* *Бір шеңберге тұрайық,* *Бәріміз дос болайық.* *Қолымызды бірге ұстап,* *Шаттанайық бәріміз.* *Тізбекте бір-бірден жүру, тізбекте жүгіру, тізені жоғары көтеріп жүру.* ***Негізгі бөлім.*** *Бір қатармен сапта жүру, бір қатармен сапта жүгіру, тізелерін жоғары көтеріп жүру.* *Қатарға сапқа тұрып доптармен ЖДЖ жасау.* ***Б.қ.: «Оң - сол»*** ***1.** Аяқтары иық мөлшерінде. Доп қолда. Допты оң жаққа қозғап, басты оң жақ иыққа қою. «Оң жақ» деп айту. Допты сол жаққа қозғап, басты сол жақ иыққа қою. «Сол жақ» деп айту. /5 рет/* ***Б.қ.: «Секіргіш»*** ***2.** Аяқтары алшақ қойылған. Доп кеуде тұсында. допты жоғары лақтыру ./5 рет қайталау./* ***Б. қ.: «Құламалар»***	*Аты – атамекен ғой* *Мейірім де ауыл да,* *Пейілің де ауылда.* *Жанға дауа ауасы,* *Сейілің де ауылда*

				3. Аяқтары алшақ қойылған, қолдағы допты жоғары созу. Доппен оңға-солға иілу. /6 рет/ ***Б.қ.: «Дән»*** *4. Жиырылып отырады, доп қолда. Күн қыздырып, жауын жауады. «Дән» ақырын допты жоғары созып керіледі. Орнында тұрып айналады. Екшемен тұрып керіледі. /6 рет/* ***Б.қ.: «Серіппе»*** *5. Аяқтарын алшақ қою, доп қолда. Денені тік ұстайды. Орнында отырып - тұрып «серіппе» секілді секіру. /15-20 секунд/* *Шеңбер бойы еркін жүру.(допты себетке қою) .Қолды жанға созып, жүру. Шеңбер бойымен денені тік ұстап жеңіл жүгіру.* ***Тыныс алу жаттығулары:*** *шәйнектік дыбысын салу. Терең тыныс алып, демді шығару.* *Негізгі қимылдарды орындау:* ***Допты екі қолмен кеуде тұсынан лақтыру** – бүгілген шынтақтарын жылдам жазып қолды созу, допты лақтырғанда бағытына дұрыс траектория беру.* *Берілген белгі бойынша орындалатын*	

				жаттығудың реті – сапқа тұру, алғашқы қалыпты сақтау, допты лақтыру, доптыңсоңынан жүгіру, қатардың қасына келіп тұру. ***Доға астынан еңбектеу*** *(биіктігі –40 см) – өтер кезде топтасу, бір-біріне кедергі жасамау.* ***Қимыл-қозғалыс ойыны:*** *«Секір де – шапалақ ұр». Қимылдарды өзгерту үшін сапқа белгі береді.*	
Балалармен жеке жұмыс	***Дид ойын:«Орнын тап»*** ***Мақсаты:*** *балалар өз бөлмесіне қажетті мүліктердің аттарын айтап, суреттен таба біледі.*	***Дид ойын:«Балабақша»*** ***Мақсаты:*** *балабақша қызыметкерлерін және оларға қажетті құралдарды дұрыс атап, ажырата біледі*	***Дид ойын:*** ***«Не қайда тұрады?»*** ***Мақсаты:*** *Ойын арқылы балалар заттың орналасу ретін біледі.*	***Дид ойын:*** ***Танып ал да, атын ата*** ***Мақсаты:*** *заттың түр-түсін, пішінін, атын атай алады.*	***Дид ойын:*** ***«Әдемі гүл»*** *Ойынның мақсаты: түрлі түсті бояудағы түстерді сәйкестендіре алады.*
Серуенге дайындық	*«Еңбегі адал жас орен»-өз-өзіне қызмететуге тәрбиелеу.* *Серуен кезінде қауіпсіздік ережелерін түсіндіру.*				
	Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру.	*Серуенге шығу. Балалардың киіну реттілігін бақылау, киінгенде түймелерін қадап, аяқ киімінің бауын байлауды , киіміндегі олқылықтарды жөндеуді қадағалау. Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*	*Серуенге шығу, балаларды біртіндеп киіндіру, киімдерінің дұрыс киілуін қадағалау, қатармен жүруге дағдыландыру.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары. Киімдерін дұрыс кие білуге үйрету. Аяқ киімнің оң солын түсіндіру. Серуенге шығу.*	*Серуенге шығу туралы балаларға түсіндіру жұмыстары.* *Киім шкафтарын таза ұстау және жинау*
Серуен	***Серуен № 7*** *Ауа райына бақылау жасау*	***Серуен № 9*** *Күннің көзін бақылау.*	***Серуен № 11*** *Құстарды бақылау.*	***Серуен № 4*** *Жәндіктердің алғашқы жандануын бақылау*	***Серуен № 17*** *Ауа райын бақылау.*
	Серуен кезінде экологиялық мәдениет қалыптастыру, табиғатқа қамқорлық таныту. ***Таңғы серуенді бекіту.***				
Балалардың	*Өнегелі-15 минут. Қауіпсіздік ережесі - ата-анамен бала өмірінің қауіпсіздігі туралы әңгіме жүргізу.*				

үйге қайтуы	*Ата –аналармен балалардың тазалықтары жайлы әңгімелесу.*	*Ата-аналарға балалардың жеке бас гигиенасына назар аудару керектігін ескерту.*	*Ата-аналарға балабақшаға төлейтін төлем ақысын уақытылы керектігін ескерту.*	*Ата-анамен балаларының тамақтануы жайында кеңесу беру.*	*Ата –аналармен балалары туралы әңгімелесу.*